

τοῦ ναοῦ τοῦ Χριστοφόρου, οὐ πολλῶ μάλλον καθέξει; Chrys.ap. Jo.D. *parall.* (M.96.17A1.); 3. its reality ὁ φαινόμενος οἶνος, οὐκ οἶνος ἐστίν, εἰ καὶ ἡ γεῖσις τοῦτο βούλεται, ἀλλὰ αἰ. Χριστοῦ Cyr.II.catech.22.9 (M.33.1104B), cf. s. οἶνος; but cf. σωτήρ...ἐνῆλλαξε τὰ ὀνόματα... ἄμπελον ἐαυτὸν ὀνομάσας, αἰ. τὸ σύμβολον προσηγόρευεν...τὰ δρώμενα σύμβολα τῇ τοῦ σώματος καὶ αἰ. προσηγορία τετίμηκεν, οὐ τῇ φύσιν μέραβαλόν, ἀλλὰ τὴν χάριν τῇ φύσει προστεθεικώς Thdt. *eran.*1(4.26); *ib.*(4.25) cit. s. ἄμπελος; truly food ἐν τρόπῳ διὰ λόγου θεοῦ...Χριστὸς...σάρκα καὶ αἰ. ὑπὲρ σωτηρίας ἡμῶν ἔσχεν, οὕτως καὶ τὴν δι' εὐχῆς λόγον τοῦ παρ' αὐτοῦ εὐχαριστηθεὶσαν τροφήν, ἐξ ἧς αἵμα καὶ σάρκες κατὰ μεταβολὴν τρέφονται ἡμῶν, ἐκείνου τοῦ σαρκωποιηθέντος Ἰησοῦ καὶ σάρκα καὶ αἰ. ἐδιδάχθημεν εἶναι Just. *Iapol.*66.2(M.6.428CF); τὴν σάρκα...τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ κυρίου, καὶ τοῦ αἰ. αὐτοῦ τρεφόμενην *Iren.haer.*4.18.5(M.7.1028A); *ib.*5.2.3 (1126B); φέρε γὰρ οἶνον ἡ ἄμπελος, ὡς αἰ. ὁ λόγος, ἄμφω δὲ ἀνθρώποις πότον εἰς σωτηρίαν, ὁ μὲν οἶνος τῷ σώματι, τὸ δὲ αἰ. τῷ πνεύματι *Clem.paed.*1.5(p.99.12f.; M.8.268B); Chrys.*hom.*82.5 *in Mt.*(7.788C); *id. laud.*Max.3(3.215C); 4. purifying man and restoring him to innocence, *A.Thom.*A 158(p.268.3); ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς βότρυς...οὐ τὸ αἰ. τοῖς σφίζομένοις τε καὶ εὐφραυνομένοις, πότιμόν τε καὶ σωτήριον γίνεται *Gr.Nyss.hom.*3 *in Cant.*(M.44.829C); τὸ τίμιον αἰ. τοῦ Χριστοῦ, εἰ μετὰ παρρησίας ληφθεῖ, πᾶσαν γὰρ νόσον σβέσαι δυναίεται τοῦτο *Chrys.hom.*4.9 *in Mt.*(7.64A); τοῦτο τὸ αἰ. τὴν εἰκόνα ἡμῖν ἀνθρώπῳ ἐργάζεται τὴν βασιλικήν, τοῦτο κάλλος ἀμύχανον τίκτει...τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν σιτίων ἡμῖν αἰ. γινώμενον, οὐκ εὐθέως τοῦτο γίνεται, ἀλλ' ἐπεὶ τὸν τὸ τοῦτο δὲ οὐκ οὕτως, ἀλλ' εὐθέως τὴν ψυχὴν ἀρδεύει, καὶ μεγάλην τινὰ δύναμιν ἐμποεῖ. τοῦτο τὸ αἰ. ἀξίως λαμβανόμενον εὐαίνει μὲν δαίμονας καὶ πόρρωθεν ἡμῶν ποιεῖ, καλεῖ δὲ ἀγγέλους πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὸν δεσπότην τῶν ἀγγέλων· ὅπου γὰρ ἂν ἴδωσι τὸ αἰ. τὸ δεσποτικόν, φεύγουσι μὲν δαίμονες, συντρέχουσιν δὲ ἀγγελοι. τοῦτο τὸ αἰ. ἐκχυθὲν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐξέπλυνε *id. hom.*46.3 *in Jo.*(8.273A,B); *id. poenit.*9(2.349E); 5. representing the Word, *Clem.paed.*1.6(p.115.3off.; M.8.301B); interpretation proved from Abel's blood ὅτι δὲ τὸ αἰ. ὁ λόγος ἐστίν, μαρτυρεῖ τοῦ Ἀβελ...τὸ αἰ. ἐντυγχάνον τῷ θεῷ· οὐ γὰρ τὸ αἰ. ἂν ποτε προήγεται φωνήν, μὴ οὐχὶ ὁ λόγος νοούμενος τὸ αἰ. τύπος γὰρ ὁ δίκαιος ὁ παλαιὸς τοῦ νέου δικαίου καὶ τὸ αἰ. τὸ ἐντυγχάνον τὸ παλαιὸν ὑπερεντυγχάνει τοῦ αἰ. τοῦ νέου. φέγγεται δὲ πρὸς τὸν θεὸν τὸ αἰ., ὁ λόγος, ἐπεὶ λόγον ἐμήνυνε τοῦ νέου *ib.*(p.118.18ff.; 305C); 6. reason for drinking Christ's blood τικτόμενον βρέφος...ἂν μὴ φάγῃ τὴν σάρκα καὶ πῖνῃ τὸ αἰ. τῆς μητρὸς, οὐκ ἔχει ζωὴν...καὶ μὴ βελήσῃς εἰπεῖν, ὡς οὐχ αἰ. τοῦτο, ἀλλὰ γὰρ ταυτάει. αἰ. γὰρ φύσει κατ' ἀλήθειαν ἐκ φύσεως ζωτικόν...εἴτα μεταβαλλόμενον εἰς λευκότητα γάλακτος...εἰ γε οὖν ὁ Χριστὸς δοσι ἔλαβον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι...πόθεν, ἀφῆγγασαι, τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ ἄρτι τικτόμενα ἔχεται καὶ τραφίσκται; ἡ πάντως τῶν μυστικῶν σαρκῶν ἀπογευόμενα καὶ πίνοντα τοῦ μυστικοῦ τῆς τικτοῦσης αἰ.; *Mac.Mgn.apocr.*3.23(p.103.14ff.); 7. to be administered only by duly ordained priests, *Athapol.*sec. 11(p.96.32; M.25.268C); Chrys.*hom.*45.3 *in Mt.*(7.749B).

F. plur., of the virginal blood from which Christ was formed ἀγνοοῦμεν δὲ ὅπως ἐκ παρθενικῶν αἰ. ἐτέρῳ παρὰ τὴν φύσιν θεομῶ διεπλάττετο *Dion.Ar.d.m.*2.9(M.3.648A); ἡ τοῦ σώματος σύμπεγξις ἐκ πανάγνων αἰ. παρθενικῶν *†Cyr.Trin.*14(6³.20D; M.77.1152A); *Jo.D.*f.0.4.13(M.94.1140C) cit. s. ἀμώρητος.

II. plur., *shedding of blood, slaughter* ἔχρει δὲ δι' αἱμάτων [sc. ἀνῆρ] σκηπτὸς δίκην *Eus.v.c.*1.7(p.10.15; M.20.920A); *ib.*1.57(p.34.10; 972A); εἰς αἵματα ἐμαυτὸν ἀποδιδόναι *Athapol.*Const.34(M.25.641B); *Gr.Naz.or.*33.3(M.36.217A); *Germ.CP.or.*2(M.98.249D,252A).

αἱμασιᾶ, ἡ, 1. wall of dry stones, *Thdt.*Is.1:8(p.5.31; 2.173); 2. hedge of thorns, *Chrys.virg.*52(1.314C); *Thdt.h.e.*2.9.3(3.850).

αἱμάσσω, intrans., bleed; acc. Apollinarius ἡ θεότης...αἰ. *Gr.Nyss.*Apoll.24(M.45.1176A); *Jo.Mal.chron.*2.p.32(M.97.101A).

αιματοεχυσία, ἡ, *shedding of blood*, of gladiatorial contests αἰ. ἀθεωπάται *Tat.orai.*23(p.26.5; M.6.857C); *Epiph.haer.*39.9(p.79.2; M.41.676A); met. τὸ ἐκκόψαι τὸ ἴδιον θέλημα αἰ. ἐστὶ *Ant.Mon.hom.*39(M.89.1556B).

αιμάτινος, of blood; met. τὸ ζῆν τὸ αἰ. physical life, *Pall.v.Chrys.*17(p.117.21; M.47.65).

*αἱματολουσία, ἡ, washing away of blood, *Leont.B.messopent.*(M.86.1985B).

*αἱματοχυσία, ἡ, *shedding of blood*, *Zach.II.ep.*(M.86.3232C).

*αἱμοβορία, ἡ, bloodthirstiness, *Thphn.chron.*p.253(M.108.633B).

αἱμοβόρος, bloodthirsty αἰ. θῆρες *M.Thdot.*3(p.134.29); met. ἡ ἀργιότης τῶν αἰ. καὶ πολεμίων ἐχθρῶν *Const.ap.*Athapol.sec.87(p.166.15; M.25.405B); *Ναυροχονοδισορ...*αἰ., ἀργιότης *Cyr.II.catech.*2.17; *Epiph.anc.*103(p.123.20; M.43.201B); *Thphn.chron.*p.306(M.108.745A).

*αἱμοθυσία, ἡ, bloody sacrifice, *Thphn.chron.*p.346(M.108.833C, v.l. αἱμοχυσία).

*αἱμολάπτis, blood-sucking, *Gr.Naz.carm.*1.2.8.79(M.37.655A).

*αἱμομιξία, ἡ, incest, *†Jo.Jej.serm.*(M.88.1921D); *†Jo.Jej.poenit.*(M.88.1893D); *†Gregent.leg.Hom.*2(M.86.584A).

αἱμόρροια, ἡ, discharge of blood; hence used of a serpent whose bite makes blood flow from all parts of the body, *Epiph.haer.*48.15(p.241.8; M.41.880A).

*αἱμοχυσία, ἡ, bloodshed, *Thphn.chron.*p.276 (v.l. αἱματο- M.108.684A).

αἱμοδιασμός, ὁ, having the teeth set on edge, *Or.sel.in Ezec.*18(M.13.816C).

αἶνεσις, ἡ, 1. praise, *A.Barn.*9(p.295.19); for θυσία αἰνέσεως, v. θυσία; 2. song of praise, psalm ὡς ἡ αἰ. λέγει τοῦ Δαβὶδ *Ath.Ar.*3.67(M.26.465C).

*αἰνετέον, one must praise, *Or.sel.in Ps.*150:1(M.12.1684A); *Thdr.Stud.epb.*2.77(M.99.1316C).

αἰνετός, laudatory ὕμνον αἰ. ἀνμνήσατε *†Rom.Mel.*(AS 1 p.234).

αἰνυμα, τό, 1. dark saying, riddle; ref. Moses' forbidding murder, etc., οὐ δι' αἰ. but γυνῆ τῇ κεφαλῇ, *Clem.paed.*2.10(p.211.10; M.8.504B); τὸ μέγεθος τῶν αἰ. τῆς γραφῆς *Meth.synop.*8.9(p.92.1; M.18.152C); opp. μυστήριον θεῖον, *ref. Jo.*1:1, *Ath.Ar.*1.41(M.26.96B); *Chrys.fr.in Jer.*7:31(M.64.841C); hence = hidden meaning, mystery τὰ αἰ. τῶν ἡμερῶν τούτων [sc. fast days] *Clem.str.*7.12(p.54.5; M.9.504B); of pagan gods, *Cels.ap.Or.Cels.*6.42(p.110.21; M.11.1360B); *Chrys.hom.*15.1 *in Heb.*(12.150A); 2. figure, type; earthly of heavenly things, so *1Cor.*13:12 ἐν αἰ. ...μερικῶτάτην τὴν παροῦσαν γινώσκω...εἰ ταῦτα [i.e. S. Paul's revelations]...αἰ., λογιζοῦν...ἐντέθεν τὸ πρόσωπον ἡλικόν ἐστὶν *Chrys.hom.*34.2 *in 1Cor.*(10.311C,E); τοὺς...ἀγγέλους δι' αἰ. τὰ θεῖα μυστικὰ προάγοντος ὁράμεν *Dion.Ar.ep.*9.1(M.3.1108A); OT of NT τοῦτο ἦν ὁ ἡνίσσετο ἡ Ζαχαρίου σωτήρ...ἵνα τῆς ἀληθείας τὸ φῶς, ὁ λόγος, τῶν προφητικῶν αἰ. τὴν μυστικὴν ἀπολύσῃται σωτήρ *Clem.prot.*2(p.10.7; M.8.65C); τὴν τελευταίαν τοῦ σωτήρος εἰς ἡμᾶς ἐνέργειαν...ἐπικρυπτομένην τῷ τῆς προφητείας αἰ. *id.str.*5.8(p.363.22; M.9.85C); ἐν τῷ χριστιανισμῷ...διήγησις τῶν ἐν τοῖς προφήταις αἰ. *Or.Cels.*1.9(p.61.25; M.11.673A); ref. *Pr.*8:22, *Ath.Ar.*2.77(M.26.312B); law as pedagogos guiding men to understanding δι' αἰ., *Gr.Nyss.anim.et res.*(M.46.132B); *†Chrys.pasch.*6.2(8².267A); *Cyr.glaph.Gen.*5(1.170C); of remaining in tents on sabbath αἰ. ἦν τοῦτο τοῦ, ὅτι ἐν ταῖς ἀνω μοναῖς διηνεκῶς ἀναμενοῦσαν οἱ ἄγιοι *id.Ps.*22:6(M.69.844A); *Gennad.fr.Gen.*17:10(M.85.1645D); of scriptural imagery in gen. τοῖς μυστικοῖς λόγοις ἐστὶν πρεσβυτέρων, τὸ δι' ἀπορρήτων...αἰ. ἀποκρύπτεσθαι...τὴν ἱερὰν...τῶν ὑπερκοσμίων νόων ἀλήθειαν *Dion.Ar.c.h.*2.2(M.3.140B); *id.ep.*9.1(M.3.1104B); 3. symbol, sign; of milk as a scriptural αἰ. of mercy of Word, *Clem.paed.*1.6(p.121.2; M.8.312A); ref. S. John's gospel, treating of πράγματα ὧν αἰ. ἦσαν αἰ πράξεις αὐτοῦ [sc. Christ] *Or.Jo.*1:7(9; p.12.16; M.14.36B); τὰ κρίνα τοῦ λαμπροῦ...τῆς διανοίας αἰ. γίνεται *Gr.Nyss.hom.*15 *in Cant.*(M.44.1093B); ἀθανάσιος αἰ. ... ἡ πρὸς τὸν θεὸν ὁμιλία, τὸ ἀταλασπῶρον τῆς ζωῆς κτλ. *Chrys.hom.*17.3 *in 1Cor.*(10.149E); gifts of Magi τῶν μυστηρίων εἰσὶν αἰ. *Amph.ap.Ceph.*(431)αἰ.1(ACO 1.1.7 p.94.27; M.39.100C); sacramental: baptism ἀξιοθέω θεωρίας αἰ. φυσικοῖς...ἐσώπτοις ἐκονιζόμενα *Dion.Ar.e.h.*2.3.1(M.3.397A); eucharist ὡς θεοτάτη...τελετή, τὰ περικείμενά σοι συμβολικῶς ἀμφιέσματα τῶν αἰ. ἀποκαλυφθέντων *ib.*3.3.2(428C); *ib.*3.3.3(429B); ref. sacramental oils, *ib.*4.3.2(476C).

*αἰνυματίζω, show in figure, *Job.Mon.inc.*4(M.86.3320A); *Chrysipp.enc.in Jo.Bapt.*(p.36.5).

αἰνυματιστής, ὁ, one who is fond of riddles, *Gr.Naz.or.*20.21(p.106.9; M.36.101C); *Gr.Nyss.Eun.*1(1 p.207.16; M.45.456A).

αἰνυματώδης, obscure, riddling, enigmatic ὁ τρόπος τῆς παρ' αὐτοῖς [sc. τοῖς παρ' Ἑλλήσι σοφοῖς] φιλοσοφίας, ὡς Ἑβραϊκὸς καὶ αἰ. *Clem.str.*1.14(p.38.12; M.8.760A); Αἰγύπτιοι πρὸ τῶν ἱερῶν τὰς σβήγγας ἰδρύνονται, ὡς αἰ. τοῦ περὶ θεοῦ λόγου καὶ ἀσαφὸς ὄντος *ib.*5.5(p.346.22; M.9.56A); σαφὲς εἶναι τὸ ἐνύμνιον ἔφη καὶ μηδὲν αἰ. μηδὲ ἀμφίβολον ἔχειν *Thdt.h.e.*5.6.2(3.1023).

αἰνυματωδώς, darkly, in riddles, in a figure manner...ὑπὸ τε φιλοσόφων ὑπὸ τε ποιητῶν αἰ. εἰρημένα *Clem.str.*5.8(p.360.23; M.9.80B); τυπικῶς...καὶ αἰ. ἀναφερόμενα εἰς τὸν Χριστὸν τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῷ νόμῳ πλείστα *Or.Jo.*13.26(p.251.6; M.14.445A); ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ ρεύσαντος ἀπ' αὐτοῦ ὕδατος καὶ αἵματος...αἰ. ἔδεξε τὴν ἡμῶν σωτηρίαν *Epiph.haer.*46.5(p.209.15; M.41.845A); τοῦτο...νόμος ἡμῖν ἱερὸς αἰ. ὑπετίπου *Cyr.ad.or.*14(1.480B); ref. *Gen.*1:26 αἰ. καὶ τὸ ταῦτόν τῆς οὐσίας καὶ τὸν τῶν προσώπων παρεδήλωσεν ἀριθμὸν *Thdt.qu.*19 *in Gen.*(1.23).

αἰνίξις, ἡ, = αἰνγμα, dark saying, Epiph.haer.46.5(p.209.25; M.41.845B).

αἰνίσσομαι, hint, signify obscurely, Just.dial.76.1(M.6.652C); τοιαῦτα καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἠνίσσονται Clem.str.5.8(p.360.20; M.9.80B); ἡ θεία γραφή... αἱ. Or.ep.2.3(p.66.3; M.11.89B); Synes.ep.146(M.66.1541A); Max.ambig.(M.91.1085D).

*αἰνομανῶς, with terrible raving, Anast.S.haer.(p.262).

*αἰνοσιβηστικός, reverencing fables, Eudoc.Cypr.1.320(M.85.844C).

*αἰνοσοφιστής, δ, ? dread deceiver, Eudoc.Cypr.1.92(M.85.836C).

αἰονόκος, born for ill or unhappiness σπόρον †Apoll.met.Ps.20:11(M.33.1337C).

*αἰολόδερμος, with dappled skin, Gr.Naz.carm.1.2.15.11(M.37.766A).

αἰολόδορος, bestowing various gifts, Gr.Naz.carm.1.1.3.5(M.37.408A).

αἰόλος, quick-moving, changeful, hence various αἱ. φῶλα Nonn.par.Jo.3:22(M.43.769C).

*αἰολοσκόπος, shiftily-eyed, crafty; of the serpent, †Gr.Naz.Chr.pat.1647(M.38.268A).

[*]αἰπόλος, δ, = αἰετολος, ever-turning, name of Phrygian god identified with Peratic Adam ὁ αἰετολὸν καὶ στρέφων... τὸν κόσμον Hipp.haer.5.8(p.95.10; M.16.3150); ib.5.9(p.99.21; 3155A).

αἰρεσιάρχ-ῶ, found or lead a heresy, be a heresiarch ἀντὶ τοῦ ὀνόματος τῶν Χριστιανῶν, ἀφ' ἑνὸς τινος τῶν ~ησάντων, εαυτοὺς ὀνομάζοντας, Μαρκίανος ἡ Οὐαλεντίνου Bas.hom.in Ps.48(1.184P; M.29.449A); Pers.(p.33.17); Leont.H.monoph.(M.86.1816B).

αἰρεσιάρχης, δ, founder or leader of a heresy, heresiarch, Hipp.haer.5.6(p.77.23; M.16.3123B); Σίμων δ Μάγος... καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀθέων αἱ. Cyr.H.catech.15.5; Chrys.hom.46.1 in Mt.(7.481C).

*αἰρεσιάρχος, δ, = foreg., †Leont.B.sect.5.6(M.86.1232B).

*αἰρεσιλατρεία, ἡ, following of heresy, attachment to heresy, Didym.ap.cat. Ac.18:18(p.307.25).

*αἰρεσιμαχέω, fight for a heresy, Didym.Trin.3.16(M.39.865A).

αἰρεσιμάχος, δ, fighter for a heresy αἱ. οὐ μετέχοντι τοῦ θεικοῦ πνεύματος Didym.Trin.2.21(M.39.741C); ib.3.20(897A).

*αἰρεσιούργημα, τό, work of heresy, heretical behaviour, Const.Pogon.sacr.3(M.PL.96.391D).

*αἰρεσιουργός, δ, promoter of heresies, Anast.S.haer.(p.258).

αἵρεσις, ἡ, 1. way of thought, of the Christian faith ἀνάγκη... δι' αὐτῶν τῶν γραφῶν ἐκμανθάνειν ἀποδεικτικῶς, ὅπως μὲν ἀπεσφάλησαν αἱ αἱ., ὅπως δὲ ἐν μόνῃ τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ ἐκκλησίᾳ ἡ τε ἀκριβεστάτη γνώσις καὶ ἡ τῶν ὀντι ἀρίστη αἱ. Clem.str.7.15(p.65.21; M.9.528B); φανλως καὶ ἐνδιαστροφως τινὲς περὶ τῆς... αἱ. τῆς καθολικῆς ἀποδιόστασις ἤρξαντο Const.ap.Eus.h.e.10.5.21(M.20.888C); οἱ Χριστιανοί, οἵτινες τῶν γονέων τῶν ἐαυτῶν καταλογοῦσιν τὴν αἱ. Maxim.ib.8.17.6(793A); δέδωκα πείραν τῆς ἐμαυτοῦ περὶ τὸν θεὸν αἱ. Bas.ep.81.1(3.105B; M.32.437B); 2. system of thought or those who profess such a system, school, sect; a. Jewish or pagan τοὺς Σαδδουκαίους ἡ τὰς οἰκίας αἱ. Just.dial.80.4(M.6.665A); παρ' ὑμῖν τοῖς Ἰουδαίοις αἱ παρὰ τοῖς δοκιματάτοις τῶν παρ' Ἑλλήσι φιλοσόφων πάμπολλαι γέγοναν αἱ., καὶ οὐ δῆπου φατέ δεῖν ὀκνεῖν ἥτοι φιλοσοφεῖν ἢ Ἰουδαῖζεν τῆς διαφωνίας ἕνεκα τῆς πρὸς ἀλλήλας τῶν παρ' ὑμῖν αἱ. Clem.str.7.15(p.63.28; M.9.524B); αἱ. φιλοσοφούμενων ἐν τοῖς Βραχμάναις Hipp.haer.1.24(p.27.24; M.16.3052A); προτραπείς ἐπὶ φιλοσοφίαν καὶ ἀποκληρωτικῶς ἐπὶ τινα αἱ. εαυτὸν φιλοσόφων ρήμας... τῷ πιστεύειν τὴν αἱ. ἐκείνην κρείττονα εἶναι Or.Cels.1.10(p.62.28; M.11.673C); Eus.h.e.3.33.6(M.20.284B); Gr.Nyss.or.catech.3(p.17.1; M.45.17D); b. Christian, acc. Jews or pagans αἱ. τις ἄθεος καὶ ἄνομος ἐγγίγνεται ἀπὸ Ἰησοῦ τινος Γαλιλαίου πλάνου Just.dial.108.2(M.6.725C); τοὺς οὕτε Ἑλλήνας οὕτε Ἰουδαίους, ἀλλὰ τῆς Γαλιλαίας ὄντας αἱ. Juln.Imp.ap.Cyr.Juln.2(6².43A); c. faction, party, ref. 1Cor.11:19, Chrys.hom.27.2 in 1Cor.(10.242B) cit. s. σχίσμα; Thdt.1Cor.11:19(3.236); d. body of people holding false doctrine; i. significance of names τῶν δὲ αἱ. αἱ μὲν ἀπὸ ὀνόματος προσαγορευόμεναι... αἱ δὲ ἀπὸ τόπου... αἱ δὲ ἀπὸ ἔθνους... αἱ δὲ ἀπὸ ἐνεργείας... αἱ δὲ ἀπὸ δογμάτων ἰδιαζόντων... αἱ δὲ ἀπὸ ὑποθέσεων... αἱ δὲ ἀπὸ πετυμῆκων... αἱ δὲ ἀπὸ ὧν παρανόμως ἐπετήθευσαν τε καὶ ἐτόλμησαν Clem.str.7.17(p.76.20; M.9.552B); ii. dist. from schism, etc. τὰς μὲν αἱ. ἀνόμασαν, τὰ δὲ σχίσματα, τὰς δὲ παρασυναγωγάς. αἱ. μὲν, τὸς παντελῶς ἀπερρηγμένους, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπηλλοτριωμένους· σχίσματα δὲ, τοὺς δι' αἰτίας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ἰάσιμα πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντας· παρασυναγωγὰς δὲ τὰς συνάξεις τὰς παρὰ τὴν ἀνυποτάκτων πρεσβυτέρων ἢ ἐπισκόπων καὶ παρὰ τῶν ἀπαιδευτῶν λαῶν γινομένας Bas.ep.188 can.1(3.268D; M.32.665A); iii. in gen. ἀοσιθεὸς τις... διαδέχεται τὴν αἱ. Hom.Clem.2.24; τὰς

μὲν αἱ. ὡς μικροτέρας ἐαυτῶν ἀδελφῶς συνεχώρουν βλασφημεῖν εἰς τὸν κύριον, μόνοις δὲ τοῖς Χριστιανοῖς ἐπεβούλευον οὐ φέροντες ἀκούειν περὶ Χριστοῦ λόγων εὐσεβῶν Ath.h.Ar.31(p.200.13; M.25.728D); ib.19(p.192.32; 716B); Const.App.2.58.1; 3. heresy, false teaching purporting to be Christian ἐν ὑμῖν οὐδεμία αἱ. κατοικεῖ· ἀλλ' οὐδὲ ἀκούετέ τινος πλέον εἴπερ Ἰησοῦ Χριστοῦ λαλοῦντος ἐν ἀληθείᾳ Ign.Eph.6.2; μόνῃ τῇ Χριστιανῇ τροφῇ χρῆσθε, ἀλλοτριὰς δὲ βοτάνης ἀπέχεσθε, ἥτις ἐστὶν αἱ. id.Trall.6.1; ὁ εἰς αἱ. ὑποπείσων 'διέρχεται δι' ἐρημίας ἀνδρῶν' Clem.str.1.19(p.61.23; M.8.812C); αἱ. ἀθέων Or.Cels.2.3(p.130.14; M.11.800C); εὐαγγέλιον ἀληθὲς κρύφα διαπεμφθῆναι εἰς ἐπαθρόβων αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοβρογία αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); ἀποβῶλον Cyr.H.catech.4.4; τῆς αἱ. βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀναθέματι ἀναθεματίζομεν id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); id.Ar.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κα

M.6.820C); ~οῦμεθα μὲν τὸ καλόν, ἐκκλίνομεν δὲ τὸ αἰσχρόν Or.princ. 3.1.3(p.197.14; M.11.252A).

C. pass., *be overcame* ὁ ὠμοτύραννος ἄρχων τῆς ἀκρασίας ἡρέθη Meth.synp.10.1(p.122.14; M.18.193A).

αἶρω, v. αἶρω.

αἰσθήσις, ἡ, A. sense perception, sensation; 1. def. ἔστι δὲ ἡ αἰ. οὐκ ἁλλοίσις, ἀλλὰ διάγνωσις ἁλλοιώσεως. ἁλλοιοῦνται μὲν γὰρ τὰ αἰσθητήρια, διακρίνει δὲ τὴν ἁλλοίωσιν ἡ αἰ. καλεῖται δὲ πολλὰκις αἰ. καὶ τὰ αἰσθητήρια. ἔστι δὲ αἰ. ἀντίληψις τῶν αἰσθητῶν. δοκεῖ δὲ οὗτος ὁ ὅρος αὐτῶς εἶναι τῆς αἰ., ἀλλὰ τῶν ἔργων αὐτῆς. διὰ καὶ οὕτως ὀρίζονται τὴν αἰ. πνεῦμα νοερὸν ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τεταμένον...Πλάτων δὲ τὴν αἰ. λέγει ψυχῆς καὶ σώματος κοινωνίαν πρὸς τὰ ἐκτός Nemes.nat.hom.6(M.40.636B-637A); dist. from five senses ἔστι δὲ αἰσθητήρια μὲν πέντε· αἰ. δὲ μία, ἡ ψυχική, ἡ γνωρίζουσα διὰ τῶν αἰσθητηρίων τὰ ἐν αὐτοῖς γινόμενα πάθη ἰδ. (635A); 2. in induction κατὰ τὴν αἰ. δὲ ἐκ τοῦ καθ' ἑκάστα κεφαλαίου τὰ το καθόλου. ἐρχῇ γὰρ τῆς ἐπαγωγῆς ἡ αἰ. Clem.str.8.6(p.90.25f.; M.9.584A); 3. rel. to nous, ψυχῆς, etc. τῆς ἡμετέρας ψυχῆς οὐδὲν τοῦ σώματος ἔρριμον, ἀλλ' ὅπου αἰ. ἐκεῖ καὶ ψυχὴ, καὶ ἐπὶ πᾶν φθάνει τὸ σῶμα Or.fr.18 in Jer.23:24(p.206.27; M.13.572D); νοῦς...καὶ αἰ., οὕτως ἀπ' ἀλλήλων διακριθέντα, τῶν ἰδίων ὄρων ἐντός εἰσθητικῆσαν Gr.Naz.or.45.7(M.36.299D); αἰ. δὲ πένταβλον αὐτῶ χαρισάμενος [sc. God] καὶ νοῦν τὸν τῆς ψυχῆς ἡνίοχον ταῖς αἰ. ἐπιστήσας Const.Arp.7.34.6; Lit.ἰδ.8.12.17; τὴν...νοερὰν οὐσίαν δεκτικὴν τοῦ πνεύματος...θεὸς ἐδδημοῦργησεν τὴν δὲ αἰ. καὶ τὰ αἰσθητὰ, αἱ χρῆσιν αὐτῆς παρήγαγεν Thal.cen.1.4.13(M.91.1460B); ἡ μὲν αἰ. ἀντὶλαμβάνεται τῶν ὄντων κατὰ ἄθροον μόρφωσιν· ὁ δὲ νοῦς ἐφάπτεται, τοῦτέστιν ἀντὶλαμβάνεται τῶν ὄντων ἐτέρω τρόπῳ, καὶ οὐχ οἷω ἡ αἰ. περὶ μὲν οὖν τὸ σωματικὸν ἢ τὸ πνευματικόν, ἢ ἐν τῷ τὰς αἰ. εἶναι καὶ πρῶν ἐφημεν, τὸ παθητικὸν καὶ μορφωτικὸν ἐστὶ κίνημα, τὸ δὲ κριτικὸν καὶ ἀντὶληπτικόν, τῇ ψυχῇ καὶ τῷ νῷ δοτόν Max.schol.d.n.1.5(M.4.201B); 4. in souls after death εἰ εἰς ἀνάστασιν ἔχωρε, ἔρριμον ἂν ἦν τοῖς ἀδίκους πᾶσιν. ἀλλ'...αἰ. πᾶσι γενομένοις μένει καὶ κόλασις αἰωνία ἀπόκειται Just.Iarol.18.2(M.6.356A); νεκρομαντεῖα...καὶ παρέδρου καὶ τὰ γινόμενα ὑπὸ τῶν ταῦτα εἰδόντων πεισάτωσαν ὑμᾶς, ὅτι καὶ μετὰ θάνατον ἐν αἰ. εἰσὶν αἱ ψυχαὶ ἰδ.18.3(356A); ἰδ.20.4(357C); τὰ σώματα...ἀδίκων ἐν αἰ. αἰωνία μετὰ τῶν...δαίμονων εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ πέμψει ἰδ.52.3(405A); τὸ γὰρ κολαζόμενον...ἐν αἰ. ὃν ζῇ, κἂν πάσχειν λέγεται Clem.str.5.14(p.386.9; M.9.133B); 5. in angels and demons τοὺς ἀγγέλους εἰδέναι...τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ κατ' αἰ. αὐτὰ ὑπόσποντας, αἰσθητὰ γε ὄντα, κατ' οἰκείαν δὲ τοῦ θεοειδοῦς νοῦ δύναμιν Dion.Ar.d.n.7.2(M.3.869C); πᾶσας τὰς τῶν ἀλόγων ζώων αἰ. τε καὶ πολυμερείας τύχαι τῶν αἰδύων τῶν οὐρανίων οὐσιῶν νοήσεις...ἀνάγοντες ἰδ.15.8(M.3.337B); δαίμονες οὐκ ἀθάνατοι οὐδὲ μὴν θνητοὶ (οὐδὲ γὰρ αἰ., ἵνα καὶ θανάτω, μετελήφθαι) Clem.pr.10.10(p.74.13; M.8.220A); 6. in rel. to God and doctrines of faith; a. sense perception as basis of faith (Aristotelian influence) Θεόφραστος δὲ τὴν αἰ. ἀρχὴν εἶναι πίστεως φησιν Clem.str.2.2(p.118.2; M.8.940B); ἡ μὲν αἰ. ἐπιβάθρα τῆς ἐπιστήμης, ἡ πίστις δὲ διὰ τῶν αἰσθητῶν ἀπολείπει τὴν ὑπόληψιν, πρὸς δὲ τὰ ἀφευδῆ σπεύδει καὶ εἰς τὴν ἀληθειαν καταμένει ἰδ.2.4(p.119.24; 944C); sensations echoes of divine wisdom, Dion.Ar.d.n.7.2(M.3.868C); b. theol. truths beyond sense perception, Ath.decr.24(p.19.32; M.25.457B); τὸ ὁμοούσιον ἀκούοντες υπερβαίνειν ὀφείλομεν πᾶσαν αἰ. ἰδ.syn.42(p.268.2; M.26.768A); ἀποτιθέντας...πᾶσας ἀπλῶς τὰς αἰ. ἀνιέναι ἐπὶ τὸν πατέρα ἰδ.51(p.275.24; 785B); τὸ μὴ δεῖν τὸν εὐφρονοῦντα τῷ προφανεί τῆς αἰ. λόγῳ συμμάχῳ χρῆσθαι κατὰ τῆς πάντων ἀφανοῦς αἰτίας Dion.Ar.d.n.6.2(M.3.857A); hence it has no place in worship, Clem.str.5.5(p.344.13; M.9.49B); nor in spiritual life εἰ τις πρὸς τὴν αἰ. βλεποῖ...ἀγευστος τῆς θείας εὐφροσύνης διαβιώσεται...διὰ τοῦτο ἡ ψυχὴ, ὅταν μόνῃ τῇ θεωρίᾳ τοῦ ὄντος εὐφραίνεται, πρὸς οὐδὲν ἐργήγορε τῶν ἐνεργουμένων καθ' ἡδονὴν δι' αἰ. Gr.Nyss.hom.10 in Cant.(M.44.993Cf.); 7. met. ψυχὴ γὰρ αὐτοῦ [sc. ἐπισκόπου] καὶ αἰ. εἶναι ὀφείλετε [sc. deacons] Const.Arp.3.19.7.

B. organ of sense perception, one of the senses; 1. place of the senses in human life; a. before Fall ἦν [sc. ἀνθρώπος] ἐν τρυφῇ τοῦ παραδείσου...ἔχων σώας τὰς αἰ. Dor.doc.1.1(M.88.1617B); b. after Fall; closely related to sin, Clem.paed.2.8(p.197.20; M.8.473B) cit. s. ψυχῇ; πύλαι δὲ ψυχῆς αἱ αἰ., αἵτινες ἀμαρτανούσης κατακλύζονται τε πάθει καὶ γίνονται γῆναι Or.fr.52 in Lam.2:9(p.257.26; M.13.636B); Meth.res.2.7(p.342.5; M.41.1173B); ὑπὸ τῶν αἰ. ... τὰ πάθη κινδυνεύει Thal.cen.3.34(M.91.1452A); though they are not the only source of sin, Clem.str.2.11(p.139.18; M.8.985B); c. hence they must be dominated by nous and ψυχῆς, Ath.gent.31(M.25.61C) cit. s. νοῦς; τῶν αἰ. ἐν τῷ σώματι ὡς λύρας ἡρμωσμένων, ὅταν ὁ ἐπιστήμων νοῦς αὐτῶν ἡγεμονεύῃ τότε διακρίνει ἡ ψυχὴ, καὶ οἶδεν ὁ ποιεῖ ἰδ.(64A); ἀδορυβὺς γὰρ οὕσης τῆς ψυχῆς, ἀπαράχους εἶχε καὶ τὰς ἐξωθεν αἰ. ἰδ.

v. Anton.67(M.26.940A); κρατῶν τῆς αἰ. ἀσφαλίζου καὶ τὴν μνήμην· αἱ γὰρ διὰ τῆς αἰ. προλήψεις διὰ τῆς μνήμης ἀνακινούσι τὰ πάθη Thal.cen.4.16(M.91.1460C); and calmed by ἡσυχία, ἰδ.3.38(1452B); μοναχός ἐστιν...φυλακὴ αἰσθήσεως ἀνελλιπῆς Jo.Clim.scal.1(M.88.633C); 2. in allegorical exegesis: five senses represented by five husbands of Samaritan woman (Jo.4:17f.), Or.Jo.13.9(p.233.20; M.14.412C); by the wise virgins ἡ γὰρ πεντάφωτος ἡμῶν ὡς ἀληθῶς λαμπὰς ἡ σάρξ ἐστίν, ἣν ἡ ψυχὴ βαστάζουσα...παρίσταται Χριστῷ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως, παραφαίνουσα διὰ πασῶν τῶν αἰ. ...λαμπρὰν τὴν πίστιν Meth.synp.6.3(p.67.14; M.18.117Af.); 3. spiritual senses of soul ἡ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰς καλουμένας θείας αἰ. ἀνοδος Or.Jo.10.40(24; p.218.7; M.14.385C); ὥστε γὰρ ἐπὶ τοῦ σώματος διάφοροι αἰ. εἰσίν...οὕτως κατὰ τὰς λεγομένας ὑπὸ τοῦ Σολομῶντος θείας αἰ. (cf.Sap.7.22ff.) ἄλλη μὲν τις ἀνὴρ ἢ ὁρατικὴ τῆς ψυχῆς δύναμις καὶ θεωρητικὴ, ἄλλη δὲ ἡ γευστικὴ καὶ ἀντὶληπτικὴ τῆς ποιότητος τῶν νοητῶν τροφῶν ἰδ.20.43(33; p.386.24f.; 676B); id.Cels.7.39(p.190.2ff.; M.11.1476C); cf. ἡ θεία αἰ., καθὼς ὁ Σολομὼν ὀνομάζει, τῶν σωματικῶν ἀνοούτων τοῦ νόμου, προστίθῃσι τὴν αἰδύων...εὐωδίαν Gr.Nyss.hom.9 in Cant.(M.44.957C); Max.amibig.(M.91.1248B); vitiated by sin, Meth.synp.4.2(p.47.5; M.18.88C); employed in praising God τῷ τῆς θρησκείας θεῷ διὰ τῶν ἐντός αἰ. τῆς ἐκάστου δι' ἐκφώνησιν...ὑμνοῦντων Const.or.s.c.1(p.154.8; M.20.1233A); likened to the ten virgins αἱ γὰρ πέντε τῆς ψυχῆς αἰ., σύνσεις, γνώσεις, διάκρισις, ὑπομονή, ἔλεος, ἂν τὴν ἀνωθεν χάριν καὶ τὸν ἀγίασμον τοῦ πνεύματος δέξωμεν, καὶ φρόνιμοι τῇ ἀληθείᾳ παρθένοι ἔσονται· εἰ δὲ τῇ φύσει ἔσονται ἐγκαταλειφθεῖν, μωραὶ γὰρ ὄντι εὐρίκοιται Mac.Aeg.elen.4(M.34.893A); in ecstasy ἤκουσε τῇ τῆς καρδίας αἰ. Nil.Magn.27(M.79.1004B); 4. senses in rel. to God; a. God above and outside sense, Clem.str.7.7(p.28.29; M.9.453A); οἰκεῖν...θεότητος, αἰ νοεραὶ φύσεις...ζέοντες δὲ παντάπασιν, ὅσαι ὑπὸ τῆς αἰ. Gr.Naz.or.45.6(M.36.629C); being πάσης αἰ. ὑπεριδρυμένος Dion.Ar.d.n.7.2(M.3.868D); therefore τῇ περὶ τὰ μυστικὰ θεάματα συντόνῳ διατριβῇ καὶ τὰς αἰ. ἀπόλειπε ἰδ.myst.1(M.3.997B); b. assuming senses in Inc. χωρὶς γὰρ τοι γάμον σὺλληψις...καὶ αἰωνίου φύσεως ἀρχὴ χρόνος καὶ νοητῆς οὐσίας αἰσθήσις Const.or.s.c.11(p.168.26; M.20.1265A); ὁ τοῦ θεοῦ λόγος λαμβάνει ἑαυτῷ σῶμα...καὶ τὰς αἰ. πάντων ἀνθρώπων προσλαμβάνει Ath.inc.15.2(M.25.121D); ἰδ.16.1(124B); 5. sense world, which Christ entered, Clem.str.5.6(p.353.30; M.9.688A).

C. intellectual perception, understanding; esp. of understanding what is good or divine, Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.48(M.20.428A) cit. s. νυμφικός; ἄφρων δὲ ἡ ἀκόλαστος ἀνθρωπος οὗτ' ἐν αἰσθησιν ἀγαθῷ σκολῇ οὗτ' ἐν κτήσεως τύχῃ Clem.paed.3.6(p.257.20; M.8.605C); ἡ ἀκοή ἐν ἡμῖν...οὐ διὰ τῆς σωματικῆς δυνάμεως ἔχει τὴν ἀντίληψιν, ἀλλὰ διὰ τινος ψυχικῆς αἰ. ἰδ.str.7.7(p.28.26; M.9.453A); ὁ δὲ καθαρὰν ἔχων τὴν διαπονήν, καὶ διὰ τῆς αἰ. τοῦ θεοῦ λόγου δυνάμεως ὁπίσω εἰς ὁσμὴν μύρων αὐτοῦ δραμεῖν Or.schol. in Cant.7:5(M.17.281D); Const.ap.Eus.v.C.2.48(p.61.25; M.20.1025B); Mac.Aeg.hom.14.2(M.34.572A); εὐδωμέθα...ἐν πληροφωρίᾳ καὶ αἰ. μεταλάβει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἰδ.37.7(753D); Chrys.stat.4.2(2.52C); βίος ἡσυχάζοντων...κατὰ συνειδήσιν καὶ αἰ. γενέσθαι Jo.Clim.scal.27(M.88.1113A); spiritual opp. philos. understanding, exeg. Pr.2:3ff. πρὸς ἀντιδιαστολήν τῆς κατὰ φιλοσοφίαν αἰ. εἰρήκεν ὁ προφήτης, ἦν...ἐξερρεῖται διδάσκει εἰς τὴν ἐπὶ τὴν θεοσέβειαν προκοπὴν, ἀντέθηκεν οὖν αὐτῇ τὴν ἐν θεοσεβείᾳ αἰ. Clem.str.1.4(p.17.24.26; M.8.717B).

D. right reason, good sense ἀρα οὐδεμία ἐστὶν αἰ. οὐδὲ κατὰ χάριν τῆς κοινῆς ἀπάντων φύσεως, εἰ γε τῶν τοῦ νόμου προσταγμάτων ἡμεληθῶμεν; Const.ap.Ath.apol.sec.61(p.141.19; M.25.360C); τῶν κἀν βραχείαν αἰ. ἐχόντων ἰδ.ap.Ath.decr.16(p.13.18; M.25.449(441C); τίς...ὁλόγην αἰ. ἔχων ἀνέξεται τούτων; ἰδ.ap.Ath.syn.32(p.260.12; M.26.749B).

E. sense of scripture κατ' αἰ. πνευματικὴν Or.Cant.1(p.90.30; M.13.85D); τοιοῦτους ὄνους, οὓς γράφειν οἶδε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐχ οὓς σωματικὴ περιγράφειν πέφυκεν αἰ., ἀλλ' οὓς ὑποδέχεται νοῦς καθαρὸς Max.qui.Thal.55(M.90.557D); ἰδ.carp.4.76(M.90.1337B).

αἰσθητήριον, τό, 1. organ of sense (usu. plur.); role in Christian life πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ αἰ. δοῦς τῷ θεῷ, ῥύσεται ἑαυτὸν ἐκ τῶν ἡτοίμασμένων τῷ διαβόλῳ...τιμωρίων Or.ex.p.in Pr.6:30(M.17.180D); περὶ τὴν ἀσκησιν τῆς ἀγνείας...τὰ αἰ. τηρεῖν ἑαυτοῦ καθαρὰ Meth.synp.11(p.130.23; M.18.208A); οὐκοῦν ἀνάγκη τὰ αἰ., ὡς πῦλας ἀνοίγειν τῆς πόλεως. ἀνάγκη δὲ μὴ συγχωρεῖν ἐν τῇ τῶν ἀναγκαίων ἀνοίξει, συνεισέρχεται τὰ τοὺς πολεμίους θέλοντα †Max.carp.al.230(M.90.1456C); to be closed to external things in prayer εἰσέρχεται εἰς τὸ ἑαυτοῦ 'ταμεῖον',...τὴν θύραν' τῶν αἰ. ἀποκλείσας, ἵνα μὴ ἐλκῇται ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων Or.or.20.2(p.344.23; M.20.480B); senses hallowed by post-baptismal chrismation, Cyr.H.catech.21.3; 2. intellectual faculty; enabling man esp. to distinguish between

truth and error, good and evil, Clem.str.7.16(p.66.4; M.9.529A); developed by Christian life διὰ τὴν ξὺν τὰ αἰ. γυμνάσαντα πρὸς διάκρισιν καλοῦ καὶ κακοῦ Or.Cels.4.50(p.323.10; M.11.1109B); τὸ κριτικὸν αἰ. Thdr.Heracl.Is.46:12(M.18.1345B); Cyr.H.catech.4.3; †Bas.Is.172(1.503B; M.30.405A); εἰς ὑπόμνησιν ἐλθὼν τῆς αἰσχρᾶς... πράξεως, τὸ ἐρράσθαι αὐτῷ τὸ τῆς ψυχῆς αἰ. †Bas.hom.in Ps.37(1.367A; M.30.93C); ἔχωμεν τὰ αἰ. τῆς ψυχῆς γεγυμνασμένα πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ, πῶς δὲ γεγυμνασμένα...τὰ αἰ.; ἀπὸ τῆς συνεχοῦς ἀκρόασης, ἀπὸ τῆς τῶν γραδῶν ἐμπειρίας Chrys.hom.8.4 in Heb.(12.88B-89A); also capable of distinguishing between true and false doctrine, Alex.Al.ep.Alex.12(p.27.20; M.18.865C); 3. myst., spiritual organ of the soul, though not always clearly dist. from 2 supra, development of 'spiritual senses' implying an advanced state of Christian life; exeg. 1Cor.3:2 ὡς οὖν ὁ ἀπόστολος δυνατὸς ἦν διδόναι τὸ βρώμα...ἐκεῖνοι δὲ ἠδυνάτοντο λαβεῖν αὐτό, διὰ τὸ ἀσθενεῖν ἔτι καὶ ἀγύμναστα ἔχουν τὰ τῆς ψυχῆς αἰ. τῆς πρὸς θεὸν γυμνασίας Iren.haer.4.38.2(M.7.1107A); ὑγιαίνοντος κατὰ τὰ θεῖα αἰ. Or.dial.19(p.158.21); needing purification κατατρυφῶν δὲ τοῦ κυρίου δυνήσεται ὁ τῆς ψυχῆς τὰ αἰ. κεκαθαρισμένος, ὡς δύνασθαι ἐσθίειν τὸν ζῶντα ἄρτον...πίνειν τε τὸ σωτήριον αὐτοῦ αἶμα Eus.Ps.36:2ff.(M.23.325C); may be atrophied by unbelief, Gr.Nyss.Pss.titl.B 13(M.44.565D); but 'sweetened' and developed by the 'fruit' of the Cross, id.hom.4 in Cant.(M.44.844A); by practice of virtue τὸ μέλι ποιούμενος, ὅταν ἐν τῷ ἰδίῳ καιρῷ ὁ καρπὸς τῆς ἀρετῆς καταγλυκαίνει τὰ τῆς ψυχῆς αἰ. ib.10(988D); ἀμπελών ἐστιν...ἡ πρὸς τὸ θεῖον ὁμοίωσις...καρπὸς ἡ καθαρότης...καταγλυκαίνων ἐν ἀγνείᾳ τὰ τῆς ψυχῆς αἰ. ib.2(800C).

αἰσθητικός, A. of sense perception, sensitive, sentient; 1. def. ἄλλο αἰσθητόν, καὶ ἄλλο αἰ. ... αἰσθητὸν δὲ τὸ αἰσθῆσαι ὑποκίπτον αἰ. δὲ αὐτὸ τὸ αἰσθανόμενον ζῶον...αἰσθητὸν δὲ ὁ λίθος...αἰ. δὲ ὁ Στέφανος Melet.nat.hom.synops.(M.64.1144D-1145B); 2. in def. of ζῶον καὶ ἀνθρώπου: ἐστὶν...τὸ ζῶον οὐσία ἐμφυχος αἰ. ... εἰ τοίνυν ἐμφυχον τὸ ζῶον, ἡ ψυχὴ δὲ φύσις αἰ., δηλον ὅτι αἰ. ἡδὴ τὸ ἐμφυχον Clem.str.8.4(p.86.15ff.; M.9.573B); τρίτῃ δὲ οὐσία ἐμφυχος αἰ., τὸ ζῶον, ὁ ἵππος: τετάρτῃ δὲ οὐσία ἐμφυχος αἰ. λογικῇ, ὁ ἀνθρώπος id.fr.38(p.219.28f.; M.9.769C); 3. opp. λογικός: τῆς αἰ. ἡ τῆς λογικῆς...κρίσεως Athenag.res.15(p.66.3; M.6.1004B); Or.Jo.1.25(24; p.31.2; M.14.68B); ref. Christ's body λογικῆς δυνάμεως αἰ. οἰκητήριον Eus.I.C.14(p.241.30; M.20.1409A); τὰ λογικά τῶν αἰ. ὑπερέχει Max.schol.d.n.6.3(M.4.340A); Dion.Ar.d.n.5.3(M.3.817B); ib.6.3(857B); opp. νοητικός, Or.fr.13 in Jo.1:18(p.494.25); Dion.Ar.d.n.5.1(816B); 4. sinners disciplined through sentient faculty, Clem.str.7.2(p.6.10; M.9.409A).

B. perceptible to the senses; of glory in the face of Moses, compared with interior glory of S. Stephen, Chrys.hom.7.5 in 2Cor.(10.487C).

C. perceptive (intellectually) φιλόσοφοι οἱ εἰς τὴν οἰκίαν συναίσθησιν πνεύματι αἰ. συνασκηθέντες Clem.str.6.17(p.511.4; M.9.385A).

D. intelligible ὁ βασιλεὺς ὁ ἄγιος...ὁ δὲ ὄνομα ἔφερα ἐν εἰς τὰ θηρία τῆς ἐρήμου καὶ ἡσυχασαν καὶ αἰ. φωτὴ ἦν σῶσεν A.Phil.132(p.64.1).

αἰσθητικός, 1. a. by means of the senses οἷον αἰ. καταλαμβάνοντων Clem.paed.1.10(p.143.6; M.8.357A); αἰ. τὰ αἰσθητὰ γινώσκων id.fr.48(p.224.18f.)ap.Max.ambig.(M.91.1085B); opp. γνωστικῶς, Dion.Ar.d.n.1.5(M.3.593D); ib.4.4(700B); b. perceptibly (i.e. to the senses) κατὰ βάσιν...τινός καὶ αἰ. ἐστὶν ἰδεῖν, ὅτε σῶμα τυγχάνει Or.fr.20 in Jo.(p.500.22); comp., Chrys.hom.7.5 in 2Cor.(10.487B); 2. with feeling ὡς πόσον κινεῖ πάθος ἐν τοῖς αἰ. ἐπαύσαντο 'ἀμπελῶνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα' Gr.Nyss.hom.2 in Cant.(M.44.800B).

αἰσθητός, sensible, perceived by the senses, def. ὁ Πλάτων... διδάσκει, τὸ δὲ οὐκ ὄν, τὸ αἰ. [γενητόν] ἀρχόμενον εἶναι καὶ παρόντων Athenag.leg.19.1(M.6.929A); cf. κάτειεν ἡμῶν ὁ νοῦς ἐκ τῶν μεριστῶν, τούτεστι τῶν αἰ. Max.schol.d.n.7.2(M.4.345A);

A. in gen., Or.hom.5.14 in Jer.(p.43.19; M.13.316A); ib.6.2(p.48.15; 324C); αἰ. κόσμος Meth.synop.7.2(p.73.6; M.18.128B); ἀρχαὶ πάσης αἰ. οὐσίας Ath.gent.42(M.25.84C); γάμοι αἰ. Chrys.catech.2.2(2.237C); id.hom.26.1 in Jo.(8.150A); αἰ. ἐδωδία Dion.Ar.c.h.1.3(M.3.121D).

B. opp. mental and spiritual; 1. in gen., opp. νοητός, q.v., Athenag.leg.19.1(M.6.929A); βοήθειαν καὶ νοητὴν καὶ αἰ. Clem.str.3.1(p.106.10; M.8.1101A); μὴ τοῖς αἰ. προσανέχωμεν, ἐπὶ δὲ τὰ νοητὰ μετρίων [acc. teaching of Moses and Pythagoras] ib.5.5(p.344.10; M.9.49B); ib.6.16(p.501.6; 361A); δυνατὸν δὲ λαβεῖν ἐκονικὸν φῶς τὸ αἰ. ... ἀληθινὸν δὲ φῶς τὸ νοητόν Or.fr.6 in Jo.(p.488.16); Cyr.H.catech.1.4; θεὸν...τὸν βασιλεῖα πάσης αἰ. καὶ νοητῆς φύσεως Const.Appr.7.42.3; Lit.ib.8.12.7 al.; Dion.Ar.c.h.15.5(M.3.333C); id.e.h.1.1.2(M.3.373B); as title of one of his prob. fictitious treatises περὶ

νοητῶν τε καὶ αἰ. ib.2.3.2(397C); opp. νοερός, id.c.h.2.4(144C); ref. Plato's 'ideas' ὁ Πλάτων ζῶων ἰδέας ἐν τῷ νοητῷ ἀπολείπειν κόσμῳ καὶ τὰ εἶδη τὰ αἰ. κατὰ τὰ γένη δημιουργεῖν τὰ νοητὰ Clem.str.5.14(p.388.8; 140A); τὰ αἰ. πάντα, εἰκόνες εἰσι...τῶν θείων ἰδεῶν Max.schol.d.n.7.3(M.4.352A); 2. ref. OT, opp. spiritual realities of NT; sacrifices αἰ. θυσίαι Or.Jo.10.24(16; p.196.8; M.14.349A); id.fr.8 in Jo.(p.490.5); μύημα τῆς ἐκκλησίας ἐκτελεῖντο δαδᾶλλεν Ἑβραῖοι τὴν σκηνήν, ἢν ἔχοιεν διὰ τῶν αἰ. τὴν εἰκόνα τῶν θείων...πραγμάτων Meth.synop.5.7(p.62.1; M.18.109B); μέγα ἔδοκει εἶναι [sc. δόξα Μωσέως], ἐπειδὴ αἰ. ἦν δόξα...ἡ δὲ τῆς καυῆς νοητῆς Chrys.hom.7.1 in 2Cor.(10.479E); 3. ref. exeg., lit. sense dist. from spiritual αἰ. εὐαγγέλιον νοητὸ καὶ πνευματικὸν τῇ ἐπινοίᾳ διακρίνοντες...πρόκειται τὸ αἰ. εὐαγγέλιον μεταλαβεῖν εἰς πνευματικόν; τίς γὰρ ἡ διήγησις τοῦ αἰ., εἰ μὴ μεταλαμβάνοιτο εἰς πνευματικόν; Or.Jo.1.8(10; p.13.12ff.; M.14.37C); exeg. Jo.13:30 συμβολικῶς τότε ἡ αἰ. νῦν ἦν ib.32.24(16; p.468.27; 809C); αἰ. ἐπαγγελία νοηταὶ εἰσι δι' αἰ. ἐπαγγελόμεναι id.princ.4.3.6(21; p.333.7; M.11.388A); κατὰ τὸ αἰ. literally καὶ ὑπολάβη τις ἡμᾶς...λέγουσιν...ὅτι τὰ περὶ τοῦ σωτήρος γεγραμμένα κατὰ τὸ αἰ. οὐκ ἀληθεύεται ib.4.3.4(p.329.5; 384A); id.hom.5.14 in Jer.(p.43.20; M.13.316A); τὴν Σαμαρείτιν ἀφέλκων ὁ κύριος ἀπὸ τῶν αἰ. ... πνευματικῶς διανοεῖσθαι περὶ τοῦ θεοῦ Ath.ep.Pssar.4.19(M.26.668A); ἔτι τοῖς αἰ. ἐνδιατρίβει ῥήμασι, διὰ τὸ μηδέπω δύνασθαι χωρῆσαι τῶν πνευματικῶν τὴν ἀκρίβειαν Chrys.hom.32.2 in Jo.(8.186B); αἰ. μὲν τὰ ῥήματα, πνευματικά δὲ τὰ νοήματα ib.34.2(197C); ib.32.1(185A); ἀκούσασα ὕδωρ ζῶν, ἐνόμισε περὶ αἰ. τοῦτο λέγεσθαι. ὕστερον δὲ μαθοῦσα ὅτι πνευματικά ἦν τὰ λεγόμενα ib.32.2(185D); 4. in moral and religious spheres; a. ref. turning from sensible things to those of the mind, (Pythagorean) δοκεῖς κατόψεσθαι τι τῶν εἰς εὐδαιμονίαν συντελούντων, εἰ μὴ ταῦτα πρῶτον διδάσθῃς, ἃ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν αἰ. περισπᾷς; Just.dial.2.4(M.6.477B); ref. astronomy ἐπὶ τὰ νοητὰ μετατίθουσι ἀπὸ τῶν αἰ. Clem.str.6.11(p.477.19; M.9.312B); ἡ πρὸς τὰ νοητὰ οἰκείωντες...περιπαγῶν τῷ γνωστικῷ ἀπὸ τῶν αἰ. ib.4.23(p.313.26; M.8.1357A); θέλεις ἐπινοίας κατασκευάζεμεν...ἐκ τῶν αἰ. εἰς τὰ νοητὰ, μᾶλλον δὲ ἐκ τῶνδε εἰς τὰ ἁγία καὶ ἁγίων τὰ ἁγία μεταγούσης ἡμᾶς ib.6.11(p.474.24; M.9.308B); γυμνὸν αἰσθητῶν πνευματικῶν Or.Jo.13.40(p.265.29; M.14.469A); ἡ δὲ αὐξήσις ἡμῶν οὐκ ἄλλη τίς ἐστὶν ἢ τὸ ἀφίστασθαι μὲν τῶν αἰ., εἰς αὐτὸν δὲ τὸν λόγον γενέσθαι Ath.Ar.3.52(M.26.432C); b. ref. things of sense leading to spiritual things ἡ πίστις δὲ διὰ τῶν αἰ. οὐδέναις ἀπολείπει τὴν ὑπόληψιν...καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν καταμένει Clem.str.2.4(p.119.25; M.8.944C); οἶμαι πᾶσαν τὴν εἰσαγομένην ψυχὴν εἰς τὴν διὰ τῶν γραφῶν ἐν Χριστῷ θεοσέβειαν ἀπὸ τῶν αἰ. ... ἀρχομένην...μετὰ τὸ ὠμολογῆσαι τοῖς αἰ. ἀνακῆσαι τις...ἐπὶ τὰ νοητὰ Or.Jo.13.9(p.233.19,21; M.14.412C); ib.10.40(24; p.218.6; 385C) cit. s. αἰσθησις; id.Cant.3(p.220.31; M.13.181D); ib.3(p.230.27; 189D); Dion.Ar.c.h.1.3(M.3.124A) cit. s. ἀνάγω; ἡμεῖς δὲ αἰ. εἰκόσιν ἐπὶ τὰς θείας...ἀναγόμεθα θεωρίας id.e.h.1.1.2(M.3.373B); φιλανθρωπίας αἰσθητοῖς τὰ νοητὰ...περιτιθείσης id.d.n.1.4(M.3.592B); ib.4.11(708D) cit. s. νοῦς; c. esp. through liturgy and sacraments καὶ τὸ βάπτισμα οὖν διπλοῦν ἀναλόγως, τὸ μὲν αἰ. δι' ὕδατος, τοῦ αἰ. πυρὸς σβεστήριον, τὸ δὲ νοητὸν διὰ πνεύματος Clem.exc.Thdot.81.2(p.132.3ff.; M.9.696B); rejected by Asco.drutae οἱ τὰ αἰ. πάντα ἀναρροῦντες καὶ μήτε βαπτίσματι μήτε εὐχαριστίᾳ χρώμενοι Or.or.5.1(p.308.19; M.11.429B); Thdt.haer.1.10(4.302); τῇ μὲν [sc. ἱεραρχίᾳ] κοινωνοῦσα ταῖς νοεραῖς θεωρίαις, τῇ δὲ ὅτι καὶ συμβόλοις αἰ. ποικίλλεται Dion.Ar.c.h.5.1.2(M.3.501D); θεωμέθα...αὐτὰ [sc. divine mysteries] διὰ τῶν...αἰ. συμβόλων id.ep.9.1(M.3.1104B).

C. ref. God and Christ; 1. God without qualities perceptible to senses, Clem.prol.4(p.40.10f.; M.8.145A); ἡ πάντων αἰτία...οὐτε ἐπαφῇ αἰ. ἔχει...οὐτε αἰ. ἐστὶν...οὐτε...αἰ. ὑποκειμένη συμπτώμασιν...οὐτε ἄλλο τι τῶν αἰ. οὐτε ἐστίν, οὐτε ἔχει Dion.Ar.myst.4(M.3.1040D); 2. of Christ's human birth γενέσθαι αὐτοῦ τῇ αἰ. Clem.str.6.15(p.493.9; M.9.345A); γεγεννηται τὸ αἰ. αὐτοῦ σαρκίον ib.(p.496.6; 352A); 3. of incarnate body opp. body of Church ὥσπερ δὲ ἐκεῖνο τὸ αἰ. τοῦ Ἰησοῦ σῶμα ἐσταύρωται...οὕτως τὸ ὄλον τῶν ἁγίων Χριστοῦ σῶμα Χριστῷ συνεσταύρωται καὶ νῦν οὐκέτι ζῇ Or.Jo.10.35(20; p.210.1; M.14.372B).

αἰσθητῶς, 1. with the senses, sensibly αἰ. τὰ πάντα καταλήψεσθαι Clem.str.5.1(p.330.5; M.9.17A); οὐ γὰρ θεμιτὸν νομίζειν αἰ. ὁρᾶσθαι τὸ πνεῦμα Or.fr.20 in Jo.1:31(p.500.6); id.princ.4.2.1(8; p.306.4; M.11.357A); opp. νοητῶς, id.hom.16.9 in Jer.(p.141.13; M.13.449C); 2. in a literal sense, literally οὐκ αἰ. βεβοηκότα Or.Jo.6.18(10; p.127.18; M.14.232C); οὐκ ἐστὶν τι παράδοξον γενόμενον ἐν τῇ γραφῇ, ὃ μὴ ἐστὶ σημεῖον...ἐτέρου παρὰ τὸ αἰ. γεγεννημένον ib.13.64(60; p.296.31; 521C); Meth.synop.3.1(p.27.16; M.18.61B); Eus.d.e.7.1(p.317.16; M.22.520A); 3. as accommodated to sense, so as to be grasped by the

senses αἰ. εἰπεῖν Dion.Ar.c.h.7.4(M.3.212B); id.e.h.4.3.5(M.3.480C); τὰ μὲν αἰ. ἱερὰ τῶν νοητῶν ἀπεικονίσματα ib.2.3.2(397C); liturg. διαγράφει γὰρ ἐν τούτοις αἰ., ὑπ' ὅσων ἁγῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστόν, τὴν νοητὴν ἡμῶν ὡς ἐν εἰκόσι ζωὴν ib.3.3.12(444C).

αἰσῖος, auspicious, hence filling, meet ἄξιος εἰ ἐν πᾶσι καιροῖς ὑμνεῖσθαι φωναῖς αἰ. Hymn.10(AGC p.40.10, v.l. οἰαῖς).

*αἰσχημοσύνη, ἡ, indecency, Clem.paed.2.6(M.8.453B; δσχ. p.188.15); Sophr.H.v.Anast.(M.92.1684n).

*αἰσχροῖνω, s.v.l., defile ἵνα μὴ αἰ. τὸ σῶμα T.Aser 4.4 (v.l. χράτη).

*αἰσχροῖβιος, living shamefully, shameful, Orac.Sib.3.189; Hom. Clem.11.13.

*αἰσχρογενής, basely born; of Nest., †Cyr.hom.div.11(5².383A).

[*]αἰσχροεργία, ἡ, = αἰσχροπυλία, shameless conduct, †Jo.[Je]. poenit.(M.88.1904B).

αἰσχροκερδής, sordidly greedy of gain αἰ. ἐστιν οὐχ...ὁ καὶ τῶν μικρῶν κερδῶν ἐφιέμενος· ἀλλ' ὁ ἐκ πραγμάτων αἰσχροῦν καὶ λίαν ἀτόπων κέρδη συλλέγειν ἀνεχόμενος Thdt.1Tim.3:8(3.656).

*αἰσχροπάθεια, ἡ, submission to obscenity, Pall.h.Laus.47(p.139.5; M.34.1201C); Nil.epp.2.167(M.79.281B).

*αἰσχροπραγία, ἡ, foul conduct, Nil.epp.1.69(M.79.112C).

*αἰσχροπράγος, acting basely, foul δαίμων Nil.epp.3.34(M.79.401C).

αἰσχροῦτης, ἡ, disgraceful conduct, Nil.epp.1.129(M.79.137C); of shameful thoughts ἐὰν αἰ. σπαρήν ἐν τῇ καρδίᾳ σου καθημένον ἐν τῷ κελίῳ σου Isaia.57.6(7.p.24; cf. M.40.1116C).

*αἰσχροῦργημα, αἰ. τὸ, obscene action; of Gnostics, Epiph.haer.26.4(p.281.2; M.4.1337C); ib.26.15(p.295.25; 357A); in Eleusinian mysteries, id.exp.fid.10(p.510.14; M.42.800B).

αἰτ-έω, 1. ask, beg; of petitionary prayer, exeg. Mt.7:8 δὴν-θεύεται τό, πᾶς ὁ ὡς λαμβάνει, μὴ ἀρνησθῆναι εἰς πάντας τοὺς ἡμεῖς τῶν κακῶν ~οῦντων (ὁ γὰρ κακὸς ~ῶν οὐκ ~εῖται) Didym.Ac.2:21(M.39.1656C); 2. inquire ~οῦμαι...πότεν ἤκεν; T. Abr.A 2(p.78.26).

αἰτήμα, τό, thing demanded, prey δαιμόνων αἰτήματα ἐγένεσθε Hom.Clem.10.6.

αἰτήσις, ἡ, request, demand, of petitionary prayer following praise, thanksgiving, and confession τὴν περὶ τῶν μεγάλων καὶ ἐπουρανίων αἰ., ἰδίων τε καὶ καθολικῶν, καὶ περὶ τε οἰκείων καὶ φιλά-των Or.or.33.1(p.401.23; M.11.560A); in def. of prayer, v. εὐχή.

αἰτία, ἡ, A. guilt, blame, physical taint, of blisters caused by a magician but healed by baptism εὐρέθη τὰ σώματα αὐτῶν ὁλόκληρα ἐκ πάσης αἰ. Pers.(p.25.1).

B. cause; 1. God; A. Father ὅταν δὲ [sc. ἀκούσωμεν ὅτι] ὁ θεὸς πατήρ, ἐπὶ τὴν ἀπαθὴ αἰ. τοῖς λογισμοῖς ἀνατρέχουμεν Bas.Eun.2.23 (1.258D; M.29.621B); ἐφέταται μὲν πᾶσα λογικὴ φύσις θεοῦ καὶ τῆς πρώτης αἰ. Gr.Naz.or.28.13(p.43.7; M.36.44A); πάντων...αἰ. Dion. Ar.d.n.1.3(M.3.589B); of Father as first cause, opp. Son and H. Ghost διὰ τοῦ υἱοῦ δημιουργεῖν τὸν πατέρα...ὥστε ἡ 'δὲ' οὐ' φωνὴ δμολογίαν τῆς προκαταρκτικῆς αἰ. ἔχει, οὐκ ἐπὶ κατηγορίᾳ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου παραλαμβάνεται Bas.Spir.21(3.18D; M.32.105C); ἐν δὲ τούτων κτίσει ἐνδόξον μοι τὴν προκαταρκτικὴν αἰ. τῶν γινομένων, τὸν πατέρα τὴν δημιουργικὴν, τὸν υἱόν τὴν τελειωτικὴν, τὸ πνεῦμα ib.38(31D; M.136B); τὸ ἀνὲ αἰ. εἶναι, μόνον τοῦ πατρὸς ὃν, τῷ υἱῷ καὶ τῷ πνεύματι ἐφαρμοσθῆναι οὐ δύναται...τὸ ἐξ αἰ. εἶναι...ἰδιὸν ἐστὶν τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ πνεύματος Gr.Nyss.or.dom.3(p.64.3; M.46.1109B); αἰ. ἐστὶν ἡ τοῦ θεοῦ φύσις καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς κτίσεως πάσης· ἀλλὰ τοῦ μὲν υἱοῦ ὡς λόγου, τοῦ δὲ πνεύματος ὡς πνοῆς...τῆς δὲ κτίσεως ὡς ποιήματος †Ath.dial.Trin.2.23(M.28.1193A); **b.** Son ἀρχὴν τῆς κτίσεως...οὐχ αἰ. κτίσμα πρώτον κτίσεως ἀρχὴ ἐστὶν αὐτῆς, ἀλλ' ὡς αἰ. τοῦ ὑπάρχειν αὐτὴν οἷα δημιουργός Or.Aroc.22(p.30.12); ref. Col.1:15 τὸ δὲ 'πρωτότοκος' συμπλεγμένην ἔχει...τὴν τῆς κτίσεως αἰ. Ath.Ar.2.62(M.26.280B); **c.** H. Ghost ἐν πνεύμα ἁγίον...ζωὴ ζώντων αἰτία Gr.Thaum.symb.(p.3.8; M.10.985A); **2.** Satan, exeg. 2Reg.24:1 ἀδίκως...κολάσει ἡ αἰ. τῆς ἁμαρτίας τὸν ἡμαρτηκότα Or.Aroc.30(p.6); **3.** in gen., that which makes a thing what it is, hence essence οὐ δύναται τὸ πεφυκὸς γλυκαίνειν τῷ γλυκὶ τυγχάνειν πικράζειν παρὰ τὴν αὐτοῦ μόνον αἰ. Or.Cels.3.70(p.262.30; M.11.1012D); id.or.29.13(p.388.1; M.11.540A) αἰ.; ἡ τῶν μυστηρίων μετὰ-δοσις...ὁμοίους τῷ κατ' αἰ. ἀγαθῷ...ἀποφαίνουσα τοὺς ἄξιους μετα-λαμβάνοντας †Bas.h.mtas †Bas.h.mtas.62(p.397.10).

C. question, dispute διά τινος αἰ. (Lat. quaestiones) τοῦ πάσχα Hier. vir.ill.(tr.Sophr.Pal.)17(p.20.3; M.PL.23.636B); ib.35(p.27.16; 650A).

αἰτίωμα, τό, ground of accusation, fault, Cyr.Ps.94:1(M.69.1240C).

αἰτιατέον, one must regard as responsible, Synes.ep.122(M.66.1501C).

*αἰτιατέος, to be held responsible οὐδὲ οἱ ποιητοὶ ἄρα, κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν ζῶντες, αἰ. παρὰ δικαίῳ κριτῇ Meth.synp.8.16(p.110.9; M.18.173A).

αἰτιατικός, accusatory, Gennad. fr.Rom.11:30ff.(p.402.11f.; M.85.1720A).

αἰτιατικῶς, causatively, Dion.Ar.d.n.11.6(M.3.956A).

αἰτιατός, produced by a cause; of Son, Const.or.s.c.11.8(p.168.18; M.20.1264C); αἰτιός ἐστι μόνος ὁ πατήρ· τὰ δὲ αἰ. δύο, ὁ υἱὸς καὶ τὸ πνεῦμα †Ath.gu.al.11(M.28.784C).

*αἰτιολόγημα, τό, thing which can be accounted for, Bas.hom.23.4(2.188C; M.31.597B).

αἰτιολογικός, assignable to a cause, explicable, Dion.Ar.d.n.2.3 (M.3.640B).

αἴτιος, A. causing, subst., cause; 1. God; a. as first cause v. εἰμί; Just.dial.3.5(M.6.481B); Clem.str.6.9(p.470.26; M.9.297C); οὐσία θεῶν...τῶν ὄντων αἰ. id.fr.37(p.219.17; M.9.749D); Or Jo.2.2(p.54.17; M.14.108B); Gr.Nyss.Eun.12.1 p.255.4; M.45.957A); ἔξεστι γὰρ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἀγέννητον, πρῶτον αἰ. αὐτὸν προσειπεῖν ib.7(2 p.169.22; 760D); Max.schol.d.n.5.8(M.4.325B); πάντων αἰτιώτατον Thdt.rect.conf.2(M.6.1208B); **b.** of Father as causative principle of Son τὸ αἰ. ὡς οὐ πάντως πρεσβύτερον τῶν ὡν αἰ. οὐδὲ γὰρ τοῦ φωτὸς ἥλιος Gr.Naz.or.29.3(p.77.8; M.36.77B); Chrys.hom.2.2 in Heb.(12.15D); exeg. 1Cor.11:3 ὁ δὲ Χριστὸς τοῦ θεοῦ, ὡς αὐτὸν αἰ. ἔχων κατὰ τὸ πατέρα εἶναι id.hom.10.2 in 1Cor.(10.82B); Thdt.1Cor.11:3(3.233); αἰ. μὲν φυσικὸν, ὁ πατήρ· αἰτιατὸν δὲ, ὁ υἱὸς Jo.D.imag.1.9(M.94.1204C); id.f.o.1.8(M.94.820B); of Son and H. Ghost τῆς πρώτης γεννήσεως τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς πρώτης τοῦ πνεύματος ἐκπορεύσεως, ὁ πατήρ μόνος αἰ. ... τῆς δὲ ἄλλης γεννήσεως τῆς ὑπὸ χρόνον, καὶ τῆς ἄλλης προήσεως τῆς μεταδοτικῆς, οὐ μόνος αἰ. ὁ πατήρ, ἀλλὰ καὶ ὁ υἱὸς καὶ τὸ πνεῦμα †Ath.Lat.3(M.28.832B); of H. Ghost τὸ πνεῦμα...πατέρα οὐκ ἔχει...αἰ. δὲ ἔχει τὸν θεόν...παρ' οὐ ἐκπορεύεται †Ath.dial.Trin.1.19(M.28.1145C); ib.2.28(1200B); **c.** of Logos as cause of union of natures in Inc., Leont.H.Nest.1.11(M.86.1445D); **d.** of Logos as creative cause αἰ. ὁ λόγος, ὁ Χριστὸς, καὶ τοῦ εἶναι...ἡμᾶς ...καὶ τοῦ εἶναι...ἀπάντων ἡμῶν αἰ. ἀγαθὸν Clem.prot.1(p.17.17; M.8.61B); τὸν δεύτερον μετὰ τὸν πατέρα τῶν ὄντων αἰ. Eus.h.e.1.2.3 (M.20.56A); as cause of gifts of H. Ghost, Gr.Nyss.diff.ess.4(M.32.329B); **e.** refutation of Platonic theory that God is not cause of matter, Ath.inc.2.4(M.25.100B); **f.** denial that God is cause of evil, ref. problem of hardening of Pharaoh's heart, Or.princ.3.1.7(p.204.16; M.11.260A); Meth.arbitr.11(p.173.3); a view implicit in astrological theory of destiny, id.synp.8.16(p.105.14; M.18.168D); **2.** angels not a cause of creative activity, belonging to created order of which οὐδὲν...ποιητικὸν αἰ. ἐστὶν Ath.Ar.3.14(M.26.349C).

B. blameworthy αἰ. οὐδὲν ἐν ἀνερ...δοκεῖν Nonn.par Jo.18:38 (M.43.897A).

*αἰφνιδιάζω, attack suddenly; met., of abolishing idolatry, Marc. Diac.v.Porph.41.

αἰχμάζω, fight with a spear; met., conquer κόρον Gr.Naz.carm.1.2.17.63(M.37.786A); χάλον ib.2.1.17.83(1268A); γλώσσαν ib.2.1.34.46 (1310A).

αἰχμαλωσία, ἡ, 1. captivity, met. Ἰησοῦ, ὃν...ὁ κλαυθμὸς τῶν ἐν αἰ. ἐπὶ γῆς σε ἐλθεῖν ἐποίησεν A.Xanthipr.24(p.75.17); αἰ. ... ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῆς προηγουμένης ζωῆς κατὰπτωσις †Bas.Is.106(1.497E; M.30.392C); **2. body of captives, met. καὶ τὴν αἰ. λήφεται ἀπὸ τοῦ Βελιάρ [τὰς ψυχὰς τῶν ἁγίων] T.Dan 5.11; ref. Ps.23:9 τῆς δόξης ὁ βασιλεὺς...ἐλεύσεται τὴν ἄπειρον ἀπαγόμενος τοῦ ἄδου αἰ. Germ.CP or.2 (M.95.281A); **3.** s.v.l., being led away τὰς ἐν ταῖς εὐχαῖς ἀμελείας καὶ τὰς αἰ. τὰς ἐν ταῖς ψαλμωδίαις Apophth.Patr.(M.65.197A).**

*αἰχμαλώσις, ἡ, †Epiph.v.proph.Azaria A(M.43.396B) for αἰχμαλωσίαν (p.31).

*αἰχμαλωτεύμα, τό, prize of war, †Bas.Lac.7(2.592D; M.31.1449C).

αἰχμαλωτεύω-ω, = αἰχμαλωτίζω, take prisoner, Clem.paed.3.2 (p.243.19; M.8.573A); met. οἱ δαίμονες τέχνη τοὺς ἀνθρώπους ~οῦσι Tat.orat.18(p.20.15; M.5.848A); Χριστὲ...ὁ ~σας τὸν θάνατον καὶ σκελεύσας τὸν ἄδην M.Thdot.3(p.135.12).

αἰχμαλωτίζω-ω, take prisoner, capture; met., of women ~οῦσιν [sc. τοὺς ἄνδρας] T.Reub.5.3; of false teachers ~οῦσιν ἀπὸ τῆς ἀληθείας τοὺς μὴ ἐδραῖαν τὴν πίστιν...διαφθαρσάντας Iren.haer.1.3.6 (M.7.477B); for good ἐπὶ σωτηρίᾳ αἰχμαλωτισθέντος ὑπὸ Χριστοῦ Or Jo.2.7(4; p.61.11; M.14.120B); of Satan ~οντι τὰς ψυχὰς id.hom.1.4 in Jer.(p.3.11; M.13.257C); Ath.v.Anton.42(M.26.905B); †Ath.Apoll.2.6(M.26.1141A); τοῦ νοῦ...~ομένου Chrys.hom.20.3 in Mt.(7.264A); of insincere Christians ἐτέρους ~οῦσι προσάγοντες τῷ ποτηρῷ Const. App.3.6.5.

αἰχμαλωτισμός, ὁ, = αἰχμαλωσία q.v., Mac.Aeg.hom.11.1(M.34.545A); met. οἱ πονηρὰ βουλευόμενοι ἐν ταῖς καρδαίαις αὐτῶν...αἱ ἐαυτοῖς ἐπισπῶνται Herm.vit.1.1.8.

αἰχμαλωτιστής, ὁ, *captor*; ref. Ps.136:3; Meth.synp.4.4(p.49.24; M.18.92B).

αἰχμάλωτος, ὁ, 1. *one taken by the spear, prisoner*, met. οἱ Βραχμῆνες...πάντας ἀνθρώπους λέγουσιν αἱ εἶναι τῶν ἰδίων συγγενῶν πολεμίων, γαστροδός...χαρὰς λύτης...καὶ τῶν ὁμοίων Hipp.haer.1.24 (p.29.9; M.16.3052C); Naassoi...φάσκουσιν...τρεῖς εἶναι ἐκκλησίαι, ἀγγελικὴν, ψυχικὴν, χοϊκὴν ὀνόματα δὲ αὐταῖς ἐκλεκτὴ, κλητὴ, αἱ. 1b.10.9(p.268.21; 3419B); βάπτισμα αἱ. λυτρον Cyr.H.procatech.16; 2. *exile*, of Judas παραδείσου αἱ. καὶ γέννης κληρονομός Eus.Al. sertm.14(M.86.533A).

***αἰώλος**, ? f.l. for αἰδῶλος, *shifty, slippery*, or ἔωλος, *stale, out-of-date* αἱ. ... σοφιστείας Didym.Trin.2.6(M.39.521A).

αἰών, ὁ, *age, aeon, eternity*, def. αἱ. γὰρ οὐτε χρόνος, οὐτε χρόνου τι μέρος...ἀλλ' ὅπερ ἡμῖν ὁ χρόνος...τοῦτο τοῖς αἰδίοις αἱ., τὸ συμπαρακτενόμενον τοῖς οὐσιν Gr.Naz.ort.38.8(M.36.320B); αἱ. ... ἐστὶν οὐ φύσις ἐν ὑποστάσει γνωριζομένη ἀλλὰ διάστημα, ὅπως ποτὲ ἐπινοούμενον χρόνον εἶτε μικρὸν εἶτε μέγα Thdr.Mops.Gal.1:4(p.5.18; M.66.897D); ὁ αἱ. ... ἀνύστατον χρέμα, συμπαραμαρτοῦν τοῖς γεννητῶν ἔχουσι φύσιν Thdt.Heb.1:2(3.546); ὁ αἱ. ... διάστημα τι χρόνον δηλωτικόν, ποτὲ μὲν ἀπείρου, ὅταν περὶ θεοῦ λέγεται, ποτὲ δὲ τῇ κτίσει συμμέτρου, ἄλλοτε δὲ τῇ ἀνθρωπινῇ ζωῇ id.haer.5.6(4.399); τὸ τοῦ αἱ. ὄνομα πολυσημῶν ἐστὶ...αἱ. γὰρ λέγεται...ἡ ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων ζωῇ...πάλιν...ὁ χυλίων ἐτῶν χρόνος... πάλιν...ὁλος ὁ παρὼν βίος, καὶ αἱ. ὁ μέλλων, ὁ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἀπελευθέρως...πάλιν...ὁ χρόνος, οὐδὲ χρόνον τι μέρος...ἀλλὰ τὸ συμπαρακτενόμενον τοῖς αἰδίοις...ὅπερ γὰρ τὸς ὑπὸ χρόνον, τοῦτο τοῖς αἰδίοις ἐστὶν αἱ. Jo.D.f.o.2.1(M.94.861B).

A. lifetime, LS; of duration of existence of angel οὐδὲ τοῖς αἱ. εἰς ἀπὲρληπτον 'ὁ ποιῶν' γὰρ φησι 'τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα' Didym.Trin.2.4(M.39.481C).

B. time ὑμεῖς [sc. Ἑλλήνες] οὐ γινώσκετε παρατρέχοντας μὲν ὑμᾶς, ἐσώτα δὲ τὸν αἱ. μέχρις ἂν αὐτὸν ὁ ποιήσας εἶναι θελήσῃ Tat.oral.26(p.27.27; M.6.861B); εἰκοθεν ὅτι τὴν μέτρον καὶ ὅρος τῆς τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν κινήσεως καὶ ἐνεργείας ὁ αἱ. καὶ τὰ ἐνὸς τούτων εἶναι, τὰ δὲ ὑπερκείμενα τούτων ἀληπτα...λογισμοῖς μένει Gr.Nyss.Eun.1(p.1.19.16; M.45.365C); ἡ κτίσις πάσα...τῷ τῶν αἱ. διαστήματι παραμετρεῖται ib.1.128.1; 364D); τί ποτὲ ἐστὶν αἱ.;... χρόνος ἐν ἡμέραις καὶ ὥραις Chrys.com.1n Gal.1:4(10.663D); οὐδὲν τῶν κτισμάτων προγενεστέρα τοῦ αἱ. ἔχει τὴν γένεσιν, ἀλλ' ἐν χρόνῳ πεποιήται Cyr.Ihes.32(5².290A); λέγουσι [sc. οἱ Ὁριγενιστοὶ]...ὅτι τὸ τοῦ αἱ. ὄνομα ἐπὶ ὀρισμένου χρόνον λαμβάνεται, καὶ ὅταν εἴπῃ ἡ γραφὴ ὅτι αἰωνία ἐστὶν ἡ κόλασις, οὐ λέγει ἡ μὴ ἐπὶ ὀρισμένου χρόνον †Leont.B.sect.10.6(M.86.1265D).

C. a long but definite period, age, era, epoch; 1. *a thousand years*, one of the seven ages of the world τοὺς ἑπτὰ αἱ. ἐγὼ [sc. θάνατος] λυμαίνω τὸν κόσμον T.Abr.A 19(p.101.18); τὸ σῶμά σου μνεῖ ἐπὶ τῆς γῆς ἕως ἂν πληρωθῶσι ἑπτακισχίλιοι αἱ. ib.B 7(p.112.3); ἐξβδόμη ἡμέρα λέγεται ὁ αἱ. οὗτος πληροῦσθαι †Bas.strucl.hom.2.8(1.342C; M.30.49D); †Andr.Ct.cycl.(M.19.1329C); λέγονται...ἑπτὰ αἱ. τοῦ κόσμου τούτου...ἀπὸ τῆς οὐρανοῦ καὶ γῆς κτίσεως μέχρι τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώπων συντελείας τε καὶ ἀναστάσεως Jo.D.f.o.2.1(M.94.861C); 2. *with idea of dispensation*; αἱ. from Creation to final judgement μέχρις ἡμέρας τελειώσεως...ἐν ᾧ ὁ αἰὼν ὁ μέγας τελευτήσει Aroc.En.16.1; b. from Creation to Inc. ὁ μακρὸς αἱ. τοῦ βίου πρὸ τῆς τοῦ σωτήρος θεοφανείας Eus.theophr.fr.6(p.20².3; M.24.628B); id.d.e.2.3(p.92.7; M.22.161D); Proc.G.Jos.6:4(M.87.1013B); c. *the present world or age*; 1. in gen. αἱ. ἐστὶν ὁλος τὸ πρὸ τοῦ τοῦ θεοῦ Or.hom.12.10 in Jer.(p.97.3; M.13.392D); οἱ αἱ. οἱ ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ ἐκ τῆς περιόδου τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς τὴν σύστασιν ἔχουσι, τὸ δὲ προὔρρχει τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς προὔρρχει ἐστὶ τοῦ αἱ. τοῦτον Gel.Cyz.h.e.2.17.28(M.85.1272A); πολλάκις τὰ ἀρχαῖα πάντα τῆς τοῦ αἱ. ἐπωνυμία χαρακτηρίζει καὶ τὴν ὅλην...τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου παρτάσιν αἱ. προσαγορεύει Dion.Ar.d.n.10.3(M.3.937C); with prepositions τῇ [sc. ἐκκλησίᾳ] προωριζομένη πρὸ αἰώνων εἶναι...εἰς δόξαν Ign.Eph.proem.; from the beginning of the world ἡ γῆ...ποιήθη ἀθέμιτα, ἃ οὐδέποτε γέγονεν ἐξ αἰώνος Did.16.4; τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων αὐτῶν τὴν ἀπ' αἱ. Aroc.En.99.14; τὰ ἀπ' αἱ. ἐν κρυπτῷ ἀξίοις παραδιδόμενα κηρύσσων Hom.Clem.3.19; ἀναστήσει ἡμᾶς σὺν πᾶσι τοῖς ἀπ' αἱ. κοιμηθείσων Const.App.5.7.1; φθορά...ὅσων οὐδεὶς χρόνος ἐξ αἱ. ἐγνω Philost.h.e.11.7(M.65.601A); II. = *the human race* Μαυροῦ...ὁ παντὶ τῷ αἱ. τὸν τοῦ θεοῦ νόμον προφήτευσας Hom.Clem.2.52; III. *with idea of imperfection and conflict* οὐδὲν με ἀφελήσει τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, οὐδὲ αἱ βασιλείαι τοῦ αἱ. τούτου

Ign.Rom.6.1; ὁ αἱ. οὗτος τοῖς δικαίοις χειμῶν ἐστὶ Herm.sim.3.2; ὁ πᾶς ἐνεστηκὼς αἱ. νῦν ὀνομάζεται κατὰ τὴν ἐπίνοιαν, ὡς δηλοῖ ἡ παραβολὴ τῶν ἑ' παρθένων Or.Aroc.9(p.24); ὁ τὸν παρόντα αἱ. στάδιον δικαιοσύνης ἐνοστησάμενος Const.App.7.33.3; exeg. Gal.1:4 ὅταν ἀκούσης πονηρὸν αἱ., τὰς πράξεις νόει τὰς πονηρὰς Chrys.com.1n Gal.1:4(10.664B); IV. *ruled by Devil* τοῦ ἄρχοντος τοῦ αἰώνος τούτου Ign.Eph.17.1; ὁ νομοθετὴς εἶναι θεὸς τοῦ αἱ. τούτου καὶ τῆς ἀνθρώπων δόξης κλοπεύς Cyr.Juln.1(6².6B); and by evil powers τῶν ἀρχόντων τούτου τοῦ αἱ. Or.Jo.13.59(58; p.290.27; M.14.512B); acc. Ebionites τὸν μὲν Χριστὸν...τοῦ μέλλοντος αἱ. ἐληφέναι τὸν κληρον, τὸν δὲ διάβολον τοῦτον πεπιστευθῆναι τὸν αἱ. Epiph.haer.30.16(p.355.14; M.41.432C); Manich. 'ὁ θεὸς τοῦ αἱ. τούτου'...τὸν διάβολον ἐνταῦθα λέγεσθαι Chrys.hom.8.2 in 2Cor.(10.493D); v. of the end of the world 'ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας' ὅπερ ἐν τῇ γραφῇ μέχρι τῆς συντελείας τοῦ παρόντος αἱ. δηλοῖ Or.hom.2.1 in Jos.(p.428.23; M.87.1033A); ἡ ἀνάστασις, τοῦ μέλλοντος μὲν ἀρχὴ αἱ. ὑπάκουσα, τοῦτον δὲ τέλος Meth.res.2.25(p.382.9; M.18.329B); Symb.Ant.(341)4 ap.Ath.syn.25(p.251.9; M.26.725C) cit. s. συντελεία; τοῦτο...ἔστω νόμιμον αἰώνιον ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἱ., μέχρις ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος Const.App.5.19.7; d. *the world or age to come*; 1. in gen. τὴν ἐκκλησίαν...πολίτας τῶν μακαρίων ἐκείνων αἱ. ἐργάζεσθαι Meth.synp.8.6(p.88.16; M.18.148B); τὸν ἐσόμενον αἰδῶν αἱ. Hom.Clem.15.7; ζῶν τὸν μέλλοντος αἱ. Symb.ap.Const.App.7.41.8; Symb.Nic.-CP (p.80.16; H.2.288B); Didym.Trin.3.20(M.39.296B); ὁ μέλλων αἱ., ἐν ᾧ μετὰ ψυχῶν συγκλειόμεθα καὶ σωμάτων Max.ambig.(M.91.1368n); II. opp. present age ὁ δίκαιος καὶ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ περιπατεῖ καὶ τὸν ἄγιον αἱ. ἐκδέχεται Barn.10.11; ὁ αἱ. ὁ ἐρχόμενος θέρος ἐστὶ τὸν δικαίους, τοῖς δὲ ἀμαρτωλοῖς χειμῶν Herm.sim.4.2; παραδοθησόμεθα...ἀγγέλου...μεταβιβάζουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ αἱ. τούτου ἐπὶ τὸν μέλλοντα Or.hom.10.7 in Jer.(p.78.24; M.13.368B); ὁ θεὸς...δύο αἰῶνας συνεστήσατο, κρίνας τῷ πονηρῷ δεδοσθαι τὸν παρόντα κόσμον...τῷ δὲ ἀγαθῷ δώσειν ὑπέσχετο τὸν μέλλοντα αἱ. Hom.Clem.20.2; ἐπὶ...τοῦ μέλλοντος αἱ. οὐδὲ διατάξωσιν χρεῖα ἡμῖν νῦν, ἐπειπερ ἐξω πάσης ἀμαρτίας...φυλαττόμεθα Thdr.Mops.Gal.1:4(p.7.28; M.66.900B); e. of worlds beyond heaven, Tat.oral.20(p.22.21; M.6.852B); one of several future ages through which the soul passes in the course of its purification, Or.princ.3.1.2(p.241.2; M.11.300A).

D. period of indefinite duration; 1. in gen. ὁ θεὸς τῶν αἱ. Ὁ ἰσχυρὸς Χριστὸς A.Jo.82(p.191.25); Or.fr.79 in Lc.19:22(p.272); ὁ θεὸς οἰοῖται ἐναντίους τινας...οἰκονομεῖ ὁλους τοὺς αἰῶνας id.Cels.4.69 (p.339.14; M.11.1137D); Meth.res.1.37(p.279.15; M.41.1104C); τούτον [sc. τὸν θεόν] αἱ. ἀχρονὸς πρὸ οὐρανοῦ τοῦδε καὶ πρὸ κόσμου ἄλλοι τε... ἀπειροὶ αἱ. αἰώνων πρὸ πάσης τῆς τῶν ὁρατῶν ὑποστάσεως...κύριον ἐπιγράφονται Eus.I.C.1.5(p.198.19; M.20.1324A); Hom.Clem.17.10; 2. opp. χρόνος: ὅπερ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὁ χρόνος, τοῦτο ἐν τοῖς ὑπερκοσμοῖς ἡ τοῦ αἱ. φύσις ἐστὶν Bas.Eun.2.13(1.248A; M.29.596B); opp. τὸ αἰδῶν, ib.2.17(253B; M.608C) cit. s. αἰδῶν; τοῖς λογίοις...ἔσθ' ὅτε καὶ ἔγχρονος αἱ. δοξάζεται, καὶ αἰώνιος χρόνος Dion.Ar.d.n.10.3(M.3.937D); 3. ref. eternity of Son; a. in gen. ὁ παντοκράτωρ θεὸς λόγος, ὁ πρὸ πάντων αἱ. ὑποστάς A.Andr.A 12(p.53.14); ἐξ ἀπείρων καὶ ἀνάρχων αἱ. ἦν ὁ υἱὸς Eus.d.e.5.1(p.212.13; M.22.352D); τὸν πρὸ πάντων τῶν αἱ. ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα Symb.Ant.(341)4(p.251.3; M.26.725B); Symb.Sirm.1(p.254.19; M.26.736A); πᾶν διάστημα ἐν τοῖς αἱ. μετρεῖται, πάντων δὲ τῶν αἱ. βασιλεὺς ἐστὶ καὶ ποιητὴς ὁ λόγος Ath.Ar.1.12(M.26.37B); αἱ. πάντες κάτω πον τῆς γενέσεως τοῦ μονογενοῦς νοοῦνται Bas.Eun.2.17(1.252E; M.29.608B); Gr.Nyss.Eun.2(2 p.349.20; M.45.525D) cit. s. αἰδῶν; Symb.Nic.-CP(p.80.5; H.2.288B); παρὰ τίνος ἔχεις μαθεῖν [sc. πᾶς γεγενῆσθαι]; ἀλλὰ παρὰ αἰώνων; πρὸ αἱ. ὁ μονογενὴς Gel.Cyz.h.e.2.19.14(M.85.1277D); b. exeg. Jo.1:1 πρὸ παντὸς χρόνου αἱ. 'ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος' Or.Jo.2.1(p.53.23; M.14.105C); Jo.1:3 πᾶς αἱ. καὶ χρόνος καὶ διάστημα καὶ τὸ ποτὲ, ἐν οἷς τὸ 'οὐκ ἦν' εὐρίσκεται, δι' αὐτοῦ ἐγένετο Alex.Al.ep. Alex.6(p.23.15; M.18.556C); πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο τοῖς πᾶσι δηλονότι ἐμπειρηθημένων καὶ τῶν αἱ. Bas.Eun.2.13(1.247E; M.29.596A); Ac.2:36 οὐδὲ ἡ τοῦ ἀποστόλου διάνοια τὴν πρὸ αἱ. ὑπόστασιν τοῦ μονογενοῦς ἡμῖν παρίσται ib.2.3(239E; M.576D); Heb.1:2 εἴπερ ἀληθὲς πάντας αἱ. καὶ πᾶν διάστημα χρονικὸν μετὰ τὸν υἱὸν καὶ διὰ τοῦ υἱοῦ γεγενῆσθαι λέγουν Gr.Nyss.Eun.1(p.122.18; M.45.357C); Cyr.Ihes.4(5¹.20A); τῶν αἱ. ... ποιητὴν εἴρηκε τὸν υἱόν, αἰδῶν αὐτὸν εἶναι διδάσκων, καὶ παιδεύων ἡμᾶς, ὡς αἱ ἦν παντὸς οὐνοῦσιν ὑπερκείμενος χρονικὸν διάστημα Thdt.Heb.1:2(3.546); Heb.11:3 ἀλλ' οὐδὲν κοινὸν τῷ λόγῳ πρὸς τοὺς αἱ. ἀποδοῦναι γὰρ ἐστὶν ὁ προὔρρχειν πρὸ τῶν αἱ., δι' οὗ καὶ οἱ αἱ. γεγόνασιν Ath.decr.18(p.15.18; M.25.448A); ἀνάγκη προὔρρχειν αὐτὸν καὶ τῶν αἱ. ὁμολογεῖν. ὦν γὰρ... πρότερον αὐτὸς τοὺς οὐκ ὄντας αἱ. ποτε πρὸς τὸ εἶναι παράγει Cyr.Ihes.32(5².293C); c. denied by Paul. Sam. p. αἱ. μὲν προορισθέντα, ἐκ

δὲ Μαρίας τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάρξεως ἐσχηκότα †Ath. *Apoll.* 1.20 (M.26.1128A); by Marcell. of Son, opp. impersonal Logos, ref. Pr.8:23 'πρὸ τοῦ αἰ.', ἐνός...αἰ. ἐνταῦθα μέμνηται...καίτοι πολλὰν παρεληλυθότων αἰ. Marcell. fr. 14 ap. Eus. *Marcell.* 2.3 (p.46.32; M.24.804A); ὡς...ἐξ αὐτοῦ πρὸ τῶν αἰώνων γεννηθέντα *Symb. Sirm.* 2 (p.256.29; M.26.741A) shows that 'πρὸ τῶν αἰ.' does not properly mean 'from all eternity'; 4. of life hereafter εὐφροσύνην ἀκόρεστον καρπομένης [sc. ψυχᾶς] εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰ. *Clem. str.* 7.3 (p.10.15; M.9.416C); ref. Is.9:6 ὁ Χριστός, ὁ πατὴρ τὸ μέλλοντος αἰ. ὃ ἐποικδοιοῦνται ἡ τὸν ἀτελευτήτων αἰ. ζωῇ Gr. *Nyss. Eun.* 3.2 p.20.16; M.45.585A; ἀπέραντοι...τῆς ἀναπαύσεώς σοι αἰ. *Hyper. mon.* (M.79.1477B); 5. of purgatorial punishment ὡς τῆς ἐμυχθείσης αὐτοῖς κακίας ἀποτακείσθαι μακροτέρω ὅστερον αἰ. καθάρων ἀποσπῶνται τῷ θεῷ τὴν φύσιν Gr. *Nyss. or. catech.* 35 (p.139.2; M.45.92C).

E. *eternity*; 1. in gen. ὁ γόνι αἰ. τοῦ χρόνου τὸ μέλλον καὶ τὸ ἐνεστώς, διὰ δὴ καὶ τὸ παρωχικός ἀκαριαίως συνίστησι *Clem. str.* 1.13 (p.36.14; M.8.756A); ὅταν...περάσωμεν εἰς τὸν αἰ. καὶ φθάσωμεν εἰς ἀπάθειαν †Cyr. *coll. VT* (6th.38D; M.77.1232D); Max. *ambig.* (M.91.1164B) cit. s. χρόνος; 2. of eternal life τοῦ...αἰ. ἔστιν ἀρχὴ τὸ ἡμέτερον τέλος *Clem. paed.* 1.13 (p.151.17; M.8.373B); ψυχὴν...μακάριον αἰ. ἀθανάτου τετηρημένην *Eus. v. C.* 1.2 (p.8.4; M.20.913A); Dion. *Ar. d. n.* 10.3 (M.3.937B); of eternal punishment ἐν πυρὶ ἀσβεστώ ρύφθεις [sc. τὰς ψυχὰς] τὸν αἰ. κολασθήσεσθαι *Hom. Clem.* 1.7; 3. name for or description of God ὁ θεὸς βασιλεὺς λέγεται τῶν αἰ. ... αὐτὸς...ἔστιν ὁ αἰ. τῶν αἰ. *Dion. Ar. d. n.* 5.4 (817D); 4. in phrase from everlasting to everlasting ὁ μὲν [sc. θεός] ἔστιν κύριος ἀπὸ αἰ. καὶ εἰς τοὺς αἰ. ὁ δὲ [sc. διάβολος] ἀρχὼν καιροῦ τοῦ νῦν τῆς ἀνομίας *Barn.* 18.2; θεὸς ἐξ αἰ. εἰς αἰ. σφῶν τὰν διὰ τοῦ *Clem. str.* 7.2 (p.9.25; M.9.416A).

F. with prepositions, for ever, phrase not strictly confined to things which are eternal πληθυνθήσονται ἄγιοι ἐξ ἐμοῦ ἕως αἰῶνας αἰῶνων *T. Sym.* 6.2 (v.l. αἰῶνας αἰῶνων); ἡ ζωὴ τῶν δικαίων εἰς τὸν αἰ. *Pss. Sal.* 13.9; εἰς τοὺς σύμπαντας αἰ. τῶν αἰ. *Serap. euch.* 1.4 αἰ.; ἔχει...τὴν ἐλπίδα οὐκ ἐφ' ἑνα αἰ. ἀλλ' εἰς τὸν αἰ. τοῦ αἰ. *Diod. Ps.* 51.10 (M.33.1590B); οὐ μὴ ἀπόλωνται...εἰς πάσας τὰς γενεὰς τῶν αἰ. *Aroc. En.* 103.4; ἔσται...ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν...εἰς τὸν αἰ. χρόνον μεθ' ὑμῶν *A. Mt.* 28 (p.259.14); τὸ σῶματος...ἀδυνατοῦντος ἀτρέπτου δι' αἰ. μένει *Meth. res.* 1.25 (p.251.4; M.41.1096C).

G. *aeon* (Gnost.); 1. derived from Greek mysteries and Phrygian cult ἐν τῷ οἰκητηρίῳ, οὗ ἡ ρίζα τῶν ὁλων θεμελιώται...αἰ., δυνάμειν *Hipp. haer.* 5.9 (p.98.19; M.16.3154B); 2. in system of Simon Magus τρεῖς...ἐστώτας αἰ. ἰβ.6.17 (p.143.3; 3219A); 3. of Menander εαυτὸν...ὡς...εἴη λέγων ὁ σωτὴρ ἐπὶ τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀνωθεν ποθεῖν ἐξ ἀοράτων αἰ. ἀπεσταλμένος σωτηρίᾳ *Eus. h. e.* 3.26.2 (M.20.272B); 4. Nicolaitan μετὰ πάντας τούτους προεβλήθηται τινα αἰσχροὺν αἰ. ... καὶ ἐκ τούτου...καὶ τῆς Μήτρας γεγενῆσθαι θεοῦ τε καὶ ἀγγέλους *Epiph. haer.* 25.5 (p.273.5; M.41.328B); 5. Valent., *divine entity* or *emanation* λέγουσι...τινα εἶναι ἐν ἀοράτοις...ὑψώμασι τέλειον αἰ. πρόντα· τούτων δέ...προσπτόρα καὶ Βυθὸν καλοῦσιν *Iren. haer.* 1.1.1 (M.7.445A); οὗτοί εἰσι οἱ τριάκοντα αἰ. ... τοῦτο τὸ...πλήρωμα, τριχῇ διεσταμένον εἰς ὀγδοῦδα, καὶ δεκάδα, καὶ δωδεκάδα ἰβ.1.1.3 (449B); ὅποσον ἐλάττων ἡ εἰκὼν τοῦ ζῶντος προσώπου, τοσοῦτον ἦσαν ὁ κόσμος τοῦ ζῶντος αἰ. *Val. Gn. ap. Clem. str.* 4.13 (p.287.23; M.8.1297A); ἀγνωστος...ὁ πατὴρ ὃν ἠθέλησεν γνωσθῆναι τοῖς αἰ. *Clem. exc. Thdot.* 7 (p.108.1; M.9.657A); τὴν περὶ τῶν αἰ. μυθοποιῶν ἐρρένων καὶ θηλειῶν *Or. comm. in Mt.* 17.33 (p.692.24; M.13.1589A); Βαλεντίνος, καὶ Σεκουνδίνος, καὶ Μάρκος, καὶ οἱ ἐκείνων διάδοχοι παμπόλλους αἰ. πρεσβυτέρους τοῦ δημιουργοῦ φασιν εἶναι *Thdt. haer.* 5.6 (4.399); of the aeon Christ, *Iren. haer.* 1.8.2 (524A); cf. *Adām*; *Epiph. haer.* 31.4 (p.388.5; M.41.480B); 6. Marcsonian τοὺς...φθόγγους ὑπάρχουν τοὺς μορφοῦντας τὸν ἀνοῦσιν καὶ ἀγνῶντων αἰ. *Iren. haer.* 1.14.1 (M.7.597A); τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων τὰ ρητὰ καὶ κοινὰ αἰ. καὶ λόγους, καὶ ρίζας, καὶ σπέρματα, καὶ πληρώματα, καὶ καρποὺς ὠνόμασε ἰβ.1.14.2 (597B); οὕτω...διὰ τῶν δέκα ὀνομάτων [sc. φῶς, ἡμέρα κτλ.] τοὺς δέκα αἰ. μεμνημένους [sc. Μωυσῆα] ἰβ.1.18.1 (644A); τὸ πάσης κακίας καὶ εἰκοσι στοιχείων αἰ. ἀπέκασε καὶ τοὺς μὲν ἀφώνους, τοὺς δὲ ἡμιφώνους, τοὺς δὲ φωνήντας προσηγόρευεν *Thdt. haer.* 1.9 (4.301); 7. Naassene 'ἀπὸ σοῦ [sc. Ἀδάμ] πατὴρ, καὶ διὰ σὲ μητὴρ...αἰῶνων γονεῖς...μεγαλόνυμμε ἄνθρωπε' *Hipp. haer.* 5.6 (p.78.10; M.16.3126B); ref. Is. 7:14 ἡ παρθένος ἡ...τίκτουσα υἱόν, οὐ ψυχικόν, οὐ σωματικόν, ἀλλὰ μακάριον αἰ. αἰῶνων ἰβ.5.8 (p.97.19; 3151C); cf. ταύτῃ τῇ ὥρᾳ σήμερον ἡ κόρη (τούτ'ἐστιν ἡ παρθένος) ἐγέννησε τὸν αἰ. *Epiph. haer.* 51.22 (p.286.7); 8. 'Docetist' τρεῖς γεγόνασιν αἰ. ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῶν ὁλων ἀρχαί...μένει ὁ θεὸς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν πολὺ τῶν τριῶν αἰ. κεχωρισμένος...ἴσων...γεγονότων ἀριθμῷ καὶ τελεωτήτῃ τῶν αἰ. ... τριάκοντα γεγόνασιν αἰ. *Hipp. haer.* 8.8 (p.226.21; M.16.3350B); 9. Tatian ἀποστάς τῆς ἐκκλησίας...ἰδὼν χαρακτήρα διασκαλείου

συνεστήσατο, αἰ. τινες ἀοράτους ὁμοίους τοῖς ἀπὸ Οὐαλεντίνου μυθολογήσας *Iren. haer.* 1.28.1 (M.7.690C); 10. Manich. τῆς...σελήνης μεταδιδούσης τὸν γόνον τῶν ψυχῶν τοῖς αἰ. τοῦ πατρὸς *Hegem. Arch.* 8 (p.13.10; M.10.1440C); 11. gen. οἱ μὲν πλείους εἶναι θεοὺς λέγουσιν, οἱ δὲ τρεῖς ἀνάρχους, οἱ δὲ δύο ἀγενήτους, οἱ δὲ αἰ. ἀπείρους *Const. App.* 6.10.2.

H. hence = *πλήρωμα, totality of aeons or whole invisible spiritual world*, acc. Ophites φασί...τὸν...Χριστὸν...σὺν τῇ μητρὶ εἰς τὸν ἀθάνατον ἀνασπασθῆναι αἰ., ἥν καὶ ἀληθινὴν ἐκκλησίαν καλοῦσιν *Iren. haer.* 1.30.1 (M.7.695D); εἶναι...ἐν ἀκατονομάστῳ τινὶ ἀνωτάτῳ τε οὐρανῷ καὶ αἰ. ἀγαθὸν τινα θεόν *Epiph. haer.* 45.1 (p.199.17; M.41.833A); acc. Heracleon, ref. Jo. 4:22 'ἡμεῖς προσκυνοῦμεν' ὁ 'Hρακλέων οἰεταί 'εἶναι ὁ ἐν αἰ. καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐλθόντες' *Or. Jo.* 13.19 (p.243.13; M.14.429D); ref. Jo. 1:3 'οὐ τὸν αἰ. ἡ τὰ ἐν τῷ αἰ. γιγνόμενα διὰ τοῦ λόγου' ἄτιστα οἰεταί πρὸ τοῦ λόγου γιγνόμενα ἰβ.2.14 (8; p.70.8; 137B).

I. plur., name of supernatural beings; evil ἐπειδὴ κατέλειπε τὸν ἐπὶ τὸν μου...κατασχεθῆσθαι ἐν τοῖς αἰ. ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας *A. Phil.* 137 (p.69.23); good θρόνων τε καὶ ἐξουσιῶν παραλλαγὰς, αἰ. τε μεγαλειότητας, τῶν τε χειροβειμὶ καὶ σεραφίμ τὰς ὑπεροχὰς †Ign. *Trall.* 5; τὰ σεραφίμ, αἰ. τε καὶ στρατίαι, δυνάμεις τε καὶ ἐξουσίαι *Lit. ap. Const. App.* 8.12.8; hence *power* of such beings (Naassene) σὺ...ἐβδομε γεγονώς κρατεῖν 'Ιαλδαβαὺθ, ἀρχων...ἥν ἐκλείσας αἰ. σφῶν πύλιν κόσμῳ ἀνοίξας *Or. Cels.* 6.31 (p.101.9; M.11.1341C).

αἰωνίῳ, be eternal, *A. Barth.* 5 (p.139.31).

αἰώνιος, eternal;

A. in full sense, *without beginning or end*; 1. of the divine nature, *Gr. Naz. or.* 38.8 (M.36.320A); 2. of Trin., *Or. Jo.* 10.39 (23; p.216.31; M.14.384A); 3. of God, *Serap. euch.* 30.1 cit. s. ἀναλλοίωτος; θεός...αἰώνιος ποιῶν *Hom. Clem.* 2.45; θεός εἰς ἔστιν...οὐσία ἀναρχος, ἀτελευτήτος; αἰ. τε καὶ προαιώνιος †Cyr. *Trin.* 1 (6th.1A; M.77.1120A); λέγεται ὁ θεὸς αἰ., ἀλλὰ καὶ προαιώνιος· καὶ αὐτὸν γὰρ τὸν αἰῶνα ἠγόρευσε *Jo. d. f.* 0.2.1 (M.94.864A); ἰβ.1.2 (792C) cit. s. αἰδῖος; 4. of Son σε δοξάζω διὰ τοῦ αἰ. καὶ ἐπουρανίου ἀρχιερέως 'Ιησοῦ Χριστοῦ *M. Polyc.* 14.3; ὁ θεὸς αἰ. ἐστὶ φῶς, οὔτε ἀρξάμενον, οὔτε λήζον ποτε. οὐκὼν αἰώνιον...σύνεστιν αὐτῷ τὸ ἀπάνυσμα *Dion. Al. ap. Ath. Dion.* 15 (p.57.10; M.25.501D); ref. Inc. αἰώνιος φύσεως ἀρχὴ χρόνος *Const. or. s. c.* 11 (p.168.25, v.l. αἰωνίος M.20.1265A); οἱ ἄγιοι...τὸ αἰδῖον εὐαγγελίζονται τοῦ υἱοῦ καὶ τὸ αἰ., ἐν ᾧ καὶ αὐτὸν θεὸν σημαίνουσιν *Ath. Ar.* 1.12 (M.26.36C); *Gr. Nyss. Eun.* 10.2 p.232.13; M.45.833B) cit. s. ζωή; 5. of things eternal and spiritual, opp. temporal and material ἀνάγομαι...πρὸς τὸν...θεόν μου 'Ιησοῦν Χριστόν, ...πρὸς ἐκεῖνον τὸν...ἀνάξαντά με εἰς μεγαλωσύνην αἰ. *A. Thom.* A 159 (p.270.19); τὸ ἀπέραντον καὶ αἰ. καὶ ἀόριστον καὶ ἄχρονον *Hipp. haer.* 6.54 (p.188.17; M.16.3290B); οἱ...ἀνθρωποι ἀποστραφέντες τὰ αἰ., καὶ συμβουλία τοῦ διαβόλου εἰς τὰ τῆς φθορᾶς ἐπιστραφέντες *Ath. inc. el. c. Ar.* 5 (M.25.104D); τὴν ἐν ἡμῖν ἀναφθεῖσαν αὐτοῦ [sc. H. Ghost] αἰ. χάριν *Didym. Trin.* 2.10 (M.39.640C); πῶς...οὐ πολέμους θεοῦ ὁ περὶ τὰ πρόσκαμα μὲν...σπουδάζων, τῶν δὲ αἰ. ἀμέλων; *Const. App.* 2.60.1; ἴσμεν...κυριώτερον τὰ ὄντα τῷ αἰῶνι, καὶ τὰ ἐν γενέσει τῷ χρόνῳ, καὶ λεγόμενα καὶ δηλούμενα. χρὴ τοιγαροῦν οὐχ ἄπλως συναῖδα θεῷ τῷ πρὸ αἰῶνος οἰεσθαι τὰ αἰ. λεγόμενα *Dion. Ar. d. n.* 10.3 (M.3.940A); 6. of natural or revealed law τὰς αἰ. καὶ φύσει δικαιοπραγίας καὶ εὐσεβείας *Just. dial.* 47.2 (M.6.577A); of the law given by God to Adam νόμον αἰ. ὥρισεν *Hom. Clem.* 8.10; 7. acc. pagans or heretics; a. Heracleitus ἐστὶ παῖς τὸ πᾶν αἰ. καὶ δι' αἰῶνας αἰ. βασιλεὺς τῶν ὁλων *Hipp. haer.* 9.9 (p.242.4; M.16.3374A); of the original divine principle τὰ πάντα οἰκίζει κεραυνός...κεραυνὸν τὸ πῦρ λέγων τὸ αἰ. ἰβ.9.10 (p.243.25; 3375B); b. Epicureans τίνα...τρόπον...τὰ μὲν ἐστὶ...αἰ. ὥματα, ἡ μακραιωνά γε...φαινόμενά τε καὶ ἀφανῆ· φαινόμενα μὲν ἄστρος...γῆ τε καὶ ὕδωρ, ἀφανῆ δὲ θεοὶ τε καὶ δαίμονες καὶ ψυχὰι; *Dion. Al. ap. Eus. p. e.* 14.25 (775A; M.21.1276A); c. Gnost., of supreme Gnost. deity ἐρχονται [sc. τὰ πνευματικά], αἰῶνες νοεροὶ γενόμενα, εἰς τοὺς νοερούς καὶ αἰ. γάμοις τῆς συζυγίας *Clem. exc. Thdot.* 64 (p.128.19; M.9.689C); τὰ πάσης κακίας ἀπηλλοτριμένα αἰ. χωρία *Hipp. haer.* 5.7 (p.88.8; M.16.3138C); d. acc. Docetists τοῖς τοῦ φωτός αἰ. χαρακτήροι ἰβ.8.10 (p.229.11; 3354B); ὁ μονογενὴς παῖς ἀνωθεν αἰ. ἰβ. (p.230.8; 3354D); τὸ...τῶν αἰ. φῶς...καταβάν...ἀνωθεν ἰδῶν αἰ. ἀπεμείζατο κάτω <εἰς> τὸ χάος τὰς μορφὰς ἰβ.10.16 (p.277.28; 3434B).

B. *eternal* in the future, *immortal*; 1. of spiritual beings; a. of angels ὑμεῖς...ὑπῆρχετε πνεύματα ζῶντα αἰ., καὶ οὐκ ἀποθνήσκοντα εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος *Aroc. En.* 15.4; of the blessed in heaven παραμενοῦσιν τῇ εὐωχίᾳ, ἧς οἱ αἰ. καταξιοῦνται *A. Thom.* A 7 (p.110.12); b. of Gnost. aeons ἡ τῶν ὑπεροσμίμων...αἰ. ... μακαρία φύσις *Hipp. haer.* 5.7 (p.82.2; M.16.3131A); 2. of the world hereafter; a. in gen., *Just. dial.* 81.4 (M.6.669A) cit. s. ἀνάστασις; τί...ἀποβλέπει

εἰς ταύτην τὴν πρόσκαιρον ζωὴν καὶ περὶ τῆς αἰ. οὐδὲν ἐνθυμῆσαι; *A.Thom.A* 78(p.193.19); ἐν ᾧ ὁ τοῦ θεοῦ υἱός, ὁ πρῶν ποιήσας τὸν ἄνθρωπον, ζωὴν τὴν αἰ., ἣν ἀπέλεσαν διὰ τοῦ Ἀδάμ οἱ ἄνθρωποι, ἐτοιμῶς *A.Andr.A* 5(p.12.8); **b.** ref. immortality of the body, affirmed by Jews ὁ Ἰουδαῖος...λέγει...ἐλπίζομεν...ἀναστήσεσθαι ἐν σώματι καὶ βιοτὴν ἔξειν αἰ. *Cels.ap.Or.Cels.* 2.77(p.199.13; *M.* 11.916C); denied by Celsus *saraka...* μωστῆν ὦν οὐδὲ εἰπεῖν καλόν, αἰ. ἀποβῆναι παραλόγως οὔτε βουλήσεται ὁ θεὸς οὔτε δυνήσεται *ib.* 5.14(p.15.22; 1201C); affirmed by Or. ref. *1Cor.* 15:42 μὴ βουλέσθω ὁδὸν ὁ θεὸς παραλόγως αἰ. ἀποφῆναι...μηδὲ τὸ σπειρόμενον 'ἐν φθορᾷ' ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτοῦ ἐγειρόμενον 'ἐν ἀφθαρσίᾳ' *ib.* 5.24(p.25.20; 1217C); ἀποπον...τὸ οἰεσθαι τὸ σῶμα...μὴ συνέσεσθαι τῇ ψυχῇ διὰ τὸ δεσμὸν αὐτοῦ...εἶναι, ἵνα μὴ αἰ. γινώμεθα...δεσμῶται κατ' αὐτοὺς φθορὰς *Meth.res.* 1.32(p.269.13; *M.* 18.268B); exeg. *1Thess.* 4:17, ref. *Am.g.* 11 αἰ. ἡμῶν τὰς σκηνάς, τούτῃ τὰ σώματα...ἀπειλῆφμεν *ib.* 2.21(p.376.4; 316A); **c.** of happiness hereafter; **i.** in gen. δώσει τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν εἰρήνην αἰ. *T.Dan* 5.11; *Ign.Ephr.* 18.1 cit. s. ζωῇ; ἥν ἀσπάρομαι ἐν αἵματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἥτις ἐστὶν χαρὰ αἰ. καὶ παράνομος *id.Philad.* proem.; *2Clem.* 5.5 cit. s. ἀνάπαυσις; τοῦ...αἰ. καὶ καθαρὸν βλὼν ἐπιθυμῶντες τῆς μετὰ θεοῦ...διαγωγῆς ἀντιποιούμεθα *Just.Iarol.* 8.2 (*M.* 6.337B); ἀναμένοντες τὰς...αἰ. ἐπαγγελίας 'τοῦ κυρίου...Ἰησοῦ Χριστοῦ' *Serap.euch.* 25; **ii.** compared with prosperity in this world ὁ μέν [sc. Μωϋσῆς]...πρόσκαιρον ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν κληρονομίαν...ὁ δὲ [sc. Χριστός] μετὰ τὴν ἀγλίαν ἀνάστασιν αἰ. ἡμῖν τὴν κατάσχεσιν δώσει *Just.dial.* 113.4 (*M.* 6.736D); *Or.fr.* 39 in *Jo.* (p.515.15) cit. s. ζωῇ; χήρα...κλέος ἔχουσα...παρὰ ἀνθρώπου εἰς γῆς καὶ παρὰ θεῶν ἐν οὐρανοῖς τὸν αἰ. ἔπαινον *Const.App.* 3.1.5; *Gr.Nyss.or.catech.* 40(p.164.7; *M.* 45.105B) cit. s. ἀντίδοσις; ζωὴν...νοοῦμεν αἰ., οὐ τὴν μακροχρόνιον, ἥς πάντες μέλλουσιν ἀπολαύειν...καλοὶ τε καὶ κακοὶ, ἀλλὰ τὸ ἐν εὐθυμῇ διάγειν *Cyr.Jo.* 7(4.666A); contrasted with adversity in this world οὐ σκοπεῖ τῶν κινδύνων τὸ πρόσκαιρον ἀλλὰ τὸ τῶν ἐπάθλων αἰ. *Bas.hom.* 17.1(2.139B; *M.* 31.484B); **iii.** in creeds εἰς...σαρκοῦ ἀνάστασιν, ζωὴν αἰ. *Symb.Rom.* (p.23); *Symb.Hier.* (*M.* 33.533B); πιστεύομεν καὶ περὶ σαρκὸς ἀναστάσεως καὶ ζωῆς αἰ. *Symb.Ant.* (341) 1(p.249.8; *M.* 26.721B); εἰς ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ κρίσιν δικαίαν ψυχῶν καὶ σωμάτων, καὶ εἰς βασιλείαν οὐρανῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰ. *Symb.ap.Epiph.* 1.119(120; p.149.4; *M.* 43.236B).

C. 1. lasting for an indefinitely long period, but not fully eternal οὐ τὰ πάντα καὶ ἀπολύτως ἀγέννητα καὶ ὄντως αἰδία πανταχοῦ φῆσιν [sc. τὰ λόγια] αἰ. ... ὡς ὅταν λέγῃ τὸ 'ἐπάρθητε, πύλαι αἰ.' *Dion.Ar.d.n.* 10.3(*M.* 3.937C); τοῖς λογίοις δὲ ἔσθ' ὅτε καὶ ἔγχρονος αἰὼν δοξάζεται, καὶ αἰ. χρόνος *ib.* (937D); αἰ. μὲν καὶ ἔγχρονα...μέσα δὲ ὄντων καὶ γιγνομένων, ὅσα πῇ μὲν αἰῶνος, πῇ δὲ χρόνου μετέχει *ib.* (940A); **2.** *immortal*; **a.** of praise, blame, memory, etc. ἵνα δοξασθῇτε αἰ. ἔργῳ *Ign.Polyc.* 8.1; πολλοὶ...ἐπισχυνόμενοι τὸ Χριστοῦ εὐγενὲς ὄνομα φέρειν εἰς αἰσχύνην αἰ. καταπεπτώκασι *Or.or.* 29(p.385.2; *M.* 11.536A); διαδέχεται...τόνδε τὸν βλὼν μνήμη διαρκῆς καὶ αἰ. δόξα *Const.or.s.c.* 12(p.171.14; *M.* 20.1272A); τὸν...μακαρίας μνήμης καὶ αἰ. Κωνσταντὰ τὸν ἀδελφόν σου *Ath.apol.Const.* 2(p.280.2; *M.* 25.597A); **b.** as a complimentary attribute of the emperor and empress 'αἰ.' αὐτὸν 'βασιλεῖα' εἰρήκασιν οἱ τὸν υἱὸν αἰδίων ἀρνούμενοι *id.syn.* 3(p.232.32; *M.* 26.685A); ἐξετέθη ἡ πίστις...ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δεσπότην ἡμῶν τοῦ...βασιλεῖος Κωνσταντίνου Αὐγουστοῦ, τοῦ αἰ., σεβαστοῦ *ib.* 8(p.235.22; 692B); Θεοδόσιω...ἀεὶ βασιλεῖ νῦν Γάλλα Πλακιδία...αἰ. βασιλὶς καὶ μήτηρ *Gall.Plac.ep.Thds.* (p.5.31; *M.* PL.54.860C); **3.** *lasting, permanent* δότε αὐτὰ τοῖς τέκνοις...εἰς κατάσχεσιν αἰ. *T.Ben.* 10.4; ὑπνωσεν ὕπνον αἰ. *T.Isach.* 7.9; τοσαῦτα...ἐγένοντο σφαγαὶ δσαι, εἰ κατὰ βαρβάρων ἐγένοντο, ἱκανὸς εἶναι πρὸς αἰ. εἰρήνην *Const.or.s.c.* 25(p.191.24; *M.* 20.1312B); ὑμῖν ἔστω νόμιμον αἰ. ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος *Const.App.* 5.19.7; to the end of the world ὁ κόσμος ὁργανὸν ἐστὶ...ἵνα τῷ ἐσομένῳ ἄρρην αἰωνίως ἡ θήλεια τίκτη δικαίους αἰ. υἱούς *Hom.Clem.* 19.23; αἰ. [sc. τοῦ διαβόλου] ἡ ἀρχὴ· τούτῃ, τῷ παρόντι αἰῶνι συγκαταλυμένη *Chrys.hom.* 4.1 in *Ephr.* (11.26B).

αἰωνιότης, ἡ, **1.** *eternity* [sc. τὸ πνεῦμα] ἀγιότης καὶ αἰ. τὸ πᾶν ὑπάρχει *Didym.Trin.* 2.6(*M.* 39.517B); ἡ γὰρ εἰκὼν πρὸς καιρὸν, ἡ δὲ ἀλήθεια εἰς αἰ. κρίνεται *ib.* 2.14(708A); **2.** as imperial title ἡ ἡμετέρα ἔγνω αἰ. ὁ τι ὁ...Ἄεων παρὰ τῆς σῆς ἤτησεν αἰ. *Thds.Imp.ep.Gall.* (p.7.27; *M.* PL.54.878B).

αἰωνίως, **A.** *eternally, for ever*; **1.** without beginning or end πρόσεστιν...τῷ θεῷ...τὸ ζῆν, καὶ τὸ ζῆν αἰ. *Hom.Clem.* 19.11; τὰ γενητὰ...καὶ φθορὰ αἰ. οὐ ζῶσι *J.Just.confut.* 52(*M.* 6.1545B); **2.** without end τὸ...αὐθεντικὸν βάπτισμα...ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας αἰ. ἐλευθεροῖ *Didym.Trin.* 2.14(*M.* 39.708B); ref. future life αὐτῶν ζωῇ...ὄντι ζήσόμενοι αἰ. *Eus.e.th.* 3.15(p.173.2; *M.* 24.1029C); ἀναπαυόμενοι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ...αἰ. *Const.App.* 6.30.7; *Anast.S.qu.et resp.* 21(*M.* 89.533A); ref.

future punishment, *Hom.Clem.* 15.11; αἰ. τὴν τῶν συκοφαντῶν ὑπομεῖναι τιμωρίαν *Ath.apol.sec.* 88(p.167.10; *M.* 25.408B); *Jo.D.Man.* 1.41(*M.* 94.1545A).

B. *always* τοῦ θεοῦ τὸ ἀμάρτημα λύσαντος θανάτῳ, ἵνα μὴ ἀθανάτως ἀμαρτωλὸς ὁ ἄνθρωπος ὦν...αἰ. κατὰκριτος γεννηθῇ *Meth.symb.* 9.2(p.116.14; *M.* 18.181A); *Hom.Clem.* 19.23 cit. s. αἰώνιος.

αἰωνόβιος, *immortal*, *Synes.hymn.* 3.163(p.11; *M.* 66.1596).

*αἰωνοθαλής, *eternally fresh*, *Eus.v.C.* 1.2(p.8.3; *M.* 20.912C).

*αἰωνοτόκος, ὁ, *parent of eternity, creator of ages*, *Synes.hymn.* 3.162(p.11; *M.* 66.1596); *ib.* 7.12(p.48; 1612).

*αἰωνοχαρής, *rejoicing in eternity*; of Son, *Clem.paed.* 3.12(p.291.16; *M.* 8.681B).

αἰωρέω, *raise, suspend*; pass., of Christ on the Cross, †*Gr.Naz.Chr.pat.* 607(*M.* 38.185A).

ἀκάθαρτος, **1.** *not brought down; free from destruction; unsubdued*, *Or.Cels.* 7.26(p.177.5; *M.* 11.1457B); †*Bas.Is.* 145(1.481C; *M.* 30.356A); of a bishop *not deposed*, *Pall.v.Chrys.* 13(p.82.33; *M.* 47.47); **2.** *not to be put down, indestructible*, *Bas.ep.* 236.3(3.363B; *M.* 32.881B); *Jo.D.hom.* 11.14(*M.* 96.776C).

*ἀκαθαρέτως, *without being debased, without degradation*, *Jo.D.imag.* 1.4(*M.* 94.1236B).

*ἀκαθάριτος, ? for *ἀκάθαρτος*, *Ephr.* 3.4F.

*ἀκαθάριστος, *morally unclean, impure*, *T.Abr.* A 17(p.99.16).

ἀκάθαρτος, *unclean, impure*; morally, *Barn.* 10.8; *Or.or.* 29.7(p.384.26; *M.* 11.533B); ceremonially, *Just.dial.* 20.3(*M.* 6.520A); *Hom.Clem.* 8.19; *Hipp.haer.* 5.19(p.120.19; *M.* 16.3183C); of spirits, *Just.dial.* 7.3(492C); *Clem.prot.* 4(p.43.26; *M.* 8.152C); *Or.Jo.* 20.36(29; p.376.2; *M.* 14.657B).

*ἀκαθαρτοφαγία, ἡ, *eating of unclean things*, *Areth.Apoc.* 5(*M.* 106.536D).

*ἀκαθηκόντως, *in unseemly fashion, indecently*, *Or.Cels.* 3.25(p.221.12; *M.* 11.949A); *Geo.Al.v.Chrys.* 64(p.241.44).

*ἀκαθήκων, *unseemly*, *Ath.h.Ar.* 49(p.211.23; *M.* 25.753B); *ib.* 50(p.212.1; l.c.).

*ἀκαθίσια, ἡ, *restlessness*, *Ephr.* 2.151A.

*ἀκάθιστος, **1.** *unsettled, roving* ἰδοὺ μετέβησαν πάλιν οἱ ἀ. *Apophth.Patr.* (*M.* 65.112A); of demon of ἀκηδία: *ρέμβους καὶ ἀ. ἡμᾶς ἀποτέλει* *Ant.Mon.hom.* 26(*M.* 89.1517A); **2.** *without sitting*; **a.** in gen. *ξηροφαγίαν ἀ. ἐπιτιμᾶσθω* *Thdr.Stud.poen.* 1.4(*M.* 99.1733C); **b.** esp. ὁ ἀ. ὕμνος, hymn in honour of BMV, sung on Saturday of the first week in Lent to commemorate saving of Constantinople in A.D. 626; so called probably because first sung by priest and people *standing up* all night; for text v. †*Serg.acath.* (AGC p.140; *M.* 92.1335A).

ἀκαθοσιώτος, **1.** *uncleansed, dirty*, *Mac.Mgn.apocr.* 3.12(p.88.19); **2.** *impious*, *Epiph.haer.* 59.3(p.366.23; *M.* 41.1021C); *Cod.Afr.* 55; *evil*, *Mac.Mgn.apocr.* 3.39(p.136.9); neut. as subst., *impiety, profanity*, *CEph.Orient.ep.* (ACO 1.1.5; H.1.1545A).

*ἀκαθοσιώτως, *impiously*, *Ammon.Ac.* 18:17(*M.* 85.1569B); *Sophr.* *Al.libell.* (p.23.33; H.2.336E).

*ἀκαινίστως, *not in a novel way* τῆς μὲν σαρκὸς...ἀ. ἐχούσης κατὰ τε φύσεως καὶ ὑποστάσεως λόγον *Leont.H.Nest.* 5.30(*M.* 86.1749D).

*ἀκαινοτομήτως, *without innovation, in no novel way*, *Martin.ep.* 13(*M.* PL.87.194C); *CLater.act.* 5(H.3.920D).

ἀκαιρέω, pass.; **1.** *be without opportunity or leisure, be busy*, *Herm.sim.* 9.10.5; **2.** *misuse one's time*, *Bas.hex.* 8.8(1.79D; *M.* 29.185C).

ἀκαίριος, s.v.l., *disappointing* ἀκαίριον *Proc.G.Gen.* 1:6(*M.* 87.72C), prob. for ἀκέραιον.

*ἀκαιροβόας, ὁ, *untimely brawler*, *Clem.paed.* 2.7(p.192.22; *M.* 8.464A).

*ἀκαιροεπόπτης, ὁ, *untimely spectator* οὐκ ἔσθ'...ἀ. τῶν κακῶς ζώντων *Const.App.* 1.4.1.

ἀκαιρολογία, ἡ, *unseasonable talk*, *Bas.ascet.* 1.2(2.319E; *M.* 31.873A); *Chrys.ed.* 48(12.774A).

*ἀκαιροπεριπάτητος, *given to roaming about at unseasonable times, gad-about*, *Const.App.* 1.5.1; *ib.* 4.14.3 (vv.ll. -περίπατος, -πάτιτος).

*ἀκαιροπερίσπαστος, v. ἀκρο-.

*ἀκαιρορρήμων, ὁ, *unseasonable talker*, *Or.Cels.* 7.36(p.187.15; *M.* 11.1472C).

*ἀκαιροσπουδαστής, ὁ, *inordinate admirer*, *Hier.ep.* 85.4(*M.* PL.22.753).

*ἀκαιροφάγος, *eating at unseasonable times*, *Epiph.haer.* 80.4(p.488.16; *M.* 42.761B).

*ἀκαιροφονία, ἡ, *untimely remark*, *Mac.Mgn.apocr.* 3.7(p.62.9).

ἀκαίρως, **1.** *unseasonably, unsuitably*, f.l. for ἀκάκως ap.*Iren.*

haer.5.30.1(M.7.1204A); Or.Jo.2.31(25; p.88.7; M.14.168B); 2. *unex-pectedly*, *Const.App.1.3.6*.

ἀκακέμφατος, *not ill-reputed*, *Meth.symph.5.2*(p.54.14; M.18.100A).
ἀκακία, ἡ, 1. *guilelessness, innocence*; as of children, *Herm.vis.3.8.7*; *Clem.paed.1.5*(p.98.9; M.8.265A); †*Chrys.hom.in Ps.100:2*(5.639B); of Job *ὡς ἀκακίας ἐχόμενος ἔδικαιούτο* *Dion.Ar.ep.8.1*(M.3.1085B); *Max.schol.c.h.2.5*(M.4.48D); 2. *simplicity*; as of unlearned, *Bas.hom.in Ps.7*(1.103A; M.29.241A); 3. *ascet. d. ἐστὶν ἰατρὰ ψυχῆς κατὰστάσις ἐπινοίας πάσης ἀπηλλαγμένη* *Jo.Clim.scal.24*(M.88.981B); καλὸς τρίδομος καὶ τρίστολος θεμέλιος δ., *νηστεία, σωφροσύνη* *ib.1*(636D); *ib.24*(984D).

***ἀκακοποιός**, *innocent*, †*Chrys.pasch.2*(8.255C).
ἀκακος, 1. *guileless, innocent*, *Herm.mand.2.1*; *Cyr.H.catech.4.1*; *Dor.doct.1.13*(M.88.1633D); of Christ, *Diogn.9.2*; 2. *simple, slow-witted*, *Didym.Job 8*:19(M.39.1141C).

ἀκακούργητος, *guileless, simple*, *Schol.92* in *Jo.Clim.scal.4*(M.88.760C).

***ἀκακουργήτως**, *without guile, simply*, *Epiph.anc.56*(p.65.16; M.43.116A).

***ἀκάκουργος** (ἀκακουργί), *without guile, innocent*, *Cyr.Am.71*(3.329A, v.l. ἀκακουργί); *id.Soph.5*(3.583E); *id.ador.6*(1.215C).

ἀκαλής, 1. *without beauty*, of God πάνσοφος, πανείδεος, ἀμορφός, ἄ., ἀρχὰς καὶ μέσα καὶ τέλη τῶν ὄντων... ἐν ἑαυτῷ προεληφώς *Dion.Ar.d.n.5.8*(M.3.824B); 2. *unlovely, devoid of charm, unattractive*; a. of things visible, *Clem.paed.3.2*(p.242.20; M.8.572A); *Gr.Nyss.Eun.3*(2 p.10.12; M.45.573C); *Cyr.ador.1*(1.5D); of Christ on the Cross, *Jo.D.hom.4.24*(M.96.621D); neut. as subst., ? *deformity*, *Cyr.Joel.36*(3.230C); b. of abstracts, *id.Jo.11.9*(4.984B); *ib.12*(4.1040A); neut. as subst., *want of beauty* (sc. in language), *Pall.h.Laus.proem.*(p.10.25; M.34.1001); *στέρησις... ἐστὶ τὸ κακόν... καὶ* *Dion.Ar.d.n.4.32*(M.3.732D); 3. *unseemly*, *Cyr.Os.3*(3.14E); *id.Jo.1.4*(4.38D); *id.Nest.1*(6¹.2C); neut. as subst., *unseemliness, moral turpitude*; of idolatry, *id.Ps.9:15*(M.69.773A); of heresy, *id.inc.unigen.*(5¹.685E).

ἀκαλλιέρητος, *ill-omened*, *Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.10.4*(M.20.660A); *Eus.h.e.9.3*(804B).

ἀκαλλώπιστος, 1. *unadorned*, *Hipp.haer.10.5*(p.265.15; M.16.3414B); *Gr.Naz.ep.51*(M.37.105B); of language, *Thphyl.exc.gent.5*(p.482.5; M.113.941C); neut. as subst., *disregard of one's personal appearance*, *Jo.D.viri.*(M.95.88A); 2. *ill-favoured*; of an undernourished boy, *T.Sal.D 2.2*.

ἀκαμάτως, 1. *without tiring*, *Just.dial.59.1*(M.6.612A); 2. *without trouble, easily*, *Bas.renunt.6*(2.208A; M.31.640B); *Mac.Aeg.hom.6.4*(M.34.520D).

ἀκαμπής, 1. *unbent, rigid*, *Nonn.par.Jo.11:44*(M.43.845C); *ib.19:18*(901B); *unmoved*, *ib.11:32*(844B); 2. *met., inflexible*; a. in bad sense, *pitiless*, *Cyr.ador.1*(1.44C); *Gennad.Rom.1:29*(p.360.18; M.85.1669C); *unbending, obdurate*, *Pall.v.Chrys.20*(p.142.28; M.47.79); *Isid.Pel.epp.1.14*(M.78.364C); *Cyr.Is.1.5*(2.137D); b. in good sense, *unflinching, steadfast*, *Nonn.par.Jo.3:36*(M.43.773A); neut. as subst., *constancy*, *Clem.str.7.11*(p.48.31; M.9.493B); *A.Andr.B 6*(p.61.23); *Chrys.hom.56.2* in *Mt.*(7.567D); 3. *inevitable*, *Nonn.par.Jo.12:27*(M.43.856A).

ἀκανθα, ἡ, *thorny plant, thorn, thistle*, *Barn.7.11*; *Or.princ.3.1.10*(p.211.4; M.11.265B); *Const.App.7.40.2*; met., of temporal affairs, *Clem.4.d.s.11*(p.166.29; M.9.616A); ἡ ὑπερφηανία... ῥίζαν πάσης τῆς κατὰ τὴν ἁμαρτίαν δ. *Gr.Nyss.virg.4*(p.268.23; M.46.340A); of sin, *Gr.Nyss.nativ.*(M.46.1136C); *Thdt.Ps.31:4*(1.802); of heresy, *id.2Tim.2:9*(3.682); *id.h.e.4.18.14*(3.979).

[*]**ἀκανθαία**, ἡ, = ἀκανθέα, *Spanish broom (spartium junceum)*, *V.Dan.*(p.374.3).

ἀκανθεών, ὁ, *thorny brake*, *Gr.Naz.ep.4*(M.37.25C).

***ἀκανθηφόρητος**, = *ἀκανθόρος, *yielding thorns*, *Ephr.2.12E*.

[*]**ἀκανθηφόρος**, = ἀκανθο-, *bearing thorns*, *Hyper.mon.112*(M.79.1484C); met., of temptations, *Gr.Nyss.hom.4* in *Cant.*(M.44.841C).

***ἀκανθοκόπος**, *for cutting thorns*, *Gr.Mag.dial.*(tr.Zach.)2.6(M.16.143D).

***ἀκανθολόγημα**, τό, *thorny saying*, *Jo.Clim.scal.4*(M.88.701B).

***ἀκανθόρος**, *producing or yielding thorns*, *Or.Jo.6.58*(37; p.166.29; M.14.301A); *Cyr.H.catech.2.4*; *Gr.Naz.carm.2.2*(poem.)5.121(M.37.1530A); met., of life, *ib.2.1.87.2*(1433A); of sensuality, *Isid.Pel.epp.1.220*(M.78.321A).

***ἀκανθορόκος**, *productive of thorns*, *Cyr.glaph.Ex.1*(1.263C); *id.Os.13*(3.34D); *ib.103*(137A).

ἀκανθοφορέω, *bear thorns*, *Or.princ.3.1.10*(p.211.1; M.11.265B); met., of souls before Christian era, †*Bas.Is.205*(1.532E; M.34.473A).

***ἀκανθοφορία**, ἡ, *wearing of thorns*, *Gr.Nyss.Apoll.24*(M.45.1173C).

***ἀκανθοφόρος**, *thorn-producing, yielding thorns*, *Sophr.II.or.2.22*(M.87.3241C); met. δ. φιλοπάθειαν *Isid.Pel.epp.1.220*(M.78.321A).

ἀκανθόχοιρος, ὁ, *hedgehog*, †*Proc.G.Pr.30:26*(M.87.1532A).

ἀκανθώδης, *thorny*; met., *anxious, uneasy*, *Rom.Mel.(BZ 24 p.6)*.

***ἀκανόνιστος**, 1. *not canonical, not in the canon of scripture* *CLAod.can.59*; *Ammon.Ac.28:23*(M.85.1605C); 2. of practices, *uncanonical, contrary to canon law*, †*Hipp.theoph.4*(p.259.19; M.10.856B); *Aporphth.Patr.*(M.65.149D); *Cyr.ep.27*(p.45.6; 5².90B); of opinions, *unorthodox, irregular*, *Memn.ep.*(p.47.2; M.77.1495C).

***ἀκανονίστως**, *uncanonically, contrary to canon law*, *Bas.ep.188 can.10*(3.275A; M.32.681A); *CEph.*(431)can.5; *Tim.CP haer.*(M.86.45A); *Thphn.chron.p.78*(M.108.240C).

ἀκαπτήλευτος, 1. *free from tricks of trade, from huckstering; without corruption*, *Gr.Nyss.usur.*(M.46.440B); *Gennad.encycl.*(p.80.29; M.85.1617A); 2. met., *unadulterated, genuine, sincere*, *Synes.epp.49,130*(M.66.1377A,1516B); *Isid.Pel.epp.5.97*(M.78.1381D); *Cyr.Is.1.1*(2.25D).

***ἀκαπτηλεύτως**, *disinterestedly*, *Bas.fid.1*(2.223E; M.31.677A); *id.reg.fus.25.2*(2.370D; M.31.985A).

ἀκάπνιστος, *unsmoked*; of honey (i.e. taken without smoking out the bees), *Leont.N.v.Jo.Eleem.12*(p.23.23).

ἀκάρδιος, 1. *without a heart*; denied of Christ, *Gr.Nyss.Apoll.27*(M.45.1181B); 2. met.; a. *without intelligence, senseless*, *Or.exp.in Pr.17:16*(M.17.200D); *Cyr.ador.15*(1.549D); *id.Is.4.2*(2.588E); b. *without feeling*; of Absalom, *Chrys.exp.in Ps.3*(5.5C); of Israel, *Cyr.Lc.17:12*(M.72.837B); c. *without courage, cowardly*, †*Chrys.hom.8*(13.227B).

ἀκαρπία, ἡ, *unfruitfulness, barrenness*, *Orac.Sib.4.73 ἀκαρπία*; *Cyr.Jo.4.4*(4.387E); *bad season*, *Clem.eccl.55*(p.152.17; M.9.724B); *Hom.Clem.6.10*; met., *spiritual unfruitfulness*, *Sever.ap.cal.Ac.10:6*(p.173.11); *Isid.Pel.epp.1.16,195*(M.78.189C,308C); *Vict.Mc.11:13*(p.392.18).

ἀκαρτέρητος, 1. *pass., intolerable, unbearable*, *Chrys.hom.66.4* in *Mt.*(7.659A); *ib.69.2*(682A); †*Meth.Sym.et Ann.14*(M.18.381B); 2. *act., impatient, unable to endure*; a. in bad sense, *wanting in endurance, lacking self-control*, *Chrys.Jud.4.6*(1.624D); *id.hom.28.2* in *1Cor.*(10.252C); *Isid.Pel.epp.1.192*(M.78.305C); b. in good sense, *eager*, *Chrys.comm.in Gal.4:20*(to.708D); *id.hom.3.2* in *1Thess.*(11.443D); *ib.4.3*(455D).

ἀκαρτερήτως, *without power of endurance*, *Chrys.hom.21.2* in *Heb.*(12.196C).

***ἀκαρύκευτος**, 1. *not carefully seasoned, plain*, of manna and quails ἀταλαίπωρον, καὶ ἄ. τράπεζαν †*Nil.perist.11.9*(M.79.916C); †*Nil.narr.3*(M.79.616A) prob. f.l. for καρύκευτος; 2. *carefully seasoned, elaborate* ἄ. περιεργίας ἐλευθέραν τῶν ἐδωδίων τηρούντες τὴν μέθειν *Cyr.hom.pasch.10*(5².129A).

***ἀκαστορητής**, prob. for ἀνίστορητον, *not to be investigated*, †*Epiph.num.myst.1*(M.43.508C).

***ἀκαταβίαστος**, *unforced, free* ἄ. γνώμη διαβιοῦν ἐπὶ γῆς τὸν ἄνθρωπον ἐφῆκε θεός *Cyr.Juln.8*(6².285D); *id.ador.1*(1.17C).

ἀκατάβλητος, *not to be thrown down, invincible* ἄ. ... διάνοιαν *Bas.ascet.1.1*(2.319A; M.31.872A); *Rom.Mel.(AS I p.115; ἀτελεστήτος SBAW 1898² p.131)*.

***ἀκατάγαυστος**, prob. for ἀκαταύγατος, *not illuminated*, *Ephr.3.184D*.

***ἀκαταγέλαστος**, *not laughed at, not subject to ridicule* ἄ. μου τὴν ἐνταῦθα εἰσοδὸν διαφύλαξον *A.Jo.22*(p.163.10).

ἀκατάγνωστος, 1. *not open to condemnation, blameless* ταύτην εἰς τὴν τῆς σωμης τὴν πίστιν, ἄ. ἐσόμεθα *Cyr.H.catech.5.7*; *Const.App.8.22.4*; ἄ. τέκνα *Isid.Pel.epp.1.195*(M.78.308B); neut. as subst., *freedom from condemnation*, *Bas.reg.br.306*(2.524A; M.31.1300D); 2. *uncondemned*, *Ath.decr.32*(p.28.12; M.25.476B).

ἀκαταγνώστως, *in a manner not open to condemnation, blamelessly*, *Const.App.8.25.2*; *Epiph.haer.80.4*(p.489.24; M.42.704A).

ἀκαταγώνιστος, *invincible*; in spiritual combat, of God τῇ... ἄ. χειρὶ τοῦ θεοῦ *Bas.Sel.or.23*(M.85.277B); of Christ ἄ. ἀλλήτῃν Χριστὸν *Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.42*(M.20.421C); ἡ ἄ. τοῦ κυρίου φύσις †*Bas.hom.in Ps.37*(1.361A; M.30.80B); *Cyr.Abac.41*(3.557A); of Devil δράκων μέγας ἀνθρώποις ἄ. *Cyr.H.catech.15.15*; of men ἵνα ἄ. γένῃ τοῖς δαίμοσιν *Chrys.hom.in Rom.12:20*(3.161D); *Cyr.Ps.17:33*(M.69.824D); *Niceph.Ur.v.Sym.183*(M.86.3156A); neut. as subst., *invincibility*; ref. those who trust in God, *Chrys.Is.interp.2.2*(6.211B); of love, *id.hom.76.3* in *Jo.*(8.449B); of the light, *exeg. Jo.1:5, ib.5.3*(40A).

*ἀκατάδεκτος, *intolerable*, Jo.Clim.scal.5(M.88.773B).

*ἀκατάδευστος, *not well dressed*, ἡ...ἀφ' ἧς οὐδὲν...ἀκατάδευστον Cyr.Joel.15 (v.l. ἀκατάρδευτον 3.214E).

ἀκατάδικατος, *uncondemned* ὅπερ Ἀδὰμ ἀναμάρτητον καὶ ἁ. εἰς φθορὰν καὶ καταδίκην θανάτου κατενόησε, Χριστὸς τοῦτο ἀφάρτον καὶ λυτήριον θανάτου ἀνέδειξε †Ath.Apoll.1.7(M.26.1105A); *ib.* 1.14 (1117C); Jo.Clim.scal.25(M.88.993A).

*ἀκαταζήτητος, *not sought after*, *not required*, Epiph.haer.64.67(p.510.5).

*ἀκαταζητήτως, *in a manner which precludes the need for search*, *plainly*, Epiph.haer.69.42(p.190.18; M.42.268C).

*ἀκαταβοησία, ἡ, *perh. error for *ἀκατανοησία, failure to comprehend* μεγαλύνεται καὶ σμικρύνεται ὁμως διὰ τῆς ἁ. [sc. ἡ πίστις] Thdr.Stud.catech.parv.29(p.71).

*ἀκαταίσχυτος, *that cannot be put to shame, confident, not made ashamed* ἐλπίδα Chrys.hom.in 1Cor.11:19(3.247E); *ἐν*...τὴν ἁ. πρὸς θεὸν εὐρη παρηγοίαν Ph.Carp.Cant.83(M.40.81B); of S. Barbara πρέσβυς ἁ. πρὸς τὸν...Χριστὸν Jo.D.hom.12.23(M.96.813C); of BMV ἁ. πρέσβυ καὶ μεσιτείαν εὐμενῇ Jo.Mon.hymn.Bas.10(M.96.1377B); *neut.* as subst., *impossibility of being put to shame* τὸ ἐκείνων [sc. δεσποτικῶν λογίων] ἁ. καὶ σεβασμιάτατον Philost.h.e.7.9(M.65.548A).

*ἀκαταίσχυτος, *without shame*, of BMV ἐπὶ δὲ τοῦ θρόνου τῆς κρίσεως ἁ. προσάουσα [sc. ἡμᾶς] Procl.CP.or.39.6(M.85.452A).

*ἀκαταίτιος, *not to be accused, blameless* πίστις ὁρθὴ καὶ ἁ. Cyr.ep.19(p.13.17; 5².81A).

ἀκατακάλυπτος, *uncovered*; hence *with uncovered head*, exeg. 1Cor.11:5ff.; Bas.moral.56.6(2.277C; M.31.788A); Chrys.hom.15.4 in Eph.(11.114C); *met.*, *undisguised, plain* γυμνὴ καὶ ἁ. φωνῇ Eus.p.e.13.1(640C; M.21.1061D).

*ἀκατακαλύπτως, *with head uncovered*, Jo.D.1Cor.11:2ff.(M.95.653D).

*ἀκατάκλειστος, *not shut up* πύλη ἐστὶ κεκλεισμένη, τὰ μυστήρια τοῦ θεοῦ τὰ ἁ. Or.fr.in Ezech.44:1(M.17.288C).

*ἀκατάκλυστος, *not swept by waves*, Gr.Nyss.anim.et res.(M.46.84C).

*ἀκατακρισία, ἡ, *refusal to condemn*, Jo.Clim.scal.7(M.88.804A).

ἀκατάκριτος, *not liable to condemnation, free from condemnation*, Ammon.Asc.23:12(M.85.1592A); Apophth.Patr.(M.65.332C); Anast.S.qui.et resp.133(M.89.785B).

*ἀκατακρίτως, *without being liable to condemnation, blamelessly*, Marc.Er.opusc.1.73(M.65.913C); Dion.Ar.e.h.6.3.2(M.3.533D); ἀξίωσόν με ἁ. μεταλαβεῖν τῶν θείων...μυστηρίων Jo.D.prec.1(M.96.816D).

*ἀκατακρίετος, *not ruled, not under dominion* μετὰ τὸ ἁ. ἡμᾶς εἶναι Niceph.Ur.v.Sym.34(M.86.3017B).

*ἀκατάλειπτος, *never deficient*, of Dives ἦν ἐν ἐσθῇτι πολυτελεστάτῃ καὶ ἁ. τρυφαίς Cat.Lc.16:19(p.124.22).

*ἀκατάλεκτος, *that cannot be reckoned, incalculable* τοῦ ἁγίου πνεύματος ἁ. σοφίαν Didym.Trin.2.5(M.39.505C) or *perh.* for ἀκατάληκτος *unceasing*.

ἀκατάληπτος, *A. that cannot be grasped or contained; immeasurable, infinite*, *def.* τὸ μὲν γὰρ ἁ. λέγεται, ὅταν ἐρευνηθῇ καὶ ζητηθῇ μὴ καταληφθῇ παρὰ τῶν ζητούντων αὐτό...οἷον ἁ. λέγεται πέλαγος, εἰς ὃ καθιέμενοι εἰς αὐτὸ οὐ κολληβήται, καὶ πρὸς πολλὰ καταφερόμενοι βάθος, τὸ πέρας ἀδιανόητον εὐμενῇ Chrys.incomprehens.3.2(1.464E); **1.** in gen. ἀγνοία Hermias.iris.10(M.6.1180B); ἔρημον Cyr.Os.156(3.189A); ἁ. τῶν πεπιστευκότων πληθὺς id.Abac.52(3.566D); *unattainable* τὸ ἄκρον ἁ. Nil.Alb.(M.79.705C); **2.** of God ἁ. καὶ ἀχώρητον, νῶ μόνω καὶ λόγῳ καταλαμβάνομενον Athenag.leg.10.1(M.6.908B); of Christ ἡ ἁ. πηγὴ ἡ ζωὴν βλαστάνουσα πᾶσαν ἀνθρώπους...ὑπὸ πενιχρῶν καὶ προσκαίρων ὑδάτων ἐκαλύπτετο †Hipp.theoph.2(p.258.5; M.10.853A).

B. *that cannot be grasped by the mind, incomprehensible*, *def.* τῶν...αἰτίων...τὰ δὲ ἁ., τὰ κατὰ μηδὲνα τρόπον ὑπὸ κατὰληψιν πεσεῖν δυνάμενα, ἃ δὴ καὶ ἀόλητα ἐν τῷ καθάπαξ λέγεται Clem.str.8.9(p.101.11; M.9.600C); **1.** in gen. βεβαίαι γὰρ ὁ τοιοῦτος εἶναι τινα ἁ. ὁ γνωστικός δὲ...τὰ δοκούντα ἁ. εἶναι τοὺς ἄλλους αὐτὸς καταλαμβάνει, πιστεύσας ὅτι οὐδὲν ἁ. τῷ ὡφὶ τοῦ θεοῦ *ib.* 6.8(p.466.29; 292A); αὕτη δὲ ἡ ταπεινότης, θεϊκὴ ἐστὶ καὶ ἁ. Dor.doct.2.8(M.88.1649C); of creation, Hier.H.Trin.(M.40.857B); *neut.* as subst., *incomprehensibility*; of wisdom, Bas.fid.3(2.226E; M.31.684C) al.; **2.** *theol.* (often including sense A); **a.** of God ἀόρατον καὶ ἁ. A.Petr.et Paul.58(p.204.7) = A.(Pass.)Petr.et Paul.37(p.150.17); Ath.decr.22.1(p.18.24; M.25.453D) al.; Gr.Nyss.hom.1 in Cant.(M.44.781D); τὸ τοῦ θεοῦ ἁ. οὐχ οἷον ἡμεῖς ὡς ἐκείνη [sc. heavenly powers] Chrys.incomprehens.3.3(1.466A); Nil.inst.(M.79.1237C); φύγωμεν...τὴν Εὐνομίον τέλμαν, περικλείουσαν τῇ γνώσει τὴν ἁ. φύσιν Procl.CP.Armi.13(p.193.

25; M.65.869B); τὸν πᾶσι παρόντα καὶ ἐκ πάντων εὐρίσκόμενον, ἁ. καὶ ἀνεξίτηστον Dion.Ar.d.n.7.1(M.3.865C); Jo.D.f.o.1.1(M.94.789A); **b.** *heret.*, acc. Arians ἀγνωστον τε τὸν θεὸν καὶ ἁ. πανταχοῦ καὶ ἀνεκρήστον ἐξηγεῖται καὶ οὐκ ἀνθρώπου μόνους...ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ μονογενεῖ υἱῷ τοῦ θεοῦ Philost.h.e.2.3(M.65.468A); *ib.* 1.2(461B); *ref.* those who deny Christ's hypostatic presence in heaven during Inc. καταληπτὴν αὐτὴν [sc. οὐσίαν] εἰναί φασὶ καὶ πεπερασμένην, καὶ οὐκ ἔτι μὲν ἀπεριόριστον οὐδὲ ἁ. Cyr.resp.(p.577.15; 6².385E); **c.** of Father, Cyr.H.catech.11.20; Lit.Bas.(p.322.23); †Caes.Naz.dial.17(M.38.873A); **d.** of Son ὁ ἁ. ἀγγέλοις †Hipp.theoph.2(p.258.8; M.10.853A); of divine glory revealed in Christ ἡ δόξα ἐκείνη ἁ., ἥτις δὲ ἀνθρώπου τοῖς ἀνθρώποις συνελθεῖν κατηξίωσεν A.(Pass.)Petr.et Paul.22(p.138.8); τοῖς ἁγίοις ἀγγέλοις ἁ. ὁ νυμφίος τὴν οὐσίαν ἐστὶ Thdt.Cant.3:4(2.79); ἡτοιμάσθη τὸ λογικὸν καταγώνιον τοῦ ἁ. Thdr.Stud.nativ.BMV 4(M.96.684B); **e.** of H. Ghost, Chron.Pasch.p.304(M.92.772A); **f.** Trin. ὁ γὰρ τοῦ ἀκτίστου καὶ τοῦ ἁ. λόγος, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἐπὶ τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐστιν. οὐ γὰρ τὸ μὲν μᾶλλον ἁ. τε καὶ ἀκτίστον, τὸ δὲ ἦτον Gr.Nyss.diff.ess.3(M.32.328D); πατὴρ οὐκ εἰ ἀγέννητος καὶ ἀκτίστος καὶ ἁ., υἱὸς δὲ γεννητός, ἀλλ' ἀκτίστος καὶ ἁ. Epiph.haer.74.12(p.330.19; M.42.497D); †Ath.symb.(M.28.1587A); Ilir.11.Trin.(M.40.852B); **g.** of unapproachability of God's presence τοῦ φαινομένου τε καὶ καταλαμβανομένου παντὸς ἔξω καταλειφθέντος, μόνον υπολείπεται τῇ θεωρίᾳ καὶ ψυχῇ τὸ ἀόρατον τε καὶ ἁ. ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ θεὸς Gr.Nyss.hom.11 in Cant.(M.44.1001A); φοβεροῦ καὶ ἁ. ὑπάρχοντος τοῦ περὶ θεὸν μυστηρίου Hier.H.Trin.(M.40.848A); **h.** of divine attributes τῇ ἁ. αὐτοῦ συνέσει iClem.33.3; μεγαλειότητα καὶ δόξαν, καὶ λόγῳ ἀπερίληπτον οὐσαν, καὶ ὡς ἁ. Bas.fid.2(2.225C; M.31.681A); τῶν τοῦ θεοῦ κριμάτων τὸ ἁ. Gr.Naz.or.28.21(p.54.2; M.36.53C); βουλὴ ἁ. τοῖς γενετοῖς Didym.ap.cat.Ac.20:26(p.336.7); providence, Chrys.hom.7.5 in Mt.(7.731C); wisdom, Isid.Pel.ep.2.5(M.78.464A); knowledge, Proc.G.15.40:26ff.(M.87.2344B); **i.** of generation of Son and procession of H. Ghost, Eus.e.h.1.8(p.66.22; M.24.837C); Cyr.Jo.1.1(4.14B); †Diad.Ar.2(M.65.1153B); Jo.D.f.o.1.8(M.94.813B); Jo.V.H.icon.4(M.96.1352D); **3.** Valent. name of aeon of ogdoad, Hipp.haer.6.38(p.169.7; M.16.3255A); of the second aeon, *ib.* 8.8(p.227.14; 3350C); **4.** of primal number of Pythagoras ἀριθμὸς γέγονε πρῶτος ἀρχή, ὅπερ ἐστὶν [ἐν] ἀόριστον ἁ. *ib.* 1.2(p.5.21; 3024B).

ἀκαταλήπτως, **1.** *incomprehensibly*; of Son's generation, Symb.Ant.(345)(p.252.19; M.26.729B); Cyr.H.catech.4.7; Epiph.haer.69.15(p.105.1; M.42.225A); Justn.conf.(p.76.16; M.86.999A); Jo.D.f.o.1.8(M.94.816A); **2.** ἁ. ἔχειν *be unable to comprehend* ἁ. ἔχειν τῶν σημείων Or.com.in Gen.ap.philoc.23.19(p.208.6; M.12.81B).

ἀκαταληψία, ἡ, **1.** *immensity, infinity*; of God, Gr.Nyss.Fun.1 (1 p.209.5; M.45.457A); of BMV ref. Bar.3:24ff., †Meth.Sym.et Ann.10(M.18.373B); **2.** *incomprehensibility*; **a.** in gen., Hipp.haer.1.22(p.27.15; M.16.3049D); τῶν γραφῶν παννυχίας καὶ ἁ. Anast.S.hex.12(M.89.1076C); *ib.* (1069A); **b.** of God εἰδήσεις...τῆς θείας οὐσίας ἡ αἰσθησις αὐτοῦ τῆς ἁ. Bas.ep.234.2(3.358A; M.32.869C); οἷον τινι νόφω τῇ ἁ. πανταχόθεν διεληγμένον Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.377A); Epiph.haer.70.5(p.237.5; M.42.345C); *ib.* 76.54(p.412.23; 636B); τοῦτο μόνον αὐτοῦ καταληπτὸν, ἡ ἀπειρία καὶ ἡ ἁ. Jo.D.f.o.1.4(M.94.800B) = †Cyr.Trin.3(6².4D; M.77.1125B); of Son, Agath.v.Gr.Ill.45(p.25); †Meth.Sym.et Ann.5(M.18.360A); of divine judgements, Ath.exph.Ps.72 proem.(M.27.328A); **3.** *inability to comprehend* τὴν ἀγνωσίαν διὰ τῆς ἁ. κεκτημένοι Epiph.haer.76.54(p.413.18; M.42.636D) (or in sense 2 supra).

*ἀκατάληψις, ἡ, *inability to comprehend, insensibility*, Dor.doct.6.1(M.88.1685C).

*ἀκαταλήπτως, for ἀκαταλήπτως, of fire ἁ. ἀφίπταμενον Dion.Ar.c.h.15.2(M.3.329C).

ἀκατάλυτος, *indissoluble, everlasting* τὸ τῶν ἁγίων ἁ. καὶ αἰώνιον βασιλεῖον Hipp.Dan.4.10.2; of baptism σφραγὶς ἁγία ἁ. Cyr.H.procatech.16; of the gospel, Epiph.haer.42.11(p.152.7; M.41.768D); μὴ ἡ ἁ. παρὰ τῷ πατρὶ Bas.ascet.disc.2(2.213C; M.31.652C); of Christ, Cyr.ap.cat.Lc.23:31(p.166.27) cit. s. ἀμάρτανος; and his kingdom, Cosm.Ind.top.2(M.88.112B).

*ἀκατάλυτος, *indestructibly, everlastingly*, exeg. Rom.6:10 τουτ' ἐστὶν, ἁ. [sc. ἡ], ὡς μηκέτι κρατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ θανάτου Chrys.hom.11.2 in Rom.(9.532C); Marc.Er.opusc.5.8(M.65.1041B).

*ἀκατάμαχος, *unconquerable*, Eus.d.e.9.3(p.410.18; M.22.661B).

ἀκατανάγκαστος, **1.** *not compelling, not compulsory*; of Law, ref. Ex.20:25, Const.App.6.20.2; ref. Mt.16:24 ποιεῖ τὸν λόγον Chrys.hom.55.1 in Mt.(7.553D); *neut.* as subst., *absence of compulsion*, id.hom.17.1 in 2Cor.(10.558C); **2.** *not subject to compulsion*, free εἰ γὰρ δὴ ἄβιαστον καὶ ἁ. ... τὸ θεῖον Eus.p.e.5.9(196D; M.21.

340B); *voluntary* πρότερον μέντοι θελήσαι δεῖ, καὶ τότε εἰσακοῦσαι, ἵνα τὸ ἐφ' ἡμῖν ᾖ. †Bas. *Is.* 45(1.415D); M. 30.205B); neut. as subst., *freedom*; exeg. Apoc. 22:11, ref. God οὐκ ὡς εἰς ἀδικίαν... προτρέπων... ἀλλ' ὡς τὸ τῆς γνώμης φυλάττων ᾧ. Andr. Caes. *Apoc.* 71(M. 106.448D).

*ἀκαταναγκάστως, *without compulsion*, †Chrys. *ador.* 1.1(3.820C); cf. Chrys. *hom.* 55.1 in *Mi.* (7.555D ἀκαταναγκάστον).

*ἀκατανίκητος, *unconquerable*, †Ath. *qu. al.* 20(M. 28.793C).

ἀκατανόητος, 1. *inconceivable, incomprehensible*, of God ᾧ. πάσης γενετῇ ὑποστάσει Serap. *euch.* 13.1; Gr. Nyss. *or. catech.* 14(p. 62.11; M. 45.45D); Max. *schol. d. n.* 5.5(M. 4.317D); of Son's generation, †Diad. *Ar.* 2(M. 65.1153B); Max. *ambig.* (M. 91.1080A); Christ's birth, Jo. *Mon. hymn. Nic.* 4(M. 96.1385A); God's works in the heavens, *Ascens.* *Is.* A. 2.4; 2. *not known*, of divine wisdom οὐδὲ τοῖς μὴ ὁμολογοῦσιν ᾧ. Clem. *str.* 5.1(p. 329.23; M. 9.16B); 3. *uncomprehending* ᾧ. διάνοια Cod. *Afr.* 86.

*ἀκατάνυκτος, *not pricked, insensitive* καρδία Jo. *Clim. scal.* 27(M. 88.1108D); Anast. *S. qu. et resp.* 105(M. 89.757D).

ἀκατάπαυστος, *incessant*, hence *not to be ended, eternal*; of hell fire, Clem. *paed.* 3.11(p. 282.13; M. 8.661C); Const. *or. s. c.* 13(p. 173.4); of kingdom of Christ, *Symb. Ant.* (341) 4(p. 254.26; M. 26.736B); τοῦ Χριστοῦ... τὴν ᾧ. ἐξουσίαν Cyr. *H. catech.* 15.31; τῶν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος ἀγαθῶν τῶν ᾧ. Ammon. *Jo.* 1:4(M. 85.1393C); ᾧ. ... δικαιοσύνης μνήμην κέκτηται Leont. *N. v. Jo. Eleem.* 45(p. 93.22).

ἀκαταπαύτως, *ceaselessly, eternally* ὁ μὲν γὰρ θεὸς... γενῶ... ἀτελευτήτως καὶ ᾧ, διὰ τε τὸ ἀναρχὸν καὶ ἄχρονον, καὶ ἀτελευτήτον, καὶ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχον †Cyr. *Trin.* 7(6².10D; M. 77.1136A).

*ἀκαταπολέμητος, *invincible* τί... πολεμῖς τὸν ᾧ; [sc. H. Ghost] Epiph. *anc.* 14(p. 23.7; M. 43.41C).

*ἀκαταπρόδοτος, *not betrayed*; neut. as subst., *non-betrayal*, Germ. CP *or.* 2(M. 98.265D).

ἀκατάπτωτος, *unhitherto*, in wrestling, Gr. Nyss. *Eun.* 2(2 p. 387.17; M. 45.569B); met., *safe* ἵνα διὰ τῆς σεπτῆς ἐπτάδος τῶν νηστεῶν ἀσφαλῆ τε καὶ ᾧ. τὴν διεξοδὸν ὑποπτευσόμεν Joannes Atheniensis ap. Jo. D. *jej. suppl.* (M. 95.76A).

*ἀκατάργητος, *not to be abolished, indestructible* νοῦς ᾧ. τοῖς ᾧ. χαίρειν Val. Gn. ap. Epiph. *haer.* 31.5(p. 390.6; M. 41.481A); T. *Sal.* 15.5(M. 122.1337B).

*ἀκαταργήτως, *indestructibly*, Mac. *Aeg. libert. ment.* 21(M. 34.956C).

*ἀκατάρδευτος, *not watered with dew*, Cyr. *Joel.* 15(3.214E, v.l. ἀκατάρδευτος).

*ἀκατάρσιος, *imperfect*; neut. as subst., *imperfection*, Iren. *haer.* 4.38.2(M. 7.1106C).

ἀκατάσβεστος, *unquenchable*; of hell fire, Heracl. *ep.* (M. 92.1020B); neut. plur. as adv., †Jo. D. B. J. 24(M. 96.1084B).

[*]ἀκατάσειρος, for ἀκατάσειστος, *unshakeable* ᾧ. ἀνδρείαν Dion. *Ar. ap. cat. Rom.* 8:39(p. 295.10); cf. id. *c. h.* 8.1(M. 3.237D).

ἀκατάσειστος, *unshakeable*, of Church τὸν ᾧ. οἶκον Didym. *Trin.* 2.6(M. 39.519C); ᾧ. καταλειποτέες πόλιν, τὴν ἐγκράτειαν Cyr. *ador.* 1(1.19E); of God ἰδρυμένην ἔχων καὶ ᾧ. φύσιν id. *Zach.* 59(3.739C); ἡ θεοῦ φύσις... ᾧ. ἔχει τὴν ἐφ' οἷς ἐστὶ διαμονήν id. *inc. unigen.* (5¹.683B); παλαιῶν ἀνδρῶν... ᾧ. ἐν καρτερίᾳ φιλοσοφίαν Dion. *Ar. c. h.* 3.3.4(M. 3.429C); of Christ πύργον ᾧ. εἰς ἐπικουρίαν Cyr. *Is.* 3.3(2.471B).

*ἀκατασείτως, *unshakeably, immovably*, Cyr. *glaph. Gen.* 3(1.106A); Dion. *Ar. c. h.* 7.1(M. 3.205D).

*ἀκατάσκεπτος, 1. *unconsidered, wild* ᾧ, κομιδῇ τῶν τῆς ἐκκλησίας δογματικῶν ποιεῖται τὴν κατάρτησιν Cyr. *Nest.* 2.7(p. 43.35, v.l. ἀκατάσκοπον 6¹.47B); id. *glaph. Gen.* 7(1.218E); id. *glaph. Ex.* 3(1.333D); 2. ? *not to be examined, beyond criticism*; neut. as subst., *faultlessness* κεκτῆσθαι μὲν γὰρ τὸ ᾧ. παντελῶς οὐδεὶς, τετήρηται δὲ μόνῳ... τῷ Ἐμμανουὴλ id. *ador.* 16(1.585A) perh. for ἀκατάσκοπος q.v.

*ἀκατασκέπτως, *without consideration, thoughtlessly*, Cyr. *glaph. Num.* (1.409A); id. *Juln.* 4(6².131E); id. *Nest.* 1.8(p. 30.7; 6¹.26E).

ἀκατασκεύαστος, 1. *unthought, unformed, chaotic* οὐσίαν... ᾧ. Hipp. *haer.* 6.30(p. 158.10; M. 16.3239B); Bas. *hex.* 2.2(1.133B; M. 29.29C); *Const. App.* 7.34.1, etc.; λυθίσσονται οἱ οὐρανοὶ καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἰ. *Apoc.* Jo. 19(p. 87); 2. *not manufactured* σοφία καὶ δύναμις... ἀχειροποίητοι... καὶ ᾧ. †Gr. Nyss. *Ar. et Sab.* 9(M. 45.1293C); met., *unpremeditated* γεγονός τοῦτο, οὐ προθεμένης μοι τῆς γνώμης ἀλλ' ᾧ. οὕτω παρελθόν Synes. *ep.* 137(M. 66.1525C); 3. *not artificial, plain*, met. ἀπλῶ καὶ ᾧ. διηγῆματι Gr. Nyss. *fal.* (M. 45.148A); 4. *unequipped*; of a ship, Chrys. *hom.* 19.3 in *Eph.* (11.138C).

ἀκατασκευάστως, *roughly, without finish*; ref. an argument, *without support* of evidence, Or. *Cels.* 4.58(p. 330.24; M. 11.1125A).

ἀκατάσκευος, 1. *not fitted out*; a. *plain, without addition*, †Bas. *Is.* 29(1.402A; M. 30.173C); b. *unadorned, simple*; of the faith, Gr.

Nyss. *hom. orif.* 26.13(M. 44.224A); τὴν ἀπλὴν τε καὶ ἀκατάσκευον... τῆς θείας γραφῆς διανοίαν id. *Apoll.* 29(M. 45.1185D); *naked* ἡ ἐκάστον ψυχῇ... λιτὴ τις καὶ ᾧ. ἐπιχωρεῖ τοῖς κάτω id. *ep.* 1.14(M. 46.1004C); neut. as subst., *simplicity* τὸ ἀπλοῦν καὶ ᾧ. τῶν πνευματικῶν λόγων Bas. *hex.* 3.8(1.30D; M. 29.73B); c. in argument, *unsupported* by evidence φιλήν καὶ ᾧ. τὴν βλασφημίαν προβάλλεται, οὐδενὶ λογισμῷ κατασκευάζων τὴν ἀτοπίαν Gr. Nyss. *Trin.* 7(p. 79.6; M. 32.693C); id. *Eun.* 4(2 p. 79.4; M. 45.653A); *ib.* (p. 79.29; 653C); 2. *unformed*; of the earth at Creation, Cyr. *Is.* 4.3(2.618C).

ἀκατασκευός, 1. *without preparation or elaboration*, Gr. Nyss. *hom.* 7 in *Cant.* (M. 44.925C); 2. *without artifice, bluntly*, id. *Eun.* 12(1 p. 231.23; M. 45.928C).

*ἀκατασκίαστος, *free from shadows, clear* γυμνὸν καὶ ᾧ. βλέπων τῆς ἀληθείας τὸ κάλλος Cyr. *hom. pasch.* 20(5².261C, v.l. ἀκατασκευάστον).

*ἀκατάσκιος, = foreg. ἐμφανῇ τε καὶ ᾧ. ἐπιτηδεύειν τὴν πλημμελίαν Cyr. *ador.* 14(1.504E).

*ἀκατασκόπητος, *not to be gazed on*, Gr. Naz. *carm.* 1.1.30.32(M. 37.510A).

ἀκατάσκοπος, 1. *not gazed at, unobserved*, Clem. *paed.* 3.11(p. 280.9; M. 8.657B); ἐν ᾧ. βαπτίσαι Hom. *Clem.* 14.1; 2. *s.v.l.*, ? *faultless* δικαιοσύνην... ἀμωμόν τε καὶ ᾧ. Cyr. *Is.* 5.6(2.889B), cf. ἀκατάσκεπτος; 3. prob. for ἀκατάσκοπος, *unconsidered*, id. *Nest.* 2.7(6¹.47B; ἀκατάσκεπτος p. 43.35).

*ἀκατάσκαπτος, *not liable to derision, blameless* ἀδιάβλητον... καὶ ᾧ. προθυμῶν Cyr. *ador.* 12(1.419B); ᾧ. ζῶν id. *Os.* 58(3.90A).

ἀκαταστασία, ἡ, 1. *anarchy, confusion*; in Church, Eus. *ep. Caes.* (p. 46.11; M. 20.1544A); Jul. *Papa ep. Dian. ap. Ath. apol. sec.* 35(p. 112.32; M. 25.305C); Bas. *ep.* 70(3.164A; M. 32.436A); Epiph. *anc.* 82(p. 102.26; M. 43.172A); 2. *unsettledness, instability*; mental or moral, Herm. *sim.* 6.3.4; τοῦ ἡθους ᾧ. Ath. v. *Anton.* 36(M. 26.806B); ᾧ. τῶν λογισμῶν Mac. *Aeg. hom.* 5.4(M. 34.497C).

ἀκατάσχετος, *not to be checked, uncontrollable*; in good sense, *unrestrained, irrepressible* ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἔκχυσις... ᾧ. καὶ ἀβθονος ἐπιφοίτησις αὐτοῦ Didym. *Trin.* 2.6(M. 39.533A); τὴν καθοῖν καὶ τὸν ἐρωτα πρὸς τὸν θεὸν ᾧ. Mac. *Aeg. hom.* 15.37(M. 34.601B); ref. Christ δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος καὶ ᾧ. ἔρωτα σταυρωθεὶς Lit. *Jac.* (p. 164.9).

ἀκατάτακτος, *not ranged with, independent*, Dion. *Ar. e. h.* 2.3.5(M. 3.401A).

ἀκατάτριπτος, *not wasted away, whole* μόνῃ ἡ γλώττα ᾧ. ὑπῆρχε Pall. *h. Laus.* 21(p. 64.16; M. 34.1073B).

*ἀκατάφλεκτος, *not burnt up, not consumed by fire*; of burning bush, Sev. *Ant. ap. cat. Ac.* 2:3(p. 21.10); met., of BMV βάτε ᾧ. Ephr. 3.529D; οὐρανὸν κανὼν καὶ θρόνον ᾧ. Jo. *Eub. concept.* BMV 16(M. 96.1485B); Jo. *Mon. hymn. Chrys.* 6(M. 96.1381C).

*ἀκατάφλεκτος, for ἀκατάφλεκτος, *not burnt up*, of BMV ὦ βάτε ἀκατάφλεκτε Ephr. 3.545F.

*ἀκατάψεκτος, 1. *blameless*, Cyr. *ador.* 16(1.582A); id. *Juln.* 6(6².210B); 2. *unblamed* οὐκ ᾧ. ἐφ' τὴν τοῦ σφόντος ἡμερότητα *ib.* (207A); neut. as subst., *freedom from blame* οὐ πᾶσα πάντως εἰρήνη τὸ ᾧ. ἔχει id. *Lc.* 12:51(M. 72.756D).

*ἀκατάψεκτως, 1. *blamelessly*, Cyr. *Lc.* 16:10(M. 72.816C); 2. *without being blamed*, id. *Juln.* 10(6².326B).

ἀκατέργαστος, *not worked over, not elaborately finished*, Synes. *regn.* 17(p. 41.14; M. 66.1088C); *imperfect*, ref. Ps. 138:16 τὸ μὴ [ed. μὲν] ᾧ. μου ἔγνωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ σου Jo. D. *anacr.* (M. 96.854A).

ἀκατένυστος, *not put to bed*; hence *sleepless, ever-watchful*; of the eye of God, Cyr. *Am.* 89(3.343A); κεχειροτόνηκεν αὐτῇ [sc. Church] φλογας σοφούς... ᾧ. ἔχοντας ἐπ' αὐτῇ τὴν φροντίδα id. *Is.* 5.5(2.872D); neut. as subst., *nightly vigil* τοὺς διημερινούς... ἰδρώτας τὸ τῆς θεολογίας ᾧ. Sophr. 11. v. *Anast.* (M. 92.1708B); met., *ceaseless, perpetual* ᾧ. τὴν ὕμνωδιαν Cyr. *Ps.* 46:7(M. 69.1056A); of hell fire, id. *Soph.* 45(3.623C); of the flame of anger, id. *ap. Jo. D. parall.* 15(M. 96.273A).

ἀκατήγορητος, *unaccused*; blameless; hence *innocent of sin* τὰ αὐτῆς [sc. σαρκός] οἰκετούμενος ᾧ. πάθη Cyr. *thes.* 28(5¹.252C); neut. as adv., *blamelessly* νῦν μὲν γὰρ ὡς ἄνθρωπος ᾧ. προσκυνεῖ id. *Jo.* 2.5(v.l. ἀκατηγορήτως 4.190B).

*ἀκατήγορητως, v.l. for ἀκατηγόρητον Cyr. *Jo.* 2.5(4.190B).

ἀκατήχητος, *uninstructed, ignorant* of the faith ἄνθρωπον αἰρετικὸν ᾧ. Ar. *ep. Eus.* (p. 2.7; M. 42.212A); τῶν ἐπὶ ᾧ. πόλεων Bas. *Sel. v. Theod.* 1(M. 85.556A); c. genit., *uninstructed* in, Gr. Nyss. *Eun.* 1(1 p. 70.15; M. 45.300B); Max. *schol. e. h.* 3.3.6(M. 4.141B).

ἀκατονόμαστος ([*]ἀκατωνόμαστος), *not to be named, unnameable*; 1. of God τῆς ἀρρήτου καὶ ᾧ. ... ὑποστάσεως τοῦ πατρὸς Or.

princ. 4.4.1 (p.349.20); *Gr.Naz.or.* 30.17 (p.134.19; M.36.125B); *Gr.Nyss.* *tres dii* (M.45.121A); *exeg.* *Cant.* 5:7 ἐκάλουν αὐτὸν ἐξ ὀνόματος, ὡς ἦν μοι δυνατόν ἐξευρεῖν ἐπὶ τοῦ ἁ. ὀνόματος *id.hom.* 6 *in Cant.* (M.44.892D); *ref.* *Mt.* 28:19 τί οὖν σημαίνει τὸ ἁ. ὄνομα, περὶ οὗ εἰπὼν ὁ κύριος ὅτι βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα, οὐ προσέθηκεν αὐτὴν τὴν σηματικὴν φωνὴν τὴν ὑπὸ τοῦ ὀνόματος δηλουμένην; *id.Eun.* 2(2 p.301.28; M.45.472D); *Isid.Pel.epp.* 1.143 (M.78.432B); *Dion.Ar.d.n.* 1.8 (M.3.597C); 2. of generation of Son γεγεννημένος, ἀρρήτων λόγων καὶ δυνάμεως δ. *Eus.l.c.* 12(p.230.11; M.20.1388B); ἀκατονόμαστον αὐτοῦ γένεσιν τε καὶ οὐσίας *id.id.* 5.1 (p.211.28; -ονόμαστον M.22.352B); of union of Christ's natures εἰσὶ δὲ οἱ καὶ εὐλάβειαν περιττὴν ἢ ἔχοντες ἢ ὑποκρινόμενοι...ἀρρητον...αὐτὴν [sc. ἔνωσιν] καὶ ἁ. γεγενῆσθαι ἀπεφώνησαν *Leont.B.Nest.et Eut.* 1 (M.86.1297D); 3. of God as unknowable, acc. Gnostics τὸν μὲν παντοκράτορα θεὸν βλασφημεῖν, ἀγνωστον δοξάζειν...ἀλεκτον, ἀρρητον, ἁ. *Const.App.* 6.10.1; *Epiph.haer.* 31.2 (p.386.7; M.41.477A); *Jo.D.haer.* 44 (M.94.704B).

ἀκατόπτευτος, 1. *not to be looked on* τὸ φῶς τὸ θεῖον ἀπροσπέλαστον καὶ ἁ. *Max.schol.d.n.* 7.1.3 (M.4.341A); *Chrysipp.enc.in Jo.Bapt.* (p.30.13); 2. *unobserved* μὴ νομιζέ...τὸ σφάλμα ἁ. *Rom.Mel.* (SBB AW 1898² p.143).

*ἀκατόρθωτος, 1. *not to be set right, irremediable* εἰς μεγάλην ἐξέτασιν [sc. baptism] ἔρχη...κατὰ τὴν μίαν ὥραν ἦν ἐὰν ἀπολέσσης, ἁ. σοὶ τὸ κακὸν *Cyr.H.catech.* 17.36; κακοπιστία ἁ. *Epiph.anc.* 9(p.16.8; M.43.32B); ὡ τῆς τῶν ἀνθρώπων πολλῆς φρενοβλαβείας καὶ ἁ. λογαμοῦ *id.haer.* 57.3 (p.347.21; M.41.1000A) or perh. *not rightly directed, erring*; 2. *not to be brought to a successful issue, impossible to fulfil or attain* νομιζουσιν ἁ. εἶναι τὴν ἀρετὴν *Or.exp.in Pr.* 19 (M.17.205D); ἐπιτάγματα δυσχερῆ, ἀλλὰ μὴν οὐκ ἁ. *Ammon.Ac.* 15:10 (M.85.1552A); neut. as subst., impossibility of performance; of the Law, *ib.* 13:39 (1541C); 3. *not fulfilled* τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης ἁ. εἶναι *Bas.reg.fus.* 25.2 (2.370E; M.31.985B).

*ἀκατόχως, without being held, of Christ τοῖς σπαργάνοις ἐγκατέχόμενον ἁ. *†Meth.Sym.et Ann.* 3 (M.18.353A).

[*]ἀκατωνόμαστος, v. ἀκατονόμαστος.

ἀκαυστος, 1. *without the quality of burning* ἀλαμπές μὲν εἶναι τὸ πῦρ τῆς κολάσεως, ἁ. δὲ τὸ φῶς τῆς ἀναπαύσεως *Bas.hom.in Ps.* 28 (1.121B; M.29.297C); 2. *unkindled*, *exeg.* *Job* 20:25 τοῦτο τὸ πῦρ τὸ παρ' ἡμῖν ὑλικὸν οὐκ ἔστιν ἁ. πῦρ βλεπόμενον γὰρ αὐτό. ἐκεῖνο δὲ δόρατόν ἐστι τὸ πῦρ, τὸ ἐπὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐρχόμενον, δ' ἔθδον αὐτοὺς καίει *Or.enarr.in Job* 20:25 (M.17.76A); κατὰ μὲν τὸ πρόχειρον, τὸ μὴ ἐκ προνοίας ἀναβθεῖν, ἀλλ' αὐτομάτως κατενεχθέν...κατὰ δὲ τὸ κρυπτόμενον, ἁ. πῦρ ἔστιν, ἥτοι κατὰ συνείδησιν, ἢ καὶ τὸ ἀποκείμενον ἐν τοῖς μέλλουσι δικαιοητρίοις *Olymp.Job* 20:25 (M.93.217D).

ἀκαυχησία, ἡ, *absence of boasting, humility*, *Ign.Polyc.* 5.2.

ἀκέαστος, *unbroken, undivided*; of the divine nature, *Gr.Naz.carm.* 1.1.2.35 (M.37.404A); *ib.* 1.1.3.73 (414A).

ἀκέδουκτος, ὁ, *aqueduct*, *Thphn.chron.* p.424 (M.108.1004A).

*ἀκεκρυμμένος, *without concealment, openly*, *Gr.Nyss.hom.* 15 *in Cant.* (M.44.1116B).

ἀκενοδοξία, ἡ, *absence of vainglory, modesty*, *Chrys.hom.* 8.1 *in 1 Tim.* (11.589D); *†Nil.vit.* 4 (M.79.1144D); *ib.* 1 (1141D); *Jo.Clim.scal.* 4 (M.88.725B).

ἀκενοδόξος, *free from vain conceit, modest, humble*; in gen., *exeg.* *Mt.* 8:4 διὰ μὲν τοῦ λεπτοῦ τούτου ἀτύφους ἡμᾶς παρασκευάζων [sc. ὁ Χριστός] καὶ ἁ. *Chrys.hom.* 2.5.2 *in Mt.* (7.309A); ἁ. μελέτη τῶν λογίων τοῦ θεοῦ *Diad.perf.* 9(p.12.6); *Jo.D.dialect.* 1 (M.94.532C); neut. as subst., *freedom from pride, humility*, *Ammon.Ac.* 14:17 (M.85.1545C); *exeg.* *Mt.* 6:6 οὐ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν τόπον περιώρισε τὴν ἐκλήν, ἀλλ' ἐν μόνον ἐπέταξε τὸ ἁ. *Chrys.hom.* 8.1 *in 1 Tim.* (11.589E); of Christ ὑποστέλλει μὴ δημοσιεύεσθαι, ὡς ἐπεικῆς καὶ ἁ. *Or.fr.in Mt.* 12:15 (p.117.13; M.17.293D); *Ammon.Jo.* 11:42 (M.85.1469A); *Leont.H.Nest.* 5.22 (M.86.1744C).

ἀκενοδόξως, *without vain conceit*, *Ephr.* 3.68C.

ἀκεντρος, 1. *stingless, harmless*, met. ὀφέλιμον...πρόνοιαν ποιεῖσθαι τοῦ τε λόγου, ἢ ἁ. καὶ ὠφέλιμος ἢ *Or.or.* 28.2 (p.376.19; M.11.524A); οὐ γὰρ ἁ. παντελὺς τῶν ἀγίων ἡ ἀρετὴ *Cyr.Joel.* 64(3.244C); 2. *not responding to the spur*, met. dull, stupid τούτων ἀντάρκων ὄντων τοῖς μὴ ἁ. *Or.princ.* 4.3.7 (p.333.10; M.11.388A).

*ἀκένωτος, 1. *not emptied*; in gen., *†Apoll.met.* *Ps.* 74:9 (M.33.1420C); *Christol.ref.kenosis* of Logos in Inc. ὁ...λόγος κενόθεται, ἁ. τὴν φύσιν ὑπάρχων *Attic.ap.Cyr.Arcad.* (p.66.25; 5².49C); ἁ. τοσαύτην ἑαυτὸν καθήκεν ὁ ἁ. κένωσιν *Sophr.H.or.* 2.42 (M.87.3273C); 2. *inexhaustible*, *Amph.hom.* 4.9 (M.39.84D); *Isid.Pel.epp.* 3.129 (M.78.829B); *†Chrys.hom.* 5 (13.211E).

ἀκέρατος, 1. *pure, without admixture*, of man at resurrection ἁ.

καὶ πάσης τῆς κατὰ κακίαν ἐπιμιξίας ἀλλότριον ἀναστοιχειωθῆναι *Gr.Nyss.or.catech.* 35 (p.133.11; M.45.89A); met., *sincere* τὸ ἁ. τῆς πρᾶτης αὐτῶν βούλημα *1 Clem.* 21.7; of faith, *Const.ap.Gel.Cyz.h.e.* 2.7.9 (M.85.1233C); *complete in itself* ἁ. δὲ καὶ τέλειος ἔστιν ὁ ἀριθμὸς τῆς τριάδος *Symb.Sirm.* 2 (p.257.25; M.26.744A); 2. *unharmful, intact* ἁ. καὶ ὁλόκληρον ἀναστῆναι τὴν σάρκα *†Just.fr.res.* 4 (p.40; M.6.1577D); *virgin*, *Isid.Pel.epp.* 2.53 (M.78.497A); met., *pure, inviolate* τοὺς...τῶν πατέρων ὄρους ἁ. φυλάξωσιν *Ath.syn.* 13 (p.204.19; M.26.704B); hence ἐν ἁ. *in full*, *Gr.Mag.dial.* (tr.Zach.) 3.37 (M.PL.77.307C); *unprejudiced* τὸ ἡμῶς τῆς ἀκροάσεως ἁ. διασφάζειν πρὸς ἀπολογία τῶ μὴ παρόντι *Bas.ep.* 94 (3.188E; M.32.489A); 3. of persons, *innocent; simple*, opp. subtle or learned, *Or.princ.* 4.3.3 (p.327.8; M.11.381A); *Ath.Ar.* 1.8 (M.26.25D); *Cyr.Jo.* 10.2 (4.917D).

ἀκεραισύνη, ἡ, *guilelessness, innocence, simplicity*, *Barn.* 3.6; *ib.* 10.4.

ἀκεραιότης, ἡ, 1. *soundness, safety* τὴν τοῦ σώματος ἁ. *Isid.Pel.epp.* 1.83 (M.78.240C); 2. *guilelessness, simplicity, innocence*, *Or.hom.* 17.2 *in Jer.* (p.144.18; M.13.456B); ἡ σοφία δεινότητός τε καὶ ἁ. τὸ μέσον ἔχει *Gr.Nyss.v.Mos.* (M.44.420B); *exeg.* *Cant.* 2:13 περισσότερὰ διὰ τὴν ἁ. *Ph.Carp.Cant.* 61 (M.40.72A); of simplicity of speech τῶν ἐν ἁ. φθεγγομένων *Nil.epp.* 2.291 (M.79.345A).

ἀκεραῖως, *sincerely, honestly* τοῖς μὲν ἁ. δεκάζουσιν ἀπειλοῦντες *Ep.Aeg.* (p.156.34; M.25.388B).

*ἀκεροπερίσπαστος, prob. for *ἀκαίροπερίσπαστος, *distracted in an untimely way*, *†Ath.synag.* 1.9 (M.28.837A).

ἀκέστωρ, ὁ, *healer*, *Paul.Sil.Soph.* 799 (M.86.2149B).

ἀκέφαλος, 1. *headless*, *astron.* ὁ ἁ. πρὸς τῶν μαθηματικῶν καλούμενος ὁ πρὸ τοῦ ἀστέρος τοῦ πλανωμένου καταριθμούμενος *Clem.paed.* 2.2 (p.177.3; M.8.429C); 2. *senseless*, *Anast.Shod.* 12 (M.89.200B); 3. plur., name of monoph. party; def. *Acephali dicti, id est sine capite quem sequuntur haeretici. nullus enim eorum reperiunt auctor, a quo exorti sunt. hi triumph Chalcedonensium capitulorum impugnatōres duarum in Christo substantiarum proprietatem negant, et unam in ejus persona naturam praedicant*, *Isid.H.etym.* 8.5.66; being those who separated themselves from Peter Mongus ἀποσχίζονται τινας ἀπὸ Πέτρου διότι δεξάμενος τὸ 'Ενωτικόν, οὐ φανερώς ἀνεθεμάτιζε τὴν σύνοδον. καὶ ἐλέγοντο οἱ τοιοῦτο Ἀ., διότι τῷ πατριάρχῃ αὐτῶν μὴ ἀκολουθήσαντες καθ' ἑαυτοὺς ἐκοινωνῶν *†Leont.B.sect.* 5.2 (M.86.1229B); Ἀ. οἱ μὴ δεξάμενοι τὸ 'Ενωτικόν Ζήνωνος, διὰ τὸ μὴ ἀναθεματισθῆναι ἐν αὐτῷ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον *Tim.CP.haer.* (M.86.56C); and as rejecting the true headship of Christ, *Eust.Mon.ep.* (M.86.940A); in gen. τούτῳ [sc. *Tim.* II A1.] καὶ τοῖς ἀπ' αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον οὐ κοινωνοῦσιν οἱ Ζευτήρου, ἁ. αὐτοὺς προσαγορεύοντες *ib.* (904C); τοῖς Ἀπολιναρίου ποιητοῖς ἀκολουθοῦντες δόγμασιν οἱ Ἀ., οὐχ ὁμολογοῦσιν ἐν δύο οὐσίαις εἶναι καὶ γνωρίζεσθαι τὸν Χριστόν, ἀλλ' ἐν μιᾷ *Justn.monoph.* (p.39.24; M.86.1140D); *Εὐτυχανισταί*, καὶ ὁ τούτων κοινωνὸς Διδάσκαρος, Ζευτήρος, *†Ιάκωβος*, καὶ οἱ λοιποὶ Ἀ. *Tim.CP.haer.* (72A); *Σεβήριος* καὶ Πέτρος ὁ Κναφεὺς καὶ Φιλόξενος καὶ πᾶσα ἡ ἀμφ' αὐτοὺς πολυκέφαλος ὕδρα καὶ ἁ. *CNic.* (787) *reful.* (H.4.409C); of their teaching ἁ. *τερφρείας ἀντίπαλο* *Sophr.H.or.* 2.7 (M.87.3225A); οὐ μὴ περιπέσει τῇ ἐξήραυνο τῆς θεῶς ἁ. ὑπερηφάνια *Jo.Clim.scal.* 22 (M.88.957A); 4. *without a head or superior*; of cleric not under episcopal jurisdiction, cf. *duo sunt autem genera clericorum: unum ecclesiasticorum sub regimine episcopali degentium, alterum acephalorum, id est, sine capite, quem sequuntur, ignorantium*, *Isid.H.de ecclesiasticis officiis* 2.3 (M. PL.83.779A).

ἀκηδία, ἡ, = ἀκηδία, *weariness*, *Cyr.hom.pasch.* 18 (5².244E); *Nil.epp.* 3.142 (M.79.449A); *†Nil.perist.* 11.4 (M.79.909B).

*ἀκηδέμενους, *uncared for* οὐδὲν τῶν ὄντων ἁ. *Cyr.Ps.* 66:4 (M.69.1141A); *Thdt.qu.* 83 *in Gen.* (1.93); *id.Ps.* 66:4 (1.1052).

ἀκηδία, ἡ, A. in gen.; 1. (physical) *fatigue, exhaustion* νυσταγμός...καὶ ἁ. καὶ ὁ ἐκ τῆς ὁδοῦ κόπος ἐπιτείνων τὴν ἁ. *Gr.Nyss.ep.* 1 (M.46.1001D); 2. *weariness, inertia* ὑμεῖς μαλακισθέντες ἀπὸ τῶν βιωτικῶν πραγμάτων παρεδώκατε ἑαυτοὺς εἰς τὰς ἁ. *Herm.vis.* 3.11.3; κρίσις δὲ πῆξις τῶν νοῶς βουλευμάτων ῥῖψιν δὲ τούτων οἶδα τὴν ἁ. *Gr.Naz.carm.* 1.2.34.70 (M.37.950A); 3. *anxiety* ἐπειδὴ εἰς τὴν καταδυναστεύσαν...τῶν δαιμόνων ἀφορῶν, ἁ. πεπλήρωμαι *Ath.exp.Ps.* 60:21 (M.27.272D); στενωθεῖσα ὑπὸ τῆς ἁ. *Pall.v.Chrys.* 17 (p.109.2; M.47.60); 4. *loss of hope, despair* συνέθραυσε δὲ [sc. *Sennacherib*] οὕτως εἰς ἁ. τοὺς ἐν τοῖς 'Ιεροσολύμοις *Cyr.Am.* 75 (3.336D); *id.Jon.* 16(3.379C); caused by attacks of concupiscence ἡμᾶς καταπρωσῆς τῆς ἐπιθυμίας, καταβῶμεν ἐξ ἁ. πολλάκις *id.Jo.* 3.6 (4.314A); 5. *sadness* ἡμεῖς σφόδρα καὶ εἰς ἐσχάτην ἁ. καταφέρει *Cyr.ep.* 76 (M.77.364B); *exeg.* *Is.* 61:3 ἀντὶ πνεύματος ἁ., τουτέστιν, ἀντὶ τῆς πάλαι μικροψυχίας *id.Is.* 5.5 (2.862B).

B. listlessness, torpor, boredom, 'accidie', t.t. for a special temptation of monks and hermits; 1. def. ἡ ἐστὶν ἀτονία ψυχῆς, ἀτονία δὲ ψυχῆς οὐκ ἔχουσα τὸ κατὰ φύσιν, οὐδὲ πρὸς πειρασμούς ἰστάται γενναίως Nil.spir.mal.13(M.79.1157C); cf. Nil.vit.cog.(M.79.1457B); ἁ., φίλα ἀερική, βηματῶν περιγώνος, φιλεργίας μίσος, ἡσυχίας μάχη, ψαλμοῦδίας ζέλη, εὐχῆς ἄκνος, ἀσκήσεως χαλνῶσις †Nil.vit.4(M.79.1144B); ἁ. ἐστὶ πάρεσις ψυχῆς, καὶ νοῦς ἔκλυσις, ὀλιγοῦρα ἀσκήσεως, μίσος τοῦ ἐπαγγέλματος, κοσμικῶν μακαρίστρια, θεοῦ διαβλήτωρ, ὡς ἀσπλάγχχον καὶ ἀφιλανθρώπου Jo.Clim.scal.13(M.88.860A); ἁ. ἐστὶν ἀσκήσεως μίσος τὸν μοναχικὸν ἐπαγγέλματος, κοσμικῶν μακαρίστρια, θεοῦ διαβλήτωρ, ὡς ἀσπλάγχχον καὶ ἀφιλανθρώπου, ἀτονία ψαλμοῦδίας ἐν προσευχαῖς ἀσθενοῦσα· ὀρίζομεν δὲ καὶ ταύτην μ' ἡμέρας μετανοεῖν· ἐβδόμηδās τρεῖς οἶνον μὴ μεταλαμβάνειν καὶ ἐλαῖον· μετανοεῖν ποιεῖν καθ' ἡμέραν σν' ὅτι εἰς βυθὸν ἔδου δύναται κατὰγειν τὸ πάθος τῆς ἁ. Thdr.Stud.conf.6(M.99.1724C); 2. special temptation of hermits τοῖς ἐν ἡσυχίᾳ, μάλιστα πολεμεῖ τὸ πάθος τῆς ἁ. †Nil.vit.cog.(M.79.1460A); Apophth.Patr.(M.65.76A); Jo.Clim.scal.27(M.88.1109A, 1113C); ὁ διάβολος...ὑπέβαλλεν αὐτοῖς...ἁ. πρὸς τὴν ἀσκήσιν, ὥστε διαφόρως ἐπιζητεῖν αὐτοὺς ὑποστρέφειν εἰς τὸ μοναστήριον ἀπὸ τῆς ἐρήμου Leont.N.v.Sym.21(M.93.1697A); also of others devoted to life of prayer, Sophr.H.mir.Cyr.el Jo.13(M.87.3464C); 3. causes; a. natural, such as sadness ἡ λύπη...πάσαν τὴν ψυχὴν θλίβουσα, πικρίας αὐτὴν καὶ ἁ. πληροὶ †Ath.ep.Cast.2.5(M.28.897A); τὸ πνεῦμα τῆς ἁ. τῶ πνεύματι τῆς λύπης ἀκολουθεῖ †Nil.vit.cog.(M.79.1456D); laziness and loquaciousness, †Ath.ep.Cast.2.6(900A); ἡ δὲ πολλολογία τίκει τὴν ἁ. Ammonas opusc.4(p.476.11); bad thoughts οὐ δεῖ ἡμᾶς τοὺς πονηροὺς παραδέχεσθαι λογισμούς...ἁ. ὑποσπείροντας Cyr.S.v.Euthym.19(p.30.19); absorption in emotions ἡδονῇ ἡ λύπη ἐγχορρίζων ὁ νοῦς, τῶ τῆς ἁ. πάθει τάχιστα περιπίπτει Thal.copt.1.90(M.91.1436C); b. preternatural; ἁ. attributed to a particular demon, most active about midday, suggested by Ps.90:6 τὸ γὰρ μεσημβρινὸν δαίμονα φησιν εἶναι τῆς ἁ. Ath.exp.Ps.90:6(M.27.401B); δαίμονιον δὲ μεσημβρινὸν ὀνομάζει τὴν ἁ. ... ἀλλὰ καὶ τότε σῶζει θεός, ἀπαλλάττει γὰρ ἀπὸ συμπτώματος καὶ ἐξ ἁ., τούτεστι δαίμονιον μεσημβρινὸν Cyr.Ps.90:6(M.69.1220A,B); descriptions of his activities ὁ τῆς ἁ. δαίμων, ὅς καὶ μεσημβρινὸς καλεῖται, πάντων τῶν δαιμόνων ἐστὶ βαρύτερος· καὶ ἐβρίσταται μὲν τῶ μοναχῷ περὶ ὥραν τετάρτην, κυκλοῖ δὲ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ μέχρι ὥρας ὀγδόης. καὶ πρῶτον μὲν τὸν ἥλιον καθορᾶσθαι ποιεῖ δυσκίνητον ἡ ἀκίνητον, πεντηκοντάωρον τὴν ἡμέραν δεικνύς· ἔπειτα δὲ συνεχῶς ἀφόρῳ πρὸς τὰς θυρίδας, καὶ τῆς κέλλης ἐκπιδὼν ἐκβιάζεται, τῶ τε ἡλίῳ ἐνατενίζειν, πόσον τῆς ἐνάτης ἀφέστηκε Evagr.Pont.vit.cog.7(M.40.1273A,B); id. cap.prad.A 19(M.40.1225D); τὸ πνεῦμα τῆς ἁ. ... δεινός...τοῖς μοναχοῖς ἀεὶ πολεμῶν· ὅς ἐκτὴν ὥραν ἐπιτίθεται μάστιγι· διὸ καὶ μεσημβρινὸς καλεῖται· φρίκην ἐμποῖον καὶ ἀτονίαν, καὶ μίσος πρὸς αὐτὸν τὸν τόπον, καὶ τοὺς συνδιατρίβοντας ἀδελφούς, καὶ ῥαθυμίαν εἰς εὐχὴν καὶ ἀνάγνωσιν· ὑποβάλλει δὲ λογισμούς μεταβάσεως...προσῆκει δὲ διὰ προσευχῆς αὐτὸν ἀνατρέπειν, καὶ ἀναγνώσεως, καὶ ὑπομενῆς, καὶ καρτερίας, καὶ ἀποχῆς ἀργολογίας, καὶ διὰ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν †Nil.vit.cog.(M.79.1456D-1457B) = Leont.et Jo.sacr.(M.86.2665C); δεινός...ὁ τῆς ἁ. δαίμων...βαρύτερος ὅστις περὶ ὥραν ἔκτῃν ἐμπίπτει τῶ μοναχῷ, ἀγωνίαν αὐτῷ ἐμποῖον, καὶ ἀπεχθὺς ἔχειν πρὸς τὸν τόπον, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸς τοὺς συνδιατρίβοντας ἀδελφούς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον Ant.Mon.hom.26(M.89.1513D); 4. effects: causes monks to leave monasteries, Nil.spir.mal.13(M.79.1157D); Pall.h.Laus.21(p.63.20; M.34.1068D); οὗτος ὁ τῆς ἁ. δαίμων ὑποβάλλει αὐτῷ [sc. μοναχῷ] καὶ λογισμούς μετὰ ὑποβάσεως, καὶ ὡς εἰ μὴ μεταστροφή αὐτὸν πρὸς τόπους ἐτέρους, πᾶς ὁ χρόνος καὶ ὁ πόνος μάταιος αὐτῷ γενήσεται Ant.Mon.hom.26(M.89.1516B); or to leave their cells unnecessarily, †Bas.const.7.2(2.553D); M.31.1368A); excites the passions, Max.caril.1.67(M.90.973D) = †Nil.vit.cog.(M.79.1460A) = Ammon.Mt.24:13(M.85.1385B); ἔργων τὸν ἁ. δαίμονα προποιοῦντα...τὸν τῆς πορνείας Jo.Clim.scal.27(M.88.1109C); prevents prayer under pretext of good works, ib.13(860B); and brings about spiritual death 'τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε' ὑπὸ μὲν γὰρ ἁ. ... σβέννυται Chrys.hom.1.2 in 2Tim.(11.661C); ἁ. δὲ τῶ μοναχῷ περιεκτικὸς θάνατος· ἀνδρεία ψυχῇ νοῦν ἀποθανόντα ἀνέστησεν ἁ. δὲ καὶ ὀκνηρία ὁλον τὸν πλοῦτον ἐκκόπτειν Jo.Clim.scal.13(M.88.860C); 5. remedies: prayer and work, Pall.h.Laus.5(p.21.18; M.34.1017D); ἁ. θεραπεύει καρτερία, καὶ τὸ πάντα ποιεῖν μετὰ πολλῆς προσεδρείας καὶ φόβου θεοῦ· τάξον μέτρον σεαυτῷ ἐν παντὶ ἔργῳ, καὶ μὴ πρότερον ἀποστήναι, πρὶν τελέσῃς αὐτό, καὶ προσεύχου συνεχῶς καὶ εὐτόνως, καὶ πνεῦμα ἁ. φεύζεται ἀπὸ σοῦ Nil.spir.mal.14(M.79.1160C); καθεσθέντος γὰρ μου...ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὠχλήθη ὑπὸ ἁ., καὶ παραβᾶλὼν αὐτῷ [sc. Abbas Moses], λέγων πρὸς αὐτόν, ὅτι δεινῶς ὀχληθεῖς ὑπὸ τῆς ἁ. ... οὐ πρότερον ἀπηλλάγην αὐτῆς, εἰ μὴ ἀπῆλθον, καὶ παρέβαλον τῷ ἀββᾷ Παύλῳ. ἀπεκρίνατο δὲ μοι...γίνωσκε

τοῖνον, ὅτι βαρυντέρως σε ὡς λειποτάκτην καταπολεμήσει· εἰ μὴ τοῦ λοιποῦ δι' ὑπομονῆς καὶ προσευχῆς καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν, ταύτην καταπαλαῖσαι σπουδάζεις †Ath.ep.Cast.2.6(M.28.900D) = Leont.et Jo.sacr.(M.86.2669B); cf. Cassian.instit.10.1ff.; Ant.Mon.hom.26(M.89.1516C); Jo.D.spir.neg.8(M.95.81C); knowledge of the nature of the temptation ἡ ἁ. στήκει ἐπὶ πάσῃ ἀρχῇ, καὶ οὐκ ἔστι χεῖρον αὐτῆς πάθος· ἀλλ' ἐὰν γνωρίσῃ αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος, ὅτι αὕτη ἐστὶν, ἀναπαύεται Apophth.Patr.(M.65.360A); remembrance of death, †Nil.vit.cog.(M.79.1457D); patience, Pall.v.Chrys.20(p.133.29; M.47.75); †Ath.ep.Cast.2.6(M.28.900C); †Nil.vit.4(M.79.1144C); community life κοινὸβιον ἁ. ἀντίπαλον· ἀνδρὶ δὲ ἡσυχαστῇ σύζυγος αἰώνιος Jo.Clim.scal.13(M.88.860A).

***ἀκηδιασμός**, ἁ, neglect ἁ. τῆς ψαλμοῦδίας Bus.ascet.1.5(2.323D; M.31.881A).

ἀκηδιαστής, subject to boredom (ἀκηδία), negligent, weary, esp. of monks and hermits; characteristics of one who is ἁ.: restlessness ὁθαλμός ἀκηδιαστοῦ ταῖς θυρίσιν ἐνατενίζει...καὶ ἡ διάνοια αὐτοῦ τοὺς ἐπισκεπτομένους φαντάζεται Nil.spir.mal.14(M.79.1160A); ἁ. μοναχῷ οὐκ ἀρκέσει μία κέλλα ib.13(1160A); cf. †Nil.vit.cog.(M.79.1457B); indulging his own fancies ἀσθενοῦντας ἐπισκέψεις προβάλλεται ὁ ἁ., πληροφορεῖ δὲ τὸν ἴδιον σκόπον. ἁ. μοναχός, πρὸς διακονίαν ὀξὺς, καὶ ἐντολὴν λογίζεται τὴν ἑαυτοῦ πληροφορίαν Nil.spir.mal.13(1157D); cf. †Nil.vit.cog.(1457C); negligence in reading and prayer ἀναγνώσκων ἁ. χασμάται πολλά, καὶ πρὸς ὕπνον καταφέρεται εὐχερῶς Nil.spir.mal.14(1160B); ἁ. μοναχός, ὀκνηρός εἰς προσευχὴν ib.(1160B); laziness, Ant.Mon.hom.26(M.89.1516C); greed οὐδενὸς ἄλλου φροντίζειν, εἰ μὴ τοῦ ἁρίστα, ποῦ πότον γίνονται· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἡ διάνοια τοῦ ἁ. φαντάζεται, ἡ τοὺς ἐκ τούτων μετεωρισμούς Leont.et Jo.sacr.(M.86.2668A); despair of salvation, Thdr.Stud.conf.6(M.99.1724C); ἁ. νοῦς as a state (aridity) of spiritual life ὅταν μηκέτι τῶν τῆς γῆς ὠραίων ἀρξῇται ἡμῶν ἐπιθυμεῖν ἡ ψυχῇ, τότε ἁ. τις τὰ πολλὰ νοῦς αὐτῇ ὑπεσέρχεται, μῆτε τῇ διανοίᾳ τοῦ λόγου συγχωρῶν αὐτὴν ἡδέως ὑπηρετεῖν μῆτε μὴν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῶν μελλόντων αὐτῇ καταλιμπάνων ἀγαθῶν Diad.prof.58(p.64.12); as term of abuse ἀνανδρῆ, ἁ. †Ath.doct.Ant.21(M.28.585D).

ἀκηδι-ῶω, 1. be discouraged, lose heart ἥ ἀνανυσκομένης καὶ μὴ νοουμένης [sc. scripture] ἐνίοτε ~α καὶ ἐκκακεῖ ὁ ἀκροάτης Or.hom.20.2 in Jos.(p.418.33; M.12.920C); Ath.v.Anton.17(M.26.869A); id.ep.Marcell.20(M.27.32D); id.exp.Ps.85:5(M.27.376A) al.; μὴ ~ώμεν πρὸς τὰ παρόντα Bas.ep.139.2(3.231C; M.32.584B); Gr.Naz.22(M.46.1088B); Chrys.hom.2.1 in Col.(11.334B); Cyr.Jon.16(3.379C); Cyr.S.v.Sab.41(p.131.21); 2. lose patience, grow bored, Chrys.hom.58.5 in Jo.(8.344A); μὴ τις τῶν ἀκούοντων τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἡκηδίασεν †Chrys.hom.13(13.251C); ταῖς συμβαινούσαις θλίψεσιν ~ων †Cyr.homi.div.14(5².413C); Apophth.Patr.(M.65.185C); Tim.Ant.descr.BMV 1(M.28.944B); 3. be careless or lazy ~ώσι πολλοὶ εὐχόμενοι Chrys.hom.10.2 in Col.(11.398E); Esaias cap.spir.7(M.40.1208B); Nil.ep.3.254(M.79.509A); ~ώντες ἀπὸ τοῦ ἔργου †Ath.ep.Cast.2.6(M.28.900B); ~άση πρὸς τὰ τῆς εὐσεβείας ἔργα Cyr.Ps.90:6(M.69.1220A); id.ep.37(p.154.26; 5².152E); 4. neglect ἐὰν μὴ ~άσωσι τοὺς πόρους τῆς μετανοίας Nil.ep.1.67(M.79.112B); ~ώμεν τὴν προσευχὴν ib.3.319(537C); 5. be sated, disgusted ἐὰν γὰρ θελήσωμεν ἐσθίωντες κορεσθῆναι, ταχέως ~άσαντες ἐφ' ἐτέραν τραπησομέθαι ἐπιθυμίαν Marc.Er.opusc.9.1(M.65.1112A); 6. in religious life; ἁ. be neglectful or weary (of) ἐχώμεθα...τῆς ἀσκήσεως, καὶ μὴ ~ώμεν Ath.v.Anton.19(M.26.872A); χρησθεῖς οὐκ ἐλογίζομαι τὴν ἐν ταῖς προσευχαῖς...ποικιλίαν...ὅτι ἐν μὲν τῇ ὁμαλότῃ πολλάκις πού καὶ ~α ἡ ψυχῇ Bas.reg.fus.37.5(2.384C; M.31.1016C); Bas.ascet.disc.2(2.212E; M.31.652A); μοναχός...τὴν συγχρὴν ἐρήμην ~άσας Niceph.Ur.v.Sym.182(M.86.3153B); b. be in a state of ἀκηδία q.v. ~ὼν οὐδὲ καθ' ἑαυτὸν καὶ μῆτε εἰς συνοδίαν βουλόμενος εἰσελθεῖν Pall.h.Laus.21(p.64.12; M.34.1073B); ib.16(p.40.22; 1041D); Marc.Er.opusc.2.36(M.65.936C); πῶθεν ~ῶ καθήμενος ἐν τῷ κελλῷ μου; Dor.doct.12.2(M.88.1749C); ~άσας ἐξῆλθεν οὗ κοινοβίου Cyr.S.v.Euthym.19(p.31.1); θέλω ἀναχωρησθαι ἐκ τοῦ τόπου οὗ κἀθύμαι, ὅτι πᾶν ~ῶ Jo.Mosch.prat.142(M.87.3004C).

ἀκηλιδῶτως, undefiled, pure, of Christ οὗτος ἡμῖν εἰκὼν ἡ ἁ. Clem.paed.1.2(p.91.25; M.8.252C); πάσχη μὲν ὁ νεός, ἡ δὲ ἁ. οὐσία ἀχραντὴ τὴν ἀξίαν καθέστηκεν Eust.fr.in Pr.8:2(M.18.684C); Alex.Al.ep.Alex.9(p.26.2; M.18.561C); BMV, †Cyr.Trin.14(6².20B; M.77.1152A); Church ἡ ἁ. παρθένος †Ath.proph.8(M.28.1072A); clergy τοὺς ἐν μηδεὶ σκισματι εὐρεθέντας, ἀλλὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὄντας CNic.(325)ep.(p.49.11; M.67.81A); divine inspiration, Gr.Naz.carm.2.1.12.755(M.37.1221A).

***ἀκηλιδῶτως**, purely, spotlessly ἡδὸς αὐτοῦ ὁ θεὸς λόγος τὴν κτιστὴν σάρκα τὴν ἐξ ἡμῶν ἁ. ἐνώσαι αὐτῷ †Chrys.Trin.4(1.839E); ἁ. προσέρχεσθαι τοῖς...μυστηρίοις Call.v.Hyp.(p.87).

*ἀκήμωτος, *unmuzzled*, *Const.App.2.25.5*; of S. Paul τὸ στόμα, ἀ. ... *Boq Chrys.hom.2.1.4 in 1Cor.(10.184A)*; βοῦς ἀ. τῶν ἀποστόλων *Mac.Mgn.apocr.3.40(p.140.17)*.

*ἀκήπος, *not fit to be called a garden* τοὺς ἀ. κήπους *Gr.Naz.ep.5 (M.37.29A)*.

ἀκηρασία, ἡ, *purity*, †*Apoll.met.Ps.14:2(M.33.1328B)*; *ib.17:25 (I333A)*.

ἀκήρατος, 1. *uncompounded, uncontaminated*; of Trin., *Gr.Naz.or.28.3(p.25.2; M.36.29A)*; of divine nature, *Synes.regn.9(p.19.7; M.66.1068A)*; *Cyr.Is.3.2(2.414B)*; *Thdt.eran.2(4.116)*; 2. *intact, i.e. un fading*, *Hipp.Dan.4.60.2; ἀγαθὸν ἀ. κάλλειον Eus.I.C.6(p.211.17; M.20.1349B)*; *στεφάνους ἀ. Isid.Pel.ep.1.414(M.78.412D)*; of fetters, *unyielding*, *Meth.res.2.21(p.375.12; M.18.285D)*; *Gr.Nyss.hom.3 in Cant.(M.44.808D)*.

ἀκίνητος, 1. *unmoved*, of God τὸ...θεὸν καὶ ἀθάνατον καὶ ἀ. καὶ ἀναλλοίωτον *Athenag.leg.22.5(M.6.937C)*; of Father, *Hipp.haer.5.17(p.116.3; M.16.3178C)*; of Son ἀ. μένων παρὰ τῷ πατρὶ *Ath.gen.42(M.25.85A)*; *Bas.Spir.15(3.12E; M.32.93A)*; of each Person ἡ ἰδιότης ἀ. †*Cyr.Trin.10(6.16D; M.77.1144D)*; 2. *unmoved to evil*; of soul of Christ, *ib.16(22E; M.1153D)*; of angels, *Gr.Naz.or.28.31(p.70.15; M.36.72B)*; *δυσκίνητος πρὸς τὸ κακόν, καὶ οὐκ ἀ. νῦν δὲ καὶ ἀ., οὐ φύσει, ἀλλὰ χάριτι Jo.D.f.o.2.3(M.94.872B)*; 3. *as name of Valent. aeon*, *Iren.haer.1.1.3(M.7.449A)*.

ἀκίς, ἡ, *weapon*, †*Eust.hex.(M.18.713D)*; *Gr.Nyss.Steph.1(M.46.708D)*.

*ἀκκεπτα, τά, (Lat. *accepta*) *money placed to the credit of a soldier and paid out to him on discharge*, met. τὰ δεπόμενα ὑμῶν τὰ ἔργα ὑμῶν, ἵνα τὰ ἀ. ὑμῶν ἀξία κομισθῇ *Ign.Polye.6.2*.

ἀκκιζομαι, *offer indifference*, *Chrys.hom.7.3 in 1Tim.(11.587D)*; *id.hom.1.2 in Tit.(11.732B)*; *Max.or.dom.(M.90.896A)*.

*ἀκ(κ)οῦβιτον, τό, 1. *dining couch*, *A.Xanthipp.13(p.66.7)*; οὐ δεῖ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ εὐθιῶν καὶ ἀ. στρωμνῆν *CLaod.can.28 = CTrull.can.74; Thphn.chron.p.335(M.108.809B)*; ἀκούβιτα [v.l. -ητα] *ib.p.196(508B)*; 2. *dining room*, †*Ath.imag.Beryt.2(M.28.805D)*.

*ἀκλάδευτος, *without branches*, *Gr.Thaum.pan.Or.7(p.19.12; M.10.1073C)*.

ἄκλήϊστος, *without name*, *Gr.Naz.carm.1.1.29.14(M.37.508A)*.

*ἀκλήματος, *not produced by the vine* γάνυσμα *Gr.Naz.carm.2.1.88.128(M.37.1440A)*.

ἀκληρονόμητος, *without share in inheritance*, *Ephr.3.xxvE*; οὕτε ἡ σὰρξ ἀ. ἐστὶ τῶν ἐπουρανίων *Epiph.haer.42.12(p.158.8; M.41.777A)*; *Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)3.21(M.PL.77.271C)*.

ἀκλιτος, *stubborn*, *Jo.Clim.scal.4(M.88.705B)*.

ἀκλόνητος, *unmoved*; of Christ, *Or.sel.in Ex.(M.12.289B)*; οὐ δυνατὸν εἰρησθαι ἔχειν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὸν πατέρα, ὅπως ἀ. διαμείνη. ἀτρεπτος γὰρ ὁ θεὸς λόγος, οὐδὲ κατὰ ποσὸν κλόνον ὑφιστάμενος *Didym.Ps.15(8(M.39.1232B)*; of man, *Cyr.Ps.37:3(M.69.956A)*; *Jo.D.imag.1(M.94.1284A)*; in gen. ἐπὶ τὴν ἀ. κατ' ἀρετὴν τελειότητα ἰδρυμένης *Or.Ps.39:3(p.34)*; *Ast.Am.hom.14(M.40.372D)*; ἡ πίστις ἡ ἀκλινής καὶ ἀ. *Jo.D.hom.1.6(M.96.556A)*.

*ἀκλονήτως, *without being shaken*, *Cyr.Zach.32(3.701A)*; †*Jo.D.ep.Thphl.11(M.95.357C)*.

ἀκλοπος, 1. *not stolen*; of BMV's virginity, †*Bas.inc.(p.241.27)*; hence 2. *honest* τάδαντων *Gr.Naz.carm.2.2(poem.)2.7(M.37.1479A)*; 3. *not liable to be stolen*, hence *secure* λόγος...κτέαρ ἀ. *ib.2.2(poem.)5.159(1533A)*; φρένας ἀκλοπος *ib.2.1.34.9(1307A)*.

*ἀκλόπως, *without theft*, *Didasc.fac.5.20(p.90.10)*.

ἀκλυδώνιστος, *not tossed by waves*; met., *peaceful* τὴν σταθιρὰν καὶ ἀ. ζωὴν *Gr.Nyss.Pss.titt.A 8(M.44.473C)*; of Church, *Lit.ap.Const.Arr.8.10.4*; *Chrys.p.redd.2.5(3.431C)*.

*ἀκλυδωνίστως, *without being tossed by waves*, met., *Isid.Pel.ep.1.91(M.78.245B)*.

ἀκλωστος, *unspun*, hence *tortuous*, *complicated* τὰ τῶν μοιρῶν ἀ. νήματα *Sophr.H.mir.Cyr.et Jo.28(M.87.3505A)*.

ἀκοίμητος, *sleepless*; οἱ Α. a monastic community near Constantinople, *Thdt.ep.141(4.1235)*; *Evagr.h.e.3.18(p.117.8; M.86.2636A)*; *Alex.Sal.Barn.32(p.447B)*.

ἀκοινωνσία, ἡ, *excommunication*, *Libell.ap.CChalc.act.3(p.29.8; H.2.345B)*; †*Leont.B.sect.6.2(M.86.1236A)*; *Thdr.Lect.h.e.2.41(M.86.205A)*; *Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)2.23(M.PL.66.177C)*.

ἀκοινωνητος, 1. *excommunicate*, *CNIC.(325)can.5*; εἰδείχθη ὅτι παρὰ τοῦ σωτήρος ἀ. γέγονεν ἡ Ἀρειανὴ μαρία καὶ ὁδε καὶ ἐν τῇ πρωτοτόκῳ ἐν οὐρανοῖς ἐκκλησία *Ath.ep.Aeg.Lib.19(M.25.584A)*; *Tim.I Al.resp.(M.33.1301C)*; 2. *not having received communion*, *Libell.ap.CCP(518)act.(p.71.37; H.2.1333C)*.

ἀκοινωνία, ἡ, *excommunication*, *Thdr.Lect.h.e.2.12(M.86.189A)*.

*ἀκολαστέω, *be licentious*, *Clem.paed.2.10(p.215.14, v.l. ἀκολαστεύον M.8.512C)*; *Or.comm.in Gen.(M.12.68A)*.

ἀκόλλητος, *not united* μὴ τοῖς φθοροποιοῖς πάθει κατανεκρωθέντες ἀνάρμοστοι καὶ ἀ. γενώμεθα πρὸς θεία μέλη *Dion.Ar.e.h.3.3.12(M.3.444B)*.

ἀκολουθία, ἡ, [[*]ἀκολούθεια, *Cyr.Is.3.1(2.372D)*], 1. *sequence, succession, order*, in a book μικρὸν μετὰ τὴν ἀ. *Gr.Nyss.Eun.11(2 p.262.20; M.45.869D)*; of the course of nature τὴν ἀ. τῆς φύσεως *id.hom.13 in Cant.(M.44.1053B)*; τῆς γὰρ φύσεως ἡμῶν διὰ τῆς ἰδίας ἀ. ...κινήσεως *id.or.catech.16(p.70.16; M.45.52B)*; τὴν ἀναγκαίαν τῆς φύσεως ἀ. *ib.(p.72.10; 52D)*; ἡ τῆς φύσεως ἀ., θεῶν βουλῇ καὶ νόμῳ διαταχθεῖσα *ib.28(p.105.18; 73A)*; ὁδῶ προιοῦσαν ἐν τάξει τινὲ καὶ ἀ. τὴν ἀνέσταν φύσιν *id.Eun.6(2 p.137.5; M.45.721C)*; *id.mort.(M.46.517A)* al.; of the continuity from Adam of human sin ἡ τοῦ ἀμαρτανεῖν ἀ. *id.virg.12(p.299.17; M.46.372B)*; δὲ ἡς τοῦτον ἀ. ἔξω τοῦ παραδείσου γεγόναμεν *ib.(p.302.17; 373D)*; of the progress of man's salvation and deification or the economy of redemption, *id.hom.5 in Cant.(864C)*; οὐ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀ. ...κτίζεται τὰ ὄντα καὶ ἀνακτίζεται *ib.15(1109A)*; τοῦ μυστηρίου τὴν ἀ. *id.or.catech.24(p.93.9; 65A)*; ἀ. καὶ ἀρχὴν δοῦναι πάσῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως *id.Eun.2(2 p.368.1; 548C)*; πάντα χρὴ τάξει τινὲ καὶ ἀ. ...τῇ θεῇ προσοικειωθῆναι φύσει *id.anim.el.res.(M.46.105A)*; of the sequence of scripture and its teaching τὴν ἀ. τῆς θείας διδασκαλίας θηρωμένους *Clem.str.1.28(p.110.10; M.8.925B)*; *Gr.Nyss.hex.6(M.44.68C)*; *ib.66(116A)*; τὴν ἀ. τῆς κατ' ἀρετὴν ἐπιδόσεως, ἣν ὑπόδεικνυσιν ὁ λόγος, τῷ εἰρμῷ τῶν ἱστορικῶν αἰνιγματικῶν ἀκολουθίας ἐκπεσόντος *Id.v.Mos.(M.44.337A)*; *id.Pss.titt.A 1(M.44.433C)* al.; of eccl. canons, *Thphn.chron.p.86(M.108.260B)*; 2. *course of life*, *Gr.Nyss.Eun.11(p.32.8; M.45.260B)*; 3. *consequence* ἐκλείψιν ἡ ἑτέραν τινὰ δ. φυσικὴν *Chrys.hom.88.1 in Mt.(7.825B)*; 4. *procedure* κατὰ τὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀ. τύπον ἐξενηχῆσεται ἡ κατ' αὐτοῦ ψήφος *Dial.ap.Thdt.h.e.2.16.2(3.864)*; οὐκ ἀνθρωπίνῃ ἀ., ἡ δυνάμει *Polychr.fr.Dan.(p.352.10)*; 5. *good order* ποιοῦσιν ὁ βούλονται, οὐκ ἀ. χρώμενοι *M.Thdot.3(p.134.13)*; πολλὰ παρὰ πάντων ἀ. ἡμεῖς πεπόνθαμεν *Eus.Dor.ep.impr.(p.66.30)ap.Evagr.h.e.2.4(M.86.2497C)*; 6. *rite* τὰ πρὸς τὴν ἀ. ἐπὶ τῶν μελλόντων βαπτίζεσθαι *Jo.Mosch.prat.207(M.87.3100B)*; *Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)3.36(M.PL.77.290A)*; †*Sophr.II.liturg.1(M.87.3981C)*; †*Anast.S.relat.49(OC 3 p.70.16)*; hence *formula of a partic. rite, office of a feast*, *Euchol.(p.39) et passim*; *daily office*, *Notmoc.120*; 7. *order of ministry* αὐτὸς ὁ παράκλητος ταύτην διετάξατο τὴν ἀ. [sc. ἱερωσύνην] *Chrys.sac.3.4(p.51.5; 1.382B)*; 8. *precedence* τὴν τάξιν τῆς ἀ. τῶν προσεστώτων *Epfr.3.339A*.

ἀκόλουθος, 1. *fitting, suitable*, *M.Polye.18.2; Hom.Clem.6.19*; *Proterius Myrensis ap.CChalc.act.3(ACO 2.1.2 p.28.2; H.2.344C)*; c. in fin., *Alex.Al.ep.encycl.1(p.6.4; M.18.572A)*; *Didym.Ps.6:1(M.39.1176B)*; *Cyr.Jo.4.1(4.337A)*; as subst. τὸ δὲ ἀ. τῆς ἐρμηνείας *Or.hom.14.16 in Jer.(p.123.1; M.13.425B)*; 2. *progressive* δὲ ἀ. τινὸς ἀναβάσεως πρὸς τὰ ὑψηλότερα τῆς ἀρετῆς *Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.372C)*; 3. *masc. as subst., acolyte* (a minor order), *Corn.ap.Eus.h.e.6.43.11(M.20.621A)*; *Eus.v.C.3.8(p.81.4; M.20.1064A)*; esp. *candle bearer*, cf. *acolythi Graece, Latine ceroferarii dicuntur, a deportandis cereis, quando legendum est evangelium, aut sacrificium offerendum*, *Isid.II.etym.7.12.29*; 4. *neut. as subst., pursuil, way of life* τὸ τοῦ μονήρους βίον ἀ. *Apophth.Patr.(M.65.185D)*.

ἀκολούθως, *in order*, *Hom.Clem.15.9*.

ἀκόμιστος, *uncared for, unheeded* ἀ. ἔπος *Nonn.par Jo.14:24(M.43.872A)*.

ἀκομψος, *without honour or distinction* ἀρχή...οὐκ ἀ. *Thphyl.exc.Rom.1(p.221.18; M.113.928B)*.

ἀκον-άω, *whet, sharpen* τὴν γλώσσαν *Eulog.fr.Novat.(M.104.349C)*; hence *refine* διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐρμῶν σε ἐπεμψα...ἵνα, ἐνλος ὢν, ~ῆθῃς ὡς ἄλος *Chrysipp.encycl.in Jo.Bapt.(p.39.13)*.

ἀκόνη, ἡ, *acuteness*, *Serap.Man.20(p.38; M.40.917A)*.

*Ἀκουῖται (*Ἀκουανῖται), οἱ, *alternative name of Manicheans* Ἀκουανῖται λεγόμενοι διὰ τὴν Οὐδέτρανον ἀπὸ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐλθόντα, Ἀκούαν οὕτω καλούμενον *Epiph.haer.66.1(p.13.21; M.42.29A)*; *Jo.D.haer.66(M.94.717A)*.

*ἀκοντῖαις, ἡ, *shooting forth*; of poison by a venomous reptile, *Epiph.haer.61.8(p.389.1; M.41.1049D)*.

ἀκοντιζέω, [aor. ἡκόντησεν, *Jo.Mosch.prat.36(M.87.2885C)*]; 1. *thrust away*, *Dion.Ar.d.n.3.1(M.3.680D)*; *V.Zos.18(p.106.32)*; 2. *drain, empty*; a cask, *Mir.Geo.5(p.59.4)*.

*ἀκοπιασί, *without causing trouble*, *Socr.h.e.6.11.9(M.67.697B)*.

*ἀκορεστία, ἡ, *insatiable desire*, *Epiph.anc.104(p.126.8; M.43.208A)*.

ἀκόρεστος, *not satisfying*, Or.*sel.in Num.*24:1(M.12.580D).

ἀκορέστως, *insatiably*, V.*Pach.A*22(p.149.9).

ἀκόρητος, *unswept*; hence *unpolished* of style, Gr.*Naz.ep.*51(M.37.105B).

ἀκόσμητος, 1. *disorderly*, †Bas.*ep.*41.1(p.285.4; 3.124C; M.32.345B); 2. *unadorned* of style, Gr.*Naz.ep.*51(M.37.105B), etc.

ἀκοσμία, ἡ, *lack of ornament*, Isid.*Pel.ep.*2.53(M.78.497A).

ἀκοσμος, *lacking ornament* τῶν ἀ. φιλοκόσμων Clem.*paed.*2.10(p.219.26; M.8.521B); comp., *less distinguished*, ib.3.11(p.268.26; 629B); neut. as subst., *that which lacks ornament*, Dion.*Ar.e.h.*2.3.8(M.3.404C).

ἀκόσμως, *unbecomingly*, Gr.*Naz.carm.*1.1.8.36(M.37.449A).

*Ακουανίται, οἱ, v. *Ακονίται.

*ἀκούβιτον, v. ἀκούβιτον.

*ἀκουμβίζω, (Lat. *accubo*) *recline at table*, in form ἡκούμβησεν Gr.*Mag.dial.*(tr.Zach.)3.1(M.P.L.77.219B).

ἀκούσιος, 1. of persons, *acting involuntarily*, Or.*hom.*19.15 in Jer.(p.175.13; M.13.497C); 2. of spiritual benefits, *acquired unsought*, Jo.*Clim.scal.*24(M.88.984D).

ἀκουσμα, τό, 1. *utterance, talk*, Or.*Jo.*2.15(9; p.72.7; M.14.141A); 2. *saying*, Cyr.*Mich.*71(3.471A); id.*Ps.*36:8(M.69.928D).

ἀκουστός, *audible* ὑποκαταβάς εἰς πέτραν, ἀφ' ἧς ἦν ἀ. Malchus *exc.Rom.*1(p.160.27; M.113.705A).

ἀκουτίζομαι, *listen attentively* ἔθος τῇ γραφῇ τὸ ἀ. λέγειν ἐπὶ τοῦ μὴ παρήργως τὸν ἐπὶ γὰρ τοῖς ἀναγκαίοις πράγμασι δέχασθαι λόγον, νηφαλέως δὲ μάλλον Cyr.*Is.*4.1(2.555C).

ἀκούω, 1. *hear*; hence a. *receive instruction, be taught*, Herm.*mand.*4.3.1; Barn.7.3; Cyr.*II.catech.*19.2; b. *be a disciple*, Herm.*mand.*12.3.2; Or.*hom.*18.2 in Jer.(p.152.6; M.13.465A); c. *give heed to, hear inwardly*, Did.11.2; ib.11.12; Or.*hom.*12.7 in Jer.(p.93.24; 388C); 2. t.t. *be asked for a loan*, Chrys.*hom.*15.8 in Mt.(7.199C).

ἄκρα, ἡ, *highest or farthest point*; of the tip of the tongue, Mac.*Aeg.cavil.*5(M.34.912B); of time, *earliest moment* ἀνθρώπου γένεσιν ἐξ αὐτῆς ἀ. τῆς...συνλήψεως Sophr.*H.ep.syn.*(M.87.3161A); met., *height of excellence*, Eus.*L.C.*11(p.227.20; M.20.1381B).

ἀκράδαντος, 1. *unshaken, firm* Χριστὸς κρηπίς ἀ. Cyr.*Mich.*68(3.464B); Anast.*S.hod.*1(M.89.48C); Χριστὸς...δι' οὗ...γῆ...μενεῖ ἀ. Jo.*D.hom.*1.6(M.96.556B); *unaffected*, of the body by wine, Clem.*paed.*2.2(p.169.26; M.8.413C); 2. met., *not to be changed, fixed*, Cyr.*Is.*1.3(2.70D); ἀ. εἰς εὐσέβειαν ἐξεῖ τὸν νοῦν id.*Os.*26(3.49D); ἀνεπι-κορητοῦ ἔχων παρ' ἐτέρου τὸ ἀ. εἰς ἀγασμόν id.*Pulch.*43(p.51.3; 5^a.165A); 3. *unchangeable* ἀ. ... ἡ τοῦ θεοῦ λόγου φύσις id.*Nest.*5.4(p.99.34; 6^a.132E).

[*]ἀκραίμων, ὁ, v. ἀκρέμων.

ἀκραιβής, *unmixed*, hence *pure*; 1. in gen.; a. lit. τὰ ἀκράτητα καὶ ἀ. φῶτα τῶν σεραφίμ Meth.*res.*1.49(p.303.12; M.18.280A); Dion.*Ar.d.n.*4.22(M.3.724B) cit. s. εἰκῶν; neut. as subst., *purity, perfection* τὸ ἀ. τῆς τοῦ πατρὸς θεωρίας Cyr.*H.catech.*7.11; b. met., ref. Jo.1:4 ἡ ἀ. ζωῆς Or.*Jo.*2.18(12; p.76.6; M.14.148B); ἀ. καὶ καθαρὰ διανοία Eus.*V.C.*4.9(p.121.25; M.20.1157C); τῆς ἀ. καὶ τελειοτάτης γνώσεως μεταδοῦναι [sc. νηπίους] οὐ δυνάμενος Isid.*Pel.ep.*1.4.45(M.78.428A); of faith, Thdt.*affec.*2(p.64.18; 4.756); 2. theol., Trin. ἀ. καὶ ἀκριβῆ τὴν ἀπ' ἀλλήλων διὰ τὸς ὑψισταμένων ἔχει διακρίσιν Dion.*Ar.d.n.*2.4(M.3.641A); of God τῆς ἀγενήτου καὶ ἀ. οὐσίας τοῦ θεοῦ Ath.*Ar.*2.26(M.26.201B); Gr.*Naz.or.*28.3(p.26.2; M.36.29B); ἔστω...νοῦς δ' ὑπεράνω τε καὶ ἀκραιβέστατος Cyr.*Is.*3.4(2.511B); ref. Logos τὸ ἀ. τῆς πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ ὁμοουσιότητος Didym.*Trin.*3.7(M.39.849A); Chrostol. ἐκατέρα φύσις μεμένηκεν ἀ. Thdt.*affec.*6(p.176.19; 4.878); ἡ δὲ τοῦ κυρίου σὰρξ τὰς θείας ἐνεργείας ἐπλούτησε, διὰ τὴν πρὸς τὸν λόγον ἀ. ἔνωσιν Jo.*D.f.o.*3.17(M.94.1069B).

ἀκραιβήσων, *without adulteration, utterly, completely* τὴν ἀ. λογικὴν καὶ θείαν διοίκησιν Clem.*str.*1.24(p.100.3; M.8.905B); Thdt.*affec.*1(p.32.18; 4.723); ἀ. εὐσεβεῖν Leont.*H.monoph.*(M.86.1880A).

[*]ἀκράτειος, f.l. for ἀκράτητος, *uncontrollable, that cannot be limited*, A.*Jo.*104(p.202.25).

ἀκράτητος, 1. *which cannot be grasped, intangible* ἀ. ... καὶ ἀόρατοι [sc. Gnostics] ταῖς ἀνω ἀρχαῖς Iren.*haer.*1.21.5(M.7.668A); σχῆμα τῶν ἀγγέλων ἀ. Adam.*dial.*5.6(p.134.6; M.11.1840A); by the mind, *incomprehensible* κτίσις ἀ. Orac.*Sib.*fr.5.1; πίστις μόνῃ κρατεῖ τὸν ἀ. †Chrys.*hom.*9(13.233D); ὁ λόγος...ἀ. ... κρατούμενος τῆς ἀκοῆς Melet.*nat.hom.*synops.(M.64.1105A); 2. *invincible*, of God, acc. Noëtus ἀ. καὶ κρατήτος Hipp.*haer.*9.10(p.244.16; M.16.3378A); of Christ οὐκ ἐνεδέχτο [acc. Valent.] παθεῖν, ἀ. ... ὑπάρχοντα Iren.*haer.*1.7.2(M.7.513B); θεὸς γὰρ σαρκωθείς...νοῦς ἀήττητος ὢν τῶν...παθημάτων...καὶ οὐ μόνον ἀ. θανάτῳ ἀλλὰ καὶ λύσιν θάνατον Apoll.*fid.*sec.pt.30(p.178.17; M.10.1117A); ἀπέθανεν...ἀθάνατος...καὶ ἀ. τῷ

θανάτῳ διαμείνας διὰ τὴν θεότητα id.*ep.*Jo.(p.252.9; M.28.28C); of his baptism ἡσοῦν...καταδύομενον αὐτῇ τῇ θείᾳ καὶ ἀ. καθόδῳ Dion.*Ar.e.h.*4.3.10(M.3.484B); of his risen body, †Ath.*Apoll.*1.17(M.26.1124C); τὸ κεκρατημένον ἀ. Epiph.*haer.*64.64(p.504.15; M.41.1181B); ἡ θεότης ἀκοιμητος...ἀ. ib.64.67(p.511.16; 1188B); 3. *unconquered*, Bas.*hom.*in Ps.7(1.99C; M.29.232D); 4. *unrestrained, unhindered* ἡ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἀ. εἰσοδος Sophr.*H.ep.syn.*(M.87.3176B); ἀ. χώρησιν [i.e. of angels] Dion.*Ar.c.h.*15.6(M.3.336A); 5. *uncorrupted* ἐξ ἀ. ἱερῶς Thdr.*Stud.ep.*2.215(M.99.1652B) perh. f.l. for ἀρχάντου.

ἀκρατήτως, *so as not to be mastered, incomprehensibly*, Iren.*haer.*1.7.1(M.7.512B); Dion.*Ar.c.h.*8.1(M.3.240A).

ἄκρατος, 1. *unmixed, pure*; of Transfiguration, Chrys.*hom.*56.4 in Mt.(7.570D) cit. s. μεταμόρφωσις; of scripture, *free from obscurities* μὴ πάντῃ ὑπὸ τῆς λέξεως ἐλκόμενοι τὸ ἀγωγὸν ἀ. ἐχούσης Or.*princ.*4.2.9(p.321.9; M.11.375B); οὐδὲ...πάντῃ ἀ. τὴν ἱστορίαν ib.(p.322.15; 376B); 2. *untempered, unmilitated* ἀ. πρὸς τὴν χρηστότερον ἡ ποιητρία id.*Jo.*33.19(12; p.458.18; M.14.793C); τὰς κολάσεις ἀνώμασιν...οἶον ἀ., ὃν πίνουσιν οἱ ἀ. οἶνον τούτῳ τὸ ἀ. κολάσεως ἀξιοί id.*hom.*12.2 in Jer.(p.87.19; M.13.380B); ref. Is.19:14 οὐκ ἀ. δέδωκεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τῆς πλανήσεως ib.20.3(p.182.18; 508B); 3. *perfect, absolute*, of Christ ἀνθρώπων ἀ. θεότητι καὶ τελείᾳ πεπληρωμένον Meth.*synp.*3.4(p.31.1; M.18.68A); ὁ ἀνθρώπος συγκερασθεὶς τῇ σοφίᾳ...γένονεν...αὐτὸ τὸ εἰς αὐτὸν ἐγκατασκήψαν ἀ. φῶς ib.3.8(p.35.9; 72D); Gr.*Nyss.or.catech.*24(p.92.17; M.45.64D); hence of the power of God (acc. Arians) *immediate* διτι μὴ ἐδύνατο τὰ λοιπὰ κτίσματα τῆς ἀ. χειρὸς τοῦ ἀγενήτου τὴν ἐργασίαν βαστάζει Ath.*decr.*8(p.7.18; v.l. ἀκράτου M.25.429A); id.*Ar.*2.24(M.26.200A); 4. *intemperate*, Meth.*synp.*3.11(p.39.12; M.18.77B); ὅπου...τὸ ἥττημα διὰ τὴν ἀ. γεῖσιν ἐγένετο, ἐκεῖ καὶ ἡ νίκη διὰ νησιότης καὶ ἐγκρατείας Isid.*Pel.*ep.1.282(M.78.349A); Cyr.*Os.*130(3.163B).

ἀκράτως, *perfectly, fully* οὐδεὶς γὰρ [sc. of the synoptists] ἀ. ἐφάνησαν τὴν θεότητα ὡς Ἰωάννης Or.*Jo.*1.4(6; p.8.9; M.14.29D). ἀκρέμων, ἀκρέμων, [*]ἀκραίμων, ὁ, *shoot, twig, branch, esp. topmost branch*; 1. lit., Gr.*Nyss.hom.*5 in Cant.(M.44.869C); as food of Jo. Bapt., to be imitated by ascetics, Isid.*Pel.ep.*1.5(M.78.184A); ἀκρίδες being interpreted as οὐ ζῶα...ἀλλ' ἀκρέμονες βοτάνων ἡ φυτῶν ib.1.132(269C); in simile of soul καρπὸς δὲ ἡμῶν ἡ προ-αίρεσις γίνεται, ἡ τῷ δρεπομένῳ ἡμᾶς θεῷ δι' ἐαυτῆς ὡς διὰ τινος ἀκρέμονος τὴν ψυχὴν ἐγγεφυλλοῦσα Gr.*Nyss.hom.*10 in Cant.(985D); 2. met., *eminent person*, Epiph.*haer.*68.1(p.141.21; M.42.185B); ἀκραίμονες καὶ τὰ πρωτεῖα ἀποφερόμενοι ἐν τε εὐσεβείᾳ καὶ ἐν βίῳ ib.68.5(p.145.16; 192B); ib.68.8(p.148.18; 196B); ib.77.20(p.434.14; 669D); παρὰ τοῖς ἀκρέμοις φυλάσσεται τὸ μὴ ὁμνῆναι ὅλως id.*exp.*fid.24(p.525.19; M.42.832A); ἀ. καὶ ἐξάρχους Anast.*S.hod.*10(M.89.180C).

*ἄκρηος, *not fit to be called a spring* κρήνας εἶπον ἀ. Gr.*Naz.*carm.2.2(epigr.)2.3(M.38.83A).

ἀκριβάζομαι, *be exacting*, Dor.*doct.*17.1(M.88.1800C).

ἀκριβασμα, τό, 1. *exact principle or ordering, exactitude*, Epiph.*haer.*9.2(p.198.24; M.41.225B); τὸ τῆς ἀληθείας ἀ. ib.23.5(p.253.13; 304C); ib.69.18(p.167.16; M.42.229A); ib.70.12(p.245.7; 304B); 2. *strictness* οὐκ ἔγνωσαν...τίνι ἀφόρισε τὸ ἀ. τοῦτο τῆς διαγαμίας ib.59.7(p.372.21; M.41.1029A); 3. *commandment* τὰ προτάγματα αὐτοῦ, αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ Thdt.*qu.*3 in 3Reg.(1.457); Areth.*Aproc.*29(M.106.648A).

ἀκριβεία, ἡ, 1. *accurate account* τὴν ἀ. τῶν χρόνων τῆς γεγεννημένης αἰχμαλωσίας Hipp.*Dan.*1.1.1(M.10.637A); τὴν τῶν ἀποστολικῶν δογματῶν ἀ. Gel.*Cyz.h.e.*2.19.22(M.85.1280C); 2. *exact sense* of a word, ref. Mt.23:8 οὐκ ἔσονται οὗτοι διδάσκαλοι ὅσον ἐπὶ τῇ ἀ. τῆς τοῦ εὐαγγελίου φωνῆς Or.*Jo.*1.3(5; p.7.22; M.14.29A); ἡ τῶν ὀνομάτων ἀ. Meth.*res.*1.62(p.327.4; M.41.1160C); 3. *taking care* ἐν τῇ περὶ τὸν κύριον μου...ἀ. ἡμέλῃκα †Jo.*D.B.*22(M.96.1057B); hence of the Christian life, *scrupulousness, exact conformity* with virtue ἀ. δὲ δεῖ πολλῆς, ὥστε τοῖς μακρᾷ νόσῳ πεπονηκόσι σώμασι διαίτης χρεια Clem.*q.d.*s.40(p.186.19; M.9.645B); Bas.*reg.fus.proem.*1(2.328A; M.31.892B); τὴν ἀ. τῆς πολιτείας ib.25.1(2.370A; 984C); Chrys.*hom.*38.5 in 1Cor.(10.358C); id.*Strep.*1.6(1.170B); τὴν ἀρετῆς ἀ. Tit.*Bost.*arg.2.2(M.18.1136A); 4. c. prep. in adv. sense, *tightly* τὸν βῆλόν μετ' ἀ. τῷ βάθει τῆς γῆς περισφιγγόμενων Chrys.*incomprehens.*5.7(1.491A).

ἀκριβεύομαι, *be careful, exact* ἀ. οὐδ' ὀφείλομεν...περὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν Barn.2.10; Bas.*reg.br.*285(2.516A; M.31.1284A); hence *be a precisian*, Thdr.*Stud.ep.*1.30(M.99.1005D).

ἀκριβής, 1. of ascetic life, *scrupulous*, Gr.*Nyss.ep.*2(M.46.1012A); 2. neut. as subst., *exact nature* τὸ ἀ. τῆς πίστεως Amnon.*Ac.*18:25(M.85.1572D); αὐτὸς γὰρ μόνος ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ υἱὸς τὸ ἀ. οἶδε

τῆς αὐτοῦ δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσεως Gel.Cyz.h.e.2.24.16(M.85.1301C); plur., *exact details* τὰ δ. ... τοῦ κηρύγματος Epiph.haer.59.6(p.372.20; M.41.1029A); 3. c. prep. in adv. sense, *accurately* ἐπ' α. ἐξετάζειν Tat.orai.31(p.32.17; M.6.872A); 4. of dawn, *first showing* ὁρθρου βαθέος ὄντος, τοῦτέστιν α. καὶ ἀρτι πρῶτον ἀρξάμενου Sev.Ant.res.(p.828.8, v.l. -ὡς M.46.640C).

*ἀκριβογραφής, ὁ, *accurate delineator*, Agath.v.Gr.III.59(p.31).

ἀκριβοδικαίος, 1. *scrupulously righteous* μηδὲ ἐπὶ μικροῖς καταδικάζων, ὡς α. αὐτὸς ὑπάρχων Bas.hom.20.7.2.162B; M.31.537C; Nil.εpp.3.153(M.79.453B); μὴ ἀκριβάζον δὲ μηδὲ τὰ μικρὰ σφάλματα, ὡς α. αὐτὸς Dor.doct.17.1(M.88.1800C); 2. *severe in judgement* μὴ γίνου α., ἀλλ' ὑπερβαίνει τοῦτο τῇ ἀγαθότητι Isid.Pel.εpp.3.320(M.78.984B).

*ἀκριβόλεκτος, *accurately expressed*, Ammon.Ac.23:7f.(M.85.1589B).

ἀκριβολογέομαι, 1. *be exact or precise* in language, investigation, etc.; hence *inquire closely* μηδὲν ὥμεθα εἶτε διὰ ῥάδιαν...εἶτε διὰ χαλεπῆς...ὁδοῦ βαδίζειν κελεύει Chrys.paralet.2(3.35B); *stale expressly*, ref. Mt.23:30 δέκνυσι γὰρ αὐτοὺς μείζονα τολμῶντας...καὶ ταῦτα ὁμῶντες ὡς οὐκ ἂν ποτε τοῖς αὐτοῖς περιέπεσον id.hom.74.1 in Mt.(7.716A); esp. of religious observance, ref. Jo.19:31 οἱ Ἰουδαῖοι...τηλικούτων ἐργασάμενοι τόλμημα, περὶ τῆς ἡμέρας α. id. hom.8.5.3 in Jo.(8.507C); περὶ τὰ βρώματα α. Thdr.Mops.Tit.1:15(p.245.25; M.66.948D); 2. c. acc., *discuss in detail*, Hom.Clem.5.30; Const.ap.Socr.h.e.1.7.14(M.67.60A); Chrys.hom.42.1 in Jo.(8.249A); act., Isid.Pel.εpp.2.72(M.78.516A); 3. *speak severely, critically* μὴ α. σφόδρα περὶ τοὺς μεταγινώσκοντας Cyt.ep.57(p.21.25; 5^a.192D).

ἀκριβολογία, ἡ, *strictness of practice*, Bas.ep.188 can.9(3.273E; M.32.677B).

ἀκριβῶς, 1. *accurately, exactly* Μάρκος...α. ἔγραψεν, οὐ μείντοι τῶς, τὰ ὑπὸ Χριστοῦ ἢ λεχθέντα ἢ πραχθέντα Papias fr.3.15; α. ἄθεον τὸ πολυθεον Eus.I.C.3(p.201.27; M.20.1332A); *carefully* προσέχετε α. Barn.7.4; 2. *without distortion or modification*, hence *perfectly, completely*, Clem.str.7.3(p.10.12; M.9.416C); ὁ προμαρτήσας, α. δὲ μετανοήσας Or.hom.5.10 in Jer.(p.39.16; M.13.308C); *monogynist* υἱόν, α. ὄντα καὶ ζῶντα καὶ ὑφ'εστῶτα Eus.e.th.2.6(p.103.11; M.24.905C); 3. in ascetic life, *scrupulously* τὴν ἐξέτασιν τοῦ πῶς α. βιωτέον Clem.str.7.15(p.64.22; M.9.525C); *πᾶσαι...τὰς ἀρετὰς κατῴρθωσεν* α. Alex. Sal.Barn.2(p.437A).

*ἀκριδοφαγέω, *eat locusts*; of Jo. Bapt., †Bas.ep.42.5(3.129E; M.32.357B).

ἀκριζέω, *go to extremes* ~ουσα νηστεία καὶ πλήρωσις σιτήσεως ἐπιμέμπτει Ephr.3.404D.

ἀκρίς, ἡ, *locust*; 1. in gen., Ath.syn.18(p.245.25; M.26.713B); Thdr.Mops.Os.13:1-3(M.66.201A); 2. in demonic apparition θηρίον...καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ α. πύρινοι ἐξεπορεύοντο Herm.vit.4.1.6; 3. as food of Jo. Bapt. Ματθαῖος μὲν...σπερμάτων...ἀνεν κρεῶν μετελάμβανε, Ἰωάννης δὲ ὑπερτείνων τὴν ἐγκρατείαν, α. ... ἥσθιεν (Mt.3:4) Clem.paed.2.1(p.165.16; M.8.404A); μέλι ἥσθιεν καὶ α., γλυκεῖαν καὶ πνευματικὴν τροφήν id.2.10(p.224.15; 532B); text of Mt.3:4 altered in Ev. Ebion. in order to present Jo. Bapt. as vegetarian 'καὶ τὸ βρῶμα αὐτοῦ', φησὶ, 'μέλι ἄγγιον, οὐ ἡ γεύσις ἡ τοῦ μύνου, ὡς ἐγκρίσι ἐν ἐλαίῳ' ἵνα δῇθεν μεταστρέφωσι τὸν τῆς ἀληθείας λόγον εἰς ψεῦδος καὶ ἀντὶ α. ποιήσωσιν ἐγκρίδα ἐν μέλιτι Epiph.haer.30.13(p.350.7; M.41.428D); α. interpreted as name of vegetable by ascetic writers ὅτι βοτανή τις ἐστὶν α. λεγομένη, ὁ Ζολομών ἡμᾶς διδάσκει λέγων, ἀνθήσει τὸ ἀμύγδαλον, καὶ παχυνηθήσεται ἡ α. †Ath.fr.Mt.3:4(M.27.1365D); Isid.Pel.εpp.1.132(M.78.269C) cit. s. ἀκρεμών; α. βοτανῶν ἥσθιεν †Chrys.Zach.(2.791C); †Chrys.Herod.3(8.292C); ἥσθιεν δὲ α. τούτέστιν φοίνικας Narr.Jo. Bapt.(p.2).

ἀκρίσια, ἡ, *injustice* οὐδὲ κρίσις ἐν τοῖς ὁδοῖς αὐτῶν, α. δὲ πᾶσα καὶ ἀδικία Proc.G.I.59:8(M.87.2604D).

*ἀκρίσις, ἡ, *lack of differentiation*; but prob. for ἀνάκρισις q.v., †Jo.Jej.poenit.(M.88.1913A).

ἀκριτόβουλος, *headstrong*, Orac.Sib.1.110; α. ... καὶ πρόχειρον εἰς ὀργὴν τὸ πλῆθος ἐστὶ Cyt.Jo.4.5(4.418C).

ἀκριτος, *confused, undecided*; neut. as subst., *irregularity* τὸ α. ...τῆς τῶν ἀρχιερέων καταστάσεως Eus.d.e.8.2(p.385.18; M.22.624B).

ἀκριτως, 1. *indistinguishably, continuously* βαθεῖ ἀεὶ ῥέοντος καὶ α. φερομένου Hom.Clem.6.4; 2. *without trial, unjustly* οὐδὲ κρίσιν ἔχων, ἀλλ' α. πράττων Or.hom.17.2 in Jer.(p.145.1; M.13.156B); οὐκ α. ἀλλ' εὖ μάλα ἐν δίκῃ Eus.d.e.7.1(p.313.2; M.22.512B); 3. *without judgement, irrationally* εἰ μετὰ ἐπικρίσεως [sc. ποιεῖ ὁ θεός], τίνος ἐνδεία ἐπικρίσεως δεῖται; εἰ δὲ α., ποίω τῷ λόγῳ; †Just.qu.Gr.8(M.6.1473C).

ἀκρόαμα, τό, *anything heard*; hence in theatre, *play* ἀπερῆσθων...τὰ α. βυμολοχίας...γέμοντα Clem.paed.3.11(p.278.31; M.8.656A); μετασχεῖν α. ἀπρεπῶν Const.App.2.61.2; tidings τοιούτου γὰρ ἐρώμεν ὑπὲρ ὁμῶν α. Synes.ep.8(M.66.1345C).

*ἀκρόαμος, ὁ, *hearer*, Andr.Cr.or.19(M.97.1208B).

ἀκρο-δομαι, 1. *be a hearer*; a. in class of penitents so called περὶ τῶν...δειπνησάντων εἰς τὰ εἰδωλα, ὅσοι...μετέσχον τοῦ...δείπνου ἀδιαφόρως, ἔδοξεν ἐνιαυτὸν ~δοῦναι, ὑποπείσειν δὲ τρία ἔτη, εὐχῆς δὲ μόνης κοινωνήσαι ἔτη δύο, καὶ τότε ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ τέλος CAnC.(314)can.4; CNeoecae.can.5; CNic.(325)can.11; ib.14; μὴ δεῖν τὰς κατηγορίας ἐπὶ παρουσίᾳ ~ωμένων γίνεσθαι CLaod.can.5; Bas.ep.217 can.57(3.326C; M.32.797B); b. as a catechumen κατηχοῦμεν αὐτοὺς καὶ ποιοῦμεν χρονίζειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ α. τῶν γραφῶν, καὶ τότε βαπτίζομεν †CCP(381)can.7 = CTrull.can.95; c. in first or elementary class of catechumens (perh. in practice assimilated to i.a.; cf. CNic.(325)can.14) καὶ πληρώσαντος αὐτοῦ τὸν τῆς διδασκαλίας λόγον...ὁ διάκονος κηρυττέτω μῆτις τῶν ~ωμένων, μῆτις τὴν ἀπίστην Lit.ap.Const.App.8.6.2; ib.8.12.2; 2. *hear a dispute or suit* μηκέτι κατὰ τοὺς τῆς ἐκκλησίας ἀλλὰ κατὰ τοὺς δημοσίους νόμους, αὐτὸν με δι' ἐμᾶντοῦ τῶν πραγμάτων ~ασάμενον (?1. ~ασόμενον) Const.ap.Ath.apol.sec.68(p.147.5; M.25.372A).

ἀκρόασις, ἡ, 1. *hearing*; a. by pupils, hence *instruction* μετὰ εἰκοσιν ἔτη τῆς παρ' αὐτῷ [sc. Πλάτων] α. ἀποφουήσαντα τὸν Ἀριστοτέλη Or.Cels.2.12(p.140.30; M.11.817A); ib.3.54(p.250.1; 992B); Eus.h.e.6.15(M.20.553B); b. esp. of scripture ἀνθρώπος ἐνθεραμμένος τῇ νομικῇ κατηχήσει καὶ τῇ α. τῶν προφητικῶν λόγων Or.or.2(p.302.19; M.11.421C); δι' ἀναγνώσεως καὶ δι' α. καὶ διαλέξεως πνευματικῆς Chrys.hom.10.8 in Gen.(4.82A); V.Pach.A 1(p.123.7); ib.19(p.144.1); c. quasi-judicial *hearing* of bishops by emperor, Ath.apol.sec.87(p.166.7; M.25.405B); d. *session* of a council ἀναγεγνησκέσθωσαν οἱ δεδομένοι τόποι ἐν ταῖς προλαβούσαις α. CChalc.act.4(p.92.10; H.2.384C); 2. *thing heard*; division of a poem, Geo.Pis.Pers.tit.(M.92.1198); 3. *ear* τὰς α. αὐτῶν ὑπέχουσιν ἀκοῦσαι A.Thom.A 48(p.165.4); 4. = οἱ ἀκροώμενοι, the *second class of penitents* ἐπιλαβομένους ὅτι ἦσαν...Χριστιανοί, ἐκβαρβαρωθέντας δὲ ὡς καὶ φονεῖν τοὺς ὁμοφύλους...τῆς α. ἀπείρξει δὲ Gr.Thaum.ep.can.7(p.565; M.10.1040D); CNic.(325)can.12; μετὰ [sc. προκλαυσιν] ἄλλην τριετίαν εἰς α. μόνην παραδεχθῆναι, καὶ ἀκοῦν τῶν γραφῶν καὶ τῆς διδασκαλίας ἐκβαλλέσθω Bas.ep.217 can.75(3.328D; M.32.804B); ἐν τῇ α. παραμείναι, μόνης τῶν διδασκάλων καὶ τῆς τῶν γραφῶν α. ... ἀκούοντων Gr.Nyss.ep.can.5(M.45.232A); the *station of the second class of penitents* ἡ α. ἐνδοθὶ τῆς πύλης ἐν τῷ νάρθηκι, ἐνθα ἐστάναι χρὴ τὸν ἡμαρτηκότα Gr.Thaum.ep.can.11(p.566; M.10.1048A).

ἀκροατήριον, τό, 1. *place of audience, hall, meeting-room*; of a theatre, Tat.orai.22(p.25.11; M.6.857A); a church α. θεῖον Chrys.hom.58.4 in Jo.(8.342B); 2. *audience* τὸ α. τερπόμενον Or.hom.20.6 in Jer.(p.186.11; M.13.513B); Meth.arbitr.1(p.147.18; M.18.241C); Eus.h.e.10.4.4(M.20.849B); 3. *platform* or *pulpit* for public speaking, Eus.d.C.4.55(p.140.10; M.20.1205B); ὁ τόπος ἐν ᾧ πᾶσι δεικνύνται οἱ λέγοντες, τοῦτο ἐστὶν ὁ ἄμβων, ἥτοι τὸ α. Bas.Sel.v.Thecl.2.27(M.85.613A).

ἀκροατής, ὁ, *hearer*, 1. in gen., Athenag.leg.2.4(M.6.896B); Hom.Clem.18.12; 2. esp. of worshippers in church or participants in mysteries οὐδεὶς τούτων τῶν μυστηρίων α. γέγονεν, εἰ μὴ μόνοι οἱ γνωστικοὶ τέλειοι Hipp.haer.5.8(p.94.23; M.16.3147C); καὶ παραβολαί...ἀναγινώσκονται καὶ ὁ α. ἡ τῶν ἔξω Or.hom.12.13 in Jer.(p.100.22; M.13.397A); 3. *pupil* γενεῖ α. καὶ ἀκούε τὰς δόξας τοῦ θεοῦ Herm.vit.1.3.3; βουλόμενος α. αὐτοῦ καὶ συνουσιαστής γενέσθαι Just.dial.2.4(M.6.477B); Or.hom.14.3 in Jer.(p.108.13; M.13.408A); 4. *member of a council*, Aithenichus ap.CChalc.act.1(ACO 2.1.1 p.118.29; H.2.133C); 5. *referee, arbitrator* [sc. Φωδεύσις] ἡξίωσε Κωνσταντίνον...ὅπως ἀκροατὰς λάβοι αὐτῆς, τοῦ ἀποδείξει αὐτὸν μάτην καθηρημένον...ὁ μὲν βασιλεὺς...ἐξέπεμψε κριτὰς καὶ α. Epiph.haer.71.1(p.250.9; M.42.376A).

*ἀκροβάμων, *going on tip-toe*, Gr.Naz.ep.2(M.37.24A).

ἀκροβολέω, 1. *throw, sling*, met. *propose* Nil.Eulog.17(M.79.1116B); 2. *attack from a distance*, met. *εἰς ὅτε ~εῖ τὰ πάθη ἐκκροέσθω ἵνα μὴ εἰσοικισθέντα...δυσπαλάλατα γένηται* Thdr.Stud.εpp.2.8(M.99.1137B).

[*]ἀκροβολιάζομαι, = ἀκροβολίζομαι, *skirmish*, †Nil.perist.10.7(M.79.900B).

ἀκροβολισμοί, *shoot from afar, skirmish*, met. διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μοιχεύειν...~ομένης τῆς ἐπιθυμίας δι' αὐτῶν Clem.paed.3.11(p.274.27; M.8.645A); Chrys.hom.12.1 in Heb.(12.120C); id.hom.10.1 in 1Cor.(10.80D); Thdt.provid.10(4.665).

ἀκροβολισμός, ὁ, *skirmish*; fig. of rebellion, Synes.regn.19(p.44.

10; M.66.1089D); of temptation, Nil. *epb.* 3.153 (M.79.456A); Isid. *Pel. epb.* 5.39 (M.78.1349D).

***ἀκροβύστης**, *uncircumcised* Ἀδάμ... ἂν μὲν τῇ σαρκί, οὐκ εἰδωλόατρης δὲ ἦν Epiph. *haer.* 2 (p.175.1; M.41.181C).

ἀκροβυστία, ἡ, 1. *foreskin*, Just. *dial.* 27.5 (M.6.533C); 2. *state of uncircumcision* Ἀβραάμ, τοῦ ἐν ἁ. ἐπὶ τῇ πίστει μαρτυρηθέντος ὑπὸ τοῦ θεοῦ ib. 11.6 (500A) al.; θύραν ὁ κύριος ἑαυτὸν προσηγόρευσε... ὁδὸν καὶ ὑπέσθουρον περιτομῇ καὶ ἁ. Tim. *Ant. caec.* 14 (M.28.1021C); ref. Jo. 12.21 τὴν δὲ ἐν σαρκί ἂν ἐν πνεύματι ἔχουσιν μελίζονα περιτομῇ, θεωροῦσαν Χριστὸν Epiph. *haer.* 30.27 (p.371.6; M.41.453B) al.; δύο οἶδεν ἂν, τὴν μὲν ἐκ φύσεως, τὴν δὲ ἐκ προαιρέσεως Chrys. *hom.* 6.3 in *Rom.* (9.476B) al.; 3. *uncircumcised people*, Hipp. *haer.* 5.26 (p.131.5; M.16.3202A) et freq.

ἀκρόβυστος, *uncircumcised*, 1. lit. εἰ γὰρ [sc. ἡ περιτομή] ἦν ἀναγκαῖα... οὐκ ἂν ἁ. ὁ θεὸς ἐπλάσε τὸν Ἀδὰμ Just. *dial.* 19.3 (M.6.516C); ἀπὸ περιτομῆς ἂν γίνονται τέχνη τινὶ ἱατρικῇ Epiph. *mens.* 16 (M.43.264C); 2. fig. ἐστὶ γὰρ τῇ φιλοσόφου γονῆς ἐν μαθήμασι σαρκωδὲς τε καὶ ἁ. Gr. *Nyss. v. Mos.* (M.44.337A) al.; 3. met. ἂν, μὲν οὐκ ἐστὶ... περιτετμημένος δὲ μᾶλλον, ὡς τῆς ψυχῆς τὴν κακίαν περιτεμὼν Thdt. *Rom.* 2.26 (3.35) al.; 4. hence = *gentile* ἄμεινον γὰρ εἶναι παρὰ ἀνδρὸς περιτομῇ ἔχοντος χριστιανισμόν ἀκούειν ἡ παρὰ ἁ. ἰουδαϊσμόν Ign. *Philad.* 6.1; ref. Ac. 21.28 ἀνδρας ἂν εἰσήμεγκε μεθ' ἑαυτοῦ Epiph. *haer.* 28.4 (p.316.14; M.41.381C); ἵνα μὴ ἐξῇ [sc. Ἰουδαίοις] λέγειν ὅτι καταλιπὼν ἡμᾶς πρὸς τοὺς ἁ. ἀπηλθε [sc. ὁ Χριστός] Chrys. *hom.* 31.2 in Jo. (8.177A) al.; v. *περιτομή*.

ἀκρογωνιαίος (λίθος), (stone) as *topmost angle* or *point* of pyramid, obelisk, etc., which being cut before being set in position, and being last laid, would not fit if construction were not true; hence called 'stone of testing' (Is. 28:16); 1. lit. ἦν λίθος ἂν μέγας δὲ ἐβουλόμην θεῖναι εἰς κεφαλὴν γωνίας τῆς πληρώσεως τοῦ ναοῦ T. *Sal.* 22.7; 2. met., of Christ, Just. *dial.* 114.4 (M.6.740B); typified by Jacob's stone, †Eust. *Laz.* 19 (p.42.7); Gr. *Naz. or.* 22.4 (M.35.1136A); κατέπιε τὸν λίθον τὸν ἁ. [i.e. death] Chrys. *non. desp.* 3 (3.357C); interpreted as *corner-stone* joining Israel and gentiles in spiritual union, Cyr. *Is.* 3.2 (2.397E); Jo. *D. hom.* 4.30 (M.96.632C).

***ἀκρόγωνιος**, = *foreg.*; of Christ, Gr. *Naz. carm.* 2.1.14.15 (M.37.1246A); Geo. *Pis. hex.* 1870 (M.92.1577A).

ἀκροδίκαιος, 1. *exactly correct* οἱ... ἁ. τῇ πίστει Μελητιανοὶ Epiph. *haer.* 68.6 (p.146.15; M.42.193B); 2. *superlatively just* τοῖς γὰρ ἀτόνοις... τὸ μέτριον ὑπέριον δοκεῖ, καὶ τοῖς ἀδίκους ἁ. τὸ ἐπιβάλλον Clem. *str.* 2.20 (p.180.7; M.8.1068C).

***ἀκροδικαιοσύνη**, ἡ, *exact correctness, perfectly correct form*; of the truth, Epiph. *haer.* 68.6 (p.146.9; M.42.193A).

ἀκρόδρυον, τό, *ripe fruit* ὅπερ γὰρ ἐστὶν ἐν φυτοῖς τὸ ἁ. ἡτοι καρπὸς ὥριος, τοῦτο καὶ ἐν φυχαῖς ἁγίων ἀρετῇ Cyr. *Is.* 5.4 (2.823A).

***ἀκροέλικτος**, *twisted at the end*, Paul. *Sil. ambo.* 207 (M.86.2259B).

***ἀκροθίνιος**, v. ***ἀκροθίνιος**.

ἀκροθιγῶς, *lightly, cursorily* ἂν διεξήλθομεν Eus. *d.e.* 10.8 (p.492.14; M.22.789D); Epiph. *haer.* 5.1 (p.184.8; M.41.201C); †*Pall. proem.* (p.4.7; M.34.995); *slightly*, Mir. *Artem.* 39 (p.64.27).

ἀκροθίνιον, τό, *topmost* or *best of hear*; hence 1. *choicest* of the spoils, Gr. *Nyss. hom.* 7 in *Cant.* (M.44.929D); 2. *first-fruits*, fig. σωφροσύνης δὲ τοὺς καρποὺς γεώργησον ἐμφρόνως, καὶ σεαυτὸν ἁ. ἀνάστησον τῷ θεῷ Clem. *prot.* 11 (p.83.4; M.8.237B); met., of Constantine μέγα δῶρον ἀνατίθεις αὐτὸς ἑαυτὸν, οὐ πεπίστευται κόσμου τὸ ἁ. Eus. *I.C.* 2 (p.200.14; M.20.1328B); Στέφανος, τὸ τῶν μαρτύρων ἁ. Cyr. *H. catech.* 17.24; Μωϋσῆς... ὁ τῶν ἐν νόμῳ τὸ ἁ. νεκρῶν Bas. *Sel. or.* 25.3 (M.85.292C); 3. *fruits, reward*, Tat. *orat.* 34 (p.36.1; M.6.876C); 4. *highest rank* τῶν τοῦ θεοῦ λειτουργῶν τὰ ἁ. Eus. *v.C.* 3.7 (p.80.10; M.20.1061A); 5. *supreme example*, in bad sense τελώνης καὶ βλάσφημος, τὰ ἁ. τῆς πονηρίας Chrys. *d. miss.* Chan. 2 (3.434B).

***ἀκροθίνιος**, *foremost, leading*, Gel. *Cyz. h.e.* 3.12.2; ἀκροθίνιος, Anast. *S. qu. et resp.* 20 (M.89.525A).

ἀκροκελαινίω, *be dark*, Paul. *Sil. Soph.* 667 (M.86.2145A).

***ἀκροκρινχορυσόμορφος**, *with capitals in the form of golden lilies*, Sophr. *II. carm.* 20.21 (p.46; M.87.3817B).

ἄκρον, τό, 1. *highest* or *farthest point*; a. of time ἄκρα τε πολέμου γράφει καὶ τέλος Eust. *engast.* 27 (p.59.14; M.18.669C); Gr. *Nyss. ep.* 3 (p.23.19; M.46.1021C); b. εἰς ἄκρον οἱ ἐπ' ἄκρον, *extreme, complete* τὴν ἐπ' ἁ. δικαιοσύνην Clem. *ep.* 16 (M.2.52C); τὰ τῆς ἀνθρωπότητος ἰδία διὰ τὴν εἰς ἁ. ἔνωσιν εἰς ἑαυτὸν ἀναλαβῶν Cyr. *hom. pasch.* 17.3 (5².230B); id. *Nest.* 1.3 (p.22.10; 6¹.15C); 2. *individual term*, ref. person of Christ in Inc. ὁμοουσιότητι μὲν τῶν ἁ., ἑτεροουσιότητι δὲ τῶν μερῶν Leont. *B. arg. Sev.* (M.86.1917D); κοινότητι μὲν τῶν μερῶν κατὰ φύσιν τοῖς ἁ. ἐνούμενος, ἰδιότητι δὲ τῶν αὐτῶν, δηλαδὴ μερῶν, καθ' ὑπόστασιν ταυτότητι τῶν οὐκείων μερῶν, πρὸς ἑαυτὸν δεικνὺς σφζομένην τὴν τῶν ἁ.

διαφορὰν ἐν δὲ τῇ τῶν μερῶν κατ' οὐσίαν ἑτερότητι, τὴν πρὸς τὰ μέρος τῶν ἁ. ταυτότητα φυσικὴν ἐπιφερόμενος Max. *ep.* 15 (M.91.557B); ib. (560D); τὴν ἐν τοῖς μέρεσι τελείαν ἔχων ταυτότητα, καὶ τὴν πρὸς τὰ ἁ. προσωπικὴν, ὡς εἰς καὶ μόνος, κέκτηται διαφορὰν id. *opuscul.* (M.91.73C).

ἀκροπαγῆς, *fastened at the end, lightly fixed*, †*Ath. v. Syncl.* 52 (M.28.1520A); of knees, *joined*, Nonn. *par. Jo.* 4.23 (M.43.777C).

***ἀκροπέτλος**, *of the tips of shrubs*, Eudoc. *Cypr.* 2.39 (M.85.848A).

ἀκρόπολις, ἡ, *citadel*, met.; 1. of places Θράκη... τῶν συγχύσεων τὴν ἁ. Isid. *Pel. epb.* 1.462 (M.78.436D); Ἀἴγυπτον... τὴν τῆς ἀσείβειας Bas. *Sel. or.* 37.4 (M.85.397C); Σιών τῶν ἐκκλησιῶν ἁ. Jo. *D. f. o. 4.11* (M.94.1132A); 2. of things ἡ ἁ. τῆς κακίας ἡ φιλαργυρία Clem. *paed.* 2.3 (p.181.4; M.8.437C); Adam's sin as ἁ. τῶν κακῶν Chrys. *hom.* 15.2 in *Mt.* (7.186C); ἀγάπη as 'citadel' of virtues, †*Caes. Naz. dial.* 194 (M.38.1184); Easter as πασῶν τῶν ἑορτῶν κορυφὴ καὶ ἁ. †*Epiph. hom.* 3 (M.43.468A); 3. of persons ἦν... ἁ. δὲ ἀνδρείας, μητρόπολις δὲ δικαιοσύνης Isid. *Pel. epb.* 2.151 (M.78.605A); S. Peter and Elijah αἱ δύο ἁ. †*Chrys. Pet. et El.* 4 (2.738C).

***ἀκροπορία**, ἡ, *lofly flight*, †*Caes. Naz. dial.* 107 (M.38.976).

***ἀκρόρριζος**, *with shallow roots, roots near the surface*, Bas. *hex.* 5.7 (1.46C; M.29.109B).

ἄκρος, *highest, outermost*, hence *supreme*; 1. theol., *consummate* διὰ τὴν ἁ. ἔνωσιν Apoll. *fr.* 141 (p.241.17) ap. Leont. *B. Apoll.* (M.86.1905D); ἀπικρίβωται γὰρ εἰς ἁ. συνάφειαν, οὐκ εἰς ἀποθέωσιν Nest. *ap. Cyr. Nest.* 2.7 (p.44.15; 6¹.48A); Max. *ep.* 12 (M.91.480C); 2. of persons, *chief* τὸν πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπον μὴ λέγεσθαι... ἁ. ἱερέα Cod. *Afr.* 39.

ἄκροσος, *without fringes or tassels*, Ath. *virg.* 11 (p.44.24; M.28.264B).

***ἀκρόστεγος**, *covered at the top*, Geo. *Pis. hex.* 718 (M.92.1490A).

ἀκροστιχίς, ἡ, (***ἀκροστιχίον**, τό), 1. *initial letter*, Orac. *Sib.* 11.17; Epiph. *haer.* 70.12 (p.245.32; M.42.305B); 2. *acrostic*; a. poem in which the first letters of the verses form a word or series of words οὗτος ὁ νῦν προγραφείς ἐν ἀκροστιχίῳ θεὸς ἡμῶν σωτὴρ ἀθάνατος βασιλεὺς, ὁ παθὼν ἔνεχ' ἡμῶν Orac. *Sib.* 8.249; cf. the acrostic Ἰησοῦς Χριστὸς θεοῦ υἱὸς σωτὴρ σταυρὸς ib. 8.217-50 cit. ap. Const. *or. s.c.* 18 (p.179.17; M.20.1288A); b. formed of initial letters of strophae in odes of a canon οὗ ἡ ἁ. Γεωργίου μάρτυρος ὡμῶν τοὺς ἀθλοὺς αἶνος Ἰωάννου Jo. *Mon. hymn. Geo.* (M.96.1393C); 3. *responsive refrain* ἑτέρος τις τοὺς τοῦ Δαυὶδ ψαλλέτω ὕμνους, καὶ ὁ λαὸς τὰ ἁ. ὑποψαλλέτω Const. *App.* 2.57.6.

ἀκροτελείπτον, τό, *burden, chorus*, Soz. *h.e.* 8.8.1 (M.67.1536B) cit. s. ἀντίφωνος.

[***ἰάκροτηριάζω**, v. ἀκρωτηριάζω.

ἀκρότης, ἡ, 1. *extreme*, opp. μεσότης: ἁ. ἀμαθίας ἀθεότης καὶ δευσιδαιμονία Clem. *prot.* 2 (p.18.22; M.8.93A); δύο... ἁ., τὴν μὲν τοῦ καλοῦ, τὴν δὲ τοῦ ἐναντίου, ἐν ἀνθρώποις Or. *Cels.* 6.45 (p.116.11; M.11.1308C); αἱ οὖν ἁ., θεὸν δὲ φημι καὶ κόσμον, ἀλλήλων καὶ τῆς μεσότητος, λέγω δὲ τὴν φύσιν, ἀπάγειν τὸν ἄνθρωπον εἰώθασιν Max. *ep.* 9 (M.91.445D); 2. *excellence* οἱ δὲ ἄγγελοι ἐκτός ὄντες σαρκὸς ἐν μακαριότητι ἁ. ... καὶ δόξης εἰσὶν Meth. *res.* 1.49 (p.302.8; M.18.277A); of S. Paul δικαιοσύνη... δι' ἁ. ... φιλοσοφίας τε καὶ θεοσεβείας Eus. *h.e.* 2.23.2 (M.20.196C); συναντήσθων σοι, λόγε... ἡ τῶν ἀποστόλων ἁ. ἐπὶ τοῦ ὁρους Θαβάρ Jo. *D. carm. transfig.* (M.96.848B).

ἀκρότομος, *sharp, flinty*, ref. Jos. 5:2 τῇ ἁ. πέτρα ὑπὸ Ἰησοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ... περιτέμνονται Or. *Jo.* 6.45 (26; p.154.16; M.14.277C); ref. Dt. 8:15 λέγει ὁ Ἰησοῦς, διψῶ, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐξ ἁ. τὰ ὕδατα πέτρας Cyr. *H. catech.* 13.29; †*Meth. Sym. et Ann.* (M.18.369B); met. ἵνα τὴν καρδίαν ἁ. οὖσαν εἰς λίμνας ὑδάτων μεταβάλῃς Hyper. *mon.* 74 (M.79.1480D).

ἀκροφανής, 1. *showing at the edge, just visible*, Nonn. *par. Jo.* 1:44 (M.43.757B); ib. 2:7 (761A); ib. 11:2 (810A); 2. *shining on high, shining forth*; of torchlight, ib. 18:3 (889B).

***ἀκροφιλόσοφος**, *consummate philosopher*, Leont. *B. Nest. et Eul.* 1 (M.86.1273B).

ἀκροφύτης, *highly endowed by nature*, Synes. *Dion.* 17 (p.275.9; M.66.1160C); ἵππον ἁ. εἰς ἅπασαν ἀρετὴν ἵππῳ προσήκουσαν id. *ep.* 40 (M.66.1364C).

***ἀκροφύως**, *to the utmost that nature permits, perfectly*, Olymip. *Ecl.* 5:8 (M.93.544B); τὰ τοῦ θεοῦ ποιήματα, τὰ ἁ. συντεταγμένα ib. 12:10 (624B).

***ἄκρυος**, *without cold, summery*, Mir. *Artem.* 28 (p.41.20).

ἀκρώνυς, *toe-nail*, Apoc. *Esd.* (p.31.18).

ἀκρώρεια, ἡ, 1. lit., *mountain ridge; height* of heaven, Hom. *Clem.* 6.6; 2. met., *height, supreme excellence*, acc. Basilides ἡ δύναμις τῆς κρίσεως ἀπὸ τῆς ἁ. ἀνωθεν διὰ τοῦ δημιουργοῦ μέχρι τῆς κτίσεως, ὅ ἐστι τοῦ υἱοῦ Hipp. *haer.* 7.26 (p.205.18; M.16.3318A); τὴν ἀνωτάτω

πάντων μακαριότητα καὶ... ἡ τῶν ἀγαθῶν Or.Cels.6.44(p.115.7; M.11.1365D); ἡ τῆς ἀρετῆς Serap.Man.14(p.35; M.40.912B).

ἄκρωσις, utterly, supremely ὁ θεὸς ἡ ἀγαθὸς Meth.res.1.39(p.284.4; M.41.1108B); perfectly οἱ ἀκρότατοι βιοῦντες Jo.D.haer.15(M.94.685C).

ἄκρωτηριά-ω ([*]ἀκρωτ-), 1. cut off extremities, mutilate ἡ κρωτηριασμένοι [sc. lepers] τοῖς πλείστοις τοῦ σώματος μέρει Gr.Naz. or.14.10(M.35.869A); met., of demons τῷ κατὰ Χριστὸν γενομένῳ βαπτισμῷ ~ονται Nil.ep.3.16(M.79.208A); ref. circumcision, Or.com. in Gen.(M.12.76B); Gr.Nyss.hom.5 in Cant.(M.44.877C); ref. castration, Can.App.22; Chrys.hom.4.3 in Rom.(9.457E); hence 2. mutilate, diminish; writings, Meth.res.1.58(p.320.12; M.41.1153D); Eus.Marcell.1.4(p.30.30; M.24.773C); of Ebionite gospel τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ Ματθαῖον... ἡ κρωτηριασμένη Epiph.haer.30.13(p.349.3; M.41.428C); of number of apostles ἵνα μὴ ἡ κρωτηριασμένος ὁ χορὸς εἴη Chrys.hom.3.2 in Ac.(9.25B); of moon τὴν οὖν πασέληρον, οὗ γὰρ εὐθὺς ἡ κρωτηριασσο Proc.G.Gen.1.15(M.87.87C); ref. effects of Fall ἡ παράβασις ἐκείνου ἂ. τὴν δεδομένην ἐξουσίαν Chrys.hom.35.5 in Gen.(4.238B); †Caes.Naz.dial.160(M.38.1121); ref. Arianism ἀνόσιον... τὸν λόγον ἡ κρωτηριασθῆαι Alex.Al.ep.Alex.7(p.24.2; M.18.557B); τὸν τῆς ἐξανθρωπίσεως ἂ. λόγον Thdt.haer.4.1(4.350); ref. Apollinarianism τῶν ἀνθρώπων καταδέσμευτον δεικνύουσιν, ἡ κρωτηριασμένον τῷ κρεῖττον Gr.Nyss.Apoll.34(M.45.1197B).

ἄκρωτηριασμός, mutilation; 1. lit., Eus.I.C.7(p.214.3; M.20.1353D); Bas.hom.7.1(2.52C; M.31.281B); Thdr.Stud.ep.1.27(M.99.996D); of castration, Chrys.hom.4.3 in Rom.(9.458A); 2. met., curtailment, id.virg.46(1.306A).

*ἀκτάομαι, lose property, Olymp.Job.1:3(M.93.20C).

ἀκτέανος, without possessions, poor; esp. of monks, Gr.Naz.carm.1.2.17.43(M.37.784A); ib.2.2(poem).5.147(1532A); †Apoll.met.Ps.48:3(M.33.1380A).

ἀκτερίς, = ἀκτερεῖστος, unhallowed by funeral rites, Orac.Sib.3.481.

*ἀκτημον-έω, live in (voluntary) poverty ~οῦσι Χριστιανοί... διὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἐπαγγελίαν Cyr.H.catech.16.19; Thdr.Stud.ep.2.132(M.99.1425B).

ἀκτημοσύνη, ἡ, poverty (usu. self-chosen state of poverty app. πτωχεία, ἐνδεΐα);

A. in pagan philosophy ὁ τὴν εὐτέλειαν ἀγαπήσας φιλόσοφος Ἑλλήνων καὶ παράδειγμα ἐκείνῃ εὐδαίμονος βίου, οὗ οὐ κωλύμενος εὐδαιμονεῖν ἀπὸ τῆς παντελοῦς ἂ. Or.Cels.6.28(p.98.28; M.11.1337A); Κράτης... Κυνικός, ἔλεγεν ἐλευθερίαν εἶναι τὴν ἂ. Epiph.exp.fid.9(p.507.30; M.12.796A); Ἑλλήνων δὲ φιλόσοφοι οὐκ ὀλίγοι τοσαύτην ἐπεδείξαντο ἂ. ... ὅπως αὐτοῖς ἡ τὴν μεταίωαν θεωρία τὴν κατάληψιν ἔχειν δοκῇ ἀκραφὴν μὴ ἐνοχλοῦμένους ποθὲν φροντίδι πραγμάτων Nil.Magn.39(M.79.1017B).

B. Christian: 'holy poverty'; 1. def. οὐ γὰρ τὴν ἀκούσιον πενίαν τὸν ἂ. φάμεν, ἥτις ἐξ ἀνάγκης συμβαίνουσα θλίβει τὴν γνώμην... ἀλλὰ τῆς προαιρέσεως τὸ περὶ τὴν ὀλιγαρκίαν αὐθαίρετον Nil.Magn.2(M.79.969D); but ὁ μὲν... τινὸς τῶν πολυτελεῶν κειμηλίων πένις τε καὶ ἀκτημῶν... εὐρισκόμενος, ἄθλιος τῆς πενίας καὶ ἐλεεινὸς τῆς τῶν τιμῶν ἂ. ὁ δὲ πάντων τῶν κατὰ κακίαν νοουμένων ἐκούσιως πτωχεύων... οὗτος ἐν τῇ μακαριζομένῃ πτωχείᾳ Gr.Nyss.beat.1(M.44.1200B); as temperate use of possessions τῆς ἂ. τὸ εὐαγγελικὸν ἐκπληροῖ μέτρον ὁ περὶ χρήματα ἐγκρατὴς διακείμενος Bas.res.16.3(2.359C; M.31.960C); ἂ. ἐστὶν νοητὴ, ἡ παντελὴς ἀπάθεια, καθ' ἣν γενόμενος ὁ νοῦς ἀναχωρεῖ τῶν ἐνταῦθα Thal.cent.2.90(M.91.1445C); 2. different degrees τριττῆς οὐσης ἐν τῷ βίῳ ἀγωγῆς τῆς ἄκρας ἂ. καὶ τῆς μέσης, καὶ τῆς ἐνύλου, καὶ πολυκτημόνων· μία γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς, καὶ θεοπισθεῖσα παρὰ τοῦ δημιουργοῦ, καὶ πολιτευομένη πᾶσι ὁμοίως, ἀμέριμνος, καὶ παντάπασιν αἴλος, ἣν ἔτεμον ὕστερον εἰς τὰς διαφορὰς ταύτας αἱ ποικίλως... σχισθεῖσαι γνώμαι τῶν ἀνθρώπων Nil.Magn.13(M.79.985B); 3. its sources: H. Ghost ἂ. ... δίδωμι... τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Cyr.H.catech.16.22; Nil.ep.2.204(M.79.308B); Christ its teacher, Cyr.H.catech.13.5; charity εἰπέ δή μοι, ἡ ἀγάπη τὴν ἂ. ἔτεκεν, ἡ ἂ. τὴν ἀγάπην; ἐμοὶ δοκεῖ ἡ ἀγάπη τὴν ἂ. ἡ καὶ ἐπέφυγεν αὐτὴν μάλλον Chrys.hom.11.1 in Ac.(9.90C); 4. prototypes: Elijah, Chrys.hom.12.3 in Phil.(11.294D); Noah, Apophth.Patr.(M.65.336C); 5. poverty as essential virtue of monastic or ascetic life, cf. Clem.q.d.s.20(p.173.5; M.9.625A) for poverty as necessary for salvation; οἱ καὶ εἰς ἄκρον ἐλάσαντες ἀκτημοσύνης διὰ τὴν κατὰ θεὸν φιλοσοφίαν Eus.fr.Lc.6:20(M.24.533C); δεῖ τὸν προσερχόμενον θεῷ, ἂ. ἀσπάζεσθαι κατὰ πάντα Bas.ep.22.3(3.101B; M.32.293A); Diad.perf.85(p.116.9); προσήνεγκαν οἱ πατέρες τῷ θεῷ, πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, δῶρα τὴν παρθενίαν καὶ τὴν ἂ. Dor.doct.1.11(M.88.1629C); ἡ ἂ. εὐκρινὴ τὴν πολιτείαν τοῦ μοναχοῦ ἀποδείκνυσιν Ant.Mon.hom.89(M.89.1705C); 6. combined

with other monastic virtues and exercises ἂ. καὶ ἡ ψαλμωδία Mac.Aeg.cust.cor.12(M.34.832C); τὸ τῆς ἂ. κατόρθωμα, καὶ τὸ τῆς ἡσυχίας κτλ. Bas.ascet.2.2(2.326B; M.31.888A); with ἡσυχία, Chrys.hom.1.5 in Mt.(7.10B); παρθενία, id.hom.1.2.7 in Rom.(9.547C); †Proc.G.Pr.13:13(M.87.1352C); ταπεινότης, Apophth.Patr.(M.65.172C); as one of three principal monastic virtues with πραύτης, καὶ ἐγκράτεια, ib.(185A); with eremitical life, Epiph.haer.64.4(p.410.1; M.41.1076C); 7. partic. characteristics and effects φαῖναι οὖν αἱ τῆς ἀγαθῆς κειμήλιον τὴν ἂ. τῷ ἀνδρείῳ φρονήματι· καὶ γὰρ τῶν πρακτικῶν ἀμωμητῶν χαλόνος τυγχάνει †Ath.v.Syncl.30(M.28.1505C); [sc. Βασίλειος]... διὰ τῆς τελείας ἂ. ἀνεμπόδιτον ἐαυτῷ τὸν εἰς ἀρετὴν βίον παρασκευάζοντα Gr.Nyss.v.Macr.(p.377.18; M.46.965C); ισχυρὸν γὰρ ὅπλον ἂ. Chrys.stat.2.9(2.34B); ἀκτημοσύνη τὸ τῆς φιλοχρηματίας ἱασόμεθα πάθος Nil.exerc.72(M.79.805B); frees soul for contemplation, Marc.Er.opusc.2.137(M.65.952A); leads to heaven, Ant.Mon.hom.8(M.89.1460A); διὰ γὰρ τῆς ἂ. τοῖς ἀγγέλοις συναμιλλᾶται, καὶ τοῖς δικαίοις συχορεῖται ib.89(1705D); 8. praise of poverty τὸ τέλειον ἀγαθόν, ἡ ἂ. †Ath.v.Syncl.72(M.28.1529B); Gr.Naz.or.34.4(M.36.244C); ἂ. φιλαργυρίας ἐκρίστωμα, ἀφιλαργυρίας δὲ ρίζωμα, καρπὸς ἀγάπης καὶ σταυρὸς ζωῆς, ἀνώδυνος βίος, ἀνεπίφθονος θησαυρὸς, ἀμέριμνος οὐρανός... εὐαγγελίων πράξις, ἄλυστος κόσμος, ὁξύδρομος ἀγωνιστὴς †Nil.vit.3(M.79.1141D); καλαὶ μὲν αἱ πράξεις, ἀλλὰ μείζων πάντων ἡ ἂ. ἐστὶ Ἀποφth.Patr.(M.65.188A); ἂ. ἐστὶ φροντίζων ἀπόθεσις, ἀμεριμνία βίου, ὁδοιπόρος ἀνεμπόδιτος Jo.Clim.scal.17(M.88.928B); superior to almsgiving οὐκ ἐνδέχεται γὰρ τινα ταύτης ἀρετῆς, λέγω δὴ τῆς ἀγάπης, ἐφικέσθαι, εἰ μὴ ἐκ τῆς ἂ. ... οὐ διαβάλλουσα τὸν ἔλεον ταῦτα λέγει· ἀλλὰ τῆς ἂ. τὸ καθαρὸν δεικνύουσα †Ath.v.Syncl.72.74(1329C,D); 9. heret. [†Ποστολικοί]... σεμνύνονται δὲ θῆναι ἂ. σχίζουσι... ἐκκλησίαν Epiph.haer.61.1(p.380.16; M.41.1040C); opp. balanced view of Church ἡ ἐκκλησία... ἔχει ἂ. ἀλλ' οὐ κατεπαίρεται τῶν ἐν κτήσει δικαιοσύνης ὑπαρχόντων καὶ ἐκ τῶν ἰδίων γονέων ἔχοντων, ὅπερ εὐνοῖται τε καὶ τοῖς ἐπιδοκίμοις ἐπαρκέσειεν ib.61.3(p.382.19; 1041C).

ἀκτημῶν, A. poor, without possessions; 1. in gen. ἀπέχεται... ὁ ἂ. πλεονεξίας Marc.Er.opusc.2.24(M.65.933C); ὁ ἂ. ἐπὶ γῆς μὲν πολιτεύεται, τὴν δὲ διατριβὴν ἐν οὐρανοῖς κέκτηται Ant.Mon.hom.89(M.89.1705D); ἂ. ἐργάτης... τὰ προσόντα αὐτῷ ὡς μὴ ὄντα λογιζόμενος, ἀναχωρήσας καταλαβούσης τῇ ἡσυχίᾳ πάντα σκήβαλα Jo.Clim.scal.17(M.88.928C); ἂ. ἐστὶν ὁ ἀποταξάμενος πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ, καὶ μὴ δὲ τὸ σύνολον ἐπὶ γῆς κεκτημένος πληρὸν τοῦ σώματος· καὶ τὴν πρὸς αὐτὸ δὲ σχέσιν διαρρήξας, τῷ θεῷ καὶ τοῖς εὐσεβεῖσι τὴν ἐαυτοῦ κατεπίστευσεν οἰκονομίαν Max.caril.2.88(M.90.1013A); 2. partic.: OT prophets Ἠλίας ὁ ἂ. ὡς μὴ δὲ ἄρτον ἔχειν παρ' ἐαυτῷ φαγεῖν Or.sel.in Ps.4:6(M.12.1156C); τῶν... προφητῶν τὸν ἂ. βίον ἡ ἱστορία διδάσκει Thdt.qu.19 in 4Reg.(1.522); Jo. Bapt., Cyr.H.catech.3.6; apostles, ib.16.10; Epiph.haer.61.3(p.383.21; M.41.1044B); τί γὰρ τελάνων κατηλικώτερον; ἀλλ' ὁμοῦς γέγονεν ἂ. ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ πειθεσθαι τοῖς τοῦ ἱατροῦ νόμοις Chrys.hom.74.5 in Mt.(7.722A); Titus, Thdt.Tit.3:13(3.709); early Christians ἀπὸ τῶν φιλατῶν, γυναικὸς λέγων καὶ παίδων καὶ πατὸς γένους, τὸν ἂ. τρόπον ὁμομένων Eus.d.e.3.4(p.117.7; M.22.200C); ascetics, Eus.m.P.11(p.934.25; M.10.1540A); Bas.inst.ascet.2(2.200A; M.31.621B); Thdt.h.e.5.35.3(3.1076); Apophth.Patr.(M.65.152B); Messalians ἀκάτωτοι δὲ εἰσι καὶ ἐκτείνουσι χεῖρας μετατείνω ὡς ἀβίωτοι καὶ ἂ. Epiph.haer.80.3(p.487.15; M.42.760D); 3. ref. spiritual advantages of the poor life ἐν ἂ. καὶ ἐλευθερίᾳ ζῶντα βίῳ Gr.Nyss.fat.(M.45.149A); οἱ... τὸν ἂ. καὶ φροντίζων ἐλεύθερον ἀσπαζόμενοι βίον, ὅλους ἐαυτοὺς ἀφιερῶσι... θεῷ Thdt.qu.1 in Lev.(1.178); οὐ θλίβει τοὺς ἂ. ἐπιθυμία τῶν παρόντων, σκικρὰ δὲ παρασκευάζει, καὶ γάννυσθαι Nil.Magn.1(M.79.969C); id. spir.mal.7(M.79.1152C) cit. s. ἀετός; Ant.Mon.hom.89(M.89.1705C); ἂ. μοναχὸς δεσπότης κτισμῶν... ἂ. ἄνθρωπος ἐν προσευχῇ καθαρὸς, ὁ δὲ φιλοκτημῶν εἰκόνας ὕλης προσεύχεται Jo.Clim.scal.17(M.88.928B); but voluntary poverty not in itself perfection ὁ ἂ. φουσᾷται πολλάκις διὰ τοῦτο Chrys.hom.32.6 in 1Cor.(10.293E); οὐδὲ εἴπε [sc. Christ] γίνεσθε ἂ., ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ἂ. ἐστὶν Dor.doct.14.6(M.88.1784B); Jo.Clim.scal.17(M.88.928D); hence not required from everyone οὐ δύνανται γενέσθαι ἂ.; δὸς ἐκ τῶν ὄντων Chrys.hom.45.2 in Mt.(7.478C); ἀφιλαργυρον, οὐκ εἶπεν ἂ. Thdt.1Tim.3:3(3.654); 4. spiritually poor, detached μακάριος ἐστὶν ὁ νοῦς, ὁ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς αἴλος καὶ ἂ. γίνεται Evagr.Pont.or.119(M.79.1193B); 5. of God (Marcionite), denied by orthodox θεὸς... οὐ νόθον... καὶ ξένον καὶ ἂ. Adam.dial.5.28(p.240.7; M.11.1884A).

B. not possessing, deprived of τῶν ἀλλοφύλων κειμηλίων ἂ. Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.360A); Bas.Sel.or.24(M.85.280C).

*ἀκτησία, ἡ, poverty (voluntary); esp. of monks and other ascetics, Gr.Naz.or.43.60(M.36.573C); †Bas.const.20.4(2.566D; M.31.1393C); Niceph.Ur.v.Sym.32(M.86.3016B); †Jo.D.fid.dorm.13(M.95.

257C); bringing freedom and joy, Gr.Naz.carm.1.2.10.267(M.37.699A); †Jo.D.B.J.18(M.96.1024C); opp. κτήσις, Max.ep.1(M.91.369D); of Rechabites Ἰωνάδᾶβ δὲ παῖσιν εἰσάγων ποτὲ ἅ. τε καὶ τὸν ὑψηλὸν βίον Gr.Naz.carm.1.2.10.509(717A); of a Cynic philosopher, Cosm. Mel.schol.(M.38.557) in Gr.Naz.carm.1.2.10.206.

*ἀκτίνα, ἦ, = *aktis*, ray, Chrys.a.exil.1.3(3.417C).

ἀκτινοειδής, raylike, shining, Cyr.H.catech.15.20; Socr.h.e.3.20.14(M.67.432A).

*ἀκτινοειδής, furnished with rays, Orac.Sib.8.191; ib.14.270.

*ἀκτινολαμπέω, shine, Thdr.Stud.or.5.2(M.99.721B).

*ἀκτινοφανής, radiant, Max.opusc.(M.91.72A).

*ἀκτινοφανώς, radiantly, Max.ambig.(M.91.1128A).

ἀκτίς, ἦ, ray, beam; 1. lit., of sun's rays, Chrys.hom.79.3 in Mt.(7.762D); διὰ τῆς δ. ἦν ἀπὸστραφέν ἐν τῷ σταυρῷ ib.16.2(205A); 2. met.; a. of Son τὸν υἱὸν ἐγέννα ὥσπερ τινὸς φωτὸς δ. καὶ ζωῆς πηγῇ Eus.e.th.1.8(p.66.30; M.24.837C); δ. σωτὴρ ὁ ἡμέτερος, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἡ διδύμος τοῦ πατρὸς δ. †Gr.Thaum.ep.Philagr.(M.46.1105D); ref. Mal.4.2 δικαιοσύνης δ. σοφίας τε αὐγὰς τὰς παμμακαρίας καταλάμπει δυνάμεις Eus.I.C.6(p.211.27; M.20.1349C); ref. Jo.8.12 τὰς ἡλιακὰς Χριστοῦ δ. Or.Jo.1.25(24; p.31.26; M.14.69A); acc. Gnostics ἀναστειλάς τὴν ἐπελθοῦσαν δ. τῆς δυνάμεως, δ. σωτὴρ ἀπάλασε μὲν τὸν θάνατον Clem.exc.Thdol.61(p.127.21; M.9.688D); υἱὸς δ. ἀμυδραῖ...συγκρατοῦσι τὴν μεταβολήν, τὴν γένεσιν Hipp.haer.8.13(p.233.10; M.16.3359B); b. in gen. ψυχὰι θεοσεβείας...ἀπλανοὺς ἀκτίσι πεφωτομένους Eus.I.C.8(p.17.21; M.20.1361B); θερμὸς περὶ τὸν θεὸν ἔρωσ...τὸν νοῦν...ταῖς δ. νύκτων Thdt.h.rel.30(3.1292); ταῖς δ. τῆς διδασκαλίας δ. καταυγασθέντες id.h.e.4.21.12(3.986); exeg. Cant.2:3 φυγεῖν τὰς τῆς κακίας δ. ... ἵνα μὴ πάλιν γένηται μέλαινα id.ad loc.(2.55); ἀνδρὶ, τὰς ἀποστολικὰς ἀφίξεις δ. Gel.Cyz.h.e.3.9.16; 3. mid-wife's instrument, Bas.Sel.or.2.1(M.85.40A).

*ἀκτιστήται, οἱ, name of a monophysite sect λέγουσι...ἀκτιστον γεγενῆσθαι τὸ τοῦ κυρίου σῶμα Tim.CP haer.(M.86.44C).

ἀκτιστος, uncreated; 1. of divine nature or being ἡ κτιστὴ φύσις ἀπὸ τῆς δ. οὐσίας ἀφέστηκεν Eus.v.C.5 tit.(p.152.11; M.20.1230C); Gr.Naz.or.23.11(M.35.1164A); τῆς νοητῆς φύσεως διχῇ διηρημένης, ἡ μὲν δ. ἐστὶ καὶ ποιητικὴ τῶν ὄντων Gr.Nyss.hom.6 in Cant.(M.44.885D); ἡ δ. φύσις τῆς κινήσεως...ἀνεπίδεκτος id.or.catech.6(p.34.1; M.45.28C); ἀπαντα εἰς τε κτιστὸν καὶ ἅ. διαιρούμενα...ἡ μὲν δ. καὶ δεσποτικὴ καὶ πάσης ἀνάγκης ἐλευθέρη, ἡ δ. κτιστὴ δουλικὴ Thdt.rect.conf.4(M.6.1212C); 2. of Trin., †Ath.Apoll.1.3(M.26.1097A); Bas.ascet.disc.1(2.212C; M.31.649B); Gr.Nyss.or.catech.39(p.156.5; M.45.100B); ἡ μία τριάς εἰς ἐπὶ θεός...δ. Epiph.haer.76.49(p.405.6; M.42.621D); τρισυπόστατον θεότητα...δ. †Meth.palm.5(M.18.393A); Jo.V.Hicon.4(M.96.1352C); 3. of Father ἐκέλευσε ἡμᾶς βαπτίζεσθαι...οὐδὲ εἰς ὄνομα ἀκτίστου καὶ κτίσματος, ἀλλ' εἰς ὄνομα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος Ath.decr.31.3(p.27.24; M.25.473C); εἰ κτίσμα καὶ οὐ γέννημα ὁ υἱός...μάτην ἀγέννητος ὁ πατὴρ λέγεται, οὐκ ὄντος ὅλους γεννήματος πρὸς δ. καλεῖται ἀγέννητος. δικαιότερον οὖν ἅ. ἡ ἀγέννητος λέγοιτο ἂν Didym.(†Bas.)Eun.4(1.283E; M.29.681C); Cyr.Heb.1.8(p.462.13; M.74.960B); Thdt.qu.3 in Gen.(1.6); Jo.D.f.o.1.2(M.94.792C); 4. of Son; a. in gen. οἱ μὲν τὸ ἐν μὲν μήτε δὲ γεννηθέν μήτε ὅλους ἔχον τὸν αἴτιον λέγονται τὸ ἀγέννητον, οἱ δὲ τὸ ἅ. Ath.syn.46(p.271.19; M.26.776B); †Cyr.H.occurs.8(M.33.1196B); opp. angels, Didym.ap.cat.Heb.1.7(p.131.28); ἡ ὥδις τὴν δ. φύσιν οὐκ ἡλλοίωσεν Procl.CP.or.2.2(M.65.693B); γέγονε [sc. Ἀδάμ] κατ' εἰκόνα [Χριστός] εἰκὼν δ. ib.2.3(696C); b. esp. agst. Arianism τὸν υἱὸν καὶ τὸ πνεῦμα...τῆς δ. φύσεως Gr.Nyss.Eun.1(p.85.16; M.45.317A); Didym.(†Bas.)Eun.4(1.287A; M.29.689B) cit. s. συναΐδιος; Epiph.haer.69.56(p.204.4; M.42.292A); ἵνα...ἡ ἀγία ἑσσαρκος οἰκονομία...συνενωθῇ ἅνω τῷ δ. λογῷ ib.69.42(p.190.12; 268C); Chrys.hom.2.3 in Jo.(8.22A); Cyr.thes.32(5.312A); ref. Pr.8:22 κτισθέντος τοῦ σώματος, ἐάντων κτισθῆσθαι λέγει, καίτοι τὴν οὐσίαν δ. ὦν ib.15(167B); ὁ ἐμός πατὴρ...ἐδόξε κτιστὸν σαρκὶ με γενέσθαι τὸν δ. †Proc.G.Pr.8:22(M.87.1296B); acc. Eunomius υἱός...κτίσμα τοῦ ἁ., οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων Eun.apol.28(M.30.868B); c. of Christ's divine opp. human nature τὸ δὲ τῷ δ. κοινωνήσαν ἡ ἐνωθέν, ἴδιον μὲν τοῦ δ. λέγεται, οὐ μὲν αὐτὸ δ. †Ath.Apoll.1.4(M.26.1100A); εἰ δ. ἅ. δ. σῶμα ἀνελάβετο...ἀπόλωλεν ὁ ἀρχέντος Ἀδάμ ib.(1100B); δ. τὸν ἐν ἀρχῇ ὄντα λόγον...κτιστὸν δὲ τὸν σάρκα γενόμενον καὶ ἡμῖν σκηρῶσαντα Gr.Nyss.hom.13 in Cant.(M.44.1045C); Thdt.ap.Cyr.apol.Thdt.(p.109.21; 61.204E); οὐ μὴν τῷ δ. τὸ κτίσμα κατ' οὐσίαν συμπλέκεται...δ. υἱὸς ναὸν ἔχει τὸ κτίσμα Bas.Sel.or.25(M.85.297B); Justn.conf.(p.80.38; M.86.1003D); ἡ παρθένος τὸν δ. ἐν γαστρὶ κτισθόμενον φέρουσα Sophr.H.or.7.12(M.87.3341C); οὐ φαμεν σάρκα ἡ ἀνθρωπότητα δ. †Cyr.Trin.9(63.13C; M.77.1172C); Leont.H.monoph.12(M.86.1777B); CLater.can.4; ref. monothelites οὐ γὰρ οἶδον τε τὴν αὐτὴν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἡ θέλουν...

θεῖαν ἐν ταύτῃ καὶ ἀνθρωπίνην ὑπάρχειν, ἡ δ. καὶ κτιστὸν Max.opusc.(M.91.117A); ref. followers of Paul of Samosata, acc. Apollinarius ἄλλον μὲν τὸν ἐξ οὐρανοῦ λέγουσι...ἄλλον δὲ τὸν ἐκ γῆς...τὸν μὲν δ. τὸν δὲ κτιστὸν Apoll.ep.Dion.1(p.256.3; M.PL.8.929A); acc. Apollinarius οὐ διατέμενται...ὅτε πλαστός ὁ δ. ὀνομάζεται τῇ συναφείᾳ τῇ...πρὸς τὸ πλασόμενον σῶμα· ὁμολογεῖται δὲ ἐν αὐτῷ τὸ μὲν εἶναι κτιστὸν ἐν ἐνότητι τοῦ δ., τὸ δὲ δ. ἐν συγκράσει τοῦ κτιστοῦ, φύσεως μᾶς ἐξ ἐκατέρου μέρους συνισταμένης id.corp.et div.41(p.187.4; M.PL.8.873C); τὸ σῶμα...ἡνωται τῷ δ. καὶ θεὸς ὢν κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ ἑνώσιν, δ. ἐστὶν ἡ θεός id.fr.148(p.247.4)ap.Leont.B.Apoll.(M.86.1965B); [sc. ἡ σάρξ] ὡς λόγος οὕτως καὶ ἅ., οὐχ ὅτι μὴ ἔκτισται, ἀλλ' ὅτι λόγος ἐκ τῆς ἐνώσεως ἀπεφάνθη id.fr.145(p.242.10)ap.eund.(1968C); ἀνάθεμα οὖν ὁ μὴ λέγων ἐκ τῆς μαρίας τὴν σάρκα καὶ τὴν δ. φύσεως λέγων αὐτὴν καὶ ὁμοούσιον τῷ θεῷ id.10m.syn.(p.263.12; M.86.1952B); 5. of H. Ghost πιστεύομεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον...τὸ δ., τὸ τέλειον †Ath.interpr.(p.66.24; M.26.1232B); Gr.Nyss.fid.(M.49.141C); Didym.(†Bas.)Eun.5(1.309E; M.29.744A); Epiph.haer.69.56(p.204.4; M.42.292A); πνεῦμα θεοῦ...δ., ἐκ τοῦ πατρὸς Symb.ap.eund.anc.119(p.148.30; M.43.236B); εἰ γὰρ ἦν κτίσμα τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἂν συνηρμήθη αὐτὸ τοῖς δ., ἵνα σὺν αὐτοῖς προσκυνῇται †Leont.B.sel.4.1(M.86.1220C); Jo.D.disp.(M.96.1341D).

*ἀκτιστοσυμπλαστουργασύνθρονος, uncreated fellow worker sharing the throne; of H. Ghost, Jo.D.carm.pent.119(p.217; ἀκτιστον, συμπλάστουργον, σύνθρονον M.96.873C).

*ἀκτιστός, without being created, as uncreated, ref. Trin. κατὰ δὲ τὸ...δ. εἶναι καὶ μηδενὶ τόπῳ περιελθῆναι Gr.Nyss.diff.ess.4(M.32.332A); δ. αἰὶ ἡ τριάς φανερωμένη Epiph.haer.76.47(p.401.19; M.42.616C); ref. God δ. ἐκ τῆς αὐτοῦ οὐσίας...τὸ ἀφθαρτον ἔχει· ὁ δὲ οὐρανὸς κτιστός ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ βουλήσεως ἔχει τὸ ἀφθαρτον †Justn.qu.Chr.5.2(M.6.1457B); ref. Son πῶς οὖν ἀπέθανεν ὁ κύριος, εἰ δὲ ἀκτιστός δ. ἐπεδήμησεν ἐπὶ γῆς; †Ath.Apoll.1.6(M.26.1101B); τὸν ἐξ ἀρχῆς δ. ἐκ τοῦ πατρὸς ὄντα κύριον καὶ Χριστὸν Gr.Nyss.Eun.5(2 p.126.12; M.45.708D); Leont.H.Nest.1.39(M.86.1500B); ref. H. Ghost δ. ἐκ θεοῦ. τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, διὸ καὶ αἰώνιον καλεῖται Thdt.Trin.27(M.75.1188A).

*ἀκτός, (Lat. *actus*) 1. directed, hence governed from outside ὁ μὲν [sc. κόσμος] δ. ὁ δὲ [sc. ἄνθρωπος] αὐτεξούσιος Melet.nat.hom.31(M.64.1301A); 2. neut. as subst., transaction by officials, law courts, councils, etc., Justn.apol.35.9(M.6.384C); Epiph.haer.50.1(p.245.7; M.41.885A); CCP(536)act.1(p.152.8; H.2.1224E).

[*]ἀκτουάριος, ὁ, (Lat. *actuarius*) accountant, paymaster, IGC As.Min.211.

*ἀκτυπησία, ἡ, quiet, Nil.epp.1.281(M.79.185B).

*ἀκυβερνησία, ἡ, lack of guidance, Ephr.1.78C.

ἀκύμαντος, waveless, met., calm οἱ λογισμοὶ [sc. τῆς ψυχῆς] ἀτάραχοι καὶ δ. Ath.v.Anton.35(M.26.896A); δ., τὴν δι' ἀρετῆς ζωὴν Gr.Nyss.hom.3 in Cant.(M.44.817A); Chrys.hom.34.5 in Mt.(7.396B); neut. as subst. τὸ τῆς ἀταραξίας πεπηγὸς καὶ δ. †Bas.const.2.1(2.541C; M.31.1340B).

*ἀκυμάντως, without waves, calmly; met., without disturbance, Clem.paed.3.12(p.291.5; M.8.680C); †Jo.D.B.J.16(M.96.1004A).

*ἀκυμαστοδεδιοικρίστος, chosen as unshaken to bear God; of the Cross, †Chrys.ador.2(11.824B).

*ἀκυριεύτος, not to be ruled, overmastering ὁδύνη †Gregent.disp.(M.86.720A); free ἡ αὐτεξουσίτης...ἐστὶν ἡ δ., πρὸς τὸ καταθύμιον ἀνεμπόδιστος κυριεύσει Anast.S.hod.2(M.89.77D); †Sophr.H.triad.(M.87.3957D).

ἄκυρος, 1. without authority, powerless, Trin. κακὸς ἐποίησε μόνη τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν κυριωτάτην εἰπὼν...κατασκευάζων κατὰ τὸ σιωπώμενον δ. ... εἶναι τοῦ υἱοῦ καὶ τὸ πνεῦμα τὴν οὐσίαν Gr.Nyss.Eun.1 tit.15(1 p.2.24, v.l. ἀκύρως M.45.245); τὸ γὰρ δ. τῷ ἀνυπάρκῳ ταυτὸν ἐστὶν ib.1(1 p.75.8; 305B); 2. without force, null, invalid; esp. of ordination, CNic.(325)can.16; CAlex.ep.ap.Ath.apol.sec.12(p.97.10; M.25.269A); CAnt.(341)can.22; CChalc.can.6.

ἀκυρωσία, ἡ, cancelling, annulling, Max.opusc.(M.91.109B).

*ἀκυρωτέον, one must cancel, Clem.paed.2.10(p.211.13; M.8.504B).

ἀκωκή, ἡ, point of a sword, met. διατάγματα λυθρῶν μαιφόνους ὡς εἰπεῖν δ. συνέταττε Const.ap.Eus.v.C.2.51(p.62.29; M.20.1028C).

*ἀκωνίτης, ὁ, javelin-thrower, MAMA 3.414.

*ἀλαβανδινόν, τό, a product of India, perh. species of ruby καθάρη, βάλλουσα τὸ δ. Cosm.Ind.10p.11(M.88.448B).

[*]ἀλαβαστρινός, of alabaster, A.Andr.el Mt.29(p.109.10); ib.30(p.111.14).

[*]ἀλαβαστροθήκη, ἡ, box containing alabaster vessel, Amph.hom.4.11(M.39.88B).

(M.104.685A); cf. *immunitatem ipso jure omnes habere tutelae...et non solum tutelae esse eos expertes, sed etiam curae, non solum pupillorum et aduulorum, sed et furiosi et muti et surdi et aliarum personarum*, Justn.cod.1.3.51(p.34).

ἀλειούργητος, 1. *immune*, of clergy from curial obligations κληρικούς...ἀπὸ πάντων ἀπαξ ἀπλῶς τῶν λειτουργιῶν βούλομαι ἀ. διαφυλαχθῆναι Const.ap.Eus.h.e.10.7.2(M.20.893B); Ath.h.A.78.3 (p.227.5; M.25.788C); cf. *Cod.Thds.16.2.1,2,7*; in gen., from taxation τὴν μικρὰν κτῆσιν τῶν πενήτων ἀ. καταστήσαι Bas.ep.142(3.235C; M.32.592C); met., *excused from service* (of God) εἶπες τὴν τὸν ἔξωθεν μελῶν δοξολογίαν. τί οὖν; τὰ ἔσωθεν ἀ. μένει; Bas.Sel.or.10.1 (M.85.142A); 2. *not served by ministers, without ministry* ὁ τὸ ἀγίασμά σου ἀ. μὴ ἐγκαταλιπὼν Lil.ap.Const.App.8.5.4; ἵνα μὴ τὸ εὐκτήριον ἀ. καταλείψειεν †Sophr.H.v.Mar.Aeg.1.7(M.87.370A); 3. *without the liturgy*; cf. *ex antiquiorum Graecorum canonum praecepto missae sacrificium offerre, nisi sabbato et dominica et sancto annuntiationis die, toto quadragesimae spatio non licet...unde dies quadragesimales merito d. vocantur*, N. Nilles *Kalendarium Manuale* (Innsbruck, 1897, vol.2 p.25ff.); cf. *CLaod.can.49*; *CTrull.can.52* cit. s. τεσσαρακοστή; εἰ τις ἱερεὺς οὐ λειτουργήσῃ, ἀλλὰ φάγῃ τὰς προσφορὰς ἀ. *Nomoc.111*; cf. *aquam illam benedictam in theophaniis, majori in pretio habent, quae inter missarum solemnia juxta allare residebat, quam quae sacrificio praesens non fuit: prior enim illa est agiasmos λειτουργηθείς...aliam vero licet precibus iisdem benedictam ut ἀ. ...et ideo minus sanctam, minus existimant*, *Euchol.*(p.132).

ἀλείψω, anoint;

A. lit.; 1. as sign of rejoicing ~εσθαι κελεύσας [Mt.6:17], οὐχ ἵνα ~ώμεθα πάντως...ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς παλαίοις ἔθος ~εσθαι συνεχῶς ἦν εὐφρανόμενοι καὶ χαίρουσι Chrys.hom.20.1 in Mt.(7.260A); 2. in athletics, met. ref. Christian life οὐδεὶς...ἀλειψόμενος ἀνεῖν ἐπιζητεῖ id.hom.8.3 in 2Tim.(11.709F); 3. of anointing of Christ's feet, allegorized ἡ γυνὴ τοὺς πόδας ἡλείφεν τοῦ κυρίου...μύρον γὰρ εὐώδει ~όμενοι οἱ πόδες θεϊκὴν αἰνιττοῦται διδασκαλίαν ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς ~.δοξοῦσαν Clem.paed.2.8(p.194.2ff.; M.8.465B); Ph.Carp.Cant.3 (M.40.40A); 4. of 'anointing' of Messiah ἐλαίω...τῷ ἐνθῶς τῆς ἀγαλλιᾶσεως ἡλειμμένον Eus.h.e.1.3.15(M.20.73B); Ἰουδαίους τοὺς τὸν ἡλειμμένον προσδοκῶντας ἀπατάτω Cyr.H.catech.15.11; †Bas.Sel.or.38.5(M.85.425B); Cosm.Ind.top.6(M.88.333A); τὸν ἡλειμμένον δὲν ἐκδέχεσθε ἡμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι τί μέλλει εἶναι; †Anast.S.Jud.disp.3 (M.89.1240A); ib.(1241B); of which Christians partake ὁ ἀλειψάμενος ἐχρίσατο...χρίσαι τὴν κεφαλὴν χρίσας ἀγίω, ἵνα μέτοχος γένῃ Χριστοῦ Bas.hom.1.2(2.2C; M.31.165A); anointing of Christ typified by anointing of Jacob's stone, Dem.fr.(p.346); 5. of anointing in connexion with baptism; a. in pre-baptismal unction; i. as sacramental rite for bestowal of H. Ghost λαβὼν δὲ ὁ ἀπόστολος τὸ ἔλαιον καὶ καταχέας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν καὶ ἀ. καὶ χρίσας αὐτοὺς ἠρᾶτο λέγειν 'ἐλθέ τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ Χριστοῦ...ἐλθέ τὸ ἅγιον πνεῦμα' A.Thom. A.27(p.142.12ff.); for remission of sins, averting of Devil, and salvation of soul, ib.157(p.267.16); Const.App.3.16.2(cf. ib.7.42.3); with purpose unstated ἀ. ἐλαίω καθῆκεν εἰς τὴν θάλασσαν εἰς ὄνομα πατρὸς κτλ. A.Mt.27(p.257.5); ii. as rite of exorcism ἐλαίω ἡλείψετε ἐπορκιστῶ, ἀπ' ἀκρῶν τριχῶν κορυφῆς ἕως τῶν κάτω καὶ κοινοὶ ἐγίνεσθε τῆς καλλιελαιῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ Cyr.H.catech.20.3; ἀ. τῶ ἀλείψματα τοῦτ' αὐτὸς προσοίκοι τῇ θεῷ ταύτῃ ἀναγεννῆσαι Serap.euch.22.1; Proc.G.Jos.3.2(M.87.1004C); b. in post-baptismal unction with chrism μύρον, ὁ ἀγιασθέντες ~όμεθα ὑπὸ τοῦ ἱερέως Didym.Trin.2.6(M.39.557C); 6. in unction of sick (v. χρίω), Vict. Mc.6:13(p.324.11); 7. Jacob's anointing of stone interpreted as symbolical of offering to God, and compared with anointing by faithful of sacred objects, relics, etc., Thdt.qu.84 in Gen.(1.94); v. ἔλαιον; 8. met. μὴ ~εσθε δυσωδίαν τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀρχοντος τοῦ αἰῶνος τούτου Ign.Eph.17.1.

B. met. (from anointing of athletes); 1. *train, encourage* ὁ ἄνθρωπος...δ. ἀ. κατὰ τοῦ πονηροῦ τὸν ἀσκητὴν Ἰακώβ Clem.paed.1.7 (p.123.29; M.83.317C); ὁ θεὸς νόμος ~ει...τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τὴν ἐγκράτειαν id.Str.2.20(p.170.17; M.8.1049A); ἀφοβον οὐδ' καί...πεποιθότα ἐπὶ κύριον ἡ ἀγάπη ~ουσα...κατασκευάζει τὸν ἴδιον ἀθλητὴν ib.7.11(p.48.21; M.9.493B); ληστὴς κατ' ἀνθρώπων ~ων τοὺς ἐπομένους Or.Cels.1.30(p.81.24; M.11.717A); καλὸν παρακαλεῖν ἀλλήλους ἐν τῇ πίστει, καὶ ~ειν ἐν τοῖς λόγοις Ath.v.Anton.16(M.26.868A); ὁ σωτὴρ...ἡμᾶς πρὸς τὴν ὑπομόνην ἀλέψῃ †Bas.ep.42.5(3.130C; M.32.360A); Gr.Naz.ep.166(M.37.276B); Didym.ap.cai.Ac.18:11(p.304.24); Chrys.hom.2.4 in 2Cor.(10.434B); ~ων αὐτοὺς...γενναίους εἶναι ib.16.2(554B); τὸν ἐνδον αὐτὸν ~οντα θεὸν id.hom.in 2Cor.1:1(3.296B); Pall.v.Chrys.1(p.6.8; M.47.7); τούτοις γὰρ ~ειν πέφυκε [sc. Devil] τὰ πάθη Nil.praest.20(M.79.1084C); hence *practise* τὸ δὲ πῶς, μόνος

δ...ἐπὶ τοῦτο ~όμενος μανθάνει Clem.str.2.4(p.120.25; M.8.945C); 2. *induce, suborn, encourage* (in bad sense), Pall.v.Chrys.2(p.9.30; M.47.9); ληπαρήσας τινὰ νεανίσκον ὑποσχέσσει πολλαῖς, ἡλείψεν εἰς κατηγορίαν ib.6(p.36.22; M.47.22); ib.7(p.38.18; M.47.23).

C. *overlay* οὐ χρυσῶ τὸν ὄροφον ἡλείφεν Chrys.stat.2.5(2.27D); id. hom.1.1 in Jo.(8.2D); Cyr.ador.9(1.305D); Thdt.h.e.3.11.4(3.924).

D. *rain* ὀφθαλμοῖς μέλασιν ὡς ἡλειμμένους Hipp.haer.4.17(p.50.19; M.16.3083D); Chrys.hom.68.1 in Jo.(8.404B).

E. *moisten* θεὸς ἀντέσχεν ἀντίπαλον τῷ πυρὶ τὸ ὕδωρ, ἵνα ἔχῃ ἀρκούσαν τὴν διαμονὴν διὰ τῶν ἀνῶθεν ~όντων ὑδάτων †Jo.D.creat.2(p.63).

***ἀλείψανος**, *without relic*, Gr.Naz.carm.1.2.10.749(M.37.734A).

ἄλειψις, ἡ, *anointing*; of the sick, Serap.euch.17.2; at baptism, ib.22.2.

ἀλεκτόρειος, of a fowl, Synes.ep.4(M.66.1340B).

ἀλεκτοροφωνία, ἡ, *cock-crow*, as a time-indication, as end of paschal fast τινὰς μὲν γὰρ τῶν ἀδελφῶν λέγειν φῆς, ὅτι χρὴ τοῦτο ποιεῖν πρὸς τὴν ἀ. τινὰς δὲ, ὅτι ἀφ' ἑσπέρας χρὴ Dion.Al.ep.cant. (p.94.6; M.10.1273A); Const.App.5.18.2 cit. s. νηστεύω; ib.5.19.2,3; as one of the six hours of prayer, ib.8.34.1.

ἄλεκτος, 1. *that cannot be conveyed in*, i.e. *too great for, words*, surpassing description, of God ἡ δ' ἐνθεὸς διδασκαλία τὸ τῶν ἀγαθῶν ἀνῶτατον αὐτὸ δὴ τὸ πάντων αἰτιῶν...φησιν...ἄρρητον καὶ ἀ. καὶ ἀνωνόμαστον...εἶναι Eus.l.C.12(p.229.21; M.20.1385B); φῶς [sc. δ. Χριστός] καὶ γέννημα νοερὸν φωτός δ. ib.(p.232.4; 1389C); God's power δ...πατὴρ...ὁξὺ ὁρῶν καὶ ὁξὺ ἀκούων...δυναμίει δ. Just.dial. 127.2(M.6.772B); the Son τῆς ἀρχῆθεν θεότητος αὐτοῦ καὶ παρὰ τῷ πατρὶ δόξης δ. Alex.Al.ep.Alex.1(p.20.10; M.18.549A); ἀ. καὶ ἀρρήτοις...λόγοις...γεγεννημένον Eus.e.th.1.8(p.66.21; M.24.837B); ref. Phil.3:21 ἀ. τινα καὶ ἄρρητον...ὑποταγὴν ποιησόμενος ib.3.15(p.174.2; 1032B); 2. *that cannot be conveyed in words, about which nothing can be predicated, denied of God οὐκ ἄγνωστον ἡ ἀ., ἀλλὰ διὰ νόμον καὶ προφητῶν κηρυσσόμενον Const.App.6.11.1*; asserted τῷ υἱῷ ὁ θεὸς ἄρρητος ὑπάρχει· ἔστι γὰρ εὐνὴ ὅ ἐστι τοῦτ' ἔστιν ἀ., ὥστε οὐδὲν τῶν λεγομένων κατὰ τε κατὰληψιν συνίει ἔξεπειν ὁ υἱὸς Α. Thal.fr. 2.34 ap.Ath.syn.15(p.243.15; M.26.708B); τὸν μὲν παντοκράτορα θεὸν βλασφημεῖν, ἄγνωστον δοξάζειν καὶ μὴ εἶναι πατέρα τοῦ Χριστοῦ μηδὲ τὸν κόσμον δημιουργόν, ἀλλ' ἀ. Const.App.6.10.1.

***ἄλεκτροφώνιον**, τό, = ἀλεκτοροφωνία q.v., Didym.Trin.3.22 (M.39.920A).

***ἄλέκτως**, *indescribably* δ. ἠνωμένος...τὰς ὑποστάσεις Didym.Trin.2.6(M.39.520D).

ἄλεξις, ἡ, *warding off*, Epiph.haer.19.2(p.219.20; M.41.264B).

ἀλεξητήρ, ὁ, *protector*, of God τοῦ δ. ἡμῶν ἀληθῶς καὶ ἱατροῦ Meth.res.1.42(p.288.13; M.41.1112B).

ἀλεξητήριος ([*]ἀλεξιτήριος), *able to keep off or defend from* βάπτισμα...δ. ὃν πυρὸς Clem.ed.8(p.139.1; M.9.701B); τὴν παρὰ Ἰησοῦ τροφήν, ἀ. οὖσαν τῶν προκαταλαβόντων κακῶν Didym.Ps.21:30(M.39.1288C); neut. as subst., *protection from* δαιμόνων ἀλεξιτήριον Jo.D. hom.9(M.96.745B).

[*]ἀλεξιτήριος, = ἀλεξητικός, *able to defend from* καρπὸν...δ. νόσων Diod.Ps.51:10(M.33.1590A).

ἀλεξιμόρος, *warding off death*; of Christ, Nonn.par.Jo.12:11 (M.43.852B); ib.5:25(789A).

[*]ἀλεξιτήριος, v. ἀλεξητήριος.

ἀλεσμός, ὁ, *grinding, crushing*, Ign.Rom.5.3.

ἀλευρόμαντις, ὁ, *one who divines from flour*, Clem.prot.2(p.11.3; M.8.69A); Chrys.fr.in Jer.proem.(M.64.741A).

ἄλευρον, τό, usu. plur., *meal, flour*; met., of Christ ἄρτον οὐ μύλη καὶ χεροὶ, καὶ πυρὶ δημιουργηθέντα, ἀλλ' ἀρρήτως ἐξ ἀ. παρθενικῶν γεγεννημένον Thdt.pental.(5.117).

***ἄλεω**, salt, T.Lev.suppl.37(p.251).

***Ἀλεώμ**, Arabian month corresponding to January, Epiph.haer.51.24(p.293.5; M.41.932B).

ἀληθάργητος, 1. *unforgetful*, Mac.Aeg.hom.19.2(M.34.644B); 2. *free from torpor, strenuous*, Marc.Er.opusc.7.16(M.65.1093B); 3. *not to be forgotten*, IGC As.Min.9 [saec. iv]; Heracl.ep.ap.Chron.Pasch. p.388(M.92.996A).

ἀλήθεια, ἡ, *truth*;

A. in gen.; 1. *nature of truth* ἡ κτίσις οὐδὲν ἔχει προσαγορευθῆν ἀ., διὰ τὸ μίαν εἶναι θεϊκὴν ἀ., ὡς μία ἐστὶν ἡ ἀγνότης, καὶ ἡ ἀγαθότης, ἀδ' ἥς ἐκάστοις ἡμῖν ταῦτα ἐφήκεν ὁμολογοῦμεν Didym.Trin.2.6 (M.39.540C); dist. from Christ as absolute truth, exeg. Jo.1:17, 14:6 πῶς ἡ ἀ. διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ γίνεται; αὐτὸς γὰρ τις δ' εἰαυτοῦ οὐ γίνεται. ἀλλὰ νοητέον ὅτι ἡ αὐτοαλήθεια ἡ οὐσιώδης καὶ...πρωτότυπος τῆς ἐν ταῖς λογικαῖς ψυχαῖς ἀ., ἀφ' ἥς ἀ. οἰοῦνται εἰκόνας ἐκείνης ἐντετυπώνται τοῖς φρονούσι τὴν ἀ., οὐχὶ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο οὐδ'

1225); subject to attack, Clem.*str.*1.20(p.64.1; M.8.817B); Thdt.*h.e.*1.6.9(3.754); yet invincible, Just.*1apol.*12.6(M.6.344A); Chrys.*laud. Paul.*(2.499C); Thdt.*haer.*3 proem.(4.339); breach of *disciplina arcani* is betrayal of truth, Ant.*Mon.hom.*64(M.89.1624B).

G. revealed in scripture ἀξίωτοι μάρτυρες [sc. prophets] τῆς ἀ. Just.*dial.*7.2(M.6.492B); ib.90.2(689B); Iren.*haer.*3.21.2(M.7.948A); Clem.*str.*7.16(p.66.23; M.9.529B); τῷ φωτίζοντι πνεύματι... τοὺς διακόνους τῆς ἀ., προφήτας καὶ ἀποστόλους Or.*princ.*4.2.7(p.318.10; M.11.372A); Eus.*p.e.*1.3(8D; M.21.33C); αὐτάρκεις... αἱ... γραφαὶ πρὸς τὴν τῆς ἀ. ἀπαγγελίαν Ath.*gent.*1(M.25.4A); ib.41(84B); Dion.*Ar.d.*4.21(M.3.721C); Andr.*Caes. Apoc.*2(M.106.228B); as source and criterion of doctrinal truth, Clem.*str.*7.16(p.68.16; 533B); κριτήριον ἀσφαλές τῆς ἀ. ἐπὶ παντός δόγματος ἡ θεόπνευστος ἐστὶ μαρτυρία Gr.*Nyss. Eun.*1.1(p.107.23; M.45.341B); Cyr.*Am.*57(3.313D).

H. in Church, v. ἐκκλησία.

I. revealed in Christians; 1. in gen., Or.*Jo.*6.6(3) cit. s. A.1; id.*Cels.*8.1(p.221.9; M.11.1521A); ὡς ἐστὶν ἀ. ἐν τῷ Ἰησοῦ, οὕτως ἐστὶ καὶ ἐν ὑμῖν μαθηταὶ τὸν Χριστὸν id.*comm.*in Eph.4:20–22 (p.418); Bas.*hom.in Ps.*14(1.354B; M.29.256B); Didym.*Trin.*2.6(M.39.533B); ὁ τε γὰρ παράκλητος μισεῖ πᾶν ψεῦδος, ὁ τε διάβολος πᾶσαν ἀ. Const.*App.*6.27.4; 2. issuing in action ἔδει γὰρ σε ὡς θεοῦ δοῦλον ἐν ἀ. πορεύεσθαι Herm.*mand.*3.4; Clem.*prot.*11(p.77.30; M.8.225B); exeg. 2Cor.13:8 ἀ. γὰρ νῦν τὴν εὐσέβειαν καλεῖ, ὡς νόθου ὄντος τοῦ δυσσεβοῦς βίου cat.2Cor.13:8(p.442.16); cf. Thdt.2Cor.13:8 (3.355); 3. and in word πᾶσα ἀ. ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεσθαι, ἵνα τὸ πνεῦμα, ὁ ὁ θεὸς κατοικήσῃ ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ, ἀληθὲς εὐρεθῇ... καὶ οὕτως δοξασθῇ καὶ ὁ κύριος ὁ ἐν σοὶ κατοικῶν Herm.*mand.*3.1; exeg. Zach.8:16 εἰ γὰρ δὴ προσήκοι... λαλεῖν τὴν ἀ., τὰ Χριστοῦ πάντως διαλεξόμεθα Χριστὸς γὰρ ἐστὶν ἡ ἀ. Cyr.*Zach.*48(3.724E); πᾶς γὰρ ἀνὴρ ἀληθεύειν ὁ μὴ ἐν θεῷ λαλῶν ὡς ἐστὶν ἀ.; id.*Mich.*34(3.420C); ὁ λαλῶν τὴν ἀ. ἀγιάζεται τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ σῶμα, καὶ πάντα τὰ μέλη· ἡ γὰρ ἀ. ὁ Χριστὸς ἐστὶν Ant.*Mon.hom.*66(M.89.1628C); v. φυλάσσω.

J. as apprehended outside Christian revelation; 1. through reason and conscience, exeg. Rom.1:18 τὴν περὶ αὐτοῦ γνώσιν ἐξ ἀρχῆς τοῖς ἀνθρώποις ἐνέθηκεν ὁ θεός, ἀλλὰ ταύτην τὴν γνώσιν οἱ Ἕλληνες ἔνυλοι περιέθεντες καὶ λίθοις, ἡδίκησαν τὴν ἀ., τὸ γε αὐτὸν μένος Chrys.*hom.*3.2 in Rom.(9.449D); 2. in philosophy παρὰ πᾶσι [sc. philosophers and poets] σπέρματα ἀληθείας δοκεῖ εἶναι Just.*1apol.*44.10(M.6.396B); περιέξουσιν δὲ οἱ Στωματεῖς ἀναμεμιγμένην τὴν ἀ. τοῖς φιλοσοφίαις δόγμασι, μᾶλλον δὲ ἐγκεκαλυμμένην καὶ ἐπικεραιωμένην... ἀρμόζει γὰρ, οἷμαι, τῆς ἀ. τὰ σπέρματα μόνους φυλάσσειν τοῖς τῆς πίστεως γεωργοῖς Clem.*str.*1.1(p.13.1; M.8.708A); τὴν φιλοσοφίαν... ἀληθείας οὖσαν εἰκόνα ἐναργή, θέαν δωρεὰν Ἕλλησι δεδομένην ib.1.2(p.13.30; 709B); ib.1.20(p.63.2; 816B); εἰ... τὰ τῆς ἀ. ... λαβόντες σπέρματα οὐκ ἐξέβρεψαν... τοῦτων οὐχ ὁ διδάσκαλος αἴτιος, ἀλλ' οἱ παρακούειν προσηρημένοι ib.6.7(p.461.23; M.9.281A).

K. reality, fact δηλῶν, ὅτι ἀληθεία ὑπεύθυνος ὀργῇ τυγχάνουσιν οἱ ἀμαρτάνοντες Didym.*Man.*3(M.39.1089C); dat., by nature, in actual fact opp. by grace παραστήσαι θέλων μὴ εἶναι αὐτὸ αὐτοῦ πνεῦμα τῇ ἀ., ἀλλὰ τῇ χάριτι †Ath.*Maced.dial.*1.6(M.28.1300A); esp. opp. semblance or fiction, Meth.*res.*2.8(p.344.19; M.41.1176C); ὅθι ὅθι δὲ ταῦτα ἐγένετο... ἀλλ' ὅτως ἀ. ἀνθρώπου γενομένου τοῦ σωτήρος Ath.*ep.Epict.*7(p.11.7; M.26.1061A); Epiph.*haer.*69.51(p.196.26; M.42.280D); Cyr.*hom.div.*15.3(p.14.17; M.77.1093A); οὗτος [sc. Eutyches]... Χριστὸν... φάσκον... τινὰ τυγχάνειν τοῦ ἡμετέρου σώματος εἰκόνα καὶ μὴ ἀ. Leo Mag.*ep.*30(p.46.10; M.P.L.54.788B); Max.*ambig.*(M.91.1320C); opp. image οὐ γὰρ τύπος σώματος οὐδὲ τύπος αἵματος... ὡς τινες ἐραφώθησαν... ἀλλὰ κατὰ ἀ. σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ Mac.*Mgn.apoc.*3.23(p.106.3).

L. as a virtue τοὺς καταδεξαμένους τὰ λόγια αὐτοῦ ἐν φόβῳ καὶ ἀ. 1Clem.19.1; γυναῖκες... στερηούσας τοὺς ἑαυτῶν ἀνδρας ἐν πίστῃ ἀ. Polyc.*ep.*4.2; at end of list of virtues ἀνδρεία, γνώσις, ἀ. M.*Ner.et Ach.*6(p.5.4).

M. confidence, security ἀ. τῶν δικαίων παρὰ θεοῦ σωτήρος αὐτῶν Pss.*Sal.*3.7.

N. as Valent. aeon, Iren.*haer.*1.1.1(M.7.448A); Clem.*exc.Thdot.*6(p.107.23; M.9.657A); Hipp.*haer.*4.51(p.76.1; M.16.3122A); acc. Heraclion, Epiph.*haer.*36.2(p.45.15; M.41.633D).

[*]ἀληθινός, = ἀληθινός, Lit.*Marc.*(P^{Strasb.}1°9); Is.25:1 cit. ap.Procl.CP *hom.*2.1(M.65.837D).

*ἀληθεύω, τό, truth, established fact, Meth.*res.*1.33(p.270.4; M.41.1145A).

ἀληθεύω, 1. be true; as characteristic of God, Epiph.*anc.*56(p.65.17; M.43.116A); †Nil.*perist.*10.4(M.79.893A); exeg. Jo.3:33 τοῦ

~εν ἡ ψῆφος εἰς θεὸν ἀνατείνεται πιστευόμενον Χριστοῦ Cyr.*Jo.*2.3(4.166E); of Christ κατεδίκασας τὸν Ἰησοῦν... ὡς οὐκ ~οντα Or.*hom.*14.8 in Jer.(p.113.16; M.13.413B); Epiph.*haer.*76.34(p.383.16; M.42.585A); 2. speak truth; a. of man in dependence on God πῶς γὰρ ἀνὴρ ἀληθεύσειν ὁ μὴ ἐν θεῷ λαλῶν ὃς ἐστὶν ἀλήθεια; Cyr.*Mich.*34(3.420B); of prophets, Epiph.*anc.*53(p.62.11; M.43.109B); b. ref. truthfulness as human virtue pleasing to God, Just.*2apol.*4.4(M.6.452A); αἰδοῦμενος [sc. the 'gnostic'] μὴ ~εῖν ἀνάξιον τε αὐτοῦ τὸ ψεύδεσθαι γινώσκων Clem.*str.*7.8(p.38.23; M.9.473A); ib.7.11(p.48.23; 493B); ποιεῖν γὰρ δίκαια, καὶ ~εῖν, ἀρεστὰ παρὰ τῷ θεῷ μᾶλλον ἢ θνητὸν αἷμα Ant.*Mon.hom.*66(M.89.1629A); c. with distn. between spiritual and literal truth προέκειτο γὰρ αὐτοῖς [sc. evangelists] ὅπου μὲν ἐνεχώρει ~εῖν πνευματικῶς ἅμα καὶ σωματικῶς Or.*Jo.*10.5(4; p.175.16; M.14.313C); of Jacob, ref. Gen.27:19 κατὰ μὲν τὸ πνευματικὸν ἠλήθευσε ib.(p.175.22; 313C); 3. think and speak truly, be right, Clem.*exc.Thdot.*78(p.131.16; M.9.693D) cit. s. εἰσαρμένη; πῶς γὰρ ἀνὴρ ἀληθεύῃ περὶ τοῦ πατρὸς ὁ τὸν υἱὸν ἀρνούμενος, τὸν ἀποκαλύπτοντα περὶ αὐτοῦ; Ath.*Ar.*1.8(M.26.28A); pass., be proved true, be fulfilled (of scripture, etc.) πολλῶ γὰρ πλείονά ἐστι τὰ κατὰ τὴν ἱστορίαν ~όμενα τῶν προσφανεμένων γυνῶν πνευματικῶν Or.*princ.*4.3.4(19; p.329.12; M.11.384B); ~εται τό [Mt.7:8], μὴ ἀριθμουμένων εἰς πάντας τοὺς αἰτουμένους τῶν κακῶς αἰτούντων Didym.*Ac.*2:21(M.39.1656C).

ἀληθής, A. true; in gen., Or.*Jo.*10.5(4; p.175.30; M.14.313D); ὁ λόγος ἀ. ὑπάρχει καὶ οὐκ ἀλληγορεῖται οὔτε τροπικῶς λέγεται Epiph.*haer.*69.51(p.198.6; M.42.281A); Dion.*Ar.c.*h.2.3(M.3.141A) cit. s. ἀπόφασις (A); of scripture, v. γραφή, 1Clem.45.2; Or.*Jo.*20.36(29; p.377.10; 660B); τὰς ἀ. προφητείας... ἴσμεν γὰρ αὐτὰς κατ' ἐπίνοιαν θεοῦ ἐν τοῖς σοῖσις ἐνεργεῖσθαι Const.*App.*8.2.7; Dion.*Ar.c.*h.7.3.3(M.3.557D); Cosm.*Ind.*10p.proem.1(M.88.53C); neut. plur. as subst., truth (i.e. Christianity), Just.*1apol.*65.1(M.6.428A).

B. real, genuine, of God εἰ μὲν γὰρ τις <τὸν> ἀ. σέβει θεὸν Meth.*arbitr.*15(p.185.2); τὸν παρ' ἡμῶν... κληρονομήσαντες τοῦτον μόνον εἶναι θεὸν ἀ. Ath.*gent.*40(M.25.80C); τὴν ἀ. καὶ μόνην θεορχίαν Dion.*Ar.c.*h.9.3(M.3.261A); of Son ὁ ἡμέτερος κύριος, ὁ τοῦ θεοῦ ἀληθὲς λόγος Ath.*inc.*53.1(M.25.189C); θεὸν κατὰ φύσιν τελειον... καὶ ἀ. *Symb.Ant.*(345)4 ap.eund.*syn.*26(p.252.32; M.26.729C); of Son's generation τὴν ἀ. καὶ φύσιν γενήσαν Ath.*Ar.*1.28(M.26.69C); of Inc. ἀ. σὰρξ ἦν ἐν τῷ λόγῳ... ἐκ δὲ τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν ἐδείκνυνε, ὅτι ἀ. ἐφόρει σῶμα, καὶ ἴδον ἦν αὐτοῦ τοῦτο ib.3.41(412A); in gen., Clem.*str.*7.17(p.76.5; M.9.552A) cit. s. ἐκκλησία; ἡ ἀ. καὶ μόνη θεοσέβεια Ath.*Ar.*1.18(49A); ἡ ἀ. πίστις Const.*App.*3.12.2.

C. true, perfect; 1. opp. what is non-Christian τὸν ἀ. βίον Clem.*str.*1.10(p.32.1; M.8.745B); νοῦ ἀ. τοῦ δοθέντος τοῖς λέγουσιν 1Cor.2:16¹ Or.*Jo.*10.28(18; p.201.11; M.14.357A); ἀ. γνώσεως Cosm.*Ind.*10p.1(M.88.57B); 2. opp. types and images ἀληθῶν σκιά [sc. exploits of Joshua] Or.*Jo.*4.4(2; p.111.8; M.14.205A); οἱ ἀ. προσκυνηταί... προσάγουσι... τὰς πνευματικὰς θυσίας Ammon.*Jo.*4:23(M.85.1424A); σαββατισμὸς οὐκ ὡς τῆς ἀ. ὁ τῆς τοῦ σωτήρος... ἐπιδημία κακῶς Cyr.*ador.*10(1.346C); of Cross opp. type in Ezech.9:4 ἀ. σημεῖον Thdt.*Ps.*59:6(1.1002); id.*Os.*13:14(2.1375); τὸ μὲν γὰρ μυστήριον οὐ ἦν τύπος ὁ γάμος, γεγένηται καὶ ἀ. ἐστὶν Sever.*Eph.*5:32f.(p.312.16); 3. opp. what is earthly ἡ γὰρ ἀ. ζωὴ κατὰ τὸν μέλλοντα αἰῶνα ἐστὶν Ath.*fr.Pss.*comm.38:7(M.27.557D) = Cyr.*Ps.*38:7(M.69.976B); εἰ γὰρ κατὰ τὸν παρόντα βίον τὸν μακαρισμὸν ἔχουσιν... ἀλλ' οὖν ἀληθέστερον αὐτὸν δέξονται Thdt.*Ps.*2:13(1.625); ἀμυδραῖς τῶν ἀ. εἰκόσι Dion.*Ar.c.*h.5.1.2(M.3.501B); εἰκόνας τῶν ἀ. τὰ νῦν τελούμενα ἐν τῇ συνάξει Max.*schol.c.*h.3.3.1(M.4.137A); exeg. Jo.6:55 ἡ τοῦτο βούλεται εἰπεῖν, ὅτι ἀ. βρώσις αὐτῆς ἐστὶν ἡ ψυχὴν σφύζουσα· ἡ πιστώσασθαι αὐτοὺς... ὥστε μὴ νομίζειν αἰνίγμα εἶναι τὸ εἰρημένον καὶ παραβολὴν Chrys.*hom.*47.1 in Jo.(8.275D); Cyr.*Jo.*4.2(3.364C) cit. s. ἀθανασία.

D. true, faithful, implying also truthful; of God, Diogn.8.8; Meth.*symp.*8.16(p.105.17; M.18.169A); οὐκ ἀ. γὰρ ἦν ὁ θεός, εἰ, ἐλπὶς αὐτοῦ ἀποθήσκειν ἡμᾶς, μὴ ἀπένθησκειν ὁ θνητὸς ἄνθρωπος Ath.*inc.*6.3(M.25.108A); Mac.*Aeg.hom.*29.4(M.34.717C); exeg. Jo.3:33 καταμαρτυρεῖ γὰρ πάντως ὁ τὴν πίστιν ἀποκρούμενος, ὅτι θεὸς οὐκ ἐστὶν ἀ. Cyr.*Jo.*2.3(4.166B); of God's promises, Dion.*Ar.c.*h.7.1.1(M.3.553A); of Christ δ... ἀ. ἐπιμαρτυροῦμενος Cyr.*Jo.*2.3(4.166D); ib.9(767E); ὁ ἀ. τῆς πίστεως ὅρος ib.(768B); of H. Ghost πᾶσα ἀλήθεια ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεσθαι, ἵνα τὸ πνεῦμα, ὁ ὁ θεὸς κατοικήσῃ ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ, ἀ. εὐρεθῇ Herm.*mand.*3.1; of men ἐπισκόπους καὶ διακόνους ἀξίους τοῦ κυρίου, ἀνδρας... ἀ. Did.15.1; of the 'gnostic' ἀ. ἐν λόγῳ Clem.*str.*7.9(p.40.4; M.9.477A).

E. sincere ἡ καθ' ἑξὶν ἀ. ἐπὶ τὰ θεῖα προσέλευσις Dion.*Ar.c.*h.3.3.1(M.3.428B).

*ἀληθινολόλος, *speaking truth, truthful*, Ant.Mon.hom.42(M.89.1564A).

ἀληθινός, **A.** of persons, *true, faithful*, implying also *truthful*; of God ἀληθὴς καὶ ἄ. M. Polyc.14.2; κύριος γὰρ...πιστός καὶ ἄ. Or. Jo. 2.6(4; p.60.15; M.14.120A); Const. App.7.26.3; of Christ ἄ. ἐν παντί ῥήματα Herm.mand.3.1; exeg. Apoc.3.7 ὁ σωτὴρ ὑπάρχει διὰ τὸ βῆθαιον κατ' οὐσίαν εἶναι ἄ. γὰρ ὁ αὐτὸς ἐπ' αὐτὸ διὰ τὸ ἀλῆθειαν καὶ ἄ. εἶναι Or. Apoc.22(p.30); ἄ. ὡς...αὐτοσυνοῦδης ἀλῆθεια Andr.Caes. Apoc.8(M.106.215B); of men, e.g. Job, Ant.Mon.hom.66(M.89.1629A).

B. *real, genuine* opp. *false* or *apparent*; **1.** in gen., Ign.Eph. proem. cit. s. πάθος; θεοῦ τέκνα ἄ. καλούμεθα καὶ ἐσμέν Just.dial.123.9(M.6.764C); τῷ ἄ. βαπτίσματι τῷ τῆς ἐκκλησίας Bas.ep.188 can.1(3.270B; M.32.669A); αἱ δὲ ἄ. χηραὶ εἰσὶν αἱ μόνανδροι ὑπάρξασαι Const. App.3.3.1; τὸν Χριστὸν ἐνδεδυνένον...εἰ ὡς ἄ. ἀνθρώπων Ant.Mon. hom.66(M.89.1629C); **2.** of God, IClem.43.6; Didym.(†Bas.)Eun.4 (1.294C; M.29.705C); τῆς τῶν ὄντων ὑπάρξεως αἰτίαν ἄ. Dion.Ar.c.1.2.3(M.3.140C); **3.** of Son as true God θεὸν ἄ. ἐκ θεοῦ ἄ. Symb.Nic. ap.Eus.ep. Caes.4(p.51; M.20.1540B); υἱὸς ἄ. φύσει καὶ γνήσιος ἐστὶ τοῦ πατρὸς Ath.Ar.1.9(M.26.28D); Cyr.hom.div.15.2(p.13.24; M.77.1092B); Gel.Cyz.h.e.2.15.3(M.85.1257C); †Meth.Sym.el Ann.14(M.18.381C); denied by Arians, Ar.Thal.fr.10(p.267; M.26.21D); καὶ ἰδιὸν ἄ. λόγον εἶναι τοῦ...θεοῦ τὸν υἱὸν Marcell.ep.ap.Epiph.haer.72.2(p.257.10; M.42.385A); **4.** ref. Inc. ἐλαβὲ γὰρ ἄ. σάρκα Ath.Ar.2.70(M.26.296C); τὸ δὲ ὁμοιούσιον σημαίνει οὐκ ἄ. ἀνθρώπων, ἀλλ' ὁμοίωμα υἱοῦ ἀνθρώπου Cyr.hom.div.15.3(p.14.32; M.77.1093B); hence **5.** *essential*, Clem.prot.10(p.71.27; M.8.213A) cit. s. εἰκὼν; *true*, i.e. *properly so called* ἄ. οὖν θεὸς ὁ θεός, οἱ δὲ κατ' ἐκείνους μορφοῦμενοι θεοὶ ὡς εἰκόνες πρωτοτύπου Or. Jo.2.2(p.55.3; M.14.100B); *literal, factual* opp. *allegorical*, Epiph.anc.53(p.61.25; M.43.108C); **6.** *real, perfect*; of Christian knowledge derived from scripture, Cyr.Am. 57(3.314A); esp. of spiritual realities opp. *types and images*, Just.dial.4.14(M.6.364D) cit. s. περιτομή; τὸν ἄ. ἄρτον τοῦ πνεύματος Clem.ex.c. Thdol.13(p.111.7; M.9.664A); Or. Jo.1.6(8; p.11.11; M.14.36A); δοξὰ τοῖς ἄ. ...πρεσβυτέρους αἱ κοσμοῦσαι αὐτοὺς νοητὰ πολυὰ ἰβ.20.10(p.340.4; 596C); ref. heavenly Logos ἄ. γὰρ πρὸς ἀντιδιαστολὴν σκιάς καὶ τύπου καὶ εἰκόνος, ἐπεὶ τοιοῦτος ὁ ἐν τῷ ἀνεωγμένῳ οὐρανῷ λόγος, ὁ γὰρ ἐπὶ γῆς οὐ τοιοῦτος ὁποῖος ὁ ἐν οὐρανῷ, ἄτε γενόμενος σὰρξ καὶ διὰ σκιάς καὶ τύπου...λαλούμενος. τὰ δὲ πλήθη τῶν πεπιστευμένων νομιζομένων τῇ σκιά τοῦ λόγου καὶ οὐχὶ τῷ ἄ. λόγῳ θεοῦ...μαθητεύεται ἰβ.2.6(4; p.60.15; 120A); Meth.Porph.1(p.504.23); οὐ τὴν ἄ. νῦν ζώμεν ζωὴν, ἀλλὰ τὴν ὅς ἐν εἰκόνι Ath.fr.Pss.comm.38(7(M.27.557D) = Cyr.Ps.38(7(M.69.976B); Ath.ep.Serap.1.33(M.26.608A); Bas.hom.1.1(2.2A; M.31.164A); ὁ βωμός αὐτῶν [sc. Jews] ...τὸ ἄ. [sc. θυσιαστήριον] προστύπου Thdt.qu.19 in Jos.(1.137); of Christ as true light φῶς ἄ. πρὸς ἀντιδιαστολὴν αἰσθητοῦ, οὐδένος αἰσθητοῦ ὄντος ἄ. ἀλλ' οὐχὶ ἐπεὶ οὐκ ἄ. τὸ αἰσθητὸν, ψεύδους τὸ αἰσθητὸν Or. Jo.1.26(24; p.31.29; 69A); †Cyr.hom.div.11(M.77.1033B); life, Ign.Eph.7.2; bread, Clem.paed.3.7(p.260.1; M.8.612A); vine, Or.Cels.5.12(p.13.7; M.11.1197D).

ἀληθινός, *really, truly*; **1.** *sincerely* ἄ. τε καὶ ἐμφοβώς...πιστεύομεν Ath.syn.23(p.250.3; M.26.724B); **2.** *literally* opp. *allegorically* τὴν μὲν ἄ. ὁμολογουμένην, τὴν δὲ ἀλληγορουμένην Epiph.haer.69.51(p.198.5; M.42.281A); **3.** *in actual fact* opp. in appearance προῆλθεν τέλειος ἀνθρώπος...ἄ. καὶ οὐ δοκῆσαι καὶ φαντασίᾳ Cyr.hom.div.15.3(p.14.8; M.77.1092C); †Ath.interpr.(p.66.18; M.26.1232A); ἡνῶθη τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, ἀσυγχύτως, ἄ., ἀδιαρέτως ἄ. μὲν, ὅτι μία ὑπόστασις ἐκ τοῦ θεοῦ λόγου καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἀπετέλεσθη †Leont.B.sect.1.3(M.86.1197B); **4.** *truly, perfectly*, Or.Cels.8.22(p.239.16; M.11.1549D) cit. s. τέλειος.

*ἀληθογνωσία, *h. knowledge of the truth*, Dion.Ar.d.n.7.4(M.3.873A); τῷ εὐαγγελίῳ μὲν δηγγ...πρὸς τὴν ἄ. τὴν προφητικὴν †Amph.circ.(p.16D); ἀποδείξει τῆς αὐτῶν περὶ τοῦ παντὸς σωτηρίας ἄ. Χριστοῦ Max.opusc.(M.91.169A).

ἀλῆθ-ω, *grind* στίτος εἰμι θεοῦ, καὶ δι' ὁδόντων θηρίων ὅμοι, ἵνα καθάρως ἄριστος εὐρεθῶ Ign.Rom.4.1; exeg. Dt.24:6 ἐπεὶ οὐκ καὶ Ἰουδαῖοι μὴ διαθήκη ἔχουσιν ὁμοίως δὲ καὶ πᾶσα αἵρεσις δοκοῦσα ταύτην τὴν καινὴν μὴν ἔχειν, οὐκ ὅσοι ἐν τῷ μυλῶνι τούτῳ, ἵνα γεύσονται τοῦ ἐπουρανίου ἄρτου Or.sel.in Di(M.12.813D); exeg. Eccl.12:3 αἱ ὄνους ἀργοδοῖν, οἱ δὲ ὄντες οἱ καταλέγοντες τὴν τροφὴν Olymp.Eccl.12:2ff.(M.93.613D); ὅσους δὲ τοὺς Ἰουδαίους ἐκλήπτειν, τοὺς τὸν βαρὺν καὶ ἐπιμαχθὸν λυγρὸν ἔκοντος τοῦ νόμου. ὀλγούνται δὲ, διὰ τὸ πάντας, καὶ ἡλίαν, δεδραμμένα τῇ πίσει τοῦ Χριστοῦ ἰβ.(161B); τῷ ἀρχαιοποιοῦ ἄλῃ, δὲ ταῖς σαῖς πανδάμαροι μύλαις τὰς τῶν ἀνθρώπων πανοπερμίας ὤων, τρέφεις τὴν μισανθρωπίαν τοῦ κοσμοκράτορος Germ.CP or.2(M.98.280B).

ἀλῆθως, **1.** *truly, in accordance with fact* ἄ. μαρτυρήσαντα ἐν τῷ

εἰρηκέναι [Jo.13:21] Or. Jo.32.19(12; p.460.8; M.14.796D); **2.** *seriously*, ἵνα ἐαρνεῖται ταῦτα οὐκ ἄ. ὁ προφήτης ἔφη, ἀλλὰ...τὴν ἐκείνων [sc. false prophets] ἐλέγχων ψευδολογίαν Thdt.Jer.4:10(2.432); **3.** *in reality* ἄ. οὐκ ὀργίζεται...σὺ δὲ πείσῃ τὰ τῆς ὀργῆς Or.hom.18.6 in Jer.(p.160.21; M.13.477C); πατὴρ, ἄ. πατὴρ ὄντος, υἱὸς δὲ ἄ. υἱὸς ὄντος, τοῦ δὲ ἁγίου πνεύματος ἄ. ἁγίου πνεύματος ὄντος Symb.Ant.(341)2 ap. Ath.syn.23(p.249.30; M.26.724A); Cyr. Jo.12(4.1039C) cit. s. ἀλῆθεια; ref. Inc., Ign.Trall.9.1; ἄ. ἀνθρώπος ὢν Dion.Ar.ep.4(M.3.1072A); Max.ambig.(M.91.1320D); **4.** *truly, perfectly* ἄ. κριτὴς ὁ θεός ἐστὶν Thdt.Ps.81:1(1.1187); opp. τυπικῶς, id.Ps.39:9(1.861).

*ἀλήϊστος, *not plundered*, Gr.Naz.carm.2.2(poem.)5.159(M.37.1533A).

[*]ἀληκτικός, Synes.insomni.10(M.66.1300A) f.l. for ἀληκτος (p.164.2).

ἀληκτος, **1.** *without end, everlasting* ἐξ ἄ. καὶ ἀνάρχου θεότητος Eus.I.C.1(p.198.30, vv.11. ἀλήτου, ἀλήτου; M.20.1324B); Bas.Spir.66(3.56C; M.32.192B); τὴν ἄ. καὶ ἀπέραντον...βασιλείαν Isid.Pel.epp.1.37(6(M.78.396A); neut. as adv. τὸ πῦρ ἀληκτα...εἰς αἰῶνας κατακαίει †Jo.D.B.J.24(M.96.1084B); **2.** *ceaseless, assiduous*, Thdr.Stud.epp.1.54(M.99.1108B).

ἀληπτος, **1.** *not to be laid hold of, not to be grasped*; met.; **a.** *unattainable* τὸ ζητούμενον ἄ. ὁ λόγος ὑπέδειξεν Gr.Nyss.v.Mos.9(M.44.301B); **b.** *not to be caught or overcome*, Meth.res.1.57(p.318.4; M.41.1152C) cit. s. ἀμαρτία; ἵνα...ἄ. τὰς ἀκοὸς ἀπὸ τῆς πονηρίας διαφύλαξιν Tit.Bost.Man.3.20(M.18.1256C); Chrys.hom.62.2 in Jo.(8.370D); ἄ. πᾶσι τοῖς ἐναντίοις Thdr.Mops.Zach.10:8ff.(M.66.568A); **c.** *not affording a handle for blame* ἄ. παρέχειν τῷ μῶμῳ τὸν βίον Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.421C); hence *irreproachable* τὸ ἄ. εἶναι καὶ μηδεμίαν παρέχειν λαβὴν ἐν τοῖς κατὰ θεὸν πράγμασι Chrys.hom.31.2 in Rom.(9.748B); of God ἄ. ἡ ψήφος αὐτοῦ, καθαρὰ ἡ κρίσις id.hom.12.4 in 1Cor.(10.102C); of apostles βίον...ἄ. Isid.Pel.epp.2.251(M.78.688D); **2.** *not to be apprehended*; **a.** in gen. ἄ. δ' ὁ τόπος, καὶ ἡ ὕλη †Just.conful.27(M.6.1524C); ἀσθενεῖν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν πρὸς τὴν τῶν ἄ. περιούσιαν Gr.Nyss.Eun.10(2 p.226.5; M.45.825); ἄ. τοῖς αἰσθητοῖς ἐστὶ τὰ νοητὰ Dion.Ar.d.n.1.1(M.3.588B); **b.** of God ἄ. τε καὶ ἀχωρήτου τοῖς πᾶσιν Eus.e.th.2.17(p.121.16; M.24.940A); φύσις ἄ. τε καὶ ἀπερίληπτος Gr.Naz.or.28.5(p.28.10; M.36.32B); **c.** of Son πρωτογενὲς κινήσεως δύναμις, ἄ. αἰσθητός Clem.str.7.2(p.8.6; M.9.412C); τὸ τῆς φύσεως ἄ. Gr.Naz.or.31.21(p.142.4; M.36.132B); ὅσω γὰρ θεὸς ἀνθρώπου δυσσεμαρτότερος, τοσοῦτω καὶ τῆς σῆς γεννήσεως ἀληπτοτέρα ἡ αὐο γέννησις ἰβ.29.8(p.84.6; 84B); of Christ's birth θεοπρεπῆ...καὶ ἄ. Isid.Pel.epp.1.18(M.78.193A); **d.** of H. Ghost ἄλλος τρόπος ὑπάρξεως ὄντος, ἄ. τε καὶ ἀγνωστος †Cyr.Trin.8(6³.11D); Jo.I.hom.4.4(M.96.605A); **e.** of profundity of Christian doctrine ἄ. τοῖς μὴ ἔχουσι πνεῦμα Or.Cels.6.17(p.88.13; M.11.1316D).

*ἀλήπτως, **1.** *c. ἔχειν be impregnable*, Cyr.Nah.31(3.509D); **2.** *accurately, rightly*, Or. Jo.20.14(13; p.345.18; M.14.605A); Gr.Nyss.Eun.2(2 p.352.2; M.45.529B); *irreproachably* ἄ. διακονῆσαι τοῖς πράγμασι Chrys.hom.14.1 in 1Cor.(10.117D).

*ἀλήρητος, *without foolishness*, i.e. *unmistaken, certain* ἄ. ...γνώσιν Thdr.Heracl.Is.48:16(M.18.1348D).

*ἀλησμονέω, *be not forgetful*, Jo.Carp.cap.43(M.85.1845).

ἀληστος, **1.** *not to be forgotten, enduring, immortal* ἄ. καὶ διαιωνίζουσαν παρείχε τὴν βασιλέως ἀρχὴν Eus.v.C.4.2(p.118.25; M.20.1152B); Gr.Naz.carm.1.2.9.132(M.37.678A); ταῖς προσηγορίαις τῶν τόπων ἄ. ...τὴν μνήμην ἐναποτίθεται Chrys.hom.60.2 in Gen.(4.579B); for ἄ. γνώσις v. γνώσις; **2.** *unforgetting*, ref. God τὴν πάντα περιέχουσαν τοῦ θεοῦ γνῶσιν, καὶ τὴν ἄ. μνήμην Cyr.Ps.119:16(M.69.1273A); †Caes.Naz.dial.30(M.38.892).

[*]ἀλήτηριος, v. ἀλήτηριος.

ἀλήτης, **δ.** as adj., *wandering, erring*, Nonn.par.Jo.1:12(M.43.752A); ἰβ.8:21(816B); ἰβ.12:40(857A).

ἀλήτης, ἡ, *wanderer*; as adj., *wandering*, Or.Cant.2(p.142.29; M.17.257A); ἀοικος...καὶ ἄ. ἡ ψυχὴ πεπλανήσεται Gr.Nyss.anim.el res.(M.46.117B); Synes.hymn.6.26(p.41; M.66.1609).

*ἀλητοβόρος, *eating meal*, Gr.Naz.carm.1.2.15.94(M.37.773A).

ἀλιδινός, *sea-tossed*, Nonn.par.Jo.21:4(M.43.916A).

ἀλιδρομος, *running over the sea*, Gr.Naz.carm.1.2.12.11(M.37.754A); Nonn.par.Jo.6:17(M.43.796B).

ἀλιεύς, **δ.** *fisher*; met., ref. Mt.4:19 ἀλιεῦ μερόπων τῶν σωζομένων πελάγους κακίας Clem.paed.3.12(p.291; M.8.681C); of men οὐ μόνον τότε ἀλλὰ καὶ νῦν ὁ σωτὴρ ἡμῶν πέμπει ἀλιεῖς ἀνθρώπων Or.hom.16.1 in Jer.(p.132.10; M.13.437D); Nil.epp.2.49(M.79.220D); of S. Peter ὁ τῆς οἰκουμένης ἄ. Chrys.hom.in Mt.18:23(3.4E).

ἀλειυτής, **δ.** = foreg., Thdt.affect.6(p.149.7; 4.845); met., of apostles ἄ. ψυχῶν ἀνθρωπίνων Eus.fr.Lc.(M.24.544B).

ἀλειυτικός, of fishers, ref. apostles τοὺς ἀ. σολοικισμοὺς τοὺς Ἀπποκούς καταλειυκώτας ἐντολογισμοὺς Thdt. affect. 5 (p. 142.2; 4.838); τῆ ἀ. ἀπλότῃ id. Is. 11:6 (p. 60.30; 2.252).

***ἀλειυτικῶς**, in the manner of a fisherman, i.e. of apostles ταῦτα... πεφλοσώθηται πρὸς ὑμᾶς δογματικῶς, ἀλλ' οὐκ ἀντιλογικῶς ἀ., ἀλλ' οὐκ Ἀριστοτελικῶς Gr. Naz. or. 23.12 (M. 35.1164C).

ἀλιεύ-ω, 1. fish; met., of S. Paul ὁ τῷ δρόμῳ τὴν ξηρὰν ~ων A. Xanthiphr. 8 (p. 63.20); 2. fish for, catch; met., ref. Mt. 4:19 ἐν ἁμαρτίᾳ ποτε γεγόνασιν καὶ ἀπὸ ἁμαρτιῶν τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἡλιεύθησαν Or. hom. 16.4 in Jer. (p. 137.2; M. 13.444C); of Christ Παῦλον μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἡλιεύσεν Chrys. hom. 30.1 in Mt. (7.347B); ἔδωκεν νηὶς ποιοποιοῦσας ἀθεώρητον πορείαν, τῆς βυθιάσεως μὲν τὸν ἀρχέκακον, ἀλιεύσεως δὲ τὸν πρωτόπλαστον Procl. CP or. 4.1 (M. 65.709B).

ἀλιέ-ω, salt, season; met., ref. Mt. 5:13 ἀλίσθητε ἐν αὐτῷ [sc. τῷ Χριστῷ] Ign. Magn. 10.2; Chrys. hom. 15.6 in Mt. (7.194A); τοὺς μὲν ~ων τῇ σωφροσύνῃ, τοὺς δὲ φωτίζων τῇ διδασκαλίᾳ Pall. v. Chrys. 5 (p. 29.14; M. 47.19).

ἡ ἀλίη, ἡ, catch of fish, Gr. Naz. carm. 2.2 (epitaph.) 1.4 (M. 38.11A).

***ἀλικμητος**, wrought, i.e. caused, by the sea ἀ. μερίμνης Paul. Sil. amb. 228 (M. 86.2260A).

ἀλικρήπις, at the sea's edge, Nonn. par. Jo. 7:1 (M. 43.804C); ib. 7:41 (812B).

*[**ἀλίκτως**, = ἀλῆκτως, ceaselessly, Euthal. Diac. Ac. proem. (M. 85.633B).

*[**ἄλιμμα**, τό, = ἄλειμμα, T. Job 32 (p. 124.1).

ἄλιμος, without starvation ἡ ἀ. αὐτοῦ [sc. Christ]... νηστεία Leont. H. Nest. 2.20 (M. 86.1580D).

ἀλιπαρής, cheerless, ref. Gen. 21:14 ἐκπέμπεται... ἡ τῶν Ἰουδαίων συναγωγῇ, στουγγὼν καὶ ἀ. ἐφόδιον ἔχουσα, ἄρτον τε καὶ ἔδωρ Cyr. glaph. Gen. 3 (1.81E).

ἀλιπλανής, sea-wandering, Nonn. par. Jo. 6:64 (M. 43.804A).

ἀλιση-έω, pollute ἵνα ἐγὼ τῶν ἀσεβησάντων θυσιῶν ~ηθῶ M. Tar. 9 (p. 473); † Jo. D. ep. Thphl. 15 (M. 95.365B).

ἀλίσκω, [aor. ptepl. ἀλὼν Pers. (p. 8.9)]; act., catch, Chrys. hom. 11.1 in 1 Thess. (11.503B); Evagr. h.e. 3.24 (p. 122.3; M. 86.2648B).

***ἀλιτάρχης**, ἀ, s.v.l., master of impiety, Alex. Sal. cruc. (M. 87.4049B).

***ἀλιτηριόνοος**, of sinful mind, Schol. 40 in Jo. Clim. scal. 27 (M. 88.1228A).

ἀλιτήριος (*[**ἄλητ-**], wicked, sinful, of Devil ὁ ἀλιτήριος Cyr. Is. 1.4 (2.103D); Thdt. 2 Thess. 2:8 (3.535); Olymp. Job 2 proem. (M. 93.33D); ἀλιτηρία... διαβόλῳ Oecum. Apoc. 14:7 (p. 162, v.l. ἀλιτ-); of demons, Dion. Al. ap. Eus. h.e. 7.10.4 (M. 20.660A); Eus. d.e. 4.10 (p. 167.1; M. 22.277C); Cyr. Os. 14 (3.36C); of men, Isid. Pel. epp. 2.114 (M. 78.556A); Cyr. Os. proem. (3.4D); Thdt. h.e. 3.17.4 (3.933).

ἀλίτης, ὁ, = ἀλείτης, sinner; of Devil, Eudoc. Cypr. 2.217 (M. 85.853B).

***ἀλίτιμος**, ? wickedly honoured, of Ephesian Artemis ἡ ἁμαρτωλός, ἡ ἀ. † Chrys. Jo. theol. 3 (10.773B), or perh. f.l. for ἀλιτήμων, sinful.

ἀλιτροβίος, living wickedly, Gr. Naz. carm. 2.1.28.12 (M. 37.1288A); Nonn. par. Jo. 15:19 (M. 43.876B).

***ἀλιτροδικίας**, of unrighteous judgement, Meth. symp. 5.4 (p. 58.3; M. 18.104B).

***ἀλκλαρία**, ἡ, for *ἀρκλαρία.

*[**ἀλλαγή**, ἡ, = ἀλλαγῇ, change, Orac. Sib. 2.157.

***ἀλλάκτης**, ὁ, dealer γαστήρ ἀ. ἐστὶν ἀπιστότατος † Chrys. cruc. venerand. 1 (8.201A).

ἀλλαχόσε, 1. elsewhere, Philost. h.e. 5.1 (M. 65.528C); 2. elsewhere, Just. dial. 46.2 (M. 6.573B); Eus. d.e. 1.6 (p. 28.10; M. 22.57A); Isid. Pel. epp. 4.112 (M. 78.1180A).

ἀλληπαλήτως, successively, Epiph. ep. Arab. ap. haer. 78.4 (p. 455.6; M. 42.705A).

ἀλληγορ-έω, 1. speak allegorically, use an allegory; a. abs. ~ων ὁ Παῦλος καὶ γὰρ αὐτὸν ὀνομάζων ἐπιπότῃσιν ἐπιφέρει Clem. praed. 1.6 (p. 117.6; M. 8.3C 4B); ἐρεῖ μοι τις: ἔξενον μοι φέρεῖς, λόγον λέγων υἱόν. Ἰωάννης μὲν γὰρ λέγει λόγον, ἀλλ' ἄλλως ~εῖ [i.e. allegory of ἵππος λευκός]. οὕτως γὰρ δεικνύων τὸν λόγον... τοῦτον δὲ ἀπ' ἀρχῆς καὶ νῦν ἀπεσταλμένον, ὑποβάς ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ἔφη [Apoc. 19:11-13] Hipp. Noët. 15 (p. 257.21; M. 10.824A); καὶ πανταχοῦ τῆς γραφῆς οὗτος ὁ νόμος, ἐπειδὴν ~ῃ, λέγειν καὶ ἀλληγορίας τὴν ἐρμηνείαν Chrys. Is. 5 interp. (6.55A); b. convey by means of an allegory οὐ τὴν ἀναγνώσιν ἐνταυθα ~ων Clem. praed. 1.5 (p. 97.8; M. 8.264A); ib. 1.8 (p. 129.8; 329C); id. str. 5.1 (p. 371.20; M. 9.104B); ib. 7.6 (p. 24.22; 445A) cit. s. θυσία; hence c. allegorize, say allegorically, id. prot. 1 (p. 5.21; M. 8.57B); id. praed. 1.6 (p. 113.2; M. 8.296B); σάρκα ἡμῖν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ~εῖ, καὶ γὰρ ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργηται ἡ σὰρξ ib. (p. 115.31;

301B); ὅφιν ~εῖται ἡδονὴ ἐπὶ γαστέρα ἐρπουσα id. prot. 11 (p. 78.27; 228C); καρδία γὰρ ἡ ψυχὴ ~εῖται ἡ τὴν ζωὴν χορηγήσασα, ὅτι δι' υἱοῦ ὁ πατὴρ γνωρίζεται id. str. 5.1 (p. 334.7; M. 9.28A); εἴη δ' ἂν τῷ ψαλμῷ δι' αὐτὰ ~ομένη κατὰ μὲν τὸ πρῶτον σηματονόμενον ὁ κύριος, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον οἱ προσεχῶς κρούοντες τὰς ψυχὰς ὑπὸ μουσικῇ τῷ κυρίῳ ib. 6.11 (p. 476.5; 309B); ib. 6.15 (p. 498.8; 356B) cit. s. πίστις; ib. 2.5 (p. 123.13; M. 8.952C); τὰ πάθη τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ἀτινα, φησὶν, ἐστὶ τῆς κτίσεως ~ομένα σύμβολα Hipp. haer. 8.14 (p. 234.2; M. 16.3359C); ἡ δεκάλογος ~οῦσα τὰ θέα τῶν λέγων μουσικῇ ib. (p. 234.9; 3362A); Or. Jo. 20.10 (p. 339.15; M. 14.596A); ὁ δὲ βουλόμενος λαβεῖν τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴν εἰσεται, τίνα τρόπον ἀλληγορηται τὰ κατὰ τὸν γάμου καὶ τὰς μίξεις τῶν θεραπευμένων id. Cels. 4.44 (p. 317.18; M. 11.1100D); τῶν τε μύθων τὰς ~ομένας φιλολογίας Eus. p.e. 10.1 (460D); M. 21.768A; Epiph. haer. 64.65 (p. 506.1; M. 41.1184B); πᾶν δὲ τὸ παροιμαζόμενον οὐ ταῦτον ἐστὶ τῇ δυνάμει ἀλλὰ ἄλλη μὲν ῥήσει διηγείται, ἄλλη δὲ δυνάμει ~εῖται ib. 69.21 (p. 171.9; M. 42.236A); ~ομένα εἶπεν ὁ θεὸς ἀπόστολος, ἀντὶ τοῦ, καὶ ἐτέρως νοοῦμενα. οὐ γὰρ τὴν ἱστορίαν ἀνείλεν, ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ ἱστορίᾳ προτυπωθέντα διδάσκει Thdt. Gal. 4:24 (3.385); d. use in an allegorical sense εὐχαριστῶν αἰετῇ τῷ θεῷ καθάπερ τὰ ζῷα τὰ δοξολογὰ διὰ Ἡσαίου ~ομένα Clem. str. 7.12 (p. 57.19; M. 9.512A); 2. interpret, explain allegorically, Tat. orat. 21 (p. 23.23; M. 6.853B); Hipp. haer. 4.46 (p. 68.19; M. 16.3110C); Cels. ap. Or. Cels. 4.38 (p. 308.28; M. 11.1088A); κατηγορῶν [sc. ὁ Κέλσος] τῆς Μωϋσέως ἱστορίας αἰτιάται τοὺς τροπολογούντας καὶ ~όντας αὐτὴν Or. Cels. 1.17 (p. 69.7; 692A); μαθητῶν δύο· τοῦ τ' ἐπὶ τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς ἀνάγοντος τὰ γεγραμμένα καὶ ἐπ' αὐτὴν αὐτὰ ~όντος, καὶ τοῦ τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ καὶ ἀληθινὰ διὰ τῶν ἐν τῇ σκιά κειμένων παρίσταντος id. Jo. 10.28 (18; p. 201.27; M. 14.357C); δεῖ πᾶσαν τὴν κατὰ τὸν Ἰβραῆμ ~όντα ἱστορίαν ἑκαστον πνευματικῶς ποιῆσαι τῶν πεπραγμένων ὑπ' αὐτοῦ ib. 20.10 (p. 337.31; 592C); οἱ ἐτεροδόξοι ἀ. θέλουσιν τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀνάστασιν ~ήτωσαν καὶ τὴν τοῦ σωτήρος id. comit. in 1 Cor. 15:12 (JTS 10 p. 44); ὁ μὲν οὖν τις ~ων τὸν οὐρανὸν καὶ φάσκων αὐτὸν εἶναι τὸν Χριστὸν id. or. 26 (p. 360.23; M. 11.501A); Meth. symp. 3.1 (p. 27.9; M. 18.61A); Ὁριγένης... πάσας ~ῆσαι τὰς γραφὰς ἐγγχειρίσας Eust. engast. 21 (p. 48.2; M. 18.656A); Eus. d.e. 7.3 (p. 343.19; M. 22.560C); id. p.e. 2 proem. (44B; M. 21.92C); πάλιν τε ἀκούοντες [Pr. 9:1] τὸν μὲν οἶκον ~εῖτε, τὸ δὲ, ἐκτίσεν, οὕτω λαμβάνοντες μεταποιεῖτε αὐτὸ εἰς κτίσμα Ath. Ar. 2.46 (M. 26.245C); id. v. Anton. 76 (M. 26.949A); Gr. Naz. or. 4.119 (M. 35.657D); ἀμείλει καὶ τὰ τυπικὰ τῶν Ἰουδαίων ~ων καὶ παραβάλλων ταῦτα πρὸς τὴν ἀλήθειαν Mac. Aeg. or. 13 (M. 34.864A); Epiph. haer. 69.51 (p. 198.1; M. 42.280D); ἐντεῦθεν... ἕτερον μαυθάνομεν... τὸ πότε καὶ τίνα ~εῖν χρή τῶν γραφῶν καὶ ὡς οὕκ ἐμὲν κύριοι τῶν νόμων τούτων αὐτοί, ἀλλὰ δεῖ αὐτῇ τῇ διανοίᾳ τῆς γραφῆς ἐπομένους, οὕτω τῷ τῆς ἀλληγορίας κεχρησθαι τρόπῳ... ἡ γραφή... οὐκ ἀφῆκε κύριον γενέσθαι τὸν ἀκροατὴν ἀρμόσαι τὰ εἰρημένα οἷς ἐβούλετο πράγμασιν, ἢ προσώποις, ἀλλὰ προϊδῶσα αὐτὴν ἡρμηνεύσεν Chrys. Is. 5 interp. (6.54B); Synes. ep. 146 (M. 66.1541A); Cyr. Ps. 23:2 (M. 69.845A); Proc. G. Gen. 17:19 (M. 87.361C); Anast. S. qu. el resp. 32 (M. 89.569B); 3. abs. use allegorical interpretation τῶν ~εῖν βουλομένων Chrys. Is. 5 interp. (6.55B); id. hom. 52.1 in Mt. (7.529B); Isid. Pel. epp. 4.117 (M. 78.1192B); Proc. G. Gen. 3:21 (M. 87.221A); cf. allegorizantes Babylonem diximus negotia esse terrena, Or. hom. 20.4 in Jer. (p. 314.3; M. 13.532B); dicitur mihi: noli allegorizari, noli per figuram exponere, id. hom. 6.8 in Ezech. (p. 386.11; M. 13.716A); 4. be discrepant with χρίσεις... εἰς οὐδὲν ~οῦσας τοῖς ἁγίοις καὶ ἐκκρίσεις πατράσι CCP (681) act. 8 (H. 3.1157B).

***ἀλληγορητέον**, one must explain allegorically, Or. fr. 27 in Lam. (p. 248.8; M. 13.624A).

***ἀλληγορητέος**, to be explained allegorically, Clem. str. 5.9 (p. 365.23; M. 9.92A).

ἀλληγορητής, ὁ, allegorical expounder, Thdt. qu. 39 in Gen. (1.52); Proc. G. Gen. 3:21 (M. 87.220A).

ἀλληγορία, ἡ, allegory; 1. in gen. Μητρόδωρος... ἐν τῷ περὶ Ὀμήρου λαν εὐθύως διελεχτάς, πάντα εἰς ἀ. μεταγών Tat. orat. 21 (p. 24.7; M. 6.853B); † Hipp. fr. 46 in 1st r. 24:13 (p. 174.7); Meth. res. 1.24 (p. 248.18; M. 41.1093C); ib. 1.39 (p. 282.15; M. 18.268B); ref. Vergil eel. 4.8 συνιέντες... ἀποκρίφως δι' ἀλληγορίων τα(ῦ)τα λεχθέντα Const. or. 5.19 (p. 182.16; M. 20.1292C); Eus. d.e. 4.15 (p. 181.35; M. 22.304A); τὴν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ στάσιν τε καὶ βεβαίωσιν, ἣν ὁρος ἑλαίων ἐπὶ τοῦ παρόντος κατὰ τρόπον ἀλληγορίας ὀνομάζει ib. 6.18 (p. 277.18; 456C); Bas. Eun. 1.14 (1.226D; M. 29.544C); οἶδα νόμους ἀλληγορίας, εἰ καὶ μὴ παρ' ἐμαυτοῦ ἐξευρών ἀλλὰ τοῖς παρ' ἐτέρων πεπονημένους περὶ τυχόν id. hex. 9.1 (1.80B; M. 29.188B); Gr. Nyss. hom. in Cant. proem. (M. 44.757A) cit. s. ἀναγωγῇ; opp. τὰ ἀληθινὰ, Epiph. anc. 53 (p. 61.25; M. 43.108Cf.); id. haer. 66.56 (p. 93.7; M. 42.113B) cit. s. ἀναγωγῇ; Proc. G. Gen. 1:24 (M. 87.105D); ἀ. ἐστὶν ἡ ἐπ' ἀβύχων οἶον ὀρεῶν,

βουνών...τροπολογία δὲ ἐστίν, ἥ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων μελῶν, οἷον κεφαλῆς, ὀφθαλμῶν Max.gu.dub.8(M.90.792A); Cosm.Ind.ior.5(M.88.249B); 2. in Alexandrine usage δ. is a method of exegesis which (a) is contrasted with literal interpretation and (b) is discernible from the content of the text ἐκείνη γὰρ ἡ λεγομένη κατάβασις ἐπὶ τὸ ὅρος θεοῦ ἐπίφασις ἐστὶ θείας δυνάμεως ἐπὶ πάντα τὸν κόσμον διηκούσης καὶ κηρυττουσῆς τὸ φῶς τὸ ἀπρόσβοντον. τοιαύτη γὰρ ἡ κατὰ τὴν γραφὴν ἄ. Clem.str.6.3(p.447.12; M.9.249C); Or.Cels.4.48(p.320.25; M.11.1105B); πῶς τὴν...κοσμογένειαν σαυτῇ διὰ τίνος, ὡς φῆς, τυπώδους ἄ. λαμβάνεις; Cels.ib.6.29(p.99.9; M.11.1337B); οὐκ οἶδα δὲ πᾶς οἱ φεύγοντες τὴν ἐν τοῖς αἵματι, καὶ τὴν λέξιν δι' εὐαγγελίου ἀναγεγράφθαι νομίζοντες, παραστήσονται τῷ βουλήματι τοῦ ἁγίου πνεύματος πράγματα ἀναγραφῆς ἀξιώσαντος Or.sel.in Ps.50:1(M.12.1453B); Μωσῆς ἔώρα τῷ νοῦ τὴν ἀλήθειαν τοῦ νόμου καὶ τὰς κατὰ ἀναγωγὴν ἄ. τὴν ἀναγεγραμμένην παρ' αὐτῷ ἱστοριῶν id.Jo.6.4(2; p.111.7; M.14.205A); ib.13.9(p.233.23; 412C); ib.13.17(p.240.32; 424B); μετὰ δὲ τὴν ὡς πρὸς τὸ ῥήτον σαφηνεῖται τὰ πρὸς ἀλληγορίαν ῥήτοιν id.fr.27 in Jo.1:50(p.504.10); id.princ.4.2.6(13; p.316.14; M.11.369A); cf. quis iia brutus invenietur, qui non horrescens sonum litterae ad allegoriae dulcedinem ipsa necessitate confugiat? id.hom.16.9 in Num.(p.151.21; M.12.701A); in Antiochene usage δ. is (a) a mode of literal expression, which is (b) indicated only by the form of the text ἡ θεία γραφή τῆς ἄ. τὸ μὲν ὄνομα οἶδε, τὸ δὲ πᾶγμα οὐκ οἶδεν Diod.proem.Ps.118(p.90.7); Ἐλληνες μὲν γὰρ ἄ. ὀνομάζουσι πᾶγμα ἄλλως μὲν νοοῦμεν, ἄλλως δὲ ἀγορευόμενον ib.(p.90.11); ἀλλ' οἱ καινοτόμοι τῆς θείας γραφῆς, καὶ οἰησάμενοι, περὶ τῇ ἱστορίᾳ ἡ ἀπονήσαντες ἡ κακοῦργήσαντες, ἐπεισέγγεγκαν τὴν ἄ., οὐ κατὰ τὸν νοῦν τὸν ἀποστολικόν, ἀλλὰ πρὸς τὴν αὐτῶν κενοδοξίαν ἕτερα ἂν ἑτέρων ποιούντες νοεῖν τοὺς ἀναγινώσκοντας id.proem.Pss.(p.88.12); Chrys.Is.5 interp.(6.55B); ib.(54E); id.hom.85.1 in Jo.(8.505C); ref. Gal.4:24 καταχρηστικῶς τὸν τύπον ἄ. ἐκάλεσεν. ὁ δὲ λέγει, τοῦτο ἐστὶν ἡ μὲν ἱστορία αὕτη οὐ τοῦτο μόνον παραδεδίδοται, ὅπερ φαίνεται, ἀλλὰ καὶ ἄλλα τινα ἀναγορεύει διὸ καὶ ἄ. κέκληται id.comm.in Gal.4:24(10.710B); Sever.creat.4.2(M.56.459); νῦν τῷ ὀνόματι κατεχρήσατο οὐ τῇ δυνάμει τῆς ἄ. ἡ γὰρ ἄ. οὐ στοιχεῖ τοῖς ῥήτοισι, ἀλλὰ δὲ τινα ἐμφαινόμενα ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ὑφὴν τῶν νοημάτων ἀκολουθίας εἰσάγει id.Gal.4:24(p.302.17); ἄ. ἐκάλεσε τὴν ἐκ παραδόσεως τῶν ἡδὴ γεγονότων πρὸς τὰ παρόντα σύγκρισιν Thdr.Mops.Gal.4:24(p.79.18; M.66.908C); v. ἀναγωγή, θεωρία, μυστικός, τύπος.

ἀλληγορικός, figurative, allegorical εἰ δὲ ἄ. [sc. αἱ ἱστορίαι], μῦθοι εἰσι καὶ οὐκ ἄλλο τι Arist.apol.13.7; Eus.d.e.7.3(p.343.26; M.22.560C); id.p.e.8.8(370A; M.21.624C); τοῦ ἄ. τὸ ἱστορικὸν πλείστον ὅσον προτιμῶμεν Diod.Gen.39:11(M.33.1580A).

ἀλληγορικῶς, figuratively, allegorically, Clem.paed.3.7(p.259.4; M.8.609A); τοῦτον τοῦ παραδείσου ἄ. οἱ ἄγγελοι κέκληνται ἕξλα, καὶ ἐστὶ τὸ ἕξλον τῆς ζωῆς...Βαρούχ Hipp.haer.5.24(p.127.22; M.16.3195A); Or.Jo.13.40(p.267.4; M.14.472B); εἰ δεῖ...ἀλλάξαι τὴν φωνὴν ἄ. τὸν νοῦν τῆς ἱστορίας κατανοῆσαι, μενούσης δηλαδὴ καὶ τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας Gr.Nyss.Eun.12(1 p.240.27; M.45.940A); ref. eucharist οὐ γὰρ μόνους τοῖς μαθηταῖς ἐδίδου τὴν σάρκα φαγεῖν...ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως οἷοις ἀνδράσι καὶ προφητικοῖς ὁμοῦ ταύτην ἄ. τὴν σιταρχίαν ἔδωκεν Mac.Mgn.apocr.3.23(p.105.15); comp., Or.or.23(p.353.2; M.11.489D); Eus.Ps.145:9(M.24.65A); Didym.ap.cat.Ac.20:26(p.336.3).

ἀλληγοριστής, ὁ, allegorical expounder, Eus.h.e.7.24.2(M.20.693); cf. Thdr.Mops.Gal.4:30(p.86.5).

ἀλληγορουμένως, allegorically, Hipp.haer.10.17(p.279.9; M.16.3435B).

ἀλληλαίτιοι, causing one another ἄ. ἀρα ὁ μὲν θεὸς τοῦ κόσμου, ὁ δὲ κόσμος τοῦ θεοῦ †Just.qu.Chr.3.5(M.6.141A); πῶς οὐκ ἄ. ἐστὶ ἀντικείμενα; Disp.Phil.3(M.88.557C); Max.Pyrr.(M.91.349C).

ἀλληλένδετος, bound one in another, intertwined, †Chrys.palm.1.18(8.231A) = †Meth.palm.1(M.18.384A); met., of Persons of Trin. ὡς ἀπεριόριστοι φεραλλήλους καὶ ἄ. καὶ τὰς οἰκείας προσηγορίας ἔχουσιν †Gr.Nyss.imag.(M.44.1341D); ib.(1344A).

ἀλληλήζω, have reciprocal intercourse, Clem.paed.2.10(p.209.35; M.8.501A).

ἀλληλοβασία, ἡ, reciprocal intercourse, Clem.paed.2.10(p.211.8; M.8.504B).

ἀλληλογονία, ἡ, mutual generation, procreation, Nemes.nat.hom.2(M.40.573B).

ἀλληλοεσώτερος, one within the other; hence concentric, of two porticoes, Marc.Diac.v.Porph.75.

ἀλληλομαχέω, fight one another, Apoc.Dan.C(p.119).

ἀλληλομητρότεκνος, each parent of the other ἀναίσθησι καὶ λήθη ἄ. γενεᾷ Schol.2 in Jo.Clim.scal.18(M.88.936A).

*ἀλληλούα, (Hebr. הַלְלוּיָהּ) alleluia; 1. interpretations λέγεται ἐβραϊστικῶς θεὸν μαρμαθαῖ, λαλιὰ τῷ θεῷ τῷ θεμελιούντι τὰ πάντα, δοξάζοντι αὐτὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. ὥστε πᾶς ὁ ψάλλον τὸ ἄ. θεὸν δοξάζει Apoc.Paul.30(p.56); ἐστὶ δὲ τό, ἄ., αἶνος τῷ ἀοράτῳ. λέγεται δὲ τοὺς ἄγγέλους ταύτῃ τῇ φωνῇ αἰνεῖν τὸν θεόν, ὥστε τὰ χερουβὶμ τό. ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος...διαίρεται δὲ τὸ ἄ. οὕτως, ἄλ, θεός, ἡλ, ἰσχυρός, οὐα, κραταῖος Ath.exp.Ps.104 proem.(M.27.441C); τὸ γὰρ, ἀλλήλου, ἐρμηνεύεται, αἰνεῖτε, τὸ δέ, ἰα, τὸν κύριον ib.134:1(525A); ἐρμηνεία ἐστὶ τοῦ μὲν ἄ. τὸ ὑμνήσατε μετὰ μέλους τὸ ὄν †Just.qu.el.resp.50(M.6.1296A); Ἀγγαῖος...ἐψάλλον...πρῶτος ἄ., ὁ ἐρμηνεύεται, αἰνεσάμεν τῷ ζώντι θεῷ †Ephr.v.proph.Ag.Λ 20(M.43.412C); τῇ γὰρ ἐβραϊκῇ διαλέκτῳ ἐστὶ τὸ ἄλ ἐρχεται καὶ ἐφάνη, τὸ δὲ ἡλ ὁ θεός, τὸ δὲ οὐα αἰνεῖτε ὑμνεῖτε τὸν ζῶντα θεόν †Bas.h.myst.41(p.387.14); various interpretations, †Germ.CP.contempl.(M.98.412B,C); 2. use: in gen., at end of each line in hymn of praise, A.Xanthipp.19(p.71.26ff.); as beginning of a doxology, Tr.Phil.2(p.162.13); after some verses from Psalms πάντες ἐκέκραζαν ἄ. A.Mt.25(p.254.2); liturg., before Gospel during censuring, Apoc.Paul.29(p.56); ψάλλετε τὸ ἄ. καὶ ἀνάγνωτε τὸ εὐαγγέλιον καὶ προσεγγέκατε προσφορὰν ἄρτον ἁγίον A.Mt.25(p.252.9); †Bas.h.myst.49(p.391.7); at Rome ἐκάστου ἔτους ἀπαξ...τὸ ἄ. ψάλλουσι, κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς πασχαλίου ἐορτῆς, ὡς πολλοὶς Ῥωμαῖον ὅρκον εἶναι, τοῦτον τὸν ὕμνον ἐκτελεῖν ἀκούσαι τε καὶ ψάλαi Soz.h.e.7.19.4(M.67.1476B); cf. quod [sc. alleluia] nobis cantare certo tempore solemniter moris est, secundum ecclesiae antiquam traditionem; neque enim et hoc sine sacramento certis diebus cantamus. alleluia certis quidem diebus cantamus, sed omni die cogitamus, Aug.enarratio in Psalmum 106(M.PL.37.1419); sung in heaven, being led by David, Apoc.Paul.29(p.55); θεωροῦμεν... Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ τὸν Δαυὶδ ψάλλοντα τὸ ἄ. Dormi.BMV44(p.109); Tr.Phil.3(p.162.30).

*ἀλληλουχία, ἡ, association, mutual relationship τῆς τῶν ὁμοφύων ἄ. †Proc.G.Pr.30:14(M.87.1327A); Max.schol.d.n.1.4(M.4.196B); solidarity of κοινωνίαν καὶ ἄ. Andr.Caes.Apoc.67(M.106.437C); of relationship of H. Ghost to other Persons of Trin., reciprocity τὴν πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἄ. Didym.Trin.2.6(M.39.532C).

ἀλληλοῦχος, holding together, interconnected τῶν ἄ. γενικῶν ἀρετῶν Max.or.dom.(M.90.889A); id.qu.Thal.39(M.90.393A).

*ἀλληλοῦχος, in conjunction, Thdr.Stud.antirr.2.28(M.99.372C).

ἀλληλοφαγέω, eat one another, Gr.Nyss.hex.30(M.44.92B); Isid.Pel.ephr.4.57(M.78.1108C).

*ἀλληλοφθορέω, corrupt one another, Eus.d.e.4.9(p.163.26; M.22.273A); id.h.e.1.2.19(M.20.64A).

ἀλληλοφθορία, ἡ, corruption of one another, Eus.d.e.1.6(p.31.28; M.22.61D).

ἀλληλοφθόρος, destroying one another, Geo.Pis.hex.573(M.92.1479A); id.Pers.1.33(M.92.1200A); οὕτω ἀντικείμενα ἄ. ῥήματα Martin.ap.Clater.act.4(H.3.809C).

*ἀλληλοφονέω, kill one another, Meth.Porph.2(p.506.1; M.18.404B).

ἀλληλοφόνται, οἱ, killers of one another, Just.1.apol.39.3(M.6.388B).

*ἀλληλοφύω, in partaking of one another's nature ἄ. καὶ συμφύω, καὶ φεραλλήτως τὸ μυστήριον τῆς τριάδος καθέστηκεν Anast.S.hud.16(M.89.261C).

*ἀλληλόχρεοι, indebted to one another; of marriage and virginity, Amph.hom.2.1(M.39.45B).

*ἀλληλοχωρία, ἡ, interpenetration (cf. περιχώρησις), Christol. ἐνδιδούτος ἑαυτὸν τῷ ἑτέρῳ καὶ μίαν ὑπόστασιν ἐξ ἐνώσεως τῶν δύο διὰ τῆς ἄ. δεικνύντος Leont.H.Nest.1.48(M.86.1509D).

ἀλληνᾶλως, 1. in this way and that, variously, Mac.Mgn.apocr.4.16(p.190.10); Leont.H.monoph.(M.86.1884C); 2. confusedly ἵνα τί...ἄ. ἐλάλησας; †Jo.D.B.J.22(M.96.1061D).

*ἀλλογένεθλος, of differing nativity (astrol.) ἐν...πολέμῳ πλεόνεσσιν ὁμός μορος ἄ. Gr.Naz.carm.1.1.5.22(M.37.425A).

ἀλλογενής, 1. of another race, foreign; of non-Jews, Just.dial.10.3(M.6.496B); Or.fr.53 in Jo.(p.527.2); Eus.p.e.1.2(5D; M.21.29A); of non-Levites, forbidden to officiate in OT cult, Const.App.2.27.1; 2. of another kind, Clem.str.6.1(p.423.1; M.9.209A); of various pseudopigraphical books of Sethian Gnostics, dist. from those ascribed to Seth himself (perh. also with connotation of strange, exotic), Ephr.haer.39.5(p.75.11; M.41.669C); of flesh opp. spirit, Nonn.par.Jo.6:63(M.43.804A); πῶς οὖν ἐστὶ τῆς δόξης κύριος ὁ υἱός, εἴπερ ὄντως τέστι ἄ., καὶ τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας ἀλλότριος; Cyr.thes.32(5¹.300C); ref. Jo.20:17 τῶν ἀμφοτέρων τούτων ὀνομασιῶν πρὸς τὰ ἄ. ὀνόματα μὴ δυναμένων ἐξισοῦσθαι Ephr.haer.76.34(p.383.8; M.42.584D).

ἀλλόγλωσσοι, 1. *using a strange tongue*, Gr.Nyss.viii.23(p.334.18; M.46.405D); 2. *using different tongues* οὐδὲ ἄ. εἶναι ἐθέλησεν [sc. ἡμᾶς ὁ θεός] Chrys.hom.34.4 in 1Cor.(10.315D).

ἀλλοδαπός, *belonging to another land, foreign*; fem. as subst., *foreign country*, Eus.h.e.4.23.1(M.20.384B); Chrys.hom.in Mt.7:14 (3.26B); *foreign journey* πάσης αὐτοῦ [sc. Παύλου] τῆς ἄ. ἀκόλουθος Hier.viii.ill.(tr.Sophr.Pal.)7(p.11.30; M.PL.23.620B).

Ἀλλοδικίης, *having strange notions of justice*, Orac.Sib.3.390; ib.11.216(conj. for ἀντὶ δίκης).

ἀλλοδοξία, ἡ, *heterodoxy*; of Arianism, Ath.ep.Serap.1.1(M.26.532B); id. Ar.3.22(M.26.369A).

ἀλλοδόξος, *heterodox*, Geo.Pis.Sev.89(M.92.1628B); neut. as subst., Ath.Ar.1.17(M.26.45D).

[*]ἀλλόδοχος, prob. for foreg., Geo.Pis.Sev.461(M.92.1656B).

[*]ἀλλοθένης, = *alloethnēs*, of a foreign nation, Epiph.haer.30.11(p.347.17, v.l. ἄλλοθῆνος M.41.425A).

ἀλλοιοτροπία, ἡ, *variation, change*, Epiph.haer.66.12(p.34.4; M.42.48B).

ἀλλοιοφωνία, ἡ, *variety of speech*, Epiph.haer.8.9(p.196.23; M.41.221D).

ἄλλοι-ώ, A. act. trans., *change, alter*, for better or worse; 1. of redemptive activity of God, *change, convert* ὁ θεός... ὁ ~ων καὶ μεταβάλλων... τὰ κτίσμάτα σου Serap.euch.30.1; τὸν υἱόν... ~οῦντα τὰ ἄλλα καὶ μὴ ~οῦμενον αὐτὸν διδάσκει [i.e. Ps.101:28] Ath.Ar.1.36(M.26.85D); ἵνα πρὸς τὸ κρεῖττον ἄ. καὶ μεταβαλὼν ἐκ τοῦ χειρόνος τῆν... κακίαν ἐξαφανίσῃ ἀπὸ τῆς φύσεως ἐν ἑαυτῷ τὸ κακὸν διαπαντός Gr.Nyss.Eun.5(2 p.119.26; M.45.700D); ὁ πνευματικὸς λόγος... διαφυλάττει τὴν διάνοιαν ~ῶν αὐτὴν ὅλην εἰς ἀγάπην τοῦ θεοῦ Diad.perf.11(p.12.20); ἡλλοίωσε με ἡ ἀγάπη σου Jo.D.hom.2.7(M.96.588C); ἄ. τὰ φρονήματα ἡμῶν πρὸς εὐσέβειαν Lit.Jac.(p.166.1); 2. reflex. (cf. B) [sc. ἔλῃ] ~οῦσα... αὐτὴν δὲ ἀρξεται ἀπ' ἀρχῆς Alex.Lyc.Man.7(p.12.3; M.18.421A); 3. of action of demons καρδίας ἄ. T.Sal.18.30(M.122.1345B).

B. pass., *become different; suffer change*; 1. metaphysical, corporeal things σώμα... ~οῦμενον καὶ φθίνον καὶ γινόμενον Just.dial.5.2(M.6.488A); ὁ... διάβολος... κολάζεται τὸ δὲ κολαζόμενον ~οῦται καὶ πάσχει, ἀπαθὲς δὲ τὸ ἀγένητον Meth.res.1.36(p.276.15; M.41.1101C); denied of essences of intelligible things, Nemes.nat.hom.3(M.40.596A); hence denied of soul in its union with body, ib.1.c.; 2. met., *change one's attitude towards*, Ath.h.Ar.30(p.199.17; M.25.728B); ? *be disturbed* in mind, ref. S. Peter in prison οὕτως ἔχαιρε καὶ οὐκ ἡλλοιοῦτο Chrys.hom.8.2 in Eph.(11.55C); ἡλεγε Gaume); 3. moral, *change for the better, be converted* ἔσχεν τὴν καρδίαν ~ωθεῖσαν T.Job 49(p.135.18); v. ἀλλοίωσις; turn to evil πρὸς τὸ χειρόν... ~ωθήσεται [sc. human soul which has come into a body] Or.princ.1.8.4(p.104.3).

C. philos. and theol., pass., *be subject to change*; 1. characteristic of created things opp. God τὰ στοιχεῖα... οὐκ εἰσὶ θεοί, ἀλλὰ φθαρτά καὶ ~ούμενα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος παραχθέντα Arist.apol.4.1; ib.5.1; and of corporeal things τὸ σώμα... ~οῦται... πῶς οὖν δύναται τὸ ~οῦμενον τῷ ἀναλλοιώτῳ εὐκέναι; †Bas.strud.hom.1.6(1.326E; M.30.16C); 2. certain pagan notions of deity accused of implying change [sc. Ζεύς] εἰ. μὲν ἀήρ... ~οῦται, εἰ δὲ καιρὸς, τρέπεται Athenag.leg.22.5(M.6.940A); denounced as an impiety in connexion with God, [Jacc. Origen] εἰ... ἦν χρόνος ὅτε οὐκ ἦν τὰ ποιήματα, εἴπει τῶν ποιημάτων μὴ ὄντων οὐδὲ ποιητῆς ἔστιν... καὶ ~οῦσθαι καὶ μεταβάλλειν τὸν ἀτρέπτον καὶ ἀναλλοιώτων συμβήσεται θεόν Meth.creat.2(p.494.25; M.18.33C); ib.4 passim(p.496; 336C, 337A); τὸ προκρίνεον ἐν πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι μένον ἐν ταυτότητι καὶ μὴ ~οῦμενον Epiph.haer.76.10(p.365.22; M.42.553B); τὸ... ~οῦσθαι τῆς θέας φύσεως παντελῶς ἀλλότριον Cyr.Jo.1.4(4.36D); or with generation of Son ὁ πατὴρ ἐγέννα τὸν υἱόν. οὐ γὰρ τι προϊέμενος οὐδ' ~οῦμενος οὐδὲ γε παθητικῶς κινούμενος... ὑφίστη αὐτὸν Eus.e.ih.1.12(p.72.16; M.24.849A); or with Son οὐ... θέμις εἰπεῖν ἐκ τῆς οὐσίας τῆς ἀτρέπτου τρεπτὸν γεννάσθαι λόγον καὶ ~οῦμένην σοφίαν. πῶς γὰρ ἐτι... σοφία τὸ ~οῦμενον; Ath.Ar.1.36(M.26.88A); where ref. is to God it is to be understood virtually, never absolutely (or as in appearance only and not in reality), Epiph.haer.76.37(p.389.10; M.42.593D) poss. ref. Ps.76:11, v. ἀλλοίωσις; 3. change having no place in Inc. either as touching divine nature γινόμενος ἄνθρωπος οὐκ ἡλλοίωται Alex.Al.ep.encycl.4(p.9.11; M.18.576B); αὐτὸς ἀτρέπτος μένων, καὶ μὴ ~οῦμενος ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ οἰκονομίᾳ Ath.Ar.2.6(M.26.160B); ib.1.36(85C); ὁ θεὸς λόγος, οὐδὲν αὐτὸς ἀπὸ τῆς κοινωνίας τῆς περὶ τὸ σώμα καὶ τὴν ψυχὴν ~οῦμενος Nemes.nat.hom.3(M.40.601A); or the human nature οὐτε οὐδὲ ὁ λόγος εἰς σώμα... οὐτε εἰς λόγον τὸ σώμα ἡλλοίωται Leo Mag.ep.35.2(p.41.25; M.PL.54.808A); Anast.Ant.fr.

ap.Doct.Patr.20(p.126.18; M.89.1286B) cit. s. ἀνάκρασις; or as touching virginity of BMV οὐκ ἡλλοιώθη ἡ παρθένος καὶ μήτηρ ἐγένετο οὐδὲ ~ωθείσις παρθενίας τόκος ἐγένετο Thdot.Anc.exp.synb.14(M.77.1333A); not involved in Redemption, Ath.Ar.1.36(M.26.85D) cit. s. A.1; οὐδὲ εἰς τροπὴν ἡλλοιώθη τὸ τρεπτὸν τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἱασομένη [sc. ἡ θεότης] Gr.Nyss.ep.3(M.46.1020C); Epiph.inc.1(p.227.24; M.41.273C); 4. heret.; in accusation levelled against Apollinarius ὁ σκόπος πρὸς τοῦτο βλέπει... τὴν ἀπαθὴ καὶ ἀναλλοιώτων φύσιν πρὸς πάθους μετουσίαν ~ωθῆναι Gr.Nyss.Apoll.5(M.45.1132B); change denied by Eunomius but for different reason οὐ [sc. φησὶ] τὸν ἀτρέπτον τε καὶ ἀκτίστον τῷ διὰ κτίσεως γεγονότι, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς κακίαν ~ωθέντι, καταμειχθῆναι; ἀλλὰ καὶ αὐτὸν κτιστὸν ὄντα πρὸς τὸ συγγενὲς ἐλθεῖν ἑαυτῷ καὶ ὁμόφυλον... ὅπερ ἦν, τοῦτο γινόμενον Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.5(2 p.120.3; M.45.701A); implicit in monothelite position μίαν... ἐπὶ Χριστῷ... ἐνέργειαν λέγειν οὐ θέμις... ἐπεὶ καὶ τρεπτῆς ὑπάρχων δειχθήσεται φύσεως, καὶ τὴν οὐσίαν τῆς σαρκὸς εἰς ὅπερ οὐκ ἦν ~ώσας Max.ambig.(M.91.1057C).

D. for exeg. Ps.44:1, 76:11 v. ἀλλοίωσις.

ἀλλοίωμα, τό, *alteration*, Meth.res.1.43(p.290.10; M.18.272B); φθόνος [sc. ἐστίν]... ὁφθαλμῶν ἄ. †Nil.vil.4(M.79.1144D).

ἀλλοίωσις, ἡ, freq. ass. with τροπή q.v.; 1. *difference, alteration, variation, modification* οὐσία ἐστὶν αὐτῆς [sc. ὕλης] ἡ ἄ. Alex.Lyc.Man.7(p.12.6; M.18.421B); παθητὴν... αὐτὴν καὶ τρεπτὴν ὑπάρχουσαν εἴκειν ταῖς θεοποιήτοις ἄ. Dion.Al.ap.Eus.p.e.7.19(333D; M.21.564A); superimposed upon substance οὐσία ἐστίν... ἡ τὸ πάσας δεχόμενον τὰς μεταβολὰς τε καὶ ἄ., αὐτὸ δὲ ἀναλλοιώτων κατὰ τὸν ἴδιον λόγον ἡ τὸ ὑπόμενον πᾶσαν ἄ. καὶ μεταβολὴν Or.or.27(p.368.6f.; M.11.512B); characterizes all that is corporeal τὰ... σώματα... εἰ θερμαίνεται... κατὰ πάθος θερμαίνεται· εἰ δὲ κατὰ πάθος... καὶ κατ' ἄ. εἰ δὲ κατ' ἄ. ... καὶ κατὰ μεταβολὴν †Just.cyr.Chir.5(M.6.1460C); and the union of corporeal things ἐπὶ μὲν γὰρ τὰς σωμάτων ἡ ἔνωσις ἄ. τῶν συνιόντων πάντως ἐργάζεται, ἐπειδὴ περ εἰς ἄλλα σώματα μεταβάλλεται Nemes.nat.hom.3(M.40.593B); Leont.B.Nest.el.Fut.2(M.86.1304D); of physical changes involved in decomposition, Meth.res.1.36(p.396.9; M.18.521A); and digestion, Thdt.caril.(3.1297); other variations of bodily state, Evagr.Pont.or.63(M.79.1180D); of change involved by resurrection, Bas.hex.8.8(1.78E; M.29.184D); *variation in force or quantity* ἀσθένεια δὲ τί ἐτερόν ἐστιν ἡ τῆς καθ' ἑξῆς δυνάμεως ἄ. καὶ μεταβολή; Leont.B.Nest.el.2(1344C); 2. theol. (here ἄ. appears to keep within metaphysical sphere, whereas τροπή freq. bears a moral connotation); a. absent from Father in begetting Son οὐδὲ ἡ οὐσία τοῦ πατρὸς ἄ. ὑπέμεινεν, εἰκόνα ἑαυτῆς ἔχουσα τὸν υἱόν Thgn.hypot.fr.2(p.76)ap.Ath.decr.25(M.25.460C); Cyr.thes.10(51.78D); and in procession of H. Ghost οὐτε κατὰ τινα τομὴν ἡ ἀπόρροια τὸ εἶναι ἐξ αὐτοῦ τὸν μονογενῆ καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα ἄ. τῆς φύσεως ἐξεργάσασθαι Epiph.haer.76.19(p.365.25; M.42.553C); b. not applicable to Inc. τίς οὕτως ἐμβρόντητος... ὡς... οἰεσθαι... μεταχωρῆσαι τὴν σάρκα κατὰ γὰρ τὴν τῆς ἄ. τρόπον εἰς τὴν αὐτοῦ τοῦ λόγου; Cyr.Chir.un.(51.735E); σάρκα γεγονότα καὶ ἀνθρώπον... ἄνευ σωματικῆς ἄ. Sophr.H.or.2.36(M.87.3265A); 3. moral (while τροπή almost invariably, though not necessarily, denotes a change for the worse, ἄ. is more commonly used of moral renewal or conversion); a. *change, conversion* ὁ κύριος... τὴν τῶν πραγμάτων ἄ. πρὸς οὐράνιον πολιτείαν μετήρμοσε Isid.Pel.erp.1.428(M.78.420B); διὰ τὸ θεοτέρας αὐτὸν [sc. S. Paul] τυχεῖν ἄ. Cyr.Ps.67:28(M.69.1156), v. 4; b. of effects of Fall τὴν ἄ. τὴν ἐκ τῆς παρακοῆς προσγεννημένην ταῖς ἐνσάρκοις ἡμῶν σκηναῖς Meth.Porph.1(p.503.9; M.18.397C); 4. exeg. Ps.44:1, 76:11, interpreted as ref. a. Inc. ὁ... αὐτὸν κενώσας... ἄ. ... ἔδοξεν ὑπομείναι, ἀναλλοίωτος ὢν... ὡς θεός· οἱ τε δι' αὐτοῦ... λυτρωθέντες... τὴν καλλίστην ἀληθῶς αὐτοῖ ἄ. ὑπομεμένηκασι... λαοί... ἐξομολογοῦμενοι τῷ θεῷ, τῆς αὐτῆς ἡξιώθησαν ἄ. ... οἱ γὰρ ἀλλοιωθέντες... ἀνθρ. νεαρὰ τῆς ἐκκλησίας Eus.Ps.44:1(M.23.392B,C); cf. Or.sel.in Ps.76:11(M.12.1540B); οὐτε ἡ δεξιὰ κατὰ τὸν λόγον τῆς φύσεως ἐκείνου παρήλλακται, οὐ ἐστὶ δεξιὰ, οὐτε ἄ. αὐτῆς ἄλλη τις παρὰ τὴν τῆς σαρκὸς οἰκονομίαν λέγεσθαι δύναται... ἐν δὲ περιεχίοντι τῷ τῆς σαρκὸς προσκαλύμματι κατὰ τὸ βλεπόμενον, ἄλλοις παρ' ὁ τῆ φύσει ἦν θεωρούμενος... διὰ τοῦτο... λέγει τὸν πρὸς μόνον τὸ ἀλλοιωθὲν ἀντίκεινται ὅτι 'βλέπε διὰ τοῦ ἀλλοιωθέντος τὸ ἀναλλοιώτων... ὁ γὰρ ἐωρακώς ἐμέ, οὐ τὸν ἐν τῇ ἄ. φανόμενον, ἀλλὰ τὸν ἀληθῶς ἐμέ τὸν ἐν τῷ πατρὶ ὄντα, αὐτὸν ἐκείνον ἐωρακώς ἔσται τὸν ἐν γ' εἰμὶ' C. Nyss.Eun.6(2 p.135.31ff.; M.45.720D); Cyr.Ps.76:11(M.69.1192B); b. effects of Redemption upon mankind ἄ. λέγει ἐνταῦθα τὴν ἀπὸ κακίας καὶ ἀγνωσίας ἐπ' ἀρετὴν καὶ γνῶσιν ἐπάνοδον Or.sel.in Ps.76:11(M.12.1540B); Eus.d.e.4.15(p.181.8ff.; M.22.301B); id. Ps.44:1(M.23.392B); Chrys.exp.in Ps.44:1(5.160D); ὁ Χριστὸς καθ' ἡμᾶς γέγονε καὶ εἰς τὸ κρεῖττον ἡλλοίωσεν... αὐτὴ ἡ ἄ. ἡν ἡ δεξιὰ τοῦ ὠψίστου

χαρίζεται, τὸ αἰεὶ διὰ τῶν γυμνασίων τῆς εὐσεβείας ἐπὶ τὸ μείζον προ-
κοπεῖν· ὁ γὰρ προκόπτειν εἰς ἀρετὴν, οὐκ ἔστιν ὅτε οὐκ ἀλλοιοῦται
Cyr.Ps.76:11(M.69.1192B); ἕως ἀν...ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς κατὰ σάρκα
βλαστήσῃ καὶ τὴν καινὴν α. τοῖς ἔθνεσι πραγματευέσθαι...οὗτος τὴν
διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος α. τοῖς ἔθνεσι ἐδωρήσατο...τοὺς δὲ ἀ-
λλοιωθσομένους ὁ μὲν Σύμμαχος ἀνθρὴ κέκληκεν...ἔαρ...πνευματικόν,
τοῦ σωτήρος ἡ παρουσία...περὶ τούτων ἡ παρούσα προφητεία προαγο-
ρεῖ...ὑποδεικνύσα...τὸν ἀλλοιώσαντα καὶ ἀποφάναντα καρποφόρον
Thdt.Ps.44:1(1.886f.); c. God's dealings with mankind πάλαι μὲν
γὰρ αὕτη κατεργάζετο πολλά...θαύματα...νυνὶ δὲ α. γεγέννηται τῆς
δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου Eus.Ps.76:11(M.23.893B); ib.76:12f.(893C); α.
γὰρ τῆς τοῦ θεοῦ δεξιᾶς τιμωρίαν ἐκάλειπεν, ὡς τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου
ἐκάλειπεν τὰ ἀγαθὰ χορηγῆναι Thdt.Ps.76:11(1.1146); 5. f.l. for ἀλύ-
σεως [Chrys.hom.20.3 in Mt.(7.263B)], cat.Mt.6:19(p.47.23).

ἀλλοιωτικός, *digestive* τοῦ θρησκευτικοῦ φυσικαὶ δυνάμεις εἰσι τέσσαρες,
ἐλκτική, καθεκτική, α., ἀποκριτική Nemes.nat.hom.23(M.40.693A);
cf. Leont.B.Nest.el Eut.1(M.86.1296D); ἡ α. δυνάμεις τῆς γαστρός [sc.
of the fish] ἐνεργεῖν ἐκώλυτο Thdt.Jon.2:2(2.146f).

ἀλλοιωτός, *subject to change, mutable*; in theol. contexts nearly
always ass. with τρεπτός q.v.; neut. as subst., *mutability*, cat.
Aroc.4:6(p.244.23).

*ἀλλοκτιστός, *strangely or inappropriately built*; of tabernacles
proposed by S. Peter at Transfiguration, †Chrys.transfig.(Savile 7
p.340.30).

*ἀλλοοῦσιος, *of another substance* υἱὸς...ὁμοούσιός μοι, οὐκ α.
Gr.Ant.bapt.2(M.88.1873A).

*ἀλλοπίστος, *not of the true faith, unbelieving* καὶ ἀλλοπίστοις
πολλάκις παρέχει ὁ θεὸς χάρισμα Anast.S.qu.el resp.128(M.89.780A).

*ἀλλοπος, *of differing appearance*, †Caes.Naz.dial.140(M.38.
1052).

[*]**ἀλλοτριεπισκόπος**, v. ἀλλοτριεπισκοπος.

*ἀλλοτριόγαμος, s.v.l., *adulterous* α. ληστήν Thdt.Ps.50:9
(1.939, v.l. ἀλλοτρίων γάμων).

ἀλλοτριεπισκόπος [*]**ἀλλοτριεπ-**, ὁ, *busybody in other men's
affairs*, exeg. 1Cor.2:10 διὰ ποίαν αἰτίαν [sc. ἐρευνᾷ τὰ βῆθη τοῦ θεοῦ
τὸ πνεῦμα];...ὡς ἀλλοτριεπισκόπων...μὴ γένοιτο Epirh.apc.12(p.20.
22; M.43.37C); id.haer.66.85 (conj. p.128.7 for ἀλλοτρίους ἐπισκόπους
M.42.165B); of those usurping the functions of others ἐκκήρυκτος
τῇ θεολογίᾳ πᾶς ὁ α. Dion.Ar.ep.8.1(M.3.1089C).

*ἀλλοτριόκαμος, *loiling for others*, Ant.Mon.hom.13(M.89.
1469A).

*ἀλλοτριόνοος, *of strange sense, of obscure meaning* α. πρὸ
δυνάμεως πνευματικῆς, μὴ μετέρχου λόγους Jo.Clm.scad.27(M.88.
1116D); cf. ἥτοι ἀναγωγικούς τοὺς ἄλλο μὲν ἔχοντας τὸ φανόμενον,
ἄλλο δὲ τὸ νοούμενον Schol.40 in Jo.Clm.scad.27(M.88.1288A); also
interpreted as *of another opinion*, i.e. *heretical* ἀλλοτριονόους, ἡ
πλανολόγους· οἱοί εἰσι τῶν αἰρεσιωτῶν ib.

*ἀλλοτριούσιος, *alien in essence*, Ath.Ar.1.20(M.26.53A); οὐκ α.
ἐστὶ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ὁμοούσιος id.syn.51(p.274.28; M.26.784B); id.
tom.5(M.26.801A).

Ἀλλότριος, *of or belonging to another*;

A. in gen.; **1. alien**; **a.** in gen. τὸ ἀμαρτῆσαι α. παριστάσα ἡ
γραφὴ Clem.str.7.13(p.58.26; τοῦ ἀμαρτῆσαι α. [sc. τὸν γνωστικόν]
M.9.513B); of apostates and heretics, Ath.ep.Aeg.Lib.21(M.25.
588A); of what is contrary to Christian faith τοῖς τὰς α. ἐντολὰς
μνημονεύουσιν Papias.ap.Eus.h.e.3.39.3(M.20.297A); οὐκ ἐν...κατ-
ακολουθοῦντες τοῖς α. Bas.Spir.6(3.6B; M.32.77B); hence esp. of
heretics and heresies εἰ τις ἐν α. γνώμῃ περιπατεῖ Ign.Philad.3.3;
τοὺς δὲ λέγοντας ἐξ οὐκ ὄντων τὸν υἱὸν...α. οἶδεν ἡ...ἐκκλησία Synb.
Ant.(341)4 ap.Ath.syn.25(p.251.16; M.26.728A); α. καὶ μὴ ἐκ πατέρων
εἶναι τὴν αἵρεσιν ταύτην Ath.Ar.1.8(M.26.28B); **b.** of Devil τοῦ α.
πνεύματος Lit.ap.Const.App.8.7.8; Lit.ib.8.6.6; ὁ α. Gr.Naz.or.14.27
(M.35.896A); Mir.Mich.4(p.551.9); of demons τῶν α., τοὺτ' ἐστὶν
ἀπὸ τῶν πονηρῶν καὶ πάντων πνευμάτων Just.dial.30.2(M.6.540A);
2. alien from, without a share in; **a.** in gen., of Gentiles α. τοῦ θεοῦ
ὄντες 1Clem.7.7; α. τῶν ἐπαγγελιῶν Cyr.Is.3.1(2.364B); ib.3.3(455E);
α. γὰρ θεοῦ ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀκαρπία Thdt.qu.25 in Dt.(1.277);
denied of Jews, †Chrys.pasch.5.1(8.261A) cit. s. οἰκειώσις; **b.** from
Church, implying *excommunicated* τὸν Σαμοσατέα...τῆς ἐκκλησίας
τοῦ θεοῦ α. ἀπέφηναν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ πατέρες Eus.e.th.1.14(p.74.
19; M.24.853B); Νοουάτων ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ συνεπαρθεῖσιν...ἐν
ἀλλοτρίους τῆς ἐκκλησίας ἡγεῖσθαι id.h.e.6.43.2(M.20.616C); id.Mar-
cell.2.1(p.33.17; M.24.780B); **c.** from office, *degraded* α. αὐτοὺς ἡγοῦ-
μεθα τῆς ἐπισκοπικῆς ἀξίας CCP(359)ep.ap.Thdt.h.e.2.28.7(3.901); α.
εἶναι τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπισκοπικῆς καὶ τοὺς κληρικούς τοῦ κλήρου
Synb.Chalc.(p.130.10; H.2.456E).

B. theol., *alien* i.e. not of the nature of, opp. *ιδίος* τῆς οὐσίας:
ταῦτα...δεῖκναι...μὴ εἶναι τὸν υἱὸν α., ἀλλ' ἴδιον τῆς τοῦ πατρὸς
οὐσίας Ath.Ar.2.82(M.26.320B); ib.3.17(360A); **1.** inapplicable to
mutual relation of Persons in Trin., Thgn.kyrol.fr.2(p.76; M.10.
240A) cit. s. ἀπόρροια; τριάς τοῖνυν ἅγια καὶ τέλεια ἐστίν, ἐν πατρὶ
καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι θεολογουμένη, οὐδὲν α. ἡ ἔξωθεν ἐπι-
μυγνύμενον Ath.ep.Serap.1.28(M.26.556A); ib.3.6(636A); id.syn.52
(p.276.12; M.26.788A); ὥστε...τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἀνθρω-
πότητος αὐτοῦ καὶ τῆς οὐσίας οὐ κεχώριται, οὕτω καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ
θεοῦ τῆς θεότητος αὐτοῦ καὶ τῆς οὐσίας οὐκ ἔστιν α. id.incl.el.c.Ar.13
(M.26.1005B); πιστεύομεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἁγίου, τὸ οὐκ α. πατρὸς καὶ
υἱοῦ ἀλλ' ὁμοούσιον †Ath.interpr.(p.66.22; M.26.1232B); ἐπὶ δὲ τῆς
θείας φύσεως τὸ μὲν εἶναι πνεῦμα θεοῦ οὐσεβὲς ἐνομήσθη...οὐ μὴν α. τι
καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἡμετέρου πνεύματος ἔξωθεν ἐπηρεῖν τῷ θεῷ...
θεοπερές ἐστιν οἰεσθαι Gr.Nyss.or.catech.2(p.14.6; M.45.17B); οὐχ
οἶόν τε τὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ πνεύματος ἐνεργούμενον, α. τῆς θείας φύσεως
τὸν Χριστὸν ἀποφῆναι Thdt.1Cor.12:3(3.242); **2.** of creatives in rel.
to divine essence, Ath.Ar.3.8(M.26.337B); and equally therefore to
Son α. μὲν ὧν κατ' οὐσίαν τῶν γενητῶν, ἴδιος δὲ τοῦ πατρὸς λόγος
id.ep.Serap.2.5(M.26.616B); ὁ μὲν γὰρ λόγος, ὡς ἴδιος, ἐν τῷ πατρὶ
ἐστὶν· δὲ γενητὰ, ἔξωθεν ὄντα, πρόσκειται, ὡς τῇ μὲν φύσει α., τῇ δὲ
προαιρέσει προσκειμένα †Ath.Ar.4.5(p.49.13; M.26.473D); hence acc.
Arius and Eunomius characterizing relations of Son and H. Ghost
to Father, Ar.Thal.fr.10(p.267; M.26.24A); Ath.Ar.1.6(M.26.24B)
cit. s. ἀνόμιος; Alex.Al.ep.encycl.3(p.8.3; M.18.573B); Ath.Dion.23
(p.62.29; M.25.513A); Bas.Eun.2.6(1.242C; M.29.581C) cit. s. ξένος;
θεὸν μὲν τὸν υἱὸν ὁμολογούντες, κτιστὸν δὲ ἀποκαλοῦντες, καὶ τῆς θείας
οὐσίας α. Thdt.qu.37 in Ex.(1.149); and so by them imported into
essence of Trin. ἀνόμιος ἐαυτῆς ἡ τριάς εὐρίσκεται, ξέναις καὶ α.
φύσεσι τε καὶ ταῖς οὐσίαις συνισταμένη Ath.Ar.1.17(48B); ib.2.43
(240B); διαρπύοντες ἀπὸ τοῦ λόγου τὸ πνεῦμα...σχίζοντες αὐτὴν [sc. τὴν
τριάδα] καὶ ἐπιμύγοντες αὐτῇ α. καὶ ἑτεροειδῆ φύσιν id.ep.Serap.1.2
(M.26.533A); ib.1.17(569C); Gr.Naz.or.20.5(M.35.1072A); **3.** of certain
predicables e.g. λύσις...ἀλλότριον πάντη θεοῦ καὶ τῆς πρώτης φύσεως
Gr.Naz.or.28.7(p.32.2; M.36.33C); but not of divine attributes
ib.1.17(569C); ib.1.17(569C); Gr.Naz.or.20.5(M.35.1072A); **4.** of what is
predicated of Christ's human nature in rel. to divinity, Ath.
Ar.3.41(M.26.409C); cf. †Ath.Apoll.1.16(M.26.1121B); but not of
Christ's human body in rel. to his Person οὐ γὰρ ἦν α. αὐτοῦ τὸ
ἐνωθὲν αὐτῷ σῶμα Cyr.expl.xii cap.3(p.19.11; 6¹.149E); nor of his
human nature in rel. to humanity in gen. οὐ τὸ σῶμα ἐν ὁμοιώσει
τῇ καθ' ἡμᾶς μόνῃ, α. δὲ σαρκὸς ἀνθρωπίνης †Ath.Apoll.1.12(1116A);
5. of Marcion's 'good' God, Cels.ap.Or.Cels.6.53(p.124.15; M.11.
1380C); of his elect, Cels.ib.(p.124.9).

ἀλλοτριότης, ἡ, **1. alienation, separation**, of Trin. οὐδὲ τὴν μίαν
καὶ ἀπόρριον φύσιν ἀποξενούμεν ἐαυτῆς, ἐκ φύλλοις α. Gr.Naz.or.43.30
(M.36.537A); **2. qualitative difference**, of Trin. acc. Eunomius πολλὰς
οὐσίας ὀνομάζει ὡς ἐκάστης ἰδιαίοναν ἐχούσης τινα τὴν πρὸς τὰς
ἄλλας α. Gr.Nyss.Eun.1(1 p.88.13; M.45.320C).

*ἀλλοτριόρως, *in a strange manner, abnormally*, Anon.ap.
Eus.h.e.5.16.9(M.20.468B).

*ἀλλοτριόφρων, *abnormal in thought* α. ἑτεροδιδασκαλίας †Amph.
circ.(p.18B).

ἀλλοτρι-ω-, alienate; **1. dissociate, separate** from; *remove* from,
pass. ψυχὴ πάσης ταραχῆς ~ομένη Or.Jo.6.1(p.106.11; M.14.197A);
Eus.v.C.1.12(p.13.15; M.20.925B); Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.333B); perf.
ptcl. pass. neut. as subst., opp. τὸ ἐπηρεπές, Chrys.hom.47.1 in
Mt.(7.488B); pass., of possessions, *be alienated, fall into other hands*,
Bas.hom.7.2(2.53A; M.31.284B); in thought, *dissociate, regard as
foreign* ἡμεῖς δὲ μόνᾳ τῆς φύσεως ~οῦμεν ἐκεῖνα ὅσα ἐπικτήτα γίνεσθαι
τισι καὶ ἀπόκτητα Gr.Nyss.Eun.12(1 p.341.25; M.45.1060B); Μαρκε-
λῶν καὶ Μαριανόν...τῶν τὴν κτίσιν ~οῦντων αὐτοῦ Chrys.hom.49.2
in Mt.(7.506B); Cyr.expl.xii cap.3(p.19.14; 6¹.150A); Trin. οὗτος [sc.
Eunomius]...~ῶν τοῦ πατρὸς τὸν μονογενῆ Bas.Eun.1.18(1.230B;
M.29.553A); Gr.Naz.or.29.16(p.98.12; M.36.96A) cit. s. συνεισάγω;
Christol. τὸν κύριον συκοφαντήσωσι, καὶ τῆς ἡμέτερας αὐτὸν α.
φύσεως Leont.B.Nest.el Eut.1(M.86.1297A); εἰ ὑποστατικὴν [sc. τὴν
ἐνέργειαν], ~ώσομεν αὐτὸν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ πνεύματος κατὰ τὴν
ἐνέργειαν Max.opusc.(M.91.108D); med., in rel. to oneself, opp.
οἰκειώμαι, Chrys.hom.11.4 in Col.(11.410B); **2. exclude, deprive** τῆς
...ἐν Χριστῷ γνώσεώς τε καὶ χάριτος ἡλλοτριωμένος Eus.Marcell.1.1
(p.4.28; M.24.720A); Gr.Nyss.Eun.2(2 p.366.11; M.45.545C); Cyr.
Ps.2:12(M.69.725A); Thdt.Dan.3:33(2.1116); Λέων...αὐτὸν [sc. Dios-
corus]...πάσης ἱερατικῆς ἡλλοτριώσαν ἀξίας Libell.ap.CChalc.act.3

(ACO 2.1.2 p.29.18; H.2.345C); med., *deprive oneself* ῥαστώνης... ἀπάσης καὶ τρυφήνης διαίτης ~ούμενος Eus.v.C.2.14(p.47.4; M.20.992D); 3. *estrangle, make hostile* τάξιν θεολογίας...μήτε ἀθρόως ἐκφαίνοντας, μήτε εἰς τέλος κρύπτοντας...τὸ μὲν τοὺς ἀλλοτρίους πλῆξαι δυνάμενον, τὸ δὲ ἄ. τοὺς ἡμέτερους Gr.Naz.or.31.27(p.180.4; M.36.164B); Nil.εpp.1.43(M.79.101D).

ἀλλοτριώσις, ἡ, 1. *separation involving diversity*; a. in gen., ref. blessings under old dispensation and new μη...ἀπὸ τῆς τῶν ὀνομάτων κοινωνίας, ταυτότητα πραγμάτων νομίσας, ἀλλὰ μηδὲ ἄ. Chrys. hom.14.2 in Jo.(8.79D); b. theol. οὐχὶ ἄ. τῆς φύσεως, ἀλλ' οἰκείωσαν πρὸς τὸν πατέρα καὶ υἱὸν ἡ κοινωνία τῶν ὀνομάτων παρίστανται Bas.Eun. 3.3(1.274E; M.29.661A); Gr.Naz.or.33.16(M.36.233D); μὴ φοβηθῆς τὴν προδοσιν...φοβήθητι δὲ τὴν ἄ. ib.25.17(M.35.1224A); 2. from things, *separation*, calling oneself off τῇ ἀναχωρήσει τῶν μερῶν...καὶ τῇ ...ἄ. τῶν περισπασμῶν Bas.reg.fus.5(2.341E; M.31.920C); ἡ πρὸς τὸ θεῖον συνάφεια, καὶ ἡ τῶν κακῶν ἄ. Gr.Nyss.hom.1 in Cant.(M.44.776B); Nil.Magn.1(M.79.969B); from good things τὴν ἀπὸ τῆς ζωῆς ἄ. Bas.Eun.2.19(1.254E; M.29.612C); *alienation* τῆς κατὰ φύσιν μορφῆς ἄ. καὶ παραλλαγὴ τῶν γνωριστικῶν σημείων τῆς ἀνθρωπότητος, ὅταν μὴ συμπαράληθῇ τῇ πίστει τὸ πνεῦμα Gr.Nyss.Maced.15 (M.45.1320C); 3. from persons, *estrangement*, alienation, partic. from God ὑβρίζει...ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ἀπὸ θεοῦ ἄ. †Bas.Is.267(1.583B; M.30.589B); ἀμαρτία...ἐστὶν ἡ τοῦ θεοῦ ἄ. Gr.Nyss.Eun.2 (2 p.366.8; M.45.545B); Marc.Er.opusc.4(M.65.1017C); as man's condition before Inc., Cyr.Is.4.1(2.558E); Proc.G.Is.43.1(M.87.2385B).

ἀλλοφροσύνη, ἡ, *change of mind*, †Apoll.met.Ps.76.11(M.33.1421C).

ἀλλοφυής, ὁ, of a different nature φῶς...ὁ μονογενής, φωτὸς δὲ ἡ κτίσις μέτοχος, καὶ διὰ τοῦτο ἄ. Cyr.Jo.1.8(4.70B); ib.(72B).

ἀλλόφυλος, ὁ, of another tribe, foreign; hence 1. of Philistines (as LXX) ἄ. δὲ ἰδίως οἱ Φυλιστιαῖοι λέγονται, οὓς Παλαιστινίους Ἑλληνες ὀνομάζουσιν †Bas.Is.286(1.597A; M.30.621B); Isid.H.etym.9.2.20; 2. of gentiles, Mel.pass.29 p.12.27; ὑπὸ Ἰουδαίων ἄ. ὁ πολέμουσιν τῷ [sc. Χριστιανῶ] Diogn.5.17; Hipp.Dan.2.38.3(M.10.680C); ὁ ἄ. τε καὶ ἀπερίτμητος ἐπὶ Cyr.ador.14(1.514B); 3. met., alien ἡ γὰρ [sc. ψυχῇ] ἐκ φωτὸς οὐσα, τὴν ἄ. τοῦ πυρὸς φλόγα μὴ φέρουσα Hom.Clem.9.9; τὴν δὲ καθ' ὑπόστασιν ἐνοῦσι...ἀγνοοῦμεν ὡς ξένην καὶ ἄ. τῶν θεῶν γραφῶν Thdt.ap.Cyr.apol.Thdt.(p.114.12; 6¹.208B); Geo.Pis.hex.1444 (M.92.1544A).

ἄλλυδις, used as if for various cases of ἄλλος, another καὶ τότε θρηνησούσιν ἐπ' ἄ. ἄλλος ἀπῶθεν Orac.Sib.2.297; ib.2.301; ib.1.181.

ἄλυ-ῶ, be salt, Gr.Nyss.fat.(M.45.153A); id.infant.(M.46.185B); τὸν ~ῶντα τοῦτον καὶ αὐχμηρὸν τόπον id.hom.2 in Eccl.(M.44.611B).

*Ἀλμενικαῖά, τά, astronomical indexes, almanacs τοὺς λεγομένους κραταιοὺς ἡγεμόνας, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τοῖς Α. φέρεται Porphyry ap.Eus.p.e.3.4(92C; M.21.169C).

ἄλυη, ἡ, brine; met., bitterness, Pall.v.Chrys.5(p.29.10; M.47.19). ***ἄλυμυρόβρυτος**, teeming with salt, salty, Jo.Mon.hymn.Chrys.3 (M.96.1380B).

*ἄλυμυρόναμος, with salt floods, †Chrys.hom.in Ps.76.4(10.745A).

*ἄλυμυρόφορος, salt-producing, salty, Chrys.hom.in Ps.115.1-3 (p.357.13); Sever.fic.(M.59.590).

ᾶλογεῖσθαι, have carnal relations with animals, CAnC.(314) can.16.17; Poen.App.2.22.

ἀλογέω, 1. *be out of one's senses, rave*, Max.opusc.(M.91.252A); pass. ἡλογημένος, devoid of reason, Dion.Ar.d.n.7.2(M.3.868C); Thal.cent.3.67(M.91.1453D); 2. *deprive of arguments, make at a loss*, Just.dial.93.5(M.6.700A).

ἀλογία, ἡ, 1. *folly*, Eus.p.e.10.8(482C; M.21.804A); τῆς Ἰουδαϊκῆς ...ἄ. Isid.Pel.εpp.1.346(M.78.381A); 2. *irrationality*, esp. as characteristic of beasts, hence *brutishness* εἰς γὰρ τὴν τῶν παθῶν καὶ ἡδονῶν ἄ. πεπόντες οἱ ἄνθρωποι Ath.gent.19(M.25.40A); of edict of Juln. Imp. against Christian teachers of literature ἵνα...προκρινεῖται τὴν ἄ. ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας, τυραννίσας πρὸ τῶν ἄλλων τοὺς λόγους Gr.Naz.or.4.6(M.35.537A); τίθεται δὲ [sc. ὁ Χριστός] ἐπὶ φάνης τῆς τῶν ἀλόγων τραπέζης, καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἄ. κατηγορούν..., ἀλλὰ νῦν τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ἄ. ἀποβαλοῦσας, καὶ τὸ λογικὸν ἀναλαβούσας, ἡ μυστικὴ αὐτὴν ὑποδέχεται τράπεζα Thdt.prouid.10(4.663); 3. *absence of reason*, implying also *absence of the Logos*, Eus.Marcell.2.4(p.57.4; M.24.820C); Ath.Ar.1.14(M.26.41C); Leont.H.Nesl.1.30 (M.86.1496C).

ἀλογίζω, 1. *take no account of, disregard*, Cyr.hom.pasch.17(5².231B); 2. med., *suppose foolishly*, V.Zos.11(p.104.1).

*ἀλόγιοι, οἱ, = ἀλογοὶ (v. ἀλογος), Isid.H.etym.8.5.26.

*ἀλογισταῖνα, ὁ, reason foolishly, Just.1apol.46.1(M.6.397B).

ἀλογίστευτος, not guided by reason, foolish ἄ. ἐχοντες τὸν βλῶν Ast.Am.hom.2(M.40.188C).

ἀλογιστία, ἡ, want of judgement, irrationality ἀναηφών ἀπὸ τῆς ὑπ' ἐκείνους [i.e. demons] ἄ. ἐπ' ὀλίγον τι βλέπειν τοῦ ἀληθοῦς Or.Cels. 8.63(p.279.12; M.11.1612B); Isid.Pel.εpp.3.154(M.78.848A).

ἀλογόθετος, immune from rendering an account, Isid.Pel.εpp. 2.127(M.78.569C); of power, absolute ἡ ἐπισκοπή...οἰκονομικὴ προστασία, οὐκ ἄ. ἐξουσία ib.3.216(900A).

ἀλογόμοι, ὁ, become like an irrational creature, become brutalized ἡ ψυχὴ...ὑπὸ τῆς πονηρίας ἀποθηριουοῦται...καὶ αἰρεῖται πρὸς τὸ ἀλογωθῆναι Or.princ.1.8.4(p.104.11; M.11.180C); of men before Inc., Ath.inc.13.1(M.25.117C); ἐπὶ πᾶσι ἐκάθισεν [sc. ὁ Χριστός], ἵνα τὴν ἀπορωθεῖσαν...ψυχὴν καὶ ὁμοιωθεῖσαν τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις ἐπιστρέψῃ ὡς λόγον τοῦ θεοῦ Dor.doct.15.4(M.88.1793A).

ἄλογος, ὁ, without reason; 1. *devoid of reason, irrational*; a. in gen. ἄ. τυχὴ ἀγεσθαι Athenag.leg.25.3(M.6.949C); ζῶων ἐμφύων λογικῶν τε καὶ ἄ. Eus.p.e.7.3(301D; M.21.512C); Thdt.εran.1(4.7); neut. plur. as subst., animals LS; sing., beast of burden, Cyr.S.v. Sab.36(p.123.13); †Gregent.leg.Hom.33(M.86.600A); Leont.N.v. Jo. Eleem.22(p.41.12); Jo.Mosch.pral.33(M.87.2881C); b. of irrational or animal parts of human nature ἐκ λογικοῦ καὶ ἄ. συγκείμενος, ψυχῆς καὶ σώματος Clem.str.4.3(p.252.13; M.8.1221B); τὰ ἐν ἡμῖν ἄ. Or.Jo.1.37(42; p.48.28; M.14.97D); πόρρω γὰρ ἐπιθυμίας ἄ. καὶ ἀμαρτίας ἐκκλῆνται τὰ πνευματικά Meth.res.2.2(p.332.16; M.18.300B); τὰ κατὰ φύσιν ἄ. ἐκ τῆς αἰσθησεως γινόμενα Proc.G.Leu.proem.(M.87.692A); 2. *not according to, or unsupported by, reason* ἰδιωτικῆς καὶ ἄ. δόξης Just.2apol.3.3(M.6.449A); ἵνα...μήτε ἄ. τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ὑπολάβῃ Ath.gent.1(M.25.4B); 3. *contrary to reason*, †Just.quet res.46(M.6.1292C); unreasonable, unusuitable οὐκ ἄ. δοκεῖ εἰσεδέξαι Hipp.haer.10.31(p.287.3; M.16.3446A); unfair ἄ. ἡγούμενος ἐν τοσαύτῃ συγχύσει καταλειψάμενος τοὺς λαοὺς Ath.fug.24(p.84.15; M.25.676A); ἄ. νίκης Pall.v.Chrys.13(p.83.1; M.47.47).

B. without reason, implying also *without the Logos*; 1. *denied of God*, even by non-Christians πᾶς Ἰουδαίων...ὁμολογήσειεν ἂν...τὸν θεόν...μὴ εἶναι ἄ. Eus.e.th.1.20(p.97.15; M.24.893D); Gr.Nyss.or. catech.1(p.7.5; M.45.13A); 2. *denied of Father*; a. ref. generation of Logos ὁ λόγος προελθὼν ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς δυνάμεως οὐκ ἄ. πεποιθε τὸν γεγεννηκότα Tat.oral.5(p.6.3; M.6.817A); b. ref. co-equality of Logos, exeg. Jo.1.1 εἰ γὰρ ἑλλήνης ἦν ἐν τῷ ἰδίῳ μεγέθει ὁ λόγος, ὥστε μὴ δύνασθαι πρὸς ὅλον τὸν θεὸν εἶναι, ἀνάγκη πᾶσα ἄ. εἶναι τοῦ θεοῦ νομίζειν τὸ ὑπερπίπτον τοῦ λόγου Gr.Nyss.fid.(M.45.141A); c. ref. co-eternity of Logos, Hipp.Noel.10(p.251.17; M.10.817A) cit. s. ἀβούλευτος; exeg. Jo.1.1 οὐκ ἦν γὰρ, ὅτε ἡ ἀρχὴ ἄ. ἦν Or.Jo.2.19(13; p.76.12; M.14.148B); Gr.Nyss.fid.(M.45.140D); Jo.1.1 f.o.1.6(M.94.801C); d. freq. in reply to Arians, Alex.Al.ep.encycl.4(p.9.6; M.18.576B) cit. s. ἀσοφος; Ath.Ar.3.63(M.26.456C); id.ep.Serap.2.2(M.26.609B); Cyr.thes.5(5¹.54B); e. in reply to Marcellus τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάγει, τὴν μὲν οὐσίαν καλῶν τὸν πατέρα, τὸν δ' ἐν αὐτῷ λόγον τὸν υἱόν...θεόν ἄ. παραδεχόμενος, ἔχοντα μὲν λόγον ὡς συμβεβηκότα ἐν αὐτῷ οὐ μὴν αὐτὸν ὄντα λόγον Eus.e.th.2.14(p.115.13; M.24.928C); implication of Marcellus's teaching τῆς ζωοποιού σαρκος ἐρήμου καὶ ἄ. καταλειφθησομένης id.Marcell.2.4(p.58.2; M.24.821C); 3. of human reason, as dist. from Logos νομίζομενων μὲν λόγων οὐκ ὄντων δὲ ἀληθῶς λόγων ἀλλ', ἐν' οὗτως εἶπω, ὅλον τοῦτο ἄ. λόγων Or.Jo.2.3(p.56.3; M.14.112A); 4. οἱ ἄ., name of sect opposing Logos theology and Johannine writings ἐπεὶ οὖν τὸν λόγον οὐ δέχοντα τὸν παρὰ Ἰωάννου κεκηρυγμένον, ἄ. κληθήσονται Eriph. haer.51.3(p.250.21; M.41.892A); Jo.D.haer.51(M.94.709A); cf. τῆς...ἄ. αἰρέσεως Eriph.haer.54.1(p.317.5; M.41.961B).

*ἀλογοτροφεῖν, τὸ, stable ἀνω ὁ πατριώτης...κόλπος, καὶ κάτω ἄ. μικροῦ, καὶ φάτνου Tim.Ant.descr.BMV 2(M.28.945B).

*ἀλογοφάνειρος, seemingly absurd, †Ath.doct.mon.(M.28.1421A).

ἀλόγως, 1. *without reasoning*, i.e. without critical examination ὁμολογοῦμεν διδάσκειν πιστεύειν καὶ ἄ. τοὺς μὴ δυναμένους πάντα καταλαβεῖν καὶ ἀκολουθεῖν ἐξετάσει λόγον Or.Cels.1.10(p.62.25; M.11.673C); μὴ ἄ., μετὰ κρίσεως δὲ Eus.h.e.4.8.5(M.20.324B); d. πιστεύω; καὶ μὴ ἐξετάσω τί δυνατόν, ἡ συμφέρων; Euther.confut.16(M.28.1388B); 2. *without reasoning power, irrationally*, Chrys.serm.1.2 in Gen(4.646E); 3. *without reason, unjustly* ἄ. πάσχομεν Athenag.leg. 4.2(M.6.900A).

ἀλοητός, ὁ, threshing, Gr.Nyss.ving.3(p.256.8; M.46.325A); Nil. exerc.19(M.79.745A).

ἀλοιδωρήτως, 1. *unreviled*, †Bas.const.6.1(2.551B; M.31.1361A).

2. *irreproachable, beyond reproach*, Const.App.1.10.4; of doctrine of Trin. τὴν ἄ. πίστιν Cyr.Jo.9.1(4.784C); ib.(802D).

*ἀλοιδωρήτως, irreproachably, Cyr.Jo.10.2(4.888D).

ἄλοιδορος, *not reviling*, Ant.Mon.hom.28(M.89.1528A).

ἄλουργίς, ἡ, *purple robe*, esp. as garment of rich or emperors; hence 1. fig., of S. Paul, whose blindness is compared to the mordant applied to wool before it is dyed purple *την κερμαίνω προσοσφύβη* πηρώσει, ἄ. θεοῦ [καί] γενόμενος, καὶ πάντας ἀνθρώπους γενέσθαι προτροπόμενος Isid.Pel.εpp.1.346 (M.78.381A); ref. Mt.25:40 τὰ ῥάκη διαπύων ξέωθεν ἀπρεπῶς περικείμενα, καὶ τὴν κεκρυμμένην ἄ. οὐ βλέπον τὸν ἔδον βασιλεῖα σημαίνουσιν ἱ. Nil.perist.9.5(M.79.872A); 2. met.; a. of the empire τὸν Γάλλον ἀφελέσθαι μὲν τῆς ἱ. Philost.h.e.4.1(M.65.517A); ἱ. ἱ.11.4(597C); τυράννου...ἀναξίου τῆς Χριστιανικωτάτης ἄ. ἱ. Jo.D.ep.Thphl.14(M.95.364B); b. of an altar-cloth τὸ σептὸυ θυσιαστηρίου τὴν ἄ. Ep.ap.CCP(536)act.5(p.95.26; H.2.139D); c. of humanity of Christ συμπροσκυνῶ τῷ βασιλεὶ καὶ θεῷ, τὴν ἄ. τὸ σώματος, οὐκ ὡς ἱμάτιον...ἀλλ' ὡς ὁμοῦν χρηματίσασαν Jo.D.imag.1.4(M.94.1236B); cf. ὁ Χριστός, καθάπερ ἄ. βασιλικὴν τὸ ἴδιον φόρημα περικείμενος...τὸ ἀνθρώπινον σῶμα Cyr.Jo.3.5(4.301A).

***ἄλουργοβαφής**, *purple-dyed*, Clem.paed.2.10(p.222.18; M.8.528A).

***ἄλουργοφής**, *purple-woven*, Epiph.haer.15.1(p.209.16; M.41.245A).

***ἄλουργοφορέω**, *wear purple*, Isid.Pel.εpp.1.214(M.78.317B).

ἄλουσία, ἡ, *abstinence from washing*; as ascetic practice, Chrys.res.Chr.1.2(438A); Eus.Al.serm.21.14(M.86.440D); Eustrat.v.Eutych.14(M.86.2292A); Ephr.3.425F = Jo.D.virt.(M.95.88A).

ἄλουτέω, *abstain from washing*; as ascetic practice, Nil.εpp.3.153 (M.79.453D); Pall.v.Chrys.17(p.109.16, v.1. ἀλουτή; M.47.61).

ἀλόχευτος, 1. *ingenerate*, of God, Synes.hymn.1.54(p.59; M.66.1589); 2. *unborn*; of Christ in his divinity, Gr.Naz.carm.2.2(poem.) 7.254(M.37.1571A); Mac.Mgn.apocr.2.8(p.9.12); of S. John as 'son' of BMV, Nonn.par.Jo.19.27(M.43.904B); 3. *without travail*, of Christ's birth, Thdt.qu.42 in Dt.(1.290); Proc.Cl.or.3.3(M.65.705C); CTull.can.79; of BMV, Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96.696A).

ἄλς, ὁ; **ἄλας**, τό, *salt*;

A. lit.; 1. in gen.; as sterilizing soil, Thdt.qu.18 in Jud.(1.335); as preservative, Mac.Aeg.hom.1.5(M.34.453D); applied by nurses to new-born infants, Thdt.Cant.proem.(2.11); eaten with bread as sole diet in fasting, A.Thom.A.20(p.131.7); ἱ.104(p.217.8); in pre-Easter fast μόνῳ χρώμει ἄρτω καὶ ἄ. καὶ λαχάνοις Const.Appr.5.18.1; 2. used in magic βάλων τῶν λεγομένων ὀρυκτῶν ἄ. κηρῷ Τυρρητικῷ περισκεπσάας καὶ αὐτὸν δὲ τὸν λιβάνον βάλων διχοτομήσας ἐντίθησι τοῦ ἄ. χόνδρον καὶ πάλιν συγκολήσας ἐπ' ἀνθρώκων καιομένων θιβεῖς ἐᾷ: τοῦ δὲ συγκολλημένου οἱ ἄλς ἀναπηδῶντες φαντασίαν ἀπεργάζονται ὥσπερ ξένον θεάματος γινόμενον Hipp.haer.4.28(p.56.28; M.16.3094A); 3. religious uses; a. in OT sacrifices (Lev.2:13), allegorically interpreted, cf. anima, nisi lentionibus assidue quodammodo saliatur, continuo resolvitur ac relaxatur. unde constat propter hoc dictum esse quod omne sacrificium sale salietur, Or.hom.27.12 in Num.(p.274.20; M.12.795C); κατεπάτετο δὲ ἄλσιν ἡ θυσία, τοῦ τύπου σημαίνοντος τὸ ἐμφρόνως χρῆναι καθιεροῦσθαι θεῷ Cyr.ador.12(1.449A); δεῖ γὰρ...τῷ θεῷ φόβῳ, καθάπερ ἄλς καταπάτεσθαι τὴν διάνοιαν τῶν ἱερουργούντων θεῷ id.hom.pasch.1(5².22D); τὸ διακριτικὸν τῆς ψυχῆς διὰ τούτων σημαίων. τούτου ἐστέροτο ἡ τοῦ Καὶν θυσία Thdt.qu.1 in Lev.(1.181); id.Cant.proem.(2.11) cit. s. διασφύα; μὴνυμα δὲ οἱ ἄ. λογιμῶς, καὶ διακρίσεως, καὶ φρονήματος εὐσεβοῦς id.Ezech.43:18-27(2.1032); cf.Proc.G.Lev.2:13(M.87.704B); in interpn. of 'covenant of salt' (Num.18:19); i. identified with law of Lev.2:13, Cyr.ador.12(1.448E); ii. other exegesis διαθήκη δὲ ἄλός τῃν κοινωνίαν ἐκάλεσεν, ἐπειδὴ...οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται. τινὲς δὲ φασιν ἐπειδὴ ταῖς θυσίαις ἐπιβάλλεσθαι τοὺς ἄ. προσέταξεν ὁ θεός, διαθήκη ἄλός τὰ ἀφιερωμένα τοῖς ἱερεῶσιν νόμασεν Thdt.qu.34 in Num.(1.242); b. in eucharist τὸν ἄρτον καὶ τὸ ἄ. ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου A.Phil.94 (p.36.30); τὸν ἄρτον ἐπ' εὐχαριστίᾳ κλάσας καὶ ἐπιθεῖς ἄλας Hom.Clem.14.1; Λατίνους...ἐχθίστους...χωρὶς ἄ. ... ἡμεῖς δὲ, ἀνατρέποντες τὴν κακὸν τρόπον αὐτῶν γνώμην, τοῦ ἄ. ἐκ τοῦ ὕδατος γενομένου, καὶ εἰς τὸ ὕδωρ βληθέν: εἰ δύνασαι συνάξει αὐ τοῦ ὕδατος: εἰ δὲ μή, φλυαρεῖται Νομοκ.426; salt in eucharist signifies νοῦς of Christ, as leaven does his ψυχή, ἱ. Jo.D.αεγμ.1(M.95.392A); c. invoked in Gnost. formulae; i. at baptism (Elchezaite), Hipp.haer.9.15(pp.253.19,254.11; M.16.3391A,C); ii. at eucharist δοξάζομεν σου τὸν σπέρρον, τὸν λόγον, τὴν χάριν, τὴν πίστιν, τὸ ἄ. A.Jo.109(p.207.14); 4. sharing of salt as token of friendship, ref. Judas πολλοὶ κοινωνήσαντες ἄ. καὶ τραπέζης ἐπεβούλευσαν τοῖς συνεστίαις Or.Cels.2.21(p.151.22; M.11.840C); πρὸς δὲ τὴν αὐτῆς [sc. ἀγάπης] εἰσοδὸν μία τίς ἐστὶν ἱκανὴ πρόφασις, ἡ κοινὴ τῶν ἄ. μετὰληψις Clem.ep.9(M.2.44B); λησται, κοινωνήσαντες ἄλῳν, ἐπιλανθάνονται τοῦ τρόπου Chrys.hom.32.7 in Mt.(7.375C); ἱ.48.6(501D); hence 'covenant of salt' (2Par.13:5

τὸ βέβαιον τῆς βασιλείας ἐκάλεσεν. ἐπειδὴ καὶ βάρβαροι πολλὰκις συν-εσθίοντες πολέμοις βεβαίαν εἰρήνην φυλάττουσι, τῶν ἄ. μνησθέντων Thdt.qu.1 in 2Par.(1.573); in admission to communion with orthodox Church μετανοῖα δὲ ἀξιολόγῳ ἐκατέρους παραδεκτέον κοινωνήσας αὐτοῖς ἄλῳν τε, καὶ προσευχῶν [v.1. ἄλῳν τε προσευχῶν] καὶ σφραγίδος Thdr.Stud.εpp.2.215 qu.9(M.99.1649D); 5. ref. Lot's wife, IClem.11.2; cf. quod autem fit staticulum salis, insipientiae ejus indicium videtur expositum. sal enim prudentiae loco ponitur, quae ei defuit, Or.hom.5.2 in Gen.(p.60.8; M.12.190B).

B. met.; 1. salt as met. for savour, cf. expositionis ordinem persequentes speramus quod dominus...tradat in manus nostras venationem, quam...rationabilis verbi salibus condientes benedictiones mereamur consequi a spiritali patre, Or.Cant.3(p.216.30; M.13.179A); exeg. Mc.9:49, Col.4:6 διδασχθήσεται οἰκονομεῖν τοὺς λόγους εἰς οἰκοδομὴν τῆς πίστεως Bas.reg.br.266(2.506D; M.31.1264B); cf.Cyr.hom.pasch.1(5².21E); ἄ. δὲ τῶν παραινέτικων λόγων ἡ τῶν θείων λογίων μαρτυρία...οὐ μόνον τοῖς εὐστομάχοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς κακοσύντοις πρόσφορον...τροφὴν δρέγοντες Isid.Pel.εpp.4.49(M.78.1100B); εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἀνέν ἄ. ... οὕτω καὶ οἱ λόγοι...οὐκ ἔχοντες τὸ πιναῖον, ἡ τὸ εὐλογον, πείθειν οὐ δύνανται τοὺς ἀκούοντας Olymp.Job 6:6(M.93.89A,F.); 2. = wisdom, cf.Or.hom.5.2 in Gen.(p.60.8; M.12.190B); εἰς γὰρ ἂν μὴ τῷ θεῷ τῆς γραφῆς ἄ. τὸν περὶ μυστηρίου λόγον ἐπαρτύων προφέρῃ τὸ μεμωραμένον τῆς ἐξω σοφίας ἄ. πατεῖσθαι παρὰ τῶν πιστῶν καταλείψωμεν Gr.Nyss.Apoll.34(M.45.1197D); Cyr.hom.pasch.1(5².21D); Thdt.Cant.proem.(2.11); id.Ezech.43:18-27(2.1032); 3. = doctrine, ἱ.16:4(775); ἱ.16:8(777); 4. Christians as 'salt of the earth' εἰ γὰρ φῶς ἐσμεν...καὶ ἄ. ... δεῖ ἀφίγειν, οὐ παραλείβειν Chrys.hom.2.5.2 in 1Cor.(10.222D); of an apostate Ἐκρηβόλιος...πατήσαστέ με, ἐβόα, τὸ ἄ. τὸ ἀναίσθητον Socr.h.e.3.13.6(M.67.413B); 5. apostles in partic. as 'salt', Chrys.hom.1.5.6 in Mt.(7.193C); ἄ. αὐτοὶ ὑπάρχοντες ἤρτυον καὶ ἡλίζον πᾶσαν ψυχὴν Mac.Aeg.hom.1.5 (M.34.453D); 6. = grace of H. Ghost τὸ ἐπουράνιον ἄ. τοῦ πνεύματος ἱ.β.; οἱ ἤρτυμένοι τῷ ἄ. τῷ ἐπουρανίῳ φαίνονται, καὶ οἱ ἐκ τῶν θησαυρῶν τοῦ πνεύματος λαλοῦντες ἱ.15.52(612C).

ἄλσοκόμος, ὁ, *woodman, forester*, Thdt.Ps.103:16(1.1336); id. affect.8(p.196.7; 4.899).

***ἄλτάριον**, τό, (Lat. *allarium*) *altar*, Anton.Hag.v.Sym.Styl.29 (p.70.2).

***ἄλγιστος**, ? *not mastered or overthrown, steadfast* ἄσκησιν ἄ. ἱ. Chrys.hom.13(13.253B).

ἀλύκη, ἡ, *distress of mind*, Max.invect.(M.90.204B).

ἀλυκός, προσώπων...ἄλυκῳ Hipp.haer.4.22(p.52.13; M.16.3087A) f.l. for ? λευκός, ? ἀλύκω.

[*]**ἄλκυτος**, f.l. for ἀλλυκτος, *unceasing*, ἱ. Apoll.met.Ps.138:45 (M.33.1524A).

ἀλύπητος, *free from sorrow or pain* τὸν ἄ. αἰῶνα 2Clem.19:4; Just.dial.69.7(M.6.640A).

ἀλυπητός, *without feeling pain or grief*, Clem.str.7.12(p.51.7; M.9.497C).

ἀλυπία, ἡ, *freedom from pain or grief*; in future life, Just.dial.45.4(M.6.573A).

ἄλυστος, 1. *free from pain or sorrow*; esp. of future life, Just.dial.117.3(M.6.748A); ἐν τῇ καινῇ καὶ ἄ. κτίσει Meth.sympr.9.1(p.114.9; M.18.177A ἀλύτῳ); Hom.Clem.11.17; and life in Eden, Ath.inc.3.4 (M.25.101C); 2. *untroubled, undisturbed*, Eus.v.C.1.6(p.10.5; M.20.917B); τὰ τῆς εἰς θεὸν εὐσεβείας ἄ. τοῖς οἰκείοις ἐβράβευεν ἱ.1.13 (928B); 3. *causing no pain, harmless, inoffensive*, id.ep.Caes.8(p.46.10; M.20.1544A).

ἀλυσίδετος, *bound with chains*, Ephr.3.445B.

ἀλυσιτελής, *unprofitable, useless, worthless*, of Arian baptism ἄ. ἔχουσι καὶ τὸ παρ' αὐτῶν διδόμενον ὕδωρ, λειπόμενον εὐσεβείᾳ Ath.Ar.2.43(M.26.237B); ἄ. γὰρ ἡ πρὸς τοὺς ἑτερόφρονες εἰρήνη Cyr.Lc.12:51 (M.72.757A); Gennad.fr.Gen.6:3(M.85.1641B); morally, Nil.Magn.38 (M.79.1016C).

ἀλυταρχία, *hold office of ἀλυτάρχης* i.e. *chief of police* at Olympic games, Jo.Mal.chron.12 p.311(M.97.468C).

***ἀλυταρχικός**, *pertaining to the ἀλυτάρχης*, Jo.Mal.chron.12 p.312 (M.97.468C).

ἄλυστος, A. *not to be loosed or broken*; hence 1. *indissoluble or indestructible* αἰώνιῳ καὶ ἄ. βασιλείᾳ Just.dial.117.3(M.6.748A); Tat. oral.25(p.27.6; M.6.861A); Synes.hymn.4.168(p.31; M.66.1606); Φουσκὴ γεννήσκει καὶ ἄ. ἐνώσει ἱ. Ath.Apoll.2.2(M.26.1133C); *irremediable*; of misfortunes, Isid.Pel.εpp.5.314(M.78.1517D); 2. *not to be resolved* (sc. into simpler elements) τὰ μὲν γὰρ πρὸς αἰσθητὴν αὐμβάντα ἐστὶν ἅπλᾳ τε καὶ ἄ. Clem.str.8.3(p.83.26; M.9.568A); 3. *irrefutable*, ἱ.5.1(p.329.4; 16A); *insoluble*, Diod.Gen.11:32(M.33.1573A).

B. *undissolved*, hence *unimpaired*; of the body by illness, Eus. *v.C.*4.53(p.139.15; M.20.1204B).

C. † for ἀπόλυτος, *unhindered* ὅς μὲν γυμνὸς ἀποδυσάμενος εἰσῆλθεν ἐν τοῖς ὁδοῦσιν... διὰ τὸ ἄ. αὐτὸν εἶναι, ἡδυνήθη διεξελθεῖν τὴν... θάλασσαν Mac.Aeg.hom.5.6(M.34.508A).

ἀλύτρωτος, *not redeemed*, Cyr.Ps.49:16(M.69.1084A).

ἄλφα, τὸ, *alpha*, first letter of the alphabet; ref. Gen.17:5 διὰ τὴν μὲν ἐν ἄ. πρώτῳ προσέτεθ' τῷ Ἀβραάμ ὀνόματι θεολογέει Just.dial. 113.2(M.6.736B); προσλαμβάνει τὸ ἄ., τὴν γυνῶσιν τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου θεοῦ, καὶ λέγεται Ἀβραάμ, ἀντὶ φυσικοῦ λόγου σοφὸς καὶ φιλόθεος γενόμενος Clem.str.5.1(p.331.7; M.9.20A); ἡμεῖς μὲν ἐχρησάμεθα τῷ ἄ. ἑως τοῦ ω [i.e. *all possible means*] Valent.Imp.ep.episc.ap.Thdt. h.e.4.8.4(3.957).

ἀλφάβητος, ὁ, ἡ, *alphabet* ἀρίστη πᾶσιν ἄ. αὐτῇ. *A* ὑπακοή, *B* νηστεία, *Γ* σάκκος, κτλ. Jo.Clim.scal.26(M.88.1017A); met., *first elements, rudiments*, *Apophth.Pair.*(M.65.89A).

*ἀλφ-ῶ, = ἀλφαίνω, *seek*, in comparison of meaning of ἄλφα with that of Hebr. אֵלֶף which Epiph. derives from אֵלֶף (= *learn*) παρ' *Ἑλλῆσι τὸ ~εῖν ζητεῖν συμβέβηκε καλεῖσθαι Epiph.mens.24(M.43.280D).

*ἀλφηστήρ, ὁ, = ἀλφηστής, *one who is energetic, toiler*, Orac.Sib. 1.98; ib.13.13.

*ἀλφουργέω, *knead barley-bread*, Cyr.hom.pasch.6.10(5^a.75C).

ἄλῳβητος, 1. *undamaged*; a. *unharmful* τὸ ποίημα τὸ ἐν ὑμῖν καὶ τὸ πλάσμα ὧν καὶ ἄ. διατηρήσαντας Eus.Is.42:25(M.24.396A); Isid. Pel.eph.1.135(M.78.272B); ἐκ... σατανικῆς ἐνεργείας ἄ. † Jo.D.B.J.25 (M.96.1088B); fig. ἐν τῷ δοχεῖω τῆς ψυχῆς τὸ θέλημα τελεσφορήσαντες ἄ. τοῦ λόγου Meth.synp.3.8(p.37.15; M.18.76A); b. *unwashed*, Thdt. qu.63 in Gen.tit.(1.15); c. *undefiled* ἄ. ψυχαί Meth.synp.4.3(p.48.8; M.18.89B); d. *intact*; of virginity of BMV, Sophr.H.ep.syn.(M.87.3176A); Jo.D.hact.8.10(M.96.716B); ref. union of natures in Christ τῆς θείας τοῦ σαρκωθέντος λόγου φύσεως ἄλῳβητον, τὸ τε φυσικὸν θέλημα, καὶ τὴν οὐσιωδῶς προσοῦσαν ἐνεργεῖαν συντηρήσομεν Max. orusc.(M.91.76B); ib.(108B); † Caes.Naz.dial.133(M.38.1036); Jo.D. f.o.3.17(M.94.1069B) cit. s. ἀσιμψυρτος; e. *flawless* ὡς θυσίαν θεοῦ ἁμωμον καὶ ἄ. Bas.moral.80.6(2.314B; M.31.861C); ἑσποτρον... ἄ. Dion. Ar.d.n.4.22(M.3.724B); sound ἄ. ... διδασκαλίας Nil.eph.3.279(M.79.521D); 2. *not to be injured, free from possibility of harm*; of God, Zach.Mit.opif.(M.85.1048B); of Trin., † Caes.Naz.dial.3(M.38.860); of future life, Cyr.ador.15(1.546C); neut. as subst., *immunity*, Gr. Nyss.fat.(M.45.169C).

*ἀλῳβήτως, *without injury*, Cyr.ador.8(1.264C); τὴν πίστιν τηρήσαντας ἄ. Geo.Al.v.Chrys.41(p.216.17); καθ' ἑνωσιν ἀδιδάσαστον ἄ. † Meth.Sym.et Ann.4(M.18.356C).

[*]ἀλῳή, ἡ, = ἀλῳή, *bitter aloes*, Sophr.H.mir.Cyr.et Jo.67(M.87.356C).

[*]ἀλῳητής, ὁ, = ἀλῳητής, *thresher*, exeg. Dt.25:4 μῶχος... ἄ. ὁ Χριστός· δι' αὐτοῦ γὰρ ἡ κάβαρις καὶ ἡ τῶν περιττῶν πραγμάτων ἀπόθεσις Cyr.ador.3(1.99E).

ἀλωνίζω, *thresh* θείσας καὶ ἀλωνίσας Ev.Thom.A 12(p.151).

ἄλως (ἄλων), ἡ, *threshing-floor*; met., of Christ ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἄ. Epiph.haer.51.31(p.305.5; M.41.945A); exeg. Mt.3:12 ἄ., τὴν πάνδημον τῆς οἰκουμένης ἐκκλησίαν προσαγορεύει Isid.Pel.eph.1.65(M.78.225A).

*ἀλῳσία, ἡ, s.v.l., *captivity*, † Gregent.disp.(M.86.736D).

ἄλῳσις, ἡ, *capture, conquest; destruction* τὴν τῶν πρωτοτόκων ἄ. Mel.pass.26 p.4.31.

ἀλῳφης, *unceasing, everlasting*, Nonn.par.Jo.10:10(M.43.833A); ib.12:25(853C); ib.15:9(873C).

*ἀμαγγάνευτος, *not tricked out, unadorned* τὸ ἀπλοῦν καὶ ἄ. τῆς ὀρθοδόξου πίστεως κάλλος Procl.CP Arm.15(p.195.8; M.65.873A).

*ἀμάγευτος, *unbeautified*, Hom.Clem.20.12.

*ἀμαθήτευτος, *untaught*, of Christ ref. Jo.7:15 ἡ γραμμάτων ἄ. εἰδῆσι Sophr.H.ep.syn.(M.87.3176A).

*ἀμαθητεύτως, *without instruction*, Nil.exerc.22(M.79.748D).

ἀμαίευτος, *without aid of midwife*, Nonn.par.Jo.3:6(M.43.768A).

ἀμάλακτος, *that cannot be softened, hence harsh, unyielding*; of people, Olymp.Ecol.7:18(M.93.568D); neut. as subst. ἀρεταί... τὸ πρὸς κακίαν ἄ. ἐν τοῖς πειρασμοῖς διασώζουσαι Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.837B).

ἀμάλθακτος, 1. *unmitigated, unalleviated* ἄ. ... ἀπομεμένηκε φλεγμονή Cyr.Nah.40(3.515C); 2. *unsoftened, stubborn* τὴν γνώμην ἄ. Ast.Am.hom.12(M.40.344C); of sinners, Cyr.Mich.53(3.444E); *unyielding* χεῖρ... ἀρρενωπὸς ἄ. εἶναι Dion.Ar.e.h.2.3.5(M.3.401C).

ἀμαλλος, *without hair* or παρ κουκούλια... ἄ. ὡς παιδοῖς Pall.h. Laus.32(p.90.1; M.34.1100A).

*ἀμαντεύω, *without power of divination*, Didym.Trin.2.11(M.39.665C).

*ἀμαξηγέω, *drive a wagon*, T.Abr.A 10(p.87.22).

[*]ἀμαξηγτός, ἡ, = ἀμαξίτος, *carriage-road, highway*, Cyr.Is.4.3(2.651D).

ἀμαξόβιος, *wagon-dwelling*; name of a Scythian people, Just.dial.117.5(M.6.748B); Chrys.hom.15.3 in 2Cor.(10.547A); Thdt.Ps.48:3(1.914).

*ἀμαούσιος, *of one identical or coincident essence* οὐ γὰρ εἴπομεν ἄ., ἀλλ' ὁμοούσιον Epiph.haer.73.36(p.310.22; M.42.469A).

ἀμάρα, ἡ, *drain, sewer*, Chrys.hom.29.4 in Heb.(12.276C); † Jo.D. B.J.16(M.96.1001A); met., of Gnostics εἰς ἓνα βυθὸν ἀμάρας συνάγονται Hipp.haer.5.23(p.125.22; M.16.3191C); τὴν ἄ. ταύτην τῆς λοιδορίας Gr.Nyss.Eun.12(1 p.302.24; M.45.1013C); Chrys.hom.13.4 in 1Tim.(11.623E).

ἀμαράντινος, *unfading*, A.Mt.24(p.251.1).

ἀμαράντος, 1. *unfading*, Apoc.Petr.A 15; 2. met., *imperishable, everlasting*, ref. 1Pet.5:4 τῆς ἀνείας ἄ. ἐστὶ στέφανος Cyr.H.catech. 5.4; τῇ ἄ. ἀγάπῃ Nil.eph.2.41(M.79.216A); ἡ τῶν ἔργων φαιδρότης ἄ. ἀποτίκτει... εὐκλειαν Cyr.Jo.4.1(4.344D); ἄ. τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας τὸ κάλλος id.Pulch.(p.26.13; 5^a.129A); of Christ τὴν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ θεῖαν ζωὴν τὴν ἄ. καὶ ἀκατάλυτον id.ap.cat.Lc.23:31(p.166.27), cf.Cyr.Lc.23:27(M.72.936C); neut. as subst. τὸ ἄ. τῆς ἐλπίδος Or.adnot.in Lev.23:49(M.17.20C); 3. met., of persons, *not growing feeble, unfailling* ὁ γὰρ ταύτην [sc. τὴν ἀλήθειαν] ἔχων... ἀγῆρας ἐστὶ καὶ ἄ. Pall.v.Chrys.20(p.137.24; M.47.77); 4. τὸ ἄ. *never-fading flower, amaranth*, ref. 1Pet.5:4 ὁ γὰρ καλὸς τοῦ ἄ. στέφανος ἀπὸ κεκαί τῷ καλῷ πεπολιτευμένῳ Clem.paed.2.8(p.202.6; M.8.485A).

ἀμάρεμα, τό, *foul water carried off by drain*, met., of language, filth, Gr.Naz.or.36.1(M.36.265C); id.carm.2.2(poem.)7.111(M.37.1559A); Leont.B.Nest.et Eut.3(M.86.1376D).

ἀμαρτάνω, sin (v. ἀμαρτία); 1. def. and gen. characteristics of ἀνθρωπίνου... διχῶς ~οῦσιν, ὑποβαίνοντες τὰς ἐντολὰς ἢ ὑπερβαίνοντες Or.comt.in 1Cor.7:1-4(JTS 9 p.500.2); πᾶς γὰρ ὁ ἀνομῶν ~εῖ οὐ παντὸς ~οντος ἀνομοῦντος Ath.exp.Ps.50:4f.(M.27.270B); τὸ ~εῖν ἴσως ἀνθρώπων Chrys.Thdr.1.15(1.26A); a matter not of necessity, but of free will and human weakness, † Just.qu.et resp.103(M.6.1348C-1349B); of choice ἐφ' ἡμῖν τὸ κατὸρῳάσασθαι καὶ ἀμαρτῆσαι Meth.res.1.57(p.319.9; ἀμαρτήσασθαι M.41.1153A); classification οἶμα κατὰ τέσσαρας τρόπους ~εῖν τὸν ἀνθρώπον κατὰ συναρπαγὴν, κατὰ ἀπῆν, κατὰ ἄγνοιαν, κατὰ διδθεῖν καὶ αἱ μὲν πρώται τρεῖς, εὐχερῶς εἰς ἐπίγνωσιν καὶ μετάνοιαν ἔρχονται· ὁ δὲ ἐκ διαθέσεως ~ων, καὶ μήτε τῇ πείρᾳ μήτε τῷ χρόνῳ εἰς μετάνοιαν ἐρχόμενος, ἀνήκεστον ἔχει τὴν κόλασιν Max.qu.dub.5(M.90.789A); 2. causes: absence of fear of God, Bas.ep.174(3.262B; M.32.652A); demons, Jo.Clim. scal.10(M.88.848C); the body, v. ψυχή; ignorance, Bas.moral.9.4(2.243B; M.31.717C); 3. ref. difference in gravity of sins τῶν ~ομένων καὶ μὲν ἀκούσιᾳ ἐστὶ, τὰ δὲ ἀπὸ γνώμης πονηρὰς ~εταί, καὶ ὁ τοῦ δικαίου ὅρος οὐχ ὁ αὐτὸς ἐπὶ τοῖς Bas.hom.12.9(2.107E; M.31.404A); † Bas.Is.18(1.389B; M.30.145B); τελεῖα... κακία, τὸ καὶ γνώμῃ καὶ πράξεσιν ~εῖν ib.115(1.459A; M.30.304C); Thdr.Mops.Rom. 7:5(p.125.18; M.66.808B); involuntary sin, 1Clem.2.3; which difference in punishment οὐ... ἀτιμώρητος ὁ κατὰ δίκαιον ~ων, ἀλλ' ὅσον ἐλλείπει τοῦ κακοῦ, τοσοῦτον αὐτῷ τῶν πόνων ὑφαιρεθήσεται † Bas. Is.115(1.459B; M.30.304D); 4. effects of sinning: estrangement from God, Herm.mand.9.1 ὁ ~ων... μακρύνων ἑαυτὸν τοῦ κυρίου † Bas. Is.17(1.389B; M.30.144D); Const.App.1.3.3; deterioration, Or.Cels. 4.99(p.373.11; M.11.1180B); psychological effects, Clem.str.2.15(p.146.28; M.8.1000C); Or.hom.16.10 in Jer.(p.142.5ff.; M.13.452Bf.); 5. ref. forgiveness of sin; conditional on repentance ἀφίενται αὐτοῖς αἱ ἀμαρτίαι πᾶσαι ἂς πρότερον ἤμαρτον, καὶ πᾶσιν τοῖς ἀγίοις τοῖς ἀμαρτήσασιν μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας, ἐὰν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μετανοήσωσιν Herm.vls.2.2.4; obstacles to forgiveness ἐὰν δὲ τις ἐξ ἐξ παρατάξεως ἄ. ... ἄφεν οὐχ ἔξει Const.App.2.23.2; refusal to become a Christian, Chrys.hom.53.1 in Jo.(8.311A); lack of repentance, id.hom.60.2 in Mt.(7.608E); † Cyr.hom.div.14(5^a.414A); 6. ref. post-baptismal sin οὐδεὶς πιστὴν ἐπαγγελῶμενος ~εῖ Ign.Eph.14.2; forgiveness possible once, Herm.mand.4.3.1-6 (v. ἀμαρτία); its punishment in next world εἰ δὲ μετὰ τὴν ἄφεν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας ~οιμεν, ὥστε ἡμεῖς οἱ πολλοὶ οἱ μὴ τελευθῶντες... μετὰ τὸ ~εῖν δὲ καὶ σὺν τῷ ~εῖν τινὰ δέοντες πράττομεν, τί ἡμᾶς περιμένει, κατανοήτοιν. ἄρα ἐὰν ἐξέλθωμεν τὸν βίον ἔχοντες ἀμαρτήματα, ἔχοντες δὲ καὶ ἀνδραγαθήματα, σωθήσμεθα μὲν διὰ τὰ ἀνδραγαθήματα, ἀπολυθήσμεθα δὲ περὶ τῶν ἐν γνώσει ἡμαρτημένων;... πρώτων ἀπολυθήσμεθα τὰ κακά, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ ἀγαθὰ Or.hom.16.5 in Jer.(p.137.5ff.; M.13.445Bff.); cf.

ib.11.5(p.84.7; 376B); ὁ δὲ ἀμαρτήσας μετὰ τὸ βάπτισμα, οὗτος, ἐὰν μὴ μετανοῇ καὶ παύσῃ τοῦ πλημμελεῖν, εἰς γένειαν κατακριθήσεται *Const.App.2.7.2*; 7. prevention of sin by baptism οὐκ ἐκτός δὲ λουτροῦ δύναται πληροῦν τὸ οὐχ ~εῖν *Epiph.haer.61.4(p.384.28; M.41.1045A)*; 8. ref. Christian attitude to sin and sinners δεῖ παραδεχθῆναι τὸν ἡμαρτηκότα καὶ μετανοοῦντα *Herm.mand.4.1.8; id.sit.8.6.5 cit. s. μετανασέω*; οὐ δεῖ ἀδιαφορεῖν ἐπὶ τοῖς ~ουσιν, ἢ ἐφησυχάζειν αὐτοῖς. ὅτι δεῖ τὸν ἐλέγχοντα, μετὰ πάσης εὐσπλαχνίας...καὶ σκεπῶ τοῦ ἐπιστρέφαι τὸν ~οντα, ἐλέγχειν *Bas.ep.22.3(3.100C; M.32.202B)*; ὅταν ἴδῃς ἐπὶ μετανοίᾳ τὸν ἡμαρτηκόντα τὸν ἀδελφόν διδόμενον, σύγκλαυσον τῷ τοιοῦτῳ *id.hom.5.9(2.42C; M.31.257D)*; ἐπὶ πλησσε τοῖς ~ουσιν...τοὺς μετανοοῦντας προσδέχου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ~ἐπηγγεῖλατο ἀφεῖναι παρασχέιν τοὺς μετανοοῦσιν ἐφ' οἷς ἡμαρτον *Const.App.2.12.1*; [sc. ἐπίσκοπος] ἐξουσίαν ἔχων κρίνειν τοὺς ἡμαρτηκώτας *ib.2.11.2*; εἰ...καταγινώσκεις τοῦ ἡμαρτηκώτος, τίνος ἔνεκεν καὶ αὐτὸς ~εῖς; *Chrys.hom.51.3 in Jo.(8.303A)*; μὴ τῷ παῖοντι, ἀλλὰ τῷ υποβάλλοντι δαίμονι τὴν μέμνην ἐπιγραφέτω. οὐδεὶς γὰρ εἰς θεὸν ἀμαρτήσῃ εἰ καὶ ἀβίαστος πᾶς ἥμων τυγχάνει *Jo.Clim.scal.10(M.88.845D)*.

ἀμαρτία, 1. fem. subst., *sin*, *Or.Cels.7.5(p.156.29; M.11.1425D)*; *Ath.expr.Ps.88:47(M.27.393C)*; *Thdt.Ps.31:1(1.800)*; 2. masc. subst., *sinner*, *Epiph.haer.47.1(p.216.13; M.41.852B)*; 3. adj. κακοήθης καὶ ἀ. σαρκικῆς ἐπιθυμίας ἐργασίαν *Lit.Marc.(Brightman p.142.19)*.

ἀμαρτήμα, τό, v. ἀμαρτία.

*ἀμαρτής, *sinful* παρέδωκαν...ἀπόστολοι...ἀ. εἶναι τὸ μετὰ τὸ ὀρίσαι παρθενίαν, εἰς γάμον τρέπεσθαι *Epiph.haer.61.6(p.386.23; M.41.1048C ἐφάμαρτον)*; διὰ τὸ ἀ. *ib.61.4(p.385.5, v.l. ἀβαρές 1045B)*; *ib.69.52(p.199.4; M.42.281D)*.

*ἀμαρτήσις, ἡ, *sinning*, *Herm.vis.2.2.5*.

ἀμαρτητικός, *prone, subject, to sin; sinful*; 1. in gen. αἱ δὲ φιλήδονοι καὶ ἀ. [sc. πράξεις] τῷ ἡττονί τῷ ἀ. [sc. πνεύματι] περιτίθενται *Clem.str.4.26(p.321.23f.; M.8.1376A)*; *ib.4.12(p.285.14,19; 1293A)*; *Eus.e.th.1.12(p.72.32; M.24.849B)*; *Cyr.H.catech.3.7; fBas.Is.34(1.407E; M.30.188B)*; 2. of soul and mind; a. in gen. θάνατος...ἡ ἐν σώματι κοινωνία τῆς ψυχῆς ἀ. οὐσης *Clem.str.4.3(p.253.18; M.8.1224C)*; *ib.4.22(p.309.11; 1348B)*; νοῦς...ἀ. *Gr.Naz.ep.101(M.37.185C)*; b. sinful states of soul ὁ γὰρ ἐν ἀννοίᾳ [opp. γνώσις] ὢν ἀ. *Clem.str.4.26(p.323.7; M.8.1377A)*; 3. of human actions, words, thoughts πᾶσα πράξις...τοῦ ἐθνικοῦ ἀ. *ib.6.14(p.487.29; M.9.336A)*; χεὶρ ἀμαρτωλοῦ, ἡ ἀ. πράξις *Or.Ps.70:4(p.90)*; εἰπεῖν λόγον ἀ. *id.hom.20.8 in Jer.(p.190.19; M.13.520C)*; ἀ. λογισμοὶ *fAth.Apoll.2.6(M.26.1140C)*; *ib.(1141A)*; 4. origin of sinfulness τῶν...παρὰ φύσιν, ἐνθα τὸ ἀ. φύεται *Clem.str.2.20(p.172.22; M.8.1053B)*; διάβολος δέ, οὐκ ἐκ φύσεως ἐπάναγκες τὸ ἀ. λαβῆναι...ἀλλ' ἀγαθὸς κατασκευασθεὶς, διάβολος γέγονεν ἐξ οἰκείας προαιρέσεως *Cyr.H.catech.2.4*; God not cause of sinful thoughts, *fAth.Apoll.2.6(M.26.1140C)*; 5. of sinful spirits, *Epiph.apoc.72(p.90.20; M.43.152B)*; 6. of Christ; a. orthodox σάρκα τὴν αὐτὴν ἡμῖν ἔχοντα παθῆναι τε καὶ ἀ. *Gennad.fr.Rom.8:3f.(p.375.17, v.l. ἀμαρτεῖν ἐπιδεχομένην)*; in Apollinarian controversy Ἀπολινάριος...ἐλεγε γάρ, ὅτι ὁ νοῦς ἀ. τί ἐστίν. ἄποπον δέ...ὑπονοήσαι περὶ τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ, ὅτι συνήθη τῷ ἀ. ἡμεῖς δὲ λέγομεν, ὅτι τοῦναντίον τῷ ἀ. δεῖ μάλλον αὐτὸν ὑπονοήσαι συναφθῆναι, τῷ καὶ σωτηρίας δεομένῳ *fLeont.B.sect.4.2(M.86.1220Cf.)*; b. Basilidean ἄνθρωπον ἀ. τολμήσας [sc. Basilides] εἰπεῖν τὸν κύριον *Clem.str.4.12(p.285.20; M.8.1293B)*.

*ἀμαρτηκῶς, *sinfully* σαρκικῶς ἰδὼν καὶ ἀ. *Clem.str.4.18(p.299.14; M.8.1324B)*; opp. τελείως, *ib.6.6(p.454.22; M.9.268B)*; τὰ ἀ. παρ-τόμενα *fBas.Is.186(1.517A; M.30.436B)*; οὐ κακὸν τὸ σῶμα τῇ φύσει, καὶ κακὸν αὐτὸ ποιεῖ δὲ ἀμαρτηκῶς, ἀ. αὐτῷ χρώμενος *Didym.Man.5(M.39.1092D)*; *ib.8(1096C)*; ref. Christ ὑπομένων δὲ τὰ σαρκὸς...πάθη οὐκ ἐξ αὐτῶν ἀ. ἐκινεῖτο...οὐχ ἀ. ...ἀνθρώπος, ἀλλ' ὁμοίως...ἐνεργεῖα ὡς ἄνθρωπος...ὥσπερ...οὐχ ἀ. ἀλλ' ὁμοίως τοῖς ἐν σαρκὶ ἐκινεῖτο *CAnC.(358)ep.syn.ap.Epiph.haer.73.9(pp.279.27-280.6; M.42.420A,B)*.

ἀμαρτία, ἡ; **ἀμαρτήμα**, τό, I. non-theol. meanings;

A. *slip, fall* (ἀμαρτία), *Clem.paed.3.8(p.261.32; M.8.616A)*. B. *slip, error*; 1. of the pen γραφικόν...ἀ. *Or.hom.15.5 in Jer.(p.129.13; M.13.433D)*; 2. of interpn. βουλόμενος [sc. Origen] μηδὲ τῶν βέλων γραφῶν ἔδασαι ἀνεμνησκόντων, εἰς ἐπαγωγὴν ἐαυτὸν περιέβαλεν ἀμαρτίας καὶ θανάσιμα ἐξηγήσατο ῥήματα *Epiph.haer.64.3(p.409.5; M.41.1076A)*; οὐδὲ γὰρ δεῖ τὰ ῥήματα γυμνὰ ἐξετάζειν, ἐπεὶ πολλὰ ἔφεται τὰ ἀ. *Chrys.commt.in Gal.1:17(10.675A)*; λέξέως τε κίνδυνον μηδένα εἶναι, ἣν μὴ περὶ ἔννοιαν ἀ. γένηται *Soz.h.e.3.18.4(M.67.1096C)*; 3. doctrinal ὁσις δὲ τὸ λῆμψ ἐστὶ τοῦτο τὸ ἀ. εἰκός μὴδὲ ἐκείνους ἀγνοεῖν *fHipp.Artem.ap.Eus.h.e.5.28.18(M.20.517A)*; τὸ ἀ. ...διηγούμενος *Philost.h.e.1.2(M.65.461B)*; 4. of a faulty product of nature οἱ μὲν πόρνας διδόντες, οἱ δὲ...μωροὺς καὶ νάνους· καὶ γὰρ τὰ

τῆς φύσεως ἀ. ταῦτα φέρουσιν εἰς τέρψιν *Chrys.hom.3.3 in 1Tim.(11.565E)*.

C. *failure to attain, lack* οὐκ ἐστὶ τοῦτο ἔφεσις, ἀλλὰ τῆς ὄντως ἐθέσεως ἀμαρτία *Dion.Ar.d.n.4.34(M.3.733D)*; *ib.4.35(736A)*.

II. *sin* (the two forms are gen. used interchangeably, though ἀμαρτία emphasizes sin in the abstract, ἀμαρτήμα the individual act) τὸ ἀμαρτίας ὄνομα, οὐκ οὐσίαν ὑφειστώσαν δηλοῖ, ἀλλὰ τρόπον καὶ βίον τοῦ δημαρτηκέναι τινὰ τοῦ κατὰ λόγον...ὥσπερ γὰρ γενικώ-τατον ἐστὶν ὄνομα ἡ ἀ., κατὰ πολλῶν καὶ διαφόρων πραγμάτων κατηγοροῦνται. πᾶν δὲ ἀμαρτήμα οὕτε λόγῳ, οὕτε νόμῳ προστατικῶ γίνεται· εἰ γὰρ κατὰ νόμον καὶ λόγον ἐγίνετο ὀρθόν, οὐκ ἔτι ἂν ἦν ἀμαρτήμα...ἐπειδὴ ὁ θεὸς ἀπόστολος οὐχ ἀπλῶς ἀμαρτημάτων ἀλλ' ἀμαρτίας γενικωτάτης ἐχούσης φρόνημα...μνημονεύει, οὐκ ἄλλον τινὰ γενικωτάτος ἀμαρτίαν ὀνομάζει, ἀλλ' ἡ αὐτὸν τὸν τῶν ἀμαρτημάτων...πατέρα διάβολον, ὅπου χάριν καὶ βασιλεύει τῶν ἀμαρτημάτων αὐτὸν ὁ ἀπόστολος ἀπεφῆκε...τὸν διάβολον ὡς πρῶτως ἐφευρέτην γενόμενον τῆς ἀ., ἀμαρτίαν καλεῖ *Diod.ap.cel.Rom.7:18(p.110.7ff.)*.

A. nature of sin; 1. def.; a. moral; death of soul, *Clem.prol.11(p.81.18; M.8.233B)*; *id.paed.1.2(p.92.12; M.8.253B)*; *id.str.3.9(p.225.19; M.8.1165C)*; *Or.Jo.19.14(3; p.313.21; M.14.549C)*; *Bas.hom.5.9(2.42B; M.31.260A)*; *Gr.Naz.or.18.42(M.35.1041A)*; estrangement from God, *Gr.Naz.carm.1.2.8.184(M.37.662A)*; *Gr.Nyss.Eun.2.2(p.366.7; M.45.545B)*; *fProc.G.Pr.12:28(M.87.1348A)*; evil life, *Clem.str.2.15(p.146.19; 1000C)*; a falling away from the good, or a transgression of the law ἡ δὲ ἀ. ἐστὶ τοῦ καλοῦ παρεκτροπῆ, ὁ μὴ φύσις τε καὶ νόμος χαρίζεται *Gr.Naz.carm.1.2.34.179(958A)*; πᾶσις δὲ ἐστὶν ἡ ἀ. *Gr.Nyss.ep.can.(M.45.221B)*; κατὰ παράβασιν νόμου τὴν ἀ. συνίστασθαι...ἡ ἐκκλίσαις, ἀ. ἐστίν, ἀποτυχία οὐσα τῆς εὐθείας ὁδοῦ *Diod.Ps.52:4(M.33.1590D-1591A)*; *fCaes.Naz.dial.123(M.38.1016)*; equated with pride, *fBas.Is.267(1.583B; M.30.589B)*; and folly, *fBas.hom.in Ps.37(1.366D; M.30.92D)*; with the flesh, *Gr.Nyss.nativ.(M.46.1136C)*; b. metaphysical, as negation of being οὐδὲν γὰρ ἡ ἔχθρα οὐδ' ἡ ἀ. ἀντὶ τοῦ ἔχθρου καὶ τοῦ ἀμαρτανόντος *Clem.str.4.18(p.289.25; M.8.1301A)*; ἀ. ἀπότευγμα φύσεως ἐστίν, οὐκ ἰδίωμα *Gr.Nyss.ep.3(M.46.1020D)*; μὴ νόμιζε...ζῶν τι λογικόν τὴν ἀ. ὑπάρχειν *Nil.ep.2.309(M.79.352B)*; νόθον ἡ ἀ. καὶ παρὰ φύσιν *fCyr.Trin.15(6².21B; M.77.1152C)*; *ib.(22D; M.1153C)*; 2. conditions constituting an action a sin, distinguishing it from πάθος q.v.; a. possession of reason; exeg. *Jo.15:22*, with play on Logos and logos οὐκ ἄλλο νοητὸν ἢ ὅτι ὁ λόγος φησὶν, οἷς οὐδέπω συμπληρῶνται μὴ εἶναι ἀ., τοὺς δὲ ἐνόχους αὐτῆς τυγχάνειν...πᾶς δὲ ἀλλῆς τὸ μὴ ἔχειν ἀ. τοὺς, οἷς οὐκ ἐλήλυθε [sc. Christ]; πάντες γὰρ οἱ πρὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ σωτήρος ἐσονται ἀ. πάσης ἀπολελυμένοι, ἐπεὶ οὐκ ἐληλύθει...Ἰησοῦς. ἀλλὰ καὶ πάντες, οἷς οὐδαμῶς ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, οὐχ ἔξουσιν ἀ., καὶ δὴλον ὅτι οἱ μὴ ἔχοντες ἀ. κρίσει οὐχ ὑποκρίνται. λόγος δέ...διχῶς λέγεται, ἥτοι κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐννοιῶν...ἡ κατὰ τὴν ἀκρότητα...κατὰ...τὸ πρότερον τὸ 'εἰ μὴ ἦσαν καὶ ἐλάττω αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχονσαν'...τὰ ῥήτα ἐκδεκτόν *Or.Jo.1.37(42; p.48.8ff.; M.14.97Bf.)*; οὐχ ἡ πράξις ἀμαρτήμα ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ εἰδὸς τῶν ἀπέχεσθαι προσήκει, ποιεῖν τι παρὰ τὰ ἐγνωσμένα καλῶς ἔχειν *Thdr.Mops.Rom.7:8(p.127.36; M.66.812B)*; b. presence of the law νόμος...ὑπαγορεύει τὰ ποιητέα εἰργεῖ τε ἔκαστον τῶν ἀμαρτημάτων *Clem.str.1.27(p.106.26; M.8.920A)*; exeg. *Rom.7:8f. διδάσκων περὶ τῆς ἀ. ὡς μηδεμίαν ἐνέργειαν αὐτῆς ἐχούσης πρὶν νόμου καὶ ἐντολῆς...οὐκ ἂν εἴη ἀ. μὴ ὄντος νόμου...καὶ πάλιν οὐκ ἂν εἴη ἀ. μὴ ὄντος λόγου...πᾶσα γὰρ πρόφασις ἀφαιρεῖται τοῦ βουλομένου ἐπὶ τῇ ἀ. ἀπολογισσάσθαι, ἐπὶ ἐνυπάρχοντος λόγου...μὴ πειθήναι τὸς αὐτῷ *Or.Jo.2.15(9; p.71.9ff.; 140B,C)*; *Meth.res.2.2(p.331.7; M.18.297B)*; 3. universality of sin πάντες ὀφείλονται ἐσμέν ἀμαρτίας *Polyc.ep.6.1*; ὑσιαν περὶ ἀ. λέγουσιν ἀναφέρεισθαι καὶ περὶ τῶν ἀρτι γεγεννημένων ὡς οὐ καθαρῶν ἀπὸ ἀ. *Or.Cels.7.50(p.200.24; M.11.1493A)*; calling for universality of redemption ἄποπον ὑπὲρ ἀνθρωπίνων μὲν αὐτὸν φάσκεν ἀμαρτημάτων γεγεσθαι θανάτου, οὐκ ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ ἁλλων τινὸς παρὰ τὸν ἀνθρώπον ἐν ἀμαρτήμασι γεγεννημένων, οἷον ὑπὲρ ἁστρον οὐδὲ τῶν ἀστρον ὄντων πάντως καθαρῶν ὄντων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἰδ. *Jo.1.35(40; p.45.25ff.; M.14.93B)*; ἐγράψαν αἱ ἀ. τῶν ἀγίων, ἵνα ἀλῆθεια γνωσθῇ *Serap.Man.25(p.41; M.40.921B)*; εὐπερίστατον γὰρ ἡ ἀ., πάντων ἐν ἰσταμένη, ἐμπροσθεν, ὅστις, καὶ οὕτως ἡμᾶς καταβάλλουσα *Chrys.hom.2.7 in 2Cor.(10.438C)*.*

B. origin of sin; 1. of original sin; a. caused by Devil, who is therefore called ἀρχηγὸς ἀμαρτίας, *Cyr.H.catech.2.4*; τῷ σπορεῖ τῆς ἀ. ... διαβόλῳ *Max.qm.Thal.61(M.90.633B)* = *carp.4.47(M.90.1325C)*; and equated with sin ἀ. θεὸς καλεῖν τῇ γραφῇ τὸν διάβολον. διὰ τί; ἐπειδὴ ἐγένετο διδάσκαλος καὶ εισηγητής...ἀμαρτίας *fChrys.hom.in Rom.7:19(8.190C)*; b. due to Eve τὴν Εὐάν...ἀρχηγὸν ἀμαρτίας γεγενῆναι *Thphl.Ant.Autol.2.28(M.6.1096A)*; ἤρξατο ἡ ἀ. ἀπὸ τῆς

γυναίκες *Or.hom.8 in Lc.(p.55.1); A.Phil.142(p.81.8); Ath.exp.Ps.50:7(M.27.240D)*; ἐξ ἀρχῆς τῆς φύσεως ἡ ἀ. κεκράτηκε. προύλαβε γὰρ τῆς Εὐας τὴν σύλληψιν τῆς ἐντολῆς ἡ παράβασις. μετὰ γὰρ τὴν παράβασιν...ἐγνώσθη Ἀδὰμ Εὐάν...καὶ...ἐτεκε τὸν Κάιν, τοῦτο τοῖνυν εἰπεῖν βούλεται, ὅτι τῶν ἡμετέρων προγόνων κρατήσασα ἡ ἀ., ὁδὸν τινα...διὰ τοῦ γένους ἐργάσατο *Thdt.Ps.50:7(1.936)*; c. to Adam Ἀδὰμ κακὸς φανών, τὴν ἀ. παρέπεμψε *Bas.hom.7.7(2.70D; M.31.324C)*; ἡμαρτεν ὁ Ἀδὰμ τὴν ἀ. ἐκέκινεν τὴν χαλεπὴν, καὶ τὸ...ἀνθρώπων κατεδίδασκε γένος *Chrys.ep.3.3(3.554C)*; ἐντέθεν ἡ ἀ. παράδοτον ἔσχεν, τῆς μεν ἐντολῆς ἐπεχούσης τὴν βράσιν, καὶ δὲ Ἀδὰμ οὐ πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς ἐντολῆς βουληθέντος ἰδεῖν *Thdr.Mops.Rom.7:8(p.127.6; M.66.809C)*; 2. actual sin; a. originating in men's free will ἄπερ πάντα κακὰ καὶ ἀ. ψυχῆς ἔστιν. αἰτία δὲ τούτων οὐδεμία, ἀλλ' ἡ τῶν κρείττων ἀποστροφή *Ath.genl.5(M.25.12B)*; οὐκ ἀρα τὰ μέλη τῆς ἀ. αἰτία· ἀλλ' οἱ χρώμενοι τοῖς μέλεσι κακῶς *Cyr.H.catech.9.15; ψυχῆ...δεκτικὴ ἁμαρτίας ἐξ ἀβουλίας ἐγένετο Gr.Nyss.Eum.2(2 p.366.23; M.45.545D)*; ἀρχὴ γὰρ ἁμαρτίας...ἡ προαίρεσις *Nemes.nat.hom.40(M.40.769B)*; Ἀδὰμ...ἔχων τὸ αὐτεξούσιον προαίρεσει ἰδίᾳ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἁμαρτίαν εἰς ἑαυτὸν διανοηθεὶς ἔπραξε *Epiph.haer.42.12(p.158.2; M.41.776D)*; ἡ ἀ. οὐκ ἐστὶ τῆς φύσεως, ἀλλὰ τῆς κακῆς προαίρεσεως *Thdt.eran.1(4.13)*; *Max.qm.Thal.61(M.90.629C)*; b. through ignorance and weakness (v. ἀγνοία), *Clem.str.7.16(p.7.124; M.9.540C)*; πᾶσα ἀ. τὴν ἀρχὴν ἐξ ἀφροσύνης ἔχει *Chrys.hom.41.3 in Jo.(8.247A)*; *Leont.B.Nest.et Eut.3(M.86.1373B)*; c. through pride and disobedience ἁμαρτήματα...ἀπὸ ὕβρεως *Chrys.hom.2.3 in Eph.(11.13B)*; παρακοῆς ἔργον ἐστὶν ἡ ἀ. *Max.carl.theol.2.7(M.90.1128B)*; d. through addiction to material pleasures φιληδονία, φιλοδοξία καὶ φιλαργυρία, ἐξ ὧν συνίσταται πᾶσα ἀ. *Dor.docl.13.8(M.88.1769C)*; and neglect of prayer, *Gr.Nyss.or.dom.1(p.4.30; M.44.1121B)* cit. s. εὐχῆ; e. through human and diabolic interaction ὁ δὲ κατατυραννόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχοντος τούτου τοῦ αἰῶνος τῷ ἐκουσίῳ τῆς ἀ. καὶ βασιλεύεται ὑπὸ τῆς ἀ. *Or.or.24.1(p.357.20; M.11.497A)*; ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἐν τῇ ψυχῇ παθῶν λαμβάνουσιν οἱ δαίμονες τὰς ἀφορμὰς τοῦ κινεῖν ἐν ἡμῖν τοὺς ἐμπαθεῖς λογισμούς. εἰτα διὰ τούτων πολεμοῦντες τὸν νοῦν, ἐκβιάζονται αὐτὸν εἰς συγκατάθεσιν ἐλθεῖν τῆς ἀ. ἡγερθέντος δὲ αὐτοῦ, ἀγούσιν εἰς τὴν κατὰ διάνοιαν ἀ. καὶ ταύτης ἀποτελεσθεῖσας, φέρουσιν αὐτὸν λοιπὸν αἰχμάλωτον εἰς τὴν πράξιν. μετὰ δὲ ταύτην...ὑποχωροῦσι. μένει δὲ μόνον ἐν τῷ νῷ τὸ εἰδωλὸν τῆς ἀ. *Max.carl.2.31(M.90.993C)*; f. but never caused by God, *Meth.synp.8.16(p.109.13; M.18.172C)*; 3. pagan and unorthodox views on origin of sin; a. pagan: related to stars, *Meth.synp.8.13(p.99.3; M.18.161A)* cit. s. ἀστήρ; b. Origen: pre-natal sin, *Or.princ.1.8.1(p.97.1)* cit. s. ψυχῆ; τὴν ψυχὴν...λέγει [sc. Origen] προϋπάρχειν, ἀγγέλου δὲ ταύτας [sc. ψυχῆς] εἶναι...ἐν ἁμαρτίᾳ δὲ ἀμπλακησίσας καὶ τούτου ἕνεκεν εἰς τιμωρίαν εἰς τοῦτο τὸ σῶμα κατακεκλεισμένους *Epiph.haer.64.4(p.411.3; M.41.1076D)*; c. but Methodius holds that sin is impossible for a being without a body ἄλπητος γὰρ καθ' ἑαυτὴν ἡ ψυχὴ...τῇ ἀ. *Meth.res.1.57(p.318.4; M.41.1152C)*; τὸ σῶμα...βλασφημιῶν καὶ παντοίων αἰτίων ἁμαρτημάτων, διὰ τὸ μὴ δύνανθαι καθ' ἑαυτὴν δέχασθαι ὅλους ἁμαρτήσας ψυχὴν *ib.1.29(p.258.16; M.41.1136D)*; πόρρω...ἁμαρτίας ἐσκήνουνται τὰ πνευματικά *ib.2.2(p.332.16; M.18.300B)*; *id.lepr.9(p.463.13)*; d. Manich. ἐστὶν ἀ. σύνκοις ἐξ ἀνάγκης καὶ βίας, κατὰ τὰ Μανιχαϊκά δόγματα, ὅσα ἐν τῇ ψυχῇ ἀγαθῇ οὐσῃ *Disp.Phot.3(M.88.549A)*; e. Apollinarian argument ὅπου γὰρ τέλειος ἄνθρωπος, ἐκεῖ καὶ ἀ. καὶ ὅτι δύο τέλεια ἐν γενέσθαι οὐ δύναται· ἐπεὶ ἔσται καὶ ἐν Χριστῷ ἡ ἐν ἡμῖν μάχη τῆς ἀ. καὶ ἔσται αὐτῷ χρεία τοῦ καθ' ἡμᾶς καθαρισμοῦ, εἰ τὸ φρονεῖν καὶ τὸ ἄγον ἐν ἡμῖν τὴν σάρκα Χριστὸς ἐν ἑαυτῷ ἐπιδέδεικται γενόμενος ἄνθρωπος. ἀλλὰ ἔλαβε, φασί, τὸ ἀνόητον, 'ὅν αὐτὸς ἦ νοῦς ἐν αὐτῷ, καὶ ἀγευστος...τῆς ἀ. ... οὔτε γὰρ ἁμαρτοὶ ἀν' ἡ σὰρξ τοῦ ἁγίου τὴν σάρκα, τούτεστι τοῦ φρονούντος, μὴ προσηνυθέντος τὴν πράξιν τῆς ἀ., καὶ ἐνεργήσαντος διὰ τοῦ σώματος εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀ. ὅθεν σαρκὸς μὲν καυνότητα Χριστὸς ἐπιδέδεικται καθ' ὁμοίωσιν...οὕτως νοεῖται Χριστὸς χωρὶς ἀ. *†Ath.Apoll.1.2(M.26.1066B,C)*; orthodox counter-argument τὸν διάβολον καὶ νόμον ἁμαρτίας καταστήσασθαι ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου...ἐν τῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ φύσει τοῦ ἀνθρώπου ἐπισειράς ἐργάσατο διάβολος τὴν ἀ. ... διὰ τοῦτο δι' ἑαυτοῦ ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ταύτην [sc. σάρκα] ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει καταστήσασθαι...εἰ δὲ μὴ ἐν τῇ ἁμαρτησὶ φύσει ἡ ἀναμαρτησία ὦφθη, πῶς κατακρίθη ἡ ἀ. ἐν τῇ σαρκί...;...δι' ἧς φύσεως ἡ προχώρησις τῆς ἀ. γέγονε δι' αὐτῆς καὶ ἡ ἐπίδειξις τῆς δικαιοσύνης γένηται· καὶ οὕτω λυθῇ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου, ἐλευθερωθείσης τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἀπὸ τῆς ἀ. *2.6(1141A-D)*; for if the body itself is sinful, as Marcion and Gnostics hold, *ib.1.12(1116A)*, no true Inc. is possible, *ib.1.14(1120A,B)*; but ὅτε τὸν Ἀδὰμ ἀρχήθεν ἔπλασεν ὁ θεός, μήτιγε σύμφυτον αὐτῷ δέδωκε τὴν ἀ. *ib.1.15(1120B)*.

C. kinds and gravity of sins; 1. classification δοκεῖ...τριῶν

ἀποχὴν ἁμαρτίας τρόπων διδάσκειν ὁ νομοθέτης [sc. Moses], τῶν μὲν ἐν λόγῳ...τῶν δὲ ἐν ἔργῳ...καὶ χρηὴ μὴδὲ τὴν συνειδήσιν ἔχειν μεμολυσμένην *Clem.str.2.15(p.149.17; M.8.1008A)*; οὐκ εἰσὶ μόνον τρία μέρη τῆς ἀ. ... ἀλλὰ μυρία *Mac.Aeg.hom.3.4(M.34.469D)*; παρὰ φύσιν ἐστὶν ἡ Σοδόμων ἀ. καὶ ἡ πρὸς ἄλογα, παράνομον δὲ μοιχεία καὶ πορνεία, ὧν τὰ μὲν ἀσεβήματα, τὰ δὲ ἀδικία καὶ τὸ τελευταῖον ἁμαρτήματα *Const.App.6.28.2*; 2. various kinds: e.g. a. sins not subject to Law, *Clem.str.4.17(p.295.19; M.8.1313C)*; b. sins that are against reason, *id.paed.1.2(p.92.19; M.8.253B)*; c. heresy and schism, *Chrys.hom.11.5 in Eph.(11.88A)*; d. (peculiar to Origen) prayer to Son ἐάν οἱ μὲν τῷ πατρὶ οἱ δὲ τῷ υἱῷ εὐχόμεθα, ἰδιωτικὴν ἀ. κατὰ πολλὴν ἀκραιψύνην διὰ τὸ ἀβασάνιστον...ἁμαρτανόντων τῶν προσευχομένων τῷ υἱῷ, εἴτε μετὰ τοῦ πατρὸς εἴτε χωρὶς τοῦ πατρὸς *Or.or.16.1(p.336.8; M.11.468C)*; e. sins of omission ἐάν γὰρ ἐγκρατεύσῃ τὸ ἀγαθὸν μὴ ποιεῖν, ἀ. μεγάλῃ ἐργάζῃ *Herm.manā.8.2*; 3. gen. statements on gravity of sin κακὸν ἔσχατον ἡ ἀ. *Chrys.exp.in Ps.12(5.125D)*; οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀλόγιστον, ὥς ἀ., οὐδὲν οὕτως ἀνόητον καὶ μῶρον καὶ βαρβαρὸν πάντα ἀνατρέπει καὶ συγχέει καὶ ἀπόλλυσιν ἐνθα ἂν εἰσπηδήσῃ· ἀθῆς ἰδεῖν, φορτικὴ καὶ ἐπαχθῆς. καὶ εἰ τις αὐτὴν ἀνέπαιττε ζωγράφος, οὐκ ἂν μοι δοκεῖ ἁμαρτεῖν οὕτως αὐτὴν ἀναπλάττων, γυναικὰ τινα θρησκυμολογίαν, βάβραρον, πῦρ πνέουσιν, ἀτερπηρὴ, μέλαιναν *id.hom.9.4 in 1Cor.(10.78C)*; *id.hom.41.4 in Ac.(9.313D)*; 4. on differences in gravity: in gen., *Clem.str.2.15(p.148.20; M.8.1004B)*; κατὰ τὴν διαφέρονταν μερίδα τῷ κυρίῳ γνωμένης ἀ., πρότερον μὲν ἀνεκτὰς... ὑστερον δὲ πλείονας μὲν ἀλλ' ἔτι ἀνεκτὰς ὀργῆς *S.5.31(p.33.3; M.11.1228B)*; *id.hom.2.2 in Jer.(p.18.26ff.; M.13.280C)*; *Chrys.hom.6.1 in Mt.(7.611D)*; 5. various individual sins considered greater than others; a. sin of the Jews ἐπὶ Ῥωμαίων τὴν μεγίστην ποιήσαντες ἀ. ἐν τῷ ἀποκτεῖναι τὸν Ἰησοῦν *Or.Cels.4.32(p.393.15; M.11.1077C)*; re-enacted by Christians returning to sins after baptism, *id.Jo.20.12(p.342.1; M.14.600A)*; b. idolatry, *id.mar.32(p.28.11; M.11.604B)*; μείζων ἐιδωλολατρίας οὐκ ἐστὶν ἀ., εἰς θεὸν γὰρ ἐστὶν δυσσέβεια *Const.App.2.23.1*; c. sins against fraternal charity, *†Ath.qu.Anl.76(M.28.045B)*; d. unworthy Communion, *†Jo.Jej.poenit.(M.88.1905A)*; 6. sins aggravated by accompanying circumstances: sin of unbelief greater after seeing miracles, *Or.princ.3.1.17(p.229.6; M.11.285C)*; other sins increased by judging others, *Chrys.hom.2.5 in Rom.16:3(3.189D)*; *id.hom.2.3 in Mt.(7.287A)*; οὐχ εἰς λόγος τῶν τὴν αὐτὴν ἀ. κατ' ἐνέργειαν ἁμαρτανόντων ἐστὶν, ἀλλὰ διάφοροι. οἷον, ἄλλο ἐστὶ τὸ ἀπὸ ἔξεως ἁμαρτάνειν, καὶ ἄλλο τὸ κατὰ συναρπαγὴν· ὅς, οὔτε πρὸ τῆς ἀ. εἶχε τὴν ἐνθύμησιν, οὔτε μετὰ τὴν ἀ.: ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἐπὶ τῷ γεγονότι οὐδυνάται. ὁ δὲ ἀπὸ ἔξεως, ἐκ τοῦ ἐναντίου· καὶ πρῶτον γὰρ κατὰ διάνοιαν οὐκ ἐπαύετο ἁμαρτάνων, καὶ μετὰ τὸ πράξει, τῆς αὐτῆς ἐστὶ διαθέσεως *Max.carl.3.74(M.90.1040C)*; by refusing obedience to priests, *Chrys.David.3.1(4.769C)*; by asking for punishment of sins of others, *id.exp.in Ps.4(5.12A)*; 7. lightened through being committed inadvertently ἡ ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ἀ. συγχωρεῖται *Cyr.H.catech.3.8*; though not exempt from punishment, *†Cyr.Trin.15(63.21D; M.77.1152D)*; or through immediate repentance, as was sin of Adam, *Or.hom.16.4 in Jer.(p.136.22; M.13.444C)*; 8. 'sin unto death' (*1Jo.5:16*), v. θάνατος; 9. sin against H. Ghost (*Mt.12:31f.*) πάντα προφήτην λαλοῦντα ἐν πνεύματι οὐ πειράσκει οὐδὲ κατακρίνει· πᾶσα γὰρ ἀ. ἀφθεῖσεται, αὐτὴ δὲ ἡ ἀ. οὐκ ἀφθεῖσεται *Did.11.7*; οὐ...διὰ τὸ τιμώτερον εἶναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ Χριστοῦ οὐ γίνεται ἀφesis τῷ εἰς αὐτὸν ἡμαρτηκότι, ἀλλὰ διὰ τὸ Χριστοῦ μὲν πάντα μετέχειν τὰ λογικά, οἱ δὲ δίδωσι συγγνώμην μεταβαλλομένους ἀπὸ τῶν ἁμαρτημάτων, τὸ δὲ ἅγιον πνεύματος τοῦ καταξιωμένου μηδεμιᾶς εὐλογον εἶναι συγγνώμης τυχεῖν μετὰ τηλικαύτης...συμπενοίας τῆς εἰς τὸ καλὸν *Or.Jo.2.11(6 p.66.13; M.14.129C)*; interpreted of those who deny equality of H. Ghost with Son, *Amph.ep.syn.(M.39.97B)*; but unforgivable only if unrepented οὐκ εἴπειν ὁ Χριστὸς· τῷ βλασφημήσαντι καὶ μετανοήσαντι οὐκ ἀφθεῖσεται· ἀλλὰ τῷ βλασφημούντι, εἰτ' ὅν, τῷ ἐν τῇ βλασφημίᾳ ἐπιμένοντι· ἐπειδήγε οὐκ ἐστὶν ἀ. ἀσυγχώρητος παρὰ τῷ θεῷ τοῖς γνωτοῖς καὶ κατ' ἀξίαν μετανοοῦσιν *†Ath.comm.essent.49(M.28.77A)*; cf. ἐν ἀ. τελευτήσαντι μετάνοια οὐκ ἐστὶν *Const.App.2.13.2*; 10. other sins which, acc. individual opinions, cannot be forgiven οὐκ οἶδ' ὅπως ἐαυτοὺς τινας ἐπιτρέψαντες τὰ ὑπὲρ τὴν ἱερατικὴν ἀξίαν, τάχα μὴδὲ ἀκριβοῦντες τὴν ἱερατικὴν ἐπιστήμην, αὐχοῦσιν ὡς δυνάμενοι καὶ ἐιδωλολατρίας συγχωρεῖν μοιχείας τε καὶ πορνείας ἀφίεναι, ὡς διὰ τῆς εὐχῆς αὐτῶν περὶ τῶν ταῦτα τελομηκότων λυομένων καὶ τῆς πρὸς θάνατον ἀ. *Or.or.28.10(p.381.16; M.11.529B)*; but, acc. Or. οἷδα δὲ τνας οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι κρατούμενους ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀ. ... οὐ μέντοιγε εἰ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, τῇ οὐδὲ ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις *id.Jo.19.14(3 p.314.9; M.14.552A)*.

D. consequences of sin; 1. of original sin (though not always

clearly distinguishable from those of actual sin); a. vitiating of man's relationship with God, Or.*Cels.* 7.39(p.190.4; M.11.1476D); Cyr.*H.catech.* 13.33; b. and of his human nature ἐκ παρακοῆς ἐντολῆς θεοῦ γέγονεν ὁ ἀνθρώπος δεικνύσας τῆς ἐπιστορᾶς τοῦ ἔθρου. καὶ ἐνέργει λατὸν ἡ ἀ. ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου πρὸς πᾶσαν ἐπιθυμίαν †Ath.*Apoll.* 1.15(M.26.1120C); Chrys.*hom.* 1.5.4 in *Gen.* (4.120D) cit. s. παράβασις; Cyr.*ep.* 17.9(p.39.9; 5².74C); διὰ τὴν παράβασιν ἡ ἀ., διὰ δὲ τὴν ἀ. τὸ παθητὸν κατὰ τὴν γέννησιν τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων ἐπεισῆλθε, καὶ συνέχευεν αὐτὴν τῇ παθητῇ τῆς γεννήσεως διὰ τῆς ἀ. τῇ πρώτῃ παραβάσει Max.*qu.Thal.* 21(M.90.313A); propagation through generation being a punishment of sin, *ib.* (312C); c. inequality among men τὸν ἀδελφόν...ἐπεισελοῦσα ἡ ἀ. δοῦλον ἐργάσατο...ἐπειδὴ δὲ ἐσλήθεν ἡ ἀ., ἐλυμῆντο τὴν ἐλευθερίαν, καὶ διέφθειρε τὴν ἀπὸ τῆς φύσεως δεδομένην ἀξίαν Chrys.*hom.* 29.6 in *Gen.* (4.289Df.); 2. of actual sin; a. objective effects in society: premature deaths, *id.* *hom.* in *1Cor.* 7.2(3.196E); lowering of moral standards ἡ γὰρ ἀνελέγκτος ἐαυτῆς χεῖρον γίνεται καὶ εἰς ἄλλους τὴν διανομὴν λαμβάνει *Const.App.* 2.17.4; Bas.*hom.* in *Ps.* 1(1.96E; M.29.225C); b. physical effects on individual τὸ οὖν εἶναι τινος παραλελυμένους...καὶ ἀσθενούντας, τοῦτο ἐκ τῆς ἀ. προσεγένετο Mac.*Aeg.hom.* 16.4(M.34.616C); πάντα...τὰ νοσήματα ἐξ ἀμαρτημάτων; οὐ πάντα μὲν, ἀλλὰ τὰ πλείονα Chrys.*hom.* 38.1 in *Jo.* (8.217A); πᾶν δ' ἐὰν πάθωμεν, ἐκ τῶν ἀ. ἡμῶν πάσχομεν *Dor.doct.* 7.4(M.88.1701D); this view repudiated τὸ...πυρετὸν νομίζειν διὰ τῶν ἀ. γίνεσθαι ἀπαίδευτον εἰς ὑπερβολὴν ἐστὶ δόγμα, πολλάκις τὸν αἰτίον τῆς τοιαύτης νόσου προδήλων ὄντων Or.*sel.* in *Ps.* 4(M.12.1157C); c. psychological effects τὸ αἷτιον τοῦ φόβου, τὴν ἀ. Clem.*str.* 4.3(p.252.22; M.8.1224A); οὐδὲν γὰρ οὕτω βαρεῖ ψυχῇ, οὐδὲν οὕτω πηροῖ διάνοιαν καὶ πιεῖει κάτω, ὡς ἀμαρτία συνείδει Chrys.*hom.* 38.3 in *Mt.* (7.429C); ἡ γὰρ ἀ., εὖς μὲν ἀν' ὠδίνῃται, ἐξ ἑνὶ ἀλαχύνῃ ἐπειδὴν δὲ τελεσθῇ, ἀναισχυνοτέρους ποιεῖ τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν *id.* *hom.* 10.1 in *Ac.* (9.80C); comprehensive description of these effects, Or.*hom.* 16.10 in *Jer.* (p.142.5ff.; M.13.452Bf.); cf. ἡ ἀ. τῇ ψυχῇ μεμνημένη ἐστίν, ἐχούσης ἐκείτης ἰδιαν φύσιν Mac.*Aeg.hom.* 2.2(M.34.464D); *ib.* 15.28(593D); d. spiritual effects: alienation from God, Chrys.*stat.* 6.6(2.81D); loss of God's promises, *Barn.* 14.1, and salvation, Cyr.*H.catech.* 18.20; Gr.*Nyss.ep.can.* (M.45.221C); loss of freedom, Clem.*prot.* 11(p.78.30; M.8.228C); *Diod.Ps.* 52.7(M.33.1591B); †Bas.*Is.* 170(1.501A; M.30.400C); Chrys.*serm.* 4.2 in *Gen.* (4.660C); blinding of spiritual perception, Clem.*paed.* 1.6(p.106.22; M.8.284A); †Bas.*Is.* 109(455A; M.296A); engendering of more sins, *ib.* 230(553E; M.521A); Chrys.*hom.* 86.3 in *Mt.* (7.815A); 3. punishment; a. proportionate to gravity of sins ὁ νόμος οὐ παντὸς ἀμαρτήματος τὴν αὐτὴν ἐποιεῖτο τιμωρίαν, ἀλλὰ ἄλλως μὲν τὰ εἰς θεὸν καὶ εἰς ἑσέα καὶ εἰς ἱερὸν καὶ εἰς ἱερὸν, ἑτέρος δὲ τὰ εἰς βασιλέα καὶ ἄρχοντα...οὐκοῦν καὶ ὑμεῖς τῶν διαφόρων ἀμαρτημάτων διαφόρους ποιεῖσθε καὶ τὰς τιμωρίας *Const.App.* 2.48.2,3; αἱ συγγενεῖς γὰρ ἀ. ὁμοιοτρόπως κολάζονται †Bas.*Is.* 88(1.440D; M.30.264A); μελλούσης αὐτῶν κολάσεως καθ' ὁμοίωσιν τὸν πόδα ἀμαρτημάτων Euthal.*Diac.epb.cath.* (M.85.689C); τὸ θεοῦ φιλονηρωτία...πολλῶν τῆς ἀ. ἐλάττονα τῆς τιμωρίας ἐπάγουσα Chrys.*Is.interp.* 1(6.8D); *id.* *Laz.* 6.3(1.775D); b. effected by God, Clem.*prot.* 10(p.75.6; M.8.220C); c. through Devil τοῦ δρᾶκοντος τοῦ κολάζοντος πᾶσαν ψυχὴν τὴν ἐν ἀμαρτίᾳ ὄσαν *A.Phil.* 140(p.76.3); d. martyrdom conceived as punishment for sins committed in former life (Basilides), Clem.*str.* 4.12(p.286.32; M.8.1296B).

E. healing of sin (v. ἀφεσις); 1. through divine agency; a. God the source of forgiveness, *A.Jo.* 54(p.178.13); τὸ γὰρ ἀφεῖναι ἀμαρτίας, οὐδενὸς ἑτέρου ἐστὶ Chrys.*hom.* 54.1 in *Jo.* (8.316C); God's action dist. from human co-operation τὸ ἐκρεῖζωσαι τὴν ἀ. ...τῇ θεῇ δυνάμει μόνον δυνατὸν ἐστίν...οὐκ ἔξεστι γὰρ οὐτε δυνατὸν ἀνθρώπου ἐξ ἰδίας δυνάμεως ἐκρεῖζωσαι τὴν ἀ. τὸ ἀντιπαλαῖσαι, τὸ ἀντιμαχεσθῆναι...σὸν ἐστὶν ἐκρεῖζωσαι δὲ, θεοῦ ἐστὶν Mac.*Aeg.hom.* 3.4(M.34.469C); b. Christ, Clem.*str.* 2.15(p.148.14; M.8.1004B); ὁ κύριος...τὰ μὲν ἀ. ὡς θεὸς ἀφίει, εἰς δὲ τὸ μὴ ἐξαμαρτάνειν παραποδογὰν ὡς ἀνθρώπος *id.* *paed.* 1.3(p.94.7; M.8.257A); *ib.* 1.6(p.120.22; 309C); *A.Thom.* A 58(p.174.19); Or.*Jo.* 1.4(6; p.7.32; M.14.29B); *id.* *Cels.* 2.67(p.189.18; M.11.901B); Ath.*decr.* 5(p.4.15; M.25.432(424)A); *id.* *Ar.* 3.31(M.26.388D); εἰς μόνος ἀναμάρτητος, ὁ τὰς ἀ. ἡμῶν καθάρων Ἰησοῦς Cyr.*H.catech.* 2.10; exeg. *Is.* 53:7, *Gal.* 5:18 οὐκ...ὄλον κατάραν καὶ ἀ. αὐτὸν νοοῦμεν γεγενῆσθαι...τὰς δὲ ἀ. ἡμῶν...ἐβάστασαν *Ath.* *Ar.* 2.47(M.26.248A); through Inc. θεὸς ὢν ἀνθρώπος ἐγένετο...ἀνελὼν τὸ κέντρον τῆς ἀ. *A.Phil.* 141(p.77.2); εἰς τοῦ παρουσίᾳ δὲ σαρκὸς...καθ' ἣν...ἀφίεως ἀμαρτημάτων *Meth.symp.* 7.6(p.77.12; M.18.133A); Ath.*inc.* 14.2(M.25.120C); Max.*qu.Thal.* 61(M.90.633A); being himself sinless, Or.*Cels.* 1.69(p.123.16; M.11.789A); †Bas.*Is.* 67(1.428B; M.30.236A); Max.*qu.Thal.* 21(312B); through Passion

and death, Or.*Cels.* 1.55(p.106.17; 761C); *id.* *hom.* 17 in *Lc.* (p.118.12); Ath.*Ar.* 1.45(105A); Cyr.*H.catech.* 13.33; Thdr.*Mops.* *Jo.* 1:29(p.316.12; M.66.733D-736A) cit. s. ἀμνός; Max.*qu.Thal.* 61(M.90.633D); which, though salvation for us, became occasion of sin to Jews, Clem.*paed.* 2.8(p.195.18; M.8.468C); through his blood τῇ ἀφέσει τῶν ἀ. ἀγισθώμεν, ὁ ἐστὶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ θαντῆματος αὐτοῦ *Barn.* 5.1; τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ...ἀδικοί...σώζονται, ἀφεσὶν ἀμαρτιῶν λαβόντες *Just.dial.* 111.4(M.6.733A); ὁ τὸ τίμιον αἷμα ὑπὲρ ἡμῶν ἐσχέας, αὐτὸς ἡμᾶς ῥύσεται τῆς ἀ. Cyr.*H.catech.* 2.5; Chrys.*hom.* 1.3 in *Eph.* (11.7B); v. αἷμα; through Cross, Clem.*paed.* 3.12(p.283.9; M.8.664B); combined with baptism, *Just.dial.* 86.6(681C); through baptism καταβαίνοντες εἰς τὸ ὕδωρ γέγοντες ἀμαρτιῶν...καὶ ἀναβαίνοντες καρποφοροῦντες ἐν τῇ καρδίᾳ *Barn.* 11.11; τὸ βάπτισμα...ἀμαρτιῶν ἐστὶν ἀφεσις *A.Thom.* A 132(p.239.9); which, however, wipes out only original, not actual, sin ἡ τοῦ Ἀδάμ ἀ. διελθοῦσα εἰς τὸ ἔθνος...Χριστοῦ οὖν συγχωρήσαντος ταύτην διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς ἀφέσεως, ἐκαθαρίσθη μὲν ἡ προπατορικὴ ἀ., ἕκαστος δὲ τὸν οἰκίαν ἀμαρτημάτων ὑπέχει λόγον *Olymp.fr.Jer.* 31:30(M.93.689Cf.); †Ath.*qu.* *Ant.* 67(M.28.636A); v. βάπτισμα; through eucharist, *A.Thom.* A 50(p.166.20); τὸ ποτήριον τοῦτο αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου...ἵνα οἱ μεταλαβόντες αὐτοῦ...ἀφίεσιν ἀμαρτημάτων τύχουσιν *Lit.ap.Const.App.* 8.12.39; ἀξίους εἶναι πάντοτε πρὸς τὴν τῶν οὐρανίων μυστηρίων ὑποδοχὴν, εἴπερ καὶ ἀφίεσιν ἀμαρτιῶν οὕτω καταξιούμεθα †*Pall.h.mon.* 8(p.48.20; M.34.1148B); *Lit.Jac.* (p.236.3); forgiveness to be found only in New Covenant αὐτὴ δὲ καὶ καὶ ἀφεσὶν ἀμαρτιῶν ἔχουσα Chrys.*hom.* 19.1 in *Heb.* (12.180B); Thdr.*Ps.* 50:21(1.944); Law being powerless, †Bas.*Sel.or.* 38.2(M.85.405B); in Church καθολικῇ [sc. ἐκκλησίᾳ]...καλεῖται διὰ τὸ κατὰ πάσης εἶναι τῆς οἰκουμένης...καὶ διὰ τὸ καθολικῶς...θεραπεῖν ἅπαν τὸ τῶν ἀμαρτιῶν εἶδος, τῶν δὲ ψυχῶν καὶ σώματος ἐπιτελουμένων Cyr.*H.catech.* 18.23; 2. with human co-operation, good will being essential, cf. Cyr.*H.procatech.* 8; Chrys.*hom.* 1.2 in *Philim.* (11.777C,D); a. through repentance and confession, *Herm.vis.* 2.2.4; μετάνοια, δι' ἣν ἀφεσὶν ἀμαρτιῶν Clem.*str.* 2.3(p.118.31; M.8.941C); *ib.* 4.6(p.260.13,15; 1240B); μετάνοια τότε ἀμαρτήματος παντὸς γίνεται ἀπαλειπτική, ὅταν ἐπὶ τῷ γνωμένῳ ψυχῆς σφάλματι ἀναβολὴν μὴ δέξηται *Meth.Porph.* 4(p.507.8); δεινόν...κακόν...ἡ ἀ. ἀλλ' οὐκ ἀθεράπευτον...δεινὸν καὶ κατ' ἐχθρότητα, εὐάταν δὲ τῷ διὰ μετάνοιᾶς ἀποτιθεμένῳ Cyr.*H.catech.* 2.1; †Bas.*Is.* 278(1.591E; M.30.609A); ἐξομολογήσει καὶ μετάνοιᾳ...ἀποσημαζόμενος τὴν...ἀ. Chrys.*David* 3.2(4.770C); Chrys.*poenit.* 3.4(2.300Bf.); esp. sacramental confession εἰδώς...θεὸς δὲ νέει βαπτιζόμενοι καὶ προβαίνοντες ἐν ἡλικίᾳ μολύνοντες διὰ τὰς ἀ. τὸν ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος ἐξυφανθέντα ἡμῖν χιτῶνα τῆς ἀθαρσίας, δέδωκεν ἡμῖν...δι' ἐξομολογήσεως καὶ μετάνοιᾶς καθαίρειν τοῦτον †*Jo.Jej.* *en* (M.88.1921A); cf. †*Jo.Jej.* *poenit.* (M.88.1889A,B) et passim; though, acc. one opinion, confession does not make worthy immediately ἐξομολογησάμεθα περὶ ἀμαρτημάτων πρὸ πεντεκαίδεκα ἐτῶν γεγεννημένων, τῷ μικρῇ ἀμαρτίαν ἔχον μετ' ἐκείνη ἐπὶ πεντεκαίδεκα ἔτη. εἰ δὲ χθὲς ἡμάρτομεν, οὕτω ἀξιοπιστοὶ ἐσμεν ἐξομολογοῦμενοι περὶ τῶν ἀμαρτημάτων ἡμῶν οὐδὲ χώραν ἔχει ἀπαλειφθῆναι τὰ ἀ. ἡμῶν ταῦτα Or.*hom.* 5.10 in *Jer.* (p.39.21ff.; M.13.309A); but cf. ἡ ὁμολογία τῆς ἀ. λύσις ἐστὶ τῆς ἀ. Chrys.*exp.* in *Ps.* 140(5.438B); †Chrys.*hom.* 1 in *Ps.* 50(5.537D); b. by almsgiving and other good works, *2Clem.* 10.4; Chrys.*hom.* 1.3 in *Philim.* (11.778D); *Dor.doct.* 14.6(M.88.1784B); through which even original sin may be removed δὸς ὀλίγα, καὶ πολλὰ κτήσαν' ἴδουσιν τὴν πρωτότυπον ἀ. τῇ τῆς τροφῆς μεταδόσει *Bas.hum.* 7.7(2.70D; M.31.324C); manual work, *Barn.* 19.10(6 *Did.* 4.6; keeping commandments, *1Clem.* 50.5; *Just.dial.* 95.3(M.6.701D); refraining from judging others, †*Ath.qu.* *Ant.* 77(M.28.645C) and forgiving one's enemies, Chrys.*David* 3.9(4.783C); suffering and martyrdom, *Herm.sim.* 9.28.3; Or.*mart.* 39(p.37.12; M.11.616B); Chrys.*stat.* 5.4(2.66B); summary, *id.* *hom.* 8.2 in *Jo.* (8.47Bf.); 3. question of post-baptismal sin: one repentance granted, *Herm.mand.* 4.3.1-6 cit. s. μετάνοια; Clem.*str.* 2.13(p.143.15ff.; M.8.993B); ...ἐξ ἐθνῶν...ἐπὶ τὴν πίστιν ὁρμήσας ἅπαξ ἔτυχεν ἀφέσεως ἀμαρτιῶν. ὁ δὲ κατὰ ταῦτα ἀμαρτήσας, εἴτα μετανόων, κἂν συγγνώμης τυγχάνῃ, αἰδεῖσθαι ὀφείλει *ib.* (p.144.13; 996C); but repeated forgiveness of post-baptismal sin accepted from end of third cent., *Meth.res.* 1.41(pp.286.12-287.5; M.18.269Bf.); Chrys.*hom.* 19.5 in *Mt.* (7.252C); ἀν' ἔχρη ἀμαρτήματα, μὴ ἀπογινῶς...κἂν καθ' ἡμέραν ἀμαρτάνῃς, καθ' ἡμέραν μετανόει...ἐπαλαιώθῃς σήμερον ἀπὸ τῆς ἀ.; ἀνακαίνισον σεαυτὸν ἀπὸ τῆς μετάνοιᾶς...πάντα τὸν βίον ἐν ἀμαρτίᾳ διέτρεψα, καὶ ἂν μετανόων σῶσμαι; πᾶν *id.* *poenit.* 8.1(2.341B); v. βάπτισμα; 4. eccl. legislation concerning forgiveness of sins; a. exclusion from communion διὰ μολυσμὸν ἀμαρτιῶν Cyr.*H.catech.* 23.23; b. degradation of clerics οἱ τὴν πρὸς θάνατον ἀ. ἀμαρτάνοντες κληρικοί, τοῦ βαθμοῦ κατὰγονται,

τῆς κοινωνίας δὲ τῶν λαϊκῶν οὐκ ἐξείργονται Bas.ep.199 can.32(3.295A; M.32.728A); c. penance to be imposed acc. gravity of sin, *Const. Appr.* 2.16.2; d. Novatianist ὁ Ἀσκληπιάδης, ἐκτός, ἔφη, τοῦ ἐπιθῆσαι, καὶ ἄλλαι πολλαὶ κατὰ τὰς γραφάς εἰσι α. πρὸς θάνατον, δι' ἀσ...ῆμεις...τοὺς λαϊκοὺς ἀποκλείομεν, θεῶ μόνῃ τὴν συγχώρησιν αὐτῶν ἐπιτρέποντες *Socr.h.e.* 7.25.19(M.67.796B); *ib.* 1.10.3(101A); 5. preventative of sin; a. charity, *Polyc.ep.* 3.3; *Chrys.hom.* 44.3 in *1Cor.* (10.410C); *Max.carit.* 2.81(M.90.1009B); b. salutary fear and other remedies, *Clem.paed.* 1.9(p.139.1; M.8.349B); δύο τῷ γένει καὶ παιδείᾳ παραδίδονται πρόσφοροι ἑκατέρω τῶν α., τῇ μὲν ἡ γνώσις τε καὶ ἡ τῆς ἐκ τῶν γραφῶν μαρτυρίας ἐναργῆς ἀπόδειξις, τῇ δὲ ἡ κατὰ λόγον ἀσκήσις ἐκ πίστεώς τε καὶ φόβου παιδαγωγουμένη *id.* *str.* 7.16(p.72.4; M.9.541A); τὸ δὲ μετὰ τὸ βάπτισμα μέναι νεκροὺς τῇ α., τῆς ἡμετέρας δεῖ γενέσθαι ἔργον σπουδῆς, εἰ καὶ...τὸν θεὸν ὁρῶμεν βοηθοῦντα ἡμῖν *Chrys.hom.* 1.1.1 in *Rom.* (9.530C); daily examination of minor faults, *id.* *hom.* 60.4 in *Gen.* (4.582A); μὴ τοίνυν ὁμεν ῥάθυμοι τοῖς μικροῖς α., ἀλλὰ μετὰ πολλῆς αὐτὰ ἀνασελλόμεν τῆς σφοδρότητος *id.* *exp.* in *Ps.* 6(5.49C); *ib.* (48D); 6. healing of sin through death τὸν θάνατον ὁ θεὸς πρὸς ἀναίρεσιν τῆς α. ὑπὲρ ἡμῶν ἀνέκρατο *Meth.res.* 2.6(p.339.18; M.18.304B); εἰδύνατο ἔξιν εἰς τὸν αἰῶνα τὸ σῶμα...ἐκωλύθη δέ, ὅπως ἡ μὲν α. συναποκτανθεῖσα τῷ σώματι θάνῃ, τὸ δὲ σῶμα ἀναστή τῆς α. ἀπολομένης *ib.* 1.40(p.285.2; M.41.1108D-1109A); τοῦ θεοῦ τὸ α. λύσαντος θανάτῳ, ἵνα μὴ ἀθανάτως ἀμαρτῶντος ὁ ἄνθρωπος ὢν, ζωῆς ἐν αὐτῷ τῆς α., αἰώνως κατὰκριτος γενήθῃ *id.* *symp.* 9.2(p.116.12,14; M.18.181A); ἀνάστασις τοῦτο ἐστὶ, ψυχῆς καθαρισμός, καὶ ἀμαρτιῶν ἀπαλλαγὴ *Chrys.hom.* 66.3 in *Jo.* (8.398B).

F. sin and spiritual life; 1. prevents communion with God, *T.Reub.* 4.6; ὅταν ἡ α. ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, οὐ δύναται...θεωρεῖν τὸν θεόν *Thphl.Ant.* *Autol.* 1.2(M.6.1028A); *Cyr.Ps.* 50:17(M.69.1101B); hence is greatest hindrance to prayer, †*Bas.Is.* 177(1.509A; M.30.417C); freedom from sin being necessary for prayer, *Clem.str.* 7.12(p.52.23; M.9.501A); *Or.or.* 2.2(p.300.15; M.11.420A); *ib.* 13.5(p.330.5; 460A); v. εὐχή; 2. freedom from sin characteristic of the perfect man, *Clem.str.* 2.11(p.139.18; M.8.985B); *ib.* 6.12(p.480.31ff.; M.9.320A); *id.* *paed.* 1.6(p.121.20f.; M.8.312C) cit. s. τελειώσις; *Or.or.* 22.3(p.348.9; M.11.485A); *id.* *Jo.* 20.26(21; p.362.21; M.14.633C); δεῖ ὡς ἀληθῶς σωτηρῶμεν, μὴ μόνον τῇ προαιρέσει νεκρώσαι τὴν α., ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν προαίρεσιν τῇ α. ... ἵνα νεκρά νεκράς, ὅλη ὅλης τῆς α. διαιεθεῖται μὴ αἰσθάνηται...ὁ γὰρ νεκρώσας τῇ α. τὴν προαίρεσιν, σύμφυτος γέγονε τῷ ὁμοιωμάτι τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ *Max.carp.* 4.23(M.90.1313B); full human co-operation essential to complete destruction of sin, *id.* *qu.* *Thal.* 61(M.90.636D-637A).

*ἀμαρτικός, *sinful, liable to sin* χεῖρ ἀμαρτωλοῦ, ἡ α. ἐστὶ πρᾶξις *Diod.Ps.* 70:4(M.33.1608C), cf. ἀμαρτηνικός; of soul, *Gr.Nyss.* *Apoll.* 23(M.45.1172A); *Cyr.Ps.* 16:8(M.69.813B); of BMV ἔξλων ἁσσητον, ἡ φθοράς α. μὴ ποσοχημένη σκώληκα *Thdr.Stud.nativ.* *BMV* 7(M.96.693C).

ἀμαρτίνοος, *erring in mind* (with moral connotation); of Pharisees, *Nonn.par.* *Jo.* 1:24(M.43.753B); *ib.* 7:32(809B); of the disciples, *ib.* 6:61(801B).

*ἀμαρτοπέπια, ἡ, *false speech* τίς...τοῖς πεφλυαρηκόσι ἡ τῆς α. πρόφασις; *Cyr.Mal.* 40(3.861D; ἀμαρτίας Aubert).

ἀμαρτοπείης, *false-speaking*, *Cyr.graph.* *Gen.* 7(1.224D); *id.* *Nah.* 13(3.491A); *id.* *ador.* 6(1.185A).

ἀμαρτήρητος, *without proof, unproved*, *Cyr.* *Jo.* 2.1(4.153C).

ἀμαρτυρος, 1. act., *not bearing witness*, *Meth.res.* 1.42(p.287.13; M.41.1109D); c. genit. ἵνα μὴ α. αὐτῶν ποιήσῃ [sc. ὁ κύριος] τῆς θέας χάριτος *Mac.Aeg.hom.* 15.29(M.34.596A); 2. pass., *unattested, not sanctified* ὥστε μὴ α. εἶναι τὴν οἰκονομίαν τῆς ἐκκλησίας CChalc. *can.* 26

ἀμαρτύρος, *without being a martyr*, of Marcionites ὁ δὲ αὐτοὺς παραδίδουσι σπεύδουσι τῇ πρὸς τὸν δημιουργὸν ἀπεχθεῖα...τούτους ἐξάγειν αὐτοὺς α. λέγομεν *Clem.str.* 4.4(p.256.14; M.8.1229C).

*ἀμαρτωλοποιός, *making a sinner* (i.e. convicting of sin), *Leont.* *B.mesopent.* (M.86.1981A).

ἀμαρτωλός, *sinful*; as subst., *sinner*; def. φίλον τῇ θεῷ γραφῇ καλεῖν...α. ... τοὺς παρανομία συζῆν προαιρουμένους, καὶ βίον διεφθαρμένον ἀσπαζομένους *Thdt.Ps.* 1:1(1.612);

A. adj.; of souls, *Clem.str.* 7.6(p.27.6; M.9.449B); *Or.* *Jo.* 28.15(13; p.408.14; M.14.712C); τῆς συνηθείας τῆς α. *Clem.str.* 3.16(p.242.21; M.8.1201A); ἔθνος α. *Or.Cels.* 5.15(p.16.21; M.11.1204A); τοῦ ἀμαρτωλοτέρους γενέσθαι *id.* *Jo.* 28.23(18; p.418.2; M.14.729A); τοῦ ἀμαρτωλοτάτου καὶ εἰς τὸ ἄγιον πνεῦμα δυσφημίσαντος *id.* *or.* 27.15(p.374.15; M.11.520C); of S. Paul τὸν πάντων ἀμαρτωλοτέρων *Chrys.hom.* 4.2 in *1Tim.* (11.569D).

B. subst.; 1. ref. God's relation to sinners; a. gen. ὁ α. ἀγνοεῖται ὑπὸ τοῦ θεοῦ *Or.hom.* 1.8 in *Jer.* (p.7.17; M.13.264D); [sc. θεός]...

παραμυθείται τὸν α., ἵνα διεγείρῃ *Chrys.roemil.* 7.3(2.330A); ὁ ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ πένθης, τοῦτο τῷ θεῷ α. ἰβ.; ὁ θεὸς [λέγεται] ἀγνοεῖν τοὺς α., καθὼ μακρύνουσιν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ *Dor.docl.* 23.3(M.88.1833D); b. in Christ προσφορά ἦν [sc. Christ] ὑπὲρ πάντων τῶν μετανοεῖν βουλομένων α. *Just.dial.* 40.4(M.6.564A); *Clem.paed.* 1.9(p.139.8; M.8.349B); ἐπέμψθη οὖν θεὸς λόγος καθὼ μὲν ἱατρός τοῖς α. *Or.Cels.* 3.62(p.256.9; M.11.1001B); σαφῶς ὑπὲρ ἀμαρτωλῶν λέγεται πάντα ἀναδεχέσθαι ὁ Ἰησοῦς *ib.* 4.19(p.289.18; 1052D); *ib.* 4.28(p.297.25; 1069A); τοῦ λόγου γενομένου ἀνθρώπου...οἱ ἄνθρωποι οὐκέτι...μένουσιν α. *Ath.Ar.* 3.33(M.26.393B); μέγα...καὶ τὸ α. ὄντα ὑπὲρ ὅπουσιν ἀποθανεῖν ὅταν δὲ καὶ δίκαιος ὁ τούτων πάσχων ἦ, καὶ ὑπὲρ α. ἀποθάνῃ...ποῖος ταῦτα παραστήσαι δυνήσεται νοῦς; τὸν γὰρ δίκαιον, φησὶν, ἐποίησεν α., ἵνα τοὺς α. ποιήσῃ δίκαιους *Chrys.hom.* 11.3 in *2Cor.* (10.518A,B); ἀμαρτίας γὰρ ἐλεύθερος ὢν τὸν τὸν α. ὑπέμεινε θάνατον *Thdt.2Cor.* 5:21(3.318); 2. their spiritual condition; a. in gen. τίς ὁ νεκρός; ὁ α. *Or.hom.* 9.3 in *Jer.* (p.67.25; M.13.353A); ἡμῖα τῷ α. τοῦ ἀληθινοῦ φωτός στερηθῆναι *Bas.hex.* 6.1(1.50E; M.29.120B); τοῦ δὲ α. ... ἡ ψυχὴ οἶον ἐν βορβόρῳ τοῖς πάθει τῆς σαρκὸς ἐγκεκλυσται *id.* *hom.* in *Ps.* 7(1.100C; M.29.236A); though not altogether deprived of good, *Chrys.Laz.* 6.9(1.787C); b. their spiritual limitations ἐπιπυγχανεῖν τιὰς καὶ τῶν α. κατὰ τὰς αἰτήσεις, σπανίως μὲν τοῦτο διὰ τὴν τοῦ θεοῦ δικαίαν ἀγαθότητα *Clem.str.* 7.12(p.52.28; M.9.501A); πῶς δέ, εἰ α. οὐκ ἤκουσεν ὁ θεός, ἐδιδάσκοντο οἱ α. λέγειν: 'ἀφές ἡμῖν τὰ παραπτώματα ἡμῶν'...τίνων οὐν ἀκούει θεός; τῶν νεκρῶν εἰς μετάνοιαν, κὰν μήπω ἐπαύσαντο τοῦ εἶναι α. εἰ μὴ ἤκουεν ὁ θεός ἀμαρτωλῶν οὐκ ἂν μετὰ τελωνίων καὶ α. ὁ σωτὴρ ἡμῶν ᾗσθεν καὶ ἔπνευ *Or.fr.* 70 in *Jo.* 9:31(p.538.15ff.); but οὐτε γὰρ τὸ σημεῖα ποιεῖν ἀμαρτωλοῦ (οὐ γὰρ δύναται α. σημεῖα ποιεῖν), οὐτε τὸ παρὰ θεῷ εἶναι...ἀμαρτωλοῦ *Chrys.hom.* 78.2 in *Jo.* (8.460A); c. their relations with demons τὰς ἐνεργείας οὖν τὰς τοῖς δαιμονίοις καταλλήλους ἐπιτελεῖν φησι [sc. *Barn.* 16.7-9] τοὺς α. *Clem.str.* 2.20(p.176.12; M.8.1060C); τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰς τὴν τοῦ α. ψυχὴν ἐπισπείρειν *ib.* (p.176.5; 1060B); d. yet they should not despair, *Chrys.roemil.* 8.1(2.341A); κὰν α. ὑπάρχῃς, βλέπε πρὸς τὸν τελῶνν τὸν μὴ ἀποτυχόντα *id.* *non desp.* 7(3.360C); *ib.* 8(360C); for they can be saved by repentance, *Hom.* *Clem.* 3.6; α. μὲν μετανοοῦσι χαρίζεται τὰ ἀμαρτήματα *ib.* 18.2; 3. attitude of Christians to sinners; a. in private, defended against Celsus ἐπεὶ δὲ φησι καὶ τό: τίς οὖν αὐτῇ ποτὲ ἡ τῶν α. προτίμησις;...ἀπακρινόμεθα ὅτι καθάπαξ μὲν α. οὐ προτιμάται τοῦ μὴ α. ἔστι δ' ὅτε α. συνασπόμενος τῆς ἰδίας ἀμαρτίας καὶ...ταπεινὸς προτιμᾶται τοῦ ἐλαττον μὲν νομιζομένου εἶναι α., οὐκ οἰομένου δ' αὐτὸν α. ἀλλ' ἐπαυρομένου ἐπὶ τισιν, οἷς δοκεῖ συνεδέσθαι αὐτῷ κρείττοσι *Or.Cels.* 3.64(p.258.1ff.; M.11.1004C); to sinners in authority τοῦ ἐπισκόπου ὡμῶν ἀκούετε...ὅτι καὶ Μωυσέως καθέδραν τιμῶν ἐκελεύσθητε, κὰν οἱ προκαθεζόμενοι α. νομίζονται *Hom.Clem.* 3.70; b. at public worship τὸν βασιλέα τῶν ὅλων παρακελευσάμενος ἀνυμνεῖν, οὐδαμῶς τὸν α. ἐκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα αὐτῷ τὰς θύρας ἀπέκλεισε *Chrys.ordin.* 1(1.438E); †*Chrys.Petr.* *El.* 1(2.730A); 4. ultimate fate of those who perish in sins α. καυθήσονται, ὅτι ἡμαρτον καὶ οὐ μετενόησαν *Herm.sim.* 4.4; *Clem.paed.* 1.10(p.144.14; M.8.360B); α. ... ἀπορρήτον κολάσεως τεύξονται τὸν αἰῶνα *Clem.ep.* 10; *Ath.inc.* 57.3(M.25.197A); τὰς βασιάνους τὰς αἰώνους, ἐν αἷς οἱ α. κολάζονται *id.* *virg.* 17(p.52.18; M.28.272D); *Cyr.H.catech.* 4.5; 5. sinners distinguishable from righteous in this world, *Herm.sim.* 3.2; *ib.* 3.3; 6. Christians regarded as sinners by pagans καὶ μηδὲν ἀδικοῦντες ὡς α. ἀναιροῦμεθα *Just.rapol.* 24.1(M.6.364B); Christ regarded as sinner by Jews, *Chrys.hom.* 78.2 in *Jo.* (8.459E); 7. as self-deprecating style of address τῷ δεσπότῃ μου...ὁ α. ... Συμμένων *Sym.Styl.ep.* (p.194.22; M.86.2533A); †*Polyb.ep.* (M.41.112D); *Cosm.Ind.* *lop.prec.* (M.88.52A).

*ἀματάρα, ἡ, (Hebr. תַּרְגָּמָה) target, alternatively rendered trench, *Thdt.qu.* 5 in *1Reg.* (1.387).

[*]ἀματίζω, = ἀμματίζω, *bandage, tie up*, *Ephr.* 1.309A.

ἀμαυρός, 1. *make dim, obscure; quench* (fire), *Const.or.s.c.* 22(p.188.19; M.20.1304C) etc.; met., *weaken, impair; destroy*, *Meth.lepr.* 6(p.459.4); *Bas.hom.* 1.6(2.5D; M.31.172D); *Bas.Sel.or.* 23.1(M.85.272A); 2. *fall away from* εἰ δὲ ἀμαυρώσειεν ὁ νοῦς ταύτης τῆς χάριτος *Ephr.* 1.273B.

*ἀμαχία, ἡ, *freedom from strife*, *Pall.h.Laus.* 30(p.86.6; M.34.1098C).

ἀμαχος, *not quarrelsome* ὡς ἀγγέλους εἶναι α. καὶ ἀδικασίους τοὺς ἀνθρώπους *Leont.N.v.* *Jo.Eleem.* 6(p.13.1).

ἀμβιτεύω, (Lat. *ambito*) *solicit; intrigue for* μὴ ἀμβιτεύσας τὸ πρᾶγμα *Pall.v.Chrys.* 10(p.61.9; ἀμβιβατεύσας *M.* 47.35).

*ἀμβιτίαν, (Lat. *ambitio*) *ambition; vanity*, *Cyr.ep.* 10(p.111.29; Ἀμφιτίανος 5².35A).

ἀμβλίσκω (ἀμβλίσσω), *miscarry*, *Chrys.fr.* *Job* 39:1(M.64.649D);

Synes.*Dion* 13(p.268.9; -ώσκω M.66.1152B); Thdt.*affected* 5(p.138.2; -ώσκω 4.834); pass., *be abortive*, met. οὐ πάντες...πρὶν εἰς τὸ φῶς ἔλθειν τῆς θεογνωσίας, ~ονται; Gr.Nyss.v.*Mos*.(M.44.330B).

***ἀμβλύτω**, *be dim-sighted, blind*, †Caes.Naz.*dial*.130(M.38.1032).
***ἀμβλυωπαθής**, *dimmed, darkened* ἐκ τῆς ἀ... ἐνόσας Thdr.Stud.*ep*.1.8(M.99.936A).

ἀμβλυωπία, *be dim-sighted*; met., *be blind, obtuse*, †Clem.3.4; Clem.*paed*.1.6(p.107.29; M.8.285B); Eus.*d.e*.3.1(p.95.5; ἀναβλέπουσι M.22.165B); πρὸς τὰς ἐπαγγελίας ἀ. τῶν προφητῶν Ast.*Am.hom*.13(M.40.352D).

***ἀμβλυόπω**, prob. for ἀμβλύτω (LS), *be dim-sighted*, Gr.Naz.*or*.35.2(M.35.257D).

ἀμβλωθρίδιος, 1. *causing abortion* αἱ τοῖνον τὰ ἀ. διδοῦσαι φάρμακα, φονεῦντα εἰσι Bas.*ep*.188 *can*.8(3.273D; M.32.677A); Thdt.*affected*.9(p.235.9; 4.942); CTull.*can*.91; neut. as subst., *drug causing abortion* τὰς τοῖς ἀ. χρωμένους ἀνδροφονεῖν...φαιμέν Athenag.*leg*.35.2(M.6.969A); 2. *abortive*, Thdt.*iCor*.15:8(3.266); Thdr.Stud.*ep*.2.36(M.99.1221A); met., of Euthymius's book δ. τε καὶ ἀτελεσφόρητον γέννημα Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.22.9; M.45.249C); of Jews γεννήματα τοῦ Ἀβραάμ δ. Ast.*Am.hom*.14(M.40.385C); ἀνέχομαι καὶ δευτέρων ὠδίνων...ἀ. ὤμων γενομένων Thdt.*Gal*.4:19(3.385); neut. as subst. ἐπὶ τεκνία καλῶ τὰ ἀ., τὰ ἐκτρώματα Chrys.*comm*.in *Gal*.4:19(10.708C).

***ἀμβλωθρίζω**, *cause abortion*, †Jo.Jej.*can*.4(p.443).

ἀμβλωμα, τό, 1. *abortion*; met., ref. the faithful liberated from hell ὅσοι δηλαδὴ τὸ τῆς ἀπιστίας οὐκ ἔπαθον ἀ. Germ.*CP or*.2(M.98.285C); 2. *abortive child*, met., exeg. Apoc.12:2 διὰ τὸ ἀ. εἶναι τοὺς ἐκ τοῦ ἀληθινοῦ φωτός Χριστοῦ ἐκπίπτοντας Andr.Caes.*Apoc*.33(M.106.321A).

ἀμβλώσκω, v. ἀμβλώσκω.

ἀμβροσία, ἡ, *elixir of life, immortality* ὁ βασιλεὺς, τρέφων τῇ ἑαυτοῦ ἀ. τοὺς ἐπ' αὐτὸν ἰδρυμένους A.*Thom*.A 6(p.109.5).

ἀμβρόσιος, *immortal, divine* γυνή...τῷ σωφροσύνης ἀ. χρίσματος συναλειφέσθω Clem.*paed*.2.8(p.197.1; M.8.471B); ref. eucharist τὴν ἀ. βρώσιν A.*Thom*.A 7(p.110.17).

ἀμβροσιώδης, *immortal κύριε* Ἰησοῦ...πότισον...αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀ. σου πηγῆς A.*Thom*.A 25(p.140.13); τῆς ἀ. τροφῆς καὶ τοῦ ποτοῦ τῆς ἀμπέλου τῆς ἀληθείας ib.36(p.154.2).

***ἀμβροσιώω**, *immortally*, Orac.*Sib*.2.225.

ἄμβροτος, *immortal, divine*; of God, Synes.*hymn*.6.3(p.39; M.66.1609); of Christ, ib.7.2(p.48; 1612); ἀ. εἶδος Nonn.*par*.Jo.21:1(M.43.913C).

ἄμβων, ὁ, *pulpit*, usu. in middle of church; described by Paul. Sil.*ambo*.(M.86.2251); τοῦ δευκτηρίου λέγεται δὲ οὕτως ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐπιδείκνυνται οἱ λέγοντες, τοῦτ' ὅστις ὁ ἀ., ἦτοι τὸ ἀκροατήριον Bas.*Sel*.v.*Theol*.2.27(M.85.613A); place for reader of gospel and epistle and for cantor περὶ τοῦ μὴ δεῖν λαϊκοὺς ἀνίεναι ἐν τῷ ἀ., πλὴν τῶν τεταγμένων ἀναγνώσκων ἢ ψάλλειν ἐν ταῖς διψθέραις Gel.*Cyz*.h.e.2.31.4(M.85.1316D); also for preacher, Socr.*h.e*.6.5.(M.67.673B); whence edicts were read, Thdr.Lect.*h.e*.2.31(M.86.200B), and notices, Chron.*Pasch*.p.391(M.92.1004C); where priests were ordained, †Jo.D.*ep*.Thphl.13(M.95.361C); myst. interprn. ὁ ἀ. ἐκφαίνει τὸ σχῆμα τοῦ λῆθους, ὃν κυλίσας ὁ ἀγγέλος ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ· αἱ βαθμίδες τοῦ ἀ. δηλοῦσι τὴν τοῦ Ἰακώβ κλίμακα †Sophr.*H.liturg*.4(M.87.3985A).

ἀμεγέθης, *without magnitudo, inexpressible in terms of magnitude*; of soul, Nemes.*nat*.hom.3(M.40.600B); of God, in gen. τοῦ ἀ. τε καὶ ἀορίστου Gr.Nyss.*hex*.7(p.14; M.44.69B); ὁ θεός, ἄπλοῦς, ἀ. †Bas.*strict*.hom.1.4(1.326B; M.30.16A); Cyr.*dogm*.1(p.549.18; 6^a.366D); Jo.D.*imag*.1.8(M.94.1240A); ref. relative 'greatness' of Father and Son, exeg. Jo.14:28 τὰ δὲ ἀπερὶληπτα τῷ μεγέθει, μάλλον δὲ ἀ. καὶ ἅποσα παντελῶς, τίς ἀν' ἀλλήλοις παραμετρήσειεν; Bas.*Eun*.1.25(1.236A; M.29.568A); ἀλλ' οὐδὲ ἐν ποσὶ τῷ κατὰ μέγεθος ἐλάττω (sc. ὁ υἱός) αὐτοῦ· ἀ. γάρ...ἡ θεία...φύσις Cyr.*Jo*.1.3(4.25D); of Son, Jo.V.H.*icon*.6(M.96.1353D); neut. as subst., *infinitude*, exeg. Jo.16:14 ἀπὸ τῆς αὐτοῦ [sc. H. Ghost] ἀράτου μεγαλειότητος ἐπιδείξει καὶ τῆς ἐμῆς θεότητος τὸ ἀ. Didym.*Trin*.3.40(M.39.981B).

ἀμέθεκτος, act., *having no share, incapable of participation*; c. genit., Dion.*Ar*.c.h.11.1(M.3.284C); neut. as subst. ἀρεταὶ τὸ πρὸς κακίαν ἀ. [ἀμδλκτον Gr.Nyss.*hom*.4 in *Cant*.(M.44.837B)] ἐν τοῖς πειρασμοῖς διασώζονται Gr.Nyss.*ap*.Proc.G.*Can*.1:16(M.87.1573B).

ἀμεθεξία, ἡ, *inability to be shared* ἡ τῆς παναυτίου θεότητος ἀ. Dion.*Ar*.d.n.2.5(M.3.644B).

ἀμεθόδευτος, *cleared, not liable to proceedings* οἱ γὰρ ἐνταῦθα τὰς εὐθύνas ἐπύχοντες...ἀ. δοκοῦσι μοι ἔσσεσθαι [i.e. in future life] ὑπὲρ ὧν ἀπολελόγηται †Caes.Naz.*dial*.44(M.38.913).

***ἀμεγαλόντης**, *unweighed in the sacrificial scale*, Synes.*ep*.5(M.66.1344B).

ἀμείβω, *requite, repay, reward* διὰ τὴν ἄκραν...πρὸς θεὸν ἀγάπην ἄκροις δώροις ἀμειψθήσονται Ephr.3.337C; med., Chrys.*hom*.58.2 in *Mt*.(7.586D); of man's response to God ἀ. δὲ ἀγάπης τὴν εὐποιάν Clem.*str*.7.3(p.15.17; M.9.425B); τὸν...εὐεργετήσαντα εὐχαρίστῳ ἀ. φωνῇ Hom.Clem.11.8.

***ἀμειδέης**, = ἀμειδής, *gloomy*, Eudoc.*Cypr*.2.89(M.85.848D).

***ἀμειπτός**, *to be changed*, Horm.*ep*.Ephr.(p.58.13; ἀνταμειπτέα M.PL.63.520B).

ἀμείρω, 1. *be wanting, fail* τὴν ὡς θεῷ φυσικὴν παροῦσαν αὐτῷ δικαιοσύνην ἐτήρησεν διὰ σαρκός, φυσικῆς ἐνεργείας οὐκ ~ούσης Schol. 10 in Max.*qu*.Thal.53(M.90.508C); 2. pass., *be wasted away, dwindle*, †Apoll.*met*.Ps.67:3(M.33.1404C).

ἀμείωτος, 1. *undiminished*; in gen., Gr.Nyss.*Eun*.8(2 p.185.28; M.45.780B); Sophr.*H.v*.Anast.(M.92.1716B); Jo.D.*haer*.Nest.2(M.95.189C); of Trin. τὴν τριάδα ἀ. εἰς τὴν μονάδα συγκεφαλαιούμεθα Ath.*Dion*.17(p.58.25; M.25.505A); of natures of Christ ἡ ἑνωσις μενόντων ἀμείωτων Sev.*Ant*.fr.ap.Leont.H.*monoph*.1(M.86.1848A); 2. *inviolable* παρθέον †Caes.Naz.*dial*.177(M.38.1145).

ἀμείωτος, *without diminution*, Dion.*Ar*.e.h.3.3.3(M.3.429B); Max.*opus*.c.(M.91.97A).

ἀμέλγω, *milk*; met., *drain out*, Clem.*paed*.3.4(p.251.29; M.8.593A); *drink* τοῖς ~ουσι τὸν λόγον τῶν οὐρανῶν ib.1.6(p.117.20; 304C); Nonn.*par*.Jo.19:38(M.43.905C).

ἀμέλεια, ἡ, 1. *carelessness, indifference, neglect*, Herm.*mand*.10.1.5; εἰς δὲ παῖδον τῇ ἀ. τοῦ προσβυτέρου ἀποθάνη ἀβάπτιστον Eus.*Al*.serm.5(M.86.349A); Jo.D.*f.o*.1.2(M.94.792B); 2. esp. *moral indifference, lack of watchfulness* τὸν δὲ ἀ. τὰ σπέρματα τῆς ἁμαρτίας κεχωρηκότα Or.*princ*.3.1.13(p.218.6; M.11.273A); ἀπὸ φιληδονίας ἀ., καὶ ἀπὸ ἀ. λήθη προσγίνεται Marc.*Er*.opus.1.79(M.65.916A); ἐν λογιμῶν ἀ. ib.1.91(916D); Dor.*doct*.11.1(M.88.1736A).

ἀμελέτης ([*]ἀμελέτης), *unexpected*, exeg. Mt.20:18ff. τοῖς μαθηταῖς...προῦλεγεν...ἵνα...μὴ ἀ. ἐπελθόν [sc. τὸ πάθος] ταραχῇ σφόδρα αὐτοὺς Chrys.*hom*.65.1 in *Mt*.(7.644A); Bas.*Sel*.or.21.2(M.85.257A); ἀμελᾶ ib.17.3(224A).

ἀμελετήτως ([*]ἀμελετήτως), *negligently*, Apoll.*fr*.134 ap.Thdt.*eran*.2(4.172; ἀμεταβλήτως p.239.31); ἀμελητήτως, Cyr.*ador*.5(1.148A); ἀ. ἔχειν πρὸς c. acc., *be negligent*, Zach.*Mit*.opif.(M.85.1141C).

ἀμέλεω, *be careless or neglectful*, of moral indifference ἀμεληθέντες [pass. in med. sense]...τινες...ἀπεπάτησαν Clem.*str*.6.12(p.480.19; M.9.317C); Chrys.*hom*.9.3 in *Rom*.(9.514A); οἱ ἡμελημένοι βλοῖ ib.1.1(426A); βλέπετε μὴ ἀμελήσητε ἐαυτῶν Dor.*doct*.11.1(M.88.1736A); perf. ptepl. pass. as subst., *careless*, †Dion.*Al*.fr.in *Lc*.2.2(p.250.2; M.10.1596D).

ἀμελητέον, *one must be neglectful*, Clem.*q.d*.s.27(p.177.28; M.9.632D).

[*]**ἀμελητήτως**, v. ἀμελετήτως.

[*]**ἀμελητί**, = ἀμελητί, *without delay or hesitation*, Diod.*Ex*.4:24(M.33.1582B); Cyr.*ador*.1(1.20B); ib.6(177B).

***ἀμελήσας**, *not divided into pieces, not dismembered* εἰ γὰρ μόνῃ θεότης ἐστὶν ὁ Χριστός, ἡ δὲ θεότης...ἐστὶ...ἀ., καὶ ἄβρωτος, πρόδηλός ἐστιν ὁ Τιμῆος ἀνούμενος...τὴν θυσίαν...τῶν ἁγίων μυστηρίων Anast.*S*.hod.13(M.89.208D).

[*]**ἀμελλέτης**, v. ἀμελέτης.

ἀμελῶδης, *without song*, †Proc.G.*monod*.(M.87.2840C).

ἀμεμπτος, 1. of people, *blameless, irreproachable*; in gen. διάκονοι Polyc.*ep*.5.2; Clem.*str*.7.16(p.72.2; M.9.541A); ἐπίσκοποι...ἐν πᾶσιν ἀ. Const.*App*.8.4.2; οὐδὲ αὐτὸς [sc. S. Peter] ἀναμάρτητος, οὐδὲ ἀ. Anast.*S*.Ps.6(M.89.1093C); τὴν...ψυχὴν, ἣν ἐτήρησας ἀ. Jo.D.*hom*.9.10(M.96.736C); exeg. Lc.1:6, cf. ἐπὶν γὰρ ποιῶμεν τὰς ἐντολάς, ὥστε ἐν τῷ συνεδρίῳ ῥύπον κενοδοξίας ἡ ἀνθρωπαρεσκείας ἡ ἑτέρου τινὸς τοιοῦτον ἔχειν,...οὐκ ἀμέμπτως ποιοῦμεν Or.*hom*.2 in *Lc*.(p.19.9); exeg. Lc.1:6, Phil.3:6 ὁ μὲν γὰρ ἀναμάρτητος ἐκ παντὸς καὶ ἀ. οὐκ εἶ δὲ ὁ ἀ. ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀναμάρτητός ἐστιν. ὁ γὰρ ἁμαρτάνων παρὰ τὸν νόμον συγγνωστὴν ἁμαρτίαν,...λαβὼν τὴν ἄφεσιν, γίνεται καθαρὸς καὶ ἀ. κατὰ τὴν ἐκ νόμου δικαιοσύνην †Just.*qu*.et resp.141(M.6.1396A); exeg. 1Thess.3:13 τοῦτ' ὅφειν, ὅτι ἀ. ἐμπροσθεν τοῦ θεοῦ δεῖ γενέσθαι...ἀρα ἡ ἀγάπη ἀ. ποιεῖ Chrys.*hom*.4.4 in 1Thess.(11.456C); οὐδὲ τοῖς...ἀγγέλοις ἐμπέπιστευκε τὸ κατὰ φύσιν καὶ ἔδραϊος ἀ. Olymp.*Job*4:17f.(M.93.77B); 2. of things, *faultless, perfect*; in gen. ὅπως ἀ. ἡ ἡ θυσία ὑμῶν Const.*App*.7.30.2; οὐκ ἐστὶν ἀ. ἡ οἰκία, τούτ' ἐστιν, ἔχει ἐλάττωμα Chrys.*hom*.14.3 in *Heb*.(12.145D); ἀ. ἐμὴ κρίσις Nonn.*par*.Jo.8:16(M.43.816A); of Law, exeg. Heb.8:7 τούτ' ἐστιν, εἰ οὐδὲν εἶχεν ἑλάττω, ἐκ ἀ. ποιεῖ Chrys.*hom*.14.2 in *Heb*.(12.142D); ib.14.3(145C); τὸ ἀ. ἀντὶ τοῦ τελεία τέθεικε, τούτ' ἐστιν ἀποχρῶσα πρὸς τελειότητα, ἀ. τοὺς χρωμένους ἐργαζομένη Thdt.*Heb*.8:7(3.595); Jo.D.*Heb*.8:7(M.95.968C).

ἀμείπτως, *blamelessly*; in gen., Just.*dial.* 8.3 (M. 6.493A); ref. service to God esp. in ministerial office τοῦς ἀ. ... προσευκόμεναι τὰ δῶρα [sc. those who exercise ἐπισκοπή] IClem. 44.4; δουλεύειν τῷ κυρίῳ ἀ. Herm.*viii.* 4.2.5; διάκονος... λειτουργεῖν αὐτῷ [sc. bishop] d. *Const. App.* 2.26.5; ref. Christian behaviour, Serap.*euch.* 5.3; exeg. IThess. 5.23, Severad loc. (p. 331.21); exeg. Lc. 1:6, Or.*hom.* 2 in Lc. (p. 19.9) cit. s. ἀμειπτος.

ἀμεμψής, *blameless, beyond reproach* πράξις, ἅρα καὶ αἵρεσις ἀποδεκτέον οὐ τὴν ἀ., ἀλλ' ἦν οὐδὲς εὐλόγως καταμémψεται Clem.str. 1.1(p.12.21; M.8.708A); Gr.Naz.carm.1.2.1.209(M.37.538A); of God as giver of rewards, Clem.str.7.3(p.15.7; M.9.425A); of Christ, Nonn. par. fo.18:12(M.43.892A).

ἀμεμφῶς, *blamelessly, irreproachably*, Clem.str.7.II(p.47.7; M.9.489c).

ἀμενηνῶω, *deprive of strength, weaken*, Synes.provid.8(p.78.5; M.66.1225A).

ἀμερία (ἀμερία), ἡ, *indivisibility*, of God τὴν ἀπλότητα καὶ ἐνό-
τητα τῆς ὑπερφύου ἀμερίας Dion.Ar.d.n.1.4(M.3.589D); of the
angelic nature ἀμερία πρὸς τὸν θεῖον νοῦν ἀποτυπωμένη ib.7.2
(863B).

ἀμερής, *without parts, indivisible*; 1. mathematical and scientific ἀπλῆς μῆκος καὶ ἐπιφανέαν ἀβαθὴ καὶ σημείον δ. Clem.*str.*6.11 (p.477.18; M.9.312b); γεωμετρίας γάρ...σημείον ἐστὶν ἀρχὴ ἀμερέως Hipp.*haer.*4.51(p.74.27; M.16.319A); [sc. ζωδιακὸν κύκλον διαμερῶσιν εἰς μέρη] δώδεκα, ἕκαστον δὲ ζωδίου εἰς μοίρας τριάκοντα, ἐκάστην δὲ μοῖραν εἰς ἐξήκοντα λεπτά: οὕτως γὰρ καλοῦσι τὰ ἐλάχιστα καὶ τὰ δ. *ib.*5.13(p.106.14; 3163b); *ib.*6.23(p.150.9; 3227c); of atoms, Dion. Alar.*Eus. p.e.*1.23(773b); M.21.1272c; Meth.*res.*2.10(p.350.2); Gr. Nyss.*Eum.*12(1 p.331.6); of soul, Leont.H.*Nest.*1.1(M.86.1404c); 2. of God α. γὰρ καὶ ἄτομον τὸ θεῖον Eus.*d.e.*5.1(1.211.33; M.22.352c); δ. ὧν, ἀμερίστως ἐστὶ...τοῦ υἱοῦ πατρὸς Ath.*decr.*11(p.10.11; M.25. '444'(436)A); πᾶν ὅπερ λέγεται τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας σημαντικὸν ἴσον ἐστὶ...διὰ τὸ α. καὶ ἀσύνθετον Eus.*apol.*19(M.30.853d); Bas.*Eum.*1.8 (1.220A; M.29.528c); τὴν τοῦ ἀπλοῦ καὶ α. ἐννοίαν *ib.*1.29(266c; M. 640b); †Ath.*dial. Trin.*5.29(M.28.1285A); Bas.*Sel.or.*25.4(M.85.297c); of Son λόγος...α. αὐτὸς ὧν...νοῦς α. Eus.*I.C.*12(p.233.5; M.20.1392c); λόγος...τοῦ πατρὸς ἐν ᾧ τὸ...δ. τοῦ πατρὸς νοεῖν δυνατόν Ath.*decr.*11 (p.10.16; 436b); τοῦ μονογενοῦς ἢ θεότης...ἀπλοῦς...καὶ α. Gr.Nyss. *Apoll.*5(M.45.1132c).

ἀμεριμν-ῶ (ἀμεριμν-ᾶω), 1. *be free from anxiety, care-free* Ἰησοῦς Χριστός...εἰτω ἔγκρατος ἡμῶν βοῦνταν *A Jo.107 (p.205.7)*; Gr. *Naz.carm.1.1.6.43 (M.37.433A)*; *Cyr.Sv.Cyriac. (p.231.31)*; 2. *be complacent, feel secure* ὑποθῆναι καὶ ὁδοῖ, μὴ συντιβόμεναι τὴν καρδίαν *Mac.Aeg.hom.10.3 (M.34.541C)*; ὁ ἔχων φόβον θεοῦ οὐκ ἐνὶ νήφει γὰρ πάντοτε *Ephr.1.3A*; *ref. Lc.17.10* καὶ ὑπὲρ δύναμις δόξης ποιεῖν τι, οὐκ ἐνὶ ὧς πληρώσας τοὺς μέτρον *Bas.reg.br.121 (2.457A; M.31.1164C)*; *ref. Mt.13.25* μὴ...οὐ...οὐντι κακῶς ἐπισπεύρῃ ὁ ἐχθρὸς τὰ ζιζάνια *Gr.Naz.or.40.34 (M.36.408C)*; 3. *withdraw, resign* εἰ μὴ ἀμεριμνήσης ἀπὸ πάσης ἀνομιλίας καὶ παντός πράγματος οὐ δύνανται κοινόβιον ἐργάσασθαι *Aporphth.Patr. (M.65.360B)*; ὀφείλομεν...ἡσαι ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ κόσμου τούτου *Dor.doct.1.12 (M.88.1634A)*.

ἀμεριμνία, ἡ, 1. *freedom from anxiety, tranquillity*; a. in gen. ἴνα ... τὴν δ. ὁ φιλόσοφος κτήσεται Clem.str.2.20(p.178.12; M.8.1065A); 29. d. καὶ τὴν ἰσχύϊν τοῦ ἡμετέρου κράτους Marcian.Imp.ep.Leo.2(p.8.29; M.PL.54.904b); egeg. 1Tim.2.2 ἡ ἐκείνων [sc. βασιλέων] σωτηρία ἡμῶν δ. ὑπάρχει Chrys.hom.6.1 in 1Tim.(11.579c); b. through poverty, Bas.hom.in Ps.14(1.110c; M.29.273A) cit. s. πένης; Chrys.hom.32.6 in 1Cor.(10.295A); c. of spiritual peace ἐν δ. θεοῦ Ign. Polyc.7.1; μέναιτε... ἐν τῇ ἀγνυστῇ καὶ δέξασθε τὴν δ. A.Thom.A.86 (p.202.6); Mac.Aeg.hom.17.8(M.34.629A); ἡσυχία δ. ψυχῆς Ephr. 3.234F; d. *freedom from anxiety* δ. τῶν γηϊνῶν πραγμάτων id. 1.172B; Chrys.prod.jud.3(2.721B); 2. *carelessness, slackness*, Mac.Aeg.hom.10.2(M.34.541C); Ephr.3.323F; Chrys.hom.15.2 in 1Tim.(11.636E).

ἀμέριμνος, 1. *free from anxiety*, Herm.mand.5.2.3; τὸ ἀ. τῆς σοφίας πνεύμα O.marit.4.9(p.46.12; M.11.633c); of life before Fall, Ath.inic.3.4(M.25.101c); τῆν ἀ., μέριμνας, λέγων δὴ τὴν ἀδιαλείπτου προσευχῆς Leont.N.v.Sym.23(M.93.1700A); 2. *careless, thoughtless* οὐχ ὡς ἀ. ἐσθίει, ἀλλ' ὡς ἔχων ἐπόπτην θεόν Bas.reg.br.196(2.481B; M.31.1213A).

ἀμερίμως, 1. *without anxiety*, Constantius Imp.ap.Ath.apol.sec. 51(p.132.26; M.25.541C); Ath.v.Anton.66(M.26.937A); ‡Bas.const.1.2 (2.536B; M.31.1328C); 2. *heedlessly*, Ephr.3.516B.

ἀμέριστος, *A. undivided*; met. ἄ. καρδιά Ign.Trall.13.2; id.Philad. 6.2; κοινὴν τὴν λειτουργίαν [sc. τῶν πνευματικῶν] καὶ ἄ. Clem.exc. Thdot.11.4(p.110.22; M.9.661B); φυλάξαι...σεαυτὴν...ἄ. *A.Andr.fr.8*

(p.41.26); ὁ πόθος α. [sc. of parents for one child] Bas.Sel.*or*.7.1 (M.85.104D).

B. indivisible; c. genit. inseparable from ἡ...κεχώρισται τῆς ὕλης ὁ θεός, ἡ αὐτὴ πάντων...ἀ. αὐτῆς Meth.*arbitr.* 5(p.157.9; M.18.249B) = Adam.*dial.* 4.5(p.146.19; v.l. M.11.1812D); 1. divine epithet ἀσωμάτου καὶ ἀ. θεοῦ Ath.*Ar.* 1.28(M.26.69C); †Ath.*Apoll.* 2.12(M.26.1152B); also among heretics ἡν.ἀ. φῆς εἶναι εἰς...ἡμφώνως φθόγγους ἀπομερίζον Iren.*haer.* 1.15.5(M.7.625B); Eun.*apol.* 28(M.30.868A); but cf. Manich. view τῇ τῆς οὐσίας λόγῳ ἀ. ἐστιν ἡ θεία οὐσία, τῷ δὲ τῆς οικονομίας λόγῳ μεριστῇ Disp.*Phot.* 1(M.88.536C); 2. of Father and Son ἐνὶ τῷ θεῷ καὶ τῷ...λόγῳ υἱῷ νοουμένῳ ἀ. Athenag.*leg.* 18.2(M.6.925B); [sc. λόγος θεός] ἀδιώτατος, ἀ., εἰς θεός Clem.*exc.* Thdolt. 8 (p.108.21; M.9.657C); πατέρα καὶ υἱόν, ἐν ὄντας τῇ θεότητι καὶ τῷ ἐξ αὐτοῦ ἀ. ... εἰναὶ τὸν λόγον ἀπὸ τοῦ πατρὸς †Ath.*Ar.* 4.10(p.54.9; M.26.480C); *ib.* 4.9(p.53.21; 480B); in Son's generation [sc. πατρί] ὡς ἀδιάρετος ὦν καὶ ἀ. υἱοῦ γίνεται πατήρ, οὐ προλαβὼν αὐτόν Or.*princ.* 4.4.1(28; p.348.7; M.11.401A); τὸ ἀπαθεῖν καὶ τὸ ἀ. τῆς ἐκ τοῦ πατρὸς γεννήσεως Ath.*syn.* 41(p.267.22; M.26.765D); Bas.*Eun.* 2.16(1.251P; M.29.604C); 3. of God in three Persons ἀ. ἐν μεμερισμένοις...ἡ θεότης Gr.*Naz.* *or.* 31.14(p.163.2; M.36.149A) cit.ap.†Cyr.*Trin.* 10(6⁸.16B; M.77.1144B) = Jo.D.*f.o.* 1.8(M.94.829B); 4. of Father and incarnate Son [Jo.10:30] ἐπιχειρήσει διαρεῖν ἀ. ἐκένους ἦναισε καὶ ἀ. τέτρηκε Ath.*Dion.* 2(p.47.16; M.25.481C); ἡ ἀ. θεότης...ἀνακραθεῖσα τῷ ὑποκειμένῳ [i.e. manhood] Gr.*Nyss.* *ep.* 3(M.46.1021C); Nonn.*par.* Jo. 10:38(M.43.837C); *ib.* 14:11(868C); Procl.*CP annunt.* 4(M.85.437D); τῆς θείας καὶ ἀμεταβάλλου καὶ οὐ σαρκωσέως †Meth.*palm.* 6(M.18.396B); cf. τὸ ἀ. μερισθῆναι...ἵνα ἡμεῖς...τῷ ἐνὶ τῷ δι' ἡμᾶς μερισθέντι ἀνακραθώμεν Clem.*exc.* Thdolt. 36(p.118.22; M.9.677A); 5. Christol., of Christ as one Person ἀ. ἐαυτὸν...φύλλαται μετὰ τὴν ἐνανθρώπῳ Cyr.*Jo.* 4.3(4.375D); οὐ...διπλοῦς ὁ εἰς καὶ μόνος Χριστός, κἂν ἐκ δύο νοεῖται...εἰς ἐνότητα τὴν ἀ. συνηνεγμένους id.*ep.* 17(p.38.6; 5².73A); Sophr.*I.H.or.* 2.46(M.87.328A); in Eutychian protest against belief in two natures τὸν ἀ. μηδεὶς χωρίζετω CChalc.*act.* 1(ACO 3 p.93.3; H.2.100E).

C. act. sense; 1. *without distinction, making no differentiation* ἀγάπη...δ. ἐστιν ἐν πᾶσιν, ἀδίδικτος, κοινωνική Clem.str.2.18(p.159.18; M.8.1028A); *συμφερτήν δ. ... ὁπαπὴν* Nonn.par.jo.9:1(M.43.824D); 2. *not dividing, an inheritance* δύο ἀδελφοί...ὑπὲρχον δὲ ἀμέριστοι τῇν ὑπόστασιν Ephr.3.xxvve.

ἀμερίστως, *without involving division or separation, inseparably*;
1. theol. ἀνεβέβηκε...πρὸς τὸν...θεὸν δ...αὐτὸν σέβων διὰ τοῦ...
 υἱοῦ *Or.Cels.8.4*(p.224.1; *M.11.1525A*); ref. generation of Son δ θεὸς
 ...α. ἐστι...πατρί *Ath.decr.11*(p.10.11; *M.25.444*)(436A); *id.Ar.1.280s*
 (*M.26.69A*); *Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.4*(2 p.85.20; *M.45.661A*) cit. s. ἀμε-
 ρίστεντος; *ὡς ἐν εἰ ἐνός...προελθόντα. α. καὶ ἀδιαστάτως* *Cyr.Jo.2.1*
 (4.128A); *Trin.μᾶς δ. καὶ ἀνελλίπῳς τὰ τρία πρόσσω πληροῦσης*
θεότητος Sophr.H.ep.syn.(M.87.3157C); *εἰς θεὸς ἐν τρισὶ τελείαις ταῖς*
ὑποστάσεσιν δ. δοξολογούμενος *Jo.D.hom.4.4*(*M.66.608A*); **2.** Christol.
εἰς δ αὐτὸς δ θεάνθρωπος· μὴ διαχωρούμενος εἰς θεὸν ἰδικῶς καὶ εἰς
ἄνθρωπον ἰδικῶς· ἀλλ' εἰς δ. υπάρχων †*Cyr.Trin.18*(6³.24E; *M.77.*
1157B); †*Meth.Sym.et Ann.9*(*M.18.369D*); **3.** eucharistic [sc. τὸ...
 σῶμα...καὶ τὸ...αἷμα τοῦ κυρίου] *μερίζεται...δ. ἐν ᾧ πᾶσι, διὰ τὴν*
ἐμμεῖν *Eutych.pasch.2*(*M.86.2393C*); *τὴν ἀνάμικτον θυσίαν...δ.*
μερίζομένη *Eustrat.v.Eutych.3*(*M.86.2277B*).

ἀμερσίγαμος, *robbing of marriage*, Nonn. *par. Jo.* 3: 24 (M. 43.769c).

ἀμεινοῦσος, depriving of understanding, maddening, Gr.Naz. *carm.*2.1.46.17(M.37.1379A); *Nonn.par.Jo.*6:60(M.43.801B); *ib.*16:3 (877B).

ἀμερῶς, without division, indivisibly, Clem.str.3.10(p.227.13; M.8.1169c); ἡ μερίζουσα πνεῦμα κυρίου *ib.*6.16(p.502.5; M.9.364B); τὴν θρησκείαν, ἣν σέβεσθε, ἡ τοῖς ἀμφω [sc. Father and Son] κατανοήσατε *Pers.*(p.2.17); τὸ ἡ. ὑπερέλειπον θεῖον ὄλον *Leont.II.Nest.I.I*(M.86.1408B).

*ἀμεσίτευτος, immediate, without intermediary or intervention, direct ἀμικτος τῷ φωτὶ καὶ ἄ. ἔστιν ἡ ἐναντιώσις Gr.Nyss., perf. (p.180.10; M.46.257B); ἄ. ... δυτος τοῦ γινόμενου καὶ μόνου τῶν αἰτίαν ἔχοντος τάφανος Synes. pref.11(p.110.16; M.66.1260B); theol. θεός...οὐ... ἄ. τὸ ἔργον, ἀντιπροβούλετον τὸ κράτος Const.App.7.35.9; ἄ. ἔχουσιν τὴν γέννησιν, ἀμερίστως δὲ σφύζουσιν τὴν πρὸς τὸν γεγεννηκότα καὶ πεπονηκότα καὶ κτίσαντα ὁσέιν Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.4(2 p.85.19; M.45.661A); orthodox interpretation of word, ἰβ., Didym.(JBas)Eun.4 (I.287B; M.29.689C); τὸν ἄχρονον καὶ... ἄ. ... πρόσθεν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ πατρός, γέννησιν καλοῦσιν αἱ γραφαί Isid.Pel.epp.4.142(M.78.1224A); πατὴρ καὶ υἱός, οὐ δυν' ἀναρχα, ἀλλὰ ἄ. †Jo.D.Irin.2(M.95.12A); neut. as subst. τὸ ταῦτον τῆς δόξης, καὶ τὸ ἄ. τῆς δυνάμεως Dial.Ath.el Zacch.98(p.50).

*ἀμεσιτεύτως, *directly, without intermediary* ἢ τῆς ἀληθοῦς σοφίας...χρῆσις ἐπιγενομένη...τὴν περὶ θεοῦ καὶ ἀ. παρέχεται...ἐνοίαν Max. ambig. (M.91.1308B); Trin., of union of Father and Son πεπιστεύκαμεν...ἀ. αὐτοὺς καὶ ἀδιαστάτως ἀλλήλοις ἐπισυνήφθαυ Symb. Ant. (345)9(p.253.36; M.26.733B); freq. ref. Son's generation αὐτὸν δέ...γενήσας βουλῆσει καὶ δυνάμει καὶ ἀγαθότητι ἀ. Lit.ap.Const.App.8.12.7; Cyr.H.hom.5(M.33.1137A); †Chrys.BMV 2(8.239D); Cyr.Ihes.18(5¹.183B); Procl.CP.or.4.3(M.65.716A).

ἀμεσολάβητος, *unable to be gripped round the middle*; of a good wrestler, Or.exc.in Ps.36:24(M.17.133D); †Nil.perist.10.7(M.79.900C); neut. as subst., Nil.Magn.2(M.79.972B).

*ἀμεσολαβήτως, *uninterruptedly*, †Bas.struct.hom.2.10(1.343D; M.30.53B).

ἀμεσος, 1. *immediate, direct, without intermediary*, Trin. οὐτε γὰρ ἢ ἀ. αὐτῇ συνάφεια ἐκθλίβει τὴν βούλησιν τοῦ πατρὸς Gr.Nyss.Eun.8(2 p.181.11; M.45.773D); ἀ. ἐστὶ τοῦ υἱοῦ ἢ πρὸς τὸν πατέρα συνάφεια ib.(p.182.8; 776B); συνέβαιν δὲ τῷ υἱῷ τὸν πατέρα...διὰ τὸ...ἀ. αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐξ αὐτοῦ φυσικῶς προελθόν Cyr.Jo.1.5(4.45D); 2. *unimpeded* σοι...ἢ δέχοις ἀ. καὶ εἰς ὧτα θεοῦ μάλιστα πίπτουσα †Thdt.natū.Jo.Bapt.(5.97); ὁ μὲν δέχεται διὰ τοῦ πνεύματος χάριτος καὶ τῆς τελείας καὶ ἀ. πρὸς θεόν...ἀγάπης Max.carp.1.97(M.90.1220C).

ἀμέσως, 1. *without intermediary*; a. in gen., Nemes.nat.hom.4 (M.40.608B); ἀ. πρὸς τὴν κακίαν τῆς ἀρετῆς διεστῶσης Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.833A); ὁ λαὸς [i.e. at Sinai] οὐκ ἐδύναντο...ἀ. ὁμιλεῖν τῇ θεωρίᾳ †Cyr.coll.V(6¹.26D; M.77.1213D); b. Trin. τὸν κύριον πρὸς πᾶσαν θελήματος κίνησιν ἀ. τε καὶ ἀδιαστάτως συνδιατίθεσθαι τῷ πατρί Gr.Nyss.Eun.12(1 p.276.1; M.45.984A); ἀ. ... καὶ προσεχῶς ὁ υἱὸς ἐστὶν ἐν τῷ...πατρὶ Cyr.Jo.1.4(4.39A); τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐστὶν ἀ., ἀπὸ δὲ τοῦ πατρὸς μεσιτεύοντος τοῦ υἱοῦ Gr.II Papa conf.(M.91.1020C); c. Christol. ὁ λόγος...ἀνθρώπων τελείω ἀ. τε καὶ οἰκονομικῶς ἡνώσθαι Cyr.Mal.32(3.850B); 2. *of time; without interval*, Cyr.Joel.4(3.200B); 3. *of place; with nothing intervening, immediately* χειροβιμ...καὶ σεραφίμ...ἐγγύτητα περὶ θεόν ἀ. ἰδρύνεσθαι Dion.Ar.c.h.6.2(M.3.201A); cf. Lit.Chrys.(p.357.18).

ἀμεταβάτως, *without change* ἐμφύχον κλίμακα [sc. BMV]...δὲ ἡς ὁ θεὸς καταβάς ἀ. †Jo.D.hom.6.3(M.96.665B).

ἀμετάβλητος, *unchangeable, immutable, not subject to change*; 1. *metaphysical*; of ultimate reality, Clem.str.6.10(p.471.26; M.9.301A); φύσεως...ντος ἀ. opp. God the giver of all good things, Tit.Bost.Man.2.15(M.18.1164C); 2. *moral*; in evil προεγίνωσκον αὐτοὺς ἀ. γεννησομένους πονηροῦς Just.dial.141.2(M.6.797C); τοῖς παντάπασιν...ἀμετανοήτοις, δέρμα τε Αἰθίοπος ἀ. κεκτημένους Petr.I Al.ep.can.4 (M.18.473A); in good ἀ. ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἐπιστημονικὴ κτήσις Clem.str.7.12(p.50.29; M.9.497B); ἐν τῇ τούτων μεταβολῇ ἀ. τηρήσει τὴν γνώμην Isid.Pel.ep.5.495(M.78.1613C); an effect of baptismal grace, Serap.euch.21; 3. *theol.* (both metaphysical and moral meanings may be present together); a. as divine attribute; in Platonic conception of the divine πέμπτον αἰθέριον τι καὶ ἀ. ... σώμα †Just.coh.Gr.5 (M.6.252A); Christian στερεώμα λέγει τὸν θεὸν τὸν ἀπαθῆ καὶ ἀ. Clem.eccl.52(p.151.24; M.9.721C); Ath.Ar.3.20(M.26.365B); διὰ τὴν τέλειαν αὐτοῦ καὶ ἀ. δύναμιν †Just.gu.Chr.2(M.6.1416C); ἀ. λέγει [sc. Apoll.] τὸ θεῖον καὶ καλὸς τοῦτο λέγει Gr.Nyss.Apoll.56(M.45.1260C,D); id.or.catech.20(p.79.20; M.45.57B); Cyr.Ps.41.10(M.69.1009D); hence, of Logos τὸ ἀ. τῆς τοῦ λόγου δικαιοσύνης Ath.Ar.1.51(M.26.117C); unaffected by Inc. λόγος ὢν...σὰρξ ἐγένετο, ἀ. μενούσης τῆς φύσεως †Chrys.natū.1(6.392C); b. of properties peculiar to each Person of Trin. ἕκαστον...τὴν τοῦ προσώπου χαρακτηριστικὴν ιδιότητα ἀ. ... λέλογχε Sophr.H.ep.syn.(M.87.3160A); ἐκάστης υποστάσεως ἰδιαζόντως οὐσης καὶ...ἀ. μενούσης †Caes.Naz.dial.3(M.38.861); c. Christol. σύνδοτος, θατέρον τῶν...συγκειμένων, πρὸς τὸ ἔτερον τὴν φυσικὴν ιδιότητα ἀνθροπίνον τε καὶ ἀ. ἔχουσα καὶ ἀδιαίρετον Max.ep.12(M.91.484A); ib.17(581B); τῶν δύο φύσεων...τὴν εἰς ἀλλήλας περιχώρησιν ἀσύγχυτον καὶ ἀ. ἔχουσιν Jo.D.f.o.4.18(M.94.1184C); τῆς διᾶδος τηρουμένης τῶν φύσεων, διὰ...τῆς τοῦ λόγου ἀ. σαρκώσεως id.hom.1.2(M.96.548D).

ἀμεταβλήτως, *without change, unchangeably*, theol. ὁ υἱὸς...ἀεῖ...ἀ. ξυνὼν τῷ γεννήτορι †Caes.Naz.dial.2(M.38.860); Christol., Cyr.ep.45(p.153.8; 5¹.137B) cit. s. ἀτρέπτως; ὁ λόγος σεσάρκωται, καὶ ἡ σὰρξ...ἀ. τεθεώται Sophr.H.ep.syn.(M.87.3164C); †Caes.Naz.dial.24(M.38.884); Jo.D.imag.3.6(M.94.1325A); †Meth.Sym.et Ann.13(M.18.380C).

ἀμετάβηλος, 1. *unchangeable*, Clem.str.6.7(p.462.14; M.9.281C); A.Jo.85(p.193.8); of God, ib.107(p.205.2); 2. *without change*, Christol. τῆς...ἀ. καὶ ἀμερίστου σου σαρκώσεως †Meth.palm.6(M.18.396B); μετὰ τῆς ἀ. καὶ ἀσυνγύτου τῶν οἰκείων ἰδρύνσεως Dion.Ar.d.n.1.4(M.3.592B).

ἀμετάδοτος, *not to be shared, incommunicable* ἀ. γὰρ ἡ δόξα τοῦ παντοκράτορος Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.2(2 p.343.9; M.45.520B).

ἀμετάθετος, 1. *unchangeable, immutable*, in gen. ἀ. τῶν δογμάτων βάσεις Gr.Nyss.hom.2 in Cant.(M.44.788D); Cyr.Jo.4.6(4.428C); of divine attributes and activity ἀ. σωτηρίας δόσιν Clem.str.6.13(p.485.20; M.9.328B); Bas.ap.cat.Ac.7:55(p.129.6); τῆς ἀκτίστου φύσεως τὸ...ἀ. ἐν αὐτῇ κεκτημένης Gr.Nyss.or.catech.39(p.155.2; M.45.100A); τὸ ἀ. τῆς ὁργῆς Cyr.Am.61(3.317D); of a change not permitted, M.Polyc.11.1 cit. s. μετάνοια; hence 2. *steadfast* Χριστιανὸς ἀ. τυγχάνω M.Scill.13; πίστιν...ἀ. [v.l. ἀπαράβατον] καὶ φόβον θεοῦ ἀπαράβατον [v.l. ἀμετάθετον] Hipp.Dan.1.10.5(M.10.669B); ἐπιθυμίαν τῆς πρὸς τὸν θεὸν εὐαρεστήσεως...ἀ. Bas.reg.br.157(2.467E; M.31.1185A); 3. *incorrigible*, Just.dial.120.5(M.6.756B); A.Jo.39(p.170.11); Hom.Clem.18.19; Vict.Mc.15:29(p.439.1).

ἀμεταθέτως, 1. *unchangeably* τοῦ λόγου ἀ. ἔχοντος πρὸς τε τὸ σῶμα, πρὸς τε τὴν ψυχὴν †Ath.Apoll.2.17(M.26.1061B); 2. *incorrigibly* ἔξιν τῆς ψυχῆς, ...τὴν ἀνάτως ἔχουσιν καὶ ἀ. Chrys.hom.19.1 in Rom.(9.643A); Niceph.Ur.v.Sym.224(M.86.3192D).

ἀμετακίνητος, *immutable, unchangeable, steadfast*, in gen. τὰ πάλα διωρισμένα...ἀ. διαφυλάττειν ACrim.ep.Const.1(p.238.7; M.26.697C); ἡνα...ἀσφαλισθέντες τῇ σφραγίδι ταύτῃ κατασκευάσωμεν...ἀ. Serap.euch.25.2; ἀ. ... περὶ τὸν θεὸν πόθον Thdt.rect.conf.4(M.6.1213B); of S. Barnabas πέτρα ἢ ἀ. Alex.Sal.Barn.6(438D); of divine attributes ἀγαθότης...ἢ πρὸς τοὺς...πεπιστευκότας ἀ. Clem.paed.1.9(p.140.11; M.8.352C); judgements, id.ed.60(p.154.25; M.9.728B); power, Gr.Nyss.or.dom.2(p.32.13; M.44.1140C); ἀ. ἰδρύνειν Max.ambig.(M.91.1284A); τὸ ἀ. of God, Dion.Ar.d.n.9.8(M.3.916B).

ἀμεταλλακτος, *unaltered*, Eus.ep.Constant.2(M.20.1545A).

ἀμεταμέλητος, 1. *not to be repented of or regretted*; hence a. *that does not bring regret* τὴν ἀ. πολιτείαν τοῦ θεοῦ IClem.54.4; ib.58.2; b. *about which no change of mind can take place, irrevocable, assured*, Hom.Clem.3.45; ἡνα...τοῦ πνεύματος χάρις εἰς τοὺς μαθητὰς...ἀ. γέννηται Ath.Ar.3.25(M.26.376B); ib.(376C) cit. s. χάρις; c. *unchangeable, obstinate* τὸν ἀ. τρόπον Thdt.Ps.54:20(1.968); 2. *steadfast* ἀ. ἦτε ἐπὶ πάσῃ ἀγαθοποιᾷ IClem.2.7.

ἀμεταμελήτως, 1. *irrevocably, exeg.* Jo.17:21f. τὸ γὰρ κατὰ φύσιν...ὑπάρχον τῷ λόγῳ ἐν τῷ πατρὶ, τοῦτο ἡμῖν ἀ. διὰ τοῦ πνεύματος δοθῆναι βούλεται Ath.Ar.3.25(M.26.376B); 2. *without regret* ὁ ποιήσας...ἀ. τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένα δικαιώματα IClem.58.2.

*ἀμεταμελώς, *without repentance*, Didym.Trin.3.31(M.39.953B).

*ἀμετανάστευτος, *not to be removed* ἀ. ἡ κατασκευάσας Const.App.7.35.9.

*ἀμετανοησία, ἡ, *impentence*, Nil.ep.1.260(M.79.180A).

*ἀμετανόησις, ἡ, = foreg., Ephr.2.204D.

ἀμετανόητος, 1. *not to be repented of or regretted*, hence *fixed, assured, unwavering* πίστιν A.Jo.9(p.157.1); Clem.str.2.13(p.143.27; M.8.996A) cit. s. μετάνοια; σώματος τε καὶ...παθῶν ἀ. χωρισμὸς ib.5.11(p.370.27; M.9.101B); ib.5.1(p.329.31; 16C); 2. *unrepentant, impenitent* ἀ. τηρεῖται εἰς αἰώνιον κόλασιν T.Gad.7.5; Ephr.3.517F; ἀ. καρδίας †Bas.Is.34(1.407B; M.30.185C); Chrys.hom.29.4 in 2Cor.(10.645D); ἔστιν ἀμαρτία πρὸς θάνατον ἢ ἀ. Schol.66 in Jo.Clim.scal.26 (M.88.1052D); neut. as subst., *impentence*, Chrys.hom.25.2 in Gen.(4.233B); neut. plur. as adv., *without repentance* ἀ. ἀμαρτάνοντες Ephr.3.55D; Thdr.Heracl.Is.26:14(M.18.1313D); Bas.reg.br.9(2.417B; M.31.1088A).

ἀμετανοήτως, 1. *without repentance, impenitently*, Const.App.2.41.9; 2. *unwaveringly, steadily* ἀ. χρωμένους γνώμῃ τῇ αὐτῇ Clem.str.1.25(p.103.13; M.8.912B); Hipp.haer.6.31(M.16.3242A); conj. ἀμετακίνητως p.159.14).

ἀμετάπιστος, 1. *not changed by persuasion, not to be dissuaded* of martyrs ἀ. τῶν καλῶν Const.App.58.2 (v.l. ἀμετάπιστος); 2. *unalterable*, Dion.Ar.d.n.7.4(M.3.872C).

*ἀμετάπιστος, ?i.l. for ἀμετάπειστος or poss. ἀμετάπιστος ib.58.2.

ἀμεταποίητος, *unchangeable*, 1. *obstinate* ἐν ἀκαθαροῖα γεγονότες ἀ. μενεῖτε; Cyr.Os.88(3.120A); τὸ ἀ. τῆς γνώμης ib.77(111C); 2. *immutable*, of Father ὡς ἐν ἀ. φαινόμενον εἰκότι τῷ υἱῷ id.Jo.1.3(4.27B); of Son ἔχει...τὴν ἐφ' ἀπασιν τοῖς ἀγαθοῖς ἀ. στάσιν id.inc.unigen.(5¹.691E); τὸ ἐν...ἀ. φύσει κείσθαι τὸν υἱὸν id.thes.32(5¹.278B).

ἀμετάπτωτος, *unchanging, unchangeable*; of God, Dion.Ar.d.n.9.3(M.3.912B); of sonship of Christ, Alex.Al.ep.Alex.8(p.25.2; M.18.560C); of Christ οἶονε κικρῶντος ἡμῖν τὸ τῆς ἰδίας φύσεως ἀ. Cyr.Jo.5.2(4.473B); of men's being sons of God, Or.or.22.2(p.346.30; M.11.484A); in gen. ἀ. κριτηρίῳ τῇ πίστει ἐπαναπαυώμεθα Clem.str.2.4(p.119.6; M.8.944A).

***ἀμετασάλευτος**, *motionless*, Clem.paed.2.7(p.190.21; M.8.457C).

ἀμεταστρεπτι, *without turning round*, met., *without looking back*, steadfastly τῆς ἀληθείας τὴν δδόν...βαδίζωμεν δ. Clem.str.5.1(p.330.28; M.9.17C); Eus.p.e.1.10(42B; M.21.89A); οἱ δ. πρὸς σέ [sc. τὸν Χριστόν] ἀνελίζοντες Proc.G.fr.Cant.8:13(M.87.1777C).

***ἀμεταστρόφως**, *without change*, *unalterably* ἀγγέλους δ. ἐν ἀφθοροῖα τὰ ἀρίστα πρῶτον Meth.res.1.47(p.301.14; M.18.277A); ib.1.36(p.275.15; M.41.1101A).

***ἀμετασχηματιστός**, *without change*, of God παρὼν μὲν τοῖς ὅλοις ...δ. Didym.Trin.2.4(M.39.484B).

ἀμετάτρεπτος, *not to be turned round*; hence **1.** *unchanging*, *unalterable*, Clem.str.4.23(p.315.23; M.8.1360C); of God, A.Jo.104(p.202.24); ἡ φύσις τῆς ὁλῆς...ἐμμενε...δ ἦν ἐξ ἀρχῆς δ. Jo.D.Man.2(M.96.1332D); **2.** *unswerving*, *steadfast* βλέπων τε πρὸς οὐρανὸν δ. ὁμματι Gr.Nyss.v.Gr.Thaum.(M.46.948B); met. τὴν ψυχὴν A.Jo.23(p.164.2); **3.** *not to be converted* δ. πρὸς τὸ ἀγαθὸν φρόνημα τοῦ πνεύματος Mac.Aeg.hom.4.7(M.34.477C); neut. as subst., *unwillingness to be converted*, *obstinacy*, Or.comm.ser.119 in Mt.(p.252.15; M.17.305C).

ἀμετάτροπος, *unalterable*, Nonn.par.Jo.16:22(M.43.881B).

***ἀμετάφωρος**, *not to be changed* ἀπείρηται...τῇ κτίσει τὸ δ. καὶ ἀτρεπτον Cyr.Jo.5.5(4.531D).

***ἀμεταχώρητος**, *unable to pass* πρὸς τὸ μὴ ὂν δ. Max.ambig.(M.91.1329B).

***ἀμετεώριστος**, *undistracted* δ. ...ἐπιθυμία τῆς πρὸς θεὸν εὐαρεστήσεως Bas.reg.br.197(2.481C; M.31.1213A); ὁ δὲ θεὸς...δῶχ σοι...νοῦν δ. Isid.Pel.epb.1.129(M.78.269A); τὸ δ. τοῦ νοῦς ἐμφαίνει Marc.Er.opusc.7.4(M.65.1076D); esp. ref. wandering thoughts ἀντιψάλλουσαν ἀλλήλους...τὸ δ. τὸν καρδίου ἐαυτοῖς διουκουμένοι Bas.ep.207(3.311B; M.32.764A); of the mind in prayer, id.reg.br.201(2.482E; M.31.1216C); δ. ψαλμωδίας τε καὶ εὐχῆς Jo.Mosch.pra.171(M.87.3040B); Hesych.S.1emp.1.61(M.93.1500B).

***ἀμετεωρίστος**, *without distraction* φιλέρημος, ἐφ' ἑαυτῷ μένων αἰ δ. †Bas.ep.42.3(3.127D; M.32.353A); Nil.Magn.11(M.79.984B); ἀνυμνήσω σε δ. Hesych.H.Ps.tit.85.23(M.27.1016C).

ἀμέτοχος, *without a share of, not participating in*, of unbaptized δ. τῆς ζωῆς Ammon.Ac.16:32(M.85.1561B); οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν δ. τῆς τοῦ θεοῦ χρηστότητος Bas.reg.br.253(2.500D; M.31.1252C); οὐδεὶς δ. τῆς διὰ Χριστοῦ σωτηρίας Cyr.Ps.97:3(M.69.1253B); ἔχει γὰρ ἡ κτίσις οἰκοῦν τὸ εἶναι ζωῆς, ζωῇ δὲ ζωῆς δ. id.Jo.1.6(4.52E); τῆς ἀληθείας δ. cat.Jo.2:18(p.201.24); of God ὡς μὴ αὐτὸς δὲ δαδωρήται ἡμῖν ὁ θεός, ὡν αὐτὸς δ. Clem.str.5.10(p.371.16; M.9.104A); οἱ δὲ τῷ υἱῷ μόνῳ τὸν τρισάγων ἀνατίθεντες ὕμνον, δ. τοῦ ὕμνου τὸν πατέρα καὶ τὸ πνεῦμα τιθέσθαι Jo.D.trisag.8(M.95.411B); of Christ οὐδέποτε τὸ σῶμα τὸ ἄγιον δ. τῆς θείας δόξης ὑφίστασθαι id.hom.1.12(M.96.564B); Trin.(Arian) δ. εἶον ἀλλήλων αἰ οὐσίαι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος Ath.Ar.1.6(M.26.24B); δ. κατὰ πάντα τοῦ πατρὸς τὸν υἱὸν ib.; of H. Ghost δ. ἀπὸ θεότητος ἀποφάνεται [sc. Eunomius] Bas.Eun.3.5(1.276C; M.29.665A).

***ἀμετρίαν**, *observe no measure*, *act without moderation*, Gennad.fr.Rom.7:22(p.374.18; M.85.1688A).

ἀμέτρητος, *immeasurable*, *immense*, in gen. τὴν δ. τῶν πεπιστευκότων πληθύν Cyr.Os.31(3.57A); of number of angels, id.Lc.12:32(M.72.741D); *innumerable*; of ships, Orac.Sib.4.77; met. τὸ δ. μέγεθος τῆς κακίας ἀποθέμενοι A.Mt.6(p.223.10); of humility, Nil.inst.(M.79.1236B); of God δ. εἰς πλάτος Hom.Clem.17.9; περὶ θεοῦ παντοκράτορος, ἀοράτου, ἀναλλοιώτου, δ. †Pion.v.Polye.13; of grace, Or.or.1(p.297.3; M.11.416A); of God's φιλανθρωπία, Ammon.Ac.17:30(M.85.1565B); Thdt.Rom.11:35(3.127); of Christ ὅτε μέτρον οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ υἱῷ, δ. ἀρα ἐστὶ Cyr.Jo.1.3(4.22A); of his mercy, Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.32(M.20.420C); of H. Ghost εἰ δὲ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ δ. πολλὰ μᾶλλον ἢ οὐσία Chrys.hom.30.2 in Jo.(8.172E).

ἀμετρία, **ἡ**, **1.** *lack of proportion*; in verse, *lack of metre*, †Just.coh.Gr.37(M.6.309A); **2.** *excess* ἡ τοσαύτη ἀπόνοια τῆς δ. †Ath.Apoll.1.9(M.26.1108B); of grief, Chrys.hom.78.1 in Jo.(8.458C); τῆς ταπεινοφροσύνης τὴν δ. Thdt.1Cor.4:8(3.188); in monophysite argument οὐκ ὅμην αὐτοὺς διατερεῖν τὰς φύσεις μετὰ τὴν ἑνωσιν, πολλὴν δὲ εὐρον διατερεῖσθαι δ. id.eran.2(4.170); **3.** *want of moderation*, *intemperance* δ. περὶ τὰς τροφάς Clem.paed.2.1(p.162.11; M.8.397A); ib.2.10(p.225.12; 533B); ἡ ἀμαρτία...εἰς δ. ἐκκαλουμένη τὰ πάθη Thdt.Rom.5:21(3.60); Dion.Ar.e.h.2.3.3(M.3.400B); **4.** *extravagance*, in doctrine, leading to heresy ἡ δὲ ἐκκλησία...τὴν ἀμφοτέρων [sc. Valentinus and Marcion] δ. φεύγουσα Chrys.sac.4.4(p.114.5; 1.409C); of Sabelians and Arians ἐξ δ. ἀμφοτέρων τῆς ὁμοῦς ἐξέπεσον πίστεως ib.(p.115.1; 409D); **5.** *countless number* τῆς δ. τῶν ἀμαρτανωμένων Bas.mor.7.7(3.510B; M.32.1208C); Gr.Nyss.or.catech.8(p.50.16; M.45.

37D); **6.** *infinitude*, *immensity*; of God, Dion.Ar.d.n.1.1 (M.3.588A); τῆς...εὐθείας τοῦ θεοῦ...δ. id.ep.9.5(M.3.1112C).

ἀμετρόβιος, *immensely long-lived*; of ravens, Gr.Naz.carm.2.2(poem.7.129(M.37.1561A), perh. for *ἀμετρόβοος, of immoderate cry, Cosm.Mel.schol.ad loc.(M.38.639).

ἄμετρος, *boundless*, *immense*, *immeasurable*; *infinite* δ. ὁ πρὸ τῶν αἰώνων Apoll.fid.sec.pl.9(p.170.22; M.10.1108D); of Christ ὁθ' ὑπήρχες τῆς κορῆς ἐγγάστριος, οὐκ α. εἶχες φύσιν †Ephr.nativ.(p.87); εἰ δὲ ἐτέρως [opp. κατὰ τι ποσὸν συνεχές] δ. ὁ λόγος, ἦγον τὴν διναμει Leont.H.Nest.1.25(1492C); ref. Rom.2:4 τὸ δ. τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ [sc. τοῦ θεοῦ] Just.dial.47.5(M.6.580A).

***ἀμετρόφωνος**, *immoderate of speech*, Anon.ap.Eus.h.e.5.16.12(M.20.469A).

***ἀμετῶριστος**, for ἀμετεώριστος, Ephr.1.204A.

*[**ἀμνηγέτη**, = ἀμὴ γέ πη, *somehow*, *to some extent*, Clem.paed.3.5(M.8.600B; ἀμὴ γέ πη p.254.21); Meth.synop.8.4(p.85.21; M.18.144C); Thdt. affect.1(p.33.18; 4.724).

ἀμήν, (Hebr. אָמֵן) *amen*, *verily*, *of a truth*, *so be it*;

A. in gen., **1.** *so be it*; in response to a request εἰπεν ὁ θάνατος· δ. γένοιτο T.Abr.A 18(p.100.28); **2.** *truly*, *indeed* δ. δοκεῖς...λαλᾶναι; Apoc.Paul.17(p.47).

B. in prayer; **1.** def. and comments τὸ δὲ δ. τῇ Ἐβραϊδὶ φωνῇ τὸ γένοιτο σημαίνει Just.1apol.65.4(M.6.428B); χορὸς ἀγγέλων...λέγων γένοιτο, γένοιτο· ἡ κατὰ τὸν Ἀκύλαν, πεπιστωμένους, πεπιστωμένους ἡ κατὰ τὸν Σύμμαχον· δ. καὶ δ. Eus.Ps.71:18ff.(M.23.821A); ἐπισφραγίζων διὰ τοῦ α., ὁ σημαίνει, γένοιτο, τὰ ἐν τῇ...εὐχῇ Cyr.H.catech.23.18; τὸ γὰρ γένοιτο, γένοιτο, δ. καὶ δ. ὁ Ἐβραῖος καλεῖ. ὁθεν καὶ τὸ ἔθος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις μεμνηκε τὸ τῇ δοξολογίᾳ τοῦ ἱερέως διὰ τοῦ α. συντιθεσθαι τὸν λαόν...καὶ τὴν εὐλογίαν λαμβάνει Thdt.Ps.105:48(1.1365); ὁ ἱερεὺς...λέγει εὐλογημένη ἡ βασιλεία· ὁ δὲ λαός...ἀποκρίνεται α., τούτεστι, ἀλήθεια †Sophr.H.liturg.11(M.87.3992C); **2.** liturg. as response of people after anaphora συντελέσαντος τὰς εὐχὰς καὶ τὴν εὐχαριστίαν πᾶς ὁ παρὼν λαὸς ἐνεπνεύματι λέγων· δ. Just.1apol.65.3(M.6.428B); εὐχαριστίας γὰρ ἐπακούσαντα καὶ συνεπιφθεγξάμενον τὸ δ. Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.9.4(M.20.656A); Lit.Chrys.(p.328.21); cf. Ambr.de mysteriis 54(M.PL.16.407B); after consecration of bread, Lit.Marc.(p.132.32); and of wine, ib.(p.133.15); as individual response at reception, cf. frangens autem panem singulis partes porrigens dicit: panis caelestis in Christo Jesu. qui autem accipit respondeat: amen, Hipp.trad.ap.23.6; Corn.ap.Eus.h.e.6.43.19(M.20.628A); Cyr.H.catech.23.21.22; ὁ μὲν ἐπίσκοπος διδόντω τὴν προσφορὰν λέγων· σῶμα Χριστοῦ, καὶ ὁ δεχόμενος λεγέτω· α.· ὁ δὲ διάκονος κατεχέτω τὸ ποτήριον καὶ ἐπιδιδόντω λεγέτω· αἷμα Χριστοῦ, ποτήριον ζωῆς, καὶ ὁ πίνων λεγέτω· α. Lit.ap.Const.App.8.13.15; cf. Tert.de spectaculis 25(M.PL.1.657A); **3.** in other rites and in private prayers; after thanksgiving before martyrdom, M.Scill.17; as response after each sentence of extempore hymn, A.Jo.94(p.197.18ff.); after blessing of oil, Const.App.7.27.2; at baptism, Cyr.Jo.7(4.683E).

C. Gnost., equals number 99 [α' = 1, μ' = 40, η' = 8, ν' = 50], Iren.haer.1.16.1(M.7.630B); therefore represented by ςθ', Pap.Chr.(p.397).

D. in NT; **1.** in gen., interpreted as form of oath, cf. ἀκουσον ὁμνύοντος αὐτοῦ τοῦ κυρίου (Mt.6:2) Gr.Nyss.instit.(p.88.17; M.34.442A); ὁ υἱὸς ὁμνύει καθ' ἑαυτοῦ, λέγων, δ. α. λέγω ὑμῖν Chrys.hom.11.1 in Heb.(12.112B); but cf. exeg. Is.25:1, Hier.comm.in Is.8(M.PL.24.289D); **2.** exeg. 2Cor.1:20 τὸ πάντως ἐσόμενον δηλοῖ. αἱ γὰρ ἐπαγγελίαι ἐν αὐτῷ, οὐκ ἐν ἀνθρώπῳ, τὸ γενέσθαι ἔχουσι καὶ πληρωθῆναι Chrys.hom.3.4 in 2Cor.(10.447A); ἐστι, φησί, τὸ α. φωνὴ συγκαταβάσεως ἐπὶ εὐχαριστίας τῆς εἰς τὸν θεὸν γινόμενης (cf. 1Cor.14:16) Thdr.Mops.2Cor.1:20(M.66.893D); δι' αὐτοῦ δὴ πάντως καὶ πᾶν ἔσται πέρας εὐχῆς· καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ δ. Cyr.2Cor.1:18(p.324.14; M.64.920C); τὸ δὲ α. ἐνταῦθα οὐχ ἀπλῶς προστεθεῖκεν· ἀλλὰ διδάσκων ὡς οὐ μόνος ὁ προσευχόμενος ἱερεὺς προσφέρει τὸν ὕμνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τὸ α. ἐπιλέγων κοινωνεῖ τῆς προσφερόμενης δοξολογίας Thdt.2Cor.1:20(3.295); **3.** as divine title, exeg. Apoc.3:14 ἰσοδυναμεῖ τὸτο τῷ τὰδε λέγει ὁ ἀληθινός...δ. γὰρ ἐστὶν τὸ ναὶ Oecum.Aproc.3:14(p.64); α. ἐστὶ τὸ ναί. ναὶ οὖν ἐστὶν ἐν πᾶσι τοῖς περὶ αὐτοῦ λεγομένοις, ἥτοι ἀλήθεια καὶ οὐδὲν ψεῦδος ἐν αὐτοῖς Areth.Aproc.9(M.106.560D).

ἀμήνυτος, *not to be wound up*, hence *endless*, *everlasting* εἰς α. ...ἀποδημήσει λόγος Cyr.Jo.1.1(4.11A); ib.1.9(102A); ἡ δοθησομένη σωτηρία μακρὰ καὶ δ. id.Is.4.5(2.709E); of future life, ib.3.1(369B); future happiness, id.Jo.11.2(934E); neut. as subst. χαίρει ῥόδον ἀμάραντον, ἡ τὸ α. εὐωδιάζουσα (throughout eternity) Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96.692C).

***ἀμητρογενής**, *born without a mother*; of Adam, Leont.H.Nest.4.37(M.86.1708A).

ἀμήτωρ, *without a mother, motherless*; of Son, Gr.Naz.carm.1.1.9.4 (M.37.459A); θεότης... εἰ ἔξω νοοῖτο σαρκὸς ἃ. ἔσται Cyr.hom.pasch.17 (5^a.228C); ἃ. ἐκ... πατρός, ἀπάτωρ ἐκ σοῦ τῆς μητρός Procl.CP annunt. 5(M.85.444B).

ἀμηχανία, ἡ, 1. *helplessness* γενόμενος... ἄνθρωπος, διὰ τὸ ταύτης τῆς ποιηρᾶς ἐξελέσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν ἃ. Max.qu.Thal.21 (M.90.313B); 2. *perplexity, despair*, Just.dial.2.6 (M.6.477C); Eus. h.e.5.5.1 (M.20.441A); Chrys.hom.24.2 in Eph.(11.182B); 3. *impossibility, illogicality*, id.hom.7.2 in 2Tim.(11.702A).

ἀμηχανος, *impossible* ἃ. ὡς ὁ θεός ἐστι γενέσθαι τινὰ τέλειον Clem. str.7.14(p.63.12; M.9.524A); ἃ. γὰρ ἀνθρωπίνην ψυχὴν μὴ ἀποπεισὶν πάθειον Or.comm.in Rom.7:8(JTS 14 p.13); Didym.Trin.3.3(M.39.825B); Chrys.hom.23.3 in Jo.(8.136B); ἃ. ἀνθρωπινον... παρακαλοῦντα τὸν θεὸν συνεχῶς, ἀμαρτεῖν ποτε ἰδ. Anna 4.5(4.730D).

*ἀμῖαντον, τό (-ος, ἡ), *amianthus, asbestos* τὸ ἃ. Protev.10 (p.21); Ath.inc.28.3(M.25.144C); ἡ ἃ. Adam.dial.5.8(p.190.16; M.11.1843C).

ἀμίαντος, *undefiled, pure*; 1. *morally ἃ. χεῖρας αἰρόντες πρὸς αὐτὸν* 1Clem.29.1; ἐὰν μὴ τηρήσωμεν τὸ βάπτισμα... ἃ. 2Clem.6.9; πᾶσα γὰρ σὰρξ ἀπολήφεται μισθὸν ἢ εὐρεθείσα ἃ. Herm.stm.5.6.7 al.; of soul, Clem.str.7.7(p.36.27; M.9.469A); of saints, id.q.d.s.34(p.182.26; M.9.640C); neut. as subst., *purity*, Hom.Clem.8.13; 2. of virgins, Protev.10(p.20); Ath.v. Anton.79(M.26.953B); esp. of BMV, id.inc. 8.8(M.25.109C); Gr.Nyss.virg.2(p.254.24; M.46.324B); Leont.H.Nest. 4.3(M.86.1657C); id.4.9(1669C); 3. of God τὴν ἀβραάμ, ἀπὸ τῶν ἃ. τοῦ παντοκράτορος ἀπογράφουσαν κέλευσιν Meth.synph.1.1(p.8.3; M.18.37A); τὴν παιδουργίαν... ταῖς ἃ. ὁ παντοκράτωρ ἐργαζόμενος χερσὶν id.2.2(p.17.7; 49B); of Christ τὸν... ἃ. κτίστην... πάσης τῆς οἰκουμένης M.Thdot.3(p.137.27).

*ἀμιάνωτος, *without defilement*, ref. Christ ἐν δούλου μορφῇ... ἃ. Meth.Sym.el Ann.14(M.18.381C).

ἀμύγης, 1. *unmixed, pure* χρῆ... τοὺς μὲν καθαρομένους ἃ. ἀποτελείσθαι καθόλου Dion.Ar.c.h.3.3(M.3.165D); of Trin. ἃ. ... τῶν γεννητῶν Ath.Ar.1.18(M.26.49B); of God τοῖς πολλοῖς ἃ. καὶ ἀπλήθυντος Dion.Ar.d.n.2.11(M.3.649D); of Logos λαμβάνει τὸ ἡμέτερον [sc. σώμα],... καθαρὸν καὶ ὄντως ἃ. τῆς ἀνδρῶν συνοσίας Ath.inc. 8.3(M.25.109C); 2. *virgin* νύμφην Meth.synph.7.1(p.72.12; M.18.125C); ἃ. τινα αἰῶνα Epiph.haer.31.4(p.388.5; M.41.480B); 3. *separate* ὥστε οὐκ ἐναντία αἱ προθέσεις [sc. of the good and the wicked], οὕτως ἃ. ἡ μετάστασις Isid.Pel.epp.1.172(M.78.296B).

ἀμύγως, *without mixture*, of God ἐν ἅπασιν ἃ. κατοικῶν Didym. Trin.2.4(M.39.484B); of Trin. κατ' αὐτὴν τὴν ἔνωσιν ἃ. ἵδρυται, καὶ ἀσυγχύτως ἐκίστη τὸν ἑναρχικὸν ὑποστάσεων Dion.Ar.d.n.2.5(M.3.641D); ἡ θεαρχία... ἃ. τοῖς διουκουμένοις ἐπάρχουσα id.10.1(937A).

ἀμύκτος, 1. *unmingled*, of Christ οὐδαμῶς τὴν ἀναληφθεῖσαν ἀνθρωπότητα τῆς θείας ἐνεργείας ἃ. Chrys.pan.Laz.(2.647C); 2. *irreconcilable* ἃ. ἡν ἡ πρὸς ἀλλήλους φιλονεικία Eus.v.C.3.23(p.88.30; M.20.1084B); Gr.Nyss.or.dom.2(p.36.33; M.44.1144A); Pall.v.Chrys.20 (p.141.7; M.47.78); 3. *without social intercourse, solitary*; of monastic life, Gr.Nyss.ep.2(M.46.1012A).

ἀμύκτως, *without admixture*, Clem.str.1.28(p.109.16; M.8.924B).

ἀμιλλήτηρ, 1. *contending*; *contentious*, Nonn.par.Jo.7.41(M.43.812B); id.2.19(764B); *contending with μῦθον... ἃ. σιωπῆς id.16:17 (880C)*; 2. as subst., *rival*, id.19:24(904A).

ἀμύξια, ἡ, *division, disagreement* κοινῆς τιμῆς ἃ. ... τὰς... ἐκκλησίας κατεχούσης Soz.h.e.8.3.3(M.67.1520C).

ἀμύγης, = ἀμύγης; of Logos, Anast.S.hex.12(M.89.1053C).

ἀμισθί (ἀμισθεῖ), *without reward or payment*, exeg. Ps.2:8 διδάσκων αἰτεῖσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν ἃ. Clem.str.4.22(p.308.19; M.8.1345C); οὐκ ἃ. τὴν δικαιοσύνην ἐργάζεται Thdr.Mops.Ps.57:12 (p.381.3; M.66.680A); μόνον... διήρτησεν τὸν πατρός, ἀμισθεῖ σοι δεχθήσεται ὁ θεός Clem.prot.10(p.69.6; M.8.208A).

ἀμισθος, 1. *without pay or reward*, exeg. 1Tim.2:15 οὐκ ἃ. ἡμῖν ἔσται ἡ παιδοτροφία Chrys.hom.9.2 in 1Tim.(11.596D); συμμάχος [i.e. of God] ἐνταῦθα μὲν ἃ, ἐν ὁρατῶ δὲ ἐντελομίσθους Synes.ep.5 (M.66.1344B); 2. *fruitless*, of prayer ἵνα μὴ ἃ. εὐρεθῇ... τὸ πρᾶγμα Cyr.Lc.18:10(M.72.853B).

ἀμισθως, *without reparation*, Leont.N.v.Jo.Eleem.3(p.10.9).

*ἀμισθωτί, *without payment, freely*, Just.dial.58.1(M.6.608A).

*ἀμυσία, ἡ, *freedom from hatred*, Clem.str.2.18(p.159.18; M.8.1028A).

[*]ἀμίσως, *without feeling hatred*, Jo.Clim.scal.27(M.88.1100D).

ἀμμά (*]ἀμμάς), ἡ, *mother*; title given to 1. head of a convent, Apophth.Patr.(M.65.416B); Max.ep.12(M.91.460B); 2. any nun αὐτῇ γὰρ... ἔστιν—οὕτως γὰρ καλοῦσι τὰς πνευματικὰς Pall.h.Laus.34 (p.99.18; M.34.1107B); Cyr.S.v.Sab.54(p.147.6); Jo.Mosch.prat.179

(M.87.3049B); 3. a woman not a nun, Leont.N.v.Jo.Eleem.11(p.22.13).

*ἀμμασακάθ, (Hebr. מִן הַבְּרִיחַ cf. Jer.52:18) *bowl*; esp. for use in Jewish sacrifices, Chron.Pasch.p.136(M.92.340C).

[*]ἀμμη, ἡ, v.l. for ἀμη, *shovel, spade*, †Jo.D.Artem.68(p.96.22; M.96.1316C); Cyr.S.v.Sab.36(p.122.25); id.84(p.190.18).

ἀμμυα, = ἀνάμυα, in combination θεὸν βροτῶν ἃ. λεύσσω [sc. Devil] Gr.Naz.carm.1.2.2.214(M.37.595A); in combination with, Orac.Sib.3.146; ἃ. τερπνοῖς ἄλγεια Gr.Naz.carm.1.2.1.633(570A).

[*]ἀμμωσσα, = ἀμωσα pres. ptcl. of ἀμῶω, *tear, now down*, †Apoll.met.Ps.104:34(M.33.1472A).

ἀμνός, ἡ, *ewe-lamb*, T.Job 44(p.133.5); Meth.synph.11(p.134.20; M.18.212A); Chrys.hom.4.3 in 1Tim.(11.572C); met. αἱ τὸν θεὸν θυγατέρες αἱ ἃ. αἱ καλαὶ Clem.prot.12(p.84.12; M.8.240C); ἡ μακαρία ἃ. τοῦ Χριστοῦ M.Ariadn.1(p.123.18); of BMV τὸν ἐκ τῆς παρθενικῆς ἃ. προσελθόντα ποιμένα Procl.CP or.4.2(M.65.712A).

[*]ἀμνημονεύ-ω, = ἀμνημονέω be unmindful, forget ~eis πῶς ἐγένοντο νοσήσας T.Job 35(p.125.22, v.l. ἀμνημῶν eis); Bas.Sel.v.Thecl. 2.29(M.85.613D); ἃ. τῶν πλημμελημάτων †Jo.D.B.J.24(M.96.1085B).

*ἀμνημονία, ἡ, *forgetfulness*, Marc.Er.opusc.5.2(M.65.1029D).

*ἀμνημονία, in forgetfulness, Eus.Marcell.1.3(p.16.6; M.24.748B).

ἀμνημοσύνη, ἡ, *forgetfulness*, Hom.Clem.12.4; Jo.Mon.hymn. Bas.4(M.96.1373B).

ἀμνησικακία, *forgive*; of men, A.Mt.17(p.238.3); Clem.str.7.14 (p.63.6; M.9.521C); ἃ. περὶ τὴν παρελθόντων Cyr.ep.57(p.21.27; 5^a.192C); of God ἀμνησικακήσων ἐπ' ἐμοί, κύριε Trad.Pil.9(p.454); Cyr.Is.5.2(2.759D); id.Jo.4.3(4.379D).

ἀμνησικακία, ἡ, *forgetfulness of injury, forgivingness*, of men ἀγάπῃ... νοεῖται... δι' ἃ. Clem.str.2.18(p.159.18; M.8.1028A); τῆς κατὰ τὸ εὐαγγέλιον ἃ. id.7.14(p.61.14; M.9.520B); μέγιστος ἐστὶ κατόρθωμα ἃ. Or.or.9.3(p.319.9; M.11.444D); of kiss of peace ἀνακίρησι τὰς ψυχὰς ἀλλήλαις καὶ πᾶσαν ἃ. αὐταῖς μνηστούται Cyr.H.catech.23.3; of God, id.hom.17(M.33.1152A); δεικναιόμεθα γὰρ... κατὰ... τὴν δωρηθείσαν ἡμῖν ἀνάθενη ἃ. Cyr.Jo.4.3(4.379D); id.Is.3.2(2.427B).

ἀμνησικός, *forgiving* ἃ. eis ἀλλήλους 1Clem.2.5; ref. Mt.5:44; Clem.str.7.14(p.60.30; M.9.517C); Chrys.hom.2.1.4 in Eph.(11.164C); neut. as subst., exeg. Lev.5:11 τὸ... ἃ. τῶν νεοτῶν εὐπρόδεκτον... τῷ θεῷ Clem.paed.1.5(p.98.14; M.8.265A); Epiph.haer.37.8(p.61.14; M.41.653A); of God, Herm.mand.9.3; Didym.Trin.3.19(M.39.889A); ἃ. χάριτι δικαιούντος θεοῦ Cyr.Is.5.2(2.759C); id.3.4(492C); of Christ, Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.849D); ἃ. εἰμι καὶ φιλάθρωπος Gr.Ant. mul.ing.11(M.88.1864B); ref. Mt.5:24 διδασκῶν τῷ ἀδελφῷ σου καὶ... ἐξῆς μεταλαμβάνετε τῶν ἀχράντων τοῦ ἃ. Χριστοῦ μυστηρίων Leont.N.v.Jo.Eleem.17(p.35.17).

ἀμνησικακός, *without remembering wrong, forgivingly*, ref. men ὁμοιοῦντας ἃ. 1Clem.62.2; Clem.str.4.22(p.309.7; M.8.1348B); Or.or.28.6(p.378.27; M.11.525C); ref. God ἃ. αὐτοῖς [sc. τοῖς Ἰουδαίοις] ἀνέντος θεοῦ καὶ τὰ eis Χριστὸν ἐγκλήματα Cyr.Joel.37(3.231B); id.Is.5.2(2.765B); ref. Christ ἃ. ... ἡμᾶς ἀνείς ἀμαρτίας id.ador.16 (1.866C).

*ἀμνησιπόνηρος, *unmindful of evil, forgiving* πρὸς ἐχθρούς... ἃ. Clem.str.7.12 (conj. p.49.30 for μεσοπόνηρος M.9.496C).

ἀμνήσασθαι, *unbetrothed*, Can.App.67.

ἀμνηστία (ἀμνηστία), ἡ, 1. *forgetfulness*; *disregard, neglect* ἃ. τῶν eis τὴν ἀληθὴ συντηνόντων ζωὴν Clem.paed.2.2(p.173.2; ἀμνηστία M.8.421B); *oblivion* πάντα τὰ ὠρισμένα... νῦν ἀμνηστία παραδοθήναι Constantian Imp.ap.Ath.apol.sec.54(p.135.8; M.25.348B); Sophr.H. v.Anast.(M.92.1721C); 2. *forgetfulness of injury, forgiveness*; human, Clem.str.2.18(p.161.15; M.8.1029C); *mutual forgiveness, reconciliation*, Synes.ep.66(M.66.1409A); divine τῶν παρωχημένων... ἀλλήλοισιν... ἃ. ... παρὰ πᾶσιν Clem.q.d.s.40(p.186.9; M.9.645A); ἃ. γὰρ τοῖς τοιοῦτοις [sc. penitent] δίδωσιν ἀρετὴ... ἐκβεβληκυῖα τὴν... κακίαν Or. Cels.3.71(p.263.15; M.11.1013B); πάντων κακῶν ἀμνηστία ποιούμενος Eus.Is.1:18(M.24.96D); given by Christ τοῖς μὲν πάλαι αὐτὸν γινώσκουσιν... ἐνεκεν δὲ σφαλμάτων ἐν ᾧ κατεσχήμενοι ἃ. χαρίσασθαι Epiph.haer.46.4(p.208.13; M.41.844C); Thdr.Mops.Jo.1:29(p.316.15; M.66.736A); received in baptism ἡ... ἐκκλησία... τῶν προτέρων ἃ. πορισμένη τῷ λουτρῷ Isid.Pel.epp.1.417(M.78.416A); τὸ πιστεύειν eis αὐτὸν τῶν πλημμελημάτων ἀμνηστία τετιμῆται Cyr.inc.unigen. (5^a.705D).

ἀμνηστος, *forgetful* of, Nonn.par.Jo.20:23(M.43.912B).

ἀμνός, ὁ, *lamb*; of Christ; 1. in prophecies τὸ δὲ ἴδε ὁ ἃ. τοῦ θεοῦ τούτῳστιν, οὗτος ἐκεῖνος περὶ οὗ προείρηκεν Ἡσαῖας Thdr. Mops.Jo.1:29(p.317.4; M.66.736A); Cyr.Jo.2 proem.(4.114A); in rel. to πρόβατον (Is.53:7): ὡς ἃ. ἐκάρη, καὶ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἦχθη, καὶ ὡς ἃ. ἐσταυρώθη Mel.fr.Gen.(p.312; M.5.1217A);

ἐκήρυξεν αὐτὸς ὡν τὸ πάσχα, ὁ ἄ. τοῦ θεοῦ, ὡς πρόβατον ἐνὶ σφαγῇ· ἀγόρευσε Clem. fr. 28 (p. 216.27; M. 9.757A); πρόβατον δέ, ὡς σφάγιον· ἄ. δέ, ὡς τέλειον Gr. Naz. or. 30.21 (p. 143.7; M. 36.132C); ἄ. δέ διὰ τὸ ἄκακον καὶ τὸ δι' αὐτοῦ τὴν ἁμαρτίαν... ἡφανίσθαι ἐν τῷ αὐτῷ τῷ πατρὶ προσενήχθαι πρόβατον εἰς σφαγὴν Eriph. haer. 69.35 (p. 184.5; M. 42.257A); 2. signifying his suffering humanity ὁ κύριος ἄ., ὡς κρῖος, ὃν εἶδεν Ἀβραὰμ κατεχόμενον ἐν φυτῷ Σαβέκ. ἀλλὰ τὸ φυτὸν ἀπέφαυε τὸν σταυρὸν... καὶ ὁ ἄ., τὸν κύριον ἐμπεδημένον εἰς σφαγὴν Mel. fr. Gen. (p. 312; M. 5.1216B-1217A); ἐπεὶ γὰρ ἄρνας ὀνομάζει ἡ γραφὴ τοὺς παῖδας τοὺς νηπίους, τὸν θεὸν τὸν λόγον τὸν δι' ἡμᾶς ἀνθρώπων γενόμενον, κατὰ πάντα ἡμῖν ἀπεικάζεσθαι βουλόμενον, ἄ. κέκληκεν τοῦ θεοῦ, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ Clem. paed. 1.5 (p. 104.21; M. 8.280A); λόγος ἄ. συμβολικῶς καλούμενος ἅμα τῷ φωτίζεσθαι τὴν ψυχὴν καταπεμπόμενος (αὕτη γὰρ ὡν εἰς ἡ ἐκείνη τοῦ ἐνδελειχσμοῦ θυσία) καὶ πάλιν ἐπὶ τέλει τῆς τοῦ νῦν ἐν τοῖς θεοτέροις διατριβῆς ἀναφερόμενος Or. Jo. 6.52 (33; p. 161.13; M. 14.292A); τὸν ἄ. οὐκ ἄλλον τοῦ ἀνθρώπου ὑποληφόμεθα... οὗτος δὲ ὁ ἄ. σφαγεῖς καθάρσιον γεγένηται κατὰ πινος ἀπορήτους λόγους τοῦ ὅλου κόσμου... ὁ δὲ προσαγαγὼν τοῦτον τὸν ἄ. ἐπὶ τὴν θυσίαν ὁ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἦν θεός, μέγας ἀρχιερεὺς Ib. 6.53 (35; pp. 161.31-162.9; 292C-293A); ἄ. ἐστίν, ὡς διδόμενος ὑπὲρ ἀφάσεως ἁμαρτιῶν Ammon. Jo. 1:29 (M. 85.1401C); ἄ. δέ αὐτὸν ἐκάλεσεν τὸν θεοῦ ὅπερ ἦν ὄνομα τοῦ πάθους σημαντικόν· ἐπέειπε ἐν τῷ παθεῖ τὴν ἁμαρτίαν κατέλυσεν... ἀνέειλε μὲν τὴν ἐν τῇ φύσει τῆς θνητότητος ἁμαρτίαν Thdr. Mops. Jo. 1:29 (p. 316.10; M. 66.733D); 3. ref. Passover and OT sacrifices πέντε ζῶων προσφερομένων ἐπὶ τὸν θυσιαστήριον... ἀξίων μοι ζητεῖν φαίνεται τί δῆποτε... ὁ σωτήρ ἄ. λέγεται καὶ οὐδὲν τὸν λοιπῶν... τὸν ἄ. ἐν ταῖς θυσίαις τοῦ ἐνδελειχσμοῦ εὐρίσκομεν προσφερόμενον Or. Jo. 6.51, 52 (32.33; p. 160.8.31; M. 14.289A,C); ἐκεῖ αἷμα ἁμνοῦ ὀλοθρευτοῦ ἐν ὑποτρόπαιον· ἐνταῦθα τοῦ ἄ. τοῦ ἁμῶν· Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ αἷμα δαμνίων καθέστηκεν φυγαδευτήριον Cyr. H. catech. 19.3; ἄ. δέ αὐτὸν καλεῖ, τῆς προφητείας ἀναμνησκῶν Ἰουδαίους τῆς Ἡσαίου καὶ τῆς σκιάς τῆς κατὰ τὸν Μωϋσέα, ἐν ἀπὸ τοῦ τύπου μάλλον αὐτοῦ προσαγάγῃται πρὸς τὴν ἀλήθειαν· ἐκεῖνος μὲν οὖν ὁ ἄ. οὐδενὸς καθάπαξ ἁμαρτίαν ἔλαβεν· οὗτος δέ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης Chrys. hom. 17.1 in Jo. (8.97B); μυριοὶ μὲν γὰρ ἐσφάττοντο, κατὰ τὸν τοῦ νόμου τύπον, ἀλλ' οὐδεὶς ἀπῆλκυε τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου... ἀνῆρχε δὲ τοῦ κόσμου τὴν ἁμαρτίαν ὁ ἄ. ὁ ἁμῶν... οὐκοῦν καὶ ὡς πρόβατον λεγόμεναι μεθ' ἡμῶν Cyr. graph. Gen. 6.1 (185C); τεθύκασι τὸν ἄ. εἰς τὸν τοῦ Χριστοῦ id. graph. Ex. 3 (1.334C); id. Jo. 2 proem. (4.114B-D); Procl. CP or. 14.3 (M. 65.800A); Sophr. H. carm. 8.64 (M. 87.3773B); cf. αἷμα; 4. eucharistic ἁμῶν ἄ. καθ' ἡμέραν ἐν θυσιαστηρίῳ τοῦ σταυροῦ θύω· οὐ τὰς σάρκας μετὰ τὸν πάντα τὸν πιστὸν λαὸν φαγεῖν καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ πίνειν ὁ τυθεὶς ἄ. ἀκέραιος διαμένει καὶ ζῶν A. (Pass.) Andr. 6 (pp. 13.16-14.10); τὸν ἄ. τοῦ θεοῦ, τὸν αἰρῶνα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ μυστικῶς καθ' ἑκάστην λειτουργίαν Or. hom. 13 in Lc. (p. 93.11); Gel. Cyz. h. e. 2.31.6 (M. 85.1317B); μελιζέται καὶ διαμερίζεται ὁ ἄ. τοῦ θεοῦ... ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος cf. Lit. Chrys. (p. 393.26); 5. ref. triumph and marriage of Lamb πάντα τὰ θηρία ὥρμουν κατ' αὐτοῦ καὶ ἐνίκησεν αὐτὰ ὁ ἄ. T. Jos. 19.18; ὅτε γὰρ ὡς ἄ. ἐσφαγίσθη Χριστός, τότε αὕτην [sc. ἐκκλησίαν] τῷ οἰκίῳ αἵματι ἐνυμφεύσατο Areth. Apoc. 67 (M. 106.765B); 6. as pictorial symbol ἐν τισι τῶν σεπτῶν εἰκόνασιν γραφαῖς ἄ. δακτύλῳ τοῦ ποδῶν δεικνύμενος ἐν χαράττειται, ὅς εἰς τύπον παρελήφθη τῆς χάριτος, τὸν ἀληθινὸν ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου προῦποφαινών ἄ. Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν... τὸν τὸν αἰρῶνα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου ἄ. Χριστοῦ... κατὰ τὸν ἀνθρώπινον χαρακτήρα καὶ ἐν ταῖς εἰκόσιν ἀπὸ τοῦ νῦν ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ ἄ. ἀναστηλοῦσθαι ὀρίσμεν, δι' αὐτοῦ τὸ τῆς ταπεινώσεως ὕψος τοῦ θεοῦ λόγῳ κατανοοῦντες CTull. can. 82.

ἀμνοφόρος, offering a lamb, of eucharist δειπνον... ἄ. Sophr. H. carm. 8.17 (M. 87.3772B).

ἀμνοβάδιος, taking turns, Gr. Naz. carm. 1.2.1.417 (M. 37.553A).

ἀμνοβαδῖς, 1. in turn, one after another; hence in return, in reply ἀγόρευεν ἄ. Nonn. par. Jo. 7:19 (M. 43.808B); Ib. 10:33 (837A); 2. mutually εἰ ὑμᾶς αὐτοὺς ἄ. ἡμᾶτε Constantius Imp. ap. Ath. apol. sec. 61.1 (p. 141.9; M. 25.360B).

ἀμνοβαίως, 1. in turn, Eus. v. C. 2.8 (p. 44.15; M. 20.988B); 2. in return, id. L. C. 3 (p. 200.22; M. 20.1328B); of Father glorifying Son, id. e. th. 1.11 (p. 70.17; M. 24.845B).

ἀμνοβάς, 1. requiting, bringing retribution for ποινῇ... ἄ. κέντορι λόγῳ Nonn. par. Jo. 19:37 (M. 43.905B); 2. answering ἄ. φωνῇ Ib. 1:20 (753A); Ib. 20:27 (913A); corresponding, Ib. 7:52 (813A).

ἀμνοβή, ἡ, return, recompense; from God to man, return, reward; undeserved unless man has free will, Just. apol. 43.8 (M. 6.393B); Clem. str. 7.10 (p. 42.17; M. 9.481B); ref. Mt. 6:2ff. οὐδεμία ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ θεοῦ ἄ. ἡμῖν ἐσται Or. or. 19 (p. 342.9; M. 11.476D); εἰ μὲν δικαίως ἐκρίνατε, δικαίῳ ἄ. καταξιωθήσεσθε καὶ νῦν καὶ εἰς αὐθις Const. App.

2.52.3; τὸ μὲν [sc. goodness] ἔχει μισθόν, τὸ δέ [sc. gifts of prophecy, etc.] ἐστέρηται ἄ. Chrys. hom. 2.1.1 in Rom. (9.664B); Isid. Pel. epp. 1.387 (M. 78.401A); προσδοκῶν τῶν ἰδρώτων τὰς ἄ. Cyr. Lc. 9:26 (M. 72.652C); from man to God, return τὰ γὰρ παρὰ θεοῦ τῆς ἐν κόσμῳ διωρεᾶς ὑπερπαίει τὴν ἄ. Tat. oral. 32 (p. 33.8; M. 6.872B); μία δέ ἄ. κυριωτάτη παρὰ ἀνθρώπων, ταῦτα δρᾶν ἄπερ ἄρεσά τῷ θεῷ Clem. str. 7.3 (p. 15.18; M. 9.425B); exeg. Mc. 12:30 ἄλλο δέ [sc. than love] μῆδοιτοῦν ἔχοντας ἀνευθεῖ... θεῷ πρὸς ἄ. ἐπινοῆσαι id. q. d. 5.27 (p. 178.14; M. 9.633A).

*ἀμνοδρά, ἡ, ? obscurity λόγῳ πρότερον πρὸς τὴν μάθησιν ἐναγόμενοι, εἰτα χειρὶ καὶ πείρᾳ τὴν ἄ. κρατύνοντες Ast. Am. hom. 9 (M. 40.301A), perh. f. l. for ἀμνοδράν.

ἀμνο-έω, 1. have no lot or share in, lack δαίμονες... σαρκός... ~οῦσι Tat. oral. 14 (p. 15.14; M. 6.836B); Or. exc. in Ps. 77:31 (M. 17.144C); ἡ βλασφημία... λέγουσα... ~εῖν τῆς ἀπλότητος [sc. τὸν Χριστόν] Gr. Nyss. Eun. 10 (2 p. 239.27; M. 45.841C); ψυχὰς ~οῦσας τῆς χάριτος id. instit. (p. 47.11; M. 46.289C); οἱ Ἰσραὴλ τῆς δι' αὐτοῦ σωτηρίας ἡμιορηκῶς Cyr. Ps. 41:4 (M. 69.1004A); Jo. D. 12.2 (M. 96.613A); 2. be exempt from, free from ~ήσει γὰρ οὕτω καὶ τῶν ἐκ θείας ὀργῆς ἐποισθησομένων τοῖς ἐκωθῶσι πλημμελεῖν Cyr. Mal. 36 (3.856C); ἰδίᾳ τοῖνυν πέπονθε σαρκί, καίτοι τοῦ παθεῖν ~εῖν εἰθισμένος, ὁ ἐκ θεοῦ λόγος id. Arcad. (p. 102.9; 5^a 102B).

*ἀμιορήσις, ἡ, loss τῶν προσδοκωμένων †Chrys. catech. (9.824B).

ἄμιορος, 1. without lot or share in Μαξενδρὸς τις... οὐκ ἄ. ἀποστολικὸν χάρισματος Ep. Lugd. ap. Eus. h. e. 5.1.49 (M. 20.428A); οὐκ... ἄ. ἡ σαρξ τεχνικῆς σοφίας καὶ δυνάμειος θεοῦ Iren. haer. 5.3.3 (M. 1131A); ἄλλοι, οἱ ἐναντίῳ πτωχοί, θεοῦ μὲν ἄ., ἀμιορότεροι δὲ τῆς ἀνθρωπίνης κτήσεως Clem. q. d. 5.17 (p. 171.2; M. 9.621B); ἀρ' οὖν... ἡ ἐνθεος διδασκαλία... ἀπλῶς ἀφῆκε τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἄ. τῆς τοῦ θεοῦ γνώσεως φέρεσθαι; Ath. genl. 46 (M. 25.92A); ἄ. ... τῆς... μυστικῆς [i.e. baptism] Gr. Nyss. or. catech. 35 (p. 138.2; M. 45.92A); ἀμερὲς γὰρ τὸ θεῖον καὶ γεννητὴς ἄ. φύσεως Bas. Sel. or. 25.4 (M. 85.297C); 2. exempt, free from, Clem. str. 6.2 (p. 435.6; M. 9.229A); οὐκ ἄ. ὀργῆς Cyr. Lc. 12:41 (M. 72.752B); 3. shut out, excluded, ref. life in heaven κοινοῖ τε βίαι καὶ πλοῦτος ἄ. οὐ γὰρ πτωχὸς ἐκεῖ, οὐ πλοῦσις Orat. Sib. 2.321; Hom. Clem. 13.9.

ἀμιοχευτός, free from adultery, A. Andr. fr. 8 (p. 41.24); A. Jo. 49 (p. 176.7).

*ἀμιοχεύτως, without adultery, chastely, Jo. Clim. scal. 27 (M. 88.1108C).

ἄμολγαῖος, ? of twilight ἡμερῆν σκοτόδεσαν ἄ. περὶ κόσμον Orat. Sib. 14.221.

ἀμόλυντος, undefiled, clean; 1. lit., Clem. paed. 2.1 (p. 163.4; M. 8.397B); id. str. 6.15 (p. 492.3; M. 9.344A); προσφέρειν τῷ θεῷ τὰ δῶρα ἄ. M. Thdot. 1.7 (p. 65.20); 2. morally τὴν διάνοιαν... καὶ τὴν αἴσθησιν ἄ. Meth. symp. 11.3 (p. 137.17; M. 18.213C); φύλασσε σεαυτὴν ἄ. Gr. Naz. ep. 244 (M. 37.388A); ἄ. νοήμασι Gr. Nyss. hom. 1 in Cant. (M. 44.765A); παίδων γένεσιν τίμον καὶ ἄ. εἶναι πιστεύομεν Const. App. 6.11.6; exeg. 1 Cor. 10:3 ἡ γὰρ χάρις αὐτοῦ τοσαύτη, ὡς κατασκευάσαι μοι τὴν ψυχὴν ἄ. Chrys. hom. 25.1 in 1 Cor. (10.221C); μὴ δυνατὸν... ἄ. τὸ καθόλου ἀνθρώπου εὐρεθῆναι Nil. epp. 1.24 (M. 79.92B); id. Magn. 1 (M. 79.969B); ἴνα... διατηρήσας τὸν χιτῶνα ἄ., τύχη τῆς μακαριότητος Ril. Barl. (p. 395); 3. of virginity, Meth. symp. 4.5 (p. 51.10; M. 18.93C); ὁ ἄ. ... εὐνοχημαῖος Ib. 2.7 (p. 25.18; 60B); τὸ ἄ. τῆς παρθενίας ἔνδυμα Procl. CP or. 6.2 (M. 65.724A); of BMV παρθένος... ἄ. A. Barth. 4 (p. 135.29); Sophr. H. ep. syn. (M. 87.3161B); ἄ. ὁ τόκος καὶ καθαρσίαν ἀνεύθυνος †Meth. Sym. el Ann. 3 (M. 18.353B); 4. of God τί καθυβρίζεις τὴν ἄ. φύσιν; Gr. Nyss. or. dom. 2 (p. 36.26; M. 44.1144A); of Christ, exeg. Cant. 6:9 δυνήσεται δέ τις καὶ ἐτέρως τὴν νύμφην φάται τὴν σάρκα τὴν ἄ. εἶναι τοῦ κυρίου Meth. symp. 7.8 (p. 78.17; M. 18.136A).

*ἀμολύντως, without defilement, in purity; in gen. ἄ. ἐνεργουμένη τῆς πίστεως ἔργα Cyr. Ps. 17:21 (M. 69.824C); Jo. Clim. scal. 27 (M. 88.1108C); of Christ γεννηθεὶς διὰ γεννητικῶν πόρων... ἄ. Eriph. exp. fid. 15 (p. 516.9; M. 42.812B); id. haer. 69.25 (p. 176.4; M. 42.244C); ἐν τῇ παρθενικῇ μήτρᾳ διατρώμενος ἄ. Gr. Ath. bapt. 2.5 (M. 88.1876B).

*ἀμόναχος, ὁ, one who is not a true monk, Ephr. 2.148D.

*ἀμόναχως, in a manner unbecoming to a monk, Ephr. 2.92A.

ἀμορφία, ἡ, 1. being without visible form ἡ τῶν ἀσωμάτων... ἄ. Dion. Ar. d. n. 1.1 (M. 3.588B); of freedom from material images μακάριος ὁ νοῦς, ὃς κατὰ τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς τελείαν ἄ. ἐκτίσαστο Evagr. Pont. or. 117 (M. 79.1193A); 2. formlessness, chaos, of primal matter τὴν ἐσχάτην ἄ. Bas. hex. 2.2 (1.13C; M. 20.32A); Gnost.; a quality of the sublunar world, Clem. exc. Thdot. 31 (p. 117.11; M. 9.676A); τοῦτο τὸ διάστημα τὸ καθ' ἡμᾶς, ὅπου ἐστὶν ἡ ἄ. Hipp. haer. 7.27 (p. 207.17; M. 16.3319B); of body of Jesus ἐπαθεν οὖν τοῦτο ὅπερ ἦν αὐτοῦ σωματικὸν μέρος, ὃ ἦν τῆς ἄ., καὶ ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἄ. Ib.

(p.207.20; 3319C); 3. *unshapeliness, ugliness*, met. ἄ. δὲ καὶ αἰσχος ἀναλαβὼν τῇ ψυχῇ Eus.I.C.5(p.203.29; M.20.1336A); of Church οὐδὲ ἐμίσησε [sc. ὁ Χριστός] διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἄ. Chrys.hom.20.2 in Eph. (11.145A); Isid.Pel.epp.2.135(M.7.577C) cit. s. κάτοπτρον.

ἀμορφος, 1. *without form or visible shape* αἰδὴς δὲ ἐλήλυθεν καὶ ἄ., εἰς τὸ ἀεὶδὲς καὶ ἀσώματον τῆς θείας αἰτίας ἀποβλέπειν ἡμᾶς διδάσκων Clem.str.3.17(p.244.2; M.8.1208A); τῆς...ἄ. ... πατρικῆς ὑποστάσεως Didym.Trin.2.4(M.39.484A); Dion.Ar.d.n.5.8(M.3.824B) cit. s. ἀκαλῆς; but cf. Hom.Clem.17.11 cit. s. ἀσχημάτιστος; 2. *without form*; of a corpse, because soul has left it, Ath.Apoll.2.1(M.26.1133A); hence *soul-less, lifeless* ἄ. [sc. a bad painter] ἄ. σώματ' ἐξερράζεται Gr.Naz.carm.2.1.12.743(M.37.1220A); met., of Christians οἱ τὸ πρὶν ἄ., νῦν δὲ διὰ Χριστοῦ μορφοῦμενοι A.Mt.6(p.223.14); 3. *unsightly, ugly*; of Christ (ref. Is.53.2; Or.Cels.6.76(p.146.1; M.11.1413B); τὸν εὐμορφὸν τοῖς νοοῦν καὶ ἄ. τοῖς ἀνοοῦν V.Aberc.16(p.14.6).

ἀμόρφωτος, 1. *not formed, formless* ἔως οὖν ἄ. ... ἐν τὸ σπέρμα Clem.exc.Thdot.79(p.131.20; M.9.696A); Meth.synp.8.6(p.88.12; M.18.148B); Gr.Nyss.res.3(M.46.668A); 2. *without form*, of God τὴν ὑπερ-οὐσίον καὶ ἄ. οὐσίαν Dion.Ar.c.h.15.2(M.3.329A); of divine nature of Christ ὁ κατ' οὐσίαν τὴν θείαν ὅσον εἰς σχῆμα καὶ εἶδος ἄ. Sophr.H. ep.syn. (M.87.3160A); of the intelligible world τὰ ἀσώματα ἄ. εἰσιν Max.schol.c.h.2.2(M.4.40B).

*ἀμαξ; δι' ἄ. = *διαμαξέ, thoroughly, completely*, of Trin. οὔτε ἐνιαῖον συγκεχυμένον, οὔτε τὸ τρισὸν δι' ἄ. διαιρούμενον Jo.D.hom. 11.3(M.96.765A).

ἀμπεῖρω, = *αναπεῖρω, pierce through*, Orac.Sib.1.47.

ἀμπελος, ἡ, *vine*; 1. lit., as symbol of resurrection ὅνπερ τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἄ., κλιθὲν εἰς τὴν γῆν τῷ ἰδίῳ καιρῷ ἐκαρποφόρησε, ... οὕτως καὶ τὴ ἡμέτερα ἄσώματα...τεθέντα εἰς τὴν γῆν...ἀναστήσεται ἐν τῷ ἰδίῳ καιρῷ Iren.haer.5.2.3(M.7.1127A); regarded as accursed because, having been planted in paradise by Samael or Satan, it became tree of Fall; planted on earth by Noah after flood, leads to drunkenness and sin; but also glorified, because of eucharistic use, Apoc.Bar.4(pp.86.34-88.9); 2. as symbol in OT; a. of Israel, Or.fr.48 in Lam.2:6(p.256.17; M.13.633C); exeg. Is.7:23 οἱ ἐκ περιτομῆς ἦσαν αἱ χεῖλαι ἄ. †Bas.Is.205(1.532D; M.30.472C); Thdt.Ps.79:9(1.1174); b. of other nations: Sodom, ref. Deut.32:32, Or.fr.20.4(p.332.5; M.14.581C); detailed interpretations of vines of Sodom, Sibmah (Is.16:8), Egypt (Ps.77:47), †Bas.Is.309f.(1.612Cff.; M.30.657Aff.); Proc.G.Is.16(M.87.2116Bff.); c. of soul θεὸς μὲν καλὴν ἄ. ἐφύτευσε τὴν τὸν ἀνθρώπου ψυχὴν Or.hom.2.1 in Jer.(p.17.21; M.13.277C); ὥσπερ γὰρ οὐ τὴν ἄ. τέμνοντες, συνέχουσιν αὐτῆς τὴν δύναμιν..., οὕτω καὶ ψυχὴ ἐπικαμπτομένη ταῖς θλίψεσιν, οἰνοὶ συστέλλεται καὶ ταπεινοῦται λωιτελῶς †Bas.Is.146(1.482B; M.30.357A); ἡ ψυχὴ σου, ὡς ἄ. γέμουσα ἀπάσης εὐφροσύνης Hesych.H.Ps.tit.127.5 (M.27.1240C); Mac.Aeg.hom.28.6(M.34.713D); d. of a wife ὅτι τὴν ἄ. τὴν ἑαυτοῦ ἑκάστος καθεζόμενοι, τοῦτ' ἐστὶ μόνῃ τῇ γαμετῇ γυναικὶ ἑκάστος χρώμενοι Just.dial.110.3(M.6.729B); e. exeg. Jud.9:13; of commandment given to Noah after flood (Gen.9:1ff.), Meth.synp.10.2(p.123.21; M.18.196A); of change of men's hearts from fear to joy, ib.(p.124.8; 196B); f. exeg. Is.5:2 αὕτη ἡ ἄ. ἡ πάντως που ἡ θεόπνευστος γραφὴ, καὶ ὁ τῆς θεοσεβείας λόγος, ἡ καὶ αὐτὸς ὁ τοῦ θεοῦ λόγος Eus.Is.5:2(M.24.116D); g. exeg. Is.16:8ff. σημαίνει...διὰ τῆς... ἄ. ... τὸ πρυφόν καὶ ὠραῖον τῆς τὸν θνητῶν ἡμῶν ζωῆς ib.16:8(201D); h. exeg. Cant.2:13ff.: of Church, Gr.Nyss.hom.5 in Cant.(M.44.881D); Ph.Carp.Cant.59(M.40.72A); of members of Church, Nilap. Proc.G.Cant.2:15(M.87.1609D); Thdt.Cant.2:15(2.73); i. exeg. Cant.6:10; of Israel, Ph.Carp.Cant.187(120B); Nilap.Proc.G.Cant.6:10 (1725B); ἔχει γὰρ ὁ βίος τινὰς μὲν ἀνθρώπους τροπικῶς ἄ. ὀνομαζομένους...οἱ δὲ καὶ οἶνον γεωργῶσι, τῶν ληνῶν ἄξιον τῶν πατρικῶν, τῇ θεωρίᾳ προσέχον ἐσπουδακότες Thdt.Cant.6:10(136); j. exeg. Cant.7:12 ὅπερ ἐστίν, ἐπὶ τὸ κήρυγμα τῆς πίστεως τὴν εὐδοκίαν ἐκ τῶν πιστευσάντων διέδωκεν Ph.Carp.Cant.213(133C); αὐταὶ γὰρ ἄ. ... ταύτης [sc. τῆς ἐκκλησίας] αἱ ἀρεταί, αἱ διὰ μὲν τῶν θλίψεων οἶνος γενόμενοι ἀμπελῶν Nilap.Proc.G.Cant.7:12(1736D); ἐπισκεψάμεθα, φησί, τοὺς ἀρετὴ τὸ κήρυγμα δεξαμένους Thdt.Cant.7:12(150); k. exeg. Zach.3:10: either of spiritual joy or of Church, Cyr.Zach.22(3.681A); 3. as symbol in NT; a. exeg. Mt.21:41 ἐνταῦθα ἄ. ὁ λόγος τῆς ἀληθείας †Bas.Is.309(1.612E; M.30.657B); b. exeg. Mt.26:29 and parallels, cf. promissit bibere de generatione vitis cum suis discipulis, utrumque ostendens, et haereditatem terrae in qua bibitur nova generatio vitis, et carnalem resurrectionem discipulorum ejus. neque autem sursum in supercoelesti loco constitutus cum suis, potest intelligi bibens vitis generationem; neque rursus sine carne sunt, qui bibunt illud: carnis enim proprium est et non spiritus, qui ex vite accipitur potus, Iren.haer.5.33.1(M.7.1212B); contrast, Chrys.hom.

82.2 in Mt.(7.784A) cit. s. ξένως; ὁ μὲν γὰρ... Ἰωάννης ἐκείνην καινὴν πόσιν τοῦ ποτηρίου φησὶν, ἣν μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν ἔπινεν. ... ὁ μέντοι...Γρηγόριος...φησὶ: καινοῦ ποτηρίου δόσον εἶναι τὴν ἐν τῇ μελλούσῃ...βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν τῶν θείων νοσημάτων ἐπηγγελμέναν ἡμῖν ἀποκαλύψαν Sev.Ant.ap.cat.Lc.22:16(p.155.29ff.); cf. Gr.Naz.or.45.23(M.36.656A); c. exeg. Apoc.14:19 ἀπεναντίας αὕτη ἡ ἄ. τῆς ἀπ' Αἰγύπτου παρὰ τῷ θεοπάτορι μετεωρουμένης Areth.Apoc.44(M.106.696D); 4. met.; a. of people of God, Herm.sim.5.5.2; Just.dial.110.4(M.6.729C); b. of Adam, whose descendants are fruitful or unfruitful branches, cf. Or.comm.in Rom.1.13(M.14.859C); c. fruit of martyr's blood, A.Phil.143(p.84.4); d. of BMV, Abr.Eph.occurs.9(p.454.6) cit. s. βότρυς; 5. of Logos ἔπειτα ἡ ἄ. ἡ ἀγία τὸν βότρυν ἐβλάττειρε τὸν προφητικόν Clem.paed.2.2(p.167.24; M.8.409A); 6. of Christ, in OT exeg.; a. Gen.49:11a interpreted of gentiles bound to Christ and Jews to Law, Hipp.fr.23 in Gen.49:11(p.60.6; M.10.589B); of people bound to Christ, Clem.paed.1.5(p.99.11; M.8.268A); Cyr.glaph.Gen.7(1.223E); to Christ's teaching, Chrys.hom.67.2 in Gen.(4.638D); of apostles and disciples bound to Christ's power, Eus.d.e.8.1(p.365.18; M.22.593B); of mankind bound to apostles, Thdt.qu.110 in Gen.(1.115); b. Gen.49:11b ὃν τρόπον γὰρ τὸ τῆς ἄ. αἶμα οὐκ ἀνθρώπος πεποίηκεν ἀλλ' ὁ θεός, οὕτως καὶ τοῦτο ἐμνήστεο οὐκ ἐξ ἀνθρώπου σπέρματος γενήσεσθαι τὸ αἶμα ἀλλ' ἐκ δυνάμεως θεοῦ Just.Iarol.32.11(M.6.380B); c. Mich.4:4; vine interpreted of Christ, and fig tree of H. Ghost, Meth.synp.10.5(p.128.9; M.18.201C); Jo.15:1; a. as simple metaphor τοῦτον [sc. Ἰησοῦν] καὶ ἀνάπτουσιν καλούμεν καὶ ἄ. V.Aberc.16(p.14.18); τοῖς μὲν γὰρ εὐφροσύνης χρεῖαν ἔχουσιν, ἄ. γίνεται Cyr.H.catech.10.5; ἐφύτευθῃ οὖν ἐν τῇ γῇ, ἵνα ἐκρίθῃ ἡ διὰ τὸν Ἀδάμ γενομένη κατάρτα...ἀνέ-τελιν ἐκ τῆς γῆς ἡ ἄ. ἡ ἀληθινή, ἵνα πληρωθῇ τὸ εἰρημένον [Ps.84:12] ib.14.11; b. with expansion or detailed exeg. ἄ. δὲ ὁ κύριος ἀληθινὸς καὶ εὐφραντικὴ, κλημάτων δίκην ἐκ τῶν μαθημάτων τοὺς βότρυς ἱλαρῶς ἀπαιωροῦσα τῶν χαρισμάτων καταστάζοντας ἀγάπην, ὁ κύριος ἡμῶν. ...ἀγρία δὲ καὶ θανατηφόρος ὁ διάβολος, λύσαν καὶ ἰὸν καὶ ὀργὴν ἀποστάζων Meth.synp.5.5(p.59.3; M.18.105B); d. liturg., Did.9.2 cit. s. ποτήριον; e. blood of Christ as fruit of vine τὸν οἶνον, τὸ αἶμα τῆς ἄ. τῆς Δαβὶδ, ἐκχέας ἡμῶν ἐπὶ τὰς τετραμένας φυγὰς Clem.q.d.s.29(p.179.11; M.9.636A); id. paed.2.2(p.174.3; M.8.424B); ib.(p.176.2; 428C) cit. s. οἶνος; ἀμβροσιώδους τροφῆς τὸ ποτὶ ποτὶ τῆς ἄ. τῆς ἀληθινῆς A.Thom.A.36(p.154.2); ὥσπερ γὰρ ἡμεῖς τὸν μυστικόν τῆς ἄ. καρπὸν μετὰ τὸν ἀγιασμόν αἶμα δεσποτικὸν ὀνομάζομεν οὕτω τῆς ἀληθινῆς ἄ. τὸ αἶμα σταφυλῆς ὀνομασεν αἶμα Thdt. ehan.1(4.25); f. in Arrian argument εἰ ἄ., φασίν, ὁ σωτήρ, κλήματα δὲ ἡμεῖς, γεωργὸς δὲ ὁ πατήρ: τὰ δὲ κλήματα ὁμοφυῆ μὲν τῇ ἄ., ἡ δὲ ἄ. οὐχ ὁμοφυῆς τῷ γεωργῷ, ὁμοφυῆς μὲν ἡμῖν ὁ υἱός, καὶ μέρους ἡμεῖς αὐτοῦ, οὐχ ὁμοφυῆς δὲ ὁ υἱὸς τῷ πατρί, ἀλλὰ κατὰ πάντα ἀλλότριος. πρὸς οὗχ ἐροῦμεν οὐ τῆς θεότητος αὐτοῦ ἀλλὰ τῆς σαρκὸς ἐιρηκέναι ἡμᾶς κλήματα Didym.(†Bas.)Eun.4(1.291B; M.29.700A); φησιν [sc. one who denies the homoousion] ἄ. ἐαυτὸν ὀνομάζει...γεωργὸν δὲ τὸν πατέρα: ὥσπερ οὖν οὐ ταῦτον εἰς οὐσίαν ἄ. τε, φησὶ, καὶ γεωργός: τὸ μὲν γὰρ ξύλον, ὁ δὲ ἐστὶν ἄνθρωπος...οὕτως οὐχ ὁμοούσιος ὁ υἱὸς τῷ πατρί Cyr.Jo.10.2(4.860C); ἀναπεῖσαι βούλεται τοὺς ἀκροωμένους. ὅτι πᾶσης ἡμῖν καρποφορίας πνευματικῆς ἡ δύναμις παρ' αὐτοῦ...διὰ τοῦτο μὲν ρίζα ὥσπερ ἄ. ὁ Χριστός, κλήματα δὲ ἡμεῖς. εἰ δὲ γεωργὸν ὀνόμασε τὸν πατέρα...ἐπιδείξαι θελήσας, ὅτι καὶ ρίζα καὶ ἀρχὴ τῆς ἐν ἡμῖν καρποφορίας πνευματικῆς καὶ ζωῆς ἡ θεία γέγονε φύσις ib.(861E).

ἀμπελουργία, ἡ, *vine-dressing*, Gr.Nyss.hom.15 in Cant.(M.44.1105B); met., ref. Mt.20:1ff. τὴν θείαν ἐκείνην ἄ. Max.myst.proem. (M.91.661B).

ἀμπελῶν, ὁ, *vineyard*;

A. met.; 1. of Israel, Or.fr.48 in Lam.2:6(p.256.17; M.13.633C); Cyr.Os.30(3.55B); v. infra, B.5; 2. of Church ἐργάζεται τοῖνυν ὁ γνωστικός ἐν τῷ τοῦ κυρίου ἄ. ... θεῖος ὄντως ὑπάρχων τῶν εἰς πίστιν καταπεφυτευμένων γεωργός Clem.str.7.12(p.53.7; M.9.501B); φιλο-σοφία ἡ Ἑλληνική...διακρονομένη τὰς δολερὰς κατὰ τῆς ἀληθείας

ἐπιβουλὰς φραγμὸς οἰκείως εἴρηται... εἶναι τοῦ δ. *ib.* 1.20(p.64.2; M.8.817B); θεοῦ φτερεῖ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία καὶ δ. αὐτοῦ ἐκλεκτός;... οἱ τὴν αἰώνιον καρπούμενοι διὰ πίστεως βασιλείαν αὐτοῦ *Const. Appr. inscr.* (p.3.10); *ref. Cant.* 2:12, *Lc.* 2:24 τρυγόνος δὲ δίκην... τῆς αὐτοῦ καλλιφωσίας τὸν ἴδιον δ. πληρῶν, τοῦτέστιν ἡμᾶς τοὺς πιστεύσαντας εἰς αὐτὸν *Cyr. Lc.* 2:22(M.72.501A); τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τοῦ πνευματικοῦ δ. *Max. myst.* (M.91.661B); 3. of soul εκαστος ἡμῶν αὐτοῦ τε δ. καὶ ἐργατῆς *Clem. str.* 7.12(p.55.12; M.9.508A); v. *infra*, B.5; 4. of BMV δ. παρθενικὸς δ. *Hesych. H. serm.* 6(M.93.1469B).

B. exeg. OT; 1. *Cant.* 1:6; neglect of vineyard signifying loss of paradise, *Gr. Nyss. hom. 2 in Cant.* (M.44.797B); δ. ἐστιν ἡ ἀθανασία. ἡ ἀπάθεια, καὶ ἡ πρὸς τὸ θεῖον ὁμοίωσις, καὶ ἡ παντός κακοῦ ἀλοτρίωσις *ib.* (800C); οἱ ἐχθροὶ μετέστησαν αὐτὴν [sc. τὴν ψυχὴν] ἐκ τῆς τοῦ παραδείσου τρυφῆς, εἰς τὸ σπουδαίειν περὶ τὸν αὐτὸν δ., οὗ δὲ βότρυς γεωργεῖ τὴν πικρίαν [Dt.32:32] *ib.* (797D); αὕτη [sc. Church] ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τίθεται φυλάκισσα ἐν δ. τούτῳ τῆς πίστεως πολυβότρυι καρπῷ *Ph. Carp. Cant.* 14(M.40.48C); τηρεῖν ἐντελλόμενοι τὴν κατὰ τὸν νόμον λατρεῖαν αὕτη γὰρ δ. *Cyr. fr. Cant.* 1:5(M.69.1280B); ἡ γὰρ τοῦτο λέγει [sc. Church], ὅτι τὸν πρότερόν μου δ., ὃν πρὸ τῆς πίστεως ἐγεώργουν, τὸν πατρός μου παραδοθέντα, καταλέλοιπα ἀνεπιμέλητον... ὥστε παντελῶς τὰ πρότερα ἦθι διαφθάρῃ... ἡ δὲ τὸν ἐμὸν δ., τοῦτέστι τῆς ἐμῆς ψυχῆς τὴν ὠφέλειαν ἀδιεμένην, καὶ τὰ τῶν ἄλλων κέρδη τῶν οἰκείων κερδῶν προαιρουμένη *Thdt. Cant.* 1:6(2.41); 2. *Cant.* 2:15 δ. ὁ ἡμέτερος, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, καὶ τὴν τῶν βοτρυῶν φορὰν διὰ τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐναρέτου πολιτείας προοιμαίεται *Gr. Nyss. hom. 5 in Cant.* (M.44.881C); of heretics harming immature Christians, *Ph. Carp. Cant.* 66(M.40.73C); *Thdt. Cant.* 2:15(2.73); 3. *Cant.* 8:11; of Church, *Ph. Carp. Cant.* 242(149C); *Nilap. Proc. G. Cant.* 8:11(M.87.1748C); *Cyr. fr. Cant.* 8:11(M.69.1292D); 4. *Cant.* 7:12; of local churches, *Ph. Carp. Cant.* 212(133C); 5. *Is.* 1:8, referred both to Israel and to individual soul, *†Bas. Is.* 20,21(1.393Aff.; M.30.153Aff.); 6. *Is.* 3:14 δ. δὲ καλεῖ τὸν λαόν *Chrys. Is.* 3 *interp.* (6.42B); 7. *Is.* 5:1ff.; detailed exeg., *Eus. Is.* 5:1(M.24.116Dff.); *†Bas. Is.* 139ff. (1.476Bff.; M.30.345Aff.); *Chrys. Is.* 5:1 *interp.* (6.52B); *Cyr. Is.* 1:3(2.77Bff.); *Thdt. Is.* 5:1(2.197ff.); *Proc. G. Cant.* 5:1(M.87.1908Dff.).

C. exeg. NT; 1. *Mt.* 20:1ff.; *Or. comm. in Mt.* 15.28(p.435.10ff.; M.13.1337Aff.); *Chrys. hom.* 64.3 in *Mt.* (7.637Bff.); 2. *Mt.* 21:28; *Or. comm. in Mt.* 17.4(p.587.21ff.; 1484Aff.); Church as first son, *Const. Appr.* 5.16.9; *Chrys. hom.* 67.2 in *Mt.* (7.664C); 3. *Mt.* 21:33, *Lc.* 20:9; *Or. comm. in Mt.* 17.6(p.591.10ff.; 1488Aff.); *Eus. fr. Lc.* (M.24.588Cff.); *Chrys. hom.* 68.1 in *Mt.* (7.669Dff.); *Cyr. Lc.* 20:9(M.72.885Aff.); δ. α., τοῦτέστιν, ἡ νομικὴ γεωργία καὶ λατρεία *Anast. S. qu. et resp.* 139(M.89.792B); 4. *Lc.* 13:6; interpreted both as angel defending synagogue and as Son acting as advocate for souls of men, *Cyr. Lc.* 13:7(M.72.761Dff.).

ἀμπεχόνη, ἡ, shawl; possibly the tallith, praying shawl, worn by Scribes στολάς, εἴτ' οὖν δ. οἱ τοιοῦτοι ἀνέβαλλοντο *Epiph. haer.* 15.1(p.209.14; M.41.245A); by Pharisees, *ib.* 16.1(p.211.5; 249A); *id. anac.* 15(p.167.15; M.41.172B).

ἀμπέχω, med., put on, wear, of Christ τὴν τοῦ παθεῖν δεκτικὴν ἡμιπέσχοτο σάρκα *Cyr. Chr. un.* (5¹.766D).

ἀμπίσχω, v. ἀμφίσχω.

[*]ἀμπώτης, subject to ebb and flow of tide, tidal, *Epiph. haer.* 30.34(p.382.1; M.41.472C).

ἀμπωτίζω, suck back, *ref. crossing of Red Sea ἡ... φύσις τοῦ ὕδατος... τούτους ἀμπωτίσασα τοῦ πελάγους... τὰ τμήματα* *†Nil. perist.* 11.9(M.79.916C).

ἀμύγδαλος, ὁ, amygdalus, 'burster', 'breaker through', Phrygian name for God λέγουσι τὸν πατέρα τῶν ὄλων εἶναι δ., οὐχὶ δένδρον, φυτόν, ἀλλὰ εἶναι δ. ἐκείνον τὸν προόντα, ὅς... διήμυξε τοὺς κόλπους αὐτοῦ, καὶ ἐγέννησε τὸν... παῖδα... ἀμύξαι γὰρ ἐστὶν οἰονεῖ ῥῆξαι καὶ διατεμεῖν *Hipp. haer.* 5.9(p.97.24; M.16.3151C).

*ἀμυδρόνους, dull-witted, *Thdr. Stud. epp.* 2.1(M.99.1120A).

ἀμυδρός, obscure, indistinct; perh. as subst. ἀμυδρά, ἡ, *obscurus*, *Ast. Am. hom.* 9(M.40.301A) conj. for ἀμοιρά.

ἀμυδρώ, make indistinct, hence make feeble ὁ κύριος Χριστός... ἀμυδρώσας τῶν ἡδονῶν τὰς ἐπιβολὰς *Meth. Porph.* 1(p.503.11); *ib.* p.504.2).

ἀμύητος, I. uninitiated;

A. lit.; of non-Christians and catechumens, unbaptized; in gen., *Const. ap. Thdt. h. e.* 3.3(7.914); δ. γὰρ δ. οὐκ ἂν δύναιτο πατέρα καλεῖν τὸν θεόν *Chrys. hom.* 19.5 in *Mt.* (7.252C); τοὺς τὸν θεῖον τοῖς δ. ἐπὶ διαπρεβεύοντας λόγον *Cyr. Jo.* 11.8(4.969B); of non-Christian life εἰ... δὲ μετὰ τὴν μύησιν βίος συμβαίνει τῷ δ. βίῳ *Gr. Nyss. or. catech.* 40(p.160.17; M.45.101D); uninitiated into ἀμύητοι τῆς καθάρσεως [i.e. baptism] *ib.* 35(p.139.7; 92C); *†Bas. h. myst.* 46(p.389.18); with partic.

sense of *uninstructed* ὡς μὴ ράδιαν εἶναι τῷ περιτυχόντι τῶν δ. τὴν τῶν ἀγίων παραδόσεων εὐρεῖν *Clem. str.* 7.18(p.78.22; M.9.556C); οὐ χρὴ γὰρ τὰ μυστήρια ἀμύητοις τραγῶδειν, ἵνα μὴ Ἕλληνες μὲν ἀγνοοῦντες γελῶσι, κατηχούμενοι δὲ περιεργοὶ γινόμενοι σκανδαλίζονται *Ath. apol. sec.* 11.2(p.96.11; M.25.268A); *Bas. Spir.* 66(3.55B; M.32.189A); *Isid. Pel. epp.* 2.211(M.78.652A); *Cyr. Juln.* 7(6¹.247E); *Thdt. eran.* 1(4.24) of unbaptized as being excluded from eucharist *φιλανθρώπων* δὲ αἱ θύραι μὴ τις ἀπιστος εἰσέλθοι ἡ δ. *Const. Appr.* 2.57.21; *Chrys. hom.* 23.3 in *Mt.* (7.288C); and as excluded from prayer with baptized πιστὸς μετὰ κατηχουμένου μήτε κατ' οἶκον προσευχέσθαι οὐ γὰρ δίκαιον τὸν μεμνημένον μετὰ τοῦ δ. συμμολύνεσθαι *Const. Appr.* 8.34.11.

B. met.; 1. of those uninitiated into (i.e. who have no experience of) mystical contemplation ὅρα, ὅπως μηδεὶς τῶν δ. ἐπακούσῃ· τούτους δὲ φημι τοὺς ἐν τοῖς οὐδαῖν ἐνοσχλημένους, καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ὄντα ὑπερουσίους εἶναι φανταζομένους *Dion. Ar. myst.* 1.2(M.3.1000A); δ. φησὶ τοὺς μὲν τῶν μυστικῶν ἀμετόχους, τοῖς δὲ αἰσθητοῖς ἐπαιλουμένοις, καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ὄντα εἶναι φανταζομένους *Max. schol. myst.* 1.2(M.4.417B); 2. in gen., uninitiated into, without knowledge or understanding of ἀνδρὶ δ. θεοσεβείας *A. Jo.* 64(p.182.15); τοὺς δ. τὰς ἀγίας γραφάς *Hipp. haer.* 5.8(p.89.7; M.16.3139B); *Meth. symp.* 8.2(p.82.9; M.18.140C); *Eus. d. e. io proem.* (p.446.11; M.22.717B); *Bas. Sel. or.* 19.1(M.85.241B); 3. without experience of ἐγκρατῆς ἐν πᾶσι, γυναικὸς ἀμύητος *M. Sab.* 2.2(p.120.5); *Isid. Pel. epp.* 3.176(M.78.868B); τῆς ἀμαρτίας δ. *Thdt. qu.* 28 in *Gen.* (1.42); τοῦ πάθους γὰρ τὸ θεῖον δ. *id. Ps.* 109:4(1.1396); ὡς ἀνθρώπος [sc. Christ] πείραν τῶν ἡμετέρων ἔλαβε παθημάτων, μόνῃς τῆς ἀμαρτίας διαμείνας δ. *id. Heb.* 4:14(3.571).

II. which is not initiation; of pagan initiations τὰς δ. ὄντως μύησεις *Clem. prot.* 2(p.17.2; M.8.88A).

*ἀμύητος, I. without initiation, without instruction, of a monk δ. δὲ καὶ ἀμαθῶς... ἀποκείρεσθαι, ἐπικίνδυνον καὶ ὀλεθριώτατον, καὶ τῷ κειρομένῳ καὶ τῷ κείροντι *Thdr. Stud. epp.* 2.164(M.99.1521B); 2. s.v.l., without being taught, of one's own nature δ. ... γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ *Procl. CP or.* 4.3(M.65.716A).

ἀμύητος ([*]ἀμύθευτος), unspeakably great or many, untold; hence ineffable πνεύματος ἀγίου δόξα δ. *M. Thdt.* 1.21(p.74.19); λόγος *†Jo. D. Trin.* 5(M.95.16C) ∞ *Anast. Ant. fid.* (M.89.1404C ἀμύθευτος).

*ἀμυκτηρίστως, without being mocked, *Proc. G. fr. Cant.* 8:1(M.87.1769B).

ἀμυντήρ, ὁ, defender against; c. genit., *Epiph. haer.* 47.3(p.218.29; M.41.853D).

ἀμυντικός, I. avenging, revengeful, *Or. Cels.* 8.41(p.256.5; M.11.1577C); *Gr. Nyss. hom.* 15 in *Cant.* (M.44.1096A); *Cyr. Ps.* 44:5(M.69.1036A); 2. taking vengeance on οὐκ ἐστὶ τοῖς δαίμοσιν ἰσχύς δ. τῶν ἀνηκόων *†Just. qu. et resp.* 42(M.6.1288A).

ἀμυντικός, vindictively, *Or. Cels.* 8.42(p.256.20; M.11.1577D).

ἄμυρος, ? watery, *Orac. Sib.* 5.129, or perh. for ἀμυρδός.

ἀμύσακτος, I. clean; of animals, *Mac. Mgn. apocr.* 3.11(p.78.18);

2. undefiled, pure, of Church ἡ δ. κόρη *†Ath. proph.* 8(M.28.1072A).

*ἀμυσταγωγῆτος, uninitiated ἀπιστοὶ καὶ δ. *Cyr. Is.* 5.4(2.848D); δ. ... τῶν θείων γραφῶν *Gr. Agr. Eccl.* 4:4(M.98.932B); ἄλλους τοὺς ἀμύητους λέγει καὶ ἄλλους τοὺς ἀμύστους, ἦγουν δ. *Max. schol. myst.* 1.2(M.4.417C).

*ἀμυστος, uninitiated εἰ δὲ ὑπὲρ τούτους [sc. ἀμύητους] εἰσὶν αἱ θεαὶ μυσταγωγίαι, τί ἂν τις φαίη περὶ τῶν μᾶλλον δ., ὅσοι τὴν πάντων ὑπερκειμένην αἰτίαν καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς οὐδαῖν ἐσχάτων χαρακτηρίζουσιν, καὶ οὐδὲν αὐτὴν ὑπερέχειν φασὶ τῶν πλαττομένων αὐτοῖς ἀθέων καὶ πολυειδῶν μορφωμάτων; *Dion. Ar. myst.* 1.2(M.3.1000A); *Max. schol. myst.* 1.2(M.4.417C) cit. s. ἀμυσταγωγῆτος.

ἀμυχή, ἡ, skin-wound; of self-laceration as sign of mourning, *Olymp. fr. Jer.* 16:6(M.93.664C).

ἀμφαγαπάξ-ω, I. love; of God ἐὼν κτέαρ ~ων *Gr. Naz. carm.* 2.2(poem.)5:15(M.37.1522A); of man; for God, *†Apoll. met. Ps.* 17:2(M.33.1332A); *Gr. Naz. carm.* 1.2.1.287(544A); *ib.* 1.2.2.245(597A); 2. treat kindly, make welcome ~όμενοι πᾶσι τύποις φίλοις *ib.* 2.2(poem.)1:92(1458A).

*ἀμφαιματόω, f.l. for ἀφιματόω q.v., *Adam. dial.* 4.2(M.11.1808A; ἀφιματώσαι p.138.4).

*ἀμφαναδείκνυμι, display all round, *Orac. Sib.* 12.204.

*ἀμφήλιος, east, *Apoc. Paul.* 27(p.54).

ἀμφήριστος, I. evenly matched; of comparable value, ref. eternal life and earthly life μὴ γὰρ δ. ἐστὶ τὰ πράγματα; *Chrys. hom.* 7.4 in *Ac.* (9.62D); matched with τὸ μὲν σχῆμα τῶν ἱματίων οὐκ ἐστὶν ἀγίων ὀβολοῦ, τὸ δὲ βρῶμα δ. τῶν ἱματίων *Pail. h. Laus.* 68(p.164.16; M.34.1219C); 2. connected with strife, of dispute, ref. Num. 20:13 δ. ὕδωρ *†Apoll. met. Ps.* 105:32(M.33.1473C).

ἀμφιάζω, *clothe, put on*, met. ἡ ψυχῇ, ἐὰν μὴ...ἀμφιασθῇ ἐκ τῆς θεότητος ἀρρηκτα ἀμφία οὐρανίου κάλλους Mac.Aeg.hom.1.11(M.34.461A); ὁ δὲ θεός...ἡμᾶς...τῇ αὐτοῦ δόξῃ ἄ. Chrys.hom.10.5 in Col. (11.404B); περιβαλὼν τὴν στολὴν τῶν ἀρετῶν...δι' ἧς ἡ προσγνωμένη σοι ἐξ ἁμαρτίας ἀμφιασθήσεται γύνωσις Andr.Caes.Aproc.9(M.106.249D); of Inc. ἐάντων ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ φυράματος ὅσα ἀμφιάσας Epiph.haer.42.12(p.156.11; M.41.773D); Cyr.ep.46.1(p.158.21; 5².142A); Abr.Eph.annunt.1(p.442.11).

***ἀμφιανεδύομαι**, *rise up from, emerge from* ἡ παρθενεία...μετὰ σοῦ ἐβαπτίσθη, μετὰ σοῦ τοῦ βαπτίσματος ἀμφιανεδύθη M.Ner.et Ach.8(p.7.3).

ἀμφιάσις, ἡ, 1. *that which clothes, garment*, Or.enarr.in Job 22:6 (M.17.81D); Chrys.Thdr.1.17(1.28D); of priests, C.Nic.(787)ean.16; met., of BMV τῆς ἐμῆς γυνόντης ἡ ἄ. Ephr.3.525D; ὁ κόσμος βέλτιον σχῆμα λαβὼν καὶ ἄ. Mac.Mgn.apocr.4.30(p.220.27); Cyr.fr.Mt.7:15(M.72.388A); 2. *act of clothing, covering* χρήματα καὶ ἱμάτια εἰς διατροφήν καὶ ἄ. σου ἴ. Jo.D.B.J.18(M.96.1024A); of altar ἡ ἐκπλοῖς καὶ ἡ ἄ. Euchol.(p.501).

ἀμφιάσμα, τό, *garment*, met. τὰ περικείμενα τῇ ἱερᾷ ταύτῃ τελετῇ συμβολικῶς ἄ. τῶν αἰνυμάτων ἀνακαλύψας τηλαυγῶς ἡμῖν ἀνάδειξον Lit.Jac.(p.196.6).

***ἀμφιαστικός**, *suitable for binding* books, Thdr.Stud.poem.1.60 (M.99.1740D).

ἀμφιβάλλ-ω, 1. *doubt*, pres. ptepl. med., *doubtful, not certainly genuine* τὰς καθολικὰς ἀνάκαθεν ἡ ἐκκλησία ~ομένης ἔχει Cosm.Ind.10p.7(M.88.372D); 2. *disagree with* ἐδόκουν ἄ. τῷ Ματθαίῳ Chrys.hom.28.2 in Mt.(7.335E); *dispute, quarrel* ἀγγέλων μὲν ἐστὶ τὸ μὴδὲ ὧς μάχεσθαι...ἀνθρώπων δὲ τὸ ἄ. Leont.N.v.Jo.Elect.15(p.30.17).

[*]**ἀμφιβαιτεῖω**, v. ἀμβιτεῖω.

***ἀμφιβαστήρ**, ὁ, *defender, guardian*, Synes.hymn.3.285(p.15; M.66.1598).

***ἀμφιβίβω**, *in the manner of an amphibian*, Dion.Ar.d.n.4.2(M.3.696C).

ἀμφιβολεύς, ὁ, *fisherman*, Eus.theoph.fr.6(p.19*.32; M.24.628B).

ἀμφιβολή, ἡ, *dispute, quarrel*, A.Petr.et Paul.28(p.191.6, v.v. II. ἀμφιβολίας, ἀντιβολάς, ἀντιβολίας).

ἀμφιβολία, ἡ, *ambiguity; doubt; dispute, quarrel*, Leont.N.v.Jo.Elect.6(p.13.1).

***ἀμφιβολογία**, ἡ, f.l. for foreg., *doubt*, Epiph.anc.35(M.43.81A; ἀμφιβολία p.45.14).

ἀμφιγενής, of *double generation*; of Christ, Anast.S.hex.12(M.89.1053B).

ἀμφιγηθέω, *rejoice in*, Gr.Naz.carm.1.2.9.39(M.37.670A).

ἀμφιγλωσσος, *skilled in both languages*, Synes.provid.2.3(p.120.21; M.66.1269B).

[*]**ἀμφιγύης**, *lame in both feet*; of Hephaestus, Clem.prot.7(p.58.6; M.8.185A); Eudoc.Cypr.2.332(M.85.857C).

ἀμφιδέσιος, 1. *admitting both conditions* τῶν γὰρ ἀστέρων οἱ μὲν ἀεικίνητοι...οἱ δὲ ἰστάμενοι...οὗτος δὲ [sc. star of nativity] ἄ. φαίνεται, κινούμενος καὶ ἰστάμενος †Caes.Naz.dial.107(M.38.973); 2. *having every advantage, convenient* ἐν καθαρᾷ τε καὶ ἄ. καταγωγῇ Bas.Sel.v.Thecl.2.10(M.85.581A); 3. neut. as subst., *intermediate position* οὐ γὰρ ἔχει τὸ ἀγέννητον τοῦ πατρὸς ὁ λόγος, οὐτε τὸ γεννητικόν...οὐδὲ τὸ ἄ. τῆς καθέδρας Anast.S.hod.17(M.89.264B).

ἀμφιένυ-μι, *put round or on, clothe in or with*, met., of Inc. βασιτάσαντος αὐτὸν [sc. ἀνθρώπων] τοῦ κυρίου καὶ ἀμφιεσαμένου Meth.syntr.3.6(p.33.5; M.18.69B); θνητοῦ δίκην ἀνθρώπων ~μενος Eus.d.e.4.10(p.169.2; M.22.281A); ὁ ἐκ γῆς πάλαι τὸν Ἀδὰμ πλαστουργήσας, τὸ οἰκεῖον δημιουργήματα ~ται Abr.Eph.annunt.3(p.444.19).

***ἀμφίημι**, f.l. for ἀφίημι, Bars.resp.(M.88.1816B).

ἀμφιθαλής, 1. *having two parents* τρόπον τινὰ καὶ ἄ. ὄντος Χριστοῦ. γέγονε γὰρ αὐτῷ μήτηρ μὲν ἐπὶ γῆς...ἦν δὲ καὶ ἐστὶν ἐν οὐρανῷ πατήρ Cyr.glaph.Gen.2(1.61A); 2. *flourishing, fruitful*; of marriage, Clem.str.2.23(p.190.18; M.8.1089B).

***ἀμφιθέαμα**, τό, *amphitheatre*, M.Tar.10.

***ἀμφίθεμα**, τό, *garment*, Cosm.Mel.schol.62(M.38.482) in Gr.Naz.carm.2.2(poem).5.208.

ἀμφίθερος, 1. *spread everywhere* κακίη δὲ ἄ. Gr.Naz.carm.2.1.51.31(M.37.1396A); 2. *put on, added*, hence *artificial, false* σκηνὴν ἄ. εἶδαι λαμπομένην ἰδ.1.2.29.298(906A); of Adam γυνὴν ὅπως τε καὶ εἶδους ἄ. ἰδ.1.1.8.104(454A); 3. *of double disposition, double-dealing*, ἰδ.2.1.13.82(1234A); ἰδ.1.2.31.24(912A).

***ἀμφιθρόνος**, *about the throne* of God, Gr.Naz.carm.1.1.4.88(M.37.422A).

ἀμφιθυρον, τό, *curtain for doorway, veil*; 1. in private houses, Chrys.hom.83.4 in Mt.(7.796A,B); 2. in Temple; veil, id.hom.20.3

in 2Cor(10.581B); 3. in church, withdrawn from before altar at consecration of eucharist στὰν ἔδης ἀνελκόμενα τὰ ἄ. id.hom.3.5 in Eph.(11.23D); ἄ. ... κεκοσμημένον χρυσίῳ Chosroes ap.Evagr.h.e.6.21(p.238.4; M.86.2877A); εἰς τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας ἄ. χρυσᾷ διάφορα Chron.Pasch.p.294(M.92.737B).

***ἀμφικάκως**, *evilly on either side*, of Devil ὅπερ ἐπὶ τοῦ Ἰωβ καὶ τοῦ θεοῦ ἄ. ποιεῖ †Caes.Naz.dial.123(M.38.1017).

***ἀμφικάλλης**, *doubly glorious*, Thdr.Stud.ep.2.198(M.99.1597D).

***ἀμφικατέργω**, *shut in all round, hem in*, Orac.Sib.2.295.

***ἀμφικέλευθος**, *having two ascents* ἀμβων Paul.Sil.ambo.209(M.86.2259B).

ἀμφικέφαλος, *having two places for the head*, v. ἀμφικνέφαλος.

ἀμφικλινής, *leaning in both directions, wavering*, Proc.G.Gen.3:22(M.87.225C).

[*]**ἀμφικνέφαλος**, *with cushions at both ends*, Synes.ep.3 (v.l. ἀμφικέφαλος M.66.1324C).

ἀμφικνέφης, *wrapped in darkness, wholly dark*, Synes.insomn.9(p.161.12,17; M.66.1296D,1297B); ἰδ.10(p.163.7; 1297D).

***ἀμφικοχλος**, ὁ, a kind of sea shell ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν [sc. ἀμεθύστων] ἐστὶν ὑακίνθω καθαρῷ παραπλησίος· ὁ δὲ ἀμφικόχλω Epiph.gem.9(M.43.300C).

ἀμφικρίτρινος, 1. *with a precipice on each side, precipitous* τῆς ἀληθείας ὁδός, ἀτραπός, ἄ. Amph.Seleuc.201(M.37.1590A); Chrys.hom.9.4 in 1Thess.(11.492D); Marc.Er.opusc.2.181(M.65.957C); 2. met., of a question, *presenting a dilemma*, Gr.Naz.or.29.9(p.85.8; M.36.85A); neut. as subst., *dilemma* τὸ ἄ. τοῦτο...τῆς ἀποκρίσεως Gr.Nyss.Eum.12(1 p.346.6; M.45.1065C); Max.carit.2.29(M.90.993A).

ἀμφικυρτός, *bent, hump-backed* οὐ γὰρ ἄ. ... γέροντα...ἀλλ' ὄρθιον Eust.engast.6(p.23.22; M.18.624B).

***ἀμφικλεκτός**, *argue, cat.* Ac.2:22(p.42.19).

***ἀμφιμανής**, *wildly foolish, utterly crazy*, Pall.v.Chrys.4(p.25.13, v.l. Ἀμφιμανίστης; M.47.16).

ἀμφιον, τό, 1. *garment*; met., of soul, Mac.Aeg.hom.1.11(M.34.461A) cit. s. ἀμφιάζω; ref. 1Cor.15:53 ἄ. δὲ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἀθάρατον καὶ ἀθανάσιος ἐμπνητικὸν γέγονεν ἡμῖν ὁ Χριστός Cyr.Nest.4.6(p.88.32; 6¹.115C); of BMV ἀβθαρίσας τ' ἄ. ἐστολομένη †Gr.Naz.Chr.pat.2572(M.38.336A); 2. *covering, cloth*; for altar, Euchol.(p.501).

ἀμφιπαγής, *firm all round, firmly fixed*, Nonn.par.Jo.11:38(M.43.845A); ἰδ.19:3(897B).

***ἀμφιπερικραδῶς**, *quiver all round*, Gr.Naz.carm.1.2.29.230(M.37.901A).

***ἀμφιπεριπλάζ-ω**, *make to wander all around*, of stone carved into form of serpents' coils ἰδοὺς καλὴν ὀφιώδεα σύρματα πέτρην ~ουσιν Paul.Sil.ambo.268(M.86.2261B).

ἀμφιπεριστέφω, 1. *put round as a crown, crown*, †Apoll.met.Ps.8:6(M.33.1321A); 2. *stand round as a crown, surround* κίονας...ἡμῶν κύκλον ἀμφιπεριστέφαντας Paul.Sil.ambo.134(M.86.2257A).

ἀμφιπεριτρέζω, *twister all round*, Gr.Naz.carm.2.2(poem).4.10(M.37.1506A).

ἀμφιπληγής, *beaten on both sides*; of an isthmus, Paul.Sil.ambo.252(M.86.2261A).

ἀμφιπολεῖω, *serve as an attendant, care for*; met., *attend on, surround*, †Apoll.met.Ps.45:2(M.33.1376); ἰδ.48:6(1380B); *enter upon* eternal life, Nonn.par.Jo.17:2(M.43.884B).

ἀμφιπρόσωπος, *double-faced*; hence 1. *deceitful*, Orac.Sib.2.263; 2. *having two senses* (literal and mystical), Gr.Naz.carm.2.2(poem.) 7.135(M.37.1561A).

[*]**ἀμφιρρεπής**, = ἀμφιρρεπής, *inclining both ways*, Gr.Naz.carm.1.1.9.86(M.37.463A).

***ἀμφιρροῖω**, *perform sacrifice at* θείην ἄ. θύος κλισίην †Apoll.met.Ps.26:6(M.33.1345C).

***ἀμφισθητήτως**, *argumentatively*, Chrys.ap.cat.Mt.9:9(p.67.23) for ἀμφισθητῶν id.hom.30.1 in Mt.(7.348A).

***ἀμφισκάπτω**, *dig round, dig up*, †Apoll.met.Ps.79:17(M.33.1432D).

ἀμφίσκ-ω, = ἀμπίσκω, ἀμπέχω, med., *put on, wear*, Cels.ap.Or.Cels.6.15(p.85.21; M.11.1312D); met. τῆς τῷ ἰδίῳ λόγῳ ἀπολοῦ ὕλης, ποιήσας ~ομένης Or.Cels.3.41(p.237.13, v.l. ἀμπίσκομένης; M.11.973A).

***ἀμφιτάλαντος**, 1. *weighing evenly on both sides*; met. of man, *wavering in the balance* θῆκε μιν [sc. ὁ θεός] ἄ. ὅπη ρέψει δοκεῖων Gr.Naz.carm.1.1.8.103(M.37.454A); ἐγὼ βροτός, ἄ., μεσσηγὼ ζωῆς τε καὶ ἀργαλέου θανάτου ἰδ.1.2.9.69(672A); of a road, *sheer on both sides*, id.ep.4(M.37.25C); neut. as subst., *equal balance* τὸ ἄ. Πύρρωνος καὶ τὰς ἐφέσεις ἡ ἀντιθέσεις αὐτοῦ Anon.ep.(J. A. Cramer,

Anecdota Graeca, Oxford 1836, 3 p.169.4); **2.** of equal weight, equivalent ὅσα τ' ἀρίστοις ἔσονται ὑστατίοισιν ἐν ἡμοσιν ἀμφιτάλαντα Gr. Naz.carm.2.1.13.172(M.37.1241A, v.l. ἀντιτάλαντα).

ἀμφιφαής, gleaming on every side, shining all round, Synes. insomni.9(p.162.18; M.66.1297C); *ib.* 10(p.163.7; 1297D).

***ἀμφιφωτός**, shining all round, Anast.S.hex.12(M.89.1076C).

***ἀμφιχολόμαι**, be angry about, Gr.Naz.carm.2.2(poem.)3.59(M.37.1484A).

***ἀμφίχροος**, of two colours, Gr.Naz.carm.1.2.29.38(M.37.887A).

***ἀμφορ-άω**, look to, have regard to οὐ γὰρ πρὸς τοῦ θεοῦ δόξαν ~ ᾧ †Cyr.coll.VT(6⁴.77A; M.77.1289D).

ἀμφοτερί-ω, be in both ways, hence have a double meaning ~ ὁ νόμος Hom.Clem.3.25.

***ἀμφοτεροδεξιότης**, ἡ, excellence of both kinds, Thdr.Stud.epp. 2.29(M.99.1197D).

***ἀμφοτεροφθαλμος**, having two eyes, Cyr.S.v.Sab.47(p.138.2).

***ἀμφύπαρκτος**, coexistent, Anast.S.hod.2(M.89.69C) ~ †Ath.def.5 (M.28.544D αὐθόπαρκτος) cit. s. ἐνωσις.

***ἀμφύπαρκτος**, by coexistence ᾧ συντρέχει ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα Anast.S.hod.2(M.89.69D).

ἀμώμητος, **1.** undefiled, immaculate; of Christ χρωτὸς ᾧ. Nonn. par.Jo.19:36(M.43.905B); of BMV, A.(Pass.)Andr.5(p.12.15); τὰ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καθαρὰ καὶ ᾧ. αἵματα Jo.D.f.o.4.13(M.94.1140C); of earth before Fall, A.(Pass.)Andr.5(p.11.26); in gen. τὸ τῆς εὐαγγελίας καὶ ᾧ. ἡμῶν θρησκείας σεβάσμιον Isid.Pel.epp.4.144 (M.78.1225B); διὰ τῆς ᾧ. μυσταγωγίας Cyr.Is.3.1(2.358C); of Aaron as high priest in contrast to Christ οὐδὲ γὰρ ἦν ᾧ. παντελῶς id. Jon.1 (3.366C); ἡ τῆς ἐκκλησίας ἀποστολικῆ καὶ ᾧ. πίστις Gel.Cyz.h.e.2.24.30 (M.85.1305A); **2.** not blamed οὐ δὲ καὶ ταύτας αὐτὰς τὰς μυσταγωγίας οὐκ ᾧ. ἀφέντες εὐρίσκοιτο Cyr.Lc.11:52(M.72.724A).

ἀμωμήτως, blamelessly, rightly, A.Thom.A 146(p.254.6); Cyr.Is. 4.1(2.573D); †Meth.Sym.et Ann.3(M.18.353B).

ἄμωμος, unblemished, faultless; **1.** in gen. ᾧ. συνειδήσει IClem. 1.3; ἐν ᾧ. χαρᾷ χαίρειν Ign.Eph.proem.; ὁ δὲ μηδὲ μὴ ἀμαρτάνων, οὐτος ἂν εἴη ᾧ. Or.sel.in Ps.118:1(M.12.1588B); ὅπως...τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου ἱερουργίας ᾧ. ἐκτελεῖ Const.App.8.16.5; ᾧ. γὰρ ἐστίν, ὁ μνηστὴς τῶν ἀγαθῶν ἐλλειπής, ὁ ἀπὸ πάσης κακίας ἀπαίστως τὸν βίον αὐτοῦ διεξάγων Chrys.fr.Job 1:1(M.64.512C); ᾧ. δὲ ἐστίν ὁ παντὸς ἄγους καὶ μύσους καὶ ῥύπου ἀππλάγμενος, καὶ κηλίδος ἀπάσης ἐκτός καὶ ἀνομίας καὶ ἀμαρτίας †Chrys.hom.1 in Ps.118 proem.(5.685A); Dion.Ar.e.h.3.3.7(M.3.436B); ref. qualification for bishop's office εἰ ᾧ. ἐστὶ περὶ τὰς βιωτικὰς χρείας Const.App.2.3.1; of earth before Fall, A.(Pass.)Andr.5(p.11.15); of Devil before his fall, Or.princ. 3.1.12(p.216.9; M.11.272A); **2.** of God, IClem.36.2; Dion.Ar.e.h.2.2.5 (M.3.396A); **3.** of Christ σταυρωθείς ᾧ. ὑπὲρ τῶν κολάσεως ἀξίων Const.App.2.25.9; as lamb without blemish, Cyr.II.catech.19.3; Const.App.7.47.3; τὰς ἁγίας καὶ ᾧ. αὐτῶν χερσὶν Lit.ap.Const.App. 8.12.36; **4.** of Church, Or.Jo.6.42(25; p.151.25; M.14.273B); Meth. symp.11.2(p.136.6; M.18.212D); τῷ λαῷ τῆς ᾧ. ἐκκλησίας Const.App. 2.20.4; **5.** of BMV, A.(Pass.)Andr.5(p.11.17); her soul, Jo.D.hom.9. 10(M.96.736C); **6.** masc. as subst.; name given to Ps. 118 (μακάριοι ᾧ.), Cyr.S.v.Cyriac.8(p.227.6); Const.Stud.12(M.99.1709A); cf. †Chrys. hom.1 in Ps.118 proem.(5.685A).

ἀμωμότης, ἡ, blamelessness οὐ διὰ τὴν ᾧ. μακάριος ἄνθρωπος ὀνομάζεται, ἀλλὰ διὰ τὴν γνῶσιν τὴν τοῦ θεοῦ, ἣν μέλλει κτᾶσθαι διὰ τῆς ᾧ. Or.sel.in Ps.118:1(M.12.1588C); τοῦ προβάτου τὴν ᾧ. καὶ τελειώ- τητα ἐπενδυσάμενος ἔση πρόβατον θεοῦ †Chrys.pasch.5.1(8.262D).

***ἀμώμως**, blamelessly, Ign.Rom.(Inscr.); Ephr.3.3D; Lit.Jac. (NBP 10² p.38).

***ἄμων**, ὁ, protuberance in the body, Melet.nat.hom.28-29(M.64.1260C).

***ἀναβάλλω**, draw up water, prob. for ἀναβιβάζω, Apophth.Mac. Aeg.1.30(M.34.253A).

ἀναβαθμός, ὁ, flight of steps; **1.** met. (plur.), of steps in argument, Chrys.hom.1.2 in Heb.(12.8B); as title of Ebionite work, Epiph. haer.30.16(p.354.12; M.41.432D); **2.** of Son as ladder to Father, Or.Jo.19.6(1; p.305.17; M.14.536C); **3.** exeg. Pss.119ff. (ὡδὴ τῶν ᾧ.), Chrys.exp.in Ps.119:1(5.328E); Thdt.Ps.119:1(1.1481); ὅπερ ἐρμηνεύεται ἐξομολόγησις τῶν ἐρχομένων ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν, ἀνέναι εἰς τὴν τοῦ κυρίου πίστιν Hesych.H.Ps.lit.119.1(M.27.1219B); cf. †Hipp. fr.12 in Pss.(p.142.15; M.10.717D); **4.** (plur.) gradual psalms; the 18th cathisma, Lit.Praesant.(Brightman p.345.18); cf. N. Nilles, *Kalendarium Manuale*, Innsbruck, 1896, 1 p.lv; also gradual antiphons; poet. compositions on gradual psalms, divided into 3 or 4 antiphons in the eight modes, sung at festal matins after psalmody, *Hymn.(AGC p.53)*.

***ἀναβαθρεύω**, prob. error for ἀναβοθρεύω q.v., Cyr.Lc.9:46(M. 72.660C).

ἀναβαίν-ω, **I.** ascend, rise;

A. lit.; **1.** of Christ; **a.** ref. Ascension Ἰησοῦς...ἀνέβη εἰς οὐρανούς Barn.15.9; Just.dial.36.5(M.6.553D); ~ ὡς ἄνθρωπος Ath.Ar.3.48 (M.26.425B); Ἰησοῦς ἀναβὰς ἀφῆκε χάρισμα ἐπὶ τοὺς μαθητὰς †Chrys.ascens.2(3.780E); exeg. Jo.6:62 οὐ γὰρ ὑπὸ σκηνῆς μόνον, ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν ἀναβήσονται τὸν οὐρανόν...ἀλλ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ἡ θεὰ στήσεται. εἰ γὰρ μὴ δύναται ζωοποιεῖν...πῶς δὲ εἰς οὐρανὸν ἀναβήσεται; Cyr.Jo.4.3(4.375B,C); ἐπήρθη μὲν...ὡς ἄνθρωπος ἀνέβη δὲ ὡς θεός Diad.ascens.3(M.65.1144D); *ib.* 4(1145A); **b.** ref. ascending the Cross σωτήρα...τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀναβάντα Ath.gent.1(M.25. 5A); id. inc.29.2(M.25.145B); Dor.docl.22.5(M.88.1828B); ὁ αὐτὸς βρο- τός, οὐθ' ἑτέρας ἀποκριθείσης φύσεως τὸν σταυρὸν ~ ὄντος †Caes. Naz.dial.133(M.38.1036); **c.** ref. Transfiguration τοῖς δὲ δυναμένοις ἀκολουθεῖσαι αὐτῷ ἐπὶ τὸ ὕψλόν ~ ὄντι τῆς αὐτοῦ μεταμορφώσεως ὁρος Max.cap.theol.2.13(M.90.1129D); **2.** from waters of baptism (with some met. connotation) ἀνάγκη...εἶχον δ' ὕδατος ἀνα- βῆναι, ἵνα ζωοποιηθῶσιν Herm.sim.9.16.2; εἰς τὸ ὕδωρ οὖν κατα- βαίνουσι νεκροί, καὶ ~ οὖσι ζῶντες id.9.16.4,6; Barn.11.11 cit. s. ἀμαρτία.

B. met.; **1.** in gen. ~ ὡ τῷ λόγῳ ἐπὶ τὰ ἀνώτερα Or.hom.18.2 in Jer.(p.152.9; M.13.465A); of ascending line of argument, Meth. res.1.49(p.303.16; M.18.280A); of blasphemies, id.1.57(p.318.10); of injury ascending from man to God, †Bas.15.267(1.583B; M.30. 589A); towards spiritual sense of scripture, Cyr.glaph.Ex.2(1.270A); **2.** Trin. ὁ τῆς ἁγίας τριάδος ἀριθμὸς εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ~ εἰ θεότητα Cyr.Jo.1.5(4.461); **3.** of ascension from creaturely sphere to divine φησολογία, μάλλον δὲ ἐποπτεία...~ οὖσα ἐπὶ τὸ θεολογικὸν εἶδος Clem.str.4.1(p.249.13; M.8.1216C); ~ ὄντας ἀπὸ τῶν ὁρατῶν ἐπὶ τὰ νοητά Or.Cels.3.47(p.244.4; M.11.981C); *ib.* 6.4(p.73.23; 1293A); ref. Rom.1:20 οὐκ ἴστανται γὰρ ἀναβάντες ἀπὸ τῶν τοῦ κόσμου κτισμάτων ἐν τοῖς ἀοράτοις τοῦ θεοῦ ἀλλὰ γὰρ ἱκανὸς ἐκείνους ἐγγυ- μασάμενοι καὶ συνιέντες αὐτὰ ~ οὖσιν ἐπὶ τὴν αἰδιὸν δύναμιν τοῦ θεοῦ id.7.46(p.198.17ff.; 1489B); ἐξ ἀμυδρῶν εἰκόνων ἐπὶ τὸ πάντων αἰτίαν ἀναβάντας Dion.Ar.d.n.5.7(M.3.821B); **4.** from Son to Father ~ ἐν ἀπὸ τῆς γνῶσεως τοῦ υἱοῦ ἐπὶ τὴν γνῶσιν τοῦ πατρὸς Or.Jo.19.6(1; p.305.3; M.14.536B); ὁ θεωρῶν τὴν σοφίαν...~ εἰ ἀπὸ τοῦ ἐνγνώσκου τὴν σοφίαν ἐπὶ τὸν πατέρα αὐτῆς id.(p.305.11; 536B); **5.** of prayer rising to God λυπηρὸν ἀνδρὸς ἡ ἐντενυξ οὐκ ἔχει δύναμιν τοῦ ἀνα- βῆναι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ. διατί, φημί, οὐκ ~ εἰ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἡ ἐντενυξ τοῦ λυπομένου; ὅτι, φησὶν, ἡ λύπη μετὰ τῆς ἐντενυξ οὐκ ἀφίησι τὴν ἐντενυξ ἀναβῆναι καθαρὰν ἐπὶ τὸ θυσιαστή- ριον Herm.manu.10.3.2,3; id.15.3.9,6; **6.** of spiritual ascent of man; **a.** in gen. καθαρὸς εἰς οὐρανὸν ἀναβῆναι δεῖ Clem.prot.10 (p.72.9; M.8.213B); Or.hom.8.9 in Jer.(p.63.9; M.13.348A); Meth. symp.9.5(p.120.24; M.18.189B); Ath.gent.34(M.25.68C); Gr.Nyss. hom.8 in Cant.(M.44.944B); Jo.Clim.scal.3(M.88.1160B); **b.** through virtue δικαιοσύνης...τὸ σῆμα, δι' οὗ πρὸς τὸν θεὸν ~ ετε Clem.prot. 12(p.85.11; M.8.241C); ἐπὶ τὴν ἀψίδα τοῦ οὐρανοῦ διὰ τὴν ἀρετὴν ~ ὄντων Or.Cels.5.2(p.3.20; M.11.1184C); id.5.53(p.57.12; 1264C); through participation in divine likeness, Diem.(†Bas.)Eum.5(1. 301E; M.29.724C); and γνῶσις, Gr.Nyss.hom.8 in Cant.(M.44.944B); **c.** ref. Moses' ascent of Sinai as type of spiritual ascent, Or.hom. 18.2 in Jer.(p.152.20f.; M.13.465B); **d.** constant progress τὸ πέρασ τοῦ εὐρεῖν θεόν, ἀρχὴ πρὸς τὴν τῶν ὑψηλότερων εὐρεσιν τοῖς ~ οὖσι γίνεται Gr.Nyss.hom.8 in Cant.(M.44.941C); διὰ προκοπῆς ~ ὄντας id.7(928A); **7.** angelic ascent οἱ θεοὶ νόες...ἐπὶ τὴν ἀγνωστον ~ οὖσι τὸν ὑπὲρ νοῦν ἱδρυμένον συναφὴν Dion.Ar.d.n.11.2(M.3.949C); **8.** iron., of heretics ἀφέντες τὸ εἶναι κατὰ φύσιν, ὅπερ ἐοικέν, ἐπὶ τὴν θείαν...οὐσίαν ἀναβησόμεθα; Cyr.Jo.1.9(4.74E); **9.** ascending from lit. to myst. sense of scripture ἀπὸ τῶν ρητῶν ~ ειν καὶ νοητῶν νοεῖν τὰ παρατιθέμενα ἐν τούτοις τῆς ψυχῆς βρώματα Or.Jo. 32.4(p.431.21; M.14.749B); id.Cels.3.33(p.229.30; M.11.961C); τὸ τῆς ἱστορίας φεύγοντες πάχος, εἰς τροπολογίας ~ οὖσιν Cyr.Ps.35:6(M.69. 917B).

II. other senses;

A. transcend, surpass; **1.** of God and Christ ὁ θεός...τὴν ἀνθρώπου φύσιν...ἀναβήσεται, γεννῶν ἀμερίστως Cyr.thes.6(5¹.43D); *ib.* (44A); τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ...τὴν τῶν κτισμάτων ~ οντα φύσιν id.Jo.1.7(4.60A); id.5.5(527D); τὸ προφητικὸν ~ εἰ [sc. Χριστός] μέτρον κατ.Λc.4:33(p.39. 8) for ἐκβ- Cyr.Lc.4:31ff.(M.72.545D); **2.** in Arian controversy, argu- ment for inferiority of Son τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐνεργείας ἀναβεβηκέναι Eun.ap.Gr.Nyss.Eum.1(1 p.68.19; M.45.297B); refuted τίνες δὲ κά- κειναι αὐ αἱ ἐνέργειαι αἱ τὰς ἐνεργείας ~ οὖσαι; οὕτε γὰρ τὴν ἀνάβασιν ἦν ~ ειν, καθὼς φησιν αὐτός, ἡ ἐνέργεια τὴν ἐνέργειαν, ὅ τι ποτὲ νοεῖ

διεσάφηνεν *ib.* (p.116.26f.; 352B); 3. non-theol. ἀναβῆς τὰ λεκτά, ...ὑπερβῆς τὰ ἀπαγγελλόμενα *Or.exc.in Ps.80:2* (M.17.149B); πάση παρθένω ἐξέστι γαμεισθαι...ἀλλ' ἀναβαῖσα τὴν ἐξουσίαν καὶ βουλομένη καθαρά εἶναι...παρθενεὺς *Or.ap.cat.I Cor.6:14* (p.109.22), conj. ἀναβ(ίβα)σα *id.comm.in I Cor.6:12* (JTS 9 p.370); 4. perf. ptcl., transcendent, excellent, of angels τῶν ἀγγέλων αἱ ἀναβεβηκυῖαι δυνάμεις...ἀγγέλων...ἀναβεβηκότων κατὰ τὴν γνῶσιν, ὅσον καὶ κατὰ φύσιν *Tit.Bost.Man.1.21* (M.18.1096C); *Max.schol.c.h.4.3* (M.4.56D); of priesthood, *Ign.Smyrn.9*; of bodies opp. inanimate things, *Tit.Bost.Man.1.21* (M.18.1096D); exeg. *I Cor.12:15f.* οὐ ποιεῖ τὸν πόδα τῷ ὀφθαλμῷ διαλεγόμενον, ἀλλὰ τῇ ὀλίγον ἀναβεβηκυῖα χειρὶ...ἐπειδὴ γὰρ οὐ τοῖς σφόδρα ὑπερέχουσιν, ἀλλὰ τοῖς ὀλίγον ἀναβεβηκόσι φθονεῖν ἐιώθαμεν *Chrys.hom.30.2 in I Cor.* (10.272A).

B. enter into one's mind or heart, of sins οὐκ ~ει αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν *δτι ἔπραξεν πονηρά Herm.sim.6.3.5*; *id.mand.4.2.2*; of repentance, *id.viv.3.7.2*; of good things, *id.mand.6.2.8*; *Clem.ed.65* (p.155.12; M.9.728D); of S. Peter's confession of faith *ἐπὶ τῆς καρδίας ἀνέβη Hom.Clem.17.18*; *Ath.ep. Aeg.Lib.10* (M.25.560B); *Gr.Nyss.hom.8 in Cant.* (M.44.941C).

C. arise, spring up ἄνθος ἀνέβη ἀπὸ τῆς ρίζης Ἰησοῦ, οὗτος ὁ Χριστὸς *Just.zapol.32.13* (M.6.380C); νέαι βλάσται...ἀμαρτημάτων ἀναβήσονται *Meth.res.1.40* (p.285.11, v.l. ἀναβλύζονται M.18.269A).

D. go back, in time εἰς προγενεστέρας ἀρχὰς ἀναβάς *Andr.Caes.Aproc.37* (M.106.677A).

ἀναβάλλω-ω, 1. *produce* τίς...ἐποίησεν πᾶν σπέρμα τὴν γῆν ~ειν; *Athenag.leg.13.2* (M.6.916B); 2. *throw off* ~ομένης τῆς ἐπικεμένης τῆ ψυχῇ ἀγνοίας καὶ κακίας *Didym.Ps.17.16* (M.39.1248B); 3. *revoked* ἡ τε καθολικὰ εὐαγγέλιον ἡ φῶς ἀνεβλήθη *Philost.h.e.3.27* (M.65.513C); τὴν ἀπόφασιν οὐκ ἀναβαλεῖται *Cyr.Ps.61:12* (M.69.1120B); 4. *s.v.l., recall*, *C.Anc.* (314) *can.15*; 5. *put back, relegate*, *Eus.p.e.10.4* (470A; M.21.781C); 6. *drive along*; of a boat in a storm, *Leont.N.v.jo. Eleem.44b* (p.91.20); 7. *divide* ταύτας ~ει εἰς ζ' *Chron.Pasch.p.216* (M.92.525C); 8. *med., ? put one's trust in* ἀναβάλλεσθε τῇ δυνάμει τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων *CIG 8907*.

ἀναβαπτίζω, rebaptize;

A. of repetition of Christian baptism (i.e. usu. conferment of baptism where a previous baptism is not recognized as valid); 1. for view of early African and Asiatic councils, Cyprian, Firmilian, that all heret. and schismatic baptism is invalid, and heretics or schismatics entering Church must be baptized, v. βάπτισμα; *μόνον γὰρ οἱ αἰρετικοὶ ~ονται*, ἐπειδὴ τὸ πρότερον οὐκ ἦν βάπτισμα *Cyr.H. procathech.7*; cf. *Διονύσιος, Ἀλεξανδρείας ἐπισκοπος*...εἰς τὸ δόγμα τῆς Κυπριανοῦ καὶ τῆς Ἀφρικῆς συνόδου συναυνοῦν περὶ αἰρετικῶν ἀναβαπτισσομένων *Hier.vir.ill.* (tr. *Sophr. Pal.*) 69 (p.43.12; M. PL.23.680A); 2. view that heret. and schismatic baptism is valid and not to be repeated *ἐπεστάκει μὲν οὖν πρότερον καὶ περὶ Ἑλένους...ὡς οὐδὲ ἐκεῖνοις κοινωνήσων διὰ τὴν αὐτήν...αἰτίαν*, ἐπειδὴ τοὺς αἰρετικούς, φησὶν [sc. Στέφανος], ~οῦσιν *Dion.Alap.Eus.h.e.7.5.4* (M.20.645A); *ἐτεροὶ...τολμῶσι παρὰ τοὺς κανόνας...ἀνεῦ ἐπικρίσεως συνόδου οἰκουμένης ~ειν τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτοὺς* *Epiph.exph.fid.13* (p.513.24; M.42.808A); rebaptism is 'crucifying of Christ afresh', v. ἀνασταυρόω; clerics deposed for immorality not to receive penitential imposition of hands *μηδὲ ἐπιτρέπεσθαι αὐτοῖς*, ὥστε ~ομένους πρὸς τὸν τοῦ κλήρου βαθμὸν προκόπτειν *Cod.Afr.27*; children baptized in play by Athanasius not rebaptized *ἔδοκίμασεν* [sc. Ἀλέξανδρος]...μη γράψαι ἀναβαπτισαί τοὺς ἀπαξ ἐν ἀπλότητι τῆς θείας χάριτος ἀξιωθέντας *Soz.h.e.2.17.9* (M.67.977C); 3. heret. baptism dist. from schismatic, *Bas.ep.188 can.1* (3.269B; M.32.668A), (v. βάπτισμα); and heretics whose baptism is recognized dist. from those (chiefly followers of Trin. heresies) whose baptism is rejected as invalid; lists of these heresies vary from time to time περὶ τῶν Παυλιανιστῶν...ὁρος ἐκτίθεται ~εσθαι αὐτοὺς *C.Nic.* (325) *can.19*; *ἐγκρατῖται*, καὶ σακκοφόροι, καὶ ἀποτακτῖται, τῷ αὐτῷ ὑπόκεινται λόγῳ, ᾧ καὶ Ναυατιανοί...ἡμεῖς μέντοι, ἐνὶ λόγῳ ~ομεν τοὺς τοιούτους *Bas.ep.199 can.47* (3.296D; M.32.732A); *βαπτίζονται μὲν* (οὐ γὰρ λέγομεν ~ονται, ἐπειδὴ μὴ ἔχουσι τὸ ἀληθές βάπτισμα)...*Εὐνομίαν* μὲν...*Φρύγες* δὲ *Didym.Trin.2.15* (M.39.720A); *ὅσοι...εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα βαπτισθέντες...αἰθεῖς ~ονται*, οὗτοι ἀνασταυροῦσιν τὸν Χριστὸν...*ὅσοι δὲ μὴ εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα ἐβαπτίσθησαν, τοὺς τοὺς δεῖ ~εσθαι* *Jo.D.f.o.4.9* (M.94.1120A); 4. practice of heretics, cf. Firmilian int. opp. *Cypr.ep.75.5* (M. PL.3.1206B); **b.** but Eunomius ~ει...*τοὺς ἤδη βαπτισθέντας*, οὐ μόνον τοὺς ἀπὸ ὀρθοδόξων...ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπ' αὐτῶν τῶν Ἀρειανῶν *Epiph.haer.76.54* (p.414.1; M.42.637B); *Jo.D.haer.76* (M.94.725B); **c.** and heretics rebaptize converts from orthodoxy, *Epiph.haer.76.54* (p.414.1; M.42.637B);

ἀνασταυροῦσι δ' αὐτὸν αἰρετικοί, οὐ μόνον οἱ κακῶς ~ειν ἐπιχειροῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τολμῶντες λέγειν *δτι...ὕπερ τῶν δαιμόνων ποτὲ ὁ Χριστὸς σταυρωθήσεται Nil.eph.1.204* (M.79.160A); **d.** Eunomian method of rebaptism διεβεβαίωσαντο *τινες* ὅτι κατὰ κεφαλῆς τοὺς ~ομένους βαπτίζει, τοὺς πόδας ὦκα καὶ τὴν κεφαλὴν κάτω *Epiph.haer.76.54* (p.414.9; M.42.637C); *id.apoc.6* (p.232.7; M.42.873B); ~ει δὲ αὐτοὺς εἰς ὄνομα θεοῦ ἀκτίστου καὶ...*υἱοῦ κεκτισμένου καὶ...πνεύματος ἁγίου* στικτο καὶ ὑπὸ τοῦ κεκτισμένου υἱοῦ κτισθέντος *id.haer.76.54* (p.414.3; 377B); **e.** rebaptized persons excluded from imperial service, *Ath.Scholast.coll.2.6* (p.39); *Justn.pov.37*; *ib.3*.

B. of the 'second baptism' of penitence (v. βάπτισμα), *Anast.S.Ps.6* (M.89.1129C) cit. s. δάκρυον.

***ἀναβαπτίζω**, ἡ, rebaptizing, rebaptism; forbidden, *Cod.Afr.48*.

***ἀναβάπτισμα**, τό, = foreg.; forbidden, *Cod.Afr.48* tit.

***ἀναβάπτισμός**, ὁ, = foreg.; of baptism on entering Church of those already baptized by heretics whose baptism is deemed invalid ἡμεῖς μέντοι, ἐνὶ λόγῳ ἀναβαπτίζομεν τοὺς τοιούτους [sc. Encratites, etc.], εἰ δὲ παρ' ὑμῖν ἀπηγορεύεται τὸ τοῦ α., ὥσπερ οὖν καὶ παρὰ Ῥωμαίους, οἰκονομίας τινὸς ἕνεκα; ἀλλ' ὁ ἡμέτερος λόγος ἰσχύει ἔχεται *Bas.ep.199 can.47* (3.296D; M.32.732A); forbidden by civil law, *Cod.Thds.16.6.6*; *Justn.cod.1.6.2*.

***ἀναβάσμιος**, capable of ascent ὅρος...α. τοῖς ἁγίοις ὁ οὐρανὸς *Cyr.glyph.Ex.3* (1.327C).

ἀνάβασις, ἡ, ascension, ascent;

A. lit.; 1. of Christ's Ascension (usu. ἀνάληψις q.v.), *Eus.Ps.23.4ff.* (M.23.224A); ὅταν γὰρ ὡς ἀδυνάτω τῇ τοῦ σωτήρος α. ἀντιλέγωσι, μνημόνευε τῶν περὶ τῆς μεταθέσεως τοῦ Ἀββακούμ...*ἐκλήμινον* *Cyr.II.catech.14.25*; *Gr.Nyss.ep.2* (M.45.1013B); *Chrys.hom.in Mt.26:39* (3.18A); *Sever.serp.4* (M.56.506); *Evagr.h.e.1* proem. (p.5.10; M.86.2420A); *Jo.D.carm.assumpt.Christ.80* (p.228; M.96.845C) cit. s. ἀνιψόω; *ib.89* (p.228; 845D); 2. of other 'ascents' of Christ α. τὴν ἐπὶ σταυροῦ *Ath.exp.Ps.67:25* (M.27.300C); of return from Hades, *Bas.h.myst.49* (p.391.5) cit. s. καθόδος.

B. met., of spiritual ascent of soul; 1. necessity of purgation ὡς χρυσὸς ἐν πυρὶ τῇ τῶνδε κακίᾳ βασανισθέντες καὶ πάντα πράξαντες, ἡνα μὴδὲν κίβδηλον πρόωται ἐπὶ τὴν λογικὴν ἑαυτῶν φύσιν, ἀξίω φανεῖντες τῆς εἰς τὰ θεία α. ἀνιμῶσιν ὑπὸ τοῦ λόγου ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω πάντων μακαριότητα *Or.Cels.6.44* (p.115.5; M.11.1365D); *Μωυσῆς ἀποκαθάρθηται* πρῶτον αὐτὸς κελεύεται, καὶ αὐτῆς τῶν μὴ τοιούτων ἀφορισθῆναι, καὶ μετὰ πᾶσαν ἀποκάθαρσιν...*εἴτα τῶν πολλῶν ἀφώρισταί, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρότητα τῶν θείων α. φθάσει* *Dion.Ar.myst.1.3* (M.3.1000B); 2. several grades ὁρῶμεν...ὥσπερ ἐν βαθμῶν α. χειρουργουμένην διὰ τῶν τῆς ἀρετῆς ἀνάδων ἐπὶ τὰ ὕψη παρὰ τοῦ λόγου τὴν νύμφην *Gr.Nyss.hom.5 in Cant.* (M.44.876B); *id.9* (968C); *id.v.Mos.* (M.44.372C) cit. s. ἀκόλουθος; 3. spiritual ascent and virtue οὐδὲ οὗτος ὅρος τῆς εἰς τὸ ὕψος α. τοῖς δι' ἀρετῆς προκόπτουσι γίνεται *Gr.Nyss.Pss.titl.B 16* (M.44.597B); οὐ γὰρ ἔστιν ἀνελεῖν ἐπὶ τὸ ὅρος ἐκεῖνο, εἰ μὴ ταῖς ἀρεταῖς συνοδεύσῃ...*ταύτης τῆς α. ἐπαθλὸν ἔστιν ἡ εὐλογία* *id.ascens.* (M.46.692D); *id.hom.8 in Cant.* (M.44.941B); οἱ τῆς θείας ἐπιβάσεως ἀξιοὶ διὰ τὴν τῆς ψυχῆς καθαρότητα, ὧν ἐν ταῖς καρδίαις αἱ τοῦ θεοῦ α. *Thdt.Lezch.28:16* (2.916); *Συμεών...ἀρετῇν ἐξασπράττων, χάριτος δὲ θείας πληρούμενος, ἀναβάσις ἐπὶ μᾶλλον ὥσπερ ἐν τῇ καρδίᾳ ἐτίθετο* *Niceph.Ur.v.Sym.42* (M.86.3024I); ἐν πάσαις ταῖς α. τῶν ἀποκαλύψεων τῆς γνώσεως...*εἰσάγει αὐτὸν καὶ ἐξάγει* ἡ θεία ἀγάπη *Philox.ep.29* (p.178); 4. contemplation and prayer πράξις γὰρ θεωρίας ἀνάβασις *Or.hom.1 in Lc.* (p.10.1); *προσευχῇ ἔστιν α. νοῦ πρὸς θεόν* *Evagr.Pont.or.35* (M.79.1173D) = *Jo.D.f.o.3.24* (M.94.1089C); τὴν θείαν φανταζόμενος θεωρεῖν, καὶ τὰς τοῦ θεοῦ α. *Thdt.h.rel.12* (3.1202); τὸν εὐχόμενον οὐ δεῖ στήναι ποτε τῆς ἐπὶ θεὸν ἀγορεύσεως ὕψλης α. ὡς γὰρ α. χρὴ νοεῖσθαι κατὰ τὴν αὐτὴν δυνάμειος εἰς δύναν, τὴν ἐν τῇ πρακτικῇ τῶν ἀρετῶν προκοπὴν *Max.carp.theol.2.18* (M.90.1133A), v. εὐχή; 5. end of spiritual ascent: vision of God, *Or.Jo.20.10* (p.338.22; M.14.593B); *Gr.Nyss.hom.6 in Cant.* (M.44.889C); *Niceph.Ur.v.Sym.38* (M.86.3021A); apprehension of sacraments α. *Ιεραῖς ἐπὶ τὰς τῶν τελουμένων ἀρχὰς ἀναβλέψαντες* *Dion.Ar.e.h.2.3.2* (M.3.397C); 6. S. Paul's ascent into third heaven ἡ μέχρις ἐκείνου πρόοδος ἡ α. *Gr.Naz.or.28.20* (p.51.12; M.36.52C); *ib.28.21* (p.53.14; 53C); 7. spiritual interpretation of lit. 'ascents': of Israelites' ascent from Egypt to Canaan διὰ τὴν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, καὶ τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας προόδον καὶ α. *Gr.Naz.or.45.10* (M.36.636C); of Christ's ascent towards Jerusalem, *Heracleon ap. Or.Jo.10.33* (19; p.206.28; M.14.365C) cit. s. ἀνοδος; of Ascension τῆς α. πρὸς τὸν πατέρα τοῦ υἱοῦ θεοπροπέστερον μετὰ ἁγίας τρανότητος ἡμῖν νοουμένης, ἥντινα α. νοῦς μᾶλλον ἀναβαίνει σώματος *Or.or.23.2* (p.350.30f.; M.11.488C); 8. exeg. *Ps.83:6* μακαρίξει...τὸν καὶ ἀναβάσει ἐρχομένη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ...*πᾶς οὖν ὁ...ἐν τῷ θητῷ βίω*

τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ ἀντιλήψεως τυγχάνων, μακάριος... ὅτε μάλιστα ἂν τοῦ θεοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ γίνονται... ἀγαθὸς δὲ λογισμὸς σημαίνουσιν αἱ ἄ. Eus.Ps.83:6(M.23.1009B-D); Gr.Naz.or.31.26(p.178.15; M.36.161D); ποίας ἄ.; τὰς εἰς οὐρανὸν δηλονότι. διενθυμούμεθα γὰρ καθ' ἑαυτούς, καὶ ἐν ἐλπίσιν ἐσμέν ὅτι εἰς τὴν ἄνω πόλιν ἀναβησόμεθα Cyr.Ps.83:6(M.69.1208D).

C. as name of angelic hierarchy ἑξουσίας, λαμπρότητας, ἄ., νοερὰς δυνάμεις Gr.Naz.or.28.31(p.70.14; M.36.72B).

*ἀναβασταγμός, ὁ, *support*, Melet.nat.hom.28-29(M.64.1265C).

*ἀναβαστακτήρ, ὁ, *supporter*, Olymp.Job 38:6(M.93.397D).

ἀναβάσταξις, ἡ, *support*, Melet.nat.hom.22(M.64.1229C).

ἀναβατικός, *concerned with ascent*; neut. as subst., *ascension*; in titles of books τὸ Ἀ. Παύλου Epiph.haer.38.2(p.64.22; M.41.656D); Ἀ. Ἡσαΐα ib.40.2(p.82.14; 680B); ib.67.3(p.135.24; M.42.176C).

*ἀναβεβηκώς, *by way of exaltation*, Didym.Trin.2.6(M.39.525B).

ἀναβιβασμός, ὁ, *ascent*, Synes.Dion 4(M.66.1125A; conj. ἀναβασμός p.245.5).

ἀναβί-ωω (v. ἀναβιώσκω), A. in gen.; 1. *come to life again* οἱ δὲ τὴν ἀλλὰς νεκροὶ οἱ τῆς ὄντως οὐσης ἀμέτοχοι ζωῆς ἀκροαταὶ μόνον γενόμενοι τοῦ ὁσμοῦ ἀνεβίωσαν Clem.prot.1(p.5.33; M.8.57C); [sc. τὴν εὐσεβείας πολιτείαν] ἀποκρυβεῖσαν... ἀναβιβωκέναι διὰ τῆς τοῦ σωτήρος ἡμῶν διδασκαλίας Eus.d.e.1.6(p.2.18; M.22.56B); id.e.1h.1.20(p.98.10; M.24.896C); Jo.Jej.poenil.cont.virg.(M.88.1956C); 2. *live anew, afresh* τὸ δὲ ~οὖν δύνασθαι χορηγεῖ τοῖς προστρέχουσιν ὁ υἱὸς Cyr.Jo.4.1(4.340D); 3. *live, lead one's life* φάσκων ἐναντίως μὲν τοῖς ἀναγεγραμμένοις διατεθεῖσθαι αὐτοὺς καὶ ἀναβιβωκέναι Eus.d.e.3.5(p.123.34; M.22.212A).

B. theol.; 1. ref. resurrection, *live again* ὁ εὐσεβής... ἄνω μετὰ τὴν πατέρων ~ώσας εὐφρανθήσεται 2Clem.19.3; ἄλλοι... ἐπὶ τῆς Ἀβραάμ... ἔλεγον τὴν ἀνθρωπείαν ψυχὴν... συναποθήσκαι τοῖς σώμασι... αὐτὸς δὲ ποτε κατὰ τὸν τῆς ἀναστάσεως καιρὸν σὺν αὐτοῖς ~ώσεσθαι Eus.h.e.6.37(M.20.597B); ἄνθρωπος ~ώσεται οὐχ ὥστε πάλιν τεθνάναι Aen.dial.(M.85.973A); esp. ref. the body τὰ σώματα... ὅποια ἦν τοιαῦτα ~ώσαντα ἐπεδυσθῆσαν Iren.fr.12(M.7.1236B); ἀνόνητον τὸ λέγειν ἂν μὴ δύνασθαι τὸ σῶμα Meth.res.1.29(p.261.9; M.41.1140A); ib.1.30(p.263.6; 1140C); notion that there is no resurrection for unbelievers refuted, Cyr.Jo.4.2(4.354C); 2. of Christ's Resurrection μετὰ... πρεῖς ἡμέρας ἀνεβίω Arist.apol.15.2; Eus.d.e.3.2(p.105.25; M.22.181C); οὐ γὰρ ὥσπερ Ἀδάμ ἦ τις ἄλλος τῶν ἀναβιβωκῶτων ἀλλοτρίᾳ δυνάμει πρὸς τὸ ζῆν ἐπανάγεται Gr.Nyss.Apoll.17(M.45.1156C); μετὰ γὰρ τὸ ἄ. καὶ ἀνελθεῖν εἰς τὸν οὐρανὸν Cyr.Nah.6(3.483A); id.Abac.10(3.526A); id.hom.pasch.16.6(5².221E); cf.Oecum.Aroc.5:7(p.79); ib.12:16(p.147).

ἀναβιώσις, ἡ, 1. *renewal of life*; ref. trees, Bas.hex.6.8(1.57D; M.29.136B); of spiritual life τὸ συγκρίνεσθαι παρὰ θεοῦ καὶ τοὺς τόπους καὶ τὰς ἄ. καὶ τὰς ἑξῆς τῶν ὑπεϋθύνων Jo.Clim.past.10(M.88.1185B); 2. *return to life* [sc. ὁ Νάρκισσος] ὥσπερ ἐξ ἄ. ἀναφανείσκει Eus.h.e.6.10(M.20.541B); id.v.C.1.22(p.18.24; M.20.937A); ib.4.71(p.147.16; 1228A); ref. miracles νεκρῶν τὴν ἀναβίωσιν... ἐμαρτυρήσαν ἰδ.δ.ε.3.5(p.119.20; M.22.204B); ἰδὼν... παρ' ἐλπίδα ἂν τοῦ πατρὸς A.Jo.53(p.177.32); 3. *resurrection*; a. of Christ, Eus.I.C.15(p.244.15; M.20.1413B); id.d.e.1.1(p.4.8; M.22.17B); Ath.exp.Ps.67:25(M.27.300C); Cyr.Ps.9:1(M.69.751B); θάνατον... Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἂν id.ep.17.7(p.37.23; 5².72C) in eucharistic context, contrast θάνατον... Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν... ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν Lit.Marc.(Brightman p.133.25); δέχεται... τὴν ὑγίαν τούτεστι τὴν ἄ. Proc.G.1s.9:7(M.87.2008D); b. of dead [sc. ὁ Πλάτων] περὶ τῆς τῶν τετελευτηκότων ἄ. ... ἐπιλέγει Eus.p.e.11.32(561A; M.21.933B); ἄ. τῶν κεκοιμημένων Consti.App.7.32.3; Cyr.hom.pasch.5.1(5².44E); τῆς εἰσαΐδης ἂν τῆς σαρκὸς ἰδ. Jo.2.4(4.174D); Thdt.Is.arg.(p.2.9; 2.166); τὴν τῶν σωμάτων ἂν Isid.Pel.epp.3.295(M.78.969C); κόκκοι... τῆς τῶν νεκρῶν ἄ. ... σύμβολον †Nil.fr.pasch.1(M.79.1493A); Bas.Sel.or.13.3(M.85.180D); Jo.D.hom.1.14(M.96.565D).

ἀναβιώσκ-ω (v. ἀναβίωω), 1. *come to life again* Διονύσου... ~οντος καὶ ἀναβαίνοντος εἰς οὐρανὸν Or.Cels.4.17(p.286.14; M.11.1048D); of the phoenix, Eus.v.C.4.72(p.147.20; M.20.1228A); τῆς ~ούσης θυγατρὸς τοῦ ἀρχιμναγωγοῦ Eus.Is.17:6(M.24.209A); of resurrection of dead ἀνάγκη δὴ καὶ τὸ ~εσθαι εἶναι ἐκ τοῦ τεθνάναι Meth.res.1.53(p.309.10; M.41.1128C); 2. met., *start afresh, enter on a new life* διὰ τῆς μετανοίας ἄ. †Bas.Is.34(1.408A; M.30.188C); 3. met., of revival after sleep ὑπνούντων... καὶ τρόπον τινα πάλιν ~όντων Athenag.res.16(p.68.6; M.6.1005D); 4. *cause to come to life again* τῶν ἀναβιωσθέντων ὑπὸ κυρίου Vict.Mc.11:20(p.395.3).

ἀναβλέπω, 1. *look up to* with reverence, of spiritual eyes ἀνεγείρομενοι καὶ ἂν τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν Clem.ed.35(p.148.2; M.9.717A); ἡ ἐν ἄλλῃ τινὶ κωλυσοῦσα ἂν τὴν ψυχὴν κακοδαμονίᾳ Or.Cels.3.38

(p.235.3; M.11.969B); Chrys.hom.56.1 in Jo.(8.327D); 2. *poieō c. infin.* = *διανοίγω* τοὺς ὀφθαλμούς (ref. Gen.3:7); ὁ ὀφθαλμὸς ἂν ἐποίησεν Hom.Clem.16.6.

ἀνάβλεψις, ἡ, 1. *recovery of sight*; lit., Sophr.H.mir.Cyr.et Jo.69(M.87.3664B); met., Mac.Aeg.hom.4.25(M.34.492C); 2. *spiritual vision* ὁ Παῦλος βούλεται τὸν μέγαν πλοῦτον, ὃν ἔγνω, ὅς ἐστιν ἡ ἐν Χριστῷ ἂν δοθῆναι τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Ammonas ep.3(p.439.6); Chrys.hom.32.7 in Mt.(7.376A); ἂν ὀφθαλμῶν γνησίως πρὸς τὸν θεὸν ἀναβλεψάντων Nil.epp.3.243(M.79.500D).

*ἀναβλήχομαι, *bleat*, Cyr.graph.Gen.1(1.15B).

ἀναβλύ-ω, 1. trans., *pour forth*; tears, Nonn.par.Jo.20:11(M.43.1909B); Chrys.hom.12.2 in Col.(11.415B); of Christ's body σωτηρίου πηγὰς ἂν id.hom.25.4 in ICor.(10.217B); of apostles πηγὴν δωμάτων ἂν id.hom.1.1 in Mt.(7.3C); of Job's body πηγὴν σκωλήκων ἂν id.15.5(192D); of the merciful πάντα ἂν τὰ καλὰ Isid.Pel.epp.2.130(M.78.573C); ὁ τὰς τῆς δικαιοσύνης ~ων πηγὰς Thdt.Rom.3:7(3.39); 2. intrans., *gush forth*; of water, Just.dial.131.6(M.6.781B); of springs, Ath.gen.44(M.25.88B); of rivers, Philost.h.e.3.10(M.65.493B); †Caes.Naz.dial.147(M.38.1096); met. πηγὴ ὕδατος ἀνέβλυσεν ὁ Χριστὸς Just.dial.69.6(637C); ἡ τοῦ... πνεύματος ~ει πηγὴ Thdt.xii proph.proem.(2.1306); τὸ πνεῦμα... ἐξ αὐτοῦ [sc. τοῦ υἱοῦ] ἦμῶν ἂν Gel.Cyz.h.e.2.23.5(M.85.1296C); of faith, Thdt.Col.2:7(3.485); of truth, Hom.Clem.17.17; of grace, Nil.epp.1.26(M.79.93C); of Law ἐκ τῆς Σιών ἀναβλύσαντα νόμον Thdt.affect.10(4.966); (Ofphite) of light from Bythus and Ennoia, Iren.haer.1.30.2(cf.M.7.695B); 3. *swill, guzzle*, Ephr.1.203F.

ἀνάβλυσις, ἡ, 1. *gushing forth*, Ath.gen.36(M.25.72C); Thdt.Ezech.47:1(2.1039); †Just.qu.el resp.5(M.6.1256B); 2. *source*, of BMV ἡ θαμνὴ τῆς εὐλογίας ἂν Jo.D.hom.8.10(M.96.716C).

ἀναβλυστάν-ω, 1. = ἀναβλύω 2 q.v.; 2. *come up again, emerge to surface* ρέφντες... ἐπ' αὐτῇ [sc. τῇ Νεκρῇ θαλάσσῃ] ζῶντες ἄνθρωποι ~οισι †Eust.hex.(M.18.761C).

ἀναβोधεῦ-ω, *dig up*, hence *destroy utterly* βαμούς Cyr.Juln.7(6².240B); met. τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὴν ρίζαν id.Chr.un.(5¹.722C); ὁ τοῦ θεοῦ λόγος τὴν ὡς ἔμφυτον ἐπιθυμίαν οὐκ ~ει κίνησιν id.ador.11(1.408C).

ἀναβόλαιον, τό, 1. part of the habit of a monk (prob. = ἀνάλαβος q.v.) τὰ (δὲ) ἂν εἰσι κατὰ τὰ ἄ. ἄπερ ἐφόρον ἱμάτια [sc. οἱ θεῖοι ἀπόστολοι] †Bas.h.myst.23(p.263.4); 2. a vestment, prob. *amice*; typifying Inc., Tim.Ant.descr.BMV 7(M.28.953D); cf. *anagolaium*, id est amictum, Ordo Romanus 1.6(M.6.940B).

ἀναβολεύς, ὁ, 1. *one who makes his way upwards* οἱ πλέοντες τὰ βορεία καὶ δυτικά μέρη ἂν καλοῦνται Cosm.Ind.10p.1(M.88.88D); 2. for ἀνάλαβος (scapular) q.v. ἂν ... τοὺς ὄρους καὶ τοὺς βραχίονας ἀνέχων Soz.h.e.3.14.8(M.67.1072A).

ἀναβράζ-ω, 1. trans., *stir up, make boil* ὁ δαίμων... τὰ μέλη ~ει Nil.epp.2.167(M.79.281A); 2. intrans. and med., *bubble, boil up*, Ephr.3.66D; with laughter, Bas.ap.Schol.in Jo.Clim.scal.7(M.88.820B).

ἀνάβρασις, ἡ, *boiling up*, Geo.Pis.hex.485(M.92.1473A).

ἀναβρύ-ω, 1. trans., *pour forth* πηγὴ... ἀνέβρυε γλυκύτατον πόμα Meth.symp.proem.7(p.6.4; M.18.334); met. χωρία... πλείστην... οὐτα νομήν Cyr.Mich.70(3.468D); ἔννοια... νόμον... οὐσαι id.ador.16(1.579A); ἂν τῆς καρδίας αὐτοῦ τὰ ἀγαθὰ ἰδ.Soph.1(3.578B); ἂν τὸν ἐξ οὐρανοῦ λόγον id.Ps.97:8(M.69.1256A); τὰ ρέιθρα τῆς γραφῆς ἂν Geo.Pis.hex.55(M.92.1430A); 2. intrans., *gush forth, spring up* σκώληκας ~οντας A.Thom.A 56(p.172.9); ὕδωρ... τὸ ἐν ἡμῖν ~ον Gr.Nyss.or.dom.2(p.28.30; M.44.1137B); τὴν ἐκ θεοῦ... οὐσαν ἰδ.Jo.2.5(4.214A); λογισμοὶ ~όμενοι Ph.Carp.Cant.199(M.40.125B).

ἀνάγαιος (-γαιος), 1. *upper*, Pall.h.Laus.30(M.34.1098C); conj. ἀνάγειω p.86.3; ἀνάγειος Eus.v.C.3.37(p.94.11; M.20.1096C); 2. neut. as subst., *upper floor*, Pall.h.Laus.30(M.34.1098C); conj. ἀνάγειω p.86.7; of the Upper Room, Thphl.Al.fr.ep.pasch.1(M.65.53A); of kingdom of heaven ἂν μέγα καὶ ὑπερκόσμιον Cosm.Ind.10p.10(M.88.416B); of firmament opp. earth, ib.2 (conj. p.59.8 for 81C ἀνάγειω); ib.4(185B).

ἀναγγελία, ἡ, *announcement*, Gr.Nyss.Eun.3(2 p.15.11; M.45.580A).

*ἀναγεννώ, *cry aloud*, Cyr.hom.pasch.11.1(5².143E).

[*]ἀνάγειος, v. ἀνάγαιος.

ἀναγενν-ω, *regenerate, bring to new birth*;

A. ref. means of spiritual regeneration; 1. as work of God alone, Chrys.hom.50.3 in Mt.(7.517B); 2. of Father by H. Ghost, Clem.paed.1.5(p.102.20; M.8.276A); 3. of Christ, Just.dial.138.2(M.6.793B); Clem.exc.Thdot.80(p.131.25; M.9.696B); id.paed.1.6(p.119.18; M.8.308C); id.str.7.16(p.66.15; M.9.529B); id.q.d.5.23(p.175.3; M.9.628C); by his death, M.Thdot.3(p.134); 4. of Trin., Proc.G.Gen.

2:7(M.87.156D); 5. of H. Ghost in baptism, with which regeneration is most freq. connected; **a.** sacramentally effected τοῖς διὰ τῆς μυστικῆς ταύτης οἰκονομίας ~ωμένοις Gr.Nyss.or.catech.34 (p.129.2; M.45.85C); **b.** by rite of baptism (v. βάπτισμα), Just.1ap.61.3(M.6.420C); τὸ βάπτισμα...~ὰ τὸν νέον ἄνθρωπον A.Thom.A 132 (p.239.11); οἱ ~ώμενοι διὰ τοῦ θεοῦ βαπτίσματος Or.sel.in Gen.2:13 (M.12.100B); μόνος τῶν...αὐτοκρατόρων Κωνσταντίνος Χριστοῦ μυστηρίοις ~ώμενος ἐτελειούτο Eus.v.C.4.62(p.143.20; M.20.1216B); ἀναγεννηθέντες...διὰ τῆς ἐν τῷ βαπτίσματι χάριτος Bas.Spir.26 (3.21E; M.32.113A); Gr.Nyss.Eun.1(i p.106.6; M.45.340C); in rel. to Christ's baptism σήμερον ἀναγεννηθεὶς ὁ Χριστός, ἥδη τελείος ἐστιν ἡ, ὅπερ ἀποπέτατον, ἑλλειψίς;...μή τι οὖν ὁμολογήσουσιν...τὸν λόγον, τελειὸν ἐκ τελείου φύντα τοῦ πατρὸς, κατὰ τὴν οἰκονομικὴν προδιατύπωσιν ἀναγεννηθῆναι τελείως; Clem.paed.1.6(p.105.7; M.8.280C); διὰ τοῦ ἰδίου βαπτίσματος τὸ ἄγιον πνεῦμα ἐπὶ τὸ ὕδωρ ἐπισπαζόμενος, ὥστε πάντων τῶν πνευματικῶς ~ωμένων πρωτότοκον αὐτὸν γενέσθαι Gr.Nyss.Eun.2(p.327.23; M.45.501C); **c.** hence regeneration is by water and Spirit (Jo.3:5) τὸν τέλειον ἄνθρωπον, τὸν ~ώμενον ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ σαρκικῶν Hipp.haer.5.8(p.96.4; M.16.3150B); Proc.G.15.55(M.87.2552A); v. ἀναγέννησις; **i.** associated sometimes more partic. with water-baptism τὸν λόγον...δι' ὃν ἡ σὰρξ τιμία ὑδατὶ ~ωμένη Clem.paed.2.12(p.228.8; M.8.540C); εἰς ἀφεσιν ἁμαρτιῶν βαπτισθῆναι, καὶ οὕτως διὰ τῆς ἀγνωστῆς βαφῆς ἀναγεννηθῆναι θεῷ διὰ τοῦ σώζοντος ὕδατος Hom.Clem.7.8; πρωτογονίᾳ ἀναγεννηθεὶς ὕδατι ib.11.29; διὰ τοῦ ἐν τῷ βαπτίσματι ὕδατος ~ώμεθα Anast.S.Ps.6 (M.89.1124C); cf. ἡ...~ήσασα τιμία κολυμβήθρα Eustrat.v.Eklych.14(M.86.2289B); cf. ἐν τῷ ~ασθῶ...διὰ τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίας Ph.Carp.Cant.181(M.40.117B); the water being connected with water from the side of Christ, Chrys.hom.8.5.3 in Jo.(8.507E); **ii.** sometimes with action of H. Ghost in baptismal rite as a whole τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ παράκλητον, ἀφ' οὗ λαμβάνοντες εἰς ἀδελφασίαν ~ῶνται προσκύντας οἱ περὶ αὐτοὺς Meth.synop.3.8(p.36.10; M.18.73C); regeneration being distinctive work of H. Ghost op. angels, Didym.Trin.2.4(M.39.481C); τὸ...ἀναγεννησάν ἡμᾶς ἐν ἐστὶ πνεῦμα Chrys.hom.30.1 in 1Cor.(10.270B); Cyr.Is.4.2(2.609B); regeneration effected by indwelling, not merely by action at baptism τὸ τοῦς ἁγίους ~ῶν...διὰ τοῦ κατοικεῖν ἐν αὐτοῖς id.thes.34 (5¹.349B); associated partic. with action in 'sealing' τοῦ ἀναγεννησάντος καὶ σφραγίσαντος ἡμᾶς ἁγίου πνεύματος Didym.Trin.2.12 (680A); **iii.** sometimes with baptismal formula ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως...τὰ...ρήματα τοῦ θεοῦ, διὰ τοῦ ἱερέως λεγόμενα...ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῶν ὑδάτων, καθάπερ ἐν νηδύϊ τινί, διαπλάττει καὶ ~ὰ τὸν βαπτίζμενον Chrys.comm.in Gal.4:22(10.711C); cf. Proc.G.Gen.2:7(M.87.156B); **d.** hence freq. synonymous with βαπτίζω q.v., Clem.eccl.7 (p.138.28; M.9.701B); Hom.Clem.11.26; Chrys.hom.54.4 in Mt.(7.551B); Pall.v.Chrys.9(p.56.10; M.47.33); ὅπερ [sc. creed]...τῇ φωνῇ πάντων τῶν ~ωμένων προφέρεται Leo Mag.ep.28.1(p.11.14; M.PL.54.758A); hence, through baptism, Church regenerates ἡ ἐκκλησία συλλαβεῖν τοὺς πιστευόντας καὶ ἀναγεννήσαι Meth.synop.3.8(p.35.24; M.18.73B); ib.8.6(p.88.10; 148B); and minister of baptism can be said to regenerate ὁ ἐπίσκοπος...μετὰ θεὸν πατὴρ ὑμῶν δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἀναγεννήσας ὑμᾶς Const.App.2.26.4; ib.2.33.2; **6.** regeneration effected by word of truth, Clem.prot.11(p.82.34; M.8.237A); through gospel, Proc.G.15.1:20(M.87.1852B); through repentance, Clem.str.2.23(p.193.25; M.8.1097A); Church regenerated ἐξ ἐπαγγελίας Or.Cant.2(p.131.28; M.17.256C); **7.** not effected without faith, Clem.paed.1.6(p.106.8; M.8.281B); αἱ δὲ ψυχὰι διὰ τῆς πίστεως ~ῶνται Cyr.H.catech.1.2; τῆς ψυχῆς διὰ τῆς πίστεως ἀναγεννηθείσης ib.3.4; cf.†Bas.Is.216(1.541C; M.30.492D); Cyr.thes.34(5¹.364B); by water, faith, and wood (i.e. Cross), typified by Noah's ark, Just.dial.138.2(M.6.793B); **8.** (Gnost.), effected through 'door of Jesus' (Jo. 10:9), Hipp.haer.5.8(p.93.5; M.16.3146B).

B. characteristics and effects; **1.** believer is reborn in God, Eus.qu.Steph.suppl.7(M.22.965A); to God, Hom.Clem.7.8; into Trin., Clem.exc.Thdot.76(p.131.8; M.9.693C); into Christ, id.paed.1.6 (p.119.18; M.8.308C); εἰς τὴν ὑπὲρ πάντα δυνάμιν [Marcosian] Iren.haer.1.21.2(M.7.657B); **2.** new man is produced, A.Thom.A 132 (p.239.11); cf. Ophite doctrine of regeneration through second creation κατὰ Χριστόν, Hipp.haer.4.48(p.71.24; M.16.3114D); and of second Adam, ib.5.8(p.91.4; 3142C); **3.** regeneration necessary for salvation, ib.(p.93.5; 3146B); Serap.euch.19.3; Cyr.thes.34(5¹.364B); **4.** and for entry into kingdom of heaven (Jo.3:5), Hom.Clem.11.26; v. βασιλεία, βάπτισμα; **5.** confers royal status on believer δὲ ἀναγεννήσας με...βασιλέων ἐποίησε βασιλικώτερον M.Thdot.3(p.134); **6.** and immortality, Hipp.haer.5.8(p.95.24; M.16.3150A); Meth.synop.3.8(p.36.10; M.18.73C); Hom.Clem.11.25; cf. Gr.Nyss.Eun.1

(i p.106.6; M.45.340C); and eternal life, Clem.exc.Thdot.80(p.131.25; M.9.696A); id.q.d.s.23(p.175.3; M.9.628C); **7.** leads to ἀνάπαυσις q.v., id.paed.1.6(p.116.30; M.8.304A); μέγεθος καὶ κάλλος ἀρετῆς Meth.synop.3.8(p.37.12; M.18.76A); God's blessing, Thphl.Ant.Autol.2.16(M.6.1077C); knowledge of God, Clem.paed.1.6(p.104.28; M.8.280B); unity with God, Cyr.thes.34(5¹.340B); deification, cf. Didym.Trin.2.4(M.39.481C); v. ἀναγέννησις; **8.** confers adoptive sonship ὁ πατὴρ...ἀναγεννήσας πνεύματι εἰς υἱοθεσίαν Clem.paed.1.5 (p.102.20; M.8.276A); Const.App.2.26.4; cf. Gr.Nyss.Eun.2(p.327.23; M.45.501C); thereby producing new race Χριστός...ἀρχή...ἄλλου γένους γέγονεν τοῦ ἀναγεννηθέντος Just.dial.138.2(M.6.793B); and brotherhood among Christians, Clem.str.2.9(p.134.23; M.8.976C); **9.** conforms man to God μόρφωσον πάντας τοὺς ~ωμένους τὴν θεῖαν καὶ ἀρρητόν σου μορφήν Serap.euch.19.3; **10.** changes men from σαρκικοί or ψυχικοί into πνευματικοί, Hipp.haer.5.8(p.93.18; M.16.3146C); ib.5.21(p.124.2; 3190B); ἡ ἐκκλησία...~ῶσα τοὺς ψυχικούς εἰς πνευματικούς Meth.synop.8.6(p.88.11; M.18.148B); **11.** regenerated are delivered from Devil and carried up to God's throne (exeg. Apoc.12:4), ib.8.10(p.92.11; 153A); **12.** and are placed in paradise (i.e. Church), Or.sel.in Gen.2:13(M.12.100B); **13.** flesh is regenerated through Christ, Clem.paed.2.12(p.228.8; M.8.540C); **14.** regenerated are fed with milk of the word (1Cor.3:2), ib.1.6(p.115.1; M.8.300A); ib.(p.119.19; 308C); Proc.G.15.60(M.87.2633B).

ἀναγέννησις, ἡ, regeneration;

A. nature and effects; **1.** spiritual, Cyr.H.catech.1.2; ἡ...ἐννοία θεωρουμένη, ὁφθαλμοῖς οὐ βλέπομένη Gr.Nyss.bapt.Chr.(M.46.580D); Bas.hom.13.1(2.133D; M.31.424B); ἡ νοητὴ περὶ ὑμᾶς ἡ. Cyr.Is.4.2(2.608D); χηρῶσιν ἐτέρας ὁδὸν πνευματικῆς καὶ ἡ νοητῆς id.resp.10 (p.593.20; 6².370B); **2.** is in Christ, conferring spirit of adoption (Rom.8:15) διὰ τῆς ἐν ἐμοὶ ἡ. τὸ τῆς υἱοθεσίας πνεύμα ἀπειληφότες, ἵνα χρηματισθῇ υἱοὶ θεοῦ Or.or.15.4(p.335.25; M.11.468B); id.Jo.20.17(15; p.349.2; M.14.609B); Cyr.H.catech.1.2;†Gr.Nyss.hom.2.61 in Jo.(p.132.8); ἡ, τῆς υἱοθεσίας περιποιούσα τὴν δόξαν τοῖς αὐτῆς ἀξίους καὶ κεκλημένους...παρὰ κυρίου Cyr.Os.1(3.29A); **3.** means towards attainment of heavenly and perfect man (cf. Eph.4:13), Hipp.antiChr.3(p.6.19; M.10.732A); cf. Gnost. doctrine; **a.** of regeneration of primal man by 'last man' (Marcosian), Iren.haer.1.14.6(M.7.668A); Hipp.haer.6.47(p.179.10; M.16.3271B); **b.** of regeneration of Adam (Naassene) περὶ...τῆς ἀνόδου αὐτοῦ, τουτέστι τῆς ἡ., ἵνα γένηται πνευματικός, οὐ σαρκικός ib.5.8(p.92.15; 3143C); **4.** restores divine image in man, Cyr.resp.10(p.593.20; 6².370B); grace of regeneration being conferred by Christ in place of grace which Adam lost, Didym.Trin.1.27(M.39.401B); **5.** results in transformation of life, Gr.Nyss.or.catech.40(p.159.11; M.45.101B); newly regenerate soul being free from guilt, id.bapt.Chr.(M.46.581A); **6.** baptismal (v. infra) regeneration necessary for attainment of resurrection, id.or.catech.35(p.137.9; M.45.92A); v. βάπτισμα; **7.** leads on to ἀνάπαυσις q.v. and thence to ἐπίγνωσις τῆς ἀξίας τοῦ ἀναπλάσαντος Gr.Naz.or.31.28(p.182.1; M.36.165A); **8.** results in deification εἰ οὖν ἀθάνατος γέγονεν ὁ ἄνθρωπος, ἔσται καὶ θεός. εἰ δὲ θεός... μετὰ τὴν τῆς κολυμβήθρας ἡ. γίνεται, εὐρίσκεται καὶ συγκληρονόμος Χριστοῦ†Hipp.theoph.8(p.262.11; M.10.860A); cf. Didym.Trin.2.1(M.39.453A); **9.** produces τὴν νέαν καὶ καινὴν συγγαγωγὴν of Church, Cyr.Ps.8:3(M.69.757C); and establishes relation of brotherhood between Christians, Isid.Pel.epp.1.171(M.78.296A); **10.** is only source of grace whereby knowledge of Trin. is granted to men, Eus.Marcell.1.1(p.3.11; M.24.716B).

B. means of regeneration; **1.** through Christ, Or.or.15.4(p.335.25; M.11.468B); Didym.Trin.1.27(M.39.401B); **2.** by Father, when man keeps the commandments, Or.Jo.20.17(15; p.349.2; M.14.609B); **3.** as new birth, regeneration is presided over by 12 apostles, as ordinary birth by 12 signs of zodiac, Clem.exc.Thdot.25(p.115.14; M.9.672B); **4.** baptismal; **a.** foreshadowed by association of Levitical ablutions with human generation, Clem.str.3.12(p.234.8; M.8.1184B); **b.** not conferred by John's baptism, Or.Jo.6.33(17; p.143.12; M.14.257B); **c.** but Christ's baptism by John an example of conferment of divine sonship upon all who are regenerated by baptism, Eus.qu.Steph.suppl.5(M.22.961D); Christ received adoptive sonship at baptism in respect of his humanity, Father testifying to regeneration conferred by it, Thdr.Mops.fr.inc.8(p.298.25; M.66.980D); **d.** through Christian baptism; **i.** as sign of regeneration τὸ βάπτισμα ἀναγεννήσεως ὑπάρχον σημείον Clem.eccl.5(p.138.15; M.9.700D); **ii.** effecting regeneration, Just.1ap.61.3(M.6.420C); ἐξάρνησιν τοῦ βαπτίσματος, τῆς εἰς θεὸν ἡ. Iren.haer.1.21.1(M.7.657B); βάπτισμα τοῦτον ἐστὶν...ἀνακαινισμὸς καὶ ἡ. αἰτία Gr.Nyss.bapt.Chr.(M.46.580D); Nil.ap.Proc.G.Cant.8:5(M.87.1741C); **iii.** effected by

water and Spirit (cf. Jo. 3:5) δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἡ δ., καθάπερ καὶ ἡ πᾶσα γένεσις. πνεῦμα γὰρ θεοῦ ἐπέφεροτο τῇ ἀβύσσῳ [Gen. 1:2] Clem. ecl. 7 (p. 138.26; M. 9.701A); τῇ δι' ὕδατος δ. καὶ πνεύματος Gr. Naz. or. 18.13 (M. 35.1000D); †Gr. Nyss. hom. 2.6.1 in Jo. (p. 132.8); Thdt. Ezech. 47:1 (2.1039); by prayer, epiclesis, water and faith, Gr. Nyss. or. catech. 33 (p. 124.1; M. 45.84B); iv. associated partic. with baptismal water τὸ...εἰς δ. λουτρὸν Just. Iap. 66.1 (M. 6.428B); Cyr. H. catech. 1.2; δ. τὸ πρᾶγμα ἐστὶ, καὶ πάλιν γεννώμεθα, ὥσπερ ἀπὸ τῆς μήτρας, οὕτως ἀπὸ τῶν ὑδάτων Chrys. hom. 2.7 in 2 Cor. (10.439B); with baptismal formula united with water, Chrys. comm. in Gal. 4:22 (10.711C) cit. s. ἀναγεννάω; with grace acting through water δημιουργεῖ δὲ τὴν δ. ἡ χάρις, ὡς ἐν μήτρᾳ τῇ κολυμβήθρᾳ τὸ ἐμβαλλόμενον ἀναπλάσσει Bas. Sel. pasch. 1.5 (M. 28.1080D); water of regeneration being connected with water from side of Christ, Gr. Ant. mul. ung. 2 (M. 88.1849D); Jo. D. f. o. 4.9 (M. 94.1121A); v. associated partic. with action of H. Ghost, Hipp. antichr. 3 (p. 6.18; M. 10.732A); ἀμφοτέρω συνῆψεν ὁ κύριος, τὸ τε ἐξ ὕδατος εἰς μετάνοιαν, καὶ τὸ ἐκ πνεύματος εἰς δ. †Bas. Is. 137 (1.475A; M. 30.341A); Gr. Naz. or. 31.28 (p. 182.1; M. 36.165A); Didym. Trin. 2.1 (M. 39.453A); Nilap. Proc. G. Cant. 8:5 (M. 87.1741C); Proc. G. Is. 6:4 (M. 87.2621D); vi. hence is ἡ διὰ τῆς πνευματικῆς μητρὸς δ. Jo. VI H. v. Jo. D. 7 (M. 94.440B); vii. as synonym for βεπτισμα q.v.: ζῶν ὕδωρ, ἐνθα ἡ πᾶν δικαίαν γίνεται δ. Clem. cont. 1.1; Hom. Clem. 11.35; Lit. ap. Const. App. 8.8.1; Dion. Ar. e. h. 2.1 (M. 3.392A); Max. opusc. (M. 91.104C); hence viii. regeneration is sacramental τὴν μυστικὴν δ. Eus. Marcell. 1.1 (p. 8.21; M. 24.728C); v. μυστικός; ix. baptismal regeneration denied by Marcossians, Iren. haer. 1.21.1 (M. 7.657B); x. regeneration effected through faith (associated with baptism), cf. Cyr. II. catech. 1.2; 5. object of Gnostics' γνώσις which delivers men from power of fate, Clem. exc. Thdt. 78 (p. 131.19; M. 9.666A).

C. regeneration associated with milk of the word (1 Cor. 3:2), v. γάλα.

D. δ. of penance compared with baptismal παλιγγενεσία, Ast. Am. ap. Phot. cod. 271 (M. 104.213B).

E. of resurrection; of Christians λυτρωσάμενος...εἰς δ. πνεύματος καὶ ψυχῆς καὶ σώματος· ἀπὸ φθορᾶς εἰς ἀφθαρσίαν Pap. Chr. (p. 442); of Christ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας τῆς ἐκ νεκρῶν δ. (v.l. ἀναστάντος) †Cyr. H. occurs. 12 (M. 33.1200B); Leo Mag. ep. 45.2 (p. 48.6; M. PL. 54.836A).

F. apparently in sense of γέννησις: εἰ μὲν πρὸς τὴν δ. συντελοῦσιν οἱ ἀστέρες, οὐδὲ ἔστιν ἐκείθεν τὰ ἡμέτερα στοχάσασθαι, πῶς τῇ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ ἀστὴρ ἐπ' ἀνέτειλεν; †Caes. Naz. dial. 107 (M. 38.973).

*ἀναγέραςτος, unhonoured, †Caes. Naz. dial. 140 (M. 38.1048).

ἀναγής, polluted, unclean ἀνάθημα...ἐπὶ τοῦ...δ. Thdt. Is. 13:3 (2.260; conj. ἐναγός p. 65.29); of women after childbirth, †Meth. Sym. et Ann. 3 (M. 18.353B).

ἀναγι(γ)νώσκ-ω, A. read; 1. ref. imperial legislation against prophetic books θάνατος ὥρσθη κατὰ τῶν τὰς Ὑστάτου ἡ Σιβύλλης ἢ τῶν προφητῶν βιβλίων ὄντων Just. Iap. 44.12 (M. 6.396C); 2. of Christian reading; a. in gen. ἡ Ἑλληνικὰ βιβλία, μὴτε ἱστορικά, ἢ τροπολογικά, παλαιὰν τε μὴ προσφάσης τὸ σύνολον. ~ε δὲ τὴν νέαν διαθήκην, μαρτυρικὰ δὲ, καὶ τοὺς βίους τῶν πατέρων σὺν τὰ γεροντικά Nil. ep. 4.1 (M. 79.544D); contrast encouragement of classical learning in Bas. leg. lib. genl. passim and Socr. h. e. 3.16.9 (M. 67.420B), v. παιδεύσις; reading of apocrypha forbidden, Cyr. H. catech. 4.33; Const. App. 3.5.2; μὴ σήμερον ἀναγνώσης, καὶ αὐρὸν καθάρσιος Ephr. 3.19B; to be preceded by prayer, id. ap. Max. car. theol. proem. (M. 91.721A); τοῦ μὴ ~ειν πολλὰ χεῖρον τὸ καὶ περιττὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα νομίζειν Chrys. hom. 2.5 in Mt. (7.30A); ~ε οὖν, ἵνα γινώσκῃς. εἰ δὲ γινώσκεις οὐ βούλει, μὴ ~ε, ἵνα μὴ καταγινώσκῃ, ὡς ἀγνοῦν δ. ~εις Isid. Pel. ep. 1.141 (M. 78.277A); εἶτα οὐκ ἐργάτη ὄντι τὰ ὀνόμα πρακτικά· τούτων γὰρ ἡ ἐργασία περιττὴν ποιεῖ τὴν τῶν λοιπῶν ἀνάγνωσιν Jo. Clim. scal. 27 (M. 88.1116C); b. in public worship προσέχει τοὺς γεγραμμένους, ἵνα καὶ ἑαυτοὺς σώσῃτε καὶ τὸν ὄντα ἐν ὑμῖν 2 Clem. 19.1; τὰ ἀπομνημονεύματα τῶν ἀποστόλων ἡ τὰ συγγράμματα τῶν προφητῶν ~εται, μέχρις ἐγχαρεῖ Just. Iap. 67.3 (M. 6.429B); list of books read, Const. App. 2.57.5ff.; ἀναγνώσθη...ἡ αἰμορροῦσα Chrys. hom. in Is. 45:7 (6.149A); ἐξέστω...~εσθαι τὰ πάθη τῶν μαρτύρων, ἥνικα αἱ ἐτηρία αὐτῶν ἡμέραι ἐπιτελούνται Cod. Afr. 46; books that may be read in church (i.e. canonical opp. apocryphal), CLad. can. 60; Cod. Afr. 24; cf. ὅσα μὲν ἐν ἐκκλησίαις μὴ ~εται, ταῦτα μὲν κατὰ σάντον ~ε Cyr. II. catech. 4.36; ref. books which may be read to catechumens, i.e. Sap. Ecclus. Esth. Judith Tob. Did. Herm. ἕτερα βιβλία τούτων ἐξῶθεν οὐ κανονίζόμενα μὲν, τετυπωμένα δὲ παρὰ τῶν πατέρων ~εσθαι τοῖς ἀρτί προσερχομένοις καὶ βουλομένοις κατηχεῖσθαι τὸν τῆς εὐσεβείας λόγον...κακείνων

κανονιζόμενων, καὶ τούτων ~όμενων, οὐδαμοῦ τῶν ἀποκρύφων μνήμη Ath. ep. fest. 39.11f. (p. 88; M. 26.1437C); †Ath. synops. 2 (M. 28.289B).

B. act as reader εἰς τὸ ~ειν δεχθῆσθαι Bas. ep. 217 can. 69 (3.327D; M. 32.800C); Const. App. 2.26.3; Cod. Afr. 54; δ. ~ων reader, Just. Iap. 67.3 (M. 6.429B); Chrys. hom. 3.4 in 2 Thess. (11.527D); compared with Levites, Const. App. 2.25.3.

C. recite, quote, Gr. Nyss. Eun. 1 (p. 157.12; M. 45.397C); ref. Mt. 15:4 τὸν νόμον ~ει Chrys. hom. 51.2 in Mt. (7.522A); νόμος ἐστὶ παρὰ τοῦ θεοῦ κείμενος, διὰ Ἱερεμίον τοῦ προφήτου τοῖς Ἰουδαίοις ἀναγνώσθεις ib. 6.4.1 (635B); Thdt. haer. 5.25 (4.460).

D. say in writing ~ω ὑμῖν ἐντεῦθεν 2 Clem. 19.1; Eus. Em. fr. dogm. (M. 86.541B).

E. study, Jo. Mal. chron. 14 p. 352 (M. 97.525A).

F. arrange for reading, divide into lessons τὴν τε τῶν Πράξεων βίβλον...ἀναγνῶναι τε κατὰ προσῳδίαν Euthal. Diac. Ac. proem. (M. 85.633B).

*ἀνάγιος, unholy, Gr. Naz. ep. 79 (M. 37.149A, v.l. ἀναγνός).

*ἀναγκαιοτήτων. possessed of bare necessities, Nil. ep. 3.110 (M. 79.436A).

ἀναγκαῖος, 1. necessary; neut. plur. as subst., gentils, Athenag. leg. 22.4 (M. 6.937C); A. Paul. et Thecl. 35 (p. 262.2); Thdr. Lect. fr. (M. 80.222B); 2. valued, important ἐν πρώτοις καὶ δ. φίλων τε καὶ οἰκείων Eus. v. C. 1.16 (p. 16.10; M. 20.932B); of bishops συννεῖναι αὐτῷ [δεῖν] τινος τῶν δ. ἐν θεοσεβείᾳ προμηθεύμενος ib. 4.56 (p. 140.27; 1208B); of Hexapla δέχεται αὐτὰ ὡς δ. ἡ καθολικὴ ἐκκλησία Leont. N. v. Sym. 40 (M. 93.1720A); 3. costly, T. Job 40 (p. 130.6); Pall. h. Iaus. 6 (p. 23.11; M. 34.1018D); Leont. N. v. Jo. Eleem. 22 (p. 42.21).

*ἀναγκασμός, 6, compulsion; pressure of a crowd, Steph. Diac. v. Steph. (M. 100.1077A).

ἀναγκαστικός, 1. coercive, opp. persuasive ἡ θεία χάρις προ-τροπική, οὐκ δ. Mac. Aeg. libert. ment. 3 (M. 34.937B); id. cust. cor. 12 (M. 34.836A); οὐκ δ. τοῦ θεοῦ ἡ κλήσις Chrys. hom. 80.3 in Mt. (7.770B); 2. c. genit., necessitating ἡνα μὴ δοκῇ ἡ πρόρρησις...δ. τις εἶναι τῆς παρακοῆς ib. 77.3 (745A); ib. 68.1 (6701); 3. cogent, compelling credence, of logical proof Ἑλλῆνες δὲ σοφίαν ζητοῦσι, τοὺς δ. καλοῦ-μένους λόγους καὶ τοὺς ἄλλους συλλογισμοὺς δηλονότι Clem. str. 1.18 (p. 57.2; M. 8.804B); ib. 6.9 (p. 470.32; M. 9.300A).

ἀναγκαστικός, 1. by compulsion, Gr. Nyss. or. catech. 31 (p. 113.8; M. 45.77B); 2. under compulsion, of necessity ὁ θεὸς εἰ τῷ εἶναι ποιεῖ, δ. ποιεῖ δ. ποιεῖ †Just. qu. Chr. 3.2 (M. 6.1436A); ib. 3.3 (1436D).

ἀναγκαστός, = foreg. 1, Cyr. II. catech. 4.34.

ἀνάγκη, ἡ (cf. εἰμαρμένη), necessity, dist. from πρόνοια and εἰμαρμένη: τῶν γινόμενων..., ἡ θεὸν φασιν αἰτίον εἶναι, ἡ δ., ἡ εἰμαρ-μένη...ἀλλὰ τοῦ μὲν θεοῦ ἔργον, οὐσία καὶ πρόνοια. τῆς δὲ δ., τῶν αἰεὶ αἰσάντων ἐχόντων ἡ κίνησις: τῆς δὲ εἰμαρμένης, τὸ ἐξ δ. τὰ δι' αὐτῆς ἐπιτελεῖσθαι· καὶ γὰρ καὶ αὕτη τῆς δ. ἐστὶ Jo. D. f. o. 2.25 (M. 94.957A);

A. pagan belief; 1. its absurdity εἰ γὰρ ὁ ἐπὶ στρατείᾳ ὁρμῶν οὐκ ἐκ προαιρέσεως οἰκείας τοῦτ' ἐπράττει, ἐλαυνόμενος δὲ ὑπὸ τῆς ἐξῶθεν α., δηλονότι καὶ ἐπὶ ληστείᾳ καὶ τυμβωρυχίᾳ...πῶς οὖν ὁ ταῦτα μὴ ἐξ αὐτοῦ ἡγούμενος ἐγχειρεῖν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἐξῶθεν α., προσέξει ἂν ποτε τῷ νοουθετοῦντι; Ius. p. e. 6.6 (243C); M. 21.413D); καὶ μὴν καὶ νόμους ἀνατρέποι ἂν οὗτος ὁ λόγος...τί γὰρ δεῖ προστάττειν... τοὺς ὅψ' ἑτέρας δ. καὶ κατασχόμενος; ib. 244D; M. 416C); Gr. Naz. carn. 1.1. 5.25 (M. 37.426); †Chrys. prov. 5 (2.770C); 2. its impiety δ...δ. τε καὶ ἀστρων φορὰς ἀναρτῶν τὰ πάντα, τῆς τε τῶν πλημμελουμένων ἀνθρώπων ἀσπίδας, μὴ ἐξ ἡμῶν εἶναι φάσκων τὰ αἰτία, ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν πάντα κυνοῦσης δυνάμεως, πῶς οὐκ ἀδόσιον...λογισμὸν εἰσφέρει ἂν; Eus. p. e. 6.6 (250D; M. 21.425C); ib. (251C; M. 428A); εἰτ' οὖν αὐτὸς [sc. θεός] καθ' ἑαυτὸν, εἰτ' οὖν πάλιν αὐτὸς διὰ τινος ἄλλης πρὸς αὐτοῦ μετῃχανμένης α., τοὺς οὐκ ἐθέλοντας τοῖςδε τοῖς κακοῖς περιβάλλει, αὐτὸς ὅν ἐστὶ, καὶ οὐκ ἄλλος, ὁ πάντων κακῶν ποιητικός...καὶ τίς ἂν τούτου γένουτ' ἂν ἕτερος λόγων ἀσεβέστερος; ib. (251D; M. 428B); ὁ θεὸς λέγει· παρέθηκά σοι...τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, οὐ εἰδὼς θέλεις ἐκτενέον σου τὴν χεῖρα· ὁ δαίμων λέγει, ὅτι οὐκ ἐστὶν ἐν σοὶ τὸ ἐκτείνειν τὴν χεῖρα, ἀλλ' δ. τινὶ †Chrys. prov. 2 (2.758E).

B. man not subject to it, Meth. arbit. 16 (p. 186.14; M. 18.264B); this esp. proved by totally new facts of Christian dispensation, Eus. p. e. 6.6 (253D; M. 21.432A); and by diversity of circumstances of children born at same time, Gr. Nyss. fat. (M. 45.157C); οὐδεμία δ. τὰ ἡμέτερα ἄγεται, πάντα δὲ ἐλευθερία προαιρέσεως τετιμῆται Chrys. hom. div. 8.5 (12.381B).

C. δ. and Christian life; 1. Christianity liberates from it, Barn. 2.6; ἐπειδὴ τὴν πρώτην γένεσιν ἡμῶν ἀγνοοῦντες, κατ' δ. γεγεννημέθα ἐξ ὕλης σκορᾶς...καὶ ἐν ἔθει φαύλοις...γεγόναμεν, ὅπως μὴ ἀνάγκης τέκνα...μένουμεν...ἐπονομάζεται τῷ ἐλομένῳ ἀναγεννηθῆναι...τὸ τοῦ πατρὸς...ὄνομα Just. Iap. 61.10 (M. 6.421A); 2. virtue not a matter

of *ἀ.*, Clem.*paed.*1.9(p.141.7; M.8.353B); πρᾶξις δὲ τοὺς κατὰ προ-
αίρεσιν, οὐ κατὰ *ἀ.* ἐπαίνει id.*str.*4.6(p.264.12; M.8.1248B); ἡδύνατο...
ὁ...θεὸς ποιεῖσαι νομιζόμενον ἀγαθὸν ἐν ἡμῖν, ἵνα ἐξ *ἀ.* ἐλεημοσύνας
διδώμεν καὶ ἐξ *ἀ.* σωφρονώμεν, ἀλλ' οὐ βεβούληται διὸ μὴ...ἐξ *ἀ.*
προστάσει ἡμῖν ποιεῖν ἀ ποιοῦμεν, ἵνα ἐκούσιον ἢ τὸ γινόμενον Or.
hom.20.2 in Jer.(p.178.22; M.13.504A); μηδὲν τὸν εἰς ἀγιασμὸν ἀνα-
φερομένον κατ' *ἀ.* γένοιτο...ἀλλὰ κατὰ πρόθεσιν αὐτεξούσιον Meth.
symp.3.13(p.42.14; M.18.81C); virginity esp. freeing from *ἀ.* im-
posed by passions, *ib.*8.13(p.98.18; 161A); cf. *ib.*8.2(p.82.9; 140B);
3. exeg. Mt.18:7 ὅταν δὲ *ἀ.* εἴπῃ, οὐ τὸ ἀδίαλετον τῆς ἐξουσίας
ἀναιρῶν, οὐδὲ τὴν ἐλευθερίαν τῆς προαιρέσεως, οὐδὲ *ἀ.* τῶν πραγμάτων
ὑποβάλλων τὸν βίον...ἀλλὰ τὸ πάντως ἐσόμενον προλέγει Chrys.*hom.*
59.1 in Mt.(p.594B); id.*hom.*27.2 in 1Cor.(10.242B,C).

D. in Arian controversy; 1. ref. Son's generation; **a.** in argu-
ment agst. Ath. τοὺς οὐ βουλήσει οὐδὲ θελήσει γεγενῆσθαι τὸν υἱὸν
εἰρηκότας ἀνελαβῶς, *ἀ.* δὲ...ἐβούλητον καὶ ἀπροαίρετον περιτεθει-
κότας τῷ θεῷ Symp.*Ant.*(345)8(p.253.23; M.26.732D); Symp.*Sirm.*1.
25(p.256.12; M.26.740B); **b.** refuted ἡγουσες [sc. Arians]: εἰ μὴ βου-
λήσει γέγονεν, οὐκοῦν ἀνάγκη καὶ μὴ θέλων ἔσχεν ὁ θεὸς υἱόν. καὶ τίς ὁ
τὴν *ἀ.* ἐπιβαλὼν αὐτῷ, πομπρότατοι...;...οἱ δὲ ἐπιλαθόμενοι, ὅτι περὶ
υἱοῦ θεοῦ ἀκούουσι, τολμῶσιν ἀνθρωπίνως ἀντιθέσεις λέγειν ἐπὶ θεοῦ, *ἀ.*
καὶ παρὰ γνώμην, ἵνα τὸ εἶναι υἱὸν ἀληθινὸν ἀρνήσωνται τοῦ θεοῦ·
ἐπεὶ εἰπάτωσαν ἡμῖν αὐτοί· τὸ ἀγαθὸν εἶναι...ἐκ βουλήσεως πρόσεστιν
αὐτῷ, ἢ οὐ βουλήσει; εἰ μὲν οὖν ἐκ βουλήσεως, σκοπεῖν δεῖ, ὅτι ἥρφατο
μὲν εἶναι ἀγαθὸς, καὶ τὸ μὴ εἶναι δὲ αὐτὸν ἀγαθὸν ἐνδεχόμενον ἐστίν...εἰ
δὲ δὴ τὸ ἐκ τούτων ἀποπον οὐκ ἐκ βουλήσεως ἀγαθὸς...ἐστίν, ἀνοσι-
τώσαν ἄπερ εἰρήκασιν αὐτοί· οὐκοῦν ἀνάγκη καὶ μὴ θέλων ἐστὶν
ἀγαθός. καὶ τίς ὁ τὴν *ἀ.* ἐπιβαλὼν αὐτῷ; εἰ δὲ ἀποπον ἐστὶ λέγειν ἐπὶ
θεοῦ *ἀ.*, καὶ διὰ τοῦτο φύσει ἀγαθὸς ἐστίν· εἴη ἂν πολλῶν μᾶλλον...τοῦ
υἱοῦ φύσει καὶ οὐκ ἐκ βουλήσεως παρὴρ Ath.*Ar.*3.62(M.26.453B-
456A); **2.** ref. subordination of Son ἐξ *ἀ.* δὲ τινος τὸ ἐλάττω ἐπὶ
τῆς τοῦ μονογενοῦς ὑποστάσεως νοεῖ...λέγουσιν...*ἀ.* πᾶσα τὰς ἐκδόστη
τῶν οὐσίων ἐπομένως ἐνεργείας ἐλάττωτες τε καὶ μεῖζους εἶναι... τὴν...
ἀ. τὴν ταῦτα ἐν τῇ θεῷ φύσει βλασφῆμῳ...οὐτε...συνείναι μέχρι τοῦ
νῦν δεδυνήμεθα. τῶς γὰρ παρὰ πᾶσι κρατεῖ τὸ δόγμα...ὅτι οὐδεμία
τις *ἀ.* τῆς θέας ὑπέρεκειται φύσεως Gr.Nyss.*Eun.*1(p.95.23ff.; M.45.
328D-329A); **3.** ref. Christ's sinlessness λέγετε [sc. Arians] εἰ ἡ
ἀμαρτήσασα φύσις ἐν θεῷ γέγονεν, ἁμαρτάν μὴ ποιήσασα, ἀνάγκη
τοίνυν κατέχεται τὸ δὲ ἀνάγκη κατεχόμενον βίαιόν ἐστιν· εἶπατε
τοίνυν· εἰ τὸ μὴ ἁμαρτάνειν κατὰ *ἀ.* γίνεται, τὸ ἁμαρτάνειν κατὰ φύσιν
ἐστὶν· δώσετε οὖν τὸν τῆς φύσεως δημιουργὸν τῆς ἁμαρτίας εἶναι
ἐνεργόν. εἰ δὲ βλασφημία ἐστὶ τὸ τοιοῦτον, κατὰ *ἀ.* δὲ τὸ ἁμαρτάνειν
συμβέβηκε· πρόδηλον, ὅτι τὸ μὴ ἁμαρτάνειν κατὰ φύσιν γέγονε. διὰ
τοῦτο, ἐν τῇ τοῦ λόγου θεότητι ὀφείσεια ἡ τοῦ δούλου μορφή, οὐκ
ἀνάγκη ὑποκειμένη, ἀλλὰ φύσει καὶ δυνάμει, τὴν ἀναμαρτήσιαν
ἐπιδείκνυνται, διαλύσασα τὸν τῆς *ἀ.* ὅρον †Ath.*Apoll.*9(M.26.1145C-
1148A).

*ἀναγλυφάριος, sculptor in bas-relief, Mac.Aeg.*hom.*16.7(M.34.
617C).

ἀναγνωρίζω, 1. recognize, in world to come ὄντως ἕκαστος
ἀναγνωρίζει τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐ τῷ τοῦ σώματος σχήματι ἀλλὰ τῷ
διορατικῷ τῆς ψυχῆς ὅματι †Jo.D.*fid.dorm.*29(M.95.276A); **2.** ac-
knowledge ἀναγνώριον τὸν πατέρα Clem.*prol.*10(p.72.10; M.8.213B);
3. meet, see again, Herm.*vis.*1.1.1.

ἀνάγνωσις, ἢ, **A.** reading, of scripture; **1.** privately; **a.** in gen.
ἐνῆς καὶ *ἀ.*...ὁ καιρὸς [sc. the morning] Clem.*paed.*2.10(p.215.9;
M.8.512B); followed by prayer, Bas.*ep.*2.4(3.73C; M.32.229B); ref.
monks, †Ath.*ep.*Cast.1.5(M.28.856C); children to be trained by
example to devote time to it, Chrys.*hom.*21.2 in Eph.(11.160B);
b. benefits and effects; in gen., id.*hom.*35.1 in Gen.(4.349C); ἡ
γὰρ τῶν γραφῶν *ἀ.* τῶν οὐρανῶν ἐστὶν ἀνοίξις id.*hom.*2.2 in Is.6:1
(6.108A); indispensable for salvation, id.*Laz.*3.2(1.738A); purifies
soul, *ib.*(739B); defence against sin, *ib.*3.3(740E); sanctifies, id.
*hom.*23.3 in Jo.(8.188D); rescues from evil thoughts, id.*hom.*3.1 in
Ac.princ.(3.72E); in time of sorrow, id.*psenil.*4.1(2.302C); ἡ τῆς *ἀ.*
τυγχάνει χρηστομαθῆς πραγματεία, ὁσημέραι πρὸς θεωρίαν τῆς τῶν
καλῶν γνώσεως...τὴν ψυχὴν ἐξασκούμεθα Euthal.*Diac.*Ac.*proem.*(M.
85.633B); Nil.*ep.*2.198(M.79.304D); restrains wandering mind, id.
inst.(M.79.1236A); †Nil.*perist.*4.1ff.(M.79.825Bff.); θαυμάζειν...ὅτι σε
ὁ θεὸς ἔρωσ οὐκ ἔτρωσεν ἐκ τῆς συνεχούς *ἀ.* Isid.*Pel.*ep.1.27(M.78.
200B); περὶ τῆς ἀνασθησίας τῆς ψυχῆς...συνεχῆς *ἀ.* τῶν βίων γραφῶν
συμβαλλεται Dor.*doct.*20(M.88.1812A); Jo.*Clim.*scal.26(M.88.1116C);
c. conditions; effective even if not understood, Chrys.*Laz.*3.2(1.
739C); but faith necessary οὐδὲν ἐκαρποῦντο μέγα τι καὶ γενναῖον,
ἀπὸ τῆς *ἀ.* σωθῆσθαι προσδοκῶντες μόνως, πίστεως ἔρημοι id.*hom.*
41.1 in Jo.(8.243B); also prayers, psalms and vigils, Nil.*ep.*4.60

(M.79.577B); **2.** publicly; denoting sometimes act of reading and
sometimes passage for reading, lection; **a.** in gen. ἡ τε ἀλλή παιδεία
χρήσιμος ἡ τε τῶν γραφῶν τῶν κυριακῶν *ἀ.* εἰς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων
ἀναγκαῖα Clem.*str.*6.11(p.477.34; M.9.313A); **b.** liturg. τὰ ῥήματα
τῆς ὁλης σήμερον *ἀ.* Or.*hom.*4.1 in Jer.(p.23.5; M.13.286A); ἡ δὲ *ἀ.*
ἦν ἐπιστολὴ Παύλου πρὸς Τιμόθεον καὶ Τιτὸν †Iion.v.*Polyc.*22;
ἐρμηνεύται ἀπὸ γλώσσης εἰς γλώσσαν ἐν ταῖς *ἀ.* ἡ ἐν ταῖς προσομιλίας
Ephr.*exp.*fid.21(p.522.23; M.42.825A); τὴν *ἀ.* τοῦ νόμου καὶ τῶν
προφήτῶν, τῶν τε ἐπιστολῶν ἡμῶν καὶ τῶν Πράξεων καὶ τῶν εὐα-
γγελίων Lit.*ap.*Const.*App.*8.5.11; τῆς *ἀ.* τῆς κατὰ τὸν τελώνην καὶ τὸν
Φαρισαῖον Chrys.*psenil.*2.4(2.292A); Euthal.*Diac.*Ac.(M.85.636B)
cit. s. κεφάλαιος; Dion.*Ar.*e.h.3.2(M.3.425C); πρόσχωμεν τῇ ἀγία *ἀ.*
Lit.*fac.* (v.l. p.172.22); preparations for it, Chrys.*hom.*53.3 in Jo.
(8.313E); its significance τὰς δὲ θέας τῶν παντέρων βίβλων *ἀ.*, τὰς
θέας...τοῦ παναγίου θεοῦ βουλήσεις τε καὶ βουλὰς ὑπεμφαίνειν Max.
myst.10(M.91.689B); **c.** at commemorations of the departed τὴν *ἀ.*
τῶν ἱερῶν βιβλίων ποιούμενοι καὶ ψάλλοντες ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων
μαρτύρων Const.*App.*6.30.2; **d.** arrangement of lections and psalm-
ody περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπισυνάπτειν ἐν ταῖς συνάξεσι τοὺς ψαλμούς, ἀλλὰ
διὰ μέσου καθ' ἕκαστον ψαλμὸν γίνεσθαι *ἀ.* Clod.*can.*17; **e.** in
monasteries during meals, Ephr.2.128F; †Ath.*ep.*Cast.1.7(M.28.
857C).

B. in gen., anything read; hence **1.** passage, verses or verse ἄλλη
διαστολή τῆς *ἀ.* Or.*comm.*in Eph.1:9(p.240); exeg. Ac.8:34 ἐφοβεῖτο
γὰρ μὴ, παρὰ πρόσωπον ἐκλαβὼν τὴν *ἀ.* πλανηθῇ Ath.*Ar.*1.54(M.26.
124C); Ephr.*mens.*3(M.43.241B); ἐξετάσωμεν...εἰ τι σαφές ἡ τῶν
παρακειμένων *ἀ.* ἔχει Gr.Nyss.*Eun.*3(2 p.11.7; M.45.576A); **2.** writ-
ings, of gospels κατέχεις τὰς καλυθείας *ἀ.* M.*Evph.*2.2.

ἀνάγνωσμα, τό, reading; **1.** of scripture privately ἡδὲ τῶν *ἀ.*
κατολιγυρήσας· μάλιστα τῆς νέας διαθήκης †Bas.*ep.*42.3(3.127E;
M.32.353A); ref. ideal bishop πολὺς ἐν ἀναγνώσμασιν Const.*App.*
2.5.4; **2.** reading publicly delivered, denoting sometimes act of
reading and sometimes passage for reading, lection; **a.** in gen. δι'
ἀναγνωσμάτων καὶ διὰ τῶν εἰς τὰ *ἀ.* διγνήσεων προτρέποντες μὲν
ἐπὶ τὴν...εὐσέβειαν Or.*Cels.*3.50(p.246.17; M.11.985C); **b.** to cate-
chumens, Cyr.*H.catech.*4.2; **c.** liturg. σάμπγγος μεγαλοφωνότερον...
τὴν προάγουσαν τῶν ἡμερῶν ἑορτὴν ὑποσημαίνει τὰ *ἀ.* Bas.*hom.*1.1
(1.1A; M.31.164A); δύο δὲ γενομένων *ἀ.* Const.*App.*2.5.6; ἐπιτελείσθω
δὲ τρίτα τῶν κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς καὶ *ἀ.* καὶ προσευχαῖς *ib.*8.42.1;
εὐαγγελικῶν *ἀ.* Philost.*h.e.*3.5(M.65.485B); ἐφ' ἑκάστῳ *ἀ.* τῆς εἰρήνης
ὑποφωνήσων Max.myst.12(M.91.689D); significance, Anast.*S.quel*
*resp.*154(M.89.813D); **d.** during vigils, Marc.*Diac.*v.*Porph.*20; **3.** pas-
sage of scripture, Ath.*Ar.*1.55(M.26.125B); Didym.*Ps.*10:1(M.39.
1208B); Cyr.*Jo.*6(4.559B); **4.** plur., writings; in gen., Eus.*p.e.*10.9
(487B; M.21.809D); *ἀ.* Ἑλληνικῶν Cyr.*Juhn.*7(6².231E); of scripture
τὰ ἅγια *ἀ.* Or.*princ.*4.2.1(p.306.1; M.11.357A); Eus.*o.C.*4.35(p.131.14;
M.20.1184C).

ἀναγνωστός, one must read; ref. interpretations of scripture,
one must understand *ἀ.* τὸ ὑπερβατὸν κατὰ ἀκολουθίαν Clem.*ecl.*56
(p.152.22; M.9.724B); Diod.*Ps.*52:5(M.33.1591A); Chrys.*hom.*8.2 in
2Cor.(10.93E).

*ἀναγνωστός, to be read, hence canonical, Col.*Afr.*24.

ἀναγνώστης, ὁ, reader (member of minor order in Church);
1. in gen., cf. Hipp.*trad.*ap.12; Corn.*ap.*Eus.*h.e.*6.43.11(M.20.621A);
PLond.1912.29; 1914.59; bishop must first have been reader, Serap.
*euch.*1.14; Lit.*ap.*Const.*App.*8.10.10; Jo.D.*Mun.*1.3(M.94.1509A); cf.
Tert.*praescr.*41(M.PL.2.57A); Cypr.*ep.*29(M.PL.4.310A); **2.** position
regarded as within eccl. order, Clod.*can.*24; included in clergy,
cf. Const.*App.*6.17.2; but οὐκ ἐστὶν ἱερεὺς ὁ *ἀ.*, ἀλλ' ὡς γραμματεὺς
τοῦ λόγου Ephr.*exp.*fid.21(p.522.14; M.42.8241); ἡ δὲ δεῖ θαυμάζειν εἰ
μὴτε ὑποδιακόνων ἐμνήσθη, μὴτε ἀναγνωστῶν. τῶν γὰρ ἐν τῇ τῆς
ἐκκλησίας λειτουργίᾳ βαθμῶν ἐξωθεν μᾶλλον οὗτοί εἰσιν, διὰ τὴν χρείαν
ἐπισυνθέτες ὕστερον Thdr.Mops.*i.Tim.*3:15(p.132.9; M.66.941C);
readership as first stage in clerical cursus honorum, cf. Socr.*h.e.*7.
41.1(M.67.829C); **3.** ordination and appointment; **a.** appointed by
bishop who gives him book, but does not ordain him with imposi-
tion of hands, cf. Hipp.*trad.*ap.12; Const.*App.*ep.13; Thdr.Mops.
*i.Tim.*3:15(p.132.12; M.66.941D) cit. s. χειροτονία; CNic.(787)*can.*14;
b. ordained by bishop, Const.*App.*3.11.3; by imposition of hands
and prayer, *ib.*8.22.1; **c.** receiving tonsure, cf. Eustrat.*v.*Eutych.
13(M.86.2288D); CNic.(787)*can.*14; **4.** age qualification: not less than
18 years, Justn.*nov.*123.12(p.604); quoted as not less than 20, Phot.
*nomoc.*1.28(p.476; but as 18, M.104.552C); abuse of rule, cf. CNic.
(787)*can.*14; **5.** marriage regulations: to be husband of one wife
and if single should be urged to marry, Const.*App.*6.17.2; cf. Can.